

ဗုဒ္ဓဘာဝါဘီ

ဆားပုံလင်းနှင့်မောင်နှင့်

ဆောင်ရွက်သူတော်မြတ်သို့မဟုတ်သည်

BURMESE
CLASSIC

မျက်နှာပုံးနှင့် အတွက်အသေးပုံ

ပြနိုင်း (၀၅၆၃။)

အူဒေသပိုင်း ရောင်စုနိုင်ပိုင်
အမှတ် (၂၇) ၁၀၁-လမ်း ကန်တော်ဘလေး

ဘဏ္ဍာဝါပြုချက်အမှတ် - ၁၂၂/၂၀၄ (၃၃)

မျက်နှာပုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၅၀၀၁၉၁၀၂၂၂

ထုတ်ဝေခြင်း

တတိယအကြိုင်

၂၀၁၅ စက်တင်ဘာလ

အုပ် ၁၀၀၀

မင်းသိန္တ

ဘားပုဂ္ဂိုလ်နှင့်ဖော်နှင့်

သေခေါ်သူသံ

သုသာန်သူ

ဆုတိသာ မဲကောင် (သီ္မဟာတ်) အာကျ

တစ်နေ့သို့ “မဲကောင်ကူမှုတော်” ခေါ် ဦးမဲကောင်၏ ကုန်တင်ကုန်ချလုပ်ငန်း ရွှေခန်း၌ ရိုက်ကုန်သော တာလိုစာရေး များ၊ မတ်တာ ခေါ် ကုန်မှတ်စာရေးများနှင့် ပခုံးထမ်း အလုပ် ကြမ်းသမားများသည် ပိုက်ဆံကြား ကျားထိုးလျက်ရိုက်လေ၏။

စာပေးစာယူစာရေး၊ လယ်ဂျာစာရေးနှင့် အမ်စီ ခေါ် ကုန်ချိန်စာရေးတို့မှာ မိမိတို့နှင့် မည်သိမျှ သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိ သော ရွှေမနိပြည်၏ လက်နက်များကောင်းပဲ ထိရောက်ပုံတိုကို ပြောဆိုနေကြေးလေ၏။

လက်နိုင်စက် စာရေးမမှားမဲ့ လက်နိုင်စက်၌ စာရွက် တန်းလန်းထည်၍ လက်နိုင်စက် မရှိက်ဘဲ သိုးမွှေးဆွယ်တာ ထိုးလျက်ရှိလေ၏။ စာရေးကြေး ဦးညာဏ်ထွန်း ဆိုသူမှာလည်း တစ်ရွှေတိုးခေါက်ရွှေတ်လျှင် လာဘ်ရွှေင်သည်ဆိုသော ဂါယာကို ဆီမန်းသကဲ့သို့ ပါးစင်တလူဗုပ်လူပ်ဖြင့် ရွှေတ်ဖတ်လျက်ရှိလေ၏။

ဦးမဲကောင်၏ ကုမ္ပဏီရွှေခန်းကလေး၌ ရှိနှိမ်သောသူတို့မှာ ကိုယ်ထင်ရာကိုယ်စိုင်း ဆိုသကဲ့သို့ လုပ်ကိုင်နောက်သော်လည်း တစ်ယောက်သောသူများမှ ဦးမဲကောင်၏ အလုပ်ကို မိမိ၏ အလုပ်သဖွယ် သဘောထားကာ ကြိုးစား၍ လုပ်ကိုင်နေ၏။ ထိုသူကား ငွေကိုင်စာရေး မောင်ပန်းအေး ဆိုသူ့ပင် ဖြစ်၏။

ပိုက်ဆံကြုံ ကျားထိုးလျက်ရှိသော ကူလီတစ်ယောက် သူရွှေမည့် ကျားကောင်ကို လက်ဖွဲ့ ကိုင်လျက် အတန်ထုတ်းစားလိုက်ပြီးနောက် ...

“မြှော့ရာတန်တောင် မောင်မဲကောင် ... ဟေ့”

ဟု ဆိုကာ ကျားကောင်ကို ရွှေလိုက်လေ၏။

“ဟေ့ကောင် ... မဟုတ်တာ မအော်စမ်းပါနဲ့ကျား ... သူရွှေးဦးမဲကောင် ကြားသွားရင် သူကို နောက်လားပြောင်လျှေး လုပ်တယ်လို့ အောက်မဲ့နေပါဦးမယ် ချီကြီးရယ်”

ဟု ငွေကိုင်စာရေး မောင်ပန်းအေးက လှမ်း၍ သတိပေးလိုက်လေ၏။

“လုပ်မနေစမ်းပါနဲ့ ငွေကိုင်စာရေး ပြောက်စရာမလိုပါဘူး ဦးမဲကောင်ဟာလဲ အရင်က ကျေပိတ္ထလို ကူလီပါပဲ၊ ကူလီလုပ်လိုက်၊ လေ့ထိုးသားလုပ်လိုက်နဲ့ နောက်တွေ့ လေ့သူကြီး ဖြစ်လာပြီး လေ့သူကြီးကမှ သူရွှေးကြီး ဖြစ်လာတာပါ၊ မှုစရာ မလိုပါဘူး”

ဟု ချီကြီးဆိုသူ ကူလီက ပြန်ရှိပြောလိုက်လေ၏။

“ဟေ့ ချီကြီး ... ငွေကိုင်စာရေးကို ပြန်မပြောရဘူး သူက ဦးမဲကောင်ရဲ့ ညာလက်ရွှေ စာရောကြီး ဦးမဲ့ပြောင်ဆိုတာ သူပေါ်ကွာ ဟား ... ဟား”

ဟု ကုန်ချိန်စာရေးက ပြော၍ ရယ်ပြန်လေ၏။

ငွေကိုင်စာရေးသည် ထိုသူတို့အေး ဆက်လက်ပြောဆိုခြင်း မပြုတော့ဘဲ ငွေစာရေးများ၌သာလျှင် စိတ်ဝင်စားလျက် ရှိလေ တော့၏။

ထိုအချိန်၌ ဦးမဲကောင်၏ မော်တော်ကားသည် အလုပ် တိုက်ရွှေသို့ ရောက်လာလေ၏။ ကျားထိုးနေသော ကူလီနှင့် ကုန်ချိန်စာရေးတို့သည် ကျားကွေက်များကို ဝါက်ကြလေ၏။

ဆွယ်တာထိုးလျက်ရှိသော လက်နှုပ်စက် စာရေးမလည်း ထိုးစ ဆွယ်တာကို ဝါက်လိုက်ပြီးနောက် လက်နှုပ်စက်ကို စာမြောင်းပြောင်း ရိုက်လေ၏။

ဂါထာရွှေတ်နေသော စာရေးကြီးလည်း စာအုပ်ကိုဖွင့်လျက် ဟိုလှန်သည်လုန်နှင့် အလုပ်ရှုပ်သည်လိုက်ဂိုဏ်းလေ၏။ စာရေး စာယူ စာရေးလည်း စာများကို မှတ်ပုံတင်လျက် သူရွှေးကြီး ထိုင်မည့် စားပွဲသို့ သွားရောက်၍ ပိုလေ၏။

သူရွှေးကြီး ဦးမဲကောင်သည် မော်တော်ကားပေါ်မှဆင်းကာ အလုပ်တိုက်အတွင်းသို့ ဝင်၍ရှုလာလေ၏။ ဦးမဲကောင်ကားနာမည်နှင့်လိုက်အောင် အသားမည်းသည်အပြင် ရွှေနွားမှ လည်းကြီးမား ထွားကျိုင်းသူ ဖြစ်ပေသည်။ သူ၏ ကိုယ်လုံး

ကိုယ်ထည် အဆက်အပေါက်မှာ လျေထိုးသား ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း သက်သေခံလျက် ရှိပေသည်။

ဦးမဲကောင်သည် အနီးရောင်ကို လွန်စွာသဘောကျသည် အလျောက် ခေါင်းပေါင်းကို အနီးရဲ့အရောင်ကို ရွေးချယ်၍ ပေါင်းလေ့ရှိသက္ကာသို့ ရှိခိုင်လုံချည်အနီး ရွှေတောင်လုံချည်အနီး တိုကို စွဲမြစ္စာ ဝတ်ဆင်လေ့ရှု၏။

ဦးမဲကောင်သည် အလုပ်တိုက်အတွင်းသို့ ဝင်လှိုက်ပြီး နောက် မိမိ၏ အလုပ်သမားများကို အကဲခတ်သက္ကာသို့ ကြည့်ရှုတာ ...

“ငါလူတွေ အလုပ်များနေကြတာကိုး၊ ကုန်မှုတ်စာရေး ကလဲ ကုန်မှုတ်ဖို့ မင်တွေဖော်လို့ တာလီသမားကလဲ ကရွတ် တုတ်တွေကို စစ်လို့ ကုန်ချိန်စာရေးကလဲ ကတ္တားအောက်က ဓားသွားမှာ ကပ်နေတဲ့ ရွှေတွေကိုခွာလို့ လက်နှိပ်စက်စာရေးမ ကလဲ လက်နှိပ်စက် ရိုက်နေလိုက်တာ တော်ပြောင်းပြောင်းနေရေးတွေကလဲ စာအပ်တိုးတွေလှန်လို့ အလုပ်များနေလိုက် ကြတာ ဟား ... ဟား ... ကျုပ်ကတော့ မယ့်ပေါင်ဗျာ ကျုပ်တို့လူမျိုးဟာ အလုပ်ရှင်မရှိရင် အလုပ်မလုပ်ဘဲ အသက် သာခို့မယ်၊ အလုပ်ရှင်လာမှ အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်နေတဲ့ပူးမျိုး ဖမ်းတဲ့နေရာမှာ ဘယ်လို့လူမျိုးမှ လိုက်လို့မမိဘူး၊ မဟုတ်မှ လွှေရော၊ ပော့ဟိုလူတွေက ကျုပ်မလာခင်မှန်ပိုင်အထိ ကျားထိုး နေကြမယ်၊ စာရေးမက ဆွဲယ်တာထိုးနေမယ်၊ စာရေးကြိုးက

ရှေ့ယာရွှေတ်နေမယ်၊ ငွေကိုင်စာရေး တစ်ယောက်တည်းပဲ သူ့အလုပ် သူ လုပ်နေလိမ့်မယ်”

ဟု သူငွေးကြီး ဦးမဲကောင်က ပြောလိုက်ရာ အလုပ်တိုက် အတွင်းရှိ လွှဲတို့သည် မျက်လုံးပြုကုန်ကြ၏။

“မဟုတ်ပါဘူး သူငွေးကြီး၊ သူတို့အားလုံး အလုပ်လုပ်နေကြပါတယ်”

ဟု ကူလ ချိုကြီးက ဝင်ရောက်၍ ပြောဆိုလိုက်ရာ ဦးမဲကောင်သည် ဆေးပြင်းလိပ်ကို မီးညီးပြီးနောက် ...

“ဟေ့ကောင် ချိုကြီး၊ ဝါက ဒါမျိုးတွေ အံစွဲနေပြီကျား ငွေကိုင်စာရေး မောင်ပန်းအေးတစ်ယောက်ပဲ အလုပ်လုပ်နေတယ်၊ မင်းက ကျားရွှေခါနီးမှာတောင် ကောင်းကောင်းမရွှေ့ဘူး၊ ခြေရာတစ်တောင် မောင်မဲကောင်း” လို့ ငါတို့နောက်ပြောပြီးမှရွှေ့တယ်၊ ငွေကိုင်စာရေးက ဒီလိုမပြောဖို့ မင်းတို့တောင်းပန်တယ်၊ အဲဒါဂို့ ကုန်ချိန်စာရေးက မဲကောင်ရှိတပည့် စွဲပြောပြီးလို့ မောင်ပန်းအေးကို နှိမ်လိုက်သေးတယ် မဟုတ်လား၊ မင်းဘာပြေားဗျာ”

ဟု ဆိုလိုက်ရာ ဦးမဲကောင်၏ အလုပ်တိုက်တစ်ခုလုံးရှိအလုပ်သမားများသည် လွန်စွာအုံပြုသော မျက်နှာနှင့် ဦးမဲကောင်ကို ကြည့်၍နေလေ၏။

“မင်းတို့လောက် မလည်ရင် မင်းတို့လိုပဲနေမှာပေါ်ပွဲပုံး တစ်ခုလုံး အသားမာတက်အောင် ထိုးဝါးထိုးရတဲ့ ပေါ်ထိုးသား

ဘဝကနဲ့ သူငြေးကြီးဖြစ်အောင် လုပ်လာတဲ့လူဟာ မင်းတို့
ကင်သလို ညုံပါမလားကဲ”

ဟု ဦးမဲကောင်က မဲပြီးမြှုံးလျက် ပြောလေ၏။

တရေးကြီးမှာမူ ဦးမဲကောင်အား ...

“ကက္ခာတော့ ကက္ခာပဲ ဦးမဲကောင်တော့ အကြားအမြင်
ရနေပြီထင်တယ်”

ဟု စိတ်တွင်း၌ မှတ်ယူလိုက်လေ၏။ ထိုသို့ မှတ်ယူပြီး
နောက် မျက်နှာချို့သွေးလျက် ...

“သူငြေးကြီးခင်ဗျား အကြားအမြင်မှား ရနေပြီလား”

ဟု လတ်အပ်ချို့လျက် ကန်တော့မည်ကဲ့သို့ မျက်နှာထား
နှင့် တောင်းပန်လိုက်လေ၏။

“အမြင်တော့ မရသေးဘူး အကြားတော့ ရနေပြီ”

ဟု ပြောဆိုကာ မိမိတော်ပွဲပေါ်ရှုစာများကို ဖတ်လေ၏။

ဦးမဲကောင်၏ “အမြင်တော့ မရသေးဘူး အကြားတော့
ရနေပြီ” တူသောစကားကို ဦးမဲကောင် အလုပ်တိုက်မှလုံများ
သည် အဓိပ္ပာယ်နားမလည်ကြပေ။ အလုပ်တိုက်ရှု၌ ကွွမ်းယာ
ပန်းကို လွှာယ်လျက် ကွွမ်းယာအေးလိပ်ရောင်းသော သူငြေး
ကလေး တစ်ဦးသာလျှင် ထိုစကား၏အဓိပ္ပာယ်ကို ကောင်းစွာ
နားလည်ပေသည်။ ထိုသူငြေးကလေးသည် ဦးမဲကောင်မလာမီ
မည်သူ အလုပ်လုပ်သည် မဖြစ်သူ အလုပ်မလုပ်ဘဲ အချိန်ပြန်း
နေသည်၊ မည်သူက မည်သည့်စကားကိုပြောသည် စသည်

တို့အား လေ့လာမှတ်သား၍ ထားရ၏။ ဦးမဲကောင်သည် အလုပ်
တိုက်သို့လာလျှင် ကားကို အလုပ်တိုက်နှင့် မလုပ်မကမီး၌
ရုပ်ထားခဲ့ပြီးနောက် ထိုသူငြေးကို လက်ယ်ပေါ်၍ မေးမြန်း၏။
ထိုသို့မေးမြန်းပြီးမှသာလျှင် အလုပ်တိုက်ရှု၌ ကားကိုရုပ်ကာ
ကားပေါ်မှဆင်း၍ အလုပ်တိုက်အတွင်းသို့ ဝင်လေ၏။

ဤကား ဦးမဲကောင် ဟူသော အညာသား လျေထိုးသား
ကစ်းအဖြစ်မှ သူငြေးကြီးဖြစ်လာသူ၏ လက်အောက်ဝယ်သား
တို့အပေါ်၌ သူလျှို့ဒဏ်ထား၍ အပ်ချုပ်ပုံဖြစ်၏။

ဤအချက်ကို ဦးမဲကောင်၏အလုပ်သမားများသည် လုံးဝ
ရိပ်မိခိုင်းမရှိပေါ်။

ဦးမဲကောင်သည် စာများကိုဖတ်ပြီးနောက် သူ၏ ငွေကိုင်
တရေး မောင်ပန်းအေးကို ခေါ်လိုက်လေ၏။

“မနက်ဖြန် လျေဆိုက်လိမ့်မယ်၊ ဒါက ပြည်ဆိပ်ကမ်းက
ထည့်လိုက်တဲ့စာ၊ ‘မဲကောင်ကြီး’ ဆိုက်လိမ့်မယ်၊ သန်ဘက်ခါမှာ
‘မဲကောင်လတ်’ ဆိုက်မယ် မောင်ပန်းအေး မနက်ဖြန် ဒီပါဝလို
နေ့ နှုံပိတ်ရက်ဆိုတော့ ဘယ်သူမှနိမှာမဟုတ်ဘူး၊ မင်းကတော့
လာရလိမ့်မယ်”

ဟု ဦးမဲကောင်က ပြောလေ၏။

“စိတ်ချုပ် ဦးလေး၊ ကျွန်ုတ်လာခဲ့ပါမယ်”

ဟု မောင်ပန်းအေးက ပြောလေ၏။

“မကောင်းပေါ်မှာ တင်လဲစည်တွေ ပါလာတယ်၊ သေသေခုံခုံစစ်ပြီးမှ လက်ခံပေတော့၊ တင်လဲစည်တွေက ငါတိုကို သိပ်ပြီးခုက္ခလေးတယ်၊ ပြီးခဲ့တဲ့ လက်လဲ ပျော်လိုက် ပြီးပြီ ဒီတစ်ခါတော့မဖြစ်စေနဲ့၊ အရေအတွက်လဲ သေသေခုံခုံစစ် လျှော့နေရင် လျှော့သူ့ကိုခေါ်ပြု လျှော့နေကြောင်း စာရေးပြီး လက်မှတ်ထိုးခိုင်း၊ ကြားလား”

“ဟုတ်ကုံးပါ ဦးလေး”

“တင်လဲစည်တွေကို လက်ခံပြီးရင်လဲ တို့ဆီမှာ ကြားကြာ မထားနဲ့ ပို့ရမယ့် အရက်ချက်ရုံတွေကို ပို့ပေးလိုက်၊ သူတို့ ဘာသာ လာယူမယ်ဆိုရင်လဲ ထုတ်ပေးလိုက်၊ မနက်ဖြန့် တင်လဲ စည်တွေ မရာတ်မယ့်အကြောင်း၊ အရက်ချက်ရုံတွေကို အခုပ် အကြောင်းကြေားလိုက်”

“ဟုတ်တဲ့ ဦးလေး”

ဟုဆိုကာ မောင်ပန်းအေးသည် စာအုပ်ပုံ၏ စာအုပ်ကို ရှာဖွေလော်။

“မောင်ပန်းအေး . . . ဘာကိုရှာနေတာလဲ”

ဟု ဦးမဲကောင်က မေးလော်။

“အကြောင်းကြားစာပို့ဖို့ အရက်ချက်ရုံတွေရဲ့ လိပ်စာ အမှတ်ထားစွဲစာအုပ်ကို ရှာတာပါခင်ဗျာ”

“မင်းတယ်ညဲ့တာကိုးကွာ မရှာနဲ့ ဒီကိုလာခဲ့ ငါပြောမယ်၊ ဒိုင်ယာမိကင်ကုမ္ပဏီ ဖုန်းနံပါတ် အစ် ၁၃၅၂၊ ၉၆၇၊ ၄၁ လမ်း။

ဟိုးဟုတ်ကုမ္ပဏီ ၆၄၁၊ ဖရောဇလမ်း၊ လီးရောင်တောင်း၊ ရွှေကျော်ကြီးလမ်း၊ နမ်းရမ်း၊ အရက်ချက်ရုံ၊ ၉၃၁၊ မောင်ခိုင်လမ်း၊ ယူနှစ်ဗာဆယ် ၁၆၈၊ စဉ်အိုးတန်း”

ဟု ဦးမဲကောင်က အလွတ်ချက်ဆိုပြုလော်။

မောင်ပန်းအေးသည် သူ၏ သူငွေးကြီး ဦးမဲကောင် မှတ်ညာက်ကောင်ပုံကို စိတ်တွင်းမှ ကြိုတ်၍ သီးကျော်လော်။ ဦးမဲကောင်သည် ဆေးပြင်းလိပ်ကို ဖွားခိုက်ရင်းနှင့် အောက်ပါ စကားကို ပြောပြန်လော်။

“ငါတို့ကုမ္ပဏီလို ကုန်တင်ကုန်ချ လုပ်ငန်းတွေ၊ ကုန်ပို့ကုန်သံယံလုပ်ငန်းတွေလုပ်တဲ့ ကုမ္ပဏီဟာ အားလုံး နိုင်ငံမြား၊ သားတွေချည်ပဲကွာ၊ ဟောဒီ မားချင်းလမ်း ၅၈၁ မှာ ဗာသာဇာ အင်ဆန်း၊ ၁၄၅ ဆုံးလေသူရားလမ်းမှာက ဘားနတ်ဘရားသား၊ ဘားမား ကာလိုးယားရင်း အင် ဖော်ဝိုင်ဒင်းက ၅၁ မားချင်းလမ်း၊ အောက်ကုမ္ပဏီက ၅၂ ပန်းဆိုးတန်းမှာ ရှိတယ်၊ အားလုံး နိုင်ငံမြားသားချည်းပဲ ‘မဲကောင်’ တစ်ခုတည်း မြန်မာပိုင်ရှိတယ်၊ ကြိုးစားကြစမ်းပါ၊ စီးပွားရေးမှာ မြန်မာတွေ မည့်ဘူးဆိုတာ နိုင်ငံမြားသားကို ပြချင်လိုပါ”

ဟု ဦးမဲကောင်က တက်ဖွဲ့စွာ ပြောပြီးနောက် ဆေးလိပ်ပြာကို ခွဲ့လော်။ ထို့နောက် မောင်ပန်းအေးအေး . . .

“တယ်လီဖုန်းနံပါတ် စင်ထရယ် ဘုံးခြားကို တယ်လီဖုန်း
ဆက်ပြီး ရုရွှေ ခုံနှစ် အတွက် ထဲတိတဲ့ ဘားမားဒါရိုက်တို့ရှိ
စာအုပ် ကို မှာထဲတိုက် စာအုပ်ရောက်ရင် အဲဒီထဲမှာ အမေးတို့တဲ့
လိပ်စာတွေပါတယ် အလွတ်ကျက်ထားစမ်းပါကြာ နေရာတကာ
မှာ စာအုပ်ကို ခဏာခဏာမလျှန်စမ်းပါနဲ့ အာရုံးဆောင်ထားစမ်းပါ
ဒါကြောင့် လယ်တီဆရာတော်ကြီးက ‘အာရုံရမှ အာဂလူ’ လို့
ဆုံးမထားတာကြာ ကိုယ်နဲ့ဆိုင်တဲ့ကိစ္စတွေကို အာရုံဆောင်ထား
စမ်းပါ အာဂလူ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်”

୨ କିମ୍ବା ପରିମାଣରେ ଫୁଲାଟିଛି ।

လျော့ထိုးသားဘဝမှ သူငြော်ဖြော်ဖြစ်လာသော ဦးမဲကောင်
ကား လွန်စွာမှတ်သားဖွုံရာကောင်းသော အာဂလုဖြစ်နည်း
ကို သူ၏ ငွေကိုင်စာရေးအား အမှတ်မထင် ပြောပြလေ၏။
ငွေကိုင်စာရေးလည်း သူ၏ မှတ်စုစာအပ်၌ ထိခေါင်ပုဒ်ကို
ရေးမှတ်ထားလိုက်လတော့၏။

“ଆବରଣ ଆବଳ୍ୟ”

10

နောက်တစ်နေ့နံနက် ၈ နာရီခန့်တွင် ဟောင်ပန်းအေး
သည် အလုပ်တိုက်သို့ ရောက်လာဖြေလျှင် စားပွဲများကို ဖုန်သုတေ
ခြင်း၊ တံမြက်စည်းလျှောင်း၊ စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ပြီးနောက်
‘မဲကောင်ကြီး’ ခေါ်သည့် အညာဆန်လျေကြီးပေါ်၌ ပါလာမည့်
ကုန်ပစ္စည်းစာရင်းစာရွက်များကို စုစုည်းလျက် နေလေ၏။

ଆହା: ମର୍କ୍ଷାତ୍ମିକ୍ ସ୍ଥାନ୍ଦ୍ୟ:ବିଃମନଙ୍କ ଶୋକର୍ତ୍ତାପିଣ୍ଡାଙ୍କ -

“ତେ . . . ଲୋକିପକ୍ଷଙ୍କାଙ୍କ ବ୍ୟାପରେଟର୍ରୁ ଲୁହାପିଲ୍ଲା
ବ୍ୟାନ୍ଦିତ୍ଯେ ଏହି ପରିମାଣରେ ଲାଗିଥିଲେବେଳେଟର୍ରୁ”

ପ୍ରକାଶକୀ

ମୋର୍ଦ୍ଦପକ୍ଷଙ୍କ ଅଭିଭାବକ ହେତୁ ଏହାରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇଲା ଯାଇଲେ । ଏହାରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇଲା ଯାଇଲେ ।

“ତୀରକିଷ୍ଣ:ଆଃ . . . ହୟକ୍ଷିଲ”

ତୁ ଲେଖିବୁଗ୍ରୀଃକ କୃପିଃଦିଶିରିଃ ଫୁର୍ଯ୍ୟଶକ୍ତିଲେଣି॥

“ଲେଖକୀଁ ତେଣେ ଯାତାପି ଗନ୍ଧିଟେରଠିଲେ”

ମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ପିଲାର୍ଜି ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତିର

“ତମ୍ଭାଙ୍ଗନ୍ତିକ ଆଫେମଟ୍ରେଃ ପିଲ୍ଲାଃ ଧ୍ୱାରା ତର୍ଦଳେ ଥିଲ୍ଲେ ଦେ
ଖିଲ୍ଲା ଛାପି ତର୍ଦଳେ ଥିଲ୍ଲେ ଦେ ଏହାକା ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ଯାଏଇବେ”

ଲେଖିବାରେ କିମ୍ବା ଲେଖିବାରେ

ထိနာက် လျေသူကြီးနှင့် မောင်ပန်းအေးတို့သည်
မဲကောင်ကြီး လျေပေါ်သို့ တက်ကြလေသည်။ လျေပေါ်သို့
ရေက်လျင် မောင်ပန်းအေးအား ‘တက်မကိုင်’ က နှစ်ဆင်
ပြန်၏။ တက်မကိုင်၏အမည်မှာ ကိုရွှေဟစ်ဟူ၍ဖြစ်သော်လည်း
စကားအလွန် ထစ်သောကြောင့် သူ့အား ကိုခြေထစ်ဟူပော်
ခေါ်ကြလေ၏။

“မောင်... မောင်... မောင်... မောင်ပန်းအေး
ဘာ... ဘာ... ဘာ... ဘာလုပ်မလိုလဲ”

ဟု တက်မကိုင်က နှုတ်ဆက်လေ၏။

“တုန်တွေလာပြီး စစ်တာလေ ... တက်မကိုင်ကြီး”

“စစ် ... စစ် ... စစ် ... စစ်”

မောင်ပန်းအေးသည် တက်မကိုင်ကြီး ကိုရွှေထစ်အား
ခေါ်လျက် ကုန်ပတ်ပေါ်ရှိ တင်လေစည်များကို ရောဂါ်စစ်ဆေး
လေ၏။ တင်လေစည်များမှာ သစ်သားစည်များဖြစ်သဖြင့် ကျိုး
ခြင်း၊ ပေါက်ခြင်း၊ ယူခြင်းရှိမရှိကိုပါ စစ်ဆေးရလေ၏။

“ခုနစ်လုံး လိုပါသေးလား”

ဟု မောင်ပန်းအေးက ပြောလေ၏။

“ဝမ်း ... ဝမ်း ... ဝမ်း ... ဝမ်း”

“ဝမ်းထဲမှာ ရှိသေးသလား”

“ရှိ ... ရှိ ... ရှိ ... ရှိတာပေါ့ကွဲ”

မောင်ပန်းအေးသည် လျော့ဝိုးအတွင်းသို့ ဝမ်းပေါက်အဖူး
ကို ကိုင်လျက် ဆင်းလေ၏။ တင်လေစည် သုံးလုံးတစ်တွဲနှင့်
လေးလုံးတစ်တွဲကို တွေ့လေ၏။ သုံးလုံးတစ်တွဲမှာ သီးသန့်လျှော့
ထားသော်လည်း လေးလုံးတစ်တွဲမှာ လျှော့ကြီးကြီးတစ်ခွာရှင်း
ဖြင့် စု၍ ခုည်နှောင်ထားသည်ကို တွေ့ရလေ၏။

မောင်ပန်းအေးသည် သုံးလုံးတစ်တွဲဖြစ်နေသော စည်များ
ကို စစ်ဆေးလေ၏။ ထိုအချိန်၌ လေးလုံးတစ်တွဲစု၍ ခုည်နှောင်

ထားသော လျှော့ကြီးကြီးမှာ အလိုအလျောက် ထောင်းခနဲ့
ပြတ်၍သွားသဖြင့် တင်လေစည်ကြီးများသည် စုန်းခနဲ့လဲကျလေ
တော်၏။

လျော့ဝိုးဝမ်းတိုက်အတွင်းသို့ဖြစ်၍ အသံမှာပို၍ကျယ်လောင်
လူပေသည်။ မောင်ပန်းအေးသည် စည်များလဲကျလာသဖြင့်
ခုန်၍ရှောင်လိုက်လေ၏။

တက်မကိုင်လည်း စကားပြောရှုချိသာ ထစ်သော်လည်း
အရွှေ့င်အတိမ်းအခုန်အပျော် ထစ်ပေါ်ခြင်းမရှိလူပေး စည်များ
လဲသည်နှင့် တစ်ဖြိုင်နှက် သွားလက်စွာ ခုန်၍ရှောင်လိုက်ပြီး
ချင် ...

“မောင် ... မောင် ... မောင် ... မောင် ... မောင် ... ပန်း
... ပန်း ... ပန်း”

“ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး တက်မကိုင်ကြီး”

ဟု မောင်ပန်းအေးက အောက်၍ ပြောလိုက်လေ၏။ အမှန်
မှုလည်း ...

“မောင်ပန်းအေး ဘယ်ကိုများ ထိသွားသေးသလဲ”

ဟု တက်မကိုင်ကြီးက မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

လျော့ဝိုးပေါက်၌ လျော့သူကြီး၏ဦးခေါင်းပေါ်လာပြီးလျှင်
“ဘာဖြစ်တာလ”

ဟု အောက်သို့ငွေ့၍ မေး၏။

“စည်တွေ ကြီးပြတ်ပြီး လဲကျကုန်တာ”

ဟု မောင်ပန်းအေးက ပြောလေ၏။

“သတိနဲ့လုပ်ဟော၊ မသေစေနဲ့ မင်းတို့သေတာ အနေးမကြီးဘူး ငါလျေမှာ သရဲခြားက်နော်းမယ်”

ဟု လျေသွေကြီးက ပြန်၍ အောင်ပြောလိုက်ပြီးနောက် ဝမ်းပေါက်မှ ပျောက်ကွယ်သွားလေ၏။

တက်မကိုင်ကြီးလည်း လကျသွားသော တင်လဲစည်များ ကို ကြည့်ရှုလေ၏။

“ဒီ ... ဒီ ... ဒီ ... ဒီဟာကြီးက ကြီး ... ကြီးတယ်ဘူး”

“ဟုတ်တယ်ပျော်၊ ကျွန်တဲ့စည်တွေထက် ကြီးတယ်၊ စည်ကို လုပ်ထားတဲ့ အိသားချင်းလဲ မတူဘူးပျော် ဒီအိသားဟာ နှောသား မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်းသွားပျော်တွေ့ စည်ကို ပေါ်လမ်တွေဘာတွေ တိုက်ထားပါလား၊ ဆန်းတယ် တက်မကိုင်ကြီး”

ဟု မောင်ပန်းအေးက ပြောလေ၏။

တက်မကိုင်ကြီးက ထစ်ထစ်ပေါ့ပေါ့နှင့်ပင် မောင်ပန်းအေး၏ စကားကို ဟုတ်မှန်ကြောင်း ထောက်ခံလိုက်လေ၏။

“သူ့ကြောင့် လျှော်ကြီးတွေ ပြတ်သွားတာပျော်”

ဟု မောင်ပန်းအေးက ပြောပြန်ရာ တက်မကိုင်ကြီးက -

“ဟုတ် ... ဟုတ် ... ဟုတ်”

ဟု ထောက်ခံပြန်လေ၏။

မောင်ပန်းအေးသည် စည်ကြီး၏ အနီးသို့သွားကာ ဒုးထောက်လျက် ကြည့်ရှုရာ စည်မှ ပျဉ်ထစ်ချုပ်ကျိုး၏နေပြီးလျှင် လွှာမှုနှင့်များ ထွက်၍နေသည်ထို့ တွေ့သဖြင့် ...

“တင်လဲစည်ထက တင်လဲ မထွေကိုဘဲ ဘယ့်နှယ်ကြောင့် လွှာတွေ ထွက်နေရတာလဲ”

ဟု ဆိုကာ လွှာမှုအနည်းငယ်ကို လက်ဖြင့် ယူလိုက်ရာ လွှာအတွင်းမှ လက်ခနဲ့အရောင်ထွက်သောပစ္စည်းတစ်ခုကို တွေ့မြင်ရလေ၏။

မောင်ပန်းအေးသည် လက်တွင်မှ လွှာမှုနှင့်ကိုဖယ်၍ လက်နေသောပစ္စည်းများကို ယူလိုက်ရာ မြင်စီးတံသိပ် ရွှေဒဂါးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရတော့၏။

“ရွှေဒဂါး”

မောင်ပန်းအေးသည် ယောင်၍အောင်လိုက်လေ၏။

“နှိုက် ... နှိုက် ... နှိုက် ... နှိုက်ပါပြီးဘူး”

ဟု တက်မကိုင်က ပြောသဖြင့် မောင်ပန်းအေးလည်း သစ်သားကျိုး၏နေသော နေရာမှ စည်အတွင်းသို့ နှိုက်ပြန်ရာ လွှာမှုနှင့် ရော၍ပါလာသော ရွှေဒဂါးသုံးပြားကို ရှိပြန်၏။

“ရပြန်ပြီးဘူး”

ဟု မောင်ပန်းအေးက အောင်လိုက်လျှင် တက်မကိုင် ကိုရွှေ
ထစ်လည်း ထိုအပေါက်မှန့်ကိုပြန်၏။ လွှာမှန့်နှင့်အတူ ရွှေဒါး
နှစ်ပြားကိုရသဖြင့် အိတ်ထဲသို့ ထည့်လိုက်လေ၏။

“ရွှေ . . . ရွှေ . . . ရွှေခါးဖြေသိကိုတော့ ပွင့်
... ပွင့် . . . ပွင့် . . . ပွင့်ပြီဟေ့”

ကိုရွှေထစ်သည် ဝမ်းသာစွာ အောင်လိုက်လေ၏။

“မရိုးဘူးထင်တယ် တက်မကိုင်ကြီး . . . ဒီစည်ကြီးဟာ
မရိုးဘူး”

ဟု မောင်ပန်းအေးက ပြောလေ၏။

“ရှိုးရှိုး မရိုးရှိုး ရိုးရိုး . . . ဟား . . . ဟား”

ကိုရွှေထစ်ကား လွှန်စွာပျော်ရှုံးနေ၏။ ထိုအချိန်၌ ငင်းတို့
၏ ခေါင်းပေါ်ရှိ ဝမ်းပေါက်မှ လျော့သူကြီး၏ဦးခေါင်း ပေါ်ရှုံး
လာပြန်ကာ . . .

“ဘာတွေပြောနေကြတာလဲ မရွှေ့လား . . . ဘာမရွှေ့လဲ
မန်းမရွှေ့ဆိုရင် ကျော်ဖို့လုပ်ခဲ့၊ ရေနွေးကြမ်းနှုန်းမယ်”

ဟု ဆိုပြန်၏။

“သွား . . . သွား . . . သွားစမ်းပါ”

ဟု ကိုရွှေထစ်က ပြောလိုက်ရာ . . .

“သွား . . . သွား . . . သွား . . . သွားပါပြီဥျာ”

ဟု နောက်ပြောင်၍ ပျောက်ကွယ်သွားပြန်၏။

ကိုရွှေထစ်နှင့် မောင်ပန်းအေးတို့သည် စည်ကြီးအတွင်းသို့
ထစ်ယောက်တစ်လှည့် နှိုက်ကြပြန်ရာ ရွှေဒါးများကို ရရှိကြ
၍နှုန်း။ မောင်ပန်းအေး၌ ရွှေဒါးဆယ်ပြား ကိုရွှေထစ်၌ ရှုံးပြား
ခိုက်ပြီဖြစ်၏။

“ဒီစည်ကြီးတစ်ခုလုံးသာ ရွှေဒါးတွေဆိုရင် ပွဲတာပဲ”
ဟု မောင်ပန်းအေးက ပြောလိုက်လေ၏။

“အင်း . . . မင်း . . . မင်းပြောသလိုသာဖြစ်ရင် ဒီ . . .
လျော့လျော့ကို ငါ ဝယ် . . . ဝယ် . . . ဝယ်မယ်”

ဟု ကိုရွှေထစ်က ပြောပြန်၏။

“နှိုက်ပါဉိုးပျော်”

ဟု မောင်ပန်းအေးက ပြောလိုက်ပြန်ရာ ကိုရွှေထစ်သည်
အပေါက်တွင်းသို့ လက်ကို ထိုးသွေး၍ နှိုက်လိုက်ကာ လက်ကို
ခွဲထဲတို့ပြီးနောက် လွှာများကို ခါချေလိုက်ရာ လက်အတွင်း၌
ထူးဆန်းသောအရာဝါယာတစ်ခုကို တွေ့သဖြင့် ကိုရွှေထစ်သည်-

“အောင်မလေး . . .”

ဟုဆိုတာ လွှာတို့ချေလိုက်လေ၏။

“လက်ပြတ်ကြီးပါလား”

ဟု မောင်ပန်းအေးက ရေရှာတ်လိုက်ပြီးနောက် . . .

“ဟာ . . . အရှပ်လက်ပါပျော် မကြောက်ပါနဲ့”

ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

“လူ . . . လူ . . . လူ . . . လူလက်တွေ”

မောင်ပန်းအေးသည် လက်ပြတ်ကို သူ၏ လက်ညီးဖြင့် ထိုးချို့ကြည့်၏၊ လက်ပြတ်မှာ မိန့်မတစ်ညီး၏လက်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပေသည်။ လက်ခြောင်းကလေးများ သွယ်၏၊ လက်သည်းကလေးများမှာလည်း ချွဲနဲ့ချွဲကလေးများဖြစ်ကြ၏၊ လက်သွေ့ကြွယ်၍ စိန်လက်စွဲ တစ်ကွင်းပင် ဝတ်ဆင်ထားသေး၏။

“ဟုတ်တယ်ပဲ့ . . . လက်ပြတ်ကြီး လာလာ ဒီနေရာက မောင်တယ်၊ ဝမ်းပိုက်ပေါက်တည့်တည့်ကို ဗျားရအောင်”

ဟုဆိုကာ မောင်ပန်းအေးသည်း လက်ပြတ်ကို တွေ့ဖြင့် ကော်၍ ဝမ်းပိုက်ပေါက်တည့်တည့်ဆီသို့ ရွှေလေ၏။

ကိုရွှေထစ်ကလည်း သစ်သားစည်တိုးကို ဝမ်းပိုက်ပေါက်တည့်တည့်ဆီသို့ လှမြှုခဲ့လေ၏။

“တြေားစည်တွေထက်ကြီးတယ်၊ စည်ရဲ့ထိုးဝါအချင်းကိုက နှစ်ပေခွဲလေ့ကိုရှိတယ်”

ဟုဆိုကာ စည်၏သံပတ်တွင်ချိတ်ဆွဲထားသော လေဘယ် ကတ်ပြားကို ကြည့်ရှုလေ၏။

ထိုကတ်ပြားမှာ . . . အလယ်တည့်တည့်တွင် မျဉ်းနက် တစ်ကြောင်းသား၏ မျဉ်း၏တစ်ဖက်၌ တင်ပို့သူ၏ လိပ်စာ ဖြစ်၏။ အခြားတစ်ဖက်၌ လက်ခံမည့်သူ၏လိပ်စာဖြစ်ပေသည်။

စည်၏ထိုးဘက်၌လည်းကောင်း၊ ဘေးဘက်၌လည်းကောင်း ‘ပန်းပုရ်’ ဟူသောစာကို ထုံးဖြင့်ရေးထားလေ၏။ ကတ်ပြား၏ နာက်ကျော်၌လည်း ရာဘာတံဆိပ်ဖြင့် ‘ပန်းပုရ်’ ဟူသော စာကို နိုပ်ချို့ထားလေ၏။

ငှါးလေဘယ်ကတ်ပြား လိပ်စာမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပေသည်။

မောင်ဘက်လေး

အမိုးအမိုးကြီး

တောင်ပြင်း မွန်လေး။

ကိုရင်မောင်

ငိုင်း၊ ဘရုတ်ကင်းလမ်း

ရန်ကုန်း။

ဤသည်မှစ၍ မြန်မာပြည် စုထောက်လောက်၌ ပြော စမှတ် တွင်ရှစ်သည့် လွန်စွာမှ လျှို့ဝှက်၍ လွန်စွာမှလည်း ဆန်းကြယ်လှသော လူသတ်မှတ်းတစ်ခု ပေါက်ခဲ့လေတော့ သည်။

‘မကောင်း’ အမည်ရှိလျှော်းကို ရှာဖွေတဲ့ရာ လျော်းခေါ်ပိုင်းတွင် ရေးထားသည့် လွန်စွာကြီးများသော ‘မကောင်း’ ဟူသော စာလုံးကြီးကြောင့် ခက်ခဲစွာမရှာရတဲ့ တွေ့ရှိကြသွင် လှပ်လီလှပ်လုံနိုင်လွှာသော ကုန်းဘာဌာနပျော်ပြားကို နှင့်လျက် လျော်းပေါ်သို့ တက်ကြလေ၏။

လျော်းပေါ်သို့ရောက်လွှင် လွန်စွာကြီးများသော သစ်သား စည်ဗြီးတစ်လုံးနှင့် ပြန်ကြလွှက်ရှိသော အသက် ၄၀ ကျော်ခန့် အချယ်ရှိ ဝတ်လစ်စလစ် အမျိုးသမီး တစ်ဦး၏ အလောင်းကို တွေ့ရလေ၏။

ထိုအခါ် စုထောက် ကိုအောင်မြင်က ...

“ပြုပြုဖွေးဖွေး ရောဆေးပါးကြီးလိုပါပဲလား”

ဟု ပြောလိုက်ရာ စုထောက် ကိုတင်ဝင်းက ...

“ရောဆေးပါးကြီးက အရောမကြီးဘူးဘူး၊ ဒီအမှုမပေါ်ရင် ကျော်တို့အားလုံး ရေထဲဆင်းပြီး သေချင်စိတ်ပေါက်အောင်ကို မင်းကြီးက ဆူလိမ့်ပယ်နော်”

ဟု ပြောလေ၏။

ကျွန်ုပ်တို့လည်း အမျိုးသမီးအလောင်းအနီးသို့ ချဉ်းကပ်၍ ကြည့်ရှုရာ သေဆုံးသူအမျိုးသမီးမှာ အင်းလိပ်လူမျိုးဖြစ်ကြော်ရှု ငှုံး၏ မျက်လုံး၊ မျက်ခုံး၊ နှာတံတို့က ဖော်ပြလွှက်နှုံးပေသည်။

အာရာရတဲ့ လုတ္တိယောက်

အင်းစိန် စီအိုင်းမှု စုထောက်မင်းကြီး မစွဲတာ ကရာစ်ပင် သည် လူ၏ စုထောက်များကို ရှုံးခန်းအတွင်းသို့ ခေါ်ယွှေ့ အောက်ပါအဓိပ္ပာယ်ရသော အင်းလိပ်စကားကို ပြောလေ၏။

“က . . . လူကလေးဟို စိုးအိုးတန်းဆိုင်ကမ်းမှာ ရောက်နေတဲ့ လျော်းပေါ်က သစ်သားစည်ဗြီးထဲမှာ . . . မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ အလောင်း ပါလာတယ်လို့ အခုပဲ တယ်လီမျိုး ရတယ်ဟော အဲဒါကို တဆိတ်လောက် အမှုကို ရှုပ်သည်ထက်ရှုပ်အောင် လုပ်ပေးကြစမ်းပါ၍”

ဟု ခပ်ငြောင့်ပါ ပြောလေ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ စုထောက်များလည်း တစ်စုံတစ်ရာ ပြန်လည် ပြောဆိုခြင်းမပြုခဲ့ဘဲ မင်းကြီး၏အောင်းမှ ထွက်၍လာခဲ့ကပြီးလျှင် စိုးအိုးတန်းဆိုင်ကမ်းသို့ စီအိုင်းမှုကားအနှင့်ပင်သွားရောက်ကြဖို့

လက်တစ်ဖက်မှာ လက်ကောက်ဝတ်မှ တိတိရိရိ ပြတ်၍
နေသည့်အပြင် ထိုလက်ပြတ်ကိုလည်း အလောင်း၏အနီး၏
တွေ့ရလေ၏။ လက်ပြတ်၌လည်း လွန်စွာ အရည်အသေး
ကောင်းသည့် စိန်လက်စွပ်တစ်ကွင်းကို ဝတ်ဆင်ထားလေ၏။

“အမှုကတော့ သပုတ်အူပဲဖို့ သစ်သားစည်ထဲမှာ ပါဟာ
တဲ့ အမျိုးအမည်မသိတဲ့ မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ အလောင်းကို
ကြည့်ပြီး တရားခံကို ဘယ်လိုရှာရပါမလဲ”

ဟု စုတောက်းကိုကိုကြိုးက ညည်းမျှလိုက်ရာ စုတောက်
ကိုစိန်လှုက ...

“လွယ်ပါတယ်များ . . . ဟောဒီ သစ်သားစည်မှာပါတဲ့
လေဘယ်ကတ်ပြားက ပိုတဲ့လိပ်စာပါတယ်၊ လက်ခံမယ့်လိပ်စာ
လဲ ပါတယ်၊ လက်ခံမယ့်လူက ငှောင့်ဘရှုတ်ကောင်းလမ်းအားပါ
ဆိုင်က ကိုရင်မောင်တဲ့ ပိုတဲ့လူက ကိုဘုံးလေး၊ အမြန်အိုးကြိုး
တောင်ပြင် မန္တလေး တဲ့ တဲ့ရာ . . . ရှင်းနေတာပဲ၊ အဲခိုလူ
နှစ်ယောက်စလုံးကို ဖမ်းပြီး ရိုက်နှုက်စစ်ရမှာပဲ”

ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ့၌ စုတောက် ကိုတင်ဝင်းက . . .

“အဲခိုနှစ်ယောက်ကိုတင် ဖမ်းလို့မရသေးဘူးပြာ၊ လျှော့ဝိုင်ရှင်
ကိုပါဖော်ရမယ် ပြီးတော့ ဟောဒီသစ်သားစည်ထဲမှာ အလောင်း
ပါလာတာကို စပြီး တွေ့တဲ့လူကိုလ ဖမ်းရမယ်၊ ဖမ်းပြီးမှ
နည်းနည်းညည်းပြီး မေးရမယ်”

ဟု ပြောပြန်လေ၏။

ကျွန်ုပ်လည်း အလောင်းကို ကြည့်ခြေနေရာမှ ကျွန်ုပ်၏
မိတ်ဆွေကြီး ဆားပုလင်းနှင်းမောင်ကို မျှော်မိမလေ၏။

“အိုင်ဆေး ဦးအောင်သင်း၊ ကိုနှင်းမောင် ဘယ်ကိုသွားနေ
တာလဲပြု၊ ဒီအမှုက သူလိုက်မှ ပေါ်မယ်ထင်တယ်၊ အခုလို
သဲလွန်စပောက်နေတဲ့ အမှုမျိုးကို ကွဲ့ေးဆက်ရှာတဲ့ နေရာ
မှာတော့ ဆားပုလင်းနှင်းမောင်ကို မိတဲ့လူ ကျေပြဖြင့် တွေ့ဖူး
ပေါင်းများ”

ဟု ဦးကိုကိုကြိုးက သူ၏ ကြီးမားကျယ်ပြန်သော လက်ဝါး
ကြီးမားအား ပွဲတဲ့ရင်း ကျွန်ုပ်အား ပြောလေ၏။

မှန်ပေသည်။ ဤအမှုမှာ လွန်စွာ စဉ်းစားရကြပ်လှပေ
သည်။ ဆားပုလင်းနှင်းမောင်မှသာ ဖော်နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း
ကျွန်ုပ်လည်း သိပေသည်။

“ကိုနှင်းမောင်က မနှက်တုန်းကတော့ ကျေပြီးခန်းကို
ဝင်လာသေးတယ်ပြု၊ ကျေပြီးကို ပြောသွားရာတော့ စစ်ကဲမင်းကြိုး
ဦးသိုးဟံသာရွှေသား ဦးဘသန်း ဆိုတဲ့သူဆီကို သွားမယ် ပြော
သွားတာပဲ”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်ရာ ဦးကိုကိုကြိုးက . . .

“ဒီလူပါလာရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ”

ဟု ဆိုလေ၏။

“အိုး . . . ငရဲ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ အင်လန်ကမိန်းမ
အညာကပိုတဲ့ တင်လဲစည်ထို့ ဘယ်လို ရောက်နေတာလဲ
လူကလေးတို့ ကြည့်ပြီးလုပ်ကြပါပြီး . . . ငတို့အင်လိပ်တွေကို
သတ်နေကြပြီးလား ဒါနဲ့ နေပါပြီး . . . ကျပ်တို့ရှိ စီအိုင်ဒီက
ဟီးနီးကြေး ဆားပုလင်းနှင်းမောင်ကို မမြင်ပါလား ဘယ်သွားနေ
ပါလိမ့်”

ဟုအစိပ္ပာယ်ရသော အင်းလိပ်စကားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အသေးလျှော့
ကို ပြောလိုက်ရာ ခုံထောက် ကိုအောင်မြင်က ...

“ହୁଏବୁଲିନ୍ଦିଙ୍କିର୍ଣ୍ଣିମେଳାର୍ଦିନଗତେବୁ ଯୁଧିର୍ଭାତିନ୍ଦିଙ୍କିପିଲି”

ହୁ ହେଲ୍ପିଯାଣ ମତ୍ତୁତା, କର୍ଣ୍ଣପଦିକ . . .

“ဘယ်လိုအောင်မြန်မာစာ”

ହା ମେଲିଟିରା କ୍ରିଆରିଂମିଳିଙ୍କ . . .

“သူက မဲ့မှာ ရှိတာမူ မဟုတ်ဘဲ သူ သွားချင်တဲ့ဆိတိ
လောက်ပြီးသွားနေတာပါ”

တု ဆားပူလင်းနှင်းမောင်အား သိသိသာတိုး ခွောက်
တွန်းလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်နှင့် ဦးကိုကိုတိုးမှာ ဆားပူလင်းနှင်းမောင်
အထက် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြရလေ၏။

“အမှန်ကတော့ တာဝန်ချိန်မှာ ကိုယ်သွားချင်တာသွားနေ တာကိုတော့ အရေယူသင့်တယ်လို ကျွန်တော်မျိုးတို့က အစိရင် ခံပါတယ်”

“ဒါတော့ မကောင်းပါဘူးဖြာ၊ ကိုနှင့်မောင်ဟာ ခင်ဗျာ
တို့ကို ဘယ်တော့မှ အန္တရာယ်ပြေတဲ့လူလဲ မဟုတ်ပါဘူးဖြာ၊
ဘာဖြစ်လို့ ဒုက္ခပေးချင်တာလဲ”

ଗୁଣ୍ଡାରୀ କେତୀଙ୍କଳାକଣ୍ଠ କେତୋହାର୍ଦ୍ଦିନମିଳିଲୁଗ ...

“କ୍ଷୁର୍ପତ୍ତିକ କିମ୍ବିଲାଂ (ଠଣ୍ଡିକଣ୍ଡି) ଆଟ୍ଟାଙ୍କ ଫ୍ରାନ୍ତାପି ଅପ୍ତେ ଅଠଣ୍ଡିତାଳୀକୁମା କିମ୍ବିଲାଂରୁ କୋରାଫ୍ରିପିବ”

ପ୍ରକାଶକ

ကျွန်ုပ်မှုမူမှ စိတ်မကောင်းဖြစ်လွန်းသဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ
ဝင်ရောက်ပြောဆိုခြင်းမပြနိုင်ဘဲ ရှိလေ၏။

“କୋଣିପିପି ଲୁଗଲେ: ମୋହିନୀରେଣ୍ଡା ମୋହିନିରେଣ୍ଡା
ଫ୍ରେଶ୍‌ଆର୍ଟିଙ୍: ମୁଖ୍ୟିତାଯି, ଝାଃବୁଲଦିନ୍ଦାନ୍ତିରେଣ୍ଡା ଜୁଫିର

အရေးယူပါမယ်၊ အခုလို အဇော်ကြီးတဲ့လူသတ်မှုများ ပေါ်ပေါက်
နေတဲ့အခါမှာ ဆားပုလင်းနှင့်မောင်ကို ကျွန်ုပ်တို့က ဘယ်မှာ
လိုက်ရှုရမှာလဲ ဒါဟာ သူ့မှာ အပြစ်ရှိပါတယ် ကျွန်ုပ် အခုပဲ
အရေးယူပါမယ်”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်ရော ဦးကိုကိုကြိုးပါ ကိုနှင့်မောင်
အတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရလေ၏။

“အိုင်ပြော ... ဒီအမှုကတော့ တော်တော်ကလေး
နက်နဲ့တယ်၌။”

ဟူသော အသံနှင့်အတူ ဆားပုလင်းနှင့်မောင်သည်
လျော်စွဲတွင်းမှ အပေါ်သို့တက်လာလေရာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး
သည် အုံအားသင့်လျက် မျက်လုံးပြု၍ ပြောကြလေ၏။

ကိုနှင့်မောင်အား ခေါ်က်တွန်း စကား ပြောခဲ့သော
စုထောက် ကိုအောင်မြင်နှင့် ကိုစိန်လွှာတို့လည်း ပါးစပ်အဟောင်း
သားနှင့် ရှို့၍ နေလေ၏။ စုထောက်မင်းကြီး မစွဲတာကရစ်ပင်
က ...

“ဘယ်လို့လဲ ဆားပုလင်းနှင့်မောင်၊ ဘယ်တွန်းက လျော့ရှု
ပိုက်ထဲကို ရောက်နေတာလဲ၊ အုံအုံစရာပါပဲ”

ဟု ဆုံးလေ၏။

“တင်လဲစည်ထဲကနေ့ မိန့်မတစ်ယောက်ရဲ့ အလောင်း
ပါစွဲဘာတယ်ဆိုတာ ကြေားတာနဲ့ ချက်ချင်းလာခဲ့တာပဲ”

- ဟု ဆားပုလင်း နှင့်မောင်က ပြောလိုက်ရာ မစွဲတာ
ကရစ်ပင်က ...

“အထက်လျှော်က မခိုင်းဘဲနဲ့ ကိုယ့်သဘောနဲ့ကိုယ်လာပြီး
အမှုကို လေ့လာနေတယ်ပေါ့”

ဟု ဆုံးပြန်ရာ ဆားပုလင်းနှင့်မောင်က စီးကရက်တစ်လိပ်
ကို မီးညီလိုက်ပြီးလျှင် ...

“အထက်လျှော်ကခိုင်းမှ လုပ်ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ သဲလွန်စာ
ပျောက်နေတဲ့ အမှုမျိုးကို ပေါ်ပေါက်အောင်လုပ်ပေးဖို့ တာဝန်
ဟာ ကျိုးကိုမွေးစဉ်ကတည်းတဲ့ပါလာခဲ့တယ်”

ဟု မခိုးမခိုး ပြောလေသည်။

“ဘယ်လို့လ ဟိုက ငရဲနှစ်ကောင်း ဆားပုလင်းနှင့်မောင်
ဟာ တာဝန်ကို မလေးစားဘူးဆို သူ့ထက် တော်ဝန်ကို လေးစား
တဲ့လူ ကျွန်ုပ်ရဲ့ တစ်သက်တာမှာ တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးသေးပါဘူး၊
မောင်မင်းတို့က ကျွန်ုပ်က သွားပါဆိုမှ သွားတယ်၊ ဆားပုလင်း
နှင့်မောင်ကတော့ ကျွန်ုပ်ပြောဖို့ မလိုဘူး၊ သူ့ဘာသာ ဒီကို
အစောကြီးရောက်နေတယ်၊ ကျွန်ုပ်ခိုင်းမှုလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး၊
မခိုင်းဘဲလုပ်တယ်၊ ဒါကြောင့် သူဟာ ကျွန်ုပ်ရဲ့ကျွန်ုပ် မဟုတ်ဘူး၊
ကျွန်ုပ်လိုပဲ သခင်ဖြစ်တယ်၊ မောင်မင်းတို့သာ ကျွန်ုပ်က ခိုင်းမှ
လုပ်တယ်၊ မခိုင်းရင် ဒီအိုင်ဒီရုံးမှာ မြည်းသတ္တဝါတွေလို့ ထုတ်
ထိုင်းထိုင်းကြီး ရုံးချိန် ကုန်တဲ့အထိ ထိုင်နေတော်ကြတယ်၊

ဆားပုလင်းနှင့်မောင်ကတော့ သခင်စိတ်ရှိတဲ့အတွက် လုပ်စရာ မရှိရင် သွားချင်ထဲဆီကိုသွားမယ် လာချင်ရင်လာမယ် လုပ်စရာ ရှိရင် လုပ်မယ်၊ လွတ်လွတ်လပ်လပ်နေတယ်၊ သိပ်ဖြီးကောင်းတယ်၊ ကျွန်ုပ် သဘောကျွေတယ်”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ကိုအောင်မြင့်နှင့် ကိုစိန်လှတိသည် အောက်လေးများ ပုံစံသွားကြလေ၏။

“ဒိုင်ဆေး ကိုအောင်သင်း . . . ကိုနှင့်မောင်ကို ဒီလူ နှစ်ယောက်က တယ်ပြီး မနာလိုဖြစ်ကြတာကိုပျော်အခွင့်ရတာနဲ့ တွန်းချေတော့တာပဲပျော် ဒါပေမဲ့ ကိုနှင့်မောင်မှာက ဘုန်းရှိတယ်ပျော် သူတို့ ဘယ်လောက်ပဲတွန်းတွန်း ကိုနှင့်မောင်ကို ဓမ္မထားသူတို့ပဲ ထိတယ်ပျော်”

ဟု စုံထောက် ဒိုင်ပိုးကိုကိုကြီးက ကျွန်ုပ်အား လက်တို့ ၍ အားပါးရပြောပြီးလျှင် အော်ပုံးနေသော ကိုအောင်မြင့်နှင့် ကိုစိန်လှတိကိုကြည့်ကာ ရယ်မောလေ၏။

“အေးပျော်၊ ဦးကိုကိုကြီးပြောမှ ကျပ်ကလဲ ပြောရညီးမယ် ကျပ်တို့လှက အာစက်လွှာစက်လဲ တယ်ပြီးတာကိုပျော်ခင်ပျော် ယုံနိုင်မလား မဆိုနိုင်ဘူး၊ တစ်ခါက လမ်းမတော်က လူမှိုက် နှစ်ယောက်ဟာ သူတို့ ဆားပုလင်း နှင့်မောင်မှန်း သိလို့ တစ်ယောက်က ဓားနဲ့ တစ်ယောက်က သံတုတ်နဲ့ မျှက်နှာချင်း ဆိုင်က လာတာကိုး”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်ရာ ဦးကိုကိုကြီးက သိချင်လေး ပြို့ . . .

“လုပ်ပါဦးပျော်တို့လှက ဘယ်လိုလုပ်လိုက်သလဲ”
ဟု မေးလေ၏။

“တောက်တစ်ချက် ခေါက်ပြီး ဓားသမားရဲ့ မျက်နှာကို သေသာချာချာ ကြည့်လိုက်တာ အဲဒီကောင်ဟာ ဓားနဲ့ခုတ်ဖို့ နေနေသာသာ ဒုးတွေ တံဆတ်ဆတ်တုန်ပြီး အည့်ခံတော့တာပဲပျော် ဟိတ်ကတော့ တကယ်ကောင်းတဲ့လူပျော်”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်ရာ ဦးကိုကိုကြီးက . . .

“ဘုန်း ဘုန်း ဘုန်းရှိတာ”

ဟု ပြောလေ၏။

ထိုနောက် မစွေတာ ကရစ်ပင် ပြန်သွားလျှင် ကိုအောင်မြင့် တို့သည် တက်မကိုင် ရွှေထိန်းနှင့် မဲကောင်ကူမွှေ့ကိုမှ ငင့်ကိုင် ဓာရေး မောင်ပန်းအေးတို့အား ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီးလျှင် စတင် ဆိုင်ဆေးလေ၏။ ကိုစိန်လှကမူးဘရွှေတ်က်းလမ်း အုမှတ် ၄၄၄ ဒုံးပန်းပုံဆရာ ကိုရင်မောင်ကို ဖမ်းဆီးရန် ထွက်ချို့သွားလေ၏။

ကိုနှင့်မောင်မှာမူ သံသားစည်ကြီးကို လှည့်ပတ်ကြည့်ရှု ပြီးနောက် စည်းကျိုတ် ချိုတ်ဆွဲယားသော လေဘယ်ကတ်ပြီးကို ခြုံတို့ပျော် သူ့ကဲ့ အကျိုးပေါ်တော်တွင်းသို့ ထည့်လိုက်လေ၏။

၃၂ ♦ မောင်

ထိနောက် လက်ဝါးခန့်ရှိသည့် စာရေးစက္ခာစာအုပ်ကလေးကို
ထုတ်၍ ခဲတံဖြင့် စာတစ်ခြောင်းနှစ်ခြောင်းခန့် ရေးခြစ်ပြီးလျင်
စာအိတ်၌ပိတ်လျက် လျေသူကြီးအား ခေါ်ယူကာ ...

“က - လျေသူကြီး၊ ကျေပိတ္တုမှာလ ခိုင်းရမယ့်လူ မပါဘူး
တဆိတ်လောက် ကူညီပါ၌း၊ ခင်ဗျားတို့လျေပေါ်မှာဖြစ်တဲ့အမှု
ဆိုတော့ အမှုမြန်မြန်ပေါ်လေ ခင်ဗျားတို့အဖို့ ကောင်းလေ
ပေါ်ဖျော့၊ လွှာစွဲလမ်းထဲကိုသွား၊ လွှာစွဲလမ်းနဲ့ ဖရော့လမ်းထောင့်၊
မှာ မြင်းရထားသမားတွေနဲ့ ဆိုတ်ကားသမားတွေ ကျားကား၊
နောက်တာ-တွေ့လိမ့်မယ် အဲဒီမှာ ကျားကားနေတဲ့ ‘ရွှေဘဲလူ’
ဆိုတဲ့ကူလားကို ဒီစာပေးလိုက်ပါ”

ဟု၊ ဆိုကာ လွှတ်လိုက်လေ၏။

များမကြာမိ၍ လျေသူကြီး ပြန်၍လာလေ၏။ လျေသူကြီး
ပြန်၍လာပြီး ရွှေ့ဆင့်နောက်ဆင့်ဆိုသလိုပင် ပါးစပ်တစ်ခုလုံး
၌ ရွှေ့သွားများ ပြည့်နေအောင် စိုက်၍ထားသည့် ထိပ်ပြောင်
ပြောင် ကုလားတစ်ယောက် စီးကရက်ကိုခဲလျက် ရောက်၍လာ
ပြီးလျင်၊ စာအိတ်အား ကိုနှင်းမောင်ထံသို့ ပြန်၍ပေးလေ၏။
ထိုစာအိတ်မှာ ကိုနှင်းမောင်က ရွှေဘဲလူးအား ပေးလိုက်သော
စာအိတ်ဖြစ်ပေသည်။ အမှုနှားဖြင့် ရွှေဘဲလူးက ကိုနှင်းမောင်
အား ပြန်၍ပေးစရာမလိုပေ။

ကိုနှင်းမောင်သည် ကျွန်ုပ်အား ထိုစာအိတ်ကိုပေး၍ ...

“အိုင်ပါ ... စာအိတ်ကိုကြည့်ပြီး ထင်မြင်ချက်ပေးစမ်း
ပါ၌း”

ဟု ဆိုသဖြင့် ဖွင့်ထားသောစာအိတ်မှ စာရွက်ကို ထုတ်
လိုက်ရာ ကိုနှင်းမောင် ရေးပေးလိုက်သည့် လက်တစ်ဝါးခန့်
စာရွက်ကလေးဖြစ်၍ ထိုစာရွက်ပေါ်၌ ကိုနှင်းမောင် ခဲတံဖြင့်
ရေးထားသော ...

ဂိုးလ်ဒင်း ဘဲလူး

မဲကောင်ကြီး လျေပေါ်ကိုလာခဲ့ပါ၌း၊ အရေ့တကြီးတို့
တိုင်ပင်စရာရှိလို့။

နှင်းမောင်

ဟူသော စာမှုတစ်ပါး အခြားထူးခြားချက်ကို မတွေ့ရ^၁
သဖြင့် ကျွန်ုပ်က ...

“ဘာမှမထူးပါဘူးပဲ ... စောစောက ခင်ဗျားရေးပေး
လိုက်တဲ့ စာပဲ”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်ရာ ကိုနှင်းမောင်က ...

“အိုင်ပြောသလို ဘာမှမထူးရင်တော့ ရွှေဘဲလူးက
ကျွန်ုပ်ကို ဒီစာအိတ် ပေးစရာ အကြောင်းမရှိဘူးပဲ၊ သူ ဖော်ဘာ
ကာ အကြောင်းရှိတယ်”

ဟု ဆိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း စာအိတ်ကို ထပ်မကြည့်ရှုသော်
လည်း ထူးခြားချက်ကို မတွေ့သဖြင့် ။

“ကျွဲ့ပြိုမြင် မပြောတတ်ပါဘူးရာ”

ဟု ဆိုလျှင် ကိုနှင့်မောင်က ။

“မကြာခင် ဦးမဲကောင် ရောက်လာလိမ့်မယ်ဘူး”

ဟု ပြော၍မှ စကားမဆုံးသေးမြို့၌ပင် မဲကောင်ကဗျာကို
သူငြေး ဦးမဲကောင် ခေါ် လွန်စွာထွားကျိုင်းသည့် လူမည်းကြီး
တစ်ယောက်သည် ပိုးခေါင်းပေါင်းအနီး ရွှေကောင်လုံချည်အနီး
နှင့် ရင်ဖွံ့အကြီးအဖြုံးကို ဝတ်ဆင်လျက် ရောက်နှုန်းလေ၏။

ကျွန်ုပ်တို့အနီးသို့ ထိုလူကြီး ရောက်လာလျှင် ကိုနှင့်မောင်
က ။

“ဟောဒါက စီအိုင်ဒီက အိုင်ပါ ဦးအောင်သင်းပါပဲ ဦးမဲ
ကောင်၊ ဟောဒါက အိုင်ပါ ဦးကိုကိုကြီး၊ ဟောဒါက အိုင်ပါ
ကိုတင်ဝင်း၊ ကျွဲ့ပေါ်ကတော့ ဆားပုလင်းနှင့်မောင်ပါ”

ဟု ဦးမဲကောင်အား မိတ်ဆက်ပေးလိုက်ရာ ဦးမဲကောင်
က ။

“ဝမ်းသာလုသရုံ၊ ကျွဲ့ပဲလေ့ပေါ်မှာဖြစ်တဲ့ လူသေမှတို့
အခုလို စုထောက်တွေ စုစုညီညီအတွေ အလွန် အင်မတန်
နာမည်ကြီးတဲ့ ဆားပုလင်း နှင့်မောင်ကပါ လာရောက်ပြီ

အမှုပ်နှင့်အောင်နှင့် သေသာသူသည် ခုသာနှင့်သွေးသည် ◆ ၃၅
တက်တက်ကြော် ဆောင်ရွက်ပေးတဲ့အတွက် တကယ့်ကို
ပေးသာလုတယ်”

ဟု ဖြူဖွှဲလျက်ရှိသော သွားများကို ပေါ်အောင်ပြီးလျက်
ကျေးဇူးတင်စကား ပြောလေ၏။

“ဦးမဲကောင်ဟာ တကယ့်ကို လူတြိုးလူကောင် ပီသပါပေး
တယ်၊ ဒါပေမဲ့ သူတစ်ပါးရဲ့စာကို ခိုးဟောကိုပြီးဖတ်တဲ့အကျင့်
ထို့တော့ ဖောက်ပစ်လိုက်ပါဘူး”

ဟု ကိုနှင့်မောင်က ပြောလိုက်ရာ ဦးမဲကောင်သည်
ခုတ်လုံးပြုပြုသွားလေ၏။

“ကျွဲ့လား . . . စာကို ခိုးဟောက်တတ်တာ”

ဟု ဦးမဲကောင်က ပြောလိုက်လျှင် ကိုနှင့်မောင်က ဆက်
ပြောတော့ဘဲ ရွှေတဲ့လူးဘက်သို့ လွှာည့်ကာ . . .

“ဂိုလ်ဒေးဘဲလူး . . . ဦးမဲကောင်ကို ပြောပြုလိုက်စမ်းပါ”

ဟု ဆိုရိုက်လျှင် ရွှေတဲ့လူးက . . .

“လေသူကြီးက စာကို လာပေးတော့ ကျွဲ့က စာကို
ဆောက်ပြီး ဖတ်ကတည်းက ဒီစာဟာ ကျွဲ့ဆိုကိုမရောက်ခင်မှာ
ဆားငံတတ်တဲ့ လူတစ်ယောက် ဖောက်ပြီး ဖတ်ခဲ့တယ်ဆိုတယ်
ကျွဲ့ သိပါတယ်၊ စာအိတ်ကို တဲ့တွေးနဲ့ ပြန်ပိတ်တဲ့ခဲ့မှာ
ဆားငံတဲ့လူဖြစ်တဲ့အတွက် ဆေးရွက်ကြီးစော့ နံနေတယ်

၃၇ ◆ မင်္ဂလာ

ဒါကြောင့် ဆားပုလင်းကိုသိအောင် ဒီဇောက်ရောက်ချင် စာကို
ပြန်ပေးလိုက်တာပါ"

ဟု ပြောလိုက်ရာ ဦးမဲကောင်က လျော့ကြီး လာ၍ပြ
သဖြင့် စာကို ခို့၏ဖတ်မိမကြောင်း ဝန်ခံလေ၏။

"ဦးမဲကောင်ရဲ့ ကုမ္ပဏီနဲ့ ဆက်သွယ်တဲ့ ပွဲရုံတွေရဲ့
စာရင်းကို သိချင်ပါတယ်"

ဟု ကိုနှင့်မောင်က မေးလိုက်ရာ ဦးမဲကောင်က . . .

"ကျော်ရဲ့ရုံးကို လိုက်ခဲ့ရင် စာရင်းရရှိပါတယ်"

ဟု ပြောလေ၏။

"ရွှေပြည်စီးပွဲရုံး ၈၈ - အထက်ပုံမှန်တောင်၊ ရွှေဗဟိုရုံးပွဲရုံး
၅၈၉ ဒါလဟိုရီလမ်း၊ ရွှေဗြိုင်းပွဲရုံး ၃၉ ဘုန်းကြီးလမ်း၊ ၈၀၂
ဒါလဟိုရီလမ်းက ပွဲစားကြီး ဦးမောင်ဝယ်၊ ၁၁၀ က အိမ်ဟုတ်
ပွဲရုံး၊ ၈၀၃ က ဒေါ်လျခင်-ဒေါ်မြိုမြိုပွဲရုံး၊ ၇၈၊ ၉၁ လမ်းက
မောင်ပွဲရုံးကောင်း ပွဲရုံး၊ ၆၀၂ က ကမ်းနားလမ်းက နေနဲ့လ ပွဲရုံး
၆၁ ဘုန်းကြီးလမ်းက ရွှေမှတ်းသားပွဲရုံး၊ ၇၀ ဘုန်းကြီးလမ်းက
ရွှေဟသာပွဲရုံး၊ ၁၄ လမ်းက ရွှေမေတ္တာပွဲရုံးနဲ့ အောင်ဒေယွဲပွဲရုံး
ဆိုတဲ့ စာရင်းထဲမှာ ဦးမဲကောင်နဲ့ မဆက်သွယ်တဲ့ပွဲရုံး ဘယ်နှင့်
နှိမ့်ပါသလဲ"

ဟု ကိုနှင့်မောင်က အလွတ်ရွတ်ဆုံးပြုလိုက်ရာ ဦးမဲကောင်
က ကိုနှင့်မောင်အား ပါးစပ်အဟောင်းသားနှင့် ငေးချွဲကြည့်
နေပြီးနောက် -

"အာဂါလူပါဝါ"

ဟု ခို့ကျူးလေ၏။ ထိုနောက် ကိုနှင့်မောင်က ဦးမဲကောင်
အား . . .

"လက်သမားလုပ်ငန်းတွေနဲ့ကော ဦးမဲကောင် အဆက်
အသွယ် လုပ်ရပါသလား၊ လုပ်ရရင် ဘယ်လက်သမားအလုပ်ရှိ
တွေနဲ့ လုပ်ရပါသလဲ"

ဟု မေးရာ ဦးမဲကောင်က . . .

"၈၃ - ၈၂ လမ်းက ဘုံသေသားမား၊ ၂၃၁ ပန်းဆိုးတန်း
က ချောင်း ၁၆၁ ပေတ်လမ်းက အိုစတင်း၊ ၂၂၃ ပေတ်လမ်းက
ချိုင်းနား၊ ၁၁၈ ဘရှုတ်ကင်းက ယူဟာရှိ၍၊ ၁၁၁ ဘားလမ်းက
နေရှင်နယ်၊ ၂၈၈ ပန်းဆိုးတန်းက အံဟိန်း၊ ၂၈၀ ပန်းဆိုးတန်းက
အတိုင်း၊ ၂၃၁ လမ်းက အန္တန်း၊ ၂၉၃ အပ်တ်လမ်းက မိလင်"

ဟု ဦးမဲကောင်က ရွတ်ဆုံးပြုရာ ကိုနှင့်မောင်က . . .

"၂၂၆ ပန်းဆိုးတန်း အဝိန်း၊ ၂၂၄ ပန်းဆိုးတန်း အဝိန်း
၁၈၉ ဘားလမ်းက အိုရီယင်း၊ ၂၁၀ - ၂၃၁ လမ်းက အန္တန်းနဲ့
ဦးမောင်ကြီး ပရီဘောဂ ၃၃ လမ်းဆိုတာတွေ ကျော်နေပါသား"

ဟု ပြောလိုက်ရာ ဦးမဲကောင်က . . .

၃၈ ◆ မင်းဘင်္ဂ

“ဟူတ်ပါရဲ့... ကျော်ပြောတဲ့အထဲမှာ ကျွန်ုန်းနေတယ်၊ ဆားပူလင်းနှင့်မောင်ကတော့ အလုံးခိုး အာဝာပါပါပေတယ်၊ အာဝာပါပါပဲပြော၊ ဒီအမှုကို ပေါ်အောင် ဖော်နိုင် မဖော်နိုင်ပဲ စောင်ကြည့်ရတော့မှာပါပဲ”

ဟူ ခနဲတဲ့တဲ့ ပြောဆိုလေ၏။

ထို့နောက် ရင်ဖိုးအကျိုးအတွင်းမှ ဆေးရွက်ကြီးဘူးကို ထုတ်ယူကာ ဆေးရွက်ကြီးကို ကိုက်ဖဲ့စ် ငံလေတော်၏၊ ဆားပူလင်းနှင့်မောင်သည် ဦးမဲ့ကောင်အား မခိုးမခဲ့နှင့်ရှုရွှေ့ခိုးတော်ကဲလား ပြေားကာ ...

“ကျော်လိုက်ခဲ့တဲ့အမှုမှာ တရားခဲ့ မပေါ်ဘူးဆိုတာ မခိုးသေးဘူး”

ဟူ ပြောလိုက်လေ၏။

ဦးမဲ့ကောင်လည်း ဆိုကြိုးတစ်ကောင်၏ လူပုံရွားမှုမျိုးဖြင့် တလူပ်လူပ်နှင့် ကျွန်ုပ်ထိုအနီးမှ ထွက်ခွာသွားလေတော်၏။

ဦးမဲ့ကောင် ထွက်သွားလျှင် ရွှေဘဲလူးက အင်းလိုပ်မဲ့၏ အဓာတ်ငါးကို သေသေချာချာ ကြည့်ရှုပြီးလျှင် -

“မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ မျက်နှာပြုတော်တော်များများနဲ့ သူတို့ ဆွဲမျိုးတွေကို ကျော် မသိတာ မရှိသလောက်ပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီမျက်နှာပြုမကိုတော့ ကျော် မသိပါလား”

ဟူ ဆိုလေ၏။

“ရှင်ကတော့ အင်းလိုပ်မ စစ်စစ် မဟုတ်ဘူးပြော ပြင်သစ် ချက်နှုန်း”

ဟု ဦးကိုကိုကြိုးက ပြောလိုက်လျှင် ဆားပူလင်းနှင့်မောင်က -

“ဟူတ်တယ် ဦးကိုကိုကြိုး၊ ပြင်သစ်ကပြားနဲ့တူတယ်ပဲ”

ဟု ဆိုလေ၏။ ထို့နောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် အလောင်းကို ဓာတ်ပုံရှိကုပ္ပါဒ်နောက် ရင်ခဲ့ရဲ့သို့ ပိုလိုက်ကြလေ၏။ ရွှေဘဲလူး ဆိုသည့် ကုလားလည်း ပြန်၍ သွားလေ၏။

ကျွန်ုပ် ဦးကိုကိုကြိုးနှင့် ကိုနှင့်မောင်တို့သည် အတူတက္ခ ပဲကောင်ကြီးလျေပေါ်မှ ဆင်းခဲ့ကြပြီးလျှင် ကာကာ လက်ဖက် ရည်ဆိုင်တစ်ဆိုင်၌ ဝင်ရောက်၍ လက်ဖက်ရည်သောက်နေကြ စို့၌ပင် ရွှေဘဲလူး ဆိုသည့်ကုလား ပြန်လည်ရောက်လာတာ အောက်ပါအတိုင်း ပြောလေ၏။

“ပြင်သစ်က ရတနာကုန်သည် မစွဲစမစ်ပျို့၊ ဟောဒီမှာ ဦးရဲ့ဓာတ်ပဲ”

ဟု ဆိုကာ ကျွန်ုပ်တို့ရွှေ့သို့ ဓာတ်ပုံတစ်ပဲ ချက်ပြုသဖြင့် ကြည့်ရှုလိုက်ရာ သစ်သားစည်းကိုနှင့် ပါလာသည် မိမိးမ အလောင်းနှင့် တစ်ထောရာတည်း တူသော ဓာတ်ပုံပြုစောင်း အုံပြုဖွှာယ်ရာ တွေ့ရှိကြလေ၏။

“ကျေန်းမာရေးဌာနက သွားပြီး ယူခဲ့တာ မဟုတ်လား
ဂိုးလ်ဒင်းဘဲလူး နိုင်ငံခြားက ဝင်လာတဲ့လူတွေကို အေးစစ်ပြီး
မှတ်တမ်းတင်တဲ့ ကျေန်းမာရေးမှတ်တမ်းဌာနက ရှားလူမျိုးကြီး
ဘွဲ့နှင့်ဆိုက မဟုတ်လား”

ဟု ကိုနှင့်မောင်က ပြောလိုက်ရာ ရွှေဘဲလူးက သွှေ့
ရွှေသွားများကို ဝင်းခနဲနေအောင် ပြုဗြိပြုလိုက်ပြီးနောက် -

“နိုင်ငံခြားသား အဝင်အထွက်ကို ခြောက်ထဲနေရာမှာ
အဲဒီနေရာက ခြောက်ထဲ အသေချာဆုံးပဲပျော် အဲဒီမှာက
ကိုယ်တွင်းမှာရှိတဲ့ အမှတ်အသားကစပြီး ဘွဲ့နှင့်က ပြောပြနိုင်
တာကိုး”

ဟု ပြောပြီးလျှင် လက်ဖက်ရည်ကျကျတစ်ခွက်ကို မှာယူ
သောက်သုံးပြီးနောက် နှုတ်ဆက်တာ ထွက်သွားလေတော့၏။

“အိုင်ပါ ... အူဗ္ဗကတော့ တော်တော်ကိုရှုပ်ထွေးနေပြီ့၍
အဲဒီတော့ သေဆုံးသူ မှစွဲမစ်ရဲ့ နောက်ကြောင်း ရာဇ်ထိုး
သိဖို့ ပထမ စုစမ်းရလိမ့်မယ်၊ အဲဒီအလုပ်ကတော့ သိပ်ပြီး
မခက်ပါဘူး၊ ပုလိပ်ရုံးကြီးမှာ မြန်မာပြည်မှာ နေထိုင်သွားဖူးတဲ့
မျက်နှာဖြူတွေရဲ့စာရင်း သီးသန့်လုပ်ထားတာရှိတယ်၊ အော်
လာရောက်လည်ပတ်တဲ့ မျက်နှာဖြူတွေရဲ့ ရာဇ်ကိုလဲ ပြုဗြိ
ထားတာရှိတယ်”

ဟုဆိုကာ ကိုနှင့်မောင်လည်း ကျွန်ုပ်နှင့် လမ်းခွဲကာ ဘဲလူး
နှင့်အတူ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်အတွင်းမှ ထွက်၍သွားလေ၏။

ထိုအခါ့၌ ဦးကိုကိုကြီးက ...

“ဦးအောင်သင်းရေး ... ရွှေဘဲလူးဆိုတဲ့ ကုလားဟာ
တယ်ပြီးတော်ပါလားပျော်ဆို သူကသိနေတာပဲ၊ စာအိတ်ကို
လမ်းမှာ ဦးမဲ့ကောင် ဦးပြီးဟောက်တာလဲ သူက သိနေတယ်၊
အခုလဲ ကြည့်စမ်း ကျေန်းမာရေးဌာနက သေဆုံးသူ မစွဲမစ်ရဲ့
ဓာတ်ပုံကို ရအောင်ယူလာခဲ့တယ်၊ အာဂလူပဲ၌”

ဟု ဆိုလေ၏။

“အေးပျော် ... အပြုံ့မှာက ကျူပ်တို့စုံတောက်တွေထက်
စုံတောက်တဲ့အလုပ်မှာ ပါရာမီစာတ်ခံရှုတဲ့လူတွေ အပုံ့ပဲပျော် အဲဒီ
လူတွေ အေးလုံးကိုလဲ ကျူပ်တို့ ကိုနှင့်မောင်က အကုန်သိတာ
ပဲ၌။ ပြီးတော့ သူ နေရာနဲ့သူ အသုံးချတော့တာပဲ”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်ရာ ဦးကိုကိုကြီးက ...

“ဘားပုလင်း နှင့်မောင်ကိုတော့ မပြောနဲ့လေ၊ သူကမှ
တကယ့်ကို အာဂလူပျော်ဟား ... ဟား”

ဟု ပြောဆိုရယ်မောလေတော့၏။

ယောက်မှတ်စာ

မဲကောင်ပြီးလျေပေါ်၍ အားလုံးမတစ်ဦး၏အလောင်ကို
တွေပြီး သုံးရက်မြောက်သောနောက် ကျွန်ုပ်နှင့် ဆားပုံလင်း
နှင့်မောင်တို့သည် လသာလမ်းဂါတ်သို့သွားရောက်၍ စုထောက်
ကိုအောင်မြင့် ဖမ်းဆီးထားခဲ့သော မဲကောင်ကုမ္ပဏီမှ ငွေကိုင်
စာရေး မောင်ပန်းအေးနှင့် မဲကောင်ပြီးစက်လျှေ တက်စကိုင်
ကိုရွှေဟစ်ကို သွားရောက်တွေ၊ ဆုံးကြလေ၏။

လသာလမ်းဂါတ်သို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်ရှိသည့် အချိန်၌
စုထောက် ကိုအောင်မြင့်နှင့် ကိုစိန်လှုပိုလည်း ရောက်ရှိနေကြ
ပြီးလျှင် ရာဇဝတ်အုပ် ကိုဖေသန်း၏ စားပွဲ၏ထိုင်ကာ ငွေကိုင်
စာရေး မောင်ပန်းအေး၏ ထွက်ချက်များတို့ ရေးမှတ်နေလေ၏။
စားပွဲပေါ်၍လည်း ရွှေဒါး ၁၈ ပြားကို တွေ့မြှင့်ရလေ၏။

“ဟဲ ဟဲ . . . ဒီအမှုကိုတော့ ကျွုပ်တို့ အရင်ဖော်နှင့်လိမ့်
မယ်၌။ ညက ကျွုပ်ကိုယ်တိုင်လာပြီး ငွေကိုင်စာရေး ပန်းအေးနဲ့
ရွှေဟစ်ရဲ့ ခြေသေလုံးကို မြင်းလုံးနဲ့ထွေမြှုပြုး စစ်လိုက်တာ ရွှေဒါး

၁၈ ပြားတော့ ထုတ်ပေးပြီး၌ ဟဲ ဟဲ . . . ပြီးတော့ ဘရှတ်ကင်း
လမ်း ပန်းပုဆိုင် ပန်းပုဆရာ ရင်မောင်ကိုလဲ ဖမ်းခိုင်းလိုက်ပြီး
လူသေအလောင်းပါတဲ့ စည်ကြိုးက သူ့လိပ်စာနဲ့ ပို့လိုက်တာပဲ
ဒီကောင်ကိုလဲ ခြေသေလုံးကို မြှင့်းလုံးနဲ့လိမ့်မယ်၊ မရရင် ကျဉ်စက်
နဲ့ တို့မယ်၊ အဲဒါမှ မဖော်ရင် စိမ်းစားပဲပြာရည်ကို ဖျော်ပြီး
တိုက်မယ်”

ဟဲ လူလူချွေး အကြောင်နာမဲ့ရမည့်အလပ်မျိုးကို အားရပါးခဲ့
ပြောနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် မကြားချင်ဟန်ပြု၍ နေရလေ
တော့၏။

မှားမကြာမို့ပင် . . . ဘရှတ်ကင်းလမ်းမှ ဝန်းပုဆရာ
ကိုရင်မောင် ဆိုသူ့အား ကိုစိန်လှသည် ပုလိပ်စာစောက်နှင့်
အတူ ဖမ်းဆီးရှုလာလေ၏။ စုထောက် ကိုအောင်မြင့်သည်
ကိုရင်မောင်ကို တွေ့သည်နှင့် တစ်ပြီးငါ်နက် . . .

“ရင်မောင်ရေ . . . အမှုန်အတိုင်းပြောနေ၍ မပြောရင်
တော့ နာမယ်”

ဟဲဆိုကာ ကြိမ်းမောင်းပြီးလျှင် အချုပ်ခန်းအတွင်းသို့
သွင်းလိုက်လေတော့၏။

ကိုနှင့်မောင်လည်း မောင်ပန်းအေးနှင့် ရွှေဟစ်တို့အား
အနည်းငယ် မေးမန်းပြီးနေက် -

“ဦးအောင်မြင့်ရေ . . . တဆိတ်ကလေး လမ်းလွှဲနေ
တယ်ဖြာ၊ အခု ခင်ဗျားတို့ ဖမ်းထားတဲ့ လူတွေဟာ အမှုနဲ့

ဘယ်လိုမှ မပတ်သက်တဲ့ လူတွေ ဖြစ်နေတယ်၊ ဟောဒီဟာ သစ်သားစည်ကြီးမှာ ချိတ်ဆွဲပို့လိုက်တဲ့ လေဘယ်ကတ်ပြား”

ဟုဆိုကာ အောက်ပါအတိုင်း ရေးထားသည့် လေဘယ်ကတ်ပြားကို စားပွဲပေါ်သို့ ပစ်ချေပေးလိုက်လေ၏။

မောင်ဉာဏ်လေး	ကိုရင်မောင်
အရိုးအိုးကြီး	ငိုင်ရှုံးလမ်း
တောင်ပြင် မန္တလေး။	ရန်ကုန်။

ကိုအောင်မြင့်လည်း ကိုနှင့်မောင် ချေပေးသော လေဘယ်ကတ်ပြားကို ကြည့်ပြီးနောက် ဘောင်းဘီအိတ်အတွင်းမှ သူ၏ မှတ်စုစုပေါင်းစပ် လုန်လောကာ တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပြီးနောက် -

“ဟုတ်ပါတယ်၊ အဲဒါလေဘယ်ကတ်ကို ယိုတစ်နှစ်တည်းက ကျေပ်ခဲ့မှတ်စုမှာ ကူးပြီးသားပါ၊ ဒါတွောင့် ရင်မောင့်ကို ဖမ်းခိုင်းလိုက်တာပေါ့”

ဟု ဆိုလေ၏။

“မဟုတ်ဘူး ဦးအောင်မြို့၊ လေဘယ်ကတ်ကို သေသာ ခုံခုံ ကြည့်စမ်း အလယ်က မျှေားကြောင်းနေရာကနေ ဒီဘက် က ကိုရင်မောင် ငိုင်ရှုံးလမ်း ရန်ကုန် ဆိုတဲ့ စာကို ထပ်ပြီးကပ်ထားတာဖြာ၊ ဟောဒီမှာကြည့်”

ဟုဆိုကာ ကတ်ပြား၏ အလယ်မျှေားကြောင်းနေရာအား ပင်အပ်ဖြင့်ထို့၏ လုန်လိုက်ရာ ကိုရင်မောင်၏လိပ်စာအောက်တွင် ...

မောင်ဆူ ကံထရိုက်တာ
ရွှေတို့ဘုရားလမ်း

ဆိုသောစာကို တွေ့ရလျှင် စုထောက်ကိုအောင်မြင့်သည် ထိုင်ရာမှ ဖြုတ်ခနဲထ၍ -

“အဲဒီမောင်ဆူကို ဖမ်းပြီးစစ်ရမှာပေါ့ပြု က ... ကိုစိန်လှ ရေ... မောတယ် ပန်းတယ်လို သဘောမထားပါနဲ့ ရွှေတို့ဘုရားလမ်းက မောင်ဆူကို ဖမ်းပေးပါပြီး၊ ရိုက်တဲ့ တာဝန် ကိုတော့ ကျေပ်တာဝန်ထားစမ်းပါ”

ဟု ဆိုလိုက်ရာ စုထောက် ကိုစိန်လှလည်း ကံထရိုက်တာ မောင်ဆူအား ဖမ်းဆီးရန်အတွက် ထွက်သွားလေတော့၏။ ထိုအခါးကို ကိုနှင့်မောင်က -

“မသွားပါနဲ့ ဦးစိန်လှ၊ ကံထရိုက်တာ မောင်ဆူ အိန္တိယကို ဘုရားဖူးသွားတယ်၊ ကျေပ် စုစမ်းပြီးပါပြီ၊ ကျေပ် ပြောချုပ်တာက တော့ ထစ်ခနဲဆို လူတွေကိုဖမ်းပြီး ရိုက်နှင်း ညျည်းပန်းတဲ့

အလုပ်ကို မလုပ်ဖိုပါပဲ၊ အမှုနဲ့မဆိုင်တဲ့လူတွေကို ရိုက်မိရင် သူတို့ ခမှာမှာ၊ အလွန်ပဲ နစ်နာပါတယ်”

ဟုဆိုကာ ဂါတ်အတွင်းမှ ထွက်ခဲ့လေ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ငှုံးနှင့်အတူ လိုက်ပါခဲ့လေတော့၏။ လမ်းသွှေ့ရောက်လျှင် ကျွန်ုပ်က -

“ဘယ်လိုလဲ ကိုနှင့်မောင်”

ဟု မေးလိုက်ရာ ကိုနှင့်မောင်က . . .

“အမှာကတော့ သပ္ပတ်အူလောက် ရှုပ်တဲ့ အမှုမျိုးပဲပြာ အသတ်ခံရတဲ့ အင်လိပ်မဟာ မစွဲစမစ်လို့ သိရတယ်၊ သူက လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ် ၂၁ ကျော်လောက်က မြန်မာပြည်မှာနေဖူးတယ်၊ အဲဒီတုန်းက မျက်နှာဖြူ သိအိုစိုး အရာရှိကြီးတစ်ယောက်ခဲ့ဇ်နဲ့ အဖြစ်နဲ့ နေခဲ့ဖူးတယ်၊ နောက်တော့ အင်လန် ပြန်သွားတယ်၊ သူ့ယောက်းတော်မှာ မရှိတော့ဘူး၊ သူ့ယောက်းတော့ မရှိတော့ဘူး၊ သူ့ယောက်းမရှိတဲ့နောက်မှာ ပြင်သစ်မှာနေပြီး ရတနာကုန်သည်လုပ်နေတယ်၊ အခုံ မြန်မာပြည် ပြန်လာတာကလဲ အလွန်အင်မတာနဲ့ရှားပါးတဲ့ ပတ္တမြားကြီး တစ်လုံးကို ဝယ်ယူဖို့လာတာလို့ သိရတယ်၊ သူ့ခဲ့အလောင်းနဲ့ အတူ တွေ့ရတဲ့ ခွောက်ပြားတွေဟာ ပြင်သစ်က ယူလာတဲ့ ခွောက်ပြားတွေပဲ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ . . . အမှာကတော့ ပေါ်မှာပါ ကျွော်စီးမိမိနေတာက အမှုတွေ မပေါ်ခင်မှာ လူသာတိမှာတွေ

ထပ်ပြီးဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ကျွော်တော့ထင်တယ်၊ ဒီအတွက် စီးရိမ်ခဲာယ်”

ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုနောက် သင်းကြိုင် ဆိုသည့် ပုလိုပ် တလေးရှုရာ တာမွေ့ဂါတ်သိသွားပြီးလျှင် ငှေး၏။ အထက်အရာရှိ ထွေ့ခွင့်တောင်းကာ သင်းကြိုင်အား ခေါ်ယူလေ၏။ သင်းကြိုင် လည်း ကျွန်ုပ်တိနှင့်ပါ၍ ယာလျှင် အနီးအနား လက်ဖက်ရည် ဆိုင် တစ်ခိုင်၌ ဝင်ရောက်၍ လက်ဖက်ရည်သောက်ကြလေ၏။ ထိုအခါ၌ ကိုနှင့်မောင်က -

“သင်းကြိုင်ရေ . . . မန္တလေးကို ဒီနေ့ပဲ သွားပေတော့ မန္တလေးရောက်ရင် ပလိုတွေ အားလုံးကို လျှောက်ပြီးသွားဘယ်ပလိုလောက်တော့ မပြောနိုင်ဘူး ပလိုနဲ့ အနီးအုံး လက်သမား ခုံတွေကို စုစ်မဲ့၊ ဘယ်လိုပစ္စည်းတွေလုပ်တယ်၊ ပိုင်ရှင်တွေဟာ ဘယ်သူဘယ်ဝါဖြစ်တယ်ဆိုတာ စုစ်မဲ့ပေတော့”

ဟု ဆိုလေ၏။ သင်းကြိုင်သည် ဦးခေါင်းကို တပြင်းပြင်း တုတ်ရင်း -

“မန္တလေးမှာက ပလိုဘယ်နဲ့ရှိသူလဲ . . . ဆဲရာ ကိုနှင့် မောင်”

ဟု မေးလေ၏။

“အားလုံး ပလို ၆၄ လုံး ရှိတယ်ကျား၊ လိုက်ပြီး ရေးထား ပေတော့ ချမ်းအေးသာစံက ရွှေ့ပလို ချမ်းအေးသာစံ ဗျာလယ် ပိုင်းမှာ အပြောတန်းပလို ပြီးတော့ ရှုအာပလို တို့တန်းပလို

အနောက်ကုန်းနှုံပလီ၊ ဧရားချိန်းမှာက ဆူရတိပလီ၊ မင်္ဂလာဝင်းအထဲမှာ မင်္ဂလာပလီ၊ စစ်ကိုင်းတန်းဝင်းထဲမှာ စစ်ကိုင်းတန်းပလီ၊ သူငွေးတန်းပလီ၊ ပြည့်ကြီးကျက်သရေ ရပ်ထဲမှာပဲ ကျောက်ပလီ၊ ပုလဲငွေ့ရောင်မှာက ဟိန္ဒြာစတန်းနှုံပလီ၊ အရှေ့ပြင်းမှာက ရွှာသာပလီ၊ ဆုတောင်းပြည့်သူရားနားမှာ အရှေ့ကုန်းပလီ၊ ကွွန်မဟိုရပ်မှာက တပါယ်ပလီ၊ တောင်ပလူဝင်းထဲမှာ တောင်ပလူပလီ၊ လှိုင်းတက်ဝင်းထဲမှာ လှိုင်းတက်ပလီ၊ ဧရားချိ တောင်ဘက်မှာ ဆင်ကျူးပလီ၊ ဆိုင်းတန်းမှာ ဆိုင်းတန်းပလီ၊ အေဝန်းမှာ အေဝန်းပလီ၊ စိန်ပန်းရပ်မှာက စိန်ပန်းပလီ၊ ရတနာဘူးမြို့အနောက်ပိုင်းမှာ ရတနာပုံပလီ၊ အရှေ့အချုပ်ဝင်းထဲမှာက၊ အရှေ့အချုပ်ပလီ၊ စကြောန်ယ်စဉ်ရပ်မှာ စကြောန်ယ်စဉ်ပလီ၊ နန်းတွင်းပလီ”

“သည်ဖြင့် မန္တလေးမြို့နှီး ပလီများကို နှုံတိုက်ပြောပြလော်။ ကျွန်ုပ်လည်း ကိုနှင်းမောင်၏ မှတ်ညာ၏များကို မခြားကျူးဘဲ မနေနိုင်အောင် နှုံလေတော်၏။

“မှတ်ညာ၏တယ်ပြီး ကောင်းတာကိုး”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောရာ ကိုနှင်းမောင်က -

“မှတ်ပုံမှတ်နည်း တတ်လို့ပါ ညာ၏ကောင်းလို့ မဟုတ်ပါဘူး”

ဟု ပြောလော်။

“ဘယ်လို မှတ်ပုံမှတ်နည်းလဲ ကိုနှင်းမောင်”

ဟု ကျွန်ုပ်က မေးလော်။

“ဒါလို့ပြာ . . . အေားကျိုပ်တို့သုံးယောက် ဗလီအကြောင်းပြောဆိုနေကြတာ လက ဖေဖော်ဝါရီလ ဆိုပါတော့၊ အဲဒါကို မှတ်မိအောင် မှတ်မယ်ဆိုရင် ကျွန်ုပ်က ဒီလို့မှတ်တယ်၊ ကုလားသားအဖသုံးယောက်လို့ မှတ်လိုက်တယ်၊ ကုလားဆိုတာနဲ့ ပလီလို့ မှတ်မိတယ်၊ သားအဖ ဆိုတာနဲ့ သားရယ် အဖော်ရယ်ကို သတိရမယ်၊ အဖော်တာနဲ့ ဖေဖော်ဝါရီလကို ပြန်ပြီးစဉ်းစားလို့ မှတ်ယ်၊ ဒီနည်းက ပြောပြရင် ရယ်စရာကြီးပဲ၊ ဒါပေမဲ့လို့ မှတ်တဲ့နည်းကတော့ အင်ကာင်းဆုံးပဲ”

ဟု ကိုနှင်းမောင်က ရှင်းပြောလော်။

“အဟုတ်ပဲလားပြာ၊ ခင်ဗျားမှတ်တဲ့နည်းကလဲ အဆန်းပါလား”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်ရာ ကိုနှင်းမောင်က -

“မယုံရင် စမ်းကြည့်ပါလား”

ဟု ဆိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း ဖိုင်ယာရီစာအုပ်ကိုထုတ်၍ ထွန်ကာ -

“ကဲဗျာ . . . ဖောက်တွင်းဝို့ ကျွန်ုပ်ကို ကျော်နဲ့ ခိုးပါ”

ဟု ဖြောလိုက်ရာ ကိုနှင်းမောင်က -

“မတ်လ င့် ရက်နေ့ ၁၂ နာရီပါ့ပဲ”

ဟု ဖြောလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်က -

“ဘယ်လိုမှတ်သလဲ”

ဟု မေးရပ်နှင့်။

“နွေခေါင်ခေါင် နေပူကျကျ ကျွန်ုပ်ပြီး လေးကိုင်ထားတဲ့
အရှစ်မျိုး မှတ်ထားလိုက်တယ်၊ နွေခေါင်ခေါင်က မတ်လပေါ့ပဲ၊
နေပူကျကျက နေ့ ၁၂ နာရီပဲ၍ လက်ထဲမှာပစ်တဲ့ လေးကို
ကိုင်ထားတာက င့် ရက်နေ့ဆုံးတာကို မှတ်မိတာပေါ့ ကျွန်ုပ်ထဲ
တာကတော့ ငက္ခာကို ဖမ်းတဲ့ အထိမ်းအမှတ်ပေါ့ပဲ”

“သိပ်ဟုတ်တဲ့နည်းပဲ ကိုနှင်းမောင်”

ထိုအချိန်၌ ပုလိပ်ကလေးတစ်ယောက် ကျွန်ုပ်တို့ထဲသို့
ရောက်လာပြီးလျင် ကိုနှင်းမောင်အား စာရွက်တစ်ရွက်တို့
ထုတ်ပေးလေ၏။ ကိုနှင်းမောင်သည် ထိုစာရွက်ကို ဖတ်ကြည့်ပြီး
နောက် ကျွန်ုပ်အား ပေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း ဖတ်ကြည့်ရာ
အေးရှုကြီးမှ အေးစစ်ချက်စာရွက်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်နှင့်
မြှုံးစမစ်၏ အစာအမိမ့် ပြင်းထန်သော အဆိပ်တစ်မျိုး တွေ့ရ
ကြောင်း ရေးထားသည်ကို တွေ့ရလေတော့၏။

“... အဲ ။ ။ သင်းကြိုင်ရေး မန္တလေးကို သွားပေတော့”

ဟုဆိုကာ စေလွှာတိုက်သဖြင့် သင်းကြိုင်လည်း ထွက်၍
ခွားလေတော့၏။

“ဒုတိယိုရေး... အမှုကတော့ သိပ်ပြီးအနေကြီးနေပြီးပဲ၊
ဒါတော့ သောနတ်ကိုတော့ အမြှေဆောင်ပေတော့မျို့”

ဟု ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေကြီး အားပုလိုင်းနှင်းမောင်က
တတိပေးလေတော့၏။

တဗ္ဗာန်သောက်ပြောနှင့် အရှိုးဟန်သော (၁) ရှုံးစွဲ

တစ်နှစ်သို့ ကျွန်ုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေကြီး ဆားပူလင်နှင့်မောင်တို့သည် ဘရာမင် အသက်သတ်လွတ် ထေမင်းဆိုင်း
ညစာစားသောက်ကြိုးသွင် မောင်ဂိုမ်ရိုလမ်းအတိုင်းလမ်းလျှောက်လျှော့ကြော်လောင်းများ၏

ဆူးလေဘုရားလမ်းသို့ ကျွန်ုပ်သည့်အခါ့၍ တရုတ်နှစ်သို့
ကူးသည် အခိုင်အခါ့ ဖြစ်သည် အားလော်စွာ 'တရုတ်နှီး
ကသောအဖွဲ့သည်'၊ 'တုချိုးတုချိုး' ဟူသော တရုတ်ဆိုင်းသို့
မပြတ်စော့များ ဖြစ်ပေါ်စော့ကို တရုတ်နှီးကြိုးကို လူးလျှော့များ
ကပြုနေလေ၏။ တရုတ်နှီးကြိုးမှာ သူ၏ထုံးစံအတိုင်း ခေါ်
ကလေး အနည်းငယ် ယမ်းလိုက်သည်နှင့် အားမှာ သွေ့ကိုသွေ့
ခါအောင်ယမ်းရှုံးသွားတတ်သည်ဖြစ်ရာ အဝေးမှ ကြည့်မြင်ရာ
အဖို့ လွန်စွာကြိုးမားသော ခြောက်းဟစ်ကောင် လူးလွန်နေသည်
နှင့် တူလှုပေ၏။

တရုတ်နှီး၏ ရွှေမူလည်း ပတ္တမြားနှင့် လွန်စွာတူသော
မီးပုံးနှီးနှီးကလေးတစ်လုံးသည် ဟိုမှတ်မှ ရွှေလျား၍နှေနေလေ၏။
တရုတ်နှီးကြိုးက ပတ္တမြားလုံးကလေးကို လိုက်၍ ဖမ်းသည်
အလား ပတ္တမြားလုံးကလေး၏ နောက်မှာနေ၍ လူးလွန်ကာ
လိုက်နေလေ၏။

ကျွန်ုပ်သည် တရုတ်နှီးကြိုးက သည်ကိုကြည့်၍ ကျွန်ုပ်၏
မိတ်ဆွေကြိုး၊ ဆားပူလင်နှင့်မောင်အား . . .

"အိုင်အေး ကိုနှင့်မောင်၊ တယ်ပြီးလျပါလားပျု၊ တရုတ်
နှီးကြိုးကလဲ တကယ် အသက်ရှိတဲ့အတိုင်းပဲပျား၊ သဘာဝ
ကျေလှချည်လား တရုတ်နှီးကတဲ့ တရုတ်တွေ တော်တယ်ပျား၊
တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မတိုက်မိအောင် ရွှေင်ပြီး ပြေးက
နေလိုက်ကြတာ"

ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

"တရုတ်နှီးကတဲ့ တရုတ်ကလေးတွေက သိပ်ပြီး သွက်
လက်တယ်ပျု၊ များသောအားဖြင့် တရုတ်သို့င်းတတ်တဲ့ သို့င်း
သမားကလေးတွေပျု၊ နှီးကဗြိုးရင်၊ သို့င်းကစား ပြောလို့
ပြီးမယ်"

ဟု ကိုနှင့်မောင်က ကျွန်ုပ်အား ရှင်းပြောလေ၏။

ကိုနှင့်မောင်၏ကားမှာ မှန်လှပေနော်။ တရုတ်နှီးအကြ
ပြီးသည်နောက် တရုတ်အမျိုးသားကလေးများ၊ သို့င်းကစားပြော
လေ၏။

“အိုင်ဆေး . . . မဆိုဘူးဖြာ ဒီကောင်လေးတွေ တယ်ပြီ
သိုင်းကစားတော်ပါလား”

ဟဲ ပြောလိုက်လေ၏၊ ကျွန်ုပ်တို့လည်း စကားတပြောပြော
နှင့်ပင် သိုင်းကစားနေသောသူများ၏အနီးမှ ဖြတ်၍လျောက်
သွားကြလေ၏၊ သိုင်းသမားများမှာ တစ်ဦးက လျှော်ကြီးဖြင့်
ထိုးသည်ကို တစ်ဦးက တွဲမီးပစ်၍ ရှောင်တိမီးလိုက်ပြီးလျှင့်
လျှော်သမားအား ကိုင်ပေါက်လိုက် တရာ်စားကြီးဖြင့်
အသည်း ယားဖွေယောင်းသော သိုင်းအတတ်ပညာများကို
ပြုသနေသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည်ပင် သိုင်းတတ်လိုစိတ်များ တဖွားဖွား
ပေါ်ပေါက်၍လာလေ၏။

ထိုအခါန်၌ ခါးမှာ အဝတ်နိုက်ပတ်၍ ချည်ကာ နဖူး၌
လည်း အဝတ်နို စည်းထားသော သိုင်းကစားဦး၏ အပြင်၌
ရပ်နေသည့် သိုင်းသမားတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်ကို ကျော်လျက်
ကိုနှင်းမောင်၏ ဝမ်းပိုက်ဆီသို့ တစ်စုံတစ်ခုဖြင့် ဝင်၍ထိုးလိုက်
ရာ ကျွန်ုပ်သည် မျက်လုံးပြောဝေလျက် ဟိုက်ခန့် အုံအားသင့်ကာ
ကြက်သေသေ၍သွားလေ၏။ ဒီတစ်ခါဖြင့် ကိုနှင်းမောင်တော့
ကိုယ်ကျိုးနည်းရှာပြီဟု ထင်မှတ်မိယောတော့၏။ သို့ရာတွင်
ကျွန်ုပ်ထင်သည့်အတိုင်း ဖြစ်မလာကြောင်းကို အုံအားသင့်ဖွယ်
ရာ တွေ့ရှိရလေ၏။

ခေါင်းစည်း၊ ခါးစည်းအနီး သိုင်းသမားက ကျွန်ုပ်အား
ကျော်လျက် ဟိုင်းဟဲ အော်ဟစ်ကာ ကိုနှင်းမောင်၏ ဝမ်းပိုက်
ဆီသို့ တစ်စုံတစ်ခုဖြင့် ထိုးလိုက်သည့်အခါ၌ ကိုနှင်းမောင်သည်
ရှောင်သည်ဆိုရုံကလေး ဆတ်ခန့် ရှောင်တိမီးလိုက်ပြီးလျှင့်
သိုင်းသမား၏လက်ကို ဆွဲလိမ့်၍ ဒုးခေါက်ခွဲက်ကို ဆောင့်ပြီး
နှင့်လိုက်ရာ သိုင်းသမားသည် ကတ္တရာလမ်းပေါ်၌ မျှက်
သွေ့က်သား လကျသွားလေ၏။

“ဆရာ . . . ဆရာ . . . ကျွန်ုတော် အန်းကောက်ပါ”

ဟဲ သိုင်းသမားက ကပ္ပါကယာအော်ဟစ်လေ၏။ ထိုအခါ
တူမှုပင် ဖနောင့်တစ်ခုက် ထပ်၍ သွင်းမည်ဟဲ ချိန်ရွယ်ထား
သော ကိုနှင်းမောင်၏ ခြေထောက်သည် ပြန်၍ ခုလိုက်ပြီးလျှင့်
ကတ္တရာလမ်းပေါ်မှ အန်းကောက်အား ဆွဲ၍ ထူလိုက်လေ၏။

“လက်ထဲမှာ ဘာမှ မပါပါဘူး ဆရာ ကိုနှင်းမောင်ခဲ့
လက်ချည်းသက်သက်နဲ့ ဆရာလိုက်ကိုထိုးပြီး ကျိုးလိုက်တာပါ
ဆရာကိုနှင်းမောင်က တယ်ပြီးမြန်တာကိုး”

ဟဲ သိုင်းသမား အန်းကောက်က သူ၏ဗိုးကို ပွတ်ရင်း
ကိုနှင်းမောင်အား ချီးကျွေးလိုက်လေ၏။

ကိုနှင်းမောင်သည် စီးကရက်ကိုမီးညီးရင်း အန်းကောက်
ကို ကြည့်ကာ ပြီးလိုက်လေ၏။ အန်းကောက်က ဒူးကိုပွတ်ရင်း-

“ဆရာကိုနှင်းမောင် ... အလုံ သစ်တော်လမ်းမှာ
ဦးပေသီး ရောက်နေတယ်၊ သူ့တဗ္ဗားတွေနဲ့ ပြန်ပေါင်းမိဖို့
စည်စည်ကားကား သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်းပဲ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ကိုနှင်းမောင်က -

“အဲဒီသတင်း ရွှေ့ပါပြီကွဲ”

ဟု ပြန်ပြောလိုက်လေ၏။

“မဟုတ်ဘူး ... ဦးပေသီး ပြန်ရောက်နေတာက မဆန်
ပါဘူး၊ ဆန်းတာတစ်ခု ရှိနေတယ်”

“ဘယ်လိုဆန်းတာလဲကွဲ၊ မှတ်ဆိတ်မွေး ဖြူဖြေရည်ရှည်
ကြီးနဲ့ တရာ်ဇာဘိုးအို့ကြီးနောက်ကို သူ့လူတွေနဲ့ ခြေရာခံပြီး
လိုက်နေထဲ သတင်းလား”

ဟု ကိုနှင်းမောင်က ပြောလိုက်ရာ တရာ်ဆိုင်းသမားလေး
အန်းကောက်က ခါးညှတ်လျက် အရှိုအသေပေါ်ပြီးလျှင် -

“ဆရာကိုနှင်းမောင် မသိတာ ဘာများကျွန်ုပါသေးသလဲ
ဗျာ၊ ကဲ ... ကျွန်ုတ်သွားမယ်”

ဟု ဆိုကာ အပြီးကလေး ထွက်၍သွားလေ၏။

ထိုအခါး၌ ကျွန်ုတ်က ဆေးတံ့အိုး၌ ဆေးဖြည့်ရင်း -

“ဒီကောင်လေးလုပ်လိုက်ပုံက အလန်တော်ကားဗျာ၊ ရင်ထဲ
မှာ ထိတ်ခနဲ့ ဖြစ်သွားတာပဲ၊ အိုင်ဆေးတော့ ခံလိုက်ရှုံး
မှတ်နေတာ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေကြီးက သူ၏ထုံးစံ
အတိုင်း မိုးမခန့်ကလေးပြီး၍ ကျွန်ုပ်အား ကြည့်လိုက်လေ၏။
သူ၏အကြည့်မှာ “စိတ်ချလက်ချ နေစမ်းပါဖျာ၊ ကျော်ကို ဒီလို
လာစမ်းလို ဘယ်ရပါမလဲ၊ ကျော်နာမည် နှင်းမောင်” ဟုသော
အဓိပ္ပာယ်မှား တသိတတန်းကြီး ပါရှိလေတော့၏။

ကျွန်ုပ်က ဆေးတံ့ကိုခဲ့လျက်၊ ကိုနှင်းမောင်က စီးကရက်
ကို နှိတ်ခမ်းဖျား၌တော့လျက် ဆျောက်လာခဲ့ကြရာ စကော့စွေး
ရွှေသီးရောက်ရှိခဲ့ကြလေ၏။ ထိုနေရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် တက္ကာခို
တားတစ်စီးကို ရပ်၍ စောင့်ကြလေ၏။ ထိုသို့ စောင့်ဆိုင်း
နေစဉ်၌ ကျွန်ုပ်က -

“အန်းကောက်ပြောသွားတဲ့ ဦးပေသီး ဆိုတာက ဘယ်သူ
လဲပဲ”

ဟု မေးမြန်းမို့လေသည်။

“ဦးပေသီး ဆိုတာ ဦးပေသီးပေါ်ဖျာ၊ ဥက္ကန်နီဥက္ကန်နက်
အများဆုံး လူမိုက်ကြီးပေါ့၊ အစိုးရက ရှမ်းပြည့်နယ်ဘက်ကို
နယ်နှင်းကိုပေးထားတာ ကြာဖြေးပဲ၊ သူ့အိမ္ဗာရှိတဲ့ ကောင်တွေ
ကလဲ တကယ့်ကို သတ်မှတ်ဖြတ်ခဲ့တဲ့ ကောင်တွေချည်းပဲ အိုင်ပါ”

ဟု ကိုနှင်းမောင်က ပြောရင်း သူ၏ စီးကရက်တို့ကို
အောက်သိပ်ချု၍ နှင်းချေပစ်လိုက်လေ၏။

၅၃ ◆ မင်္ဂလာ

“ဒါနဲ့ နေစမ်းပါဉီး . . . သူတို့ မှတ်ဆိတ်မွေးရှည်ကြီးနဲ့
တရာတ်အဘိုးကြီးတစ်ဦးခဲ့ဖောက်တို့ နောက်ယောင်ခံပြီးလိုက်
နေကြတယ်ဆို အဲဒီ တရာတ်အဘိုးကြီးက ဘာလဲဖျှ၊ ဘာလုပ်
ကြမလိုလဲဖျှ”

ဟု ကျွန်ုပ်က မေးလိုက်ရာ ကိုနှင်းမောင်က -

“အိုင်ပို့ စကားတွေမှာ ဘယ်သူလဲ၊ ဘာလဲ၊ ဘာလုပ်
ကြမလိုလဲနဲ့ ဘကုန်းတွေ များလှသည်လား၊ ဟဲ . . . ဟဲ . . . အဲ . . . အမှန်ကတော့ ကျွန်ုပ်တို့ ဒီအိုင်ဒီကလူတွေက ကြကြီးခကျေး
ရှည်း ရုရု လုံးမှာ ရွှည်း ရုရု လုံးကို မေ့ချင်စုစုလိုရမယ်၊ ဘကုန်း
ဆိုတဲ့ ရွှည်းကိုတော့ ဘယ်တော့မှ မေးလို့ရကြမှာမဟုတ်ဘူး
အမှုတစ်ခုဖြစ်လို့ စုစ်များပြီဆိုရင် ဘကုန်းရှစ်လုံးကို အမြဲတမ်း
အသုံးပြုခဲ့ကြရတယ် ဒိုင်ပို့”

“ဘကုန်းရှစ်လုံး . . . ဟုတ်လား၊ ဘယ်လိုလဲဖျှ၊ ကျွန်ုပ်
ဖြင့် သတ်မပြုမီပေါင်းရာ ပြောစမ်းပါဉီး ကိုနှင်းမောင်”

“ဒီလိုလေး အိုင်ပို့ . . . (၁) ဘာမှုလဲ၊ (၂) ဘယ်သူလဲ၊
(၃) ဘယ်နေရာမှာလဲ၊ (၄) ဘယ်အချိန်ကလဲ၊ (၅) ဘာနှင့်လဲ၊
(၆) ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့သလဲ၊ (၇) ဘာကြောင့်လဲ၊ (၈) ဘယ်သူ
ပါသေးသလဲ ဆိုတဲ့ ဘကုန်းရှစ်လုံးကို အသုံးပြုခဲ့ရတယ် မဟုတ်
လား၊ ဟဲ . . . ဟဲ . . . အဲဒီ ဘကုန်းရှစ်လုံးကို လက်ဗော်
တောင် ကျွန်ုပ်က အပျင်းပြေ စစ်ထားလိုက်သေးတယ်”

ဘဏ်ပုံပေါင်းများ သေသနသည် အသန်နှစ်ရွာမည် ◆ ၂၃

“လုပ်စမ်းပါဉီး ကိုနှင်းမောင်”

“ဘာမှာ ဘယ်သူ

ဘယ်မှာ၊ ဘယ်တော့

ဘာနှင့် ဘယ်လို

ဘာကြောင့်၊ ဘယ်သူပါသလဲ

သိဇ္ဈားမောင်ကျော် အဲဒီ စုစောက်စွဲ”

ဟု ကိုနှင်းမောင်က ရွတ်ဆိုပြုလိုက်လေ၏

“အဲဒီလက်ဗို စိအိုင်ဒီအဝင်ဝက မြှောက်ဆိပ်ပြီး” နေရာ
မှ ချိတ်ထားဖို့ တောင်းတယ်ဖျှ”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်ရာ ကိုနှင်းမောင်က ကျွန်ုပ်အား
ပြုချို့ကြည့်လိုက်ပြီးလဲ -

“အိုင်ပို့ရေ . . . သိပ်ပြီး ရွှေ့ထွေး နက်နဲ့တဲ့ အမှုကိုး
တစ်မှုတော့ လိုက်ကြရေးမယ်လို့”

ဟု ပြောလိုက်လေ၏။ ကျွန်ုပ်က -

“ဘာကြောင့်လ ကိုနှင်းမောင်”

ဟု မေးလိုက်ရာ ကိုနှင်းမောင်က -

“ဟောဟို . . . စကော့ဖော်ယောင် အုတ်တိုင်ဘေးကနေး
ကျွန်ုပ်တို့ကို ခြောင်းနေတဲ့ လွှာစ်ယောက်ကို တွေ့သလား”

ဟု ပြောသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း လူမှုး၍ ကြည့်လိုက်ရာ
လူနှစ်စုံကို ဦးခေါင်းအစွန်များကို မသမဂ္ဂခဲ့တွေ့မြင်ရ
လေ၏။

၆၇ မင်္ဂလာ

“အိုင်ဆေး... ကျပ်မှာ သေနတ်ပါတယ်ပဲ၊ ဒီကောင်
တွေကို ဖမ်းရအောင်”

ဟူ ပြောလိုက်သော်လည်း ကိုနှင်းမောင်က ကျွန်ုပ်၏
အကြံပေးချက်ကို အသိအမှတ်မပြုဘဲ မောင်းလာသော တဗ္ဗား
ကားပေါ်သို့ တက်သွားသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း လိုက်၍ တက်ရ^၁
လေ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ လိုက်ပါခဲ့သော ကားသည် မဂိုလမ်းအတိုင်း
မောင်းနှင်းခဲ့ရာ မဂိုလမ်းနှင့် ဖရေအလမ်းသို့ရောက်လျှင် ကားတို့
ရပ်ခိုင်း၍ ကားပေါ်မှုဆင်းသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း လိုက်၍ ဆင်းရ^၂
လေ၏။ ထိုနောက် ကိုနှင်းမောင်သည် မဂိုလမ်းအတိုင်း
စကော့စော့သောက်သို့ ပြန်၍ လျော်လေ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ငွောင်း
နောက်မှ ခပ်သုတ်သုတ် လိုက်ပါခဲ့ရလေ၏။ ခိုက္ခာပလီအနီးသို့
ရောက်လျှင် ကိုနှင်းမောင်သည် တိုက်လေ့ကားတစ်ခုပေါ်သို့
တက်၍ ပုန်းကွယ်နေသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း လိုက်၍ ပုန်းကွယ်ရ^၃
ပြန်၏။ ထိုအခါ့ ဝကော့စေးအတွင်းမှ ကျွန်ုပ်တို့အား
ခေါင်းမြောင်းကြည့်ရှုလျက်ရှိသော လူဆိုးနှစ်ဦးသည် ကျွန်ုပ်တို့
တဗ္ဗားကားနှင့် ပါ၍သွားပြီဟု စိတ်ခုယ့်ကြည့်လျက် ထွက်၍
လျော်လေ့ရာ အနီးသို့ ရောက်သည်နှင့် တစ်ပြီးနှင့် ကိုနှင်းမောင်သည် ထိုသူ့နှစ်ဦးထံသို့ပြေးသွားကာ နှစ်ဦးစလုံး
အား လက်သီးနှစ်လုံးဖြင့် တစ်ပြီးတည်းထိုးချုလိုက်ရာ လူဆိုး

နှစ်ဦး၏မေးမှ ခွဲပို့ပေးလျှင် သေနတ်ပါတယ်။ တစ်ပြီးနှင့်တည်း
ပြုပေါ်ပြီးလျှင် လဲကျသွားလေတော်၏။

ထိုနောက် လူဆိုးနှစ်ဦးအား ခြေထောက်မှ တရာ်တိုက်၍
ဆွဲသွားပြီးလျှင် အနီးရှိတိုက်မှ သတ်ခါး၌ အသင့်ပါလာသော
လက်ထိပ်အား လျှို့ပျက် လူဆိုးနှစ်ဦး၏လက်ကို သတ်ခါးဖြင့်
ပုံးပျော်ခတ်ထားပြီးလျှင် ထိုသူ့တို့အိတ်တွင်းမှ တစ်စုံတစ်ခုကို
နှိုက်ယူ၍

“ဟာ... အိုင်ပါ”

ဟု ခိုကာ မဂိုလမ်းအတိုင်း မောင်း၍ လာသော တဗ္ဗား
ကားကို တား၍ ကားပေါ်သို့ တက်ခဲ့မဲ့လေ၏။ ကားပေါ်ရောက်
လျှင် ကားအရှင်ဘာအား -

“၂၉၅ ဘိုးလိမ်းလမ်းကိုမောင်းပါ”

ဟု ပြောပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်ဘက်သို့လျည့်၍

“အိုင်ပါက အိုင်ကို ပြန်ရောက်တာနဲ့ မဂိုလမ်းဂါတ်ကို
တယ်လီဖုန်းဆက်ပြီး လူဆိုးနှစ်ဦးတော်းကို ပြောပြီ
လိုက်ပါ”

ဟု ခိုးလေ၏။ ကိုနှင်းမောင်သည် အိမ်ရှေ့သို့ရောက်သည့်
အခါ့ ကားကိုရပ်စေ၍ ကျွန်ုပ်အား -

“သိပ်ထူးဆန်းပြီး လျှို့ဝှက်တဲ့အမှုကြီးဖြစ်မယ်ပဲ့၊ ဟောခါး
မှာ လူဆိုးတွေဆိုက နှိုက်ယူခဲ့တဲ့ ဗားမြောင် အိုင်ပါ၊ ကြည့်ချင်ရင်
ယူသွားဦးလေ”

ဟုဆိုကာ ဓားမြှောင်နှစ်လက်ကို ထုတ်၍ ကျွန်ုပ်အား ဓားမြှောင်တစ်လက်ကို ပေးလိုက်လေခဲ့တော်၏။

ကျွန်ုပ်လည်း ကိုနှင်းမောင် ပေးလိုက်သော စားမြှောင်ကို
အိမ်ထိအောင် မတော့်နိုင်တော့ဘဲ ကားပေါ်၍ပင် ကားအတွင်း
မီးကိုဖွင့်၍ ကြည့်လိုက်ရာ စားမြှောင်၏ ထူးဆန်းသောအဖြစ်
ကို တွေ့ရလေတော့၏။ စားမြှောင်၏အနိုးမှာ ဇော်ရှိလိုလို
ရသေ့လိုလို မှတ်ဆိတ်မွေးရှုည်ရှုည်ရှိသည့် လူတစ်ယောက်
ထိုင်၍နေပုံဖြစ်၏။ စားမြှောင်၏ အန္တာနှုန်းလည်း မိုးကြီးဟု
ယူဆရသည့် သတ္တုတစ်မျိုးဖြစ် ကွင်းကလေး ခုနစ်ကွင်း စုပ်၍
ထေးလေ၏။ စားမြှောင်၏အသွားမှာ ခြောက်လက်မခန့် ရှိပေး
သည်။ အနောင့်ဘက်တွင်ရှိသော မျှော့ခြောင်း ဒေါ်လေဝင်
ပေါက်၏ အထက်တွင် “ခ” ဟုသော စာလုံးကလေးတစ်လုံး
ထွင်းရှိထားသည်ကို တွေ့ရလေ၏။

မန္တရာ့ပြတ်ကလေး သဲသွန်ချုပ်

နောက်တစ်နေ့ချိန် ဘွဲ့နှင့် ကိုနှင့်မောင်တို့သည် စီအိုင်ဒီ
ဘွဲ့ပြုတွေ့ဆုံးကြလေ၏။ ဘွဲ့နှင့်က ကိုနှင့်မောင်ကို တွေ့လျှင်
ထူးချွဲ့ -

“ဉာဏ် မဂ္ဂိုလ်မီရတ်ကို ဟိုနှစ်ကောင် အကြောင်း
သယ်လိုဖွဲ့စားဆက်ပြီး ပြောလိုက်သေးတယ့်”

ဟဲ ပြောလိုက်ရာ တိန်းမောင်က -

“အဲဒီနှစ်ကောင် သေပါပါ”

ହୁ ଫ୍ରିଲ୍‌ଫିର୍ମଲେବୀ॥

“ဟାନ୍ ... ହାତିଲାବାଃ କାହିଁଟଙ୍କିର ଯେବୁବାଲ”

“ည ၁၂ နာရီမှာ ကျော်စိတ်ထဲမှာ ထင်တာနဲ့ မရိုလင် ဂါတ်ကိုလိုက်သွားတော့ အချုပ်ထဲမှာ ဒီနှစ်ကောင်စလုံး အဆိပ် သောက်ပြီး သေလိုက်ကြပြီဥုံ၊ ကျော်ဆီမှာရထားတဲ့ မားမြောင် မှာတော့ ‘အ’ လို့ ရေးထားတယ်၊ အိုင်ပီကို ပေးလိုက်တဲ့ ဓမ္မားမြောင်မှာတော့”

ဟု မေးလေ၏။

“ကျော်ယူလာတဲ့ မားမြောင်မှာက ‘ခ’ လို့ ရေးထားတယ် ပျော်၊ အဲဒါ ဘာအခိုပ္ပာယ်လဲ ကိုနှင်းမောင်”

“ကျော်ထင်တာကတော့ ဒီကောင်တွေဟာ စနစ်တယ့် ဖွဲ့ထားတဲ့ အဖွဲ့တစ်ခုက လက်ရင်းကျော် အဖွဲ့ဝင်တွေပဲပျော် ကျော်စဉ်းစားကြည့်တာက အာ အာ၊ လူ၊ ဤ၊ ဥ၊ အဲ၊ အဲ၊ အဲ၊ အဲ၊ အာ၊ အာ၊ ရယ်လို့ လက်ရင်းအဖွဲ့ဝင် ၁၂ ယောက် ရှိလိမ့်မယ်၊ ပြီးတော့ ကာ ခါ စာ ပါ ယာ၊ ငါ ရယ်လို့ ပျော်း ၃၃ လုံး အတိုင်း ၃၃ ယောက် ရှိလိမ့်မယ်၊ အဲဒို့မှာ ငါးယောက်တစ်တဲ့ ကို ရှေ့ဆုံးက စာလုံးကို ရထားတဲ့လွှာတွေက အုပ်ချုပ်လိမ့်မယ် ထင်တယ်၊ ဥပမာ ကာ ခါ စာ ပါ ယာ၊ ငါ ဆိုတဲ့ ငါးယောက်မှာ ‘က’ ကို ပိုလ်ခန့်မယ်၊ စ ဆာ အ ပျော်မှာ ‘စ’ ကို ပိုလ်ခန့်မယ် ပေါ့ပျော်”

ဟုကိုနှင်းမောင်က ရှုံးပြုလေ၏။ ထိုနောက် ကိုနှင်းမောင်က ကျွန်ုပ်အား ခေါ်၍ အလုံ သစ်တော်လမ်းဘက်သို့ သွားလေ၏။

လူစည်ကားလှသော အိမ်တစ်အိမ်ရွှေသို့ ရောက်လျှင် နှိုင်းမောင်က ရှုံးမှုဝင်မည်ဖြူသဖြင့် ကျွန်ုပ်ကလည်း လိုက်၍ ထွက်ရလေ၏။

“ဘယ်သူ အိမ်လ ကိုနှင်းမောင်”

“ဦးပေသီးရဲ့ အိမ်လလေပျော်”

“လူတွေစည်ကားလှချည်လားပျော်”

“သူကို ယုံကြည်ပြီး . . . တို့ကွယ်နေကြတဲ့ လူတွေလော်တော့ ဒီနောက် အာစရိယူပူဇော်ပေါ်ပေါ်ပျော်”

ဟု ဆိုတာ လူအုပ်နှင့်အတူ ရောနော၍ ဦးပေသီး၏ အိမ်တွေးနဲ့ ဝင်၍သွားလေ၏။

ဦးပေသီးမှာ ပက်လက်ကဗျားထိုင်ပေါ်၌ ကော်ဇာတီး ဆစ်ချုပ်ကိုခင်းလျက် ထိုင်နေ၏။ လူရည်လှသွေး သားသား အာနားနှင့် လူနှစ်ယောက်က ဦးပေသီး၏ ခြေသလုံးကို အပ်နှစ်၍ပေးနေကြလေ၏။

ကိုနှင်းမောင်က အနီးရှိ လူတစ်ဦးအား ခြေထောက်ကို ပြုပေးနေသူများအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ စပ်စုလိုက်ရာ သိသွားကြ ..

“ရှုံးဝန်ထောက်တွေပျော်၊ ဘဘဘုရားရဲ့ တပည့်တွေ့ ဆုံးတက်အောင်လို့ နှိုင်ပေးနေကြတာ”

ဟု ပြန်၍ဖြေသိကို ကြားရလေ၏။

ထိုနောက် ဦးပေသီးက ကန္တတော့ပွဲမှ ငှက်ပျောသီးများကို
ချစေပြီးလျှင် တပည့်များအား တစ်လုံးစီဝေ၍ပေးလေ၏။

“မစားနှုံး ... ကိုင်ထားတဲ့ ဘဘာဘုရား ဒီကင့်
မန်းပေးမယ်၊ ငှက်ပျောသီးဟာ အထဲမှာ အပိုင်းပိုင်းအထိုက်ထဲ
ပြတ်နေမှ မင်းတို့နဲ့ထိုက်တာ”

ဟု ဆိုကာ လေထဲတွင် ဖြတ်သည့်ဟန် ပြုလိုက်ဖြေးနောက်
တပည့်များအား စားထော့ဟု ဆိုကာ စားခိုင်းလေ၏။

တပည့်များလည်း ငှက်ပျောသီးများကို အခွဲနာလိုက်ရာ
အတွင်း၌ အပိုင်းပိုင်း အတစ်ကံ ဖြစ်၍နေသည်ကိုတွေ့လျှင်
ဦးပေသီးအား -

“တယ်စွမ်းပါလား”

ဟု ဆိုကာ ဦးချွဲကြလေ၏။ ကျွန်ုပ်သည်ပင်လျှင် ထိုင်၍
ဦးချွဲပိုင်စိတ်များ ပေါ်ပေါက်မိသေးတော့၏။

ဦးပေသီး၏ တပည့်များလည်း ဦးပေသီးနှေ့ရှိ ဖလားကို
အတွင်းသို့ ပိုက်ဆံများ ထည့်ကြလေ၏။ အရာရှိနှင့်ဦး နှိုင်ဖြေး
နောက် ကိုနှင့်မောင်က ကျွန်ုပ်အား မျက်စပ်၍ ဦးပေသီး၏
ခြေရာင်းသို့ သွားရောက်ကာ ဦးပေသီး၏ ခြေသလုံးကို နှိုင်နယ်
ပေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း လိုက်၍နှိုင်နယ်ပေးရလေ၏။

“ဘဘာဘုရားက စွမ်းတယ်ဆိုလို့ ဆည်းကပ်ဖို့လာခဲ့တာပဲ
ကျွန်ုပ်တော်တို့ကိုလဲ စောင်မကြည့်ရှုပါ”

ဟု ပြောဆို၍ နှိုင်ပေးလေ၏။

“အေး ... ဘဘာဘုရားကို ဆည်းကပ်ရင် အန္တရာယ်
စင်းမယ်၊ စီးပွားတက်မယ်၊ ရာထူးတိုးမယ်၊ ကပ်ကြီးသုံးပါးက
ကျော်နင်းနိုင်လိမ့်မယ်”

ဟု ဆိုလိုက်သည့်အခါး၌ ကိုနှင့်မောင်က ဦးပေသီး၏
ခြေသလုံးကို စီးကရက်မီးဖြင့် တို့လေ၏။

“ဟိုက် ... ပုလိုက်တာ၊ ဘယ်လိုလိုပ်တာလဲက”

ဟု ဦးပေသီးက ပြောလျှင် ကိုနှင့်မောင်က -

“ဘဘာဘုရားက စွမ်းတယ်ဆိုလို့ စီးကရက်မီးနဲ့ထိုးကြည့်
ဆာပါ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ဦးပေသီးက မျက်လုံးပြု၍ ကိုနှင့်မောင်
ဘို့ ချွဲကြည့်လေ၏။ ထိုအခါး၌ ကိုနှင့်မောင်က လူဆိုနိုင်ယောက်
သံမှ ရရှိထားသည့် အခို့၌ ဇော်တို့ရှုပ်ပါသော စားမြောင်ကို
ပြောအောင်ပြုလိုက်ရာ ဦးပေသီးသည် ဝါးပေါ်ဟန် သွားလေ
တော့၏။

“ဘဘာဘုရားခဲ့ လူနှစ်ယောက်တော့ ညာ သေသွားပြီ၊
ဘဘာဘုရားပဲ ကျွန်ုပ်တော့တယ်၊ သက်သေ ခိုင်ခိုင်လုံလုံ မရသေး
မင်တော့ ခင်ပျားကို ကြည့်နေမှာပဲ၊ အထောက်အထား ပြည့်စုံ
တော့ သံတို့ကြားနဲ့ ကြီးစ်း တစ်ခုခုပဲ”

ဟု ဆိုကာ ဦးပေသီး၏ခြေခံပေါ်၌ စီးကရက်မီးကို ထိုးချေ၍ ထလာလေတွေ၏။

လမ်းသို့ ရောက်လျှင် ငှက်ပျောသီး တစ်လုံးကို ဝယ်လက်ဖက်ခည်ဆိုင်သို့ဝင်ကာ လက်ဖက်ရည် မျှယူသောက်သုံး ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်အား ငှက်ပျောသီးကိုပေး၍ -

“ကဲ... အိုင်ပါ ဘဘာဘုရားလို့ ကျွန်ုပ်က စွမ်းပါတယ်ၢ ဟု ဆိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း အခွဲခွဲကြည့်ရာ အတွင်း၌ သုံးပိုင်းပိုင်းလျှက်ရှုံးသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကျွန်ုပ်က အုံအား သင့်စွာဖြင့် ငှုံးအား ကြည့်လိုက်ရာ -

“မအော်သူနဲ့ အိုင်ပါ... ခင်ဗျားနဲ့ စကားပြောလာရင်းက ငှက်ပျောသီး၊ ထောင့်ကလေးတွေကနေ ပင်အပ်နဲ့ ထိုးဖြူ အထက် အသားကို ကန့်လန်ပြီး ဖြတ်လိုက်တာလော အဲဒီတွေ အထမှာ အကွုင်းလိုက် ပြတ်နေတာပေါ့ဘူ” !

ဟု ကိုနှစ်းမောင်က ပြောလေ၏။

“မသိရင်တော့ ထိုင်ပြီးတောင် ရှိခိုးချင်လောက်အောင် ဆန်းပါပေါ့ဘူ”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်ရာ -

“မသိနားမလည်တဲ့လဲတွေ့ကို ဒီလိုလိမ်တဲ့နည်းတွေ့နဲ့ ချို့ထားတာပေါ့ဘူ၊ ကျွန်ုပ်က စာမဓရေးတတ်လိုပြာ၊ စာမေးတတ်ပြီး အဲဒီလို လူလိမ်တွေအကြောင်း ရောပြုချုပ်ပါတယ်ဘူ”

အသုပ်ဖို့တောင်နဲ့ ဆုံးသုတေသန များနှင့်ဖွံ့ဖြိုးဆုံး ၆၉

ဟု ကိုနှစ်းမောင်က ပြောလေ၏။

ထိုနောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် စီအိုင်ခီသို့ ပြန်လာခဲ့ကြော စီအိုင်ခီသို့ ရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မစွာတာကရစ်ပင်က -

“မစွာတာ ဘားပါလင်းနှင်းမောင်၊ ဘုရားလမ်းက ရွှေခြေ အိုဘာဂဆိုင်ပိုင်ရှင် မောင်မောင်ကြီးဆိုတာ၊ အသတ်ခဲ့ရတယ် သို့ အခုပဲ ကျောက်တဲ့တားဂါတ်က တယ်လီဖုန်းဆက်တယ်”

ဟု ဆိုသဖြင့် ကိုနှစ်းမောင်နှင့် ကျွန်ုပ်လည်း စီအိုင်ခီမှ သားကို ထုတ်ယူကာ ဘုရားလမ်းရှိ ရွှေခြေ ပရီဘောဂတိုက်သို့ ခွဲက်လာခဲ့လေ၏။ ထိုနေရာသို့ ကျွန်ုပ်ရောက်ရှိသည်အခါ် သား ကျွန်ုပ်တို့၏စီအိုင်ခီမှ စုံထောက် ကိုတင်ဝင်း၊ စုံထောက် သီ္ဗောင်မြှင့်နှင့် စုံထောက် ကိုစိန်လုတို့ ရောက်ရှိနေကြော်လေ၏။

ငှုံးတို့၏ရွှေ့ခြား ပါးစပ်မှ သွေးများစီးကျွန်ုပ်း ရင်ဘတ်၌ ပြီးမည်းလျက်ရှုံးသော ဒက်ရာဖြင့် သေဆုံးနေသည် ပရီဘောဂ ထိုက်ပိုင်ရှင် ဦးမောင်မောင်ကြီး၏အလောင်းကို တွေ့ရလေ၏။

“ဦးမောင်မောင်ကြီး အသတ်ခဲ့ရတာကို ဘယ်ခူ့ကဗျာဖြီး သီးလဲ”

ဟု ကိုစိန်လုက အနီးမှ ရာဇ်တ်အုပ်အား မေးလိုက်လျှင် ရာဇ်တ်အုပ်က -

“သူ့တဲ့ပည့် အီပရာဟင် ဆိုတဲ့ ကုလားက အောင်ဆုံး သွေ့တာ၊ မန်က်က သူ့ဆရာဆီလာတော့ သူ့ဆရာဟာ အခန်း

၃၁ ♦ မင်္ဂလာ

ထဲမှာ အခုပုံအတိုင်း သေနေတာမြင်လို ကျွန်တော်တို့ဆီတို့
လာပြီး တိုင်ချက်ဖွင့်တာ”

ဟူ ပြောပြလေ၏။

ကိန်းမောင်သည် သေဆုံးသူ ဦးမောင်မောင်ကြီး၏
အကျိုးအတွင်း ရှာဖွေရာ အောက်ပါ စာရွက်ဖြတ်ပိုင်းကထော
တစ်ခုကို တွေ့ရလေ၏။

မှုဆိုးတစ်ပိုင်း မိန်းမခိုင်းကြီး အေး

သေတဲ့အထိ မခွဲဘူးဆို

အခုတော့ အစ်ကိုကြီးကို မေ့သွားပြီလား။

မွေ့လို့မရတဲ့

မောင်မောင်ကြီး

ထိုအခါ၌ ဆားပုလင်းနှင်းမောင်က ဦးမောင်မောင်ကြီး၏
တပည့် အီပါရာဟင်အား ထိုစာကိုပြ၍ -

“အေး ဆိုတဲ့ မိန်းမကို သိသလား”

ဟူ မေးရာ အီပါရာဟင်က -

“သိပါတယ်၊ ဆရာဦးမောင်မောင်ကြီးရဲ့ မိန်းမပါ”

ဟူ ဆိုလေ၏။

“မင်းဆရာ ဦးမောင်မောင်ကြီးရဲ့ ဘယ်နှယ်ကိုမြောက်
မိန်းမလဲ”

အာမှင်းနှင်းမောင်နှင့် သေဆာသည် ခုသွန်နှိုးစွာသည် ။ ၄၁

ဟူ ဆားပုလင်းနှင်းမောင်က မေးရာ အီပါရာဟင်က -
“ကျွန်တော်ဆရာမှာ အဲဒီမိန်းမတစ်ယောက်ပဲနှိပါတယ်”
ဟူ ပြောလေ၏။

“မင်းဆရာဟာ ပိုက်ဆံချမ်းသာလေတော့ ငွေနဲ့ပေါက်ပြီး
မိန်းကလေးမိဘတွေကိုကပ်ပြီး မိန်းကလေးတွေကို ဖုက်ဆီး
ပေါ်တယ်ဆိုတာ မင်းလုံးလုံးမသိဘူးလား”

ဟူ မေးရာ အီပါရာဟင်မှာ လိမ်လည်၍ပြောဆိုခြင်းသည်
အချည်းနှီးဖြစ်ချေမည်ဟု သဘောပေါက်၍သွားသဖြင့် -

“မယားငယ်ပါ၊ ကွဲသွားပါပြီ”

ဟူ အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံလေ၏။

“မင်းဆရာအိမ်မှာ မင်းဆရာတစ်ယောက်တည်းလား”

ဟူ မေးရာ အီပါရာဟင်က -

“တစ်ယောက်တည်းပါ”

ဟူ ဆိုလေ၏။ ထိုအခါ၌ ဆားပုလင်းနှင်းမောင်သည်
မိမိခန်းအတွင်းသို့ ဝင်၍သွားပြီးလျှင် အီပါရာဟင်အား ခေါ်၍
အဲပဲပေါ်မှ ထမင်းဟင်းများ ပေကျေလျက်ရှိသော ပန်းကန်
ရှိခ်ပ်ကိုပြ၍ -

“မင်းဆရာ တစ်ယောက်တည်းဆိုကွဲ”

ဟူ ပြောရာ အီပါရာဟင်က -

၇၂ ♦ မောင်

“သူမှာ အိမ်စောင့်ဖို့ ခေါ်ထားတဲ့ ဒရဝမ်တစ်ယောက် နှုပါတယ်”

ဟု ပြောလေ၏။

“ဒရဝမ်က ဘာလူမျိုးလဲကဲ”

ဟု မေးပြန်ရာ အီပရာဟင်က

“ဂေါ်ရခါးပါ”

ဟု ဖြောလေ၏။

“ဒီမှာ စားထားတဲ့ဟင်းက အမဲသားဟင်းပဲကဲ ဂေါ်ရခါး ဒရဝမ်စားတာ ဟုတ်နိုင်ပါမလား”

ဟု ပြောပြန်ရာ အီပရာဟင်မှာ မဖြေနိုင်ဘဲ ရှိလေ၏။
ထိုနောက် ဆားပူလင်း နှင်းမောင်သည် အခန်းထောင့်ရှု သစ်သားစည်ကြီး၏ အနီးသို့ သွားရောက်ကာ စည်ကြီးကို ငလှလာကြည့်ရှုရာ အတွင်း၌ လွန်စွာပုပ်စပ်နံပါတ်သော မဝင်နိုင် ရှိ ရလေ၏။

“အီပရာဟင် . . . မင်းပြောတဲ့ ဂေါ်ရခါး ဒရဝမ် ဘယ်မှာ လဲ ခေါ်ပေးစမ်းပါ”

ဟု ဆားပူလင်းနှင်းမောင်က ပြောပြန်ရာ အီပရာဟင်က “မနက်က ကျွန်ုတ်လာကထည်းက မတွေ့ပါဘူးခင်ဗျာ”
ဟု ဖြောလေ၏။

အုပ်စုနှင့်ဆင်းပေါ် ဆောင်ရွက်သည့် အားပို့ဆွဲသည်

၇၃

“မင်းပြောချင်တောက ဒရဝမ်ကုလားက သတ်သွားတာလို ဆိုချင်တာလား”

ဟု ဆားပူလင်းနှင်းမောင်က မေးပြန်ရာ အီပရာဟင်က “ဟုတ်ပါတယ်”

ဟု ဖြောလေ၏။

“ဒရဝမ်ကုလားရဲနာမည် ဘယ်လိုခေါ်သလဲ”

“ရပ်ချွဲတူးမှားလို ခေါ်ပါတယ်”

“ဒီစည်ကြီး ဘယ်နောက ရောက်သလဲ”

ဟု သစ်သားစည်ကြီးကို ညွှန်ပြ၍ မေးရာ အီပရာဟင်က “မနောကပါ ဆင်”

ဟု ဖြောလေ၏။

“ဘာနဲ့ပို့ထားလဲ ဘယ်ကပို့တာလို ထင်သလဲ ဒါမှာမဟုတ် သိသလား”

ဟု မေးမြန်းရာ အီပရာဟင်က လုံးဝမထင်တတ်ကြောင်း သိလည်း မသိကြောင်း အနူးအညွတ် ပြောလေ၏။

“အေး . . . ကောင်းပြီ ၄၄၄ ဘရှတ်ကင်းလမ်း မောင်ရင်မောင် ဆိုတဲ့ လိပ်စာနဲ့ ပစ္စည်းတွေလာရင်တော့ မင်းပွားရွေးရတယ်မဟုတ်လား”

ဟု ပြောလိုက်ရာ အီပရာဟင်သည် မျက်လုံးပြော၍ သွားလေတော့၏။ ကျွန်ုတ်က

“ဘယ်လိုအဓိတ္ထယ်လဲ ကိန်းမောင်”

ହୁ ମେଂ କିମ୍ବା ରଖାଣ୍ତିରେ

“ဒီလိုပျော်မှာ သေဆုံးတဲ့ ဦးမောင်မောင်ကြီး ဆိတ္တု
လူက တကယ့်ကို လူယုတ်မာကြီးပျော် ရန်ကုန်မှာ သူနဲ့အပြောင်း
ဆိုင်တစ်ဆိုင်ရှုတယ်၊ မန္တလေးကနေ အဲဒီဆိုင်ကို ပစ္စည်းတွေ
ဘာတွေပို့ရင် မန္တလေးက သူ၊ လူတစ်ယောက်က ငင္း
ဘရှတ်ကင်းလမ်း၊ ကိုရင်မောင် (ပန်းပါ) ဆိတ္တု လက်ခံမယ့်
လိပ်စာဖြတ်ပိုင်းတွေ ရိုက်ထားတဲ့ စာချက်ကို သူများပို့တဲ့
ကုန်ပစ္စည်းရဲ့ လေဘယ်မှာ ထပ်ပြီး ကပ်ပေးလိုက်တယ်၊
အဲဒီကောင်ကိုလဲ ကျော်ဖမ်းခိုင်းလိုက်ပါပြီ မန္တလေး ဂေါ်ဝါန်ဆိုင်
က ကူးလိုခေါင်း မျိုးမြင့်တဲ့ သူ့အိမ်မှာ တက်ပြီးရွှေတော့ အဲဒီ
ဖြတ်ပိုင်းတွေ တွေ့တယ်လို့ မန္တလေး ၃-မှတ် ဂါတ်က သတင်းပို့
တယ်၊ ဒီကူးလားက သွားပြီး ထုတ်ပေးရတယ်၊ မစွဲစမစ်ရဲ့
အလောင်း ပါလာတဲ့ စည်ကိုလဲ ဒီလိုပဲလုပ်မိတော့ ကျော်တို့
ဒီအိုင်ဒီကလူတွေ မျှတ်စိုလည်ပြီး အလုပ်များကုန်တာပေါ်ရှာ

ကိုစိန်လှန်၏ ကိုအောင်မြင့်တိုက ဦးမောင်မောင်ကိုချုပ်၏
ခိုင်ဘတ်ကို ဖြေဆောင်ပြီးလေ၏

“ଲାଗ୍ନ ହିଁକୁ ତ୍ଯାଃ ହତ୍ତରୀତାୟା କେଣ୍ଟିଟେଇ କ୍ଷୀରାଳ୍ପଦାରୀ
ଲୁହତ୍ତରୀତାମାଃହା ଲାଗ୍ନଠୂତାମାଃ ଫିରିବାଯ”

“အိုင်ပါရေ . . . ဟောဒီသတ္ထာကြီးက မနေ့ညာနေကမှ
ခုတာဆုံး၊ ဟောဒီစည်ကြီးကိုလုပ်တဲ့လတ်ရာဟာ မဲကောင်ကြီး
လျေပေါ်မှာ မစွာစမစ်ခဲ့အလောင်းကို ထည့်လိုက်တဲ့ စည်ကြီး
မဲလုပ်ပုံလက်ရာနဲ့ တစ်ထောရာတည်းတူတယ်၊ သံပတ်ပြားတွေ
ပေါ်မှာ ရိုက်ထားတဲ့ သံချွှက်တွေရော၊ ပျဉ်တွေစပ်ထားပုံရော
အေးလုံးအတူတူပဲ လက်သမားအလုပ်ရှုတစ်ရွှေတည်းကထွက်တဲ့
အော်တွေပဲ”

ତୁ କୀର୍ତ୍ତିଗା . . . କିନ୍ତୁ ମେଳନ୍ତିଲ୍ଲ ତାଣୁଗର୍ଭତାତର୍ଥଃଖା
ଖା:ଯେବା ପ୍ଲେଅଂକି ପ୍ଲେଫ୍ଟିଙ୍ଗ୍ ତାଣୁଗର୍ଭତାତର୍ଥଃଖା:କି ଫ୍ରାଫ୍ରେରା
ତାତର୍ଥଲୋଏନ୍ଟିକ୍ ଡେକ୍ ଏଲେଟିକ୍।

ဦးမောင်မောင်ကြီး

“ခွေးကို ခဲ့ရာခဲ့ဆစ်ဖမ်းပြီး ပို့လိုက်တယ်၊ သင့်တော်သလို စီစဉ်ပါ ပွဲစားကြီးကို ကိုက်တာလ ဒီခွေးပဲ”

မောင်ယ

ကိုနှင့်မောင်သည် စာကိုဖတ်ပြီးနောက် ပြီးလိုက်လေ၏၊ ကိုအောင်မြင့်လည်း ထိုစာကို ယဉ်၍ဖတ်ပြီးလျှင် -

“ခွေးကိုပို့လိုက်တယ်ဆိုပဲ၊ ခဲ့ရာခဲ့ဆစ်ဖမ်းရတယ်၊ ပွဲစားကိုလဲ ကိုက်တယ်ဆိုတော့ မကနဲ့ အင်းခွေးပဲဖြစ်ရမယ်”

ဟူ ဆိုလေ၏။ ထိုအခါး၌ ဆားပူလင်းနှင့်မောင်က -

“ဒီစာမှာ မသက်ာစရာ၊ တစ်ချက်မှ မပါဘူး အောက်စာလက်မှတ်ထိုးထားတဲ့ ‘မောင်ယ’ ဆိုတာပဲ မသက်ာစရာဖြစ်နေတယ်၊ လူနာမည်မှာ ‘မောင်ယ’ ရယ်လို့မည်တာ မရှိသလောက် ကို ရှားတယ်၊ ကျေပြုဖွင့် ကြားကိုမကြားဖူးပါဘူး”

ဟူပြော၍ စာရွက်ကို သိမ်းဆည်းလိုက်လေ၏။

ထို့နောက် ကိုနှင့်မောင်သည် ထမင်းစားပွဲသို့သွားကာ ပန်းကန်ပြားနှစ်ချုပ်ကို တစ်ချုပ်စီယူ၍၊ နမ်းကြည့်လေ၏။ အိမ်ခန်းတွေးသို့ ဝင်သွားကာ ကြည့်ရှုပြန်၏။ အိမ်ခန်းအပြင်

ဘက်ရှိ ခုံတန်းပေါ်၍ ခေါ်ဇားတစ်လုံးကို တွေ့ရပြီးလျှင် အခြားသာ ခုံတန်းအနီး၌ ဆေးပြုးလိပ်ပြာများနှင့် တောင်တစ်ထည် တို့ တွေ့ရပြန်လေ၏။

ထိုနှင့်မောင်သည် ပြတ်းပေါက် သံတိုင်အနီးသို့ သွားရောက်ကာ သံတိုင်များကို ကြည့်ရှုပြန်၏။ ထိုသို့ကြည့်ရှုပြီးနောက် သစ်သားစည်ကြီးအား တောင်း၍ကြည့်ရာ အတွင်း၌ စောင်အချို့နှင့် ကြီးတစ်ခေါင်းကို တွေ့ရလေ၏။

ထိုသို့ကြည့်ရှုနေကြစဉ်၌ပင် စုထောက်မင်းကြီး မရွတာတရစ်ပင် ရောက်ရှိလာပြီးလျှင် ...

“ဘယ်လိုလဲ လူကလေးတို့ ... ဒီမှာလဲ တစ်ယောက်သေနေပြီး တရားခဲ့လဲ မမိသေးပါလား”

ဟူ ပြောရာ စုထောက် ကိုအောင်မြင့်က -

“မကြာခင် တရားခဲ့ကို ဖဲမ်းမိတော့မှာပါ၊ မဲကောင်ကြီးကိုလေ့ပေါ်မှာ ပါလာတဲ့ မစွဲစမစ်ရဲ့ အလောင်းနဲ့ ပတ်သက်လိုလဲ ငွေကိုင်စာရေး ပန်းအေးနဲ့ တက်မကိုင်ကြီးကို ဖမ်းပြီး စိုးဆေးတာ ရွှေဒါးတွေတောင် ထုတ်ပေးနေပါပြီး နောက်တစ်ညွှန်လောက် ဆက်ပြီးညွှေးလိုက်ရင် အမှုမှန်ဟာ ပေါ်မှာပါ”

ဟူ ပြောလေ၏။

“ဘယ်လိုလဲ ဆားပူလင်းနှင့်မောင် ... တရားခဲ့ကိုနိုင်ပြီလား”

ဟု ကိန္ဒ်းမောင်ကို မေးပြန်၏။

“အမှုက သိပ်ပြီးရှုပ်နေပါတယ် တရားခံကိုဖော်ဖို့ မလွယ်
ပါဘူး၊ တရားခံကိုဖော်ဖို့ မလွယ်သလို ဖမ်းဖို့လဲ ခက်ပါလိမ့်မယ်
တရားခံဟာ နောက်ထပ်လူတစ်ယောက်ကို သတ်လိမ့်းမယ်လို့
ကျွန်ုတ်တော်ထင်တယ်”

ဟု ကိန္ဒ်းမောင်ကပြောလျှင် စုံထောက် ကိုစိန်လှက -

“အမှုဟာ ဆားပူလင်းနှင်းမောင် ပြောသလောက် မခက်
ပါဘူး၊ သိပ်ကိုလွယ်ပါတယ် ဟောဒီအမှုမှာလဲ ကျွန်ုတ်မျိုးတို့
အပြန်မှာ အီပရာဟင်ဆိုတဲ့ ကုလားကို ဖမ်းသွားပြီး စစ်ရမှာပဲ
အဲဒီအခါမှာ အမှုချဲတစ်ဝက်ကို ကျွန်ုတ်မျိုးတို့ ဖော်ပြီးဖြစ်ပါ
လိမ့်မယ်”

ဟု တက်ကြွား ပြောလေ၏။

ကိန္ဒ်းမောင်ကမူ ယစ်စုံတစ်ရာပြောဆိုဖြင့်းမပြုဘဲ ကျွန်ုး
အား မျက်စပစ်ကာ ထိုအိမ်မှတွေက်၍ လာခဲ့လေတော့၏။

လမ်း၌ ကျွန်ုပ်က -

“ဘယ်ကိုလဲ ကိန္ဒ်းမောင်”

ဟု မေးလိုက်ရာ ကိန္ဒ်းမောင်က -

“ဘူတာကြီးကို သွားမယ်လော့ဘာ ကျူပ်တို့လွှတ်လိုက်စဲ
သင်းကြိုင် ဒီနေ့ပြန်ရောက်မယ် မဟုတ်လား”

ဘဏ္ဍာဏုပ်စောင်နှင့် လျော့သွားသည့် အသာန်သို့သွားသည့် နှင့်

ဟု ဆုံးသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း ဘူတာကြီးသို့ လိုက်ပါလာခဲ့
နဲ့လေ၏။

ဘူတာကြီးသို့ရောက်သည့်အခါ၌ အနည်းငယ်စောင့်ဆိုင်
အရွှေ့ပြီးနောက် မန္တလေးရထား ဆိုက်ရောက်၍လာလေ၏။
သို့ရထား၌ ပုလိပ်ကလေး သင်းကြိုင် ပါ၍လာလေ၏။

ကိန္ဒ်းမောင်သည် သင်းကြိုင်အနီးသို့ ချုပ်းကပ်သွားပြီး
အာက် သင်းကြိုင်ပခုံးကို လက်ဖြင့်ပုတ်လိုက်ရာ သင်းကြိုင်က
စုည်ကြည့်ပြီးသွေ့ -

“ဆရာ ကိန္ဒ်းမောင်”

ဟု အလန့်တကြား အော်ဟစ် နှုတ်ဆက်လေ၏။ ကိန္ဒ်း
မောင်က -

“တိုးတိုး”

ဟု ဆိုကာ သင်းကြိုင်အား ဘူတာအပြင်ဘက်သို့
အွေးလေ၏။ အပြင်သို့ရောက်လျှင် ...

“က . . . ဆိုစမ်းပါ၌ီး”

ဟု ကိန္ဒ်းမောင်တ မေးလေ၏။

“စိန်ပန်းပလိုနားမှာလဲ လက်သမားရုတ်ရုံတယ် ဆရာ
တော့ ရတနာပုံ ပလိုနားမှာလဲ ရှိတယ်၊ စိန်ပန်းပလိုနားက
ဘတ်သမားရုကလဲ အီမံထောင်ပရိဘောဂလုပ်တယ်၊ ရတနာပုံ

ပလီနားကလဲ အိမ်ဝထာင်ပရီဘေးဝလ်တယ်၊ မတူဘာက
တော့ စိန်ပန်းပလီနားက လက်သမားရုကြ ကျွန်းတွေကိုင်တယ်
ရတနာပုံ ပလီနားက အင်ရော၊ ကည်း၊ သက်န်းရော စုံ၏
တာပဲ”

ဟု သင်းကြိုင်ကပြာသွေးပြီ...

“အေး... ဟုတ်ပြီ၊ ရတနာပုံ ပလီနားကဟာကို မပြော
စိန်ပန်းပလီနားက အလုပ်ရုကြုံပြာတွေ”

“အဲဒီမှာက အလုပ်သမား ခြောက်ယောက်ရှိတယ်၊ အဲ
အဲ - ထူးတာတစ်ခုရှိတယ်၊ မကြာသေးခံကမှ လက်သမား
အလုပ်ရုမှာ ဒရဝမ် လိုတယ်လိုပြာလို့ ဒရဝမ်တစ်ယောက်
အလုပ်ဝင်တယ်”

“အဲဒီဒရဝမ်က ဘာလူမျိုးလဲတွေ”

“ဘာလူမျိုးလဲတော့ မသိဘူး... မှတ်ဆိတ်မွေးကတော့
သိပြီးရှည်တယ်ဆိုပဲ၊ ဘယ်သူမှ အကြောင်းမကြားဘဲ အလုပ်
က ထွက်သွားတာ နှစ်ရက်ရှိပြီတဲ့ သူကို အလုပ်သွင်းပေးတော့
ကတော့ တရုတ်လက်သမားဆရာကြီး ဆိုပဲ၊ သွေကလဲ အလုပ်
ဝင်တာ တစ်လတောင် မပြည့်သေးဘူး၊ အလုပ်က ထွက်သွား
တယ် ဆိုပဲ”

“ဟုတ်ပြီ... သူတိရှိတုန်းက ဘာများပျောက်တယ်လို့
ကြေားသလဲတွေ”

“ပထမ... သစ်သားစည်တစ်လုံး ပျောက်တယ်၊ ဒရဝမ်
အလုပ်ထွက်သွားတော့ သစ်သားစည်တစ်လုံး ခိုးသွားတယ်လို့
ပြောတယ်”

“ဟုတ်ပြီ အိမ်ပါ၊ မစွဲစမစ်ကို ထည့်လွှတ်လိုက်တဲ့ စည်က
စစ်လုံး ဦးမောင်မောင်ကြီးဆီမှာ တွေ့တဲ့ စည်တစ်လုံးဟာ
သင်းကြိုင်ပြောတဲ့ ဒရဝမ် ခိုးယဉ်သွားတယ်ဆိုတဲ့ စည်တွေပါ?”

“တရားခံပေါ်ဖို့ လွယ်ပါမလား ကိုနှင့်မောင်”

ဟု ကျွန်းတော်မေးလိုက်ရာ ကိုနှင့်မောင်က မလွယ်ကြောင်း
ခါင်းခါး ပြလော်။

“ဒီလို့... မန္တလေးကနေ လူတစ်ယောက်ကို အရှင်
သတ်လတ် ကြီးနဲ့တုပ်၊ ပါးစင်မှာ မအော်နိုင်ခေါ် အဝတ်နဲ့
ဆည်ပြီး ဦးမောင်မောင်ကြီးအိမ်ကို ပို့လိုက်တာ၊ အဲဒီအိမ်
အောက်တော့ အဲဒီလူကိုထုတ်ပြီး ပြတ်းပေါက်သတိင်မှာ ကြီးနဲ့
ဆည်ထားတယ်၊ မေးပြီးစစ်ပြီးမှ ဦးမောင်မောင်ကြီးက သတ်မယ့်
ပြေား ဒါပေမဲ့ အဲဒီလူကို ဦးမောင်မောင်ကြီးမဲ့ ဒရဝမ်ကုလားက
သွားပေးလိုက်တယ်၊ အဲဒီအော်မှာ အဲဒီလူက ဦးမောင်မောင်
ကြီးကို ပြန်ပြီးဖမ်း၊ မအော်နိုင်ခေါ် ပါးစင်တဲ့မှာ အဝတ်ဆိုပြီ
ပြီးတုပ်ထားတယ်၊ ပြီးတော့ ဒရဝမ်နဲ့ သူနဲ့ နှစ်ယောက် ထင်း
အတူတားကြတယ်၊ ဒရဝမ်က ဝေါးရခါးမဲ့ အမဲသား မယားဘူး၊
သွေကလဲ ဒရဝမ်ကို ညာတာတဲ့အနေနဲ့ အမဲသားကို မစားဘဲ

ဟင်းခွက်ကို ခပ်တေးဝေး တွန်းထားတယ်၊ ဒါကြောင့် ထမင် ပန်းကန်နဲ့ အမဲသားဟင်းခွက်ဟာ သိပ်ပြီးဝေးနေတယ်၊ သူတို့ နှစ်ယောက်စလုံး ထောပတ်နဲ့ ထမင်းနဲ့ နယ်စားကြတယ်၊ ထမင် စားပြီးမှ ဦးမောင်မောင်ကြီးရဲ့ ရွှေဖိန်ပို့ မန္တာလေးက ပိုလိုက် တဲ့လူက ယူဝတ်ပြီးမှ ဦးမောင်မောင်ကြီးရဲ့ ရင်ဝကို ဖိန်ပဲ့ မသေမချင်းကန်ပြီးသတ်တာ ... ပြီးတော့မှ မှတ်ဆိတ်တွေ နှုတ်ခမ်းမွေးတွေကို အဲခီလူက ရိတ်ပစ်သေးတယ်၊ အိပ်ခန်းထဲက မှန်တင်ခုံနားမှာ ရိတ်ချထားတဲ့ မှတ်ဆိတ်နဲ့ နှုတ်ခမ်းမွေးတွေကို ကျေပ် တွေခဲ့ရတယ်၊ ပြီးတော့မှ သူ့အဝတ်အစ္စ အဟောင်းတွေကိုချုတ်ပြီး ရေမီးချီးပြီးမှ ဦးမောင်မောင်ကြီးခဲ့ အဝတ်အစားတွေကို ယူဝတ်ပြီး ဒရဝမ်ကုလားကိုပါ ခေါ်ပြီး ထွက်သွားတာ ...

“အဲခီလူသတ်သမားဟာ ဂေါ်ရခဲး မဟုတ်ဘူးဘုံး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အမဲသားဟင်းကို ဟထမ ယူစားသေးတယ် နောက်မှ မစားဘဲ ဟင်းခွက်ကို တွန်းပစ်လိုက်တာ၊ သူ့ပုံးပန်းကန်မှာက ဟင်းအစအန် နည်းနည်းတွေ့ရတယ်၊ ပြီးထော သင်းကြိုင်ပြောတဲ့လက်သမားရဲ့က ဒရဝမ်ဟာ မှတ်ဆိတ်မွေးအရည်ကြီးဆိုတာ၊ ဆက်စပ်နောက်ယူတယ်၊ အိုင်ပို့ ... တူးပျော်တွေ မန္တာလေးက လက်သမားရဲ့က မှတ်ဆိတ်ရှည်နဲ့ ဒရဝမ်ဟာ လူသတ်သမားပဲ၊ အဲခီလူသတ်သမား ဒရဝမ်နဲ့ ဦးမောင်မောင်ကြီးအိမ်က ဒရဝမ်နဲ့ဟာ အလွန်အင်မတန် ခင်မင်တဲ့

သီဟောင်းကျွမ်းဟောင်းတွေဖြစ်ကြတယ် ဆိုတဲ့ အချက်ဟာ မမင်းအတူစားတာရုတ် ဦးမောင်မောင်ကြီးကိုသတ်ပြီး ခုံတန်း အိခုံခိုံမှာ တုံးလုံးလှောင်း စကားပြောခဲ့ကြတာရယ် ...”

“စကားပြောကြသေးသလား ကိုနှင့်မောင်”

“ပြောခဲ့ကြသေးတယ်ပျါ ဒီဘက်ခုံတန်းနားမှာ စီးကရက် သိတွေ တွေ့တယ်၊ ယိုဘက်ခုံတန်းနားမှာက ဓားပြင်းလိပ် အတွေ တွေ့ရတယ်၊ ဒီအချက်ဟာ ခုံတန်းတစ်ခုံခုံမှာ တုံးလုံး ပေါင်း စကားစမြည် ပြောနေကြတဲ့သောပဲ့ ဒီတော့ ဒီလူ အယောက်ဟာ အတော်ကဗျာလေး ရင်နီးခဲ့ကြတယ်လို့ ယူဆ တယ်၊ ပြီးတော့ ဂေါ်ရခဲး ဒရဝမ်များဟာ အရှင်သင်အပေါ် ဒါ အလွန်ပဲ သွားရှိတယ်ပျါ အဲခီလို့ သစ္စာရှိတဲ့လူတဲ့ အရှင် အင်ရဲ့ ရန်သူကို လွှာတ်ပေးပြီး ရှင်သူနဲ့အတူ ထမင်းစားတယ် နောက်ဟာ၊ တော်တော်ခင်မင်ခဲ့ပုံမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ တစ်ဦးကို ပေါင်း အသတ်ပေးပြီး ခင်မင်ခဲ့ကြတာကိုပြုတယ် အိုင်ပို့”

ဟု ရှင်းပြေလင်။

ထို့နောက ကျွန်ုပ်က မန္တာလေးက စိန်ပန်း ဗလီအနီး ပေါ်သမားရုံကို မည်သို့မည်ပုံ သဲလွန်စ ရာသနည်းဟု မေးရာ မူးပူလင်းနှင့်မောင်က -

“မစွဲစမစ်ရဲ့အလောင်းပဲလောတဲ့ စည်ထဲက လျှော့မှုနဲ့ လက်မလောက်ရှိတဲ့ စာရွက်ပြတ်ကလေးဟားဘဲအိတ်ကို

၈၄ ♦ မင်္ဂလာ

ဖြစားတဲ့ အစကလေးပါ အဲဒီမှာ ‘ပလီအနီး မန္တလေး’ ဆိတဲ့
စာကလေး တွေ့ရတယ်၊ ပြီးတော့ လွှာမှုန့်တွေ ကြည့်လိုက်
တော့လဲ ကျွန်းသား လွှာမှုန့်တွေကိုး အိုင်ပိရ ဒါကြော်
သင်းကြိုင်က အလုပ်ရုံနှစ်ခုပြောတဲ့ နေရာမှာ ကျူပ်က ကျွန်းသား
ကို အသုံးပြုတဲ့ အလုပ်ရုံကိုပဲ စိတ်ဝင်စားခဲ့တာ၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြူ
အမှာကတော့ တော်တော်ကလေး ရှုပ်နေသေးတာပဲ အိုင်ပိ”

ဟု ပြောဆိုကာ စီးကရက်ကိုထုတ်၍ မီးညီဖွားရှိက်လို့
လေတော့၏။

ကျွန်ုပ်လည်း ဗလီအနီးဟုပါရှိသော စာအိတ်တစ်အိတ်၏
စာရွက်ပြုတ်ကလေးမှ သဲလွှန်စကို ထုတ်ယူ အသုံးချသော
ကိုနှင်းမောင်၏ စွဲစပ်ပုံကို အတူခိုးရလေတော့၏။

မျွှန်မှုရာ

ကျွန်ုပ်နှင့်ကိုနှင့်မောင်တို့နှစ်ယောက် စီအိုင်ဒီသို့ ပြန်လည်
အာက်ရှုံးသည့်အချိန်၌ စုံထောက် ကိုအောင်မြင့်၊ ကိုစိန်လှ့
သိတင်ဝင်းတို့သည် မဲကောင်ကုမ္ပဏီမှ ငွေကိုင်စာရေး
သာဝန်းအေးအား လူသတ်တရားခံအဖြစ် ဓမ်ပုံများရှိက်ကွဲ
မှတ်တမ်းတင်နေကြလေ၏။ မောင်ပန်းအေးမှုလည်း ပုလိပ်
သ ရှိက်လွန်းသဖြင့် မခဲ့နိုင်သည့်အဆုံး၌ ပုလိပ်ပြောသမျှကို
“ဟုတ်ပါတယ” ဟု ဝန်ခံလိုက်ရလေတော့၏။

ကိုနှင့်မောင်သည် ထိုအခြင်းအရာကိုကြည့်၍

“အိုင်ပေါ် - မဟုတ်ဘဲနဲ့ ကြီးစင်တက်သွားရတဲ့ တရားခံ
သွေး အများကြီး ရှိပါတယ၊ အဲဒီအတွက် ကျူပ်ဟာ ပုလိပ်အဖွဲ့
သများ ရှိနေရတာပဲ ပြည်သူလှထုက တရားဥပဒေကို အယုံ
အကြည့်မဲ့ ဖြစ်လာကြမှာကိုတော့ ကျူပ် သိပ်ပြီးစီးရိမ်မိတယ”
ဟု စိတ်မကောင်းစွာ ပြောခဲ့လေ၏။

နှုတ်
နှုတ်

နောက်များမကြာဖီ ရက်အတွင်း၌ လွန်စွာထိတ်လန်းဖူး
ရာ ကောင်းသည့် လူသတ်မှုကြီးတစ်မှု ပေါ်ပေါက်ပြန်လေ၏

ကျိုးမှုနှင့် ကိန္ဒ်မှုမောင်တို့ သွားရောက်လေ့လာကြသည့်
ဘဘာဘုရား ခေါ် ဦးပေသီးသည် အင်းလျားလမ်းရှိ ခြေကြီးတို့
အတွင်းမှ အိမ်တစ်လုံးပေါ်တွင် ကိုဖြတ်၍ အသတ်ခံရပြီးသွား
အောက်ပါစာများကို ရေးသားခဲ့လေ၏။

Smart	(သွက်လက်ခြင်း)
Obedient	(နာခံခြင်း)
Loyalty	(သုစ္စာရှိခြင်း)
Dutiful	(တာဝန်သီခြင်း)
Industrious	(တက်ကြေခြင်း)
Efficiency	(အရည်အချင်း ပြည့်ဝခြင်း)
Readiness	(အမြှေအသင့်ရှိခြင်း)

ဟူ၍ဖြစ်ပေသည်။

ကျိုးမှုတို့သည် အခင်းဖြစ်ပွားရာသို့ သွားရောက်ကြည့်
ခဲ့ကြရလေ၏။ စုသောက် ကိုတင်ဝင်း ကိုစိန်လှ၊ တို့အောင်ကြို့
နှင့် ဦးကိုကိုကြီးတို့လည်း စုစုညီညီ ရောက်ရှိနေကြလေသည်

ဦးကိုကိုကြီးသည် နံရံပေါ်၌ သွေးဖြင့် ရေးထားသော
စာများကို ကြည့်ရှုပြီးလျှင် -

“ဘာအမိပ္ပာယ်နဲ့ လူသတ်သမားဟာ ဒီဇာတွေ ရေးသွား
မှတ်ပုံ”

ဟု ပြောလျှင် ကျိုးမှု

“ဒီလိုလေ ဦးကိုကိုကြီး၊ အော်စာလုံးတွေရဲ့ထိပ်က စာလုံး
အျွေးချည်းပဲ ဖတ်ကြည့်စမ်းပါ ဘယ်လိုအမိပ္ပာယ်ရသလဲ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ဦးကိုကိုကြီးက -

“S.O.L.D.I.E.R ဆိုးလို့ဗျား (စစ်သား) လို့ အမိပ္ပာယ်
အာပေါ်အွား ဦးအောင်သင်းတောင် တော်တော်ဟူတ်နေမှပဲ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ကျိုးမှု

“ကျူးလဲ ကိုနှင့်မောင်နဲ့ တွဲလာတာ ကြာမှုပဲဖြား...
ဒါလောက်တော့ သိပါပြီး”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ကိုနှင့်မောင်က -

“ဟုတ်တယ် အိပ်ပါး ဘာဖြစ်လို့ ရေးတာလဲဆိုတာသာ
မှုးစားပေတော့”

ဟု ဆိုလေ၏။

“အဲဒါတော့ မသိဘူးဖြား ဘာဖြစ်လို့ ရေးတာလဲ”

“လူသတ်သမားဟာ သူရဲ့အဖော်ကို သူဟာ ဦးပေသီကို
ဘာဝန်ကျေကျေ သတ်ပြီးပါပြီးလို့ ပြောချင်တဲ့ သောာပဲဖြား

“မီတော့ လူသတ်သမားနဲ့ သူ့အဖော်ဟာ တက္ခာတပြားစီဖြစ်ရေး
တယ်လို့ သိနိုင်တာပေါ့”

ဟု ကိုနှင်းမောင်က ရှင်းပြုလေ၏။

စုထောက် ကိုအောင်မြင့်တို့မှာမူ အလောင်းကို ပေါ်ဖြင့်
ဖြင့် တိုင်းထွာနေကြလေ၏။ ကိုနှင်းမောင်က နံရဲပေါ်မှ စာမျက်
၏ အောက်တွင် ရေ့စားသော ကြက်ခြေခြားတို့မှာ အောက်ပြုခြင်း
ဖြစ်ပြီ။

“အဲဒါ ဘာလို့ထင်သလဲ အိုင်ပါ”

ဟု မေးလေ၏။

“ကြက်ခြေခြားတို့ပေါ့များ”

ဟုဖြေရာ ကိုနှင်းမောင်က ခေါင်းကိုခါ၍ -

“မားကော်ပုံစံ ရေ့တာပျော် ခေါ်ရခါး တစ်ယောက်ခဲ့
လက်ရာပဲ ဦးမောင်မောင်ကြီးကို သတ်ခဲ့တဲ့လူတွေပဲမျှ”

ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုနောက် ကျွန်ုပ်နှင့် အိုနှင်းမောင်သည် ပြန်လာခဲ့ကြ
လေ၏။ လမ်း၌ ကျွန်ုပ်က -

“ကိုနှင်းမောင် ... လွယ်ပါမလား”

ဟု မေးရာ ကိုနှင်းမောင်က ခေါင်းကို တွင်တွင်ခါ၍ပြုလေ
လော့၏။

“မလွယ်ဘူး အိုင်ပါ ... သိပ်ကိုမလွယ်တာ”

ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုအဖြစ်အပျက် ဖြန်ပြားပြီး တစ်လခန့်
ခြားသည့်အခိုန်အထိ ကိုနှင်းမောင်သည် လူသတ်တရားခဲ့ခိုင့်
သောက်သည့်အဖြစ်ကို လုံးဝမပေးနိုင်ခဲ့ပေ။

ကိုအောင်မြင့် ကိုစိန်လှန်ရှင် ကိုတင်ဝင်း စသော စုထောက်
သူးကဲမှ စာရားခဲ့အမြောက်အမြားကို မမဲ့ မီးပြီးဖြစ်၍ နေလေ
၏ ထိုကြောင့် ဦးကိုကိုကြီးက -

“အိုင်ဆေး ကိုနှင်းမောင် ... ခင်ဗျားကသာ ဒီအမှုကို
သောက်လို့ ပြောနေတာ၊ ကိုအောင်မြင့်တို့ဖြင့် လွယ်လိုက်
ဘာဖျား လူသတ်တရားခဲ့တွေ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်
ခဲ့နေလိုက်ကြတာ၊ တား ... ဟား”

ဟု ရုယ်မောပြောဆိုကြလေ၏။

“ဦးကိုကိုကြီးလ လိုက်ခဲ့ပျော် မဂ်လာခုံကို သွားရအောင်”
ဟု ကိုနှင်းမောင်က ခေါ်သဖြင့် ဦးကိုကိုကြီးပါ ကျွန်ုပ်တို့
အတူ လိုက်ခဲ့လေ၏။ မဂ်လာခုံသို့ရောက်လျှင် ကိုနှင်းမောင်
အည် မဂ်လာခုံဘူတာအနီးရှိ “ချာဘီလား” ဟုသော စစ်သား
သောင်းကြီး တစ်ဦးထံသို့ သွားရောက်ကာ အောက်ပါအတိုင်း
ပြန်းလေ၏။

“ချာဘီလား ... စစ်တပ်မှာ အမှုထမ်းတာ တော်ဟော
ကြားတယ်နော်”

သုတေသနပြည်နယ် သေသာသူသည် ခုသိန်ဖွံ့ဖွှဲသည်

၄၁

“ကြာပါတယ်၊ ခင်ဗျားက ဘယ်သူလဲ”

“ကျော်က စုံထောက်ပါ”

“စုံထောက်က ဘာကိစ္စ ကျော်ဆီလာရတာလဲ၊ ကျော်မှာ ဘာအမှုရှိလိုလဲ၊ ကျော်က နားမွေးစားနေတာပဲ”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ခုံဘီလားမှာဘာမှုမှုမရှိပါဘူး၊ ခုံဘီလားက စစ်တပ်မှာ အမှုထမ်းတာ ကြော်ပြီဆိုတော့ စစ်တပ်က လွှေ့ကို သိမှာပေါ့၊ အထူးသဖြင့် ဂေါ်ရခါးစစ်သားတွေကို ပိုမြဲ သိလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်”

“သိပါတယ်၊ အိန္ဒိယပြည်က စစ်တပ်မှုလဲ နေခဲ့ပါတယ် မင်္ဂလာခုံမှာလဲ နေခဲ့ပါတယ်၊ ပြင်းလွင်မှာလဲ နေခဲ့ပါတယ် ဂေါ်ရခါးစစ်သား တော်တော်များများကို သိပါတယ်၊ အင်လိုင် ကပြား တော်တော်များများကိုလဲ သိပါတယ်၊ စစ်ရုံးမှာသွားပြီ ဇေးရှင်တောင် ကျော်လောက်သိမှာ မဟုတ်ပါဘူး”

“မှန်ပါတယ်၊ အဲဒီလိပ်ကြားလို့ ခုံဘီလားဆီကို လာခဲ့တာပဲ၊ အင်လိုင်ကပြားစစ်မှုထမ်းထဲမှာ ‘ပက်ပင်’ ဆိုတဲ့နာမည် နဲ့ ဘယ်နှယောက် တွေ့ဖူးပါသလဲ ခုံဘီလား”

“စစ်အောင်တစ်ခုလုံးမှာ ‘ပက်ပင်’ ဆိုတဲ့ နာမည်တစ်ခုလုံး ရှိပါတယ်၊ စစ်တပ်ရုံးမှာ ဆူဖေဒါရာထူး ရှိပါတယ်”

“ဟုတ်တယ် အိုင်ပီရေ ... စစ်ရုံးမှာ ကျော်စုံစမ်းပြီးပြီးမြှုပ်နည်က တစ်ယောက်တည်း ရှိတယ်”

ဟု ကျွန်ုပ်အား လူညွှန်ပြုပြုလေ၏။

“ပေါ့ပင်း ဆိုတဲ့ အင်လိုင်ကပြားလဲ တစ်ယောက်ပဲရှိပါ တယ်၊ လူက ပုံပုံကလေး”

ဟု ဂေါ်ရခါးစစ်သားကြီးက ပြောပြန်ရာ ကိုနှင်းမောင်က ပြု၍

“ဟုတ်တယ် အိုင်ပီ ... အဲဒီနာမည်လဲ တစ်ခုတည်းပဲ ရှိတယ်ၚ”

ဟု အားရဝ်စီးသာ ပြောလေ၏။

“သင်းကြိုင် ဆိုတဲ့ နာမည် ဘယ်နှယောက် ရှိသလဲ ခုံဘီလား”

“တစ်ယောက်တည်း ရှိတယ်၊ လူက ရာထူးကြီးပါတယ်၊ သတ္တိကောင်းတဲ့ တံဆိပ်တွေလဲ ရပါတယ်”

ဟု ပြောလေ၏။

“ခုံဘီလားကို စာမေးပွဲစစ်ကြည့်တာပျော်၊ အောင်ပြီး အျော်တို့သိချင်တဲ့လူကို မေးတော့မယ်”

ဟု ကျွန်ုပ်တို့ဘက်သို့လှည်း၍ ပြောပြီးနောက်

“ချာဘီလား . . . စစ်တပ်မှာ ရပ်ချုက္ခုးမား ဆိုတဲ့ ငါးရခါး ဘယ်နှယောက် တွေ့ဖူးပါသလဲ”

“နှစ်ယောက်ရှိပါတယ်၊ တစ်ယောက်က စစ်မှုထမ်းနေ တုန်းပါပဲ၊ တစ်ယောက်ကတော့ စစ်တပ်ကထွက်ပြီး မြန်မာ ပြည်မှာ လာပြီးနေပါတယ်”

“ဟုတ်ပြီ . . . အဲဒီ စစ်တပ်ကထွက်ပြီး မြန်မာပြည်မှာ ရေးနေတဲ့ ရပ်ချုက္ခုးမားအကြောင်းကို ချာဘီလား ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ပြောနိုင်ပါမယား”

“ကျေပြေပြောဖို့ မလိုပါဘူး၊ သူနဲ့အတူနေဖူးတဲ့ မေကာ တစ်ယောက် အိန္ဒိယကနေ ပြောင်းလာပြီး မူးလာခုံစစ်တပ် မှာကို ရောက်နေတာ ဘုရားရက်လောက်ရှိပါသေးတယ်၊ သူ့ဆီတဲ့ သွားပြီး မေးပါလား”

“မေဂျာ ဘယ်သွားလဲ”

“မြန်မာလူမျိုးပါ၊ မေဂျာမင်းညီလို့ ခေါ်ပါတယ်”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ချာဘီလား”

ဟူ့နှစ်ဆက်ပြီးလျှင် ကိုနှင့်မောင်က ရွှေမှုထွက်ခွာစွာ လေ၏။ ကျွန်ုပ်နှင့် ဦးကိုကိုကြီးက နောက်မှုလိုက်ခဲ့ရလေ၏။

မူးလာခုံစစ်တပ်ဝင်းအတွင်းသို့ သွားရောက်၍ ဂိတ်စွဲ စစ်သားအား ကိုနှင့်မောင်က မေဂျာမင်းညီဆိုသူ ရှိမခို စုံစုံ ကြည့်ရာ အစောင့်စစ်သားက စစ်တပ်ဝင်းအတွင်းရှိ တိုက်အို

ဘဏ်တွင်မြန်မာ အသာန်သွားသည် နေ့ ၁၃

တစ်လုံးကို ဗျာနှင့်ပြုလိုက်လေ၏။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း စိန်ပန်းပင် တလေးများ ခြေရဲလျက်ရှိသော ထိုတိုက်ကလေးဆီသို့ သွားရာ ခြေဝင်း၌ “မေဂျာမင်းညီ” ဟူသောစာတန်းကို အင်လိပ်ဘာသာ ဖြင့် ရေးထားသည်ကို တွေ့ရလျှင် . . . မြှေအတွင်းသို့ ဝင်ခဲ့ရာ ငှုံးတိုက်ရွှေ ဆင်ဝင်အောက်တွင် ရပ်ထားသော စစ်သုံး မော်တော်ကားကလေးဆီသို့ တိုက်အတွင်းမှ စစ်ယဉ်နိုင်း ဝတ်ထားသော လူလုပ်တစ်ဦးသည် ထွက်၍ လာပြီးလျှင် တားပေါ်သို့ တက်မည်ပြုပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ကို တွေ့လျှင် တားပေါ်သို့ မတက်ဘဲ စောင့်၍ နေလေ၏။

ထိုလူလုပ်တို့လှုံးက ကျွန်ုပ်တို့အား အင်လိပ်ဘာသာဖြင့် “ဘာကိုစွဲရှိပါသလဲ”

ဟု မေးမြန်းလေ၏။

“မေးစရာလေးရှိလို့ လာခဲ့တာပါ မေဂျာ”

ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော အင်လိပ်စကားဖြင့် ကိုနှင့်မောင်က ပြောလိုက်လျှင် ထိုပိုလ်မှုံးကလေးက . . .

“မေးပါ . . . ဘာမေးချင်လို့လဲ”

ဟု ပြန်၍ပြောလေ၏။

“ချာဘီလား ဆိုတဲ့ ငါးရခါး စစ်သားဟောင်းကြီးက အိန္ဒိယလိုက်လိုပါ မေဂျာမင်းညီဆိုမှာ သွားပြီးစုံစုံမဲ့ပါ။”

“ဘာကိုစုံစုံမဲ့ချင်တာလဲ၊ မိတ်ဆွေတို့က ဘာလဲ”

၉၄ ✶ မင်္ဂလာ

“ကျော်က ဆားပုလင်းနှင်းမောင်ပါ စီအိုင်ဒီက စုထောက်
တွေပါ”

“ခြော် - ဟုတ်လား ဆားပုလင်းနှင်းမောင် ... ကြားဖူ
ပါရဲ့ဘာ ကျော်တိမြို့မြန်မာလူမျိုးထဲက အခုလို ချွှန်တဲ့လူ ထွက်ပေါ်
လာတာကို ဂုဏ်ယူပါတယ် ဆားပုလင်းနှင်းမောင်”

ဟု ယဉ်ကျေးသော အင်လိပ်စကားဖြင့် ပြောလေ၏။

“ကျော်ကလဲ မြန်မာလူငယ်တစ်ဦး အင်လိပ်စစ်ဘဝမှာ
မော်ရေထူး ရုန်တာကို ဂုဏ်ယူပါတယ်”

ဟု ကိုနှင်းမောင်က ပြန်၍ပြောလေ၏။

မော်ရောမင်းညီမှာ အင်လိပ်ဝွှေများ၏ မကြာခက် ထင်စု
တတ်သည် အာရပ်မြိုင်မြင့် အသားညီညာ ခ်ပောခော ဟူသော
စကားနှင့် ကိုက်ညီသောသူဖြစ်ပေသည်။

သူရသထိနှင့် ပြည့်စုစွဲကြောင်း သူ၏နှစ်ခေါ်မျှနှင့် မျက်လုံး
များက ဖော်ပြုလှက်ရှိပေသည်။ မော်ရောမင်းညီ၏ ရုပ်ရည်မှာ
ထူးခြားသကဲ့သို့ သူ၏ပါးပေါ်မှ သုံးထောင့်ပုံစံ အမှတ်အသာ
မှာလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် ကောင်းလွှာပေသည်။

“မော်ရောမင်းညီ ... ရပ်ချုံကူးမှာ ဆိုတဲ့ ဂို့ရခါးစစ်သာ
တစ်ယောက်ကို သိပါသလား”

ဟု ဆားပုလင်းနှင်းမောင်က မေးလေ၏။

“ရပ်ချုံကူးမှာ ဆိုတဲ့ နာမည်တွေက အများသားလုံး
ဆားပုလင်းနှင်းမောင် ကျော် သိတဲ့ ရပ်ချုံကူးမှားကတော့

ဆားပုလင်းနှင်းမောင်တဲ့ သေသာသူသည် သူသာနှင့်သူသည် ဖော်ပြည့်စုတဲ့ လူပါပဲဘာ
ဒါပေဲ့ စစ်တတ်ထဲမှာမရှိတော့ဘူး ထွက်သွားပြီး မြန်မာပြည်မှာ
နေနေတယ်”

“ဘယ်မှာနေသလဲ သိပါသလား မော်ရောမင်းညီ”

“အရင်ကတော့ ရုံးလမ်းက ရွှေ့ပြု ပရိဘောဂတိုက်မှာ
အဝေါ်လှပ်နေတယ်လို့ သိရပါတယ် အခုတော့ ဘယ်ရောက်
နေသလဲ မသိပါဘူး ဆားပုလင်းနှင်းမောင်”

“စိတ်မရှိပါနဲ့ မော်ရောမင်းညီ ... အဲဒီ ရပ်ချုံကူးမှားဟာ
သူသတ်မှတ်ဖြစ်ပြီး ထွက်ပြေးနေပါတယ် က သွားလိုတို့ပါရီးမယ်”

“ဘယ်ကိုသွားမှာလဲ ... ကျော်လဲ ရန်ကုန်ဘက်တို့
သွားမှာပဲ တစ်ခါတည်း လိုက်ခဲ့ကြပါလား”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ကျော်တို့လဲကားပါပါတယ် မော့”
ဟု နှိုတ်ဆက်ကာ ထွက်ခဲ့ကြလေ၏။

ကားပေါ်သို့ရောက်လျှင် ဦးကိုကိုကြီးက

“တော်တော်ကို ကြည့်တောင်းတဲ့ မိုးလှမှုပဲပဲပဲ”

ဟု ချီးမွမ်းလေ၏။

“ဟုတ်တယ် သတ္တိလဲကောင်းပုံရတယ် ခြောက်လုံးပြီးကို
ကိုတ်နဲ့ မကိုင်ဘဲ ခါးကြားမှာ ထိုးထားတာကလဲ တကယ့်
သုန်တ်သမားပီးသတယ် ပြီးတော့ ရန်သွားရှိနေတဲ့သဘောက်ပဲ
ပီးသတယ်”

ဟု ကိုနှင်းမောင်က ပြောလေ၏။

၉၆ ❁ မင်္ဂလာ

ကျွန်ုပ်တိ ဖီအိုင်ဒီသို့ ပြန်ရောက်လာသည့် အခါ၌ကူ
စံထောက ကိုအောင်မြင့်က ဂိတ်ထဲ ဆီးကြိုကာ လက်မထဲ
ထောင်၍ပြီးလျှင် -

“ကျွုပ်တိနိုင်ပြီ။ ရပ်ချုက္ကးမားလမ်းပြီ၊ ဦးမောင်မောင်ပြီ
ကို သတ်တဲ့ လက်ဖတ်နင် ပြီးစွာတို့လ မိပြီ၊ ဒီတော်
ဆားပုလင်း ကျွုပ်တိတို့ မမိနိုင်တော့ဘူး”

ဟု ဆိုလေ၏။ ကိုနှင့်မောင်လည်း ကိုအောင်မြင့်ထဲ
မေး၍လာသည့် ရပ်ချုက္ကးမား ဆိုသွေ့နှင့် သွားရောက် တွေ့ဆုံး
လေ၏။

“ရပ်ချုက္ကးမား . . . မေဂျာမင်းညှိကို သိပါသလား”

ဟု ကိုနှင့်မောင်ကမေးရာ ရပ်ချုက္ကးမားက -

“သိပါတယ် ကျွုပ်နဲ့ အများကြီး စစ်တိုက်ဖူးတာပဲ”

“သူ အခုဘယ်မှားလ”

“အိန္ဒိယပြည် စစ်ထပ်ထဲမှာပါ”

“ဦးပေသီးကို ဘာဖြစ်လို့သတ်တာလ ရပ်ချုက္ကးမား”

“ကျွုပ်နဲ့မတည့်လို့ သတ်တာပါ။ ကျွုပ် သူကိုမှန်းတယ်”

“ကောင်းပြီ . . . သတ်ပြီးတော့ နဲ့ရုံမှာ ဘာဖြစ်လ
သေးတွေနဲ့ စာရေးဘာလ”

“လက်ဖတ်နင်ပြီးစွာကို သိအောင်ရေးတာပါ”

“ဒါဖြင့် ဦးပေသီးဟာ မင်းရဲ့ ရန်သူ မဟုတ်နိုင်အား
လက်ဖတ်နင်ပြီးစွာရဲ့ ရန်သူဖြစ်မှာပေါ့”

အော်မင်းနှင့်မောင်နင် သေသာသည် အသုဝ်နှုန္ဓာသည် ◆ ၉၇

“ဟုတ်ပါတယ်၊ လက်ဖတ်နင် ပြီးစွာအတွက် သတ်ပေး
တာပါ”

ဆားပုလင်းနှင့်မောင်သည် မီးကရာက်ကိုထုတ်၍ မီးညီး
ရောက် အဓလေးအနက် စဉ်းဆားပြီးလျှင် လူသတ်တရားခံ
လက်ဖတ်နင်ပြီးစွာ ဆုံးသွေ့နှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံးပြန်၏။

“လက်ဖတ်နင်ပြီးစွာက စစ်တ်ကနေထွက်လာတာလား”

“ကျွုပ်ရဲ့တပ်က ကာလကတ္ထားမှာပါ။ အဆုတ်ရောဂါရိလို့
ထစ်နှစ်အနားယူဖို့ ဆရာဝန်က ထောက်ခံတဲ့အတွက် မြန်မာ
ပြည် ပြန်လာတာပါ”

“ခွဲ့သြုံး ပရီဘာဂတိုက်ပိုင်ရှင် ဦးမောင်မောင်ကြီးကို
သတ်တာ ခင်ဗျားပဲပေါ့”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“ဘာကြောင့်သတ်တာလ”

“ကျွုပ်က မစွဲမမစ်ကို သတ်ခဲ့ပါတယ် ပတ္တုမြားလိုချင်လို့
သတ်တာပါပဲ သတ်ပြီးတော့ သစ်သားစည်နှစ်ထည်ပြီး အညာ
ဆန် လျှော်ပြီးပေါ် တင်ပေးလိုက်ပါတယ် မောင်မောင်ကြီးတို့က
မစွဲမမစ်ရဲ့လူတွေပါ။ ကျွုပ်ကိုဖြေးပြီး သစ်သားစည်ကြီးထဲမှာ
ထည့်ပြီး မောင်မောင်ကြီးဆီ ပို့ခဲ့ပါတယ်”

“ဟုတ်ပြီး မောင်မောင်ကြီးဆီရောက်တော့ ဘာဖြစ်သလ”

“မောင်မောင်ကြီးဆီရောက်တော့ ကျွုပ်နဲ့ ပုံပိတ်မှားအတွက်
ယုပ်ခဲ့တဲ့ ရပ်ချုက္ကးမားနဲ့တွေ့လို့ ရပ်ချုက္ကးမားက ကျွုပ်ကိုကြည့်
ခါတယ်၊ အဲခီအခါမှား မောင်မောင်ကြီးကို ကျွုပ်က သုတေသနိုင်ခဲ့
ခါတယ်”

ဆားပုလင်း နှင့်မောင်သည် စီးကရက် သောက်ရင်း
ခေါက်တဲ့ခေါက်ပြန် သွောက်၍ နေလေ၏။

စုံထောက် ကိုစိန်လှေ

“ဘယ်လိုလဲ . . . သဘောကျတယ်မဟုတ်လား ဒီတစ်ခါ
ကျပ်တို့မဲ့လာတဲ့ တရားခံဟာ မလွှဲနိုင်ပါဘူး ကိုနှင့်မောင်း
အဲ ဟဲ ဒီလိုရှုပ်ထွေးတဲ့အာမျိုးကျတော့လဲ ကျပ်တို့လိုအရာရှိ
တွေကသာဖော်နှင့်ရာပါပွဲ၊ ဟဲ . . . ဟဲ” ဟဲ ခနဲလေတော်၏

ဆားပုလင်း နှင့်မောင်သည် ဘော်းဘီအိတ်အတွင်းမှ
သတင်းစာဖြတ်ပိုင်းတစ်ခုကိုထုတ်၍ လက်ဖတ်နင်ပြီးစာအား
ပြပါးလျှင် -

“တွဲတေးကစပါးပွဲစားကြီးကိုသတ်ပြီး ပတ္တာမြားလက်စွပ်တို့
ဖြတ်သွားတာဘယ်သူလဲ” ဟဲ ဆားပုလင်းမောင်က မေးလိုက်
ရာ လက်ဖတ်နင်ပြီးစာအား အနည်းငယ်စွဲတိုင်၍ သွားပြီးနောက်
ရာ

“ကျပ်သတ်ကာ . . . ကျပ်ဖြတ်တာ” ဟဲ ပြောလေ၏။
ထိုအခါ့၍ ကိုနှင့်မောင်သည် တစ်စုံတစ်ရာပြောချိခြင်း မပြုနိုင်
တော့ဘဲ ကိုစိန်လှေဘက်သို့လှည့်ကာ -

“ဒီတစ်ခါတော့ ဦးစိန်လှေတို့ ဦးအောင်မြင့်တို့က ကျပ်ထက်
သာသွားပြီလို့ ဝန်ခံရတော့မလို့ ဖြစ်နေပြီ” ဟဲ ပြောလိုက်ရာ
ကိုအောင်မြင့်စာ -

“ဘယ်နှယ်ဝန်ခံရတော့မလိုလဲ . . . ဝန်ခံစွဲပါး ခံပျော်
လိုက်တာ ဒီအမှုပေါ်ပါဘူး ကျပ်တို့က တရားခံကို ဖော်ထား
ပါပြီ ဆားပုလင်းရဲ့”

ဟဲ မညာမတာ ပြောဆိုလေ၏။ ကိုနှင့်မောင်လည်း
ပို့ကို နှိုတ်မဆက်ဘဲ ရုံးခန်းအတွင်းမှာ ထွေက်၍ သွားလေ
သူ့၏။ ထိုအခါ့၌ ဦးကိုစိုက်းက -

“ကျပ်တို့ လူတော့ တော်တော်ကလေး ရွှေကသွားပြီ
သေယ်ပျိုး၊ ကိုအောင်မြင့်တို့ ကိုစိန်လှေတို့ကလဲ အခွင့်ခြား
ပြီး မညာမတာ ပြောလိုက်ကြတော်ကိုးပျော်” ဟဲ ပြောလေ၏။
အမှု၏၌ ကိုနှင့်မောင်သည် ရုံးသို့မဟုတဲ့ရှိသူ့ပြင့် ကျွန်ုပ်က
ချုပ်အိမ်သို့လိုက်သွားသည့်အခါ့၌ တာမွေ့ဂိတ်မှု ပုလိပ်ကလေး
ကြိုင်ကိုသာတွေ့ရလေတော်၏။ ကျွန်ုပ်က သင်းကြိုင်အား
“ကိုနှင့်မောင်ဘယ်သွားသလဲ” ဟဲ မေးကြည့်ရာ သင်းကြိုင်

“သံသွေးဆရာ၊ ကျွန်ုပ်တော်ကိုအိမ်ခေါ်ထားပြီး သူကတော့
မေးလေတာ ကြာပြီးဆရာ၊ တစ်ပတ်လောက်တောင် ရှိပြီ
သေယ်” ဟဲခုံးလေ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း ကိုနှင့်မောင်ကို ရှာဖွေရာ
တော်၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏စီအိုင်ဒီဗျား ကိုအောင်မြင့်၊ ကိုစိန်လှေ
တင်ဝင်း စသောသူတို့သည်သာ မင်းကြီး၏ ရုံးခန်းတွင်းသို့
လိုက် ထွေက်လိုက် . . . တရားခံများကို ဓာတ်ပုံရှိကိုလိုက်
ပေါင်းချိန်လိုက်နှင့် များစွာတွင်ကျယ်၍ နေလေ၏။

“ဒီအမှုအတွက် ကျပ်တို့တော့ ရာထုးတက်တော့မယ်ဗျာ”
လည်း ကျွန်ုပ်အား မကြာခဏ၊ လာရောတ်၍ ကြားလုံး
တော်လေ့ရှိပေရာ ကျွန်ုပ်အဖို့လွန်စွာနားတော်ရလေတော့အား

ဘုရားမှုပိုင်းဖောင် သေနတ်ပို့ဆို

ကိုနှင့်မောင်ဖျောက်ဆုံးသွားသည်မှာကြာပေပြီ။ တရာ့
ရပ်ချက္ခားမှားကိုမူထောင်ကြီးချုပ်သို့ ပို့၍ထားပြီးဖြစ်ပေသွား
လက်ဖတ်နှင့်ပြောကိုလည်း ဝါရာကုန်းရှိစွဲတပ်မှ ခေါ်
သွားပြီး ဖြစ်ပေသည်။

လက်ဖတ်နှင့်ပြောသည် စစ်မှုထမ်းဆဲဖြစ်သဖြင့် စစ်
ဓာတ္ထသွေ့ပိုင် ငါး၏အမှုကို စီရင်မည်မျှ သိရလေတော်၏။

သတင်းစာများမှလည်း မဲကောင်ကြီး၊ သဘော်များ
အလောင်းကိစ္စနှင့် ချွော့၍ ပရီဘောဂတိက်ပိုင်ရှင် ဦးအောင်ကြီး
မောင်ကြီး၊ အသတ်ခံရသည့်ကိစ္စ၊ အထက်လမ်း ဆရာတ်
ဦးပေသီး၊ အသတ်ခံရသည့်ကိစ္စကို ပုလိပ်အဖွဲ့မှ ယခုထက်ထဲ
တရားခံ မဖော်နိုင်သေးကြောင်း ရေးသားသဖြင့် စုံစေသွား
ကိုအောင်မြင့်နှင့်ကိုစိန်လှတို့ကဲ သတင်းစာတို့ကိုသို့ သွားရေး
ကာ အထိန်တာအား -

“တရားခံကို ကျော်တို့ဖမ်းမိထားတာ ကြာပြီ့ပုံ၊ နှစ်
သေးတာ၊ ခင်ဗျားတို့မသိဘဲ အရမ်းမင်းနဲ့၊ တရားခွဲခံရမှ
ဟု သွားရောက်ကြီးမောင်းကြလေ၏။

ဤသို့ဖြစ်နေစဉ်အတွင်း တစ်ခုသောနံနက် ဝေလီဝေလင်း
သွေ့ ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ တယ်လီဖုန်းလာသဖြင့် ကောက်ယူ
ထောင်လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ စုံထောက်မင်းကြီး မစွဲတာ
ကဲရစ်ပင်ထဲမှ ဖြစ်ကြောင်း သိရလေ၏။

“အမိန့်ရှုပါ သခင်၊ ကျွန်ုပ်တော်မျိုး မောင်အောင်သင်းပါ”
ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်ရာ မစွဲတာ ကရစ်ပင်က -
“စိတ်မကောင်းစရာအဲ လူကလေး ကျော်တို့ရဲ့သူရဲ့ကောင်း
သာပူလင်းနှင့်မောင်တော့ ညာ ၁ နာရီလောက်က ကန်တော်
ဒုန်းမှာ သေနတ်ပစ်ခဲ့ရပြီး ဆုံးသွားရာပြီ”

“ခင်ဗျာ ... ကိုနှင့်မောင် သေပြီ”
“ဟုတ်ပါတယ် လူကလေး ... ဆားပူလင်းနှင့်မောင်ကို
ခိုက်ဖွား ဆိုတဲ့ လူက သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ်သွားပြီ”
“အလောင်းဘယ်မှာလဲ ... ခေါးရှုံးမှာလား ...
ကန်တော်မျိုး အခုပ်သွားမယ်”

“သွားချင်သွားပါ ကျွန်ုပ်ကတော့ ပြည်သူလူထဲသိမှာမျိုးရို့
သေး၊ ဆားပူလင်းနှင့်မောင်မရှိတော့သွားဆိုရင် လူထဲအမားကြီး
အေးငယ်သွားမယ်၊ လူဆိုးတွေပျော်မယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီသတ်ကို
ပြင်လဲ မသိစေချင်တဲ့အတွက် ချက်ချင်းပဲ ခေါင်းသွေ့ချင်း
ပြို့ပြီ၊ ဘယ်သူကိုမှာလဲ ကြည့်ခွင့်မပေးနိုင်ဘူးလို့ အမိန်ယုတ်
ပျော်တယ်၊ မောင်အောင်သင်း သွားပြီး အခေါင်းမှာသော်မေးပါ”

“ကောင်းပါပြီ သခင်၊ ပြည်သူ့အချစ်တော် ဘားပုလဲနှင့်မောင်လို့ ရေးလိုက်ပါမယ်”

“ပလုယ်ဒီဟူး... အဲဒီလိုစာရေးရင် ဘားပုလဲနှင့်မောင်လို့ လူတွေ သိကုန်မှာပေါ်ကွာ ပြည်သူလူထဲအတွေ့အသက်ပေးသွားရတဲ့ပုလိုပ်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး... , လို့ ရေးရမှလူကရေး”

“ကောင်းပါပြီ သခင်”

ကျွန်ုပ်လည်း ကျွန်ုပ်၏ နေးကိုနှိုး၍ အကျိုးအကြောင်းပြောပြီရာ ကျွန်ုပ်၏ နေးလည်း ဗို့၍ ကျွန်ုပ်ရစ်ခဲ့လေတော် ကျွန်ုပ်လည်း ဦးကိုကိုကြီးထံသို့ တယ်လိုအပ်သက်၍ အကြောင်းပြောပြီရာ ဦးကိုကိုကြီးလည်း ထိုသတ်းအတွက် လျှော့တုန်လှုပ်ခေါ်ချား၍ သွားလေတော်၏။

ကျွန်ုပ်နှင့် ဦးကိုကိုကြီးသည် ရန်ကုန်ဆေးခဲ့ပြီး ရင်ဆွဲလိုက်သွားရာ ကိုနှင့်မောင်၏ ခေါင်းကို တွေ့ရလေ၏။

ဦးကိုကိုကြီးလည်း တောက်တခေါက်ခေါက်နှင့်ဖြစ်၍ လေ၏။ နံနက် ၈ နာရီလောက်တွင်မှ... ကျွန်ုပ်တိစိအိမ် စုတောက် ကိုအောင်မြင့်၊ စုတောက် ကိုစိန်လှု ကိုတင်ပြောတာ မောင်ညီတို့ ရောက်ရှိလာကြလေ၏။

အနီးအနားရှိ ဆိုက်ကားသမားနှင့် ရေးသည်များ ကျွန်ုပ်တို့အား ...

“ဘားပုလဲနှင့်မောင် သေတယ်ဆို”

ဟု လာရောက်မေးမြန်းကြရာ ဦးကိုကိုကြီးက -

“ဘယ်ကလာဟုတ်ရမှာလဲဗျာ” ဟု အော်ဟစ်မောင်းထုတ်လေ၏။ နံနက် ၁၀ နာရီ လောက်တွင် သတ်းထောက်များ ရောက်ရှိလာပြီးလျှင် ဘားပုလဲနှင့်မောင် သေခုံးသည့် သတ်းကို လာရောက်၍ ယူကြလေ၏။ ကျွန်ုပ်က -

“ကျွန်ုပ်တို့မှာ ဘာမှာပြောဖို့အခွင့်မရဘူး၊ သက်ဆိုင်ရာက သေတယ်-မသေဘူးထုတ်ပြန်မှ သတ်းနေ့ကြပါ” ဟု ကျွန်ုပ်က တောင်းပန်နေသည့် ကြားကပင်၊ သတ်းထောက်တစ်ဦးက ကိုနှင့်မောင်၏ခေါင်းကို ဓမ္မပုံရှိကိုလိုက်သပြဲ့၊ ကိုအောင်မြင့် က ကင်မရာကိုလူယူပြီးလျှင် ဖလင်လိုပ်အား အလင်းရောင်၌ ဆွဲဖြစ်၍ ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်လေ၏။

ထိုအခါန်၌ စုတောက်မင်းကြီး မစွဲတာ ကရစ်ပ်နှင့် ရှင်ကုန်ခဲ့မင်းကြီး ရှပ်တဲ့ဝင် ထို့ ရောက်ရှိလာကာ -

“လူကဲလေးတို့လဲ စီအိုင်ဒီကိုပြန်ကြပါ။ နှီမှုရင် လူတွေက သတ်းအမျိုးမျိုး လွှာ့ကြလိမ့်မယ်” ဟု ဆိုသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့လည်း ပြန်ခဲ့ရလေ၏။ မစွဲတာ ကရစ်ပ်က -

“အသုဘက် ဦးလျ ၉ နာရီလောက်မှ တိတ်တဆိတ်ချုပ်မယ် မောင်အောင်သင်း” ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ကျွန်ုပ်လည်း စီအိုင်ဒီသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည့်အခါ့၌ စားပွဲပေါ်၍မောက်လျက် အားရ ပါးရ ငို့ကြွေးလိုက်လေတော့သတ်း။

ବୁଦ୍ଧି: ଯନ୍ମାରେଣ୍ଟ ଆଖ୍ୟାୟରେ ଶ୍ରୀପେତ୍ୟନ୍ତି । ଯେହିରୁକ୍ତ ଯଜ୍ଞାୟାଲ୍ୟରେ ଯେତ୍ରାହାମୁକ୍ତ ମୂଳପାଠାର୍ଥିତର୍ଥିରେ ଆଖ୍ୟାମଗର୍ତ୍ତ ହେ । ପ୍ରକ୍ଷଣଭାଦ୍ୟମୁଖୀତର୍ଥିରେ ଆଖ୍ୟାପାଠ ପ୍ରତିପେତ୍ୟନ୍ତି ।

အသာ ခေါင်း၏မြဲ

လွန်စွာမှုလည်းယူကျေးမရဖြစ်မိလေသည်။ ပြည်သူလုထ်
အသက်အနီးအမိမိစည်းစိမ်ကို မိမိအသက်နှင့်ချိစွဲနှင့်တာက္ခလာ
အသာ ပုံထောက်တော် ဆားပုလင်းနှင့်မောင်ကား မထင်မရှား
နိုင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရပေပြီ။ ဆားပုလင်းနှင့်မောင်သော် ဟူသော

သတေသနပည့် သုတေသန၏ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် ဝတေထူးပြု

အသုဘကျင်းတူးသူသည် ကျင်းကိုတူးပြီးဖြစ်၍ ပေါက်တူ
ကို ကိုင်ကာ အသုဘခေါင်းဌီးကို စောင့်မွှေ့၍နေလယ်
အသုဘချလာသူများသည် ကျင်းအနီးသို့ တရ္စာရွှေရွှေနှင့်လာ၍
နေကြ၏။

မူဆလင်ဘာသုဝင်များအပါအဝင် အသုဘအား တွေ့ရှိ
အောင် မထားရပြီသော ဓမ္မလူထုံးစံနှင့်သုများသည် ဤကဲ့သို့

ဟူသောသတင်းကို လွန်စွာကြားလိုလှသော ခုစ္စရှိက်သမားများ မသိစိမ့်သောဌာ သေဆုံးသည့်၊ သတင်းကိုပင် သတင်းထူးဖော်ပြခြင်းမပြခဲ့ရမှုမက အသုဘက္ဗုပ် ဤသို့ဖျင့်ပိုတ်တဆိတ် သရှိဖြုပ်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိသိမဟတ်ဘဲ ပြည်သူလူထူအား အသိပေးခဲ့ပါမှ ပြည်သူ ချစ်သော ဆားပူလင်းနှင့်မောင်၏ အသုဘက္ဗုပ် လွန်စွာမှုပ် စည်ကားသိုက်မြှိုက်ပေမည်။

သုသာန်နှင့် ရင်ခဲ့ရသည့် ထိုက်ပါပို့ဆောင်သော လူတုန်းမြှင့် တစ်ဆက်တည်းပင် ရှိနေလိမ့်မည်ဟု တွေ့နှုပ် ယုံကြည် ပေသည်။

ယခုမှ ရွှေမျိုးအီမိုက်ရှိရှိသောလူတစ်ယောက်၊ ခေါင်းစားတမ်းသော လူလေးယောက်၊ နောက်မှ ပို့ဆောင်သော ဖုဒ်းယောက်၊ ကြိုးရှေ့ရောက်နေသော ကျွန်ုပ်ပါနှင့်မှ သာ ယောက်သာဆျောင် ရှိပေသည်။

လူတို့၏စိတ်ဓာတ်သည် ဆန်းလှပေသည်။ ကိုနှင့်မောင်းအား အသက်ရှုပ်စည်ကာလက လွန်စွာမှန်းတီးသဖြင့် မကြားခေါ်ခြားရောက်တွေ့နှုန်းလေ့ရှိသော စုတောက်အရာရှိရွှေသွားကိုအော်ပြုသည် မျက်ဇူုများတတွေတွေကျွေလျက် ကိုနှင့်မောင်၏ ခေါင်းကို ထမ်းပေသည်။

တို့စိန်လှကဗုမှ ကြေးစည်ကလေးထဲကာ လွန်စွာ လွမ်းဆွေ့ဖွယ်ရာကောင်းသော သံဝေါသံပေါက်တို့ရှုတို့ရင်း မျက်ဇူုရှုရိုင်းလျက် လိုက်ပါလာလေ၏။

ကိုတင်ဝင်းကလည်း စကားမပြောဘဲ ဆေးလိပ်သောက်ရင်း ခပ်ငိုင်ငိုင်လိုက်ပါ၍၍လာလေ၏။ လက်ဝါးဦးတို့ကိုဖြေးမှုများသူ၏လက်ဝါးဦးကို ပွဲတ်လျက် -

“ကိုနှင့်မောင်းသေမယ့်အစား ကျပ်တို့လိုအသုံးမဝင်တဲ့ လူတွေ သေပါတော်လူးဗျာ”

ဟု သူ၏အေးမှအဖော်အားပြောရင်း စိတ်မကောင်းခြင်ကြီးစွာနှင့် လိုက်ပါ၍၍လာလေ၏။

ကိုနှင့်မောင်၏ အသုံး ချုလာပုံမှာ လွန်စွာမှုလွမ်းဆွဲစွာယ်ရာ ကောင်းသကဲ့သို့ လွန်စွာမှုလည်း သံဝေါသံပေါက်လွှာပေသည်။

ဤသို့နှင့်ပင် ကိုနှင့်မောင်၏ အသုံးသည် ကျွန်ုပ်စွာနှုန်းရောက်ရှိလာလေ၏။ အသုံးခေါင်းထမ်းသူများသည့် တွင်းနှုတ်ခမ်းပေါ်၍ ကိုနှင့်မောင်၏ ခေါင်းကြီးကို ချထားရှုလေ၏။

“ဦးတို့ကိုကြီး... သရဏာရုံကော်တင်ခဲ့ကြရဲ့လားဗျာ

ဟု တွေ့နှုပ်က ဗိုသံကြီးနှင့် မေးလိုက်ရာ ဦးတို့ကိုကြီးဂလည်း ဦးယုံပါကြီးနှင့်ပင် -

“ကျော်တိမ်မောက်ခင် နှေ့လှယ်ကတည်းက ... မစွဲတော်စုစုပ်ပို့ပြောမှု ပြောစားမောင်ညီတို့ ဘုန်းကြီးပင့်ပြီး တင်ပြီးပါမြို့ပြာ”

ဟု ဖြောလိုက်လေ၏။ ထိုအခိုန့် သုသာန်လုပ်းအတိုင်း အင်လိပ်စိစ်တမ်းမှ စစ်ကားနှစ်စီး မောင်း၍ ငင်လာလေ၏

စစ်ကားနှစ်စီးဆိုရာ၌ ရွှေမှုကားတစ်စီး၌ ညာဘက်မျက်လုံးပေါ်တွင် သားရေဖတ် (မျက်လုံးကွယ်) လေး တပ်ထားသော မြန်မာစစ်ပိုလ်တစ်စီးကဲ့ မဟင်းနှင့်၍ အင်လိပ်စစ်ပိုလ်က ဘားမှ လိုက်ပါလာ၏။ နောက်မှုကားမှာမူ လော်ရှိကားပြီး ဖြစ်၏။ ကားပေါ်မှ ဂေါ်ရာစစ်သားရွှေစွဲယောက်သည် လက်ပြန် ပြီးတိုင်၍ထားသော လူတစ်ယောက်အား ကားပေါ်မှ တွန်းချ ရှင်း ဆင်း၍လာလေ၏။ ထိုနောက် ဂေါ်ရာစစ်သားများသည် တူးပြီးသား တွင်းတစ်တွင်းအနီးသို့ ထိုလူအား ခေါ်၍သွားပြီးလျှင် တွင်းနှုတ်ခမီးဝင့် မတ်တတ်ရပ်ခိုင်းစေကာ ကားနှစ်စီးမှ မီးများ ဖြင့် ထိုးထားလိုက်လေ၏။

ထိုဗြိုင်ကွွင်းမှာ ဘိုင်စက်ပါရိုက်၍ နေသက္ကာသို့ရှိ၏။ အင်လိပ် စစ်ပိုလ်က ဂေါ်ရာစစ်သား ရွှေစွဲယောက်အား နေရာယူရန် ပြောလိုက်လျှင် ဂေါ်ရာစစ်သားများလည်း လေးယောက်စီးတန်း၍ နေရာယူလိုက်ကြလေ၏။ ရွှေမှုလေးယောက်က စိုင် လျက် နောက်မှုလေးယောက်က မတ်တတ်ရပ်လျက် တွင်းဝမှ လူအား သေနတ်များဖြင့် ချိန်လိုက်ကြလေ၏။

ကျွန်ုပ်နှင့် အတော်အတာန် လျမ်းသဖြင့် အသတ်ခံရမည့် သူအား မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း မသက္ကာသော်လည်း ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် ပြောင့်စင်း၍ အရပ်အာမဟင်း ခပ်ပြတ်ပြတ်ရှိသော လူတစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရလေ၏။ ထိုသူမှာ ရှုပ်လက် ရှည်၊ ကောင်းသီး ရှားဖိန်ပို့စသည်တို့ဖြင့် ဖြစ်ပေသည်။

အင်လိပ်စစ်ပိုလ်သည် ထိုသူ၏ရွှေသို့ သွားခေါက်ကာ ကျွန်ုပ်ရှည်ပြီးတစ်ခွဲကို ဖတ်ပြန်လေ၏။ ဖတ်ပြီးနောက် ထိုသူက မည်သို့ပြောသည်၊ မသိရသော်လည်း ကူးပေါ်မှ မြန်မာစစ်ပိုလ်က ထိုသူထဲသို့ လျောက်လာပြီးလျင် မီးကရက် တစ်လိပ်ကိုထုတ်၍ မီးညွှေ့ကာ ထိုသူ၏နှုတ်ခမီး၌ တွေ့၍ပေး လိုက်လေ၏။ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း၌ သေနတ်ဒဏ်ရာရှုစ်ချက်ဖြင့် အသက်ထွက်ရတော့မည့် ထိုသူလည်း မီးကရက်ကို အားရပါးရ ရှိက်ဖွားရင်း မည်းမော့သုက်ရှိသော် ကောင်းက်ပြာကိုမေ့ လျက် မီးခိုးများကို မှတ်ထုတ်နေလေ၏။

“ဦးကိုကိုကြီး... ဘာလဲဗျ”

ဟု ကိုစိန်လှက မေးလိုက်လေ၏။

“ကုတ်မာရှယ် (စစ်ခုံး) က သူတို့တပ်ကလူကို သေခက် ပေးတာနဲ့ တူတယ်ဗျ”

ဟု ဦးကိုကိုကြီးက ပြန်၍ပြောလေ၏။

“ဘာဖြစ်လို့ ဒီမှာလာပြီး သတ်တာလဲဗျ၊ တပ်ထဲမှာ သတ်ရင် ပြီးတာပဲ မဟုတ်လား”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်ရာ ဦးကိုကိုကြီးက -

“မဟုတ်ဘူးဗျ... တပ်ထဲမှာဆိုရင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် တွောက မကျေမန်ပြုစိုင်ရင် ရှုတ်ရှုတ်သဲသဖြစ်ဖိုင်လို့ထောင်ပါရဲဗျ”
ဟု ပြောလေ၏။

“ဒီလိုဆိုရင်လဲ ထောင်ထဲခေါ်သွားပြီး ထောင်ထဲပဲ သတ် ရှင်လဲရတာပါပဲဗျ” ဟု ကိုစိန်လှကပြောလျှင် ဦးကိုကိုကြီးက-

“ကိုစိန့်လှရေး... အတိအကျ သီချင်ရင်တော့ ခင်ဗျားပဲ
သွားမေးပေတော့ဖြာ”

ဟု ဘုဆတ်ဆုတ်ပြောလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ့၌ ကိုအောင်
မြင်က -

“ကျေပ်တော့ သွားကြည့်တော့မယ်ပြာ”

ဟု ဆိုကာ ထွက်သွားလေ၏။ ကိုအောင်မြင်သွားလျှင်
ကိုစိန့်လှလည်း လိုက်ပါသွားလေ၏။ ထိုအခါ့နှင့် မော်တော်ကား
တစ်စီးသည် သူသာန်အတွင်းသို့ စက်ကုန်ဖွင့်၍ မောင်းဝင်လာ
ပြန်၏။

“ဟိုမှာ ကားတစ်စီး လာပြန်ပြီပြီ”

ဟု ဦးကိုကိုကြီးက ပြောလိုက်လေ၏။

ထိုမော်တော်ကားသည် စစ်လော်ခိုကားနှင့် မနီးမဝေး၌
ရပ်လိုက်လေ၏။ ကားပေါ်မှ ကွက်အကျိုး အောင်းသီးနက်တိုင်
စသည်တို့ကိုသေသပ်ကျန္တာဝတ်စားထားသည် အရပ်အမောင်
ကောင်းသော လူတစ်ယောက်သည် ဆင်း၍ ယူပြီးသွင်း၏။ ရှ
စစ်သားများ ရှိရာသို့ တစ်လုမ်းချင်းလျောက်၍ သွားလေ၏။
သူမောင်းလာခဲ့သောကား၏မိုးကိုလည်း ဖွင့်၍ ထားသည်ဖြစ်ရှာ
ကဲဖူရာလုမ်း တစ်လျောက်၌ လုမ်းထိန်လျက် ရှိပေသည်။
သူသာန်တစ်ခုလုံးသည် ထိုသူ၏ အချက်မှန်မှန်လုမ်း၍ လျောက်
လာသော ဖိနပ်သမှတ်ပါး တိတ်ဆိတ်ပြီး၊ တိတ်ဆိတ်ပြီး၊ မိုးပေ
သည်။

သူမှတ်မှန်မှတ်နှင့် သေသာများသည် ဘုသာန်၌ပြုသည် ။ ၁၁၁

ထိုသူက အောက်ပါအဓိပ္ပာယ်ရသော အင်လိပ်ဘာသာ
တားဖြင့် အင်လိပ်စစ်လိုက်အား လုမ်း၍ပြောလိုက်သည်။

“ကပ္ပတိနှင့်လဲ။ ကျေပ်ဟာ မေရာဇ်နှင့်ဖြော်ပါတယ်
သွားတို့ အခုံ သတ်မယ်လုပ်နေတဲ့ လက်ဖတ်နှင့် ပြို့စုံတို့
လိုက်ပါ၊ မောင်မောင်ကြီးကို သတ်တာရော၊ မစွဲ စမစ်ကို
သတ်တာရော၊ စပါးပွဲစားကြီးကို သတ်တာရော အားလုံး ကျေပ်
သွားခဲ့တာပါ၊ လတ်ဖူတ်နှင့် ပြို့စုံဟာ ... အဲဒီအမှုနေ့ကို
သိတောင် မသိရှာပါဘူး”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်အပါအဝင်၊ ကိုစိန့်လှ၊ ဦးကိုကို
ကိုအောင်မြင့်၊ ကိုတင်ဝင်း စသော စီအိုင်ဒီမှ စုံထောက်
အနာဂတ်မှားသည် စွဲနှစ်ခုအဲအားသင့်ကြလေ၏။

“ကျေပ်တို့ သားပုလုင်နှင့်မောင်ပြောတာ သိပ်မှန်တာပဲဖြာ၊
အဲဒီအမှုမှာ လက်ဖတ်နှင့်ပြို့၊ လုံးဝမပါဘူးလို့ ပြောခဲ့ရှာ
သွား၊ အခုံနေ ဆားပုလုင်နှင့်မောင်သာ အသက်ရှုင်လျက်
နေရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲဖြာ”

ဟု ဦးကိုကိုကြီးက သူ၏လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကိုပွဲတ်၍ ပြော
ကိုတ်ရာ ကျွန်ုပ်သည် မိတ်ဆွေကြီး ဆားပုလုင်နှင့်မောင်အား
အိုးစွာသတ်မှတ်ပြီးဖြစ်ပါသဖြင့် ကိုနှင့်မောင်၏ကြီးအား
အိုး၍ ကြည့်မိလေရာ ခေါင်းအနီး၌ တစ်စုံတစ်ယောက်များ
ဒီး၊ ခေါင်းပေါ်၌ အောက်လုင်း မှန်အိုးကြီးကိုသာ ဖောင်၍
အကြောင်း တွေ့ရလေ၏။

ကပ္ပတိနှစ်းလစ်သည် မေဂျာမင်းညီထံသို့ ပျောက်၍
လာဆွင် မေဂျာမင်းညီက သူ၏ အောင်းသီအိတ်အတွင်းမှ
ခြောက်လဲဗြားမြှေးသေနတ်ကို ထုတ်၍ ပေးလေ၏။ ကပ္ပတိနှစ်းလစ်
က မေဂျာမင်းညီအား တ်ထုံးစံအတိုင်း ဆလဲပေးလိုက်ဖြောက်
နောက် သေနတ်ကို ယူလိုက်လေ၏။ ထိုနောက် ကပ္ပတိ
ဗြားလစ်က -

“ဝမ်းနည်းပါတယ် မေဂျာ ... ကားပေါ်တက်ပါ”

ဟု အင်လိပ်ဘာသာဖြင့် ပြောလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ့ သော်တွင်း၏နှုန်းခေါ်မတ်တတ်ရပ်လျှင်
သေရန် အသင့်ရှိနေသော လက်ဖတ်နှင်းမြှောက်ထံသို့ မြန်မာ
စစ်ပိုလ်တစ်ဦးက သွားရောက်ကာ လက်ပြန်ချည်နောင်ယော
သော ဖြိုးများကို ဖြောပေးပြီးနောက် ပြီးရယ်၍ စကားပြော
လေ၏။ (မည်သည့်စကား ပြောသည်ကို ဘွဲ့ပိုင်တို့နောက်
မကြားရခဲ့သူ)

ထိုနောက် လက်ဖတ်နှင်းမြှောက် ဆီသူနှင့် မြန်မာစစ်ပိုလ်
သည် မေဂျာမင်းညီထံသို့ သွားရောက်ကာ မြန်မာစစ်ပိုလ်၏
မေဂျာမင်းညီအား လေးစားစွာ ဆလဲပေးလိုက်ပြီးနောက်
လက်ဆွဲနှင်းဆက်လိုက်လေ၏။ လက်ဖတ်နှင်းမြှောက်လည်
ဆလဲပေးပြီးနောက် မေဂျာမင်းညီအား သိုင်း၍ ဖက်လိုက်၍
လျှင် -

ဘဏ္ဍယ်နှင့်မောင်နှင့် သေဆာသူသည် ခုသုန္တာမျည် ... ♦ ဘာ

“သို့ပါက ယောက်းပီသတဲ့လူပဲဗျာ၊ ခင်ဗျား ဘာဖြစ်လို့
လာခဲ့တာလဲ၊ ကျော်ဟာကျော် သေဆားရှင်လဲ ပြီးတာပဲ” ဟု
သော်နည်းသံတိုးနှင့်ပြောလိုက်ရာ မေဂျာမင်းညီက ပြီးလျက်-

“မလုပ်ပါနဲ့ ကိုပြောရယ် ... ကျော် သေဝါရစော့
မဟုတ်တဲ့သွား၊ ဒါ ကျော်ရဲ့အခွင့်အရေးပဲ၊ သေမယ့်ရက်ကို
သူတွေမာ ဓာတ်မျော်နေကြတာပဲဗျာ၊ အခုလို့ ကြုံတို့
ပြုက်တူနဲ့ သေလိုက်စမ်းပါရမဲ” ဟု ပြောလိုက်သံကို ကျွန်ုပ်တို့
ကောင်းစွာကြားလိုက်ရလေသည်။

“ဦးအောင်သင်း ... ဘယ်လိုလဲဗျာ၊ သေရတာကိုတော့
လုံးလုံးမကြောက်တဲ့လူတွေပါလား၊ တကယ်လူတွေဗျာ၊ ဒီလို
လူမျိုးတွေကို ကျော်တို့မိတ်ဆွေကြီး ဆားပူလင်းနှင့်မောင်က
သိပ်ပြေးလေးစားတယ်ရဲ့၊ အခုတော့ သူ မတွေ့လိုက်ရရာတော့
သူးပေါ့ဗျာ” ဟု ဦးကိုကိုပြီးက ပြောလေ၏။

အင်လိပ်စစ်ပိုလ် ဖီးလစ်က လက်ဖတ်နှင်း မြှောက်တွေ
မေဂျာ မင်းညီအား မော်တော်ကားပေါ်သီတ်က်ရန် ပြောလိုက်
လေ၏။ မေဂျာမင်းညီတို့ မော်တော်ကားပေါ်သီရောက်လျင်
ကိုရာစစ်သားများလည်း ကားပေါ်သို့ တက်ပြောလေ၏။

ထိုအခါ့ မြန်မာစစ်ပိုလ်သည် ဘွဲ့ပိုင်တို့ရာသို့ တစ်လှမ်း
ချုံးလျောက်၍လာလေ၏။

“ဦးအောင်သင်းရော ... စစ်ပိုလ်တော့ ကျော်တို့အီ
လာနေပြီးပျော် သူတို့ အလုပ်လုပ်နေတာ ကြည့်ရမလားဘို့ပြီး
ကျော်တို့ကို ပြောမလိုနဲ့တူတယ်”

ဟု ဦးကိုကိုကြီးက ပြောလိုက်လေ၏။ စစ်ပိုလ်လည်း
ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မလျမ်းမကမ်းသို့ ရောက်လျှင် -

“အိုင်ပိတ္ထု - အခေါင်းကြီးကို တွင်းထဲမချေသေးဘူးလား”

ဟု မေးလိုက်သံတို့ကြားလျှင် ကျွန်ုပ်မှာ ကြိုက်သီးများထဲ
ကာ ခေါင်းနားပန်းကြီး၍ သွားလေ၏။ အသုန်ုပ်တို့မှာ ကိုနှင့်မောင်င်း
အသုန်ုပ်တို့ထံထောက်တည်း တူဗြှုံနေသောကြောင်ဖြစ်၏။

ထိုအခါး ရှင်းစစ်ပိုလ်လည်း ရှင်း၏မျက်လုံးပေါ်၌ ဂိုဏ်
ထားသော သားရေမျက်လုံးကွယ်ကလေးအေား လည်းငံကား
ခေါင်းလော်မှ ဦးထုပ်အားလည်းကောင်း ချွေတ်လိုက်ရာ ကျွန်ုပ်ထိုး
အားလုံး ကြိုက်သေသေ၍ သွားကြလေ၏။ ထိုသွေးကား ကျွန်ုပ်လိုက်ပါပို့ဆောင်ခဲ့သော အသုဘခေါင်းကြီးအတွင်းမှ ကျွန်ုပ်
တို့၏ မိတ်ဆွေကြီး ဆားပုလင်းနှင့်မောင်ဖြစ်၍ နေသောကြောင်
ဖြစ်၏။

“ဟုတ်ပါတယ် . . . ကျွေပါ . . . နှင့်မောင်ပါ”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် ရှင်းထဲသို့ ပြေးသွား
ကြပြီးလျှင် ရိုင်း၍ဖော်ကြလေ၏။

“နေပါဦး . . . ခေါင်းထဲကနေ ဘယ်လို့ထွက်လာတာလဲ”
ဟု ရုံးမှ ပြောတာကလေး မောင်ညီက မေးလိုက်ရာ
ကိုနှင့်မောင်က ပြီးလျက် -

“ခေါင်းထဲက ငါမှုမဟုတ်ဘူး”

ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

“ဘယ်သူလဲ ကိုနှင့်မောင်”

ဟု ကိုစိန်လှက မေးလိုက်လေ၏။

“ဘယ်သူလဲဆိတ်ဘာ သိရအောင် သွားကြည့်ကြတာပေါ့မျှ”

ဟု ကိုနှင့်မောင်က ပြောခို၍ ကျွန်ုပ်တို့သည် ခေါင်းကြီး
သို့ သွားပြီးလျှင် စန္ဒာလကိုခေါ်၍ ခေါင်းဖုံးကို ဖွင့်စေရာ
တွင်းခြားကား -

ကိုနှင့်မောင်၏ တပည့် သင်းကြိုင်၏ အလောင်းကို
နှင့်နည်းဖွယ်ရာ တွေ့မြင်ရလေတော့၏။

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဘူး”

ဟု ဦးကိုကိုကြီးက မေးလိုက်လေ၏။

“အဲဒီသွေးကြီးရာများတယ်ပျော်အိမ်ကို သင်းကြိုင်
တွေ့စိုးပြီး ရောက်လာတယ် အပြန်မှာ သူ့ရဲ့ အဝတ်အစား
ဘွဲ့သွေးပြီး ကျေပ်ရဲ့ အဝတ်အစားတွေကို လုပ်တွေးတာ
အကောင့်နေတဲ့ လူသတ်သမားက ကျေပ်မှတ်လို့ သူ့တို့
သတ်လိုက်တာပျော်အောင် ခေါင်းမှာတစ်ချက် ရင်မှာနှစ်ချက်”

ဟု ကိုနှင့်မောင်က ပြောပြုလေ၏။

“လူသတ်သမားကို သိပြီလား”

“သိပါပြီပျော်၊ တခြားလူ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျေပ်တို့ရဲ့မိတ်ဆွေ
ကိုဆိတ်ဖွားရဲ့ လက်ချက်ပေါ့ပျော်၊ သူကတော့ နယ်ခြားကို
သတ်သွားပြီး ကျေပ်ဆီကို စာတစ်စောင်တော် ရေးပေးအွား
အားတယ်”

ဟုဆိုကာ အောက်ပါစာကို ထုတ်၍ပြုလေ၏။

သို့

ဘားပုလင်း နှင့်မောင်

ကျော်က ကိုယ့်လူမှတ်လို သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ် လိုက်တာ၊ သတ်ပြီးမှ သွားကြည့်တော့ အိုလန် ဖြစ်နေတယ်။

ကျော်က မြန်မြန်ဆန်ဆန် ပစ်လိုက်ရတာကလဲ ကျော်က မပစ်ရင် သူကပစ်တော့မှာမို့ ပစ်လိုက်တာ ဖြစ်တယ်။

ပြီးတော့ ဘားပုလင်းမောင်ကို ကျော် အခါ လို လုပ်ကြတာဟာ ရန်ပြီးကြောင့်လဲ မဟုတ်ဘူး၊ မုန်းဆိုလဲ မဟုတ်ဘူး၊ ခင်ဗျား အသက်ရှင်နေရင် အဲဒီအမှုဟာ ပေါ်ပေါက်နိုင်တဲ့အတွက် ကျော်က အဲဒီလူကို ကူညီတဲ့အနေနဲ့ ခင်ဗျားကို လက်စတဲ့ ပစ်တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားက သိပ်ပြီး ကံကောင် နေတယ်။

ပြီးတော့လဲ ပြီးတာပါပဲ ဘားပုလင်းနှင့်မောင်။

ဆိတ်ဖူး (မြန်မှာပြည်)
မောင် အိန္ဒိယပြည်

(မှတ်ချက် - အိုလန်ဆိုသည်မှာ စုတောက် သင်္ကြ အမည်ဖြစ်သည်။)

“ဒီလိုဆိုတော့ ဆိတ်ဖူးတစ်ယောက် ခင်ဗျားလက်က အဲတ်သွားပြီပါနော်”

ဟု ဦးကိုတိုကြီးက မေးလိုက်ရာ ဘားပုလင်းမောင်က-

“အိန္ဒိယပြည်ကို သွားတယ်ဆိုရင်တော့ . . . ဘားပုလင်း ဘာရှိနဲ့ တွေ့မှာအမှန်ပဲ၊ ကျော်လဲ သကြော်ရှိက်ထားပါတယ်၊ ဒါတွေ နောက်မှာပြောကြတာပေါ့၊ သင်းကြိုင်အလောင်းကို မြှုပ်ပြီးရင် စီအိုင်ဒီရုံးကို အမြန်ပြန်မှုဖို့မယ်၊ မေဂာမင်းသို့ အောင့်ချက်ပေးလိမ့်မယ်တဲ့”

ဟု ကိုနှင့်မောင်က သတိပေးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့လည်း ငါးကြိုင်၏အလောင်းအား မြေဖြေရ သရှိုက်ပြီးလျှင် အင်းစိန် အိုင်ဒီသို့ ပြန်ခဲ့ကြလေတော့၏။

အင်းစိန် စီအိုင်ဒီခြိုက်း မစွဲတာ ကရစ်ပင်က ပြာတာ မောင်ညိုအား -

“လူကလေး မောင်ညို . . . ဘားပုလင်း နှင့်မောင် သိသွားသလဲ၊ သူ ကိုသေမြို့လို့ ကြညာသာတားတာ၊ သေတဲ့လူ ခုံဘယ်ကိုသွားသလဲ” ဟု မေးလိုက်ရာ ပြာတာမောင်ညိုက-

“သေသာသူသည် သူသာန်ဆိုသွားသည်”

ဟု ပြန်၍ဖြေလိုက်ရာ မစွဲတာကရစ်ပင်က -

“ရှုပ် . . . သူသာန်” ဟု မောင်ညိုကို မာန်မဲ့လိုက်လော်။

“သူသာန်ဆိုတာ သချိုင်းကိုပြောတာ” ဟု ဖြေလော်။

“ရှုပ် ... သချိုင်း”

“သချိုင်းဆိုတာ သေတဲ့လူတွေ နေတဲ့နေရာပါ မင်္ဂလာ

“အိုး ... ရုက်စ် ... သေတဲ့လူ သုသာန်ကိုသွား
ဟုတ်လား လူကလေး” ဟု မစွာတာ ကရစ်ပင်က ပြောပြန်၏

“နှီး ... နှီး ... ‘သ’ ကိုးလုး (သေသာသူသည်)
သုသာန်သို့သွားသည်”

မစွာတာကရစ်ပင်သည် သူ၏လက်ချောင်းများကို ခိုး
ရေတွက်ရင်း -

“သေသာသူသည် သုသာန်သို့သွားသည် ... အိုး
(မြှုတ်ဖွဲ့ ဗားမီးစ် ဆင်တင့်) လှပချို့စရာကောင်းတဲ့ မြန်
စကား အောင်လုံး၊ နိုင်းဝင်းသွေးသည် အားလုံးပေါင်း ကိုးခုံးစွှမ်း ... ရွှေ့ ... သေသာသူသည်
သုသာန်သို့သွားသည်၊ ရွှေ့ ... ရွှေ့ သိုံးကောင်းတဲ့စကား

ဟု ပြောနေစဉ်၌ ကျွန်ုပ်တို့သည် မစွာတာကရစ်ပင်ထဲ
ရောက်ရှိခဲ့ကြလေ၏။ မစွာတာ ကရစ်ပင်လည်း ဆားပုလေး
နှင့်မောင်၏ ပခုံးကို ဝမ်းသာအားရ ပုတ်လိုက်ပြီးသွင် တတ်
ခါစ စကားအသစ်အဆန်းကို ပြောလိုက်လေ၏။

“သေသာသူသည် သုသာန်သို့သွားသည်”

ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးသည် မစွာတာကရစ်ပင်၏ သ (၉) ပုံ
ဝါကျကို သောာကျ၍ ရယ်မောလိုက်ကြလေတော့၏။

ကျွန်ုပ်မည်

ကျွန်ုပ်နှင့် ကိုနှင့်မောင်သည် ဒါအိုင်ဒီရုံးမှုနော်၏ ရန်ကုန်
ဘက်သို့ ကားပြင့်လာခဲ့ကြလေ၏။ ကိုနှင့်မောင်က “ဖရီးမင်း
ဝိကရော” ဆိုသူ အနောက်တိုင်း စာရေးဆရာတွေ့း ရေးသည်
သိကတ်စ် (သေတွာ့) ခေါ် ဝဏ္ဏကို ဖတ်လှက် လိုက်ပါလာ
လေ၏။

“အိုင်ပီရေ့ ... ဟောခိုဝဏ္ဏထဲမှာ အရက်စည်ထဲမှာ
မိန်းမအလောင်းတစ်လောင်း ပါလာတာကို ကတ်အိမ့်ဖွဲ့ထား
တာဖုံး”

ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

“မောက်ကြီးလေ့ပေါ်မှာပါလာတဲ့ မစွာစမစ်မဲ့အလောင်
လိုပေါ်မွှား၊ ဒီအမူးပြီးမှ ကျူပ်လဲ စတ္တာရေးဦးမယ်”

“ဝဏ္ဏနာမည်က ...”

“ဝဏ္ဏနာမည်က မစွာတာကရစ်ပင်ပြောတဲ့အတိုင်းပေါ်ကျား
ဘယ်လို အိုင်ပီ”

“သေသာသူသည် သုသာန်သို့သွားသည်”

“ဟဲ ဟဲ . . . ခင်ပျားမှာ ဝတ္ထုရေးဆရာတစ်ယောက်ရဲ့ ဉာဏ်ရည်မျိုး ရှိတယ်ပဲ”

“ဟိုက် . . . ဟိုက် . . . ခင်ပျားမြောက်တာနဲ့ ကုလားကို တိုက်မိတော့မလို ကိုနှင့်မောင်မေ့ ဒါနဲ့နေရိုးပဲ . . . သလွန်စ ကောက်ပဲကလေး ရှင်းပြုစမ်းပါပြီး”

“မေဂျာ မင်းညီဘာ စစ်တပ်က အလုပ်ပြုတဲ့ပြီ လူသတ်မှု ကျူးလွန်တယ်၊ ပြီးတော့စစ်တပ်မှာ မေဂျာပြန်ဖြစ်ပြီးနေလေတော့ ကျုပ်တော် အူတြောင်ကြောင်ဖြစ်သွားတယ်၊ အမှုချွဲကွင်းဆက်ဟာ တစ်ခါတည်း ပြတ်သွားတယ် အိုင်ဝါ”

“ဟုတ်ပါပျား . . . စစ်တပ်က မေဂျာတစ်ယောက်ကို ပေါ်လိုက်လေ၏၊ အမှုထဲမှ အမှုထဲထည်ပြီး စဉ်းစားလို မပြန်ဘူး”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်လေ၏။

“တစ်ခါ အိုန္ဒိယပြည်က စစ်ရွာနချုပ်ကို မေဂျာမင်းညီး ရာဇဝင် တော်ကြည်ပြန်တော့လဲ မေဂျာမင်းညီကို ခွဲစ်းသွှေး ရှိကြောင်း၊ အမှုထမ်းကောင်းဖြစ်ကြောင်း ရေ့ထားတဲ့အပြင် ဆားပစ် (လုပ်သက်) ကဲလဲ တစ်ဆက်တည်း ဖြစ်နေတယ်၊ အလုပ်ပြုတဲ့ပြီး မြန်မာပြည်မှာလျောက်သွားနေတဲ့ ကာလကိုလဲ စစ်တပ်က အမှုထမ်းကာလအဖြစ် ပြထားတယ်၊ စစ်တပ်က ထုတ်ပစ်ခဲ့တယ်လို မဖော်ပြခဲ့ဘူးပဲ”

“အင်း . . . ဟုတ်တာပေါ့”

“ကျုပ်က ရွှေ့သူ ပရိဘောဂတိုက်ပိုင်ရှင် ဦးမောင်မောင် တိုး အသတ်ခံရတဲ့ ကိစ္စမှာကတည်းက ရပ်ချိကူးမား ဆိုတဲ့ ကိုရခဲးဟာ သူ့ဆရာ မောင်မောင်ကြီးရဲ့ ရန်သူကို ကြိုးဖြတ် ဆေးတယ် ဆိုကတည်းက အဲဒီလူဟာ စစ်သားတစ်ယောက်လို့ ထွေးမိပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ရပ်ချိကူးမားရဲ့ ရာဇဝင်အကြောင်း တို့ အိုန္ဒိယစ်တပ်မှာ တော်ကြည်တော့လဲ စစ်တပ်က ထွက်သွားတဲ့အကြောင်းပဲ ပြထားတယ်၊ ဒါနဲ့ တစ်ခါ သူနဲ့အတူ စစ်တိုက်ခဲ့ဖွဲ့လဲတွေ့စာရင်းကို တော်ကြည်တော့ မေဂျာ အင်းညီနဲ့ မကြာခက် တွဲဖက် တိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်ဆိုတာ သိရှိပြန်တယ်”

“အင်း . . . စိတ်ဝင်စားစရာပဲ”

“ဒါတော့ မေဂျာမင်းညီကို သံသယတရားခဲ့ စားအား ကည်ပြီး စဉ်းစားရပြန်တယ်၊ ဒါကြောင့် မင်္ဂလာဒုံးမှာ မေဂျာ အင်းညီနဲ့ သွားပြီး တွေ့ခဲ့တာပေါ့”

“အဲဒီတိုးကလဲ မေဂျာမင်းညီက မင်္ဂလာလိုက်တာပျော် နည်းကည်းကလေးမှ ကူးမြှေ့မပျက်ဘူး ကိုနှင့်မောင်”

“ဒါပေမဲ့ သူ့ပြောတဲ့စကားမှာ လိမ့်တာတစ်ခုမှ ပပါခဲ့ဘူး အိုင်ဝါ”

“ဟုတ်ပါပျား”

“စကားကြီး ဆယ်မျိုးမှာ ဆင်ဝေ့ရန်ရှောင် ကြောနည်း ဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့ပျား သူ့ခိုးမိတော့ သတ်မယ်လုပ်တဲ့အခါမှာ

သူခါးက တောင်ဖို့လဲဆရာတော်ရဲ့ တူပါလို့ ပြောလိုက်တော် အာဏာသားတွေက တောင်ဖို့လဲဆရာတော်ကို သူခါးကတော် ဆရာတော်ရဲ့တူလို့ ပြောနေဖြို့ ဟုတ်ပါသလားလို့ သွားပြု လျှောက်ထားတဲ့အခါမှာ ဆရာတော်က ဟုတ်ပါတယ် လို့ ပြောရင်လဲလိမ့်ပြောရာကျတော့မယ် မဟုတ်ပါဘူးလို့ပြောရင်လဲသူခါး အသတ်ခံရတော့မယ်၊ အဲဒီတော့ ဆရာတော်က 'ဂါးမူးမူးတို့အားလုံးလို့ ဘယ်သွားပြောသလဲ' လို့ မတင်မကျပြောလိုက်ထား ကို အာဏာသားတွေက ဆရာတော်ဟာ သူ့တူပါလို့ အမိန့်လိုက်တယ်မှတ်ပြီး သူခါးကို လွှတ်ပစ်လိုက်တယ်လေ၊ ဟားဟာ အခုလဲ မေဂျာမင်းညီကို ရပ်ချိကူးမားဟာ အရင်က သူနဲ့အောင် စစ်တပ်ထဲမှာ နေခဲ့ကြောင်း၊ နောက်တော့ စစ်တပ်ကတွက်ပြု ၃၃ လမ်း ရွှေ့ချွေ့ ပရီကောဂတိုက်မှာ အရဝစ် လုပ်နေကြောင်း အခု ဘယ်ရောက်နေမှန်းမသိကြောင်း ပြောလိုက်တာ ကိုယ့် ကဲ ... တဲ့

“ဟုတ်ပါရဲ့ဘာ တော်တော်ဉာဏ်ပြေးတဲ့လူပဲ အိုင်ဓာတ်

“ပြောရတို့ ဖမ်းမိတဲ့အခါမှာ ပြောက သူ့ဂုံးယူသွားသမားပါလို့ ဘယ်လိပ်ပြောပြော ... ကျော်က လက်မခဲ့သူ့ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ရပ်ချိကူးမားနဲ့ လူသတ်သမားယူ ဦးမောင်မောင်ကြီးကို သတ်ပြီးတဲ့အခါမှာ ဦးမောင်မောင်ကြီးအဝတ်အစားတွေကို လူသတ်သမားက ယူပြီးဝတ်သွားတော့ ဆိုတဲ့အချက်ကို သိထားတာကြောင့်ပဲ ဦးမောင်မောင်ကြီး

ဘုရားရုပ်ပိုင်းဆင်နှင့် ဆောင်ရွက်သည် သုတေသနပို့ဆောင်းနှင့် မေဂျာမင်းညီကိုမဲ့ တစ်တိုင်းတည်းလောက်ရှိတာ”

“ဟုတ်တယ်ပြီ့”

“ရှုပိန်းဝတ်ပြီး ဦးမောင်မောင်ကြီးရဲ့ ရင်ဘတ်ကိုကန်ပြီး သတ်သွားတဲ့ လူသတ်သားဟာ ရှုပိန်းကိုပါ တာစိခါတည်း မီသွားကတည်းက ယူဝတ်သွားတဲ့ အဝတ်အစားဟာ ဘောင်းဘို့ ပြန်စိုင်တယ်၊ ဘောင်းဘို့ဆိုကတည်းက အရပ်အမောင်းကွာရင် စတ်လို့မဖြစ်စိုင်ဘူး အိုင်ပါ”

“ဟုတ်ပါတယ် ကိုနှင့်မောင်”

“ပြီးတော့ ... တွေ့တေားမှာ ပွဲစားကြီးကိုသတ်ပြီး ပတ္တမြား လက်စွဲ ချောက်ယူသွားတဲ့ တရားခဲ့ မပေါ်သေးတဲ့အမှုအကြောင်း ပါတဲ့ သတင်းစာဖြတ်ပိုင်းအဟောင်းကို ပြောပြတ်ညွှန်တော့လဲ ပြောဟာ အဲဒီအမှုကို မသိဘူးဖြစ်နေတယ်၊ အမှန်က အဲဒီမှာ သေတဲ့ ပွဲစားကြီးဟာ အဆိပ်နဲ့သေသလို့ မဲကောင်ကြီးပေါ်မှာ ပါလေတဲ့ မစွဲစမစ်ဟာလဲ အဆိပ်နဲ့သေတာဖြစ်တယ်၊ ဆရာဝန်ရှိ အေးစာအရ အဆိပ်ချင်းဟာ သာဘဝအားဖြင့် တွေ့နေတယ်၊ ပါကြောင့်လဲ အဲဒီအမှုနှစ်မှုဟာ ဆက်စပ်နေတယ်လို့ ကျော်က အေးမိတယ်”

“ပြောပါရိုး အိုင်အေး ကိုနှင့်မောင်”

“ပြောရတာ စစ်တပ်ထဲကမဟုတ်လား သူ့တပ်လို့စာရေးပြီး မေးကြည့်တော့ သူနဲ့ ရပ်ချိကူးမားဟာ စစ်တပ်ထဲမှာ

တစ်တပ်တည်း နေခဲ့ရတယ်လို မရှိဘူးပျော် ဒီအချက်ဟာ ရပ်၍
ကူးမားနဲ့ အတူတွဲပြီး မောင်မောင်ကြီးကို သတ်တယ်ဆိုတော်
ဟုတ်ကို မဟုတ်နိုင်တော့ဘူး အိုင်ပို့

“ကောင်းတယ်ပျော် . . . ရွှေနားက ကာကာဆိုင်မှာ
လက်ဖက်ရည် ဝင်ပြီးသောက်ရင်း ပြောကြတာပေါ့”

ဟု ကျွန်ုပ်ကပြာဆိုကာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရှုံး ကားကို
ရပ်၍ လက်ဖက်ရည်ဆုံးခုက် မှာယူကာ သောက်ရင်း စက်း
ဆက်လက်ပြောကြလေမဲ့။

“ဆက်ပါ့ပြီး ကိုနှင့်မောင်”

ဟု ကျွန်ုပ်က ပြောလိုက်လျှင် ကိုနှင့်မောင်က -

“မော်မင်းညီအိမ်နားမှာ အဝင်အထွက်ကို အစောင့်ချုပြု
စောင့်ကြည့်ခိုင်းတော့ သူ့ရဲ့ နှမလေး မမျှေးညီ တိတ်တဆိတ်
လာတာကို သိရပြန်တယ်ပဲ့၊ နောက်ဆုံးတော့ ကျွုပ်လဲ မစွဲတော်
ကရစ်ပင်ကိုဖွံ့ဖြိုးပြောပြီး မော်မင်းညီနေခဲ့ဖူးတဲ့ အိန္ဒိယပြည်တို့
အထူးကိစ္စတ်စုံရပ်အနေနဲ့ သွားလို့ရအောင် စီစဉ်ပြီး စစ်သုံး
လေယဉ်ပျော် လိုက်သွားခဲ့ရတယ်”

“ကျွော် . . . ခင်ဗျားပျောက်သွားတာ အိန္ဒိယပြည်တော်
ရောက်ခဲ့တာကိုး လုပ်ပါ့ပြီး . . . လုပ်ပါ့ပြီး”

“အိန္ဒိယပြည် ရောက်တော့ ကျွုပဲ့၊ မိတ်ဆွဲပြီး
သားပုလင်း မူကာရှိနဲ့ သွားတွေပြီး အကူးအညီတောင်းတာကို
အဲဒီတော့ မူကာရှိက မော်မင်းညီနဲ့ သူ့တွဲပြီး ရှိက်ထားစုံ
ဓာတ်ပုံကိုတောင် ကျွုပဲ့ကိုပြုလိုက်သေးတယ် မော်မင်းညီတွဲ

သာမဏ်နှင့်ဆောင်နှင့် သေသေသွားသည့် သုသနနှင့်သွားသည့် ၁၂၅

စဆ်ခန် ဆိုတဲ့ တော်ပုန်းကြီးကို ဖမ်းခဲ့ခိုင်လို ဂုဏ်ပြုပဲလုပ်တဲ့
အခါတုန်းက ရှိက်ယဲခဲ့တာဆိုပဲ၊ အဲဒီကျေမှု ရှင်းတာကိုး မော်
မင်းညီက ရပ်ချုပ်ကူးမားကြောင့် တစ်နှစ်ကျော်ကျော် နှစ်နှစ်နီးပါး
အလုပ်ပြုတဲ့ အလုပ်ပြုတဲ့ အလုပ်ပြုတဲ့ အချိန်မှာ အမှု
တွေ ကျွုလွန်ခဲ့တာ၊ ကံကောင်းချင်တော့ အမှုတွေလဲ ကျွုလွန်
ပြီးရော စစ်တပ်က သူ့ကိုပြန်ခေါ်ပြီး မော်ရာထူး ပြန်ပေး
လိုက်တာကိုး၊ အဲဒီကျေတော့မှာ ပြုတွေကိုရှုံး ပြုတဲ့ ကွင်းစဟာ
ဆက်မိတော့တယ်ပဲ့။”

“ဟန်ကျလိုက်တာပျော်”

“သားပုလင်း မူကာရှိကလဲ တစ်ခါတာ မြန်မာပြည်လာပြီး
မော်မင်းညီနဲ့ ပတ်သက်လို စုစုမ်း ထောက်လျမ်းခဲ့ဖူးတယ်
အဲဒီတာ ရပ်ချုပ်ကူးမားဟာ ကာနယ်မော်တင် ဆိုတဲ့လူတို့ သတ်မှု
ဖြစ်တုန်းကဆိုပဲ၊ မော်မင်းညီရဲ့ ရာဇ်ဝင်ကို သိထားချင်လို
စုစုမ်းတဲ့အခါမှာ ဦးဂြိုင်တိ ဆိုတဲ့ တရုတ်အဘိုးကြီးတစိုးဦး မော်
မင်းညီရဲ့ဆော ဖြစ်ခဲ့တယ် ဆိုတာကအစ် . . . ငယ်ငယ်တုန်းက
ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ ထမင်းချက်လုပ်ခဲ့ဖူးတာအထိ မူကာရှိတာ
သိထားတယ် အိုင်ပို့”

“နေရာကျပျော် . . . ကဲ . . . ကိုနှင့်မောင်၊ ကြာရီလေး
သောက်လိုက်ပါ၊ အေးကျွုလိုမဲယ်”

ဟု သတိပေးလိုက်မှ ကိုနှင့်မောင်လည်း လက်ဖက်ရည်
တို့ သောက်လိုက်လေ၏။ ထိုနောက် စီးကရ်တို့ထဲတို့၍ ဗီးညီ
ပြီးနောက် ဆက်လက်ပြောပြန်လေ၏။

“တဲ့ရှတ်အထိုးပြီး ဦးဂုဏ်တိ ပါလာကတည်းက ဦးပေသီးတို့၊ ဆက်စပ်နောက်ယိုတာ သိရတာပေါ့ အိုင်ပါ၊ သင်းကြိုင်မန္တုလေး လွှတ်ပြီး စုစမ်းခိုင်းလိုက်ကတည်းက မစွဲ စမစ်ရဲ့အလောင်းနဲ့ ဦးမောင်မောင်ကြီး အသတ်ခံရမှုဟာ ဆက်စပ်နောက်ယိုတာ ရွှေ့ပါတယ် အိုင်ပါ”

“ဟုတ်ပါတယ် ကိုနှင်းမောင်”

ကိုနှင်းမောင်က စီးကာရက်မီးခိုးများကို မှုတ်ထုတ်လိုက်ပြီးနောက် ဆက်လက် ပြောပြန်လေ၏။

“ကျော် အိန္ဒိယတဲ့ ပြန်ရောက်တဲ့နေ့မှာပဲ သင်းကြိုင်ကို ကျော်များပြီး ကိုဆိတ်ဖွေ့စားက သတ်လိုက်လေတော့။။ ကျော်က မစွဲတာကရှစ်ပင်ဆီးသွားပြီး သင်းကြိုင်သေတာကို ကျော်သေတယ်လို့ သူတင်းလွှဲခိုင်းခဲ့တယ်”

“အဲဒီအချိန်မှာ ခင်ဗျား ဘယ်သွားနေသလဲ ကိုနှင်းမောင်”

“ဂေါ်ရာကျိုးက စစ်တပ်ထဲမှာနေပြီး တပ်များကားနယ်ပယ်ရယ်ရဲ့ အကုန်အညီနဲ့ ပြောကို စစ်ခဲ့ရိုက သေနတ်နဲ့ပစ်သတ်မယ့် သရာင်းကို မောဂျာမင်းညီးသို့အောင် လုပ်ခဲ့တယ်၊ ဒါက လွှာယ်ပါတယ် ဦးမှာလာဆိုကို သတင်းပေးလိုက်ရင် ဦးမှာလာက မောဂျာမင်းညီးနဲ့မှု မဖိုးညီကို ပြောမယ်ပေါ့ဘူး”

“သိပ်ပိုင်တာပဲ”

“ဒီထက်ပိုင်တာက အိန္ဒိယရောက်တော့ မောဂျာမင်းညီကို လိုက်ရှုပြီး စစ်တပ်ပါကအလုပ်ပြန်ခန့်တဲ့စာကိုပေးရတဲ့ ဗဟာဒုးနဲ့ ကျော်က တွေ့ခဲ့ရတယ်၊ အဲဒီမှာ ဗဟာဒုးပြောတာက ဘုရား

အာမှုပ်နှင့်မောင်နဲ့ သေဆာကျသည် ခုသနသို့သွားသည်” ◆ ၁၃

“ဒါမှာ မောဂျာမင်းညီနဲ့ ယူနဲ့မှု မှုမိုးညီတွေ့ပဲ ပြောကို ရှိခိုးမား လူစုတက်စုတွေ့ခဲ့ရပုံတွေတို့ ကျော်ကိုပြောပြတယ်၊ သာမှားက လူကြည့်တော့ အ-ပုံအ-ပန်းနဲ့ တယ်ပြီးလူရို့လူက သီတဲ့ကောင်ပဲ အိုင်ပါ”

“တော်တော်ကလေး ရှင်းပါပြီ ကိုနှင်းမောင်၊ အိမ်ရောက်ဘူးမှာ မောဂျာမင်းညီရဲ့ပြောင့်ချက်၊ လက်ဖတ်နင် ပြောဆဲ ပြောင့်ချက်၊ ရပ်ချိကူးမားရဲ့ ပြောင့်ချက်တွေကို ဖတ်ကြည့်တော့ သို့ အဲဒီတော့မှု ဒီအမှု လတ်ရည်လည်မယ် ကိုနှင်းမောင်”

“ဟုတ်ပါတယ် အိုင်ပါ၊ ဒီအမှုကိုတော့ ဝတ္ထုရေးသုတေသနတယ်”

“မိတ်ချ မိတ်ချ ရေးကိုရေးမယ်၊ ပင်စင်ယူပြီးရင် အဲဒီအွေ့တွေကို စာအုပ်ရိုက်ရိုင်အောင် ပြေားစားမယ် ကိုနှင်းမောင်”

ဟု ပြောဆဲပြီးနောက် ကွန်းမျက်လည်း မော်တော်ကူးကိုဘားပူလင်းနှင်းမောင် နေထိုင်ရာ ပြော၊ ဘိုးလို့လမ်းသို့က်လက်၍ မောင်းနှင်းခဲ့လေတော့သည်။

ကွန်းမျက်လည်း မော်၊ မင်းညီ၊ လက်ဖတ်နင် ပြော၊ ရာဇုံးများ (နှစ်ချိကူးမား) စသည် သတ်ခဲ့သော့သောတရားခံတို့၏ ပြောင့်ချက် အာကို ဖတ်ရှုခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြောင့်ချက်များကို မူရင်းအတိုင်း အော်ပြုပါက စာပတ်ပရိသတ်အဖို့ ပြီးငွေဖွှားရာ ဖြင့်ပည့်သိသူမြို့များအသံးအနှစ်းများကို ဝတ္ထုရေးသုတေသနတွေ့သုတေသနများများအတွက် ပြင်ဆင်ရေးသားစုံ လုပ်ပြုဖို့သေတုံး

ဘာပန်းကြရှုံးမက လွန်စွာလည်း ဆာတောင်မှတ်သိပ်ကြလေ
၏ မိန့်ကလေးဖြစ်သူက

“အဖ . . . အဖ . . . ထမင်းခာတယ်”

ဟု မဝါကလာ ပီကလာဖြင့် ထမင်းကို တောင်းလေ၏၊
လူကြီးသည် ကလေးများအား ပလိုင်းဖြင့်ထည့်၍ ဖူးလာသော
မမင်းနှင့် ငါးခြားကုပ်ဖူးလိုက် ကျေးမြှုံးလျှင် နွား၏သေးအိမ်ဖြင့်
ပြုလှပါသော ရေဘားမှုရေကိုတိုက်ကာ -

“က . . . သားနဲ့သမီးတို့ အမောကြာ အိပ်ကြီး”

တုံဆိုကာ ကလေးများကိုသိပ်လျှင် ကလေးများသည်
ခြားမြှုံး အိပ်မောက်ကြလေ၏။

ထိုအခါ် ဖောင်ဖြစ်သူ လူကြီးသည် ကလေးတို့၏ နဖူးဆံစား
ကုပ် နမ်းရှုပ်ကာ မျက်ရည်များ ရှစ်ပိုင်းလျက် ကလေးနှစ်ဦး
တို့ အတန်ကြာအောင်ကြည့်၍ နေပြီးနောက် ပလိုင်းနှင့် ရေဘား
တို့ ကောက်ယူကာ ကလေးနှစ်ဦး၏အပါးမှ ခြေသံမှုကြားရင်း
အောင် ခြေကိုဟေ့၍နှင့်ကာ လာလမ်းအတိုင်း ပြန်၍ပြီးလေ
သော့၏။

ဖောင်၏ စွန်းပစ်ခြင်းခံရသော ကလေးနှစ်ဦးမှာမှ နှစ်ဦးကို
အောင်မောက်လျက်နေကြလေ၏။ ငါတို့၏ဖောင်ကား ငါတို့၏
အနီး၍ ရှိပေသည်ဟု စိတ်ချယ့်ကြည်လျက် ကြောင့်ကြခြင်း
အင်မြဲဗျာ အိပ်စက်၍နေကြလေ၏။ ဖောင်ဖြစ်သူကား လာသည့်
မမင်းအတိုင်း အိမ်သို့ရောက်သည့်တိုင်အောင် ပြန်၍ပြီးသွား
လေပြီဖြစ်၏။

မျက်နှာပေါ့ ပြိုဂံကလေး

တစ်နွေးသို့ . . . အသက် (၄၀) ခန့်ရှိ ယောက်းကြ
တစ်ယောက်သည် ငါးနှစ်သားအရွယ် ယောက်းကလေး
တစ်ယောက်နှင့် သုံးနှစ်သီးအရွယ် မိန့်ကလေးတစ်ယောက်း
လက်မှဆွဲ၍ ပန်းတနော်ပြီးအပိုင်း “ပသွယ်” ဟူသော ရွာကလေး
မှ “မင်းဂရု” ရွာသိသွားသည် လျည်းလမ်းအတိုင်းခေါ်၍လာရှိ
လျှင် မင်းဂရုရွာသို့ မရောက်မို့ အနောက်ဘက်သို့ ချိုးသွား
သော လူသွားလမ်းကလေးအတိုင်း ဆက်၍ခေါ်သွားပြန်၍
ထိုလူသွားလမ်းကလေးမှာလည်း အနောက်ဘက်သို့ သွားရှာ
တောင်ဘက်သို့ကွဲ့လိုက် အရှေ့ဘက်သို့ကွဲ့လိုက်နှင့် ဝတ်မှု
ကဲ့သို့ ရှိလေ၏။

လူကြီးသည် ကလေးနှစ်ယောက်ကို လက်မှဆွဲ၍ ခေါ်ခြား
နောက် လွန်စွာကြီးမှားသော ချုံကြီးအနီးသို့ရောက်လျှင် ကလေး
နှစ်ယောက်ကို ထိုင်စေလေ၏။

ကလေးများမှာ လွန်စွာ ဝေးလဲသော ခမီးကို ခြေကြ
လျှောက်၍ လာချာဖြင့် ခြေထောက်ကလည်းနား မောလည်း

ကလေးငယ်နှစ်ဦးသည် တစ်နာရီကျော်ကျော်ခန့် အိပ်စုံ
ခဲ့ကြဖြီးနောက် အိပ်ရာမှ ထက်ဆလေ၏။ မိန့်ကလေးဖြစ်သူတော်
သူ၏ပောင်အား မတွေ့လျှင် ငိုးထိလျက် အစ်ကိုဖြစ်သူအား -

“အတိ... အတိ... အဖော်ရှုတော့သူ”

ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုသို့ပြီးလျှင် -

“မိုးနိုတိ အိမ်ကို ဘယ်လိုပြန်မလဲ”

ဟုလည်း စိုးရိမ်ပုံပန်စွာ ပြောလေ၏။ မိန့်ကလေး၊
အာမည်မှာ “မိုးညီ” ဟူ၍ဖြစ်၏။ စကားပြောရန် သူ၏အကောင်း
ကလေးကိုထည့်၍ ပြောတတ်ရာပေသည်။ သို့ရာတွင် မိုးသူ
ဟူသော အာမည်အား ပို့သအောင် မခေါ်ထတ်သဖြင့် “မိုးနို
ဟုသာ မပေါ်မသထည့်၍” ပြောတတ်လေ၏။ ငါး၏အစ်ကိုဖြစ်သူ
ကိုလည်း “အတိ” ဟုသာ မပေါ်မသခေါ်လျှော့၏။ အစ်ကိုဖြစ်သူ
၏ အမည်မှာ မောင်မင်းညီ ဟူ၍ဖြစ်၏။

ငါးတို့၏မိခင်မနှင့်အေးသည် မမိုးညီကလေး အခါလျှော့
သမီးကပင် သားသမီးများနှင့်တက္ကာ ပေါ်ကျော်ကို ဝင်ထဲ
ဖြော်မှလာသော လူရှုပ်လူမွောတ်၏ဦးနှင့် လိုက်ပြီးခဲ့ခြင်းဖြစ်၏
ငါးတို့၏ဖောင် ကိုစံမတူမှာ ကလေးနှစ်ယောက်နှင့် လွန်ခဲ့
သူကွောက်၍နေသဖြင့် တစ်နှစ်ခုနှစ်ကြာသောအခါ၍ ရုပ်ဆွဲ
နေ၍ “မကောင်းလှ” ဟုသော ကလေးတစ်ယောက်မိခင် မှုဆို
တ်ဦးနှင့် အိမ်ထောင်ချု၍ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

မကောင်းလှ ဆိုသည့် မှုဆိုးမမှာ နာမည်က မကောင်း
ဖြစ်သော်လည်း အမှန်အားဖြင့်စိတ်ထားလွန်စွာမကောင်းအောင်

အမှုထောင်းမှင်း သေဆာကျော် ခုနာနှင့်သွေးသည် ◆ ၁၃၂

မဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ရုပ်ရည်ကားလျပေ၏။ ကိုစံမတူ
သည် မကောင်းလှအား လွန်စွာစံမတ်ပြတ်နှင့်လျှော်၏။ မကောင်းလှ
သည် အိမ်၌ ကိုစံမတူမရှိသည့်အခါများတွင် မောင်မင်းညီ၏၌
သုပ္ပါကလေးအား ထမင်းလုံးဝမကျွေးပေ။ သို့ရာတွင် ကိုစံမတူ
ပြု၍လာခါနို၌ ကလေးနှစ်ဦး၏ပါးစပ်၌ ထမင်းရည်များကို
ထုတ်၍ထားလေ၏။ မမိုးညီကလေးက အင်ကိုမြှင့်လျှင် -

“အဖော်... အဖော်... ထမင်းဆာတယ”

ဟုပြောလျှင် မကောင်းလှက -

“ကိုစံမတူ... ရှင်သမီးတွေမှာ လိုက်အပိုတစ်လုံးပါတယ
ထုပါရဲ့ စောစောက ရှင်မလာခင်ကလေးတင်ကပဲ ထမင်းနဲ့
အင်ရည်ဖျော်ပြီး တိုက်ထားပါသေးတယ် အခု ရှင်လဲလာရေး
ထာယ်လို့ လုပ်တော့တာပဲ”

ဟု လိမ်လည်ပြောဆိုလျှင် မမိုးညီကလေးက -

“ဘာမှမချားရသားဘူး အဖော် မိုးနှင့် သိပ်ပြီးဆာတယ”

ဟု ပြော၍ ငိုးရှာလျှင် မကောင်းလှက -

“ဤည့်စေး ဤည့်စေး ... အရွယ်နဲ့ မူလိုက်အောင်
ပေါ်ခေါ်ချက် ပြောတတ်တယ်၊ ကျွန်းမကတော့ သေချင်
သူတာပါဝါ၊ ရှင်နဲ့ ကျွန်းမတော့ ရှင့်ကလေးတွေ ကုန်းတို့ကို
ကွဲကြလိမ့်မယ်ထင်တယ်၊ ကျွန်းမလေ ရှင်နဲ့မတွေ့ချင်ဘူး
သိပ်မြတ်နီးပါတယ်၊ ဟီး... ဟီး”

ဟု ဆိုကာ ငိုးပြောလေတော့၏။

၁၂၂ ❖ မင်္ဂလာ

“အေးကျယ် . . . ဒီကလေးတွေက ခက်ပါတယ”

ဟု ကိုစံမတူက ညည်းတွေးသောအခါး၏ မောင်မင်းညီတဲ့

“ဟုတ်ဘူး အဲဒေး ကျေပို့ ထမင်းမစားရသေးဘူး
ထမင်းရည်လဲ မသောက်ရသေးပါဘူး အဖွဲ့မြို့မက ကျေပို့
ပါးစစ်မှာ ထမင်းရည်တွေလာပြီးသုတေသနာပါ”

ဟု ပြောလေ၏။ ထိုအခါး၏ မကောင်းလှသည် ဒေါ်
လွန်စွာထွက်၍ -

“ကြည့်စ်း . . . ကြည့်စ်း . . . ခွေးမျိုးလေး”

ဟုဆိုကာ မောင်မင်းညီတဲ့ဒေါ်ပို့ ဒေါ်ခနေနအေး
ခေါက်လိုက်လေ၏။

ဤသိန့်ပင် မောင်မင်းညီတဲ့မောင်နှင့်မသည် ထမင်းအေး
တစ်ချက်၊ မစားရတစ်ချက်နှင့်သာ နေရာလေ၏။ ဖောင်ပြု၏
ကိုစံမတူမရှိသည်အခါး၏ မကောင်းလှသည် ကလေးနှစ်သေး
အား ကလေးနှင့် မတန်သော အလုပ်များကို စေခိုင်းချုပ်
ရှိက်နှက် ကန်ကြာက်လေ၏။

မောင်မင်းညီတဲ့အား ဤမျှေးထိ အကြောင်နာတရာ့အေး
နှိပ်စက်သော်လည်း ငှုံး၏သားကလေး မောင်ကျော်သိန့်
ထမင်းချိန်၌ ထမင်းကို ဝန်းအောင်ကျွေးလျက် ရော့ချို့
ပြီးလျှင် သန်ခါးများ လိမ်းပေး၍ ကောင်းမွန် သိနှုံး
ထားလေ၏။

တစ်ခါတစ်ရုံ မောင်ကျော်သိန်းက -

“မြင်းစီးချင်တယ် အမေ”

ဟု ပုံဆောင် မောင်မင်းညီတဲ့ ခေါ်ယူ၍ လေးဘက်ကုန်း
မြင်းပြီးလျှင် မောင်ကျော်သိန်းအား စီးစေ၏။

ကိုစံမတူ ပြန်လာသည်အခါးလည်း -

“ကိုစံမတူရယ် . . . ကျွန်မသားလေးက မျက်နှာင်ယိုပါ
သယ်၊ အိမ်ရောက်တာနဲ့ သူ့ကို အရေးလုပ်ပြီး နှုတ်ဆက်မှု
ခြောက်တာ၊ နှီးမြှုပ်ရင် ကလေးက သိပ်ပြီးအားငယ်တတ်တာ”

ဟု မကောင်းလှက ပြောသဖြင့် ကိုစံမတူကလည်း မယား
သို့ အလို့လိုက်သောအားဖြင့် အိမ်သို့ရောက်သည်နှင့် မိမိ၏
အနှင့်သိုးကို ချိပ်းခြင်း၊ နှုတ်ဆက်ခြင်းမပြုဘဲ မကောင်းလှ
သား မောင်ကျော်သိန်းကိုသာ ပွဲချိလှက -

“သားကြီး မောင်ကျော်သိန်းခဲ့”

ဟုဆိုကာ ဖက်ရမ်း နမ်းရှုပ်လေ၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်လျှင်
ကောင်းလှ၏၊ မျက်နှာမှာ မပြုးတပြုးနှုတ်လေ၏၊ မမိုးညီးကလေး
သူ့သူ့ဖင်က သူ့အား ချိပ်းခြင်းမရှိသာဖြင့် -

“အဖေ . . . မိုးနိုးကို ချိပါပြီး”

ဟုဆိုကာ ငိုယ့်လေ၏။ ထိုအခါး မောင်မင်းညီတဲ့ သူ၏
မေလေးအား မနိုင်းတနိုင်နှင့် ပွဲချိကာ -

“အစ်ကိုချိပါမယ် ညီမလေးရယ်”

ဟုဆိုကာ ချော့မော့လေ၏။ ဤသိန့်လျှင် မောင်မင်းညီတဲ့
အင်နှင့်မသည် မိတ္ထုးဖြစ်သူ မကောင်းလှ၏ လက်ထွေ့ဘွဲ့
အောင်ရဲ့ကွက်းစွာဖြင့် ငြေထွေ့ရရှာလေ၏။ သို့ရာတွင် ယုတ်မာ

ကောက်ကျစ်လှသော မကောင်းလှက ကိုစံမတူအား အမြဲမပြု ကုန်းတိုက်သဖြင့် ကိုစံမတူသည် မောင်နှုမနှစ်ယောက်အား မကြာခက် ရိုက်နှုက်လေ့ရှိ၏။ နောက်ဆုံး၌ မကောင်းလှကလေးသည် မောင်နှုမနှစ်ယောက်အား စွဲနှစ်ပစ်ရန် ပူးဆာလောက်။ ကိုစံမတူလည်း မယား၏စကားကို လွှဲနှစ်စာခံလို့သော ယောက်ဗားများဖြစ်သည့်အတိုင်း ကလေးနှစ်ယောက်အား စွဲနှစ်ပစ်ပါမည်။ ကတိပေးလိုက်လောက်။

“ရှင်မရယ် . . . ဒီကလေးနှစ်ယောက်ကို ပန်းတနောက် တရှုတ်သူငြေးက ကလေးမွေးစားချင်တယ်လို့ ပြောသူတယ်၊ အဲဒီကို သွားပေးမယ်ကွာ”

ဟု ကိုစံမတူကပြောလျှင် မကောင်းလှက -

“မလုပ်ပါနဲ့ရှင် မိတ္ထေးက ကလေးတွေကို ပေးခိုင်းတော်ပြီး ရပ်ရွာထဲမှာ ကျေပ်က မိန်းမယုတ်ကြီး ဖြစ်နေပါဘို့အား အကောင်းဆုံးက ရှင့်ကလေးတွေကို ခပ်ပေးပေး ခေါ်သွားမှုကို ဖုန်းလိုပြီး ထားခွဲပေတော့၊ လမ်းမှာအွေးလှက ခေါ်သွားလိုပုံမယ်၊ သတ္တဝါတစ်ခု ကံတစ်ခုပေါ်ရှင်”

ဟု ပြောလောက်။

ကိုစံမတူကလည်း မယားပြောသည့် စကားအတိုင်း မောင်မင်းညီတို့ မောင်နှုမအား ခေါ်ယူခဲ့ပြီးနောက် အထက် ဖော်ပြခဲ့သည်အတိုင်း ကလေးများအောင်ပျော်နေစဉ်၌ ကလေးများကို ထား၍ အိမ်သွေ့ပြန်ပြီးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

မမိုးညီကလေးသည် တစာစာင့်၍ နေပေါ်၏၊ အစ်ဂို့ပြုသူ မောင်မင်းညီက -

“မငိုပါနဲ့ညီမလေးရယ်၊ အိမ်ကိုပြန်ဖို့ အစ်ကို လမ်းသိပါထယ်၊ လာတုန်းက အစ်ကို လမ်းကို မှတ်ထားပါတယ်၊ လာသဲမလေး”

ဟု ဆိုတာ သူ၏ညီမလေးအား လက်ကိုဆွဲ၍ လာလမ်းအတိုင်း ပြန်၏။

ဤသို့ လမ်းကိုမှတ်မဲ့ခြင်းမှာ မောင်မင်းညီကလေးသည် အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် ညာ၏ကောင်းလှသည်ဖြစ်ရာ လမ်းဆုံးသမ်းခွဲများရောက်လျှင် လမ်းမှားခြင်း၊ မရှိရလေအောင် ငါး၌ ချို့သော ဥက္ကဇာရောကလေးများကို ပစ်ချုမှတ်သားခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ ငါးငါးစိတ်၌ ဖော်ပြစ်သူသည် ငါးတို့မောင်နှုမနှစ်ယောက်အား စွဲနှစ်ပြု၍ ပြီးလိမ့်မည်ဟု မှတ်ထင်နေသဖြင့် ထိုသွေ့ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ပြုပေသည်။

မောင်နှုမနှစ်ယောက်သည် လာလမ်းအတိုင်း တဖြည့် ပြန်၍ အသွာက်ခဲ့လောက်။ လမ်းခွဲများ ရှိသောနေရာ၌ အောင်မင်းညီသည် ငါးပစ်ခဲ့သော ဥက္ကဇာရောကလေးများကို ဖာဖွေ၍ လမ်းကို သိစေလောက်။

မောင်မင်းညီသည် သူ၏ညီမလေးအား လက်ကိုဆွဲ၍ ဖြေခဲ့လောက်။ လမ်း၌လွှဲနှစ်စာခိုးသွေးများနှင့် တွေ့လောက်မမိုးညီကလေးက ကြောက်လန်၍ အောက်ပါ့လို့လောက်။

မောင်မင်းညီကမူ ဝါးခြစ်ပြားကို ကောက်ယူလှစ်
ဝါးသတ်အဖြစ် အသုံးပြုကာ ခွေးများကို ခဲဖြင့်ပစ်ခတ် နှစ်များ
လေ၏။ ခွေးများပြုးသောအခါ၌ သူ၏ညီမလေးအား လက်ထိ
ဆွဲ၍ -

“မကြောက်ပါနဲ့ အစ်ကိုတစ်ယောက်လုံးရှိပါတယ်ကွုယ်
ဟု အားပေးသောစကားပြော၍ ဆက်လက်ကာသွားလေး။ အိမ်အနီးသို့ ရောက်သည့်အခါ၌ မိုးစပ်စပ်ချုပ်၍ နေ၍
ဖြစ်လေ၏။”

“ညီမလေး၊ အသုံးမကြားစေနဲ့နော်၊ အိမ်ပေါ်ကိုတက်ရှိ
အဖွဲ့မီဒီးမက ရှိက်လိမ့်မယ်၊ အိမ်အောက်ကို ဝင်နေမယ်”

ဟု မောင်မင်းညီက သူ၏ညီမလေးအား သတိဝေးလေး
၏။ သူ၏ညီမလေးကမူ -

“အစ်တို့ - မိုးနိုထမင်းဆာတယ်၊ ရေလဲသောက်ချင်တယ်
ဟု ပြောသဖြင့် အိမ်ရွှေခြေခေးအိုးမှုရေကိုခံပ်၍ မိုးညီ
ကလေးအား တိုက်ပြီးလျှင် -

“ဟာ . . . ညီမလေး”
ဟု ဆိုကာ အင်ဖြစ်သူ၏အိမ်အောက်သို့ ဝင်ကြလေ၏

အိမ်ပေါ်၌ကား မိတ္ထုးဖြစ်သူ မကောင်းလှကာ ကလေး
များအား စွန့်ပစ်ခဲ့ခြင်းအတွက် လွန်စွာပိတိဖြစ်၍ နေပြီးလျှင်
အောင်ပွဲခဲ့သောအနေနှင့် ကြက်သားဟင်းကို ချက်လေ၏
ကြက်သားဟင်း၏ရန်မှာ လွန်စွာမွေးကြိုင်လှသည်ဖြစ်ရာ ခါး
ဝေးမှ လျှောက်လာခဲ့ရသဖြင့် ဆာလောင် မြတ်သိပ်လှသော

ဆာင်နှစ်နှစ်ယောက်တို့မှာ ကြက်သားဟင်းအနဲ့ကြောင့် ပို၍
ဆာလောင်တွေရလေတော့၏။

“ရှင့်ကိုလေ ကျော်က ဟင်းကောင်းကောင်းလေး ချက်ကျွေး
ခွင့်ပါတယ်၊ လူများတော့လဲ မကျွေးနိုင်ဘူးပေါ့ရှင်၊ ခုတော့
သားအပါ သားအဖ သုံးယောက်တည်းဆိုတော့ ဆီပြန်ဟင်းလေး
အဲနိုင်တာပေါ့”

ဟု မကောင်းလှက ပြောလေ၏။ ထိုသို့ပြောပြီး များမကြားဖို့
ပြင် မကောင်းလှသည် ထမင်းပွဲပြင်လေ၏။ မကောင်းလှ၏
သား မောင်ကျော်သိန်းက -

“အမောင် အမောင် . . . အသည်းအမြစ် စားချင်တယ်”
ဟု ပူးဆုံးလေ၏။

“က - အဖော်ရှိုးရယ် . . . သားကလေးက အသည်း
အမြစ် စားချင်တယ်လို့ ပြောနေတာ ထည့်ပေးလိုက်ပါ၌း”

ဟု မကောင်းလှကပြောလျှင် မယား၏အလိုက်လိုက်သေား
အားဖြင့် -

“ရော့ ရော့ . . . ငါသား”
ဟု ဆိုကာ မောင်ကျော်သိန်း၏ ပန်းကန်တွေ့သို့ အသည်း
အမြစ်များ ထည့်၍ ပေးလေ၏။

မောင်မင်းညီတို့ မောင်နှစ်မှာမူ ဆာလောင်မှတ်သိပ်စွာဖြင့်
အိမ်အောက်မှာနေ၍ အနီးအရင်းကလေးများ ပစ်ချုလို ပုံးခြား
ဖျော်လင့်ခြင်းကြီးစွာဖြင့် မျှော်လင့်၍ နေကြော်လေ၏။

မနိုတ္ထကလေးမှ ဆာင်လောင်စွတ်သိပ်လျှပိုဖြစ်ရာ အစိတ်
ဖြစ်သူပေးသော အရှုံးကို အားရှုပ်စီးသာ ကိုက်တယ်
မောင်မင်းညီသည် အပေါ်မှ မောင်တော်သိန်း ပစ်ချေသော
ထမင်းလုံးကလေးများကို လတ်ဖြင့်ဖမ်းယူ၍ နှမဖြစ်သူအောင်
ပေးလေ၏။

မနိုင်တယ်မှာ ဆာလောင်မှတ်သိပ်လူသဖြင့် အိုအရင်းကဲလေးများနှင့် ထမင်းလုံးကလေးများကိုသာ စားနေသည်ကို မတော်နတ်သဖြင့် စခင်ဖြစ်သူ၏ဖင်ကို အောက်မှုအောက်တွေတိဖြင့်ထိုးလိုက်ရာ ဖခင်ဖြစ်သူသည် -

“ଆମଲେଁ” ହେଉଥିବା ତାଙ୍କଲେଖି । ମରିଗାଣ୍ଡିଲାଗା-

“ဘာဖြစ်တာလ” ဟု မေးရာ ဘာမှမဖြစ်တောင် ပြောပြု၍
လျှင် ကြမ်းပေါက်သို့ အမှတ်စာမျွှင့်၍ ကြည့်ထိက်ရာ သာဆုံး
သီခိုင်းကို တွေ့ရလေတော့၏။

ထိအခါ၌ ကိစ်မတ္ထသည် ထမင်းနှင့်ဟင်းကိုကြမ်းပေါ်။
ပစ်ချေပေးလေ၏။ ထိအခါကျမ်းပင် အောင်မင်းညွှန်ပါ စားသောက်
ရလေ၏။

“ရင် ဒီနေ့ ထမင်းစားလှချေလား”

ଗ ପରେଣ୍ଡିଲକ ତୀର୍ତ୍ତମତ୍ତାଙ୍କାଃ ମୋହଣୀ॥

“ତୁଠିତାଯିର୍ବନ୍ଦମର୍ଯ୍ୟ... ଅଣିକୋଣିକେହିତୋଟା ଲାଖି
କୋଣିକାଯି ମହାରାଜା” ଗୁରୀପାତାଳ ପିନ୍ଧିଶ୍ରୀଲେଖଣି ।

ဟု ပြောလေ၏။ ကိုစံမတူလည်း ထမင်းဟင်းများကို
အောက်သို့မချေခဲ့ဘဲ ဌီရီ၍နေလေ၏။ မိမို့ညီးတယလည်း မဝင်း
သဖြင့် အင်ဖြစ်သွေးပင်ကိုတုတ်ဖြင့်ထို့ပြန်လျှင် ကိုစံမတူသည်
ယောင်၏ -

“အမရေး”ဟု အောင်ကာ ဂိုယ်ဂိုတွန်လိုက်လေ၏။

“ဘာဖြစ်တာလဲ တိစံမထာ”

ଗୁ ମଣିକାନ୍ଦୁଙ୍କାର ମେଲୁଙ୍କି କିମ୍ବତାକ -

“କ୍ରମଃରଃତିର୍ଥୀଲିପି ର୍ଣ୍ଣମର୍ଯ୍ୟ”

୩୮

“ରୁଣ୍ଡକ୍ୟାନ୍ ହେଲି ... ଗ୍ରେଟିଃରିଃ ଗ୍ରେଟିଂ ତାମ୍ଭାଃ ଆମରେ
ତାରତ୍ୟାନ୍ ହିଁ” ଯା ମନୋଦିନଙ୍କ ଲାଗୁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଲେଖଣି ।

ତୀର୍ଥମତ୍ତୁବୟନ୍ତି ପାଣୀଙ୍କିଲୁଣ୍ଡି ଅଲାର୍ଦ୍ଦି ହର୍ଦିରୂପିତ୍ରି
କ୍ଷୟର୍ଵିଦ୍ୟାଃତେଷୁ ଯମର୍ଦ୍ଦିଧ୍ୱାଃଗ୍ରୀ କୃଷ୍ଣଃପେତିର୍ଦ୍ଦିଅତ୍ୱଦ୍ଵାଃହୃଦୀ
ଏଣା ତୀର୍ଥିହୃଦୀ ଶୁଦ୍ଧିବ୍ୟନ୍ତିଗ୍ରୀ ପାଣୀଙ୍କିଲୁଣ୍ଡି ପର୍ମିତିବ୍ୟନ୍ତିଲବ୍ୟନ୍ତି
ଅର୍ଦ୍ଦିକୃଷ୍ଣିତିକ୍ଷଣିକା ତ୍ୱେପ୍ରିତିଵ୍ୟନ୍ତି -

“ଆମ . . . ଆମେ ପାରେବିଲୁ କୁଣ୍ଡଳି ଯାଇଛି
ତୁ ଏକଟାଯଁ” ହା ଅନ୍ତରେତ୍ତେବୁଣୀ ॥

မငောင်းလှလည်း အောင်ကျော်သိန်း၏ အော်သဲကြောင့်
ကိုစံမတ္ထအား ကြည့်လိုက်ရာ ကြမ်းပေါက်တွင်းသိ ထမင်းများ
ချုပ်နေသည်တို့ ပတ်ပင်းတွေ့သဖြင့် ကြမ်းပေါက်မှ အောက်သိ
င့်၍ကြည့်လိုက်ရာ မောင်မင်းညီတို့ မောင်နှုမနှစ်ယောက်ကို
တွေ့လျှင် ။

“ကြည့်စမ်း . . . ကြည့်စမ်း သူ့သားသမီးတွေကို မဟု
ရက်လို့ အိမ်အောက်မှာခေါ်ပြီးထားတာကို၊ မယားကို ညာတာ
ပေါ့ အောင်မလေး . . . ကိုစံမတ္ထပျော်လုပ်ရက်လေခြင်း”

ဟုဆိုကာ တဟီးဟီးနှင့် ငိုလေတော့၏။

မယားကို ကြောက်ရသော ကိုစံမတ္ထကလည်း စွန့်ပစ်ဆို၍
စွန့်ပစ်ခဲ့ကြောင်း၊ သူတို့ဘာသာ ပြန်လာကြခြင်းဖြစ်ကြောင်းတို့
ဘာရားရော့၊ မိုးကြီးရော့ စုံ၍နေအောင် ကိုနိုင်တွယ်၍ ပြောလေ
တော့၏။ ထိုအခါ၌ မငောင်းလှသည် ဒေါသလွန်စွာထွက်၍
အိမ်အောက်သို့ ဆင်းသွားပြီးလျှင် မောင်နှုမနှစ်ယောက်အား
ရှိက်နှုက်လေတော့၏။

ထိုသိဖြစ်ပြီး တစ်ပတ်မှု ကြာသောအခါ၌ မောင်မင်းညီ
ထို မောင်နှုမနှစ်ယောက်အား ဖော်ဖြစ်သူက ချော့မော့၍ခေါ်ခဲ့
ပြီးလျှင် မင်းဂရာသို့ ရောက်သောအခါ၌ လျော်တစ်စီးကို ငှားယူ
ကာ လျော်ဖြင့်တင်၍ မင်းဂရာချောင်းကိုကူးပြီး ချောင်းတစ်ဖက်သို့
ရောက်ခဲားအခါ၌ ရွှေးနည်းအတိုင်းပင် ထမင်းကျော်၍
သစ်ပင်ရိပ်၍ သိပ်ပြန်လေ၏။ မောင်နှုမနှစ်ယောက်သည်

အော်လုပ်မောင်နှင့် သေသာချုပ်ဆုံး များနှင့်သွားသည် ♦ ၁၄၁

မောန်းသည်နှင့် အိပ်စက်ကြပြန်လျှင် ဖော်ဖြစ်သူသည် ခြော့
ဖော်ချိန်းကာ ပြောရန်ကြံးလေတော့၏။

မောင်မင်းညီကလေးမှာ ဖောင်က အိပ်ရန်ပြောခဲ့စဉ်ကပ်
အိပ်ချင်ဟန်ပြု၍နေခဲ့ရာ ဖောင်ဖြစ်သူက ခြော့ဖော်ချိန်းကာ
ပြောမည်အပြုံး အိပ်နေရာမှတစ်ရွှေ့ ဖောင်ဖြစ်သူ၏ လုချည်စကို
စေး၍ခွဲလိုက်လေ၏။

ဖောင်လည်း ရှုက်ကိုးရှုက်ကန်းဖြင့် -

“အဖေ အပေါ်သွားမလိုပါဘာ”

ဟု အရှုက်ပြောလိမ္မာပြောပြီးလျှင် ပြန်ရှုတိုင်လေ၏။

“မလိမ်ပါနဲ့ အဖေရယ် . . . ကျူပ်တို့မောင်နှမ မလိုက်
တော့ပါဘား အဖေ ပြန်ပါ”

ဟု မောင်မင်းညီက ပြောလေ၏။ မောင်မင်းညီသည်
ဝါးနည်းသော်လည်း ငိုတွေးခြင်းမပြုဘဲ ဖောင်ကြည့်၍နေ
လေ၏။ မယားကို ကြောက်ရသော ဖောင်လုလိုတ်မှာလည်း . . .

“အေး . . . ဟုတ်တယ် မင်းတို့နေခဲ့ပေတော့?”

ဟုဆိုကာမျက်နှာလွှဲ၍ပြန်သွားလေ၏။ မောင်မင်းညီသည်
ငါးတို့အားတော့ခိုင်း၍ထွက်သွားသောဖောင်၏ နောက်ကျော်
အားကြည့်လျက် ငါး၏နှစ်ယောက်သို့ နှလုံးသား၌ လူတို့၏
အကြောင်းနှမဲ့ပုံကို ကြကွဲဖွေယ်ရာ မှတ်သားလိုက်မိလေတော့၏။

မောင်မင်းညီသည် ငါး၏နှစ်ယောက်လေး၌ အော်ခြင်ယင်
မကိုက်စို့သောင့် ငါး၏အကျိုးကို ဖြုတ်၍ ယပ်ခတ်

ပေးလေ၏။ ငှါးတိုယ်တိုင်ကူမှ အိပ်စက်ခြင်းမပြုဘဲ ရွှေရေ၏
တွေးတောရ်း စီတ်မော၍ နေရာ့လေ၏။

တစ်နာရီကျော်ကော်ခန့်ကြာလျှင် မမိုးညိုကလေး အိပ်မှ
မ နိုးရှုံးလာလေ၏။ အိပ်ရာမှန်းသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ငှါး၏
ဖောင်အား မျက်လုံးဖြင့် ရွာဖွေပြီးလျှင် မတွေ့သည်အဆုံး၌

“အတို့ . . . အဖေ မိုးနိုတိကိုထားပြီး ဖြေးပြန်ပြီ”

ဟု ငိုယ်ရှုံးပြောလေ၏။

“မျှတ်တယ် ညီမလေး . . . အဖေပြန်သွားပြီ”

ဟု မောင်မင်းညီကပြောလျှင် မမိုးညိုကလေးက -

“အတို့ . . . အိမ်ကိုပြန်ဖို့လမ်းကို မှတ်မိသလား”

ဟု မေးလေ၏။

“မှတ်မိပါတယ် ညီမလေးရယ် . . . ဒါပေမဲ့ အိမ်တိ
မပြန်ပါနဲ့တော့တယ်၊ အိမ်ရောက်ရင် အဖော်မိန်းမကလဲ ရှိတို့ပါ
မယ်၊ အဖောကလဲ တို့ကို ဒီကိုပဲလာပြီး ပစ်ပြီးမှာပဲ”

ဟု ဆိုနိုင်စွာ ပြောလေ၏။

“မူးနိုတိ ဘယ်ကိုတွေးမလဲ၊ ဘယ်မှာထမင်းစားမလဲ”

“ရပါတယ်ကွုယ် . . . အစ်တို့ရှုံးပါတယ်၊ ညီမလေး ဘာ့
မကြောက်နဲ့နော်”

ဟု ဆိုကဲ့ သူ၏ ညီမလေးအား လက်ကိုဆွဲ၍ ခြော့
တည့်ရာ လျော့ချုံးလာကြပေါ်တော့၏။ ထိုသို့လျော်ချုံးလာ
စဉ်၌ ရွာတစ်ရွာသို့ရောက်လျှင် ငှါးတို့၏ ရွှေမှ ခြေထောက်

သေန်သော် သူတောင်းစားကြီးသည် သူ၏သားတလေးကို
စက်မှတွေ့၍ -

“တေားလျှင်တို့ရယ် . . . ထမင်းကျွန် ဟင်းကျွန်လေး
ခုနားကြပါခ်င္းပြာ”

အော်ဟှစ်တောင်းရမ်းသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ အိမ်များမှ
မင်းကျွန် ဟင်းကျွန်များ လာရောက်၍ ပေးသည်ကိုလည်း
ဆွဲမြင်ရသာဖြင့် မမိုးညိုကလေးက -

“အတို့ . . . မိုးနိုတိလဲ ထမင်းတောင်းရအောင်”

ဟု ပြောလေ၏။ ထိုအခါ မောင်မင်းညီသည် ပမ်းဆုံး
ခွဲခွဲတွင်ရှိသော သောက်ရေအိုးစင်မှ ရေအိုးဖျော် သောက်
ခွဲက်ကိုယူကာ -

“သနားကြပါခ်င္းပြာ . . . ကျွန်တော့ညီမလေး ထမင်း
သေားလဲ ထိုနေပါတယ်ခင်ပြာ”

ဟု အော်ဟှစ်တောင်းရမ်းလေ၏။ အိမ်များမှ ထမင်းကျွန်
ငှါးကျွန်များ ပေးကြလေ၏။ ထိုအခါ၌ မောင်နှစ်နှစ်လောက်
သည် အားရှင်မြောနှင့် စားသောက်ကြပေါ်တော့၏။ ဤသို့
ပေါ်တိုင်ရွာဝင်တစ်ရွာထွက် တောင်းစားရင်း ခြော့းတည်ရာ
သောက်ကြပေါ်တော့၏။

“အတို့ . . . မိုးနိုတိ ဘယ်ကိုသွားမှာလဲဟင်”

ဟု မိန်းကလေးက မေးလေ၏။

“ဒါလိုပဲ လျော်ချုံးသွားမှာပဲ အဖေနဲ့ထော်နေရာတို့ ဘွားရ
ဘာ့” ဟု ပြောလေ၏။ မောင်နှစ်နှစ်လောက်သည် ဖကြော့

သပြေခြောင်း၊ ဓန၏ အဖွင့်အင်း၊ ညာဌာင်ပင်စွဲ၊ လျှော်ဟသာတ စသော မြို့များ၊ ရွာများကို ထဖြည့်ဖြည့် ဖြတ်တော်၍ လာခဲ့ကြလေ၏။ အချို့နေရာ၌ ခြေကျော် အချို့နေရာ၌ ထွေသမ္မန် စုသည်တိုကိုစီးအင်း၍ ယော့ရာနောက်သုံး၌ သာရဇ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြလေတော်၏။ ကလေးနှစ်ယောက်သည် မိမိ လာခဲ့သော လမ်းကိုပင် မှတ်မိခြင်းမရှိတော့ပေ။ တစ်ရွာထဲတစ်ရွာထဲကတော်၏၍ စားလိုက် မိချုပ်ပျော်တို့လိုက် ဆတ်သွားလိုက် ကူးတို့သမ္မန် မောင်တော်စသည်တွေ့လျှင် တတ်စိုးလိုက်နှင့် ခြေားတည်ရာ ခနီတွောက်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်၏။

ရွာများသို့ဝင်သည့်အခါ့၍ ငှုံးနှင့်ရွှယ်တွေ့ကလေးများထဲ
“သူတောင်းစားကလေးတွေ”

ဟု လိုက်၍ အော်ဟစ်ခြင်း၊ နောက်ပြောင်ခြင်း၊ ခေါ်
ပေါက်ခြင်း၊ ခွေးနှင့် ရှာတိုက်ခြင်း၊ စသည်တို့ကို ပြုလုပ်သူ
အခါ့၌လည်း ငှုံးကျော်မလေးကို လက်တစ်ဖက်ဖြွင့် မကြော်
စေရန် ဖက်၍ ထားပြီးလျှင် အခြားသောလက်ဖြင့် တော်
တစ်ချော်းကိုကိုင်ကာ ကလေးဆိုများ၏ရန်ကို မကြောတ်
တာကွယ်လေ၏။ တစ်ခါ့တစ်ခို့ ကလေးများက လူအုပ်
ရိုင်းဝန်းထိုကြိုတိုက်သည့်အခါ့၌လည်း မောင်မင်းညီ၏ မျက်
နှာသွောင်ခြင်း၊ ပါးစပ်အတွင်းမှ သွေးများထွေက်ခြင်း စသည်
ဖြစ်သည့်အခါ့၌ မမိုးညီကလေးက သူ့အစ်ကို၏ ပါးစ
သွေးများကို သုတေသနများအဖွင့်သွေးများသွောင်သော ဒက်ရာများ

ဟက်ကလေးဖြင့် ပွုတ်၍ ပေးခြင်းစသည်ဖြင့် ပြုလုပ်ပေးရာလေ
တော်၏။

မောင်မင်းညီ၏စိတ်၌ အုပ်စုံ၍ အနိုင်ကျင့်တတ်သော
လူတို့အား ထိုအခိုန်ကပင် ခါးခါးသိုး မှန်းတိုးခဲ့လေပြီဖြစ်၏။
မောင်မင်းညီတို့ မောင်နှုမသည် တရွေ့ချွေ လာခဲ့ကြရာ
သာရဝေးသို့ ရောက်ရှိခဲ့ကြပြီဖြစ်ရာ ဒွေးအနီး၌ လူညွှေ့လည်
ဆာင်းရမ်းကြလေ၏။

ထိုသို့ လူညွှေ့လည်တောင်းရမ်းကြရာ ဒွေးအနီး ကုလား
ယက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ရောက်လျှင် မမိုးညီကလေးက -

“အတိရယ် . . . ဟိုမှာ ကုလားကြီး ကြော်နေတဲ့မှန်ဟာ
ဘာမှန်လဲဟင်” ဟု မေးလေ၏။

“အစ်ကိုလဲ မသိပါဘူးကွယ်၊ နော်းနော်း နော်းဗိုးလေး
ကို မေးကြည့်ဦးမယ်”

ဟုဆိုကာ လူကြီးတစ်ယောက်ထဲသို့ သွားရောက်၍ -
“ဦးလေး ဦးလေး၊ ဟိုမှာကြော်နေတာ ဘာမှန်လဲဟင်”
ဟု မေးမြန်းလျှင် လူကြီးလေးက -

“ပလာတာ လို့ ခေါ်တယ်”
ဟု ဖြေလေ၏။ မောင်မင်းညီသည် သု၏ညီမကလေး
အနီးသို့ ပြန်လာပြီးလျှင် -

“ပလာတာလို့ခေါ်တယ် ညီမလေး” ဟု ပြောပြေလေ၏။
“အတိရယ် . . . မိုးနှီးစားချင်တယ်” ဟု ပုံဆောလေ၏။

“အစိုက်သွားပြီး တောင်းပေးမယ်” ဟု ဆိုကာ ပလာတာ
ကြော်နေသော ကုလားထံသို့ သွားရောက်၍ -

“ကုလားတိုးရယ်၊ ပလာတာတစ်ခုပေးပါ၊ ကျွ်ပြီးမယ်
စားချောင်လိုပါ” ဟု တောင်းရမ်းလျှင် ပလာတာကုလားက

“ရောင်း . . . ရောင်း” ဟု အော်ဟစ်မောင်းထုတ်လို့
လေ၏။ ထိုအခါ့၌ ဆိုင်အတွင်းမှ ပလာတာစားလျှက်ရှိသော
လူတစ်ယောက်ထံသို့ သွားရောက်၍ တောင်းရမ်းလေ၏
ထိုလူက ပလာတာကုလားဘက်ဘို့လှည့်၍ -

“ဟောက် . . . မင်းတို့ဆိုင်မှာ စားရတာ တယ်၌
မဟန်ပါလားဘား၊ သူတောင်းစားလေးက တူပူးနဲ့ဘာ့”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် . . . ပလာတာကြော်လျှက်ရှိသော
ကုလားသည် ဆီပူများဝင်၍ နေသော သံယောက်မတို့တိုင်ယူ
မောင်မင်းညီထံသို့လာပြီးလျှင် ပါးကိုသံယောက်မဖြင့်ကပ်လို့
လေ၏။ မောင်မင်းညီမှာ . . . တစ်ယောက်သို့ ရွှေ့လိုက်သူ၏
သံယောက်မ တစ်ခုလုံးနှင့် မထိလိုက်သော်လည်း ယောက်
အစွမ်းဖြင့်မူ ပါးကိုကြပ်မိ၍ သွားသူဖြင့် -

“အမလေး”

ဟု အော်ဟစ်ကာ ဆိုင်တွင်းမှ ပြောထွက်၍ လာလော်
သံယောက်မမှာ လေးထောင့်ယောက်မဖြစ်သူဖြင့် ထောင့်၏
ဖြင့် မိသွားသောကြောင့် မောင်မင်းညီ၏ပါးဟွှန် သုံးထောင့်၏
နှင့်၍ အသားကျော်သွားလေတော့၏။ ထိုအခါ့၌ ဆိုင်တွင်း

အတစ်ယောက်က ကလေးထော်တစ်ဦးအား ဤမှုအထိ ရက်ရက်
အောင် ပြုလုပ်ရပါမည်လားဟု ပလာတာကုလားကို ဒေါသ
သွားတစ်ကာ လက်သို့ဖြင့် ထိုးလိုက်လေ၏။ ကုလားလည်း ခွဲ၍
သုံးသွားလေတော့၏။ ထိုသို့ လဲကျသွားသည်ကိုမြင်လျှင်
မောင်မင်းညီသည် ပြီးလာပြီးလျှင် ကုလား၏မှုက်နှာအား
သတ်တွင်းမှ ရေအေးဖြင့်ဖြင့် ထုလိုက်ရာ ကုလား၏မှုက်နှာမှ
သွားများပန်း၏ထွက်လာလေတော့၏။ ထိုနောက် မောင်မင်းညီ
အလေးသည် သု၏နှုမကလေးအား လက်မှုဆွဲ၍ -

“လာ . . . ညီမလေး”

ဟုဆိုကာ ခြေားတည်ရာသို့ ပြီးလေးတော့၏။ သစ်ပင်ရိပ်
အော်အော်ရောက်သောအခါ့၌ မောင်နှုမနှစ်ယောက်သည် အော်
အော်၌အမော်ဖြောက်လေ၏။ ထိုအခါ့၌ မမိုးညီကလေးက သု၏
အော်ကို၏ပါးမှ သုံးထောင့်ခိုက်ရာကလေးကိုကြည့်ကာ -

“အတိ . . . နာမှာပဲနော်၊ မိုးနှီးနောက်ကို ပလာတာ
အမယ်လို့ မပြောတော့ပါဘူး အတိရယ်”

ဟု ပြောကာ ငို့ရှာလေ၏။

ထိုနောက် မောင်နှုမနှစ်ယောက်တို့သည် ခြေားတည်ရာသို့
အော်လက်၍ ပြီးလာကြရာ ဘုတာသို့ ရောက်ရှိကြလေ၏။
အထားချွေကား ရထားတစ်ဦးသည် ထွက်မည့်ဆဲဖြစ်နေ၏။

မောင်မင်းညီသည် ပြော၍ နေရာမှ နောက်သို့လှည့်ခြုံ
သည်လိုက်ရာ ကုလားအဘို့ကြီး တစ်ယောက်၊ ပြန်မှ
သံယောက်နှင့် ပုလိုင်တစ်ယောက်သည်ရှင်းတို့အား အွန်ပြရင်း-

၁၈ ။ မင်္ဂလာ

“ဖမ်းထားလိုက်ပါ”

ဟု အော်ဟစ်၍ ပြေးလာသည်ကိုမြင်လျှင်

“လာ . . . လာ . . . ညီမလေး”

ဟုဆိုကာ ရထားဆီသို့ပြေးလေ၏။ ငါးတို့ရွှေမှ တံ့
သော သူတောင်းဘားများလည်း ရထားပေါ်သို့ ပြေး၍ တက်သွား
ကြသည်တို့ မြင်ရပေ၏။ ရထားမှာ စတင်၍ ခုတ်မောင်းများ
ဖြစ်၏။ မောင်မင်းညီသည် ငါး၏ညီမလေးအား မြောက်ခိုး
ခုတ်မောင်းနေသော ရထားပေါ်သို့ တွန်း၍ တင်လိုက်ပြီးလျှင်
ငါးကိုယ်တိုင် တက်မည်အပြုံတွင် နောက်မှနေ၍ တော်
တစ်ယောက်က ဂုတ်မှ ဖမ်းကိုင်လိုက်သဖြင့် မတက်နိုင်
နိုးလေ၏။

“လွှတ်ပါပြု . . . ဟိုမှာ ကျွေပို့မလေးတစ်ယောက်တွင်
ပါသွားပြီ”

ဟုပြော၍ ရွန်းကန်လေး၏။ မမိုးညီကလေးမှာလည်း
ငါး၏အစ်ကိုအား လူကြီးများက ဖမ်းထားသည်ကိုမြင်လျှင်

“လွှတ်ပါ . . . မိုးနိုအတိုကို မဖမ်းပါနဲ့”

ဟု အော်ဟစ်ပြီးလျှင် ရထားပေါ်မှ ခုန်ချမည်ပြု၍
လည်း အနီးမှ ခရီးသည်တစ်ဦးက -

“ဟဲ . . . ဟဲ . . . မလုပ်နဲ့” ဟုဆိုကာ ကိုင်၍ထားသို့
သဖြင့် ခုန်ချမြင်းမပြုနိုင်ဘဲ ရထားနှင့်ပါ၍ သွားလေ၏။

မောင်မင်းညီသည် လွန်စွာစိတ်ဓာတ်ကြော်ခိုင်သော ကလေး
ပို့သော်လည်း အော်ဟစ်အော်မလေးနှင့် ရုတ်တရက်
ဆွဲရသည်အခါး၌ လွန်စွာကြော်ခြော်ဖြစ်ရသဖြင့် မျက်ရည်များ
သသွင်သွင် စီးကျေလာလေတော့၏။

မောင်မင်းညီ၏ လည်ကုပ်ကို ဖမ်းကိုင်ထားသောသူက
သိပ်လက်သို့ အပ်လိုက်ပြီးလျှင် ကုလားအဘိုးဘိုးအား -

“အရာကြီး . . . ကျော် ဖမ်းပေးလို့ မိတ္တာနော်၊ ကျော်ကို
သာတာတစ်ချပ် ကျွေးရမယ်”

ဟု ပြောလိုက်သောအသံကြေားလျှင် မောင်မင်းညီသည်
ခွန့်စွာစိတ်ထိခိုက်၍ သွားလေတော့၏။

ကုလားထံမှ ပလာတာတစ်ချပ် စားရရုံးများနှင့် ပိမိတို့
အင်နှုမအား အရှင်လတ်လတ်ကွဲအောင်လုပ်ရက်သောသူ၏
အောက် တစိမ့်စိမ့်ကြည့်ပြီးလျှင် အံကိုကြော်လိုက်လေတော့၏။
ဒေါ်အချိန်၌ ထိုသူလည်း ပလာတာတစ်ချပ် အလကားစားရပေ
အားမည်ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်လျက် -

“ဒါမှ ကျော်အရာကြီး”

ဟု ဆိုကာ ကုလားအဘိုးကြီး၏ဝမ်းပိုက်ကို ပုတ်လိုက်ရာ
အင်မင်းညီ၏ မျက်နှာနှင့် ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် နီးကပ်၏၌
သွားလေတော့၏။ ထိုအခါး မောင်မင်းညီသည် ထိုသူ၏
ခွဲက်အား ဖမ်း၍ ကိုင်လေတော့၏။

ထိုသူလည်းနာကျင်လွန်းသဖြင့် အော်ဟစ်ရှုန်းကန်လေ၏
ပုံလိပ်ကလည်း မောင်မင်းညီ၏ ပါးစပ်ကို လက်နှစ်ဖက်ဖြတ်
တအားဖြေလေတော်၏။ မောင်မင်းညီသည် ပိမိ၏နှမလေး၏
ရှုင်ကွဲကွဲအောင် ဖန်တီးခဲ့သော ထိုသူ၏နားရွှေကိုအား မလွတ်ဘဲ
နှင့် တအားကုန်းကိုက်လိုက်ရာ ထိုသူ၏နားရွှေကိုသည် အရင်
ပြတ်၍ မောင်မင်းညီ၏ ပါးစပ်အတွင်း၌ ပါ၍သွားလေ၏
ထိုသူလည်း နေရာ၏ပင်လျှော့ မေ့မြောသွားလေတော်၏။

မောင်မင်းညီသည် ပါးစပ်အတွင်း၌ပါ၍သွားလေသောနားရွှေး
အား ထွေး၍ မထုတ်ဘဲ ထိုလူကိုကြည့်ကာ ဝါး၍မျှော်သည်
ထိုင်အောင် ထိုသူအား နာကြည်းသွားလေတော်၏။

ထိုနောက်တွင်ကား မောင်မင်းညီအား ဂါတ်အချုပ်ခန်း၌
ပို့လိုက်လေတော်၏။ ထိုအချိန်မှုစရုံး မောင်မင်းညီ၏ နှစ်
သော နှုလုံးသား၌ လူတို့သည် ပိမိအတွက် မဖြစ်လောက်သော
အခွင့်အရေးအတွက် သူတစ်ပါး၏ဘဝကို ဖျက်ဆီးတတ်သော
သဘောကို ကျောက်သား၌ ထွင်းထုတားသကဲ့သို့ စွဲထင်၍
သွားလေတော့သတည်။

မဗိုးညီကလေးသည် ဗိုယ့်လျက် ရထားပေါ်၍ ပါ၍သွား

မမိုးညီကလေးသည် ဗိုယ့်လျက် ရထားပေါ်၍ ပါ၍သွား
သော်။

“အတိုကို ဖမ်းသွားကြပြီ . . . အတိုကို ဖမ်းသွားကြပြီ”
ဟု အော်ဟစ်ငိုယ်ရင်း လိုက်ပါသွားရရှာမဲလေတော်၏။
ဗိုယ့်သည် အရွယ်နှင့်မမျှသော ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ဝေဒနာ
နှင့် ရင်နင်အောင် ခံစားရရှာလေတော်၏။

မမိုးညီကလေးသည် တနဲ့နဲ့ငိုရင်း လိုက်ပါခဲ့ရာ အနီးမှ
သို့သည် လင်မယားက ချော့မေ့၍ မှန်များပေးလေ၏။
သို့အခါ် မမိုးညီကလေးက ထိုလင်မယား၏ ခြေထောက်ကို
တော်ကာ -

“အတိုကို ဖမ်းတွားကြဘီ . . . ခေါ်ပေးပါ”
ဟု ဗိုယ်၍ ဖူဆာလေ၏။ လင်မယားနှစ်ယောက်သည်
ဗိုယ့်ကလေးအား ကြည့်၍ သနားခြင်း ဖြစ်ကြလေ၏။
သာကျားမြစ်သွား -

“မခင်ရဲရ... ဟောခိုကလေးလေး သနားစရာကွယ်”
ဟု အစချိလိုက်လျှင် နိဂုံကပင် ကလေးအား ကြည့်၍
သနားနေ့သော မွှင်ရီ ဆိုသည့် မိန္ဒားမက -

“ဟုတ်ပါရဲ ကိုသိန်းအောင်ရယ် - ကျွန်မဖြင့် ခိုကလေးထို့
သနားလိုက်တာ၊ သူတို့မောင်နှုန်းများ၏ ယောက် အတူလာကြတာ၊
သူ့အစ်ကို ကျွန်ခဲ့တော့ သူ့ခများ ဒုက္ခပေါ်ရှင်းလာ လာ ...
ကလေး”

ဟူဆိုကာ သားသမီးချင်း စာနာတတ်သော မခင်ရဲတဲ့
အနီး၌ခေါ်၍ ထိုင်ခိုင်းပြီးလျှင် ထမင်းချိုင်အတွင်းမှ ကြော်သာ
ကြော်ကိုပေး၍။

“ကလေးနာမည်က ဘယ်လိုခေါ်သလဲကွယ်”

ဟု မေးလေ၏။

“မိုးနိုနာမည် မိုးနိုပါ”

ဟု မပိုကလာ ပိုကလာဖြင့် ပြောလျှင် မခင်ရဲတဲ့

“ကိုသိန်းအောင်ရယ် ... မိုးနို ဆိုပါလား၊ မြန်မာ
မဟုတ်ဘူးထင်တယ်၊ ဘာလူမျိုးပါလိမ့်ကွယ်၊ ရုပ်ကလေးကလဲ
ခေါ်ချောကလေးပါလား၊ သမီး ဘာလူမျိုးလဲကွယ်”

ဟု မေးလေ၏။

“မိုးနို ဦးချေမတူ လူမျိုးပါ”

“ဦးချေမတူလူမျိုး ဆိုပါလား၊ သူ့အဖေနာမည့်နဲ့ တူပါရဲ့၊
သမီးမေမေရောကွယ်”

“ရှိတော့ဘူး အဖော်မိန်းမပဲရှိတယ် မိုးနိုကိုလဲ ရှိက်တယ်၊
အတိုတို့လဲ ရှိက်တယ် ထမင်းလဲကျော်ဘူး၊ မိုးနိုနဲ့ အတိုနဲ့ကိုလဲ
အဖက တော်မှာပတ်ပြီး ထွက်ပြေးပြီ”

“ဟောတော့ ... သနားစရာပဲတော်၊ သူ့အဖက
စ်ပြေးတယ် ဆိုပါလား၊ နေပါ၌း သမီးရယ် ... သမီးရဲ့
အစ်ကိုက ဘယ်လိုခေါ်သလဲကွယ်၊ အစ်ကိုနာမည်လဲ”

“အတိုက အတိုပေါ့”

“ဟုတ်ပါတယ် ... သူ့ကို သမီးတို့ဖော်ဖော် ဘယ်လို
ခေါ်သလဲ”

“အဖလား ... အဖက ဦးချေမတူ”

“အေး - ဦးချေမတူက သမီးအစ်ကိုကို ဘယ်လိုခေါ်သလဲ”
“မင်းနှီးလို့ခေါ်တယ်”

“မင်းနှီး ... သမီးနာမည်က မိုးနို ဟုတ်လား”

ဟု မခင်ရဲကမေးလျှင် မိုးညီးက ခေါင်းညီတ်ပြောလေ၏။

“ဒီလိုနဲ့ တူပါရဲ့ကွယ်... သူ့အစ်ကိုနာမည်က မင်းညီး
သူ့နာမည်က မိုးညီးဖြစ်မှာပေါ့”

“ဟုတ်တယ် ... အဲဒီလိုပြောတာ”

ဟု မိုးညီးက ပြောလျှင် လင်မယား နှစ်ယောက်သည်
အဲလွယ်မောကြလေ၏။

“သမီးတို့က ဘယ်ကလာကြတာလဲ”

“ဟိုးအဝေးကြီးက”

“လမ်းမှာ ထမင်းစားရသလား”

၁၅ နဲ့ မင်္ဂလာ

“စားရတယ်၊ လူတွေက ကျွေးတယ်၊ မြို့နှင့်က ပလာတာ
စားမယ်လို့ပြောတော့ အတိုက ဆိုင်မှာဝင်ပြီး တောင်းတာ
ကုလားကြီးက မျက်နှာကို ရှိတ်လွှတ်တယ်၊ အခုလ ဖမ်းသွား
ကြပါ” ဘုံး

“အမလေးတော် . . . တတ်လိုက်တဲ့ကလေးကွယ်၊ သမီး
အဒေါ်တို့နဲ့ လိုက်မလား”

“အတိုကို ခေါ်ပေးရင် လိုက်မယ်”

ဟု ပြောလိုက်ရာ လင်မယား နှစ်ယောက်တို့သည်
တစ်ယောက်မျက်နှာကို တစ်ယောက်ကြည့်ကာ -

“ဘယ်လိုလုပ်မလဲ”

ဟု မျက်လုံးချင်း ပေးကြလေ၏။

“သူပြောတာ ဟုတ်တာပေါ်ကွယ် . . . သူအစ်ကိုတို့
ပြန်ပြီးခေါ်မှဖြစ်မယ်”

ဟု ဦးသိန်းအောင် ဆိုသွားက ပြောလေ၏။

ကိုသိန်းအောင်သည် လတ်ပံတန်းသို့ ရောက်သည့်အချို့
အသိအမိမာတို့မှတ်တွင် အေးပြစ်သူ မခေါ်ရှိနှင့် မမိုးညှိကလေး
အား ထားခဲ့ပြီးလှင် မမိုးညှိ၏အစ်ကိုဖြစ်သူ မောင်မင်းညှိအား
ခေါ်ရန်အတွက် သာရဝါသို့ နောက်တစ်နွေတွင်လာခဲ့လေ၏
သာရဝါသို့ရောက်လှင် စုစုမှုကြည့်ရာ ပလာတာကုလားအား
မျက်နှာ၌ ရောအိုးဖုံးဖြင့် ရိုက်ခဲ့သဖြင့် သာရဝါဂါတ်၌ ချုပ်ထား
ကြောင်း သိရလေ၏။

ထိုကြောင့် ကိုသိန်းအောင်သည် သာရဝါဂါတ်သို့
လိုက်သွား၍ ယမန်နောက ပလာတာကုလားကို ရောခိုးဖုံးဖြင့်
နှိုက်ခဲ့သောကလေး ရှိ မရှိ စုစုမှုများလေရာ . . . ပုလိပ်တို့သည်
တို့သိန်းအောင်အား ဖမ်းဆီးလိုက်လေတော်၏။

ဖမ်းဆီးပြီးနောက ထိုကလေးနှင့် မည်သို့တော်စပ်သနည်း
ဆည်သည့်အတွက် လာရောက်သနည်းစသည်ပြဋ္ဌားစစ်ဆေးက
လေတော်၏။ ထိုအခါ့၌ ကိုသိန်းအောင်က မမိုးညှိကလေးကို
ရှားပေါ်၌ တွေ့ခဲ့ပုံးကလေးက သူ၏အစ်ကိုအား ခေါ်ပေးရန်
ပြောသဖြင့် ခေါ်ရန်လာရပုံ၊ ငါးအနေနှင့် မောင်မင်းညှိအား
ပြန်ဖြင့်ပင် မရှိပုံတို့ကို ပြောပြသည်အခါ့၌ ဂါတ်စာနောက-

“ဉာဏ် အချုပ်သားတွေ အချုပ်ခန်းဟောပြီး ပြောပြီး
အဲဒီအထဲမှာ ကောင်လေးလ ပါသွားပြီ” ဟု ပြောပြလေ၏။

ကိုသိန်းအောင်လည်း ပုလိပ်များကို အကျိုးအကြောင်း
ပြော၍ လက်ပံတန်းသို့ ပြန်ခဲ့လေတော်၏။ လက်ပံတန်းသို့
ရောက်လှင် မမိုးညှိအား -

“သမီးရယ် . . . သမီးအစ်ကိုက တခြားအချုပ်သားတွေ
နဲ့အတူ ထွက်ပြီးသွားကြပြီးကွယ်၊ ပြန်ပြီးမိတ္တာခါမှာ ဦးလေး
သို့ကို လာပြီးပြောလိမ့်မယ်၊ အဲဒီတော့မှ သွားပြီးခေါ်ပေး
မယ်နော်” ဟုဆိုတာ ချောမော့၌ မိမိတို့နေအိမ်သို့ ခေါ်ခဲ့ကြလေ
သော့၏။

အောက်တွင် ဖော်ပြသော အကြောင်းအရာတို့ကား
မောင်မင်းညီ အချုပ်ခန်း၌ ကြော်တွေ့ရပုံတို့ဖြစ်၏။

မောင်မင်းညီကလေးသည် ပုလိပ်လက်သို့ ရောက်ပွဲး
သည့်အခါ့၌ ကုလားလက်ဖက်ရည်ဆိုင်ပိုင်ရှင်က ပုလိပ်အား-

“ဘီမာရိုး . . . ဘီမာရိုး ကောင်းကောင်းရှိကို ကောင်း
ကောင်းရှိက်” ဟု မောင်မင်းညီအား အချုပ်ခန်းတွင်း၌ နိုပ်စက်
ရန် မှာကြားလိုက်လေ၏။

ပုလိပ်လည်း ကုလားပေးသော ငွေားကျပ်ကို ရလျှင်
ကုလားရှေ့၌ပင် မောင်မင်းညီ၏ပါးကို ဖုန်းခနဲ့ ရှိက်ပြလိုက်
လေ၏။ ထိုနောက် ဂါတ်သို့ခေါ်၍ သွားကာ အချုပ်ခန်းတွင်း၌
ထည့်လိုက်လေ၏။

“လာလာ . . . ကောင်လေး . . . ဦးလေး ဆိုကိုလာ”

ဟု အချုပ်ခန်းအတွင်း ဘစ်စုံတစ်ယောက်သောသူတေ
ဆီးကြော်ခိုင်လိုက်သဖြင့် ကြုံပူလိုက်ရာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၌
ပလာတာ ကုလားအား လက်သီးဖြင့် ဝင်၍ ထိုးခဲ့သောလူ
ဖြစ်၍ နေသည်ကို တွေ့လျှင် မောင်မင်းညီသည် အနည်းယောက်
အားတက်၍ သွားလေ၏။

ထိုအချိန်၌ ဂါတ်စာရေးနှင့် ရာဇ်စာတို့တစ်ယောက်
ရောက်ရှိလာပြီးလျှင် ထိုသူအား ရာဇ်စာတို့တစ်ယောက် -

“ဟကောင် . . . ငါက ဘယ်သူများလဲ အောက်မောတယ်
ကျော်ညွှန်ကိုးကွာ ဖောက်ထွင်းမှုပြီးတာမှ ဘာမှုမှာကြာသေးဘူး
ကုလားကို လက်သီးထိုးမှုတစ်မှုဖြစ်ပြန်ပြီပေါ့” ဟု ဆိုလေ၏။

အာယ်းနှင့်မောင်နှင့် သေဆာချုပ်သည် သုသေနှင့်သွားသည် ❖ ၁၅၇

“မဟုတ်ပါဘူး ဆရာရယ် . . . မျက်စိရှေ့မှာ မတရား
လုပ်တာကို မြင်ရတော့ မခံချင်လိုပါ”

ဟု ဖောက်ထွင်းသမား ကျော်ညွှန်က ပြန်၍ ပြောလေ၏။

“က . . . ထွက်ထွက်၊ ကောင်ကလေးကိုတော့ အမှုဖွင့်ရု
မယ်ကွာ ရော်စီးဖုံးနဲ့ ရှိက်လိုက်တာ ကုလားမျက်လုံးတစ်ဖက်
တွေ့တွေ့ထွက်သွားတယ်”

ဟု ရာဇ်စာတို့တစ်က ပြောဆို၍ ကျော်ညွှန် ဆိုသူအား
အချုပ်ခန်းတွင်းမှ ထွက်၍ သွားလေ၏။

ကျော်ညွှန် ဆိုသူက . . . အချုပ်မှ ထွက်ခါနီးတွင်
မောင်မင်းညီအား -

“ဘာမှာအားမင်ယန္တကွာ ဦးလေးလဲ လာတွေ့ဦးမယ်”

ဟုဆိုကာ ထွက်သွားလေ၏။

မောင်မင်းညီသည် အချုပ်ခန်းအတွင်း၌ ထိုင်ရမလို ထရ^၁
မလိုနှင့် အူကြောင်ကြောင်ဖြစ်၍ နေလေ၏။ ထိုကြောင်
အချုပ်ခန်းအတွင်းမှ လူမှားကို ကြည့်လိုက်မိမ်၏။ အချုပ်ခန်း
အလယ်၌ သမဲတလင်းပေါ့တွင်ကျားကစားနေသောအချုပ်သား
နှင့်ယောက်၊ ဆေးပြုးလိပ်သောက်ကာ မှန်ကုပ်ကုပ် ရှုသိုးသိုးနှင့်
မောင်မင်းညီကို ကြည့်၍ နေသော လူတစ်ယောက်နှင့် အခါ့
ထောင့်တွင် စိတ်အေးလက်အေးတိုင်၍ နေသော မူတ်ဆိုလိုမွေး
ပြုအောင်ရည်ရှည်ကြီးနှင့် တရုတ်အဘိုးကြီး တစ်ယောက်တို့ကို
တွေ့မြင်ရလေ၏။

၁၅၃ ✦ မင်္ဂလာ

“လဲလာ ကောက်တဲ့ ... အင်း ... ခွေးကလေး
ဒီကိုလာခဲ့၊ ငါက ဒီလို ခွေးကလေးလို့ခေါ်လို့ စိတ်မဆိုနဲ့နော်
ခွေးဆိုတဲ့အကောင်ဟာ ချစ်ဖို့ တော်တော်ကောင်းတယ်ကွာ
သူက လူတွေကို အပြုးကို မျက်နှာက မပြောဘူး ဖင်ကနေ ပြတ်
တယ်တဲ့ အပြုးကလေးလူပ်နေတာဟာ ပြုးနေတာပဲကွာ လူတွေ
အကြောင်းကို သိလာလေလေ ... ခွေးကို ချစ်လေလေပဲကွာ
ပြီးတော့ ... သခင်ပေးတဲ့ အနိုးအရင်ကလေးစားပြီး သခင်၏
သစ္စာကို စောင့်သိတယ်ကွာ ဒီတော့ ခွေးဟာ အားကြီးကောင်
တယ်၊ လဲလာ ... ဒီကို မကြောက်ပါနဲ့ကွာ မင်းကို ပုလိုပ်စာ
နည်းနည်းပါပါနိုင်စက်စယ်၊ ကလေးထောင်ကိုပိုမယ်၊ ကလေး
ထောင်ကိုရောက်ရင် ဟိုမှာ သူခိုးကလေးတွေ အများပြုး၊
မင်းကို သူခိုးအတတ်ပညာ၊ သင်ကြားပေးကြုလိမ့်မယ်၊ အဲဒီတွေ
တော့မှ မင်းဟာ တကယ်ကို လူဆိုးသူခိုးဖြစ်မှာ၊ မပူးပါနဲ့ကွာ
ဒီမှာလာပြီး ထိုင်စမ်းပါ၊ ရော့ရော့ ... ငါမှာ ဒီကြောကွာ
တစ်ခေါ်ငါးရှိတယ်၊ ဒီကြောကွေးစားပါ၊ ပြီးရင်ရေသာက်လုပ်
ပိုတ်ဝတ္ထာပါကွာ၊ ပုံက်ဝရ်ရင် အိပ်ပေတော့”

ဟု ထိုတရုတ်အဘိုးကြီးက ခေါ်လေ၏။

မောင်မင်းညီလည်း တရုတ်အဘိုးကြီး အနီးသို့ သွား၍
ထိုင်၏။ တရုတ်အဘိုးကြီးသည် မောင်မင်းညီ၏ ဦးခေါင်း
ကလေးကို လက်ဖြင့်ပွုတ်၍ -

“နာမည်ဘယ့်နှယ်ခေါ်သလဲကွာ” ဟု မေးလေ၏။

မာမယ်မှင်းမင်းရှိတော် သေဆာချုပ် အသုန်ခိုးချွေးသည် ◆ ၁၅၄

“မင်းညီ”

“ဘယ်လောက်ပဲဆင်းခဲဆင်းရဲ လူတစ်ယောက်မှာ နာမည်
တစ်ခုတော့ ချမ်းသာကြတာပဲကို၊ ဒီတော့ မင်းမှာလဲ နာမည်
အဲခုတော့ ရှိတာပေါ့လေး ဟဲ တဲ့ ... ငါမှာလဲ ဘာမှမရှိတဲ့
နာမည်တစ်ခုတော့ရှိတယ်၊ ငါနာမည်က ဂွမ်တီ တဲ့၊ ဘာကိုမှ
ကြောက်ပါနဲ့ကွာ ဟောဖီလောကကြီးဟာ တစ်လျှည်းစိန်းနေတဲ့
အယ်တာကြိုးစွာ ဥပမာဏာ လူက မြိုက်တို့ကြောက်တယ်၊ မြိုက်
နှုန်းကိုကြောက်တယ်၊ ပင့်ကဗျကလုကိုကြောက်ပြန်ရော မဟုတ်
ဘား ... အဲဒီ ပတ်လည်သဘောတရားကို စဉ်းစားကြည့်ရင်
ဆယ်လောက်မှား ရှယ်ဖို့တောင်းလိုက်သလဲကွာ” ဟု ဆိုလေ၏။

“ဘယ်မြို့၊ ဘယ်စွာက်လဲကွာ”

“မသိဘူးခင်ဗျာ”

“မင်းအမဲ နာမည်ကော့”

“မသိဘူးခင်ဗျာ”

“အခဲ မင်းရောက်နေတဲ့နေရာကော့ သို့ခဲ့လား”

“မသိဘူးခင်ဗျာ”

“တယ်လဲစိတ်ချမ်းသာဖို့ကောင်းပါလား၊ ဘာမှုမသိတဲ့
ဘင်း၊ မသိရင် စိတ်ချမ်းသာတာပေါ့ကွာ၊ သဘာဝတရား
ကော့ ငါတို့ကို မသိအောင်လုပ်ထားတယ်ကွာ၊ အဲဒါ မသိခြင်း
တဲ့ လက်ဆောင်ပါ၊ ငါတို့ လူတွေက သဘာဝက ပေးတဲ့
အောင်ကို မယူဘဲ သီအောင်ပြီးစားနေကြတယ်၊ မိဘနဲ့
ရဲ့ကွာရောက်တော့တာပဲဟေး၊ ဘာမှုမသိတဲ့လော့ ဘာမှု

စိတ်ဆင်းခဲ့ရာ မရှိတော့ဘူးကွာ အခါ ငါပြောတာတွေရေ
သိခဲ့လား”

“မသိဘူးခင်ဗျာ”

“ကောင်းကွာ ... သိရင် နားရှုပ်နော်းမယ်၊ မသိတော့
ဟန်ကျထဲပေါကွာ၊ ဟဲတဲ့ ... ဘာမှုမသိတဲ့လူကို ပညာ
ခန်းမယ်ဆိုရင်၊ မင်္ဂလာပညာရှိဖြစ်ပြီပေါကွာ၊ ဟဲ ဟဲ ...
ဘာပြစ်ဖြစ်လေ ... မင်းကိုတော့ ဒီလောကမှာ လူတစ်လုံး
သူတစ်လုံးဖြစ်အောင် ငါက လုပ်ပေးရှိုးမှာပေါ့”

ဟုဆိုကာ ဦးဂုဏ်တိသည် သူ၏မှတ်ဆိတ်မွေးရှည်ရှည်ဖြူ
ကို ပွဲတဲ့လိုက်လေ၏။

မောင်မင်းညီကလေးသည် သူ၏ညီမလေးအား လွှမ်းဆွဲ
သောကြောင့် ငိုကြေးလေ၏။ ထိုအခါ၍ ဦးဂုဏ်တိက အတိ
အကြောင်း မေးရာ မောင်မင်းညီက သူ၏အဖြစ်အပျက်ငါး
ရှင်းပြုလျှင် -

“မငိုပါနဲ့ကွာ၊ ငါပြောပြီမယ်၊ မင်းရဲ့ ရုပ်လက္ခဏာထဲ
နေါးရဲ့ ရုပ်လက္ခဏာမျိုးရှိတယ်၊ ထက်မြက်တယ်၊ အန်ထဲ
အလျားကရှည်တယ်၊ ဒီတော့ ဒီမျက်နှာမျိုးက ဉာဏ်ရှိတယ်
ပါ၌လို့ ‘ဘုံက လောမ’ ခေါ်တဲ့ မျက်ခုံးမွေးက ဆံပင်ထဲ
တောင် နက်မှောင်နေပါလား၊ တယ်လဲ စိတ်မာတ်အားကောင်
တဲ့ ကလေးပဲ၊ ဘာမှုမပူးပါနဲ့ကွာ၊ မင်းနဲ့ မင်းညီမလေး ပြန်
တွေ့ကြောပါ၊ ပြန်ဖြောတွေ့တဲ့အခါမှာ မင်းဟာလူသတ်မှတ်ဖြစ်လို့
မယ်၊ အဲဒီအခါကျမှ ကြိုးစင်တက်ရလိမ့်မယ်”

ဟု ဦးဂုဏ်တိက ပြောလေ၏။

“ခံချိုး ဖောင်တွက်တာကလဲ ဘာမှလဲမရေးဘဲနဲ့ ဒီလိုပဲ
အလွှုတွက်သံလားဘူး ကျော်တို့နှစ်ယောက် ဘယ်သူ့နိုင်မလဲ”

ဟု ကျားထိုးနေသူ့နှစ်ယောက်က ဦးဂုဏ်တိအား နောက်
နိုင်ကိုလေ၏။ ဦးဂုဏ်တိက အေတ္တာပြီး၍ စဉ်းစားလိုက်ဖြီးနောက်-
“ဘယ်သူမှ မနိုင်ဘူးကွာ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ကျားသမားက -

“သရေလား”

ဟု ပြန်၍ မေးလေ၏။

“သရေလဲ ဟုတဲ့လူးကွာ”

“ဘယ်လိုလဲ ပေါက်ဖော်ကြီး၊ တစ်ယောက်ယောက် နိုင်ရ^၅
ဘပေါကျား၊ ဒီလိုမဟုတ်ရင် သရေကျောများပေါ့၊ သရေလဲမကျား
အနိုင်အချိုးလဲ မပေါ်ဘူးဆိုတာ ဘယ်ဖြစ်နိုင်ပါမလဲ”

ဟု ကျားသမားက ပြန်၍ ပြောလေ၏။ ဦးဂုဏ်တိကမှာ သူ၏
အကိုယ်ဆိတ်ကို ပွဲတဲ့ရင်း တစ်ဖက်သို့ လူညွှန်သွားလေတော့၏။
ဆိုနောက် မောင်မင်းညီနှင့် ဆက်၍ စကားပြောနေလေ၏။
အောင်မင်းညီလည်း ဦးဂုဏ်တိအား အချိန်အနည်းငယ်အတွင်း
ပေါင် ချစ်ခင်၍ သွားလေတော့၏။

တစ်အောင့်မှုကြောလျှင် ကျားသမား နှစ်ယောက်သည်
ပြောခဲ့၍ စကားများကြပြီးလျှင် တစ်ယောက်က ကျားကြောများ
ဘို့ လက်ဖြင့်ပွဲတဲ့ ဖျက်ပုစ်ရင်း -

၁၂ ♦ မင်္ဂလာ

“မကစားဘူးကွာ မင်္ဂလာ သိပ်ပြေားတာပဲ”

ဟု ဆိုလိုက်လေ၏။ ထိုအခါန္တ ဦးဂွမ်တိက -

“ဟေ့ကောင် ... ဝါပြောတာ မဟုတ်ဘူးလား၊ အနိုင် အရှုံးလဲ မပေါ်ဘူး၊ သရေစဲ မကျဘူး”

ဟု ပြောလိုတ်ရာ ကျားသမားနှစ်ယောက်သည် ဒေါသများ ပြောပြောက်၍ ရယ်မောကာ ဦးဂွမ်တိထဲသို့ထဲ၍ လာကြပြီးလျှင် “သိပ်ပြေးမှန်တာပဲ ထောင်ကဲကြး”

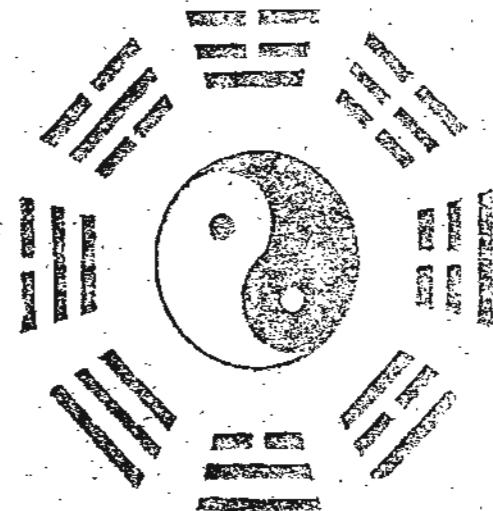
ဟု ချိုးမွှမ်းကြလေ၏။

“မှတ်ယာကွာ ပောင်ဆရာ မဟုတ်ဘူး ဝါပို့တရာတ်လုပ် တွေ့ရဲ့ အိမ်ရှေ့များ ချိတ်ယားတဲ့ တဲ့ ဆိပ်ပိုင်းပိုင်းကလေးတွေ တွေ့ဖူးတယ် မဟုတ်လား၊ အလယ်မှာက အနက်နဲ့ အပြေားက တုတ်ခေါ်င်းကလေးတွေပါတဲ့ တဲ့ ဆိပ်လေး အဲဒါတဲ့ ပဏီးလို့ခေါ်တယ်။ မြန်မာလို့ အရပ် ရှစ်မျက်နှာပေါ်ကြွား အလယ်ကဟာက ယင်ယုန်လို့ခေါ်တယ်။ အဖို့အမာ၊ အပေါင် အမှား၏၊ အရှုံးအနိုင် ဆိုတဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် သဘောပေါ်ကြွား အေးက တုတ်ခေါ်င်းကလေးတွေကာလဲ ပုံစံမတူဘူး၊ ရှစ်မျိုး ပါတယ်။ အဲဒါကို နားလည်ရင် လောက်ကြီးမှာ လျှို့ဝှက်ယားတဲ့ အရာမှုသမျက်နှာ ဖြေဆိုနိုင်တဲ့ သော့တစ်ခေါ်င်ကို ရတာပဲ ဟု ဦးဂွမ်တိက ပြောလေ၏။

(မှတ်ချက်)။ ၂ တရာတ်ဘာသာဖြင့် (ပက္ခိုင်း)

မြန်မာဘာသာဖြင့် အရပ်ရှစ်မျက်နှာ

အာမာန်နှင့်မင်္ဂလာ သေဆာချုပ် အသာန်သို့သော် ◆ ၁၃ ◆

အချုပ်သားတိန်င်းအတူ မောင်မင်းညီသည် ရောနော၍ သားပြောရင်း နှေ့အခါန်ကို ကုန်လွန်ရလေ၏။ ညုပိုင်းသို့ အာက်လျှင် ဆေးပြင်းလိပ်သောက်ကာ မှန်ကုပ်ကုပ်ထိုင်၍နေ သား အချုပ်သားတစ်ယောက်သည် သူ၏အကျိုးအောက်မှ ဆောက်တို့တို့ ထုတ်ယူကာ -

“က ... ဦးဂွမ်တိ၊ အလုပ်စတော့မယု”

ဟု ပြောလိုတ်လျှင် ဦးဂွမ်တိသည် ထိုင်၍နေရာမှ ဖယ်၍ ပေါ်၍ ဦးဂွမ်တိ ဖယ်၍ပေးလျှင် ဦးဂွမ်တိမှုလျက်ထိုင်နေသော အား အုတ်နံရံဖောက်လက်စကို ထိုသာက ဆက်လက်နောက် ဖတော်၏။ ထွက်လာသော မြေစာများကို ဦးဂွမ်တိနှင့်

၁၃၅

ကျေးသမားနှစ်ယောက်က လက်ခုပါဖြင့်သယ်၍ အချို့
အပြင်သို့ ချေလေ၏။

အချုပ်ခန်းစောင့်ပုလိပ်လာလျှင် ဖောက်ထွေမြှင့်လုပ်
တို့ ခေါ်ရပ်၍ ဦးရွှေမတိုက အပေါက်ကိုမြှုလှက ထိုင်လေ
နှုန်းမြှုလင်းခါနီး၌ အချုပ်ခန်းသည် လုပ်ပေါက်သွားလေ
၏။ ထိုအခါ ဦးရွှေမတို့သည် မောင်မင်းညီးကလေး၏ လုပ်
ဆွဲကာ။

“හා... ගොංතු”

ହୁ ଛାଇୟାଏ ଅପିର୍କିମୁ ତାଳିଦ୍ଵାରିଯୀଣ୍ଠି ଝାରିଗୁଡ଼ିକ
ଗିର୍ଦ୍ଦିଲ୍ଲିଆଫ୍କାର୍ଡିଂଙ୍ସନ୍ତିରେ ପ୍ରେସ୍‌ଗ୍ରାଫିଲ୍ସି॥

“ପୈନ୍ତିରେଣ୍ଡିଙ୍କ୍... ହ୍ୟାଯକ୍ରିପ୍ଶନ୍ସାଲ”

ତୁ କୃପାଃ ଯମଃ ଫୁଲ୍ୟ ଯେବାକୀ ଗମେ ଯୁଣ ଦୈତ୍ୟ

“හගෝදු ... හයිගි ප්‍රේ: රුහයිස්ථිතා ම
මූල්‍යෙන්ගත විඩිතයිනු මූල්‍යිතවුන් ගැනීමෙන්
පිළුවා යු යු ... පෙන්වනා: ප්‍රාතාපිනිගුව ගෙවා
හෝග්‍රෑස්ට්‍රිල්ඥක් ලිංගිතවුව පෙනෙනු උන් විගණක තු
වුවා: මයි”

ଭୁବନେଶ୍ୱର ମାନ୍ଦିରରେ ପ୍ରକଟିତ ଏହାଙ୍କ ପରିଚୟ ହେଉଥିଲା ।

၁၂၅၃အခါန္တ ဘဏ္ဍာဂ်ခြင်းမနိုင်

ဦးဂုဏ်တိသည် မင်းညီကလေး၏လက်ကိုဆွဲလျက် ခြေား
သွေ့ရာသို့ လျော်စေခဲ့လေ၏။ မင်းညီကလေးလည်း မျက်စိ
အုပ် နားသူငယ်နှင့် မိမိ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှု မဖြင့်ဖူးသော
ရှုတ်အဘိုးကြီးနောက်သို့ တကောက်တောက် လိုက်ပါသွားရ
အ၏။

ତୁ ମଣିଲ୍ଲିଙ୍କ ମେଳାର୍ଥ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଟିତ ମୁଗ୍ଧତିପୀକ୍ଷା:
ଶ୍ରୀଜ୍ଞାନପାତ୍ରଙ୍କ ଅତି ରାଯିଲେଖ୍ମି -

“କୋର୍ଟ୍ ଟ୍ରେ... ବାଯିଗଲା ତୋଣିଃ ଭ୍ରମାଯିଲୁଙ୍କା ଆପ୍ନ ଶୀତଳି” ହୁ ଫ୍ରିଲେଣ୍ଟି ।

“ဘာကို အပူဇော်ခံတာလဲ၊ ဘုရားကိုလား”

“မဟုတ်ဘူးဘွဲ့ အခုခု မင်းစားနေတဲ့ အစားအသောက်အောင် ဘာ ငါကိုပူဇော်လိုက်တာလို့ ပြောနေတာ”

“ဦးဂွမ်တိကို ဘာဖြစ်လို့ ပူဇော်ကြတာလဲ”

“ငါက သူတို့ကို ကျေးဇူးပြုတာကိုး လောကကြီးကို ကျေးဇူးပြန်ပြီးပြည့် ရှိတယ်၊ ငါက ရွာထဲကို ဝင်သွားပြီး ကလေးငယ်ရှိခဲ့ခိုင်ဆုံး ကလေးငယ်ကို ကိုင်ကြည့်ဖွဲ့စွဲတောင်းပြီး ဟာ . . . ကလေးငယ်ရှိခဲ့တောင်းကိုး ကလေးက နာခေါင်းပိတ်နေတာကိုး လျှော့က ဆီးမကောင်းလို့ . . . ဆီးစော ဖောနေတာကိုးလို့ ပြောပြုသင့်တော်ရာဆေးကို ပေးတယ်”

“ဒါဖြင့် ဦးဂွမ်တိက ဆေးဆရာပေါ့”

“အေး . . . အခုခုတော့ ဆေးဆရာပေါ့ကွား၊ ဒါက မဟုတ်ပါဘူး ဂွမ်တိဟာ ဂွမ်တိပါပဲ”

ဟု ဦးဂွမ်တိက လွန်စွာလေးနှင်းသောစကားကို ပြောမှု လုပ်ပြီးမှ မင်းညီးအနေနှင့် နားလည်နှင့်မည်မဟုတ်တောင်းဆုံး သိသဖြင့် မပြောတော့ဘဲ ဂွမ်တိဟာ ဂွမ်တိပါပဲဟု အဆုံးသတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်၏။

“ကျွန်ုတ်တို့ရွာမှာ ဦးပေါ်လူဆိုတဲ့ ဆေးဆရာပြုရှိတယ်၊ သူမှာ ဆေးလွှာယ်အိတ်လဲရှိတယ်၊ ကွမ်းအစ်ကြီးတော်လဲ ရှိတယ်၊ ကွမ်းအစ်ထဲမှာလဲ ဆေးတွေ့ရှိတယ်၊ ဦးဂွမ်တိကို ကော ဆေးတွေ့ရှိလို့လား” ဟု မင်းညီးက မေးလေ၏။

ဘဏ္ဍာဝင်နှင့်ပတ်နှင့် သေသာများလုံး များနှင့်သွားလုံး နှင့်

“ရှိတာပေါ့ လူကလေး”

“ဘယ်မှာလဲ . . . ပြစ်မဲ့ပါ”

ဦးဂွမ်တိသည် သူ၏အိတ်အတွင်းမှ ပိန်းချက်ပြင့်ထုပ်၍ ထားသော ပုဂ္ဂန်လုံး လယ်ခရာ ခွေးအစွယ်များ လိပ်ကျောက်ဆူးသည် တိရစ္ဆာန်အသေများ၏ အဂိုအစိတ်အပိုင်းများကို ပြန်ပြီးလျှင် -

“ဒီရွာက ရခဲ့တာပဲ၊ လူတွေဟာ သူတို့အနားမှာ ဆေးရှိတာကို မသိရှာဘူး လူကလေး၊ ပညာမရှိရင် အကန်းနဲ့တူတယ် ဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့ကွား၊ လူတွေအနားမှာ ဆေးလဲရှိတယ်၊ အဆိုပဲ ရှိတယ်၊ ရွှေချိုးလဲရှိတယ်၊ ခုနက ရွာထဲကိုသွားတော့ ကလေးက ငိုးနေတယ်၊ ငါက ဝင်ကြည့်တော့ ကလေးဟာ ဆီးချုပ်ပြီး ဆီးမသွားနိုင်လို့ တော်အိတ်ရောက်တွေ့ရတယ်၊ ဒါမှာ ပါလာတဲ့ လယ်ခရာတစ်လုံးနဲ့ လိပ်ကျောက်ဆူးတစ်မတ်သားကို ပေါက်အောင်ကြိုတ်ပြီး၊ ရေနဲ့ ခပ်ပျစ်ပျစ်ဖျက်တယ်၊ ပြီးတော့ ကလေးရဲ့ချက်အောက် လက်သုံးသစ်အကွားမှာ၊ အုံထားပေးတော့ အဲဒီဆီးချုပ်တဲ့ရောဂါ ချက်ချင်းပျောက်ကောင်းသွားတာပေါ့၊ အောက်ပြီး လူတစ်ယောက်က ပျိုးအန်တယ်၊ အောင်းလဲဆိုးတယ်၊ အိုးလ ထိုးနေတာ တွေ့ရတယ်၊ ဒါနဲ့ ငါလ ကြိုက်ဥတစ်လုံးကို တောင်းလိုက်တယ်၊ ကြိုက်ဥရတော့ မကျက်တာကျတ်ပြုတ်ပြီး ရေအေးမှာ စိမ့်လိုက်တယ်၊ အဲဒီ ကြိုက်ဥတို့ ကျွေးတွေ့ရောင်းဆိုး၊ ပျိုးအန်၊ ကြိုးထိုးတာတွေ့လဲ ပျောက်သွားဘာပေါ့၊ အဲဒီ ဆေးပေါ့ လူကလေး၊ အဲဒီဆေးတွေ့က စေးမှာဝယ်ရတာ

၁၆၈ ◆ မင်္ဂလာ

မဟုတ်ပါဘူး၊ ကိုယ့်အနားမှာတင် ရှိပါတယ်၊ အဲဒီတော့ ငါတို့
ပူဇော်တဲ့အနေနဲ့ ဘားစရာတွေ ဘာတွေ ပေးကြတယ်၊ အခဲ့
မင်းစားနေတာတွေဟာ ဆေးကုခတွေဝေါက္ခာ၊ ပရိယာယ်၏
လိမ်လည်ခြင်းကို အတူတူပဲလို့ မထင်နဲ့နော် လူကလေး”

(မှတ်ချက်)။ ၂။ ဖော်ပြုပါသေးမြို့တို့များမှာ အဘိဓမ္မာတောင်သာ
နိုကာ ဂွားလရာ၏အေးကျမ်းမှ ထုတ်နှစ်ဖော်ပြု
ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အသေးစိတ် သိရှိလိုပါက
အထက်ပါသေးကျမ်းအား ရှာဖွေဖော်ရှုကြဖော်
ပါသည်။

၁၁၇

“ဘယ်လိုပရိယာယ်လဲခင်ဗျာ”

“ဒိမ်တစ်ဒိမ်တက်သွားရင် အဲဒီမှာ စီးပွားရေးကျမ်း
တယ်၊ စီးပွားရေးကောင်းနေတယ် ဆိုတာကို ငါကသိတယ်စွဲ
ဒီတော့ စီးပွားရေးကတော့ ကောင်းသားပဲ ကျန်းမာရေးက
မကောင်းကြဘဲကိုလိုပြောလိုက်တယ်၊ စီးပွားရေးကျမ်းတဲ့ဒိမ်
ကျတော့လဲ အင်း... လူတွေက မကျန်းမာရတဲ့အထဲ စီးပွား
ရေးကလဲ ကျနေတာဘိုးလို့ ပြောလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ငါတို့
တော်တော်အထင်ကြီးသွားကြတယ်ကွာ၊ အထင်ကြီးမှ ဆေးကု
ရှုတယ်ကွာ၊ ဒါမှ ဆေးစုံတာ”

“စီးပွားရေး ကောင်းနေတယ်၊ မကောင်းဘူး ဆိုတာကို
ဦးရွှေမြတ်တို့ ဘယ်လိုသိသလဲခင်ဗျာ”

“ဒါက လွယ်ပါတယ်ကွာ၊ ဘုရားစင်နဲ့ ဖိနပ်ချေတဲ့ ကြည့်ရ^၁
တယ်၊ ဘုရားစင်မှာ ပန်းတွေဘာတွေ ဝင်ဝေဆာဘာ ရှိနေတဲ့
အိမ်ဟာ၊ စီးပွားရေးကောင်းနေလို့ပေါ့ကွာ၊ ပန်းကိုလဲ ကြည့်ရ^၁
ဦးမယ်၊ သူ့ခြိထဲကပန်းလား ဘာလားဆိုတာ၊ သူ့ခြိထဲကပန်း
မဟုတ်ဘဲ ဈေးကောင်းလာတဲ့ပန်းဆိုရင် စီးပွားရေးကောင်းနေလို့
ပေါ့ကွာ၊ ဘုရားပန်းဆိုတာ ငွေ့ပိုင့်လျှောကလေးရှိမှ လုပ်ကြတာ
မဟုတ်လား၊ သိပ်ပြီး ကျပ်စာည်းနေတဲ့ အိမ်ဟာ ဘုရားပန်း
ဘယ်လိုလဲမလဲကွာ ပြီးတော့ဖိနပ်တွေဟာ စုတ်ပြတ်ဟောင်းနှင့်
နေရင်လဲ ဒီလိုပဲပေါ့ကွာ၊ ဖိနပ်အသစ်တွေ ဘာတွေ ဝယ်စီးတဲ့
အိမ်ကတော့ ငွေ့ပိုင့်လျှောကလေး ရှိလို့ပေါ့ကွာ၊ တော့မှာနေတဲ့လူပဲ
ဖိနပ်မဝေယ်လဲ ရပါတယ်၊ ဒီအထဲက ဖိနပ်အသစ်တွေဘာတွေ
ဝယ်တယ်ဆိုတာ ချောင်ချောင်လည်လည်ရှိလို့ပေါ့ကွာ၊ ဒါတွေကို
လူကလေး နောက်တော့သိလာပါလိမ့်မယ်ကွာ”

ဦးရွှေမြတ်နှင့် မင်းညီကလေးတို့သည် ဤသို့လျှင် တစ်ရွာ
ဝင် တစ်ရွာထွက်နှင့်လာခဲ့ကြလော်။ အချို့နေရာများ၌ တားကြုံ
လျှော်ကို စီးရှုလာခဲ့သော်လည်း အများအားဖြင့်မူခြေကျင်
လျော်ခဲ့သည်က များပေသည်။

လမ်း၌လည်း ဦးရွှေမြတ်က ညာစဉ်ညာတိုင်းလိုပင် အိမ်ဗို့
ခါနီး၌ မင်းညီအား နားထောင်ချင်စဖွယ်ကောင်းဆော့ ပုံပြင်
ကလေးများကို ပြောပြခဲ့လော်။

၁၁၌နေသဲ၌ ဦးဂွမ်တီသည် ရွှေတစ်ရွာအတွင်းသိဝင်၍
ခေါ်ကုသွားခဲ့ရာ . . . လူနာအမြောက်အမြားကို ကုသရသဖြင့်
မင်းညီရှိရာသို့ နေ့လယ်တစ်ချက်တီးကော်မှ ပြန်လာခဲ့လေ၏၊
မင်းညီကလေးမှာ ထမင်းဆာလွန်း၏ အုပ္ပါယာ တကြော်ကြော်
ဖြစ်၍နေ၏။ ထိုကြောင့် ဦးဂွမ်တီကို ပြင်လျှင်မြင်ချင်း -

“ဦးဂွမ်တီရာ . . . ဆာလိုက်တာ မပြောပါနဲ့”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ဦးဂွမ်တီက အလန်တကြေား -

“ဟေး . . . လူကလေး မပြောကောင်းဘူး၊ ဆာတယ်လို့
မပြောကောင်းဘူး မင်းတယ်ပြီးမိုက်ပါလား၊ မင်းမှာ ဆာတယ်
လို့ ပြောဖို့အခွင့်မရှိဘူး၊ နာတယ်လို့လဲပြောဖို့အခွင့်မရှိဘူးတွယ်
ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မင်းဟာယောက်းဖြစ်နေလိုပဲ၊ ဆာတယ်
ဆိုတဲ့ စကားရယ်၊ နာတယ်ဆိုတဲ့ စကားရယ်ကို တစ်ခါတည်း
မေ့ပို့ရမယ် ဒီစကားကိုပြောမိရင် မင်းဟာ အပြစ်ကြီးတစ်ခု
ကျူးလွန်မိပြီလို့ ဆုံးရမှာပဲ ငါတို့ယောက်းတွေမှာ ဆာတယ်၊
နာတယ်၊ ပုံတယ်၊ အေးတယ်၊ အိုက္ခား . . . ညည်းညှုတဲ့ စကား
မှန်သမျှ ဘာမှပြောခွင့်မရှိဘူးဘွဲ့ ညည်းညှုတဲ့ စကားဟာ မိန့်မ
တွေအတွက် သီးသန်ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ စကားတွေ လူကလေး
ညည်းညှုတဲ့လူဟာ ကျက်သရေယှတ်တဲ့လူပြစ်တယ်၊ ယောက်း
အဖြစ်က လျှောကုသွားပြီး မိန့်မလျှောဘဝကို ရောက်သွားတတ်
တယ်” ဟု ဆိုလေ၏။

“ဒါဖြင့် ကျွန်တော် ဆာရင်လဲ ဆာတယ်လို့ မပြောရဘူး
ပေါ့၊ နာရင်လဲ နာတယ်လို့ မပြောရဘူးပေါ့”

ဟု မင်းညီကလေးက ထပ်၍မေးလေ၏။

“အေး . . . ဟုတ်တယ်၊ ညည်းညှုတဲ့ စကားမှန်သမျှ
ယောက်းတစ်ယောက်မှာ ဘာပြောခွင့်မှ မရှိဘူး၊ ပြောရင်
ကျက်သရေယှတ်သွားပြီး မှတ်ပေတော့”

ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုညွှေ့ အိပ်စက်ခါနီးတွင် တရှတ်
အဘိုးကြီး ဦးဂွမ်တီသည် မင်းညီကလေးအား အောက်ပါပို့ဝဏ္ဏာ
ကလေးကို ပြောပြီခဲ့လေ၏။

“ဟိုးရွေးရွေးတုန်းက သူငယ်ချင်းငါးလွယ်က်ဟာ အတူ
တက္က စစ်တိုက်ထွက်ခဲ့ကြတယ်ကဲ့၊ အဲဒီ သူငယ်ချင်းတွေဟာ
ရန်သူရဲ့တပ်တွေ ဝန်းရတယားတဲ့ နေရာတစ်ခုကို ဖြတ်သွားရင်း
အစာင်တ် ရောင်ဖြစ်ခဲ့ကြတယ်၊ သူတို့ရဲ့နောက်ကလိုက်ပြီး
ရိုက္ခာဗို့မယ့် စစ်တပ်တလဲ ရောက်မလာလေတော့ သူတို့ဟာ
အစာင်တ်ရောင်တဲ့ တောထဲမှာ လဲနေကြရာတယ်ကဲ့၊ အဲဒီ
အခါမှာ သစ်ပင်ပေါ်က ငှက်ကလေးတွေဟာလဲ သူတို့ရဲ့မိခိုင်
ဖြစ်တဲ့ ငှက်မကြီးး ပြန်အလာကို စောင့်မော်နေကြတယ်၊ နောက်
တော့ သူတို့ရဲ့အမေ ငှက်မကြီးးကလဲ ငှက်ကလေးတွေအတွက်
အစာရာပြီး ပြန်လာတယ်၊ ငှက်ကလေးတွေက ပိုကိုပိုကြော့နဲ့
အသံမြည်ပြီး ငှက်မကြီးး ပြန်လာတာကို ဖြော်ဆိုကြတယ်၊ အဲဒီ
အခါမှာ အစာင်တ်ရောင်တဲ့ လဲနေရာတဲ့ သူငယ်ချင်းငါးယောက်
အန်က် တစ်ယောက်သောသူက သူငယ်ချင်းတို့ရော့ငှက်ကလေး
တွေက ပိုကိုပိုကိုလို့ အော်တာဟာ သူတို့အမေကို ဆာလိုက်တာ
အမေရယ်လို့ ပြောတာပဲကဲ့၊ သူတို့က ငှက်ဆိုတဲ့ ဆာတယ်လို့

ပြောခွင့်ရှိတာပေါက္ခာ၊ ဝါတို့မှာစတဲ့ပြောခွင့်မရှိပေဘူး၊ ဝါတို့တာ လူတွေဖြစ်နေတယ် ပြီးတော့ . . . ယောက်းတွေဖြစ်နေ ကြတယ်လို့ ပြောရာတယ်၊ အခါအခါမှာ တစ်ယောက်သော သူငယ်ချင်းက ငှက်ကလေးတွေကို မေ့ကြည့်ပြီး . . . ဟေးသူငယ်ချင်းတို့ ပါကျပါကျနဲ့ ဆာတယ်လို့ ငှက်မကြီးကို ညည်ပြု နေတာဟာ ငှက်ထိုးကလေးတွေမဟုတ်ဘူးကျ၊ ငှက်မလေးတွေ ဟောဟိုမှာ ခပ်ထွားထွား ငှက်ကလေးက မဖော်ဘဲ ပြုပေါ်တယ်၊ အခါကဗုံး ငှက်မှာလဲ ဝါတို့လူလိုပဲ ထင်တယ်ကျ၊ အထိုးက ညည်းညှုပ်းမပြုရဘူးနဲ့ တူတယ်ဟု ပြောဆိုကာ ရယ်မောကြပြီး ဆာလောင်လွန်းသော ဓမ္မာင်း သတိများလစ်ကာ၊ မေ့ပြောသွားကြရှာတယ်။ သူတို့ ပြန်ပြီး သတိရလာတဲ့အခါမှာ သူတို့ကိုရိုက္ခာပို့တဲ့တပ်က သူတို့ ဆီကိုပြေးလာတာကိုအားရဝ်းသာဖွယ်ရာတွေမြင်ရလို့ အားသုံး ယာ ဝမ်းသာကြောင်းဖော်ပြတဲ့ မျက်နှာတွေနဲ့ ရိုက္ခာပို့တဲ့ တပ် ဆီကို လူးလဲပြီး လေးဘက်ထောက်ကာ သွားကြတယ်၊ အဲခိုးထွားနေရင်း ရွှေ့ဆုံးက သူငယ်ချင်းက ရပ်လိုက်ပြီး သူ့ခါးမှာ ချိတ်ထားတဲ့မားနဲ့ သူ့ရင်ာတ်ကို သူ ထိုးလိုက်တယ်။ အဲခိုးလိုလဲ တစ်ယောက်က ထိုးလိုက်ရော ကျွန်ုတ်တဲ့သုံးယောက်ကပါ ဓမ္မာတွေ ထုတ်ပြီး သူတို့ရင်ာတ်ကို သူတို့ထိုးလိုက်ကြတယ်”

“ဘာဖြစ်လိုလဲ ဦးဂျမတီ”

“ယောက်းဖြစ်ပါလျက် ဆာလောင်တဲ့ဒဏ်ကို မခိုးနိုင်ဘဲ ရိုက္ခာပို့တဲ့တပ်ကို အခုလုံး အငမ်းမရ အားရဝ်းသာနဲ့ ကြမြေ

ဘာမှုပ်နှင့်ဆင်းတဲ့ သေသာများလည် အားချို့သွားမည်”

မဆောင်နိုင်ဘဲ သွားခဲ့မိပါပါကောလို့ သတိရတာနဲ့ သွားနေရာ ကနေရပ်လိုက်ပြီး ရှုက်လွန်းလိုသတ်သေလိုက်တာပဲ ဝါးယောက် အနက် တစ်ယောက်ကတော့ ကြမြေနှင့်ဆင်းတဲ့ ရိုက္ခာတပ်ပဲ့ကို မသွားဘဲ သစ်ပင်ကိုမြို့ပို့တိုင်တယ် သူကလဲ သူ့ဘာသာ စဉ်းစား ကြည့်တယ် ငါဟာ ငါရဲ့ယောက်းကြမြေနှင့်ကိုတော့ ဆည်နိုင်တာ မှန်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ငါရဲ့သူငယ်ချင်းတွေကိုတော့ ကြမြေနှင့်ဆင်းတဲ့ သတိမပေးနိုင်လောက်အောင် ဆာလောင်လွန်းတဲ့ အတွက် သစ်ပင်ကိုမြို့ပြီး မိမိနဲ့နေခဲ့ပါပါကောလို့ . . . နောင်တရမိတယ်၊ ဒါကြောင့် သတိပေးရမယ့်နေရာမှာ သတိမပေးမိတဲ့အတွက် သူ့ရဲ့လျှော့မှာအပြစ်ရှိတယ်ချိပြီး သူ့ရဲ့လျှောကို လက်နဲ့ဆွဲထွေပြီး ဓမ္မာဖြတ်ပစ်လိုက်တော့တယ်၊ အဲခို့လျှောဟာ မြေတိုးပေါကျပြီး အပင်ပေါက်တယ်ကျ၊ အဲခါအပင်ဟာ ဂမုန်းပင်ဖြစ်သွားတယ်။ (အာဟာရသီချို့ပြီးသော ဂမုန်းပင်တစ်မျိုး၊ နှစ်းနက်ပင် ဟု မြန်မာများအယူရှိကြပါသည်၊ နှစ်းနက်ပင်မဟုတ်ပါ၊ အာဟာရသီချို့ပေါက်မုန်း သီးသီနှုပ်ပါသည်) အရွက်ငါးရွက်ထွေကိုတဲ့ ဂမုန်းတစ်မျိုးပဲ . . . သူငယ်ချင်းငါးခေယာက်ရဲ့ အထိမ်းအမှတ်ပေါ်လူကလေး” ဟု သူ၏ပုံဝဏ္ဏကို ဤသီလျင် ယုတ္တိယုတ္တရှိရှိ ဦးဂျမတ်တို့က အဆုံးသတ်လိုက်လောက်။ ထိုအခါ၌ မင်းညီးကာလေးက . . .

“ရှုန်တော် နောက်ကို ဆာတယ်လို့ မပြောတော့ပါဘူး ဦးဂျမတ်တီ” ဟု ကတိပေးလိုက်လေတော့၏

မွဲပိန်းမပေါ့မာ ထိုင်ပိသုချား

တစ်နေ့သုတေသန ဦးဂွမ်တီသည် မင်းညီကိုပါပေါ်၍ ရွာတွင်း
သို့ ဆေးကုရင်း အစားအတာရှာရန် သွားလေ၏။ ရွာသုရာသယံ
များကို ကုသပြီးနောက် ရွာထိုပ်ရှိ ဘုန်းကြီးအိုကြီးကိုပါ ကုသရန်
သွားရလေ၏။ မင်းညီသည် ကျောင်းအောက်တွင်ထိုင်၍ စောင့်
နေရွှေ့၏။ ထိုသို့ထိုင်၍ စောင့်နေရာမှ ကျောင်းအောက်၌
သစ်သားပက်လက်ကုလားထိုင် (အခင်းမှာ ဖုန်းကြိမ်းဖြင့်မဟုတ်
ဘဲ သစ်သားပြု၍ ပြုလုပ်ထားသည်) ကြီး၌ ထိုင်၍ စောင့်ရင်း
အိုပ်ပေါ်သွားလေတော့၏။ ဦးဂွမ်တီသည် ဆေးကုသပြီးနောက်
ကျောင်းပေါ်မှ ဆင်း၍ လာခဲ့ရာ ပက်လက်ကုလားထိုင်ကြိုး
အိုပ်ပေါ်လျက်ရှိသော မင်းညီကို တွေ့လျှင် မချိတ်ငါး
လေသံဖြင့်

“ဟိုက် . . . တယ်မိုက်တဲ့ လူကုလေးပါလား”

ဟု ဆိုကာ မင်းညီအားနှီးပြီးလျှင် ပက်လက်ကုလားထိုင်
ဖော်မှ ဆွဲ၍ ချက် . . .

“လူလောကမှာ ယောက်သုံးဆိုတာ ခဲ့ရင့်ဖျက်လတ်ရတယ်
တဲ့ အဲဒီအရည်အချင်မျိုးရဖို့ဆိုရင် နဲ့ညံ့ပျော်ပျော်းတဲ့အိပ်ရာ
နေရာမှာ ဘယ်တော့မှ မအိပ်ရဘူး၊ အထူးသဖြင့် ပက်လက်
ကုလားထိုင် ဆိုတာဟာ လူတွေကို သွေးလေးအောင် ထိုင်မိတဲ့
ယူကို အပျင်ကြီးအောင် လုပ်ထားတဲ့ပစ္စည်းဖြစ်တယ်၊ အသက်
၆၀ အရွယ်အစီး မှုအိမ်းသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး ပက်လက်
ကုလားထိုင်ဟာ ယောက်သုံးတစ်ယောက်ရဲ့ အနစ်နာခံနိုင်မှု
ခြော့မှု၊ ခဲ့ရင့်မှု၊ ဖျက်လတ်မှုတွေကို စုပ်ယူလေ့ရှိတယ်၊ ပက်လက်
ကုလားထိုင်မှာ ထိုင်မိတဲ့လူဟာ ဆေးလိုပ်စေသာကိုဖို့ မီးခြိစ်
ဆလာက်ကိုတော် ထဲပြီးမယူချင်တော့ဘူး၊ သူတစ်ပါးကို ယူခိုင်း
ချင်လောက်အောင် အသက်သာခိုစိတ်တွေ ဝင်လာတော့တယ်၊
ဒီတော့ လူကလေး ပက်လက်ကုလားထိုင်ကို ကျားခဲ့တစ်ကောင်
လို့ သေမင်းလို့ စက်ဆုတ်ရှုံးရွှေပေတော့ကွဲယ်”

ဟု ဆုံးမခဲ့သည်ပြင် ညွှန်လည်း အောက်ပါပုံပြင်ကလေး
နှင့် ပြောပြေလေတော့၏။

“ဟိုးရေးရေးတုန်းက အိမ်နီးချင်း နှစ်ယောက် ရှိတယ်၊
တစ်ယောက်ကတော့ သိပ်ပြီး အလုပ်ကို ကြိုးစားတယ်၊ အဲဒီ
တော့ ဒီးပြားရေးကောင်းတာပေါ်ကွယ်၊ တစ်ယောက်ကတော့
အလုပ်ကို မကြိုးစားဘူး၊ အဲဒီတော့ မြဲတာပေါ့၊ အဲဒီမှာင်မြဲက
ချမ်းသာ ကြွယ်ဝခြင်းနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ အိမ်နီးချင်း ယောက်သုံးကို

မနာလိုဖြစ်တာပေါ့ ဒါကြာင့် သူ့လိုပဲမြဲအောင် အမျိုးမျိုး ဒုက္ခ
ပေးတယ်၊ ညာက်မှာအိမ်ကိုပါရှိတယ် မီးလောင်သွားတာပေါ့
ဒါပေမဲ့ အိမ်နဲ့ချင်းယောက်းဟာ ဖွဲ့စွဲလေတော့ တစ်မိုးလေက်
နဲ့ပဲ အိမ်သစ် ပြန်ပြီးဆောက်နိုင်တယ်၊ တစ်ခါ ဓားပြတွေထို့
လက်ထောက်ချကတယ်၊ ဓားပြတွေက လာပြီးတိုက်တာပေါ့ကွဲပါ၏
ဒါပေမဲ့လဲ အိမ်နဲ့ချင်းယောက်းဟာ ဖွဲ့စွဲတဲ့လဲ ဖြစ်လတော့
ဓားပြတိက်သွားတဲ့စီးပွားတွေကို ရအောင်ပြန်ပြီးရှာတာ မကြော်
ခင်ပဲ နှလုအခြေအနေအတိုင်း ပြန်ဖြစ်လာတယ်၊ ဘယ်လိုပဲ
ဒုက္ခပေးပေး ထထကြတွေ သွာက်သွာက်လက်လက် ဖျတ်ဖျတ်လတ်
လတ်ရှိတဲ့ အိမ်နဲ့ချင်းယောက်းကို သူ့လိုပဲသွားအောင် မကတ်
နိုင်ပေဘူး၊ ဒီတော့ အရက်သောက်အောင်ဆွယ်တယ်၊ အိမ်နဲ့
ချင်း ယောက်းဟာ အရက် လိုက်ပြီးသောက်တာပဲ၊ ဒါပေမဲ့
မမွဲဘူး၊ ပဲကစားရအောင်ဆွယ်တယ်၊ လိုက်ပြီးကစားတာပဲ၊ ဖွဲ့
လဲ သွာက ပြန်ပြီးအလုပ်လုပ်တော့ မမွဲဘူးကွယ့်၊ အံပျော်အပါးလဲ
လိုက်တာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ မမွဲဘူး၊ အဲဒီအခါမှာ ကွဲသွားမစွဲရှိယခို
မှားတဲ့ ငွေ့ဟာ သူ့ရဲ့အကြံအစည်း မအောင်တဲ့အတွက် ချုပ်
ချုပြီး ငိုရာတယ်တွယ့်၊ အဲဒီအခါမှ ငွေ့ရဲ့မိန်းမက 'မငိုပါနဲ့ရှုံး
ကွွန်မနဲ့လိုက်နဲ့ပါ' ကွွန်မ သူ့ကို မွဲအောင်လုပ်ပါမယ်' လို့ ပြောပြီ
သူ့ယောက်းငွေ့ကို ခေါ်သွားတယ်၊ တစ်စွာဝင် တစ်စွာထွေ့
လျှောက်သွားပြီး ငွေ့ရဲ့မိန်းမက မွဲဆေးရောင်းဖို့ ရှိသလားလို့
အောင်တယ်၊ ဘယ်သွာကမှ သူတို့လို့ချင်တဲ့မွဲဆေးကို မရောင်းရှုံး

နွေဗြိသရွှေ အိမ်ရွှေဗျာ အူနှစ်လုံးကိုထောင်၊ အူးပေါ်ဗျာ သယ်
နှစ်က်တင်ပြီး အဲဒီလိုပဲ ပြောနေတော့တာပါပဲ၊ နောက်ဆုံးနှစ်
အခိုင်မွဲမိန်းမဟာ ထိုင်လျက်ပုံစံကြီးသေသွားလိုက်တာ ဆိုတဲ့
ကုလားထိုင်ကြီး ဖြစ်သွားရှာတယ်ကျယ့်၊ ဒါကြောင့်ဆိုတယ်၏မှ
ထိုင်မိတ္ထလူတွေဟာ သူတစ်ပါးကိုမြှောတတ်တယ် စောင်းမြှောင်း
တတ်တယ်၊ မဟုတ်လား . . . လူကလေး”

ဟု ရယ်ဆုံးဖွံ့ဖြိုးကောင်းသောပုံစံလေးကို ပြောပြုလိုက်၍
မင်းညီက -

“ဦးဂွမ်တိ . . . ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ မွဲဆေးကြီးပေါ်
မှာလ မထိုင်တော့ဘူး၊ ဝွဲမိန်းမကနေဖြစ်သွားတဲ့ ကုလားထို့
ကြီးမှာလ မထိုင်တော့ပါဘူး”

ဟု လေးနက်စွာ ကတိပေးလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ် ဦးဂွမ်တိသည် တယားဟား ရယ်မောရင်း -

“လူကလေး . . . မင်းဟာ အချိုးကျတဲ့ လူတစ်ယောက်
ဖြစ်ဖို့ သေချာပြီပေါ့ကွား”

ဟု ပြောဆိုတတ်လေ၏။

သမျှမျှမျှတဲ့ တို့မျှမျှကိုလုပ်

ဦးဂွမ်တိနှင့် မင်းညီတို့သည် တစ်ရွားဝင် တစ်ရွားဖွှက်နှင့်
ယောက်ရွား၏ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိကြလေတော်၏။ ရန်ကုန်သို့ရောက်လျှင် နားနေဖို့စောက်လျှင် ဇွဲတို့
ဘုရားသို့ သွားကြလေ၏။ ဇွဲတို့ဘုရား၏ တစ်ညာမျှအိပ်ပြီး
နောက်တစ်နွေတွင် ဦးဂွမ်တိက မင်းညီ၏လက်ကို ဆွဲကာ
သွေးဆေးက်ဘက်မှုပ်မှ ဆင်း၍ ရုပ်ကွက်တွေ့ခဲ့ အတွင်းသို့
ငင်လေ၏။ ထိုရက်ကွက်သို့အဝင်၍ အလျှောက်ခုကိုနွေ့ရသဖြင့်
ဦးဂွမ်တိသည် အလျှောက်ခုကို ဝင်၍ စားစေပြီးလျှင်
နှင့်ကိုယ်တိုင်ကမူ ဆတ်၍သွားလေ၏။ မင်းညီလည်း အလျှောက်ခု
အိမ်မှ ထမင်းဟင်းတို့ကို စားပြီးလျှင် အလျှောက်ခုအတွင်းစိုး
ထိုင်းမှ ခုံမင်းတို့၍ သီချင်းဆုံးပြုသည်ကို နားတယ်ရင်းရှိး
သီချင်းစာသားလေးတစ်ပုံးကို အလွှတ်ရှု၍သွားသဖြင့်ဟိုးတိုး
တလေးဆို၍ ကြည့်မိလေ၏။

“ညီပြုရီမှောင် × တိမ်တောင်နီလာသွေး × ဆွေးစွဲဖွယ်”

မင်းညီသည် အထက်ပါစာသားကလေးကို တိုးတိုးကလေး
ဆို၍ တွေ့ပြု၍ နေစဉ်၍ပင် ဦးဂျုမ်းတို့သည် ချိုက်ဖျင်းအိတ်ကြီးထိုး
လွယ်လျက် ပြန်၍လာလေ၏။ အိတ်ကြီး၏ အတွင်း၌ကြော်
လက်ထိုးလွှာ၊ ခြိုင်းလွှာ၊ ရွှေဘေးအိမ် စသည်တို့သည် ထိုးထိုး
ထောင်တောင်နှင့် ရှိနေလေ၏။ ဦးဂျုမ်းတို့သည် မင်းညီအား
အလျှိုအမြဲခေါ်၍ အောက်နည်လမ်းအတိုင်း လျှောက်၍လာ
လေ၏။

“ဦးဂျုမ်းတို့ အိတ်ထဲက ဘာတွေလဲပဲ”

ဟု မင်းညီက မေးလေ၏။

“လက်သမားပစ္စည်းတွေလေကျား၊ ဟောဒါကြီးက အထူ
အသုံးဝင်တဲ့ ခိုင်းလွှာကြီးပေါ့ကွာ”

ဟု ပြောလေ၏။

“ဦးဂျုမ်းတို့က လက်သမားဆရာလား”

“ဟုတ်တယ် မကြာခင်မှာ လက်သမားအလုပ်၏
လုပ်ရည်းမယ်ကွဲ”

“ဆေးဆရာကနဲ့ လက်သမားဆရာဖြစ်ပြန်ပြီနော်”

“ဒါပေါ့ကွဲ... မြို့တွေတောင် အရေးခွဲလဲသေးတာပဲ၏
ပါတို့လူတွေလဲ အလုပ်တစ်ခုက တစ်ခုပြောင်းပြီး လုပ်လေ
အသက်ရှည်တာပေါ့ကွဲ”

မင်းညီသည် ဆက်၍မမေးကော့ဘဲ ထိုက်ပါခဲ့လေ၏။
ထိုနောက် နှုတ်တွင်အလွှာတ်ရခဲ့သော သီချင်းစာသားကလေးကို
သီဆိုမိပြန်၏။

“ညီပြုရီမှောင် × × × တိမ်တောင်နီလာသွေး × × ×
ဆွေးစွဲဖွယ်”

“ဟဲ့ ဟဲ့ ... လူကလေး ... တယ်လဲမိုက်ပါလား၊
ဘတ္တာဆိုနေတာလဲတဲ့”

“ညီပြုရီမှောင် တိမ်တောင်နီလာသွေး ဆွေးစွဲဖွယ်
ဆိုတာလေ”

“မဆိုရဘူးကျ မင်းတို့အရွယ်ဟာ အညွှန်တလူလူတက်နေ
တဲ့ သစ်ပင်လိုပဲ၊ အလွမ်းသီချင်း၊ အဆွေးသီချင်း မဆိုရဘူး၊
ပါတို့လို သစ်ပင်အို သစ်ပင်ဆွေးကြီးနဲ့တူတဲ့ ရရာဒ္ဓလာအရွယ်
ရောက်မှ ဆွေးရတယ်၊ လူကလဲဆွေးတော့ စိတ်ကလဲဆွေးတာ
ပေါ့ကွာ၊ အလွမ်းသီချင်းဆိုတာ သီချင်းနဲ့ ညည်းညာခြင်းပဲ
မဟုတ်လား၊ ဟောက်ားဆိုတာ မညည်းညာရဘူးဆိုတဲ့ စည်းကမ်း
ဘို့ မော်ဘူးပြီလား ...”

“လျည်းဝင်ရိုးသံဟာ တကိုတို့နဲ့ သိပ်ကိုနားထောင်ရခက်
တယ်၊ အလွမ်းသီချင်းဆိုတဲ့ လူတွေ သေသွားရင် လျည်းဝင်ရိုး
ဆွဲ ဖြစ်ကုန်တော့တာပဲကွဲ၊ လျည်းဝင်ရိုးသံရင်တော့ အလွမ်း
သီချင်းဆိုတဲ့ လူတွေ ဖြစ်ကုန်တော့တာပဲ”

ဟု အစာရီးကာ အလွမ်းသီချင်း မဆိုသင့်ကြောင်းဆိုကာ
ချွဲလေတော့၏။ ထိုအခါ်၏ မောင်မင်းညီက -

“ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ အလွန်သီချင်းမဆိုတော့ပါဘူး
ဦးဂွမ်တီ”

ဟု ကတိပေးလိုက်လေ၏။ ဦးဂွမ်တီက မင်းညီး၏ ဦးခေါင်
ကို လက်ဖြင့်ပွဲတိ၍

“အေး . . . မင်းတော့ ဒီအတိုင်းဆိုရင် အချိုးကျေတဲ့
ယောက္ခားဖြစ်ပြီပေါ်တွာ” ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုနောက် ဦးဂွမ်တီသည် မင်းညီးကိုခေါ်၍ သန်လျှင်ဘက်
သို့ ကူး၍ လာလေ၏။ သန်လျှင်သို့ရောက်လျှင်၊ လက်သမား
ဆရာတိုး ဦးဘမောင်၏အိမ်သို့ ဝင်လေ၏။ လက်သမားဆရာ
တိုး ဦးဘမောင်၏အိမ်မှာ သူငြေားတိုးတစ်ဦး၏ တိုက်အိမ်ဖြေား
ကဲ့သို့ရှိ၏။ ခြောက်းဝင်းတိုးနှင့်ဖြစ်၏။

မင်းညီးသည် လက်သမားဆရာတိုး ဦးဘမောင်၏အိမ်သို့
ကြည့်ပြီးနောက် -

“ဦးဂွမ်တီ . . . ကျွန်တော်တို့ရာက လက်သမားဆရာတဲ့
တော့ အိမ်အကြီးကိုး အောက်တတ်ပေမယ့် နေတော့ တဲ့ပုံတဲ့
ကလေးနဲ့နေတယ်”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ဦးဂွမ်တီက ပြောလျက် -

- “လူကလေး . . . ဒီလက်သမားဆရာတို့က လက်သမား
အလုပ်ကို ကောင်းကောင်းမထာတ်ရာဘူးကျယ့်၊ တို့လိုတတ်တဲ့
လူတွေတို့ ငှားပြီး အလုပ်လုပ်တာ၊ လက်သမားဆရာတို့ ဆိုင်
မယ့် တတ်ကတော့ ကန်ထရိုက်တာပေါ်ကြား၊ သူက အလုပ်
တွေ လက်ခံတယ်လေကြား၊ ဒီတော့ ချမ်းသာတာပေါ့ တော့

အာမောင်းမှုတော်ရှိ အသေးကျော် အသာနိုင်းကျော် ။ ၁၃၄

ကိုသမားတွေက သူ့သီမှာ မလုပ်ဘဲ စွဲကိုသွားကြတယ်
အမြတ်စားတယ်။ ခေါင်းပုံဖြတ်တယ်ပေါ်ကြား၊ အမှန်ကတော့
အိမ်ပုံဖြတ်တာမဟုတ်ဘူးကျွဲ့ သူတို့လို ကန်ထရိုက်တွေမရှိရင်
ဒီတို့လို လက်သမားတွေတို့ အလုပ်တိုးအကိုင်ကြေးမအပ်ပါဘူး”

ဟု ရှင်ပြောလေ၏။ ထိုနောက် -

“မင်းကို လူတွေက နာမည်မေးရင် ‘ကောက်တွဲ’ လိုပြော၊
မြို့မြေးကလေးပါလို့ ပြောထားမယ်”

ဟု မှာကြားသဖြင့် မင်းညီးကဲ့

“ဘာဖြစ်လိုလဲ . . . မင်းညီးလို့ မပြောရဘူးလား”

ဟု မေးလေ၏။

“အေး . . . အခုခာခါမှာ မင်းညီးလို့ မပြောနေဘူးကဲ့ ငါတို့
အချုပ်ဟောက်ပြီး ပြောလာကြတာမဟုတ်လား၊ ပုံစံပါဘက်
သတင်းရသွားနိုင်တယ်”

ဟု မှာကြားလေ၏။

“ဦးဂွမ်တီကို ပုံလိုင်တွေက ဘာဖြစ်လို့ ဖော်တာလဲ”

“ဒီလိုကွဲ . . . ငါကို ဟသာတမှာ ပိုင်ဆိုပြီး ဖော်တာပဲ
ပိုင်ဆိုတာ ဒဲ ဖျို့ပေါ်ကြား၊ မဟုတ်ပါဘူးလိုပြောလိုလဲ မရဘူး
အဖော်ထားတာ၊ အက်လိုင်စစ်တပ်က ဖော်တာကွဲ၊ ပုံလိုင်ဂါတ်မှာ
အချုပ်ထားတာ၊ ဒါတွေ မေ့ပစ်လိုက်ပါကြား”

ဦးဂွမ်တီတို့သည် ကန်ထရိုက်တာ ဦးဘမောင်အိမ်သို့
ကြောလေ၏။ ဦးဘမောင်၏အိမ်သို့ ဝင်လိုက်သည်နှင့်ကျိုးပြုင်
စံ ဒွေးတစ်ကောင်သည် ပြော၍ထွက်လာပြီးလျှင် ဦးဂွမ်တီအား

ဆွဲလေ၏၊ မင်းညီလည်း အနားရှိသစ်ကိုင်းခြောက်ကို ကောက်
၍ ခွေးကိုရှိက်လေ၏။ ခွေးလည်း နှုတ်သီးကို ပိမိရရ ရှိက်၍
သဖြင့် တကိန်ကိန်မြည်တာ ထွက်၍ပြေးလေ၏။

ထိအခိန်၍ မင်းညီအင့် ချွေ့ထူခန့်ရှိ ကန်ထရှိက်တာ
ဦးဘမောင်၏သားဖြစ်သူ မောင်မောင်ကြီးသည် ရောက်လာ၍
လျှင် မင်းညီအား -

“ငါခွေးကို ဘာဖြစ်လို့ ရှိက်တာလဲဘု”

ဟု ဆိုလေ၏။

“မင်းခွေးက ငါအဘိုးကို တိုက်တာကိုးကွဲ”

ဟု မင်းညီက ပြေးလေ၏။

“ငါခွေးကို ရှိက်တဲ့ကောင်တော့ ငါအကြောင်းသိရမယ်
ဟုဆိုကာ ရှေ့သံတိုးလာလျှင် မင်းညီက သစ်ကိုင်းခြောက်
ကို မြောက်၍ ရှိက်မည်ပြုလိုက်လေ၏။ ဦးဂွမ်တိမှာ တစ်
တစ်ရာ ဝင်ရောက် ပြေးဆိုခြင်း မပြေးမျှမက ကွမ်းယာထုတ္တ
ထားသော သူးကလေးကိုထုတ်၍ ကွမ်းယာတစ်ယာကိုယ်
တား၍ အေးဆေးစွာ ကြည့်၍နေလေ၏။

“တယ်မို့တို့ပါလား လူတလေး ... သူ့လက်ထွား
လက်နက်မှမပါဘဲကွယ် မဏေကသစ်ကိုင်းခြောက်ကြီးနဲ့ ရှိက်မယ်
ဆိုတော့ တရားပါမှလားကွား လစ်နက်ချင်းတွေတဲ့အထိအေး
စောင့်ရတယ်ကွဲ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ မင်းညီသည် သစ်ကိုင်းခြောက်ကြီးသော
အောက်သိပ်ချုလိုက်လေ၏။ မောင်မောင်ကြီးလည်း မင်းညီ

ပစ်ချုလိုက်သော သစ်ကိုင်းခြောက်ကိုယူကာ မင်းညီ၏မျက်နှာ
ကို တအားရှိက်လိုက်လေတော့၏။ မင်းညီ၏နတ်မှသွေးများ
ဖြား၍ကျလေ၏။ မောင်မောင်ကြီးက ဆက်၍ရှိက်လေ၏။

ဦးဂွမ်တိသည် ဝင်၍လည်းမဆွဲ ဝါးစပ်ဖြင့်လည်း မဟန်တားဘဲ
မောင်မောင်ကြီးက မင်းညီအား သစ်ကိုင်းခြောက်ဖြင့် မရှုမလှ
ရှိက်နှုက်နေသည်ကို အရသာခံ၍ကြည့်နေလေ၏။ ဦးဘမောင်
နှင့် သူ၏ဖိုး ဒေါ်ခင်ခင်ကြီးတို့သည် ပြေး၍လာဖြိုး -

“မလုပ်ပါနဲ့ သားရယ်”

ဟု ဆိုကာ မောင်မောင်ကြီးအား ဝိုင်း၍ဆွဲကြလေ၏။
မင်းညီလည်း လဲနေရာမှ ဦးဂွမ်တိအား မော်၍ကြည့်၏။

“မင်း သိပ်မို့တဲ့ လူကလေးပဲ မင်းကို ထူးစေချင်တယ်
မဟုတ်လား ငါက မင်းကို သိပ်ချစ်တယ် ဒါကြောင့် မထူးဘူး
မင်းဟာမင်း ဖြစ်အောင် ထလာခဲ့ပါ လူကလေး ထူးမှတနိုင်တဲ့
လူဟာ အချို့ကျတဲ့ယောက်ရား မဟုတ်ဘူး”

ဟု ဆိုသဖြင့် မင်းညီလည်း လဲနေရာမှထ၍ နဖူး မျက်နှာ
မှ သွေးများကို ပုံဆိုးဖြင့် သုတေသန၏။

“ဟောဟိုမှာ ရေရှိတယ်ကွဲ ... မျက်နှာက သွေးတွေကို
ဆေးပစ်လိုက်ပြီး”

ဟု ဆိုသဖြင့် မင်းညီလည်း သွား၍ ဆေးကြောလေ၏။
ဆေးကြောပြီးသည်အားဖြို့ ဦးဂွမ်တိက သူ၏အိတ်အကွပ်းမှ
ကြောက်ပေါက်စအသေကလေးများဖြင့်ဖော်စပ်ထုံးသော ဆေးကို
ထုတ်၍ပြုပြီးလျှင် -

“မင်းမျက်နှာက အက်ရှာတွေကို အဲဒီဆေးထည့်လိုက်၊ မကြေခင် ပောက်သားလိမ့်မယ်”

ତୁ ହୀନେପ୍ରଦିଃ ମଣିଲୈଲନ୍ଦଃ ମୁକ୍ତଫ୍ଵାମୁ ଏକନ୍ଧମ୍ବାଃ ତ୍ରୀ
ହୋଯନ୍ତିଲେଣୀ॥

“ဟား ဟား ဟား . . . ဒက်ရာဆိတာ သူရဲကောင်း
အမှတ်တဲ့ဆိပ်စုံပေါ့ကျ လူကလေး၊ မျက်နှာမှာ ဝက်ခြား
ကလေး တစ်လုံး ဖေါက်တာကိုတောင် ရေးဖြီးခွင့်ကျယ်လုပ်နေ
တဲ့ ခပ်ည့်ည့်ယောက်းမျိုးတွေရဲ့အတုကို မခိုးရဘူးဘွဲ့”

၁၃။ နေဂြိုင်းလျင်

“ဟိုမှာအသုစ်စဲးပါဉီးကျွေ၊ မောင်မောင်တဲ့ဆိတဲ့အကောင်က သူ့မိဘတွေ ဆွဲနေတဲ့ကြားက မင်းကို ရိုက်ချင်လွန်းလို့ အတင်းရှုန်းထွက်နေတယ်၊ ရန်ဖြစ်တဲ့အခါမှာ ဆွဲတဲ့လူရှိကာမှ ရှုန်းလားကန်လားလုပ်တဲ့လူမျိုးဟာ ဆွဲတဲ့လူမရှိရင် ရန်ဖြစ်ရတဲ့ လုစားမျိုး၊ မဟုတ်ဘူးလို့ သေခာပေါက် မှတ်ထားပေတွာ့”

ဟု ဦးဂျမ်းတိက ပြောလေ၏၊ ထိန္ဒာက ဦးဂျမ်းတိသည်
ကန်ထရှိကတဲ့ ဦးဘမောင်နှင့် အလုပ်စကား ပြောကြလေ၏၊
ပဲဗွဲးဘက်တွင် မြိုလ်အီမိကြီး သုံးလုံး လက်ခံထားကြောင်း၊
ဦးဂျမ်းတိက အခြားသော လုက်သမားများကို ခေါ်ယူ၍ သွား
ရောက် ဆောက်လုပ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကိုနှစ်နှင့်တာ
ဦးဘမောင်က ပြောဆိုလေ၏၊ ထိအခါန် ဦးဂျမ်းတိက -

ကုဒ္ပါးဂွမ်တိကမြောလျှင် ရီးဘမောင်၏သား မောင်မောင်
စီးက

“ଆପେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଲୁହିଂତାଯିତ୍ବା ବୁନ୍ଦିମହିନ୍ଦିପିକା”

- ତା ଠିକ୍ ପ୍ରିସ୍ଟାଲ୍ୟୁନ୍ ହେବୁଛି ଯେତା ତାହାରେ ରୁଦ୍ଧିତାରେଣ୍ଡିସ୍ -

“ဒီလိုက္ခ ကလေးရ ... မင်းအဖောက ပိုလ်တွေဆီမှာ
အလုပ်လ လက်ခံပြီးပြီ သူလမလုပ်တတ်ဘူး ပိုက်ဆဲနဲ့လ ရပြီး
နေပြီ ပိုလ်တွေက အလုပ်ကို ပစ္စလက်ခတ်လုပ်ပေးလို့ ရတာမျိုး
မဟုတ်ဘူး ငါ ရောက်လာတာ မင်းအဖေအတွက် လိမ်လည်မှနဲ့
ထောင်ကျမယ့်ဘေးက ကယ်တစ်ဖို့ ရောက်လာတာပါဘုံ အခုံ
အလုပ်မှာ ငါသာမလုပ်ဘူးဆိုရင် မင်းအဖ ဒုက္ခရောက်ပြီ”

ଭୁ ପ୍ରିଯାଲୀଙ୍କରୀନ୍ଦ୍ରୀରେ ମହାଶୂନ୍ୟରେ ତଥା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ପାଇଲାମୁଣ୍ଡଳୀରେ ଏହାରେ ଆମର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ପାଇଲାମୁଣ୍ଡଳୀରେ ଏହାରେ

ထိန္ဒာက် အီမိသုလုအတွက် ဦးရွှေမှတ်အား ယောင့်ငါးရာ
ပေးမည်၊ ကျွန်သောလက်သမားလေးယောက်အား တစ်ယောက်
တိ သုံးရာစီပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုလျှင် ဦးရွှေမှတ်က ငွေကို
ယခုပ်လိုချင်ကြောင်း ပြောဆို၍ ဦးဘမောင်ထံမှငွေကို ထုတ်ယူ
ကောင်း၊

“ଦେଖୁଣ୍ଡି... କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯେବେ ଏହାକୁ ପରିଷକ୍ଷିତ କରିଲା ଯାଇବାକୁ ପରିଷକ୍ଷିତ କରିଲା” ତା ବେଳେ ଏହାକୁ ପରିଷକ୍ଷିତ କରିଲା।

“ဘာလုပ်ဖို့ ထားခဲ့ရမှာလဲ”

ဟူ ဦးဂွမ်တိက ပြန်၍မေးလေ၏။

“လက်တို့လက်တောင် ဒိုင်းရတာပေါ့”

“ကျွန်ုပ်လုပ်ဖို့ ဆိုပါတော့၊ ကျွန်ုပ်လုပ်ဖို့ဆိုရင် အလက် မထားခဲ့နိုင်ဘူး၊ ကျွန်ုပ်းတောင်းရမယ်”

“ဦးဂွမ်တိက ငွေကားပြောလှချဉ်လား”

“ကျေပါအဖို့ ငွေဟာအရေးမပြေးပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ င်ပျားတို့ တွေ့ရင်တော့ ငွေစကားပြောရမှာပဲ၊ ဒါမှာလဲ င်ပျားတို့ ကျေပြောတဲ့ စကားကို နားလည်မှာ၊ ကပါလေ ... ဒီကျွန်ုပ်ကလေး ကို ဆယ့်ငါးကျေပါနဲ့ ရောင်းခဲ့မယ်”

ဟူ ပြောဆိုကာ ဦးဘမောင်မိန်းမထုတု ငွေတစ်ဆယ့်ငါးကျေပို့တောင်းယူကာ အလုပ်လုပ်မည့် လက်သမားများအား ခေါ်ယူ၍ သူ၏ ရွက်ဖွဲ့အိတ်ကြီးကိုလွှာယ်လျက် ထွက်သွားလျှင် မင်းညီးလည်း ဦးဂွမ်တိနောက်သို့ လိုက်သွားလေ၏။ ခြုံသို့ နောက်လျှင် မောင်မောင်ကြီးက နောက်မှာပြေး၍လိုက်လုံးပြီး မင်းညီးဝါတ်ကို ဆောင့်၍ဆွဲလိုက်ပြီးလျှင် -

“ကျွန်ုပ်ကလေး ... လိုက်သွားလို့ ဘယ်ရမလေကွာ မင်းအဘိုးက မင်းကို ဆယ့်ငါးကျေပါနဲ့ ရောင်းပစ်ခဲ့ပြီ့ကွဲ”

ဟူ ဆိုကာ ဆွဲလေ၏။

“ဦးဂွမ်တိ ... လုပ်ပြီး၊ ကျွန်ုပ်တော်ကို ဆွဲထားပြီ”

ဟူ မင်းညီးက ဦးဂွမ်တိအား အကူအညီတောင်းလေ၏။

“ဟုတ်တယ် လူကလေး၊ မင်းကို ကျွန်ုပ်အဖြစ်နဲ့ ရောင်းစားခဲ့ပြီ၊ သူတို့က မင်းကို ကျွန်ုပ်လိုခိုင်းမယ်၊ ကျွန်ုပ်လို နိုင်စက်ကြပါမယ့် မယ်၊ ဆယ့်ငါးကျေပါနဲ့၊ အရောင်းခံရလို စိတ်မှာကောင်းမဖြစ်ပါ နဲ့ကွား သခင်ယောရှု ဆိုတဲ့ အင်္ဂလာပိတွေရဲ့ ဘုရားသခင်ကိုတောင် ရှုပြုတွေက ပြားသုံးဆယ်နဲ့ ရောင်းခဲ့ဖူးသေးတာပဲ၊ ဟဲ ဟဲ ဟဲ”

ဟူ ဦးဂွမ်တိက မင်းညီးကို ကျွန်ုပ်ခံရတော့မည့် ဒုက္ခကို ကရှုကာပိတ်ကင်မဲ့စွာဖြင့် မပြောလိုက်လေ၏။ သို့ရာတွင် သူ၏ မျက်လုံးများကမဲ့ ကရှုကာအခိုးအငွေ့တွေ့ကြောင့် စူးရှု တောက်ပြောင်၍ နေလေ၏။ သူ၏ ပါးလွှာသော နှုတ်ခမ်းများကလည်း ကရှုကာအာရို့အငွေ့မှာ တွေ့ပြုရလေ၏။

“အဇော်ကြီးတဲ့စကားကို ပြောခဲ့ရနိုးမယ် လူကလေး ... မင်းဟာ ခုခံစားများပြီး ပါ့ငါ့လိုတော့ ‘ဓနအိုတ်’ လို ဓာတ်တယ် ငွေဝယ်ကျွန်ုပ်ပေါ့ကွား၊ အဲဒီတော့ ကျွန်ုပ်ဘဝက လွှဲတ်အောင် မထွက်နိုင်ရင်တော့ မင်းက မွေးထားတဲ့သားဟာ ‘သဘောက်’ ဖြစ်သွားပြီး သဘောက်ကနေ ဆက်ပြီးမွေးရင် ‘သဘာက်’ ဖြစ်ပြီ သဘာက်ကနေ မွေးရင် ‘သတိ’ ဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်အာဆက်ဆက်က မွေးလို့ သတိ ဖြစ်ပြီးဆိုတော့ လူတွေဟာ သတိကို သိပ်ပြီး စက်ဆိုင်ကြတယ်၊ သတိကို မဆက်ဆုံးခဲ့ဘူး ဆိုတဲ့စကားကို မြန်မာတွေက မသတိဘူးလို့တောင် သုံးစွဲကြတယ်၊ အေး ... ဆက်ပြီးပြောရနိုးမယ်၊ သတိကနေမွေးရင် ‘သတွက်’ ဖြစ်သွားရော၊ သတွက်တိကနေ မွေးရင် ‘သတော့’ သတော့ကနေ မွေးရင် ‘သမျှော့’ ဖြစ်သွားရော၊ မြန်မာတွေက အဲဒီလို ယံကြည်ထားတဲ့

ကျွန်ုခြားအက်ပေါ့ကျွာ၊ စင်းကတော့ သီမှာမဟုတ်ဘူး၊ ငါအဖော်
ဘာ သီပေါ်မင်းကို မိလိုက်တယ်၊ သူ့နာမည်က ‘မတူကြီး’ လို
၏၏တယ်၊ တရာ်ကြီးပေါ့ကျွာ၊ သီပေါ်မင်းသီမှာ တရာ်အထူး
အစာ ချက်ရတဲ့ တရာ်ဘူးတော်ကဲကြီးပေါ့၊ ငါက သူ့ရဲ့သူး
ဆိုတော့ ငါအဖော် ကျွန်ု၊ ငါက သော်ပေါ့ကျွာ၊ ဒါကြောင့်
ငါကနေဆက်ပြီး ကျွန်ုဆက်တွေ ရှည်နေမှာစိုးလို့ မိန်းပ မထု
တာကွာ၊ ကဲ ကဲ ... ကျွန်ုဖြစ်ရင် ကျွန်ုစည်းကမ်း ရှိတယ်တွေ
သခင်အိပ်ပြီးမှ အိပ်ရတယ်၊ သခင်ရဲ့အရင် အိပ်ရာတယ်ရတယ်
သခင်တော်အဲတဲ့ ခီးတူးရတယ်၊ သခင်ပေါ့ ယရဲတယ်၊ ဘာတို့
ခိုင်းခိုင်း စွဲစွဲစွဲစွဲ ထုပ်ရတယ်၊ အဲဒီအချက် ငါးချက်တို့
မှတ်ထားပေတော့”

ဟု ဦးစွဲမိတ်က ပြောနေစဉ်ပင် မင်းညီးသည် ထိုးနည်း
ချက်ရည်များ ကျယ်လော်။ ထိုနောက် ဦးစွဲမိတ်သည်
မင်းညီး၏ ဦးခေါင်းကိုပွဲတဲ့

“ပဟော်ကလေးတစ်ခု ပေးခွဲမယ်၊ အဲဒါကို ဖော်နိုင်တဲ့
တစ်နောက်မှာ ငါကိုရှာပြီး လိုက်ခဲ့ပေတော့၊ အဲဒီပဟော်ကတော့
သများမျက်ရည် ကိုယ့်မျက်လုံးက ဘယ်သူကျနေသလဲ တဲ့
ဖြေနိုင်အောင် ကြီးစားပါ လူကလေး”

ဟု ဦးစွဲ ခုခုနဲ့လျှည်းကာ စွဲတ်သွားလေတော်၏။

မောင်မောင်ကြီးကာလည်း မင်းညီးရှုံးရှုံးတို့ တရာ်တို့ကို
ခွဲရှုံး သွားလေတော့သူတည်း။

မင်းညီးသည် ထိုအချိန်မှစ၍ တရာ်အား ကြီးဦးစွဲမိတ်
နှင့် ကွဲကွာခဲ့ရလေတော်၏၊ ကန်ထရှုံးတာကြီး ဦးဘောင်၏
မိန်းပ ဒေါ်ခေါ်ခေါ်ကြီးသည် မင်းညီးအား ရက်စက်စွာ မိုင်းစေ
လေတော်၏။ ဦးဘောင်၏သား မောင်မောင်ကြီးသည် ရန်ကုန်
ဦးရှိုး မိန်ပေါ်ကျောင်း၌ နေသည်ဖြစ်ရာ မောင်မောင်ကြီး၏
ဘောင်းဘီ၊ အကျိုးတို့ကို လျှော့ဖွဲ့ မီးပူးထိုက်ရှုံး ပေးရလေ၏။
ဘွဲ့တို့နှင့်ကို ဆေးဖြင့်တို့က်ရှုံး ပေးရ၏။ မောင်မောင်ကြီး၏
မိခေါ်ဖြစ်သူ ဒေါ်ခေါ်ခေါ်ကြီးက -

“ဟဲ့သား . . . မောင်မောင်ကြီး၊ အိုးလိပ်ကျောင်းသား
ဆိုတာ ဘွဲ့တို့နှင့်ကိုယ်တိုင်မစီးရဘူးတွေယဲ့၊ အခိုင်းအစောင့်
စီးခိုင်းရတယ်၊ ဟဲ့ ကောက်တွေ လာစမ်း . . . မောင်မောင်ကြီး
ကို ဖိန်ပိုးပေးစမ်း”

ဟု ဆိုသဖြင့် . . . ကောက်တွေ အမည်ခဲ့ မင်းညီးသည်
မောင်မောင်ကြီးတို့ကို နေသောခုအနီး ကြော်ပြုပေါ်ခြုံကျွေးကျွေး
ကလေးထိုင်ကာ မောင်မောင်ကြီးအား ဘွဲ့တို့နှင့်ကိုယ်တိုင်မစီးပေး
လေ၏။ ဖိန်ပိုးကို မချည်တတ်သဖြင့် မောင်မောင်ကြီးက
မင်းညီးရင်အား ဖိန်ပိုးဖြင့် တန်လိုက်ရာ ပတ်လက်လန်
ရှုံး လကျသွားလေ၏။

“ကျွန်ုရှုံး . . . သီမှာကြည့်ထား”

ဟု ဆိုကာ ဖိန်ပိုးကို ချည်၍ပြုလေ၏။
ထိုအခြင်းအရာကိုကြည့်ရှုံး ဒေါ်ခေါ်ခေါ်ကြီးက -

“ကိုဘမောင်ရယ် . . . ကြည့်စမ်းပါဌီး၊ ကျွန်မတိသား
ဖြင့် တယ်ပြီးဘိုးဆန်တာပ” ဟု ချီးဘူးလိုက်ပြီးသွင် -

“ဟဲ . . . ကောက်တွဲ၊ ရေတွေးတရေတိငင်ပြီး ငါအိမ္မာ
ရေအိုးမှာဖြည့်၊ ပြီးရင် . . . ငါထားတွေလျှော်၊ အဲဒါပြီး
မောင်မောင်ပြီး မင့်တုန်းက ဘောလုံးကန်လို့စွဲ တွေးပေးလေး
ရော်စားဘို့ကိုလျှော်၊ လျှော်ပြီးရင် ခြေနောက်က မြက်တွေကိုစွဲ
မြက်ရှင်းပြီးရင် အိမ္မာသာဆေး၊ သေးအိုးကို ပြောင်အောင်တို့
တိုက်ပြီးမှ ထမင်းစားရမယ်”

ဟဲ ဆိုသဖြင့် မင်းညီးလည်း စေခိုင်းသော အလုပ်တို့ကို
လုပ်လေတော့၏။ အလုပ်များမှာ လွန်စွာပင်ပန်းလှပေသား
တစ်မာက်လုံး မည်သည့်အစားအသောက်မျှ စားသောက်ရခြင်း
မရှိသဖြင့် ဘာလောင်လွှာပေသည်။ သိရာတွဲ ဘာလောင်အား
သည်ဟုကားမည်းညာပေါ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုတယ် ဦးဂွဲမိန္ဒ
ထို့ ညည်းညာခြင်းမပြုပါဟု ကတိပေးခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။

မင်းညီးလည်း နောက်ဆုံးအလုပ်ဖြစ်သော အိမ္မာသာဆေး
ခြင်း၊ သေးအိုးတိုက်ခြင်း အလုပ်ကို လုပ်၍ပြီးသည့် အခါး
ဒေါ်ခိုင်ခိုင်းသည် သိုးလုသိုးခေါ်ဖြစ်၍နေသော ထမင်းကြော်
ခဲကို သလေလုံအတွင်းသို့ထည့်ကာ ငါပို့ရည်အကျိုးများကို ထမင်း
ကြမ်းခဲအပေါ်၌ လောင်းချလိုက်ပြီးသွင် -

“ဟဲကောင်လေး . . . အဲဒါတွေကို နဲ့အောင်နယ်စမ်း

တု ဆိုသဖြင့် မင်းညီးလည်း တော်စွာနှစ်ရုပ်ရလော်။ ထို့ကို
နယ်ပြီးသည့်အခါး ဒေါ်ခိုင်ခိုင်းက -

“အောင်နက်နဲ့ လေးလုံးတို့ စားခွက်ထဲမှာ သွားထည့်
ခေါ်သူ့နည်းနည်းချေန်တား အဲမိတဲ့မှာ မစားနဲ့ အောင်နက်တို့
ထဲမှာ စား” ဟု ဆိုလေ၏။

မင်းညီးလည်း မိမိအေး ရက်စက်စွာ ခိုင်းစေ၍ ခွေးများနှင့်
အဗုတုတားသော ဒေါ်ခိုင်ခိုင်း၏ စိတ်ဓာတ်အေး အဲ ထို့မိ
သတော်၏။ အကယ်၍များ ဒေါ်ခိုင်ခိုင်းဆိုသည်မှာ မိမိနှင့်
ခိုး၏ညီမလေး မိုးညီနှင့် မိမိ၏ယခင်ဖြစ်သူ ဦးစံမတူကို လွန်ခဲ့
သောလေးနှစ်ခန့်က စွန်ခွာ၍ ယောက်ဗျားတစ်ဦးနှင့် လိုက်ပြီး
သော မိမိ၏မိခင် အရင်းခေါက်ခေါက် မနှစ်းအေးဆိုသွားဖြစ်
ခြောင်း သိရှိခဲ့ပါမဲ့ မင်းညီးလည်း ဝမ်းနည်းကြောကွဲလွန်၍ အရှင်း
သတ်လတ်က အသက်ပင်ထွက်၍သွားနိုင်ပေသည်။

မနှစ်းအေး ဒေါ်ခိုင်ခိုင်းသည် မိမိလင်သားနှင့်
သလေးများကို စွန်ပစ်၍ လူရှုပ်လူပွေ့တစ်ဦးနှင့် လိုက်ပြီးခဲ့ရာ
ခိုးကိုနှီးပေါ်သို့အရောက်တွင် လူရှုပ်လူပွေ့က မနှစ်းအေးအား
ပြည့်တန်ဆာ အလုပ်ကို လုပ်၍ ခိုင်းလော်။ ထို့စဉ်၍ မူဆိုးဖိုး
သားတစ်ယောက်အဖေါ် လတ်သမားဆရာ ဦးဘမောင်နှင့်
စွဲ့ဆုံးကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

မုခိုးဖိုး ဦးဘမောင်သည် မနှစ်းအေး ဒေါ်ခိုင်ခိုင်း
အား အခွဲ့ပြီးခွဲ၍ မယားအဖြစ် ယူလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မင်းညီးလည်း ထမင်းစားပြီး၍ လုံကို ဆေး၍ နေဝါး၍
ဒေါ်ခိုင်ခိုင်းက -

“ဟဲကောင်လေး . . . ငရှတ်သီးထောင်း၊ ငရှတ်သီးထောင်းပြီးရင် ဓာတ်တွေလျှော်၊ ဓာတ်တွေလျှော်ပြီးရင် အိမ်အောက်က သစ်ပို့သစ်စတော်ကိုယ်ပြီး မိုဘက်နေရာလွှာတ်မှာပုပြီး အိမ်အောက်ကို တံမြက်စည်းလွှာ လျှပြီးရင် သစ်ပို့သစ်စတွေကို သူနေရာသွားပြန်တား”

ဟဲ ဆိုလေတော်၏။

မင်းညီကား ခိုင်းစေသမျှကို မည်ညွှေးမညှုတမ်း လုပ်ခဲ့လော်၍ မောင်မောင်ကြီးသည် အကျိုး အစွမ်းအထင်းအနည်းငယ် တွေ့သည်နှင့် “ကျွန်ုတ်” ဟဲ ဆိုကာ မင်းညီ၏ပါးကို ဖျော်းခဲ့ ရုံးကြောင်းလေးရှိ၏။ တစ်စုံတစ်ခု ခိုင်းစေရာ၍ အနည်းငယ် မျှလေး နောက်ကျုရုံးဖြင့် တစ်ခုခုခုနှင့်ကောက်၍ ပေါက်တတ်လေ၏။

တစ်ခါက မင်းညီနှင့် ခွေးနှစ်ကောင်သည် ထမင်းအတူစား၍ နေကြော် ခွေးနှစ်ကောင်သည် ထမင်းကုန်၍ သွားသဖြင့် တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင် မာန်စောင်၍ ကိုက်ခေကြပြီးလျှင် မင်းညီ၏လုံးခုံးထမင်းကို ခွေးနှစ်ကောင်က ဝင်၍လဲလေ၏။ မင်းညီလည်း ခွေးနှစ်ကောင်ကို ထိချိန်ကြိုက်လေလျှင် ဒေါ်ခင်ခင်ကြးက

“ကြည့်စမ်း . . . ကြည့်စမ်း၊ ခွေးတွေနဲ့တောင် လူစားတဲ့ အကောင်၊ ဘယ်လိုအမျိုးယုတ်မှုံး မသိပေါင်တော်၊ ဘယ်လိုတောင်မစားများတဲ့ ဘယ်လိုနေရာမှာ ဘယ်လို ကလေကဝနဲ့ သန္တယူပြီး မွေးလာပါလိမ့်တော်” ဟဲ ဆိုလေ၏။

“အဒေါ်ကြီး . . . ကျွန်ုတ်အမကို ဆဲနေတာ . . . အဒေါ်ကြီး မြင်ဖူးလိုလား၊ ကျွန်ုတ်တောင် မမြင်ဖူးပါဘူး” ဟဲ မင်းညီတဲ့ ပြောလိုက်ရာ ဒေါ်ခင်ခင်ကြီးက မင်းညီ၏ ပေါက်ဖြန်းခဲ့ ရုံးကြောင်းပြီးလျှင် -

“နင် ဘယ်မြင်ဖူးမလဲ၊ နင့်အမောက ဘယ်သွှေးကုန်း အောက်နေမှုန်းမှ မသိဘဲဟာ”

ဟဲ ဆိုလေ၏။ မင်းညီသည် ဤလိုလျှင် ကန်ထရိုက်တာ ဘာမောင်တို့၏အိမ်၍ ဆင်ရွက်ဖို့စုနှင့်နေထိုင်ခဲ့ရာ တစ်နေ့ အား မင်းညီသည် အိမ်ရွှေရှိ လမ်းပေါ်၍ ကျောက်ခဲ့မှားခင်၍ အပ်လောက်သမားဆရာတ်ဗြို့တစ်ဦးသည် ခြေထောက်ထောက်နှင့် သွားနှင့် သွားကလေးနှင့် သမီးကလေးကို လက်မှုဆွဲ၍ လေပြီးလျှင် ဦးဘမောင်အား -

“ကိုဘမောင်ရယ် . . . ခင်ဗျားဆောက်ခိုင်းတဲ့ အိမ်ကို ဘာက်ရင်း သစ်ထုံးပါလို ခြေထောက်လဲ ထောက်လို့တောင် တော့ပါဘူးသွားကျော်လုပ်ခကဲလေး ရှင်းပေးပါ သမီးကလေး သွားကလေးလဲ ထမင်းမစားရတာ နှစ်နှစ်တောင်ရှိပါပြီ့ဘုံး”

ဟဲ ပြောလေ၏။

“အဲဒီအလုပ်က အားလုံးပြီးမှ ငွေထုံးတို့ရမှာ၊ ခင်ဗျားကို စောက်းကြိုပြီး မထုတ်ပေးနိုင်ဘူး”

ဟဲ ဦးဘမောင်က ပြောလေ၏။

“မဟုတ်ပါဘူး၊ ကိုဘမောင်ရယ် . . . ကျော်တို့ဆောက်တဲ့ အောက်ပြီးလို့ လူတွေတောင် တက်ပြီးနေကြမှပဲ”

“မပေးဘူးဘူး . . . ခင်ဗျားတိုင်ချင်တဲ့ဆီ သွားပြီးတိုင်”

“ဖေးပါ ဘဘတ္ထုံးရယ် . . . ကျွန်တော်တို့ ထမင်းမစား
ရတာ နှစ်ရက်ရှိပါပြီ”

ဟု ကလေးနှစ်ယောက်က ပြောလေ၏။

မင်းညီးသည် မိမိ၏ နှုပကလေး ပိုးညီးကို သတိရှု၍ သွား
လေ၏။ ရင်ထဲ၌ လည်း ဆိုနှင့်နှင့်တိုး ခံစားရလေ၏။ ထို့ကြောင့်
မျက်ရည်များ ရစ်ဝိုင်း၍ လာလေ၏။ ထိုအခါ့၌ ခြေထောက်နာ
လျက်ရှိသော လက်သမားဆရာတိုးသည် ဝင်းနည်းခြင်း၊ ဒေါသ
ဖြစ်ခြင်းတို့ကို ငါး၏မျက်နှာ၌ ဖော်ပြုပြီးလျှင် လက်တွင်း၏
တောင်ထွေးဖြင့် ဦးဘမောင်အား ရိုက်လေတော်၏။ ထိုအခါ့၌
ဦးဘမောင်လည်း တုတ်ကို လု၍ လက်သမားဆရာတိုးအား
လက်သီးဖြင့် ထိုးလေ၏။

မောင်မောင်ကြီးလည်း ပြေးလာပြီးလျှင် . . . ကလေး
နှစ်ယောက်အား ခြေထောက်ဖြင့်ကန်၏။ ထို့နောက် လဲ၍၏၏
သောလတ်သမားဆရာတိုးအား ကျောက်ခဲဖြင့်ထုရန် ကျောက်
ကို ကောက်လေ၏။

မင်းညီးလည်း ထမင်းမစားရသော လက်သမားဆရာ
သားအဖကိုကြည့်၍ မျက်ရည်များ တတောက်တောက်ကုလာ
ပြီးလျှင် အနီးရှိ ဝါးကျွမ်းတုတ်ကို တောက်ယူ၍ ဦးဘမောင်၏
မျက်နှာသို့ ရိုက်လေ၏။ ထို့နောက် လက်သမားဆရာတိုးအား
ဆွဲ၍ ထူးပြီးလျှင် -

“ဘတိုး . . . မကြောက်နဲ့ဘူး ကျွမ်းရိုက်ပေးမယ်”

ဟုဆိုကာ ဦးဘမောင်အားထပ်၍ ရိုက်ရာ ခုက်ကောင်းကို
ထိသဖြင့် ဦးဘမောင်လည်း နေရာ၌ပင့် လဲလေတော်၏။
ထို့နောက် ကျောက်ခဲတောက်၍ ပြေးလာသော မောင်မောင်ကြီး
ထဲ့ ရှင်ဆိုင်ပြီး၍ သွားရာ မောင်မောင်ကြီးတဲ့ ကျောက်ခဲဖြင့်
ထုလေ၏။ သို့ရာတွင် မင်းညီးကို မထိဘဲ ပြေး၍ လာသော
ဒေါ်ခင်ခင်တိုး၏ ရင်ဝကို ထိမှန်သဖြင့် ဒေါ်ခင်ခင်ကြီးသည်
“အမေ့” ဟု တစ်ခွန်အူးအော်ကာ လဲကျွမ်းသွားလေ၏။

မင်းညီးလည်း မောင်မောင်ကြီး၏ မျက်နှာအား ဝါးကျွမ်း
တုတ်ဖြင့် ရိုက်ရာ မောင်မောင်ကြီးသည် မျက်နှာကို ပိတိ၍
ပြေးလေ၏။ လက်သမားဆရာတိုးက အနီးသို့ ရောက်လျှင်
ညီးသက္ကည်းအားတောင်ထွေးဖြင့်ရိုက်ရာ မောင်မောင်ကြီးသည်
လဲကျွမ်းသွားလေ၏။

မင်းညီးလည်း ဦးဘမောင်၏ခါးပတ်၌ ခိုက်ထားနေသာ
ပိုက်ဆံအိတ်ကိုဖွေ့စွင့်ကာ ပိုက်ဆံကို နှိုက်ယူ၍ လက်သမားဆရာ
တိုးအား -

“ရေ့ . . . ဘတိုးရဲ့ အလုပ်လုပ်ခဲ”

ဟု ဆိုကာ ထိုအိမ်အတွင်းမှ ထွက်၍ လာခဲလေတော်၏။

လမ်း၌ မင်းညီးသည် ထမင်းတော်လျက်ရိုသည် လက်သမား
ဆရာတိုး သားအဖတို့အတွက် ဝင်ရောက်ရိုက်နှုက်တော့ခဲရပုံး
ငါးတို့အတွက် ဝင်နည်းလွန်း၍ ငါ့ကြွေးခဲရပုံးတို့ကို ပေးစားမိရာ

ခုံး + မင်္ဂလာ

ဦးဂွမ်တိပြောတဲ့ ပဟောဌီဆိတာ ဒါပဲနဲ့တုပါရဲ့ဟဲ သဘောပေါက်
မိသဖြင့် ပြီးမိသေးတော့၏။

“သူများမျက်ရည်ကို ကိုယ်မျက်စုံတဲ့ ဘယ်သူကျနေနေသလဲ
ဆိတာ ဒါပဲနေမှာပါ လက်သမားဆရာတီနဲ့ သူကလေးတွေ
ကျရမယ့် မျက်ရည်ကို ငါကပါရောပြီး မျက်ရည်ကျမိတာအဲ
မဟုတ်လား”

ဟဲ မိမိဘာသာမေးရင်း ပျော်ရွင်၍ လာလေ၏။ သန်သူ့
သဘောဆိပ်မှ သဘောစီးကာ ရန်ကုန်သို့ တက်ခဲ့လေ၏
ရန်ကုန်မှုတစ်ဖန် ဦးဂွမ်တိကို ရှာရန်အတွက် ပဲခူး ဆိုသည်တဲ့
စုံမြင်၍ ပဲခူးသွားမည်ကားများရှိရာသို့လာခဲ့ရာ မမှုပ်လင့်သော
နေရာမှ -

“လူကလေး ... ဘယ်ကိုလဲ”

ဟဲ ပြောသံကို ကြားသဖြင့် ကြည့်လိုက်ရာ တရှတ်တိန်းစာ
များနှင့်အတူ ရေနွေးကြမ်းသောက်လျက်ရှိသော ဦးဂွမ်တိကို
တွေ့မြင်ရလေ၏။

“ကျွန်တော် ဦးဂွမ်တိကိုရှာမလို့ ထွက်လာတာ”

ဟဲ မင်းညီက ပြောလိုက်လေ၏။

“ငါမေးတဲ့ ပဟောဌီကို ဖြန့်ဝှက်ပြီလား”

“ဖြန့်ဝှက်ပါပြီ၊ ဖြောလဲ ဖြောခဲ့ပါပြီ”

မင်းညီသည် ဦးဘမောင်အိမ်မှထွက်၍ လာခဲ့ပုံကို ဦးဂွမ်တိ
အား အသေးစိတ် ပြောပြုလျှင် ဦးဂွမ်တိက ပြီး၍ နားဆောင်
နေလေ၏။

ဘဏ္ဍာဇာန်နှင့် သာသောသည် အပ်နို့ရှိနည်း။ နေ့

“လူကလေး ... မင်းကို မောင်မောင်တိုးတို့မိသားစုံက
ဘယ်လို့ရှိပ်စက်ကြတယ် ဘယ်လို့မထရားခိုင်းကြတယ် ဆိုတာ
ကော် ပြောမပြတော့ဘူးလား”

ဟဲ ဦးဂွမ်တိက ပြောလျှင် မင်းညီက -

“မဖြောပါဘူး အဲဒါတွေ ပြောပြရင် ဉာဏ်းသူတာနဲ့
အတူတူပဲပေါ့ ကျွန်တော် ကျွန်ဘရေယာတိသွားမှာပေါ့ အချို့
ကျွန်တဲ့ ယောက်းဘာ ဘယ်ဖြစ်တော့မလဲ”

ဟဲ ပြောလိုက်ရာ ဦးဂွမ်တိက -

“သိပ်ပြီးတော်တဲ့ လူကလေးပဲ သူတစ်ပါ့ရဲ့ မျက်ရည်ကို
မင်းခဲ့မျက်စုံဟာ ကျတတ်ပြီကိုး ကောင်းတယ်ဟဲ့ ...
လာလာ - မင်းကို အလုပ်တစ်ခုရှာရေးရမယ်၊ အလုပ်လလ်ဘာ
ထမင်းမစားရဘူးကွဲ”

ဟဲဆိုကာ မင်းညီ၏လက်ကိုဆဲ၍ အိမ်တစ်အိမ်သို့ခေါ်၍
သွားလေ၏။ ထိုအိမ်မှာ တရှတ်တစ်ဦးကိုအိမ် ဖြစ်ပေသည်။
အိမ်ရှင်များသည် ဦးဂွမ်တိကိုမြင်လျှင် ခနီးဘုံးကြပ်ကြလေ၏။
ထိုနောက် ဦးဂွမ်တိနှင့် အိမ်ရှင်တရှတ်တို့သည် တရှတ်ဘာသာ
ဖြင့် ပြောဆိုကြလေ၏။

“ဒီလိုကွဲ ... ငါက ဒီမှာ ရက်ပေါင်းတစ်ရာတိတိ ထမင်း
ချက် လုပ်မယ်လို့ပြောတာ၊ အဲဒီရက်ပေါင်းတစ်ရာမှာ ငါက
သူတို့ကို ထမင်းချက်ကျွေးမှတ်၊ ထမင်းချက်ကျွေးမှင်း မင်းကို
တစ်နွောက် ဟင်းလေးမျိုးချက်နည်း သင်သွားမယ်၊ ရက်ပေါင်း

တစ်ရာဆိုတော့ ဟင်းချက်နည်း လေးရာပါ။ ဟင်းချက်နည်း
လေးရာကို တစ်ခါ တစ်မျိုးနဲ့ တစ်မျိုးတို့ ပေါင်းလိုက်ရင် နှစ်မျိုးတို့
တစ်နည်းထဲပြီး ထွက်သေးတယ်တွေ ဒီတော့ ဟင်းချက်နည်း
ရှစ်ရာတတ်ပြီပေါကြာ . . . ”

ဟု ဦးဂွမ်တိက ပြောလေ၏။

ထိနေ့မှုစဉ် မင်းညီက ထမင်းချက် ဟင်းချက် စတင်
သင်ကြားလေ၏။ ဦးဂွမ်တိချက်သော ဟင်းလျာများမှာ လွန်စွာ
စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းပေသည်။

“လူကလေး . . . ဟောဒီဟင်းရွှေနာမည်က လက်ဝါပေါ်
က ပုလဲကလေးထို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်၊ တရုတ်လိုတော့ (စိုးကျေ
ကျော်ကျော်ချို့တယ်) ခေါ်တယ်”

ဦးဂွမ်တိပြောသောဟင်းမှာ ငါးမြှင့်ကဲသို့သော အဆီများ
သည် ငါးကို အပြားလိုက် စားကောင်းဖွယ်ရာကြော်၍ ထိုင်း
ကြော်၏ အပေါ်၌ အချဉ်းရည်စိမ်ရှိသော ကြက်သွေးနှင့်
ဥက္ကားတစ်ခု တင်၍ ထားခြင်းပို့တယ်။

“လူကလေး . . . တောင်ပေါ်က ပတ္တြမြားတစ်လုံးနဲ့ နှစ်
နှစ်ကောင်ဟင်းလို့ ခေါ်တယ်၊ တရုတ်လိုတော့ (စွမ်းလုံးချုပ်
ချို့တယ်)-ပေါကြာ”

ထိုဟင်းမှာ အလုံးလိုက် ပေါင်းရှုထားသော ကျောက်ဖူး
သီးပေါ်၌ ငါးမြှင့်ထိုးနှစ်ကောင်ကို လှပတ္တြခြယ်မှန်း၍ ပတ်ကာ
ငါးခြွှေထိုးများ ပြုတ၍ မကျရန်အတွက် သွားကြားထိုးတော်

ပိုက်၍ ထားပြီးနောက် ကျောက်ရရှိသီး၏ ထိပ်တည့်တည့်တွင်
ခရေးချဉ်သီး နိနိမဲ့ရဲ့တိုးတစ်လုံးကို အချို့ရည်များစီမံ၍ တင်ထား
ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုဟင်းအား ပန်းကန်ပြားတစ်ချုပ်ပေါ်၌
ပြင်ဆင်၍ စားပွဲပေါ်သို့ တင်လိုက်သောအခါ၌ လွန်စွာကြည့်၍
စန်ရလှပေ၏။

“ငါတို့တရှုတ်တွေဟာ ဟင်းချက်တဲ့ နေရာများတော့ ပထမ
ဘန်းပဲကြာ ဒါပေမဲ့ မြန်မာပညာရှိကြီး ဦးပေါ်ဦးနဲ့ တွေ့တော့မှုပဲ
အရှုံးပေးရတော့တယ်၊ ဦးပေါ်ဦးက ဆက်ရက်ကြော်တွေ့
အောက်မှာ ဆက်ရက်အရှင်တွေ့ကြုံပြီးထားတာကိုဂျာ တရုတ်
သံအမတ်တွေက ဆက်ရက်ကြော်တွေ့လ ယူပြီးစားလိုက်ရော
ဆက်ရက်အရှင်တွေ့က ထပြီး ပျော်တော့တာပဲဖော့ . . . တရုတ်
သံအမတ်တွေက ဦးပေါ်ဦးရဲ့ဟင်းလျာစီမံပုံကို သဘောကျလွန်နဲ့
လို လျော်ကြေးတောင်းဖို့ကိစ္စတောင်း မေ့သွားတယ်ဆိုပဲ”

ဟူ၍ လည်း မင်းညီအား မပျော်ရအောင် ပုံတိုပတ်စ
တလေးများဖြင့် ပြောပြုလေ၏။

လူအခါ၌ ဦးဂွမ်တိနှင့် မင်းညီတို့သည် ဖိန်းချုပ် ကပြဲ
တလေး၌ အိပ်စက်ကြော်လေ၏။ ထိုသို့အိပ်စက်ရာ၌ အိမ်ရှင်တွေ
အိပ်ပြီဆိုလျှင် ဦးဂွမ်တိသည် လက်ဖက်ရည်နှင့် အီကြာကျော်ကို
ဝယ်ယူကာ မြေးအသီးနှစ်ယောက် သောက်ကြော်လေ၏။ ထိုသို့
စားသောက်ရင်း ဦးဂွမ်တိက မင်းညီအား စာသင်ပေးလေ၏။
ဦးဂွမ်တိ စာသင်ပေးပုံမှာ အဆန်းဖြစ်လေသည်။

ကကြီးခန္ဓာကို သာတ်ရာ၌ “အအာက္လာ” ကို အရင်စုံ သင်၏။ “အအာက္လာ” ကိုလည်း ပါးစပ်ဖွင့်၍ မဆိုရင် ပါးစပ်ကိုပါတ်ကာ ဆိုခိုင်းလေ၏။

(ထိုသို့ဆိုရာ၌ ထွက်လာသောအသံကို စာဖြင့်ရောက် မပေါ်။ မည်သည့်အသံမျိုးထွက်သည်ကို မိမိဘာသာ ဆိုတွေ့ကြပါကုန်၊ စာရေးသူ)

“အမှန်ကတော့ ‘က’ ဆိုတဲ့အသံလဲ မရှိဘူး၊ ‘ခ’ ဆိုတဲ့ အသံလဲ မရှိဘူး အာရိုလိုပို အသံလဲ မရှိဘူး ဘို့သံလဲ မရှိဘူး၊ တရှတ်လို့ ပေါ်မော်မော်လဲ မရှိဘူးဘွဲ့ မယ့်ရင် ‘က’ ဆိုတဲ့ အသံကို က-က-က-က ထို့ အကြိမ်တစ်ထောင်လော် အဆက်မပြတ် ဆိုတွေ့ပါလား၊ နောက်ဆုံးမှာ ‘အ’ လိုလို၊ ‘တ’ လိုလို၊ အသံတစ်မျိုးပဲထွက်တယ်၊ စကားမပြောနိုင်တဲ့ ဆုံးအသုတေသန ဘာသာစကားအားလုံးရဲ့ အရင်းအမြစ်ကို ကဲအောင် လျှော့စွာ တတ်ကျိုးနေသွားတွေ့ ဖြစ်တယ်၊ ကကြီး ခန္ဓာကို သင်နောရင်၊ အော်မီဒီဒီလို့ ပိုပ်သသုကြီး သင်နောရင် ဘာသာ တစ်မျိုးပဲ တတ်လိမ့်မယ်၊ ငါသင်တဲ့နည်းက ဘာသာပေါင်းစုံတဲ့ ကုန်အောင် သင်တဲ့နည်းပဲ ကုန်ကုန်ပြောမယ်တွေ့ နတ်တွေ့ ပြဟာတွေ့တောင် နားလည်တဲ့ ဘာသာစကားအား ဖြစ်လာနိုင်တယ်လိုကလေး၊ ဘာသာစကားတွေ့ဟာမှုလယ်၏။ မှာ တူကြတယ်ကွာ့ လူသားတွေ့အနေနဲ့ ပထမဆုံးတတ်ရမယ်၊ စကားဟာ အမေကိုခေါ်တဲ့စကားပဲဖြစ်တယ်၊ လူဟာ လူရမယ်၊ ဖြစ်တာနဲ့ ပထမဆုံးဆက်ဆံပြောဆီရမှာက အမေဖြစ်တယ်၏။

ဒါကြောင့် ပါဌိုလို မာတား၊ အာရိုလိုပို မာသာ၊ ကုလားလုံးများ မြန်မာလို့ မေမေ၊ တရှတ်လို့ မားမား၊ အကုန်လုံးတူတယ် ‘မ’ ဆိုတဲ့ အသံထွက်ကြီးပဲ နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုကိုထိပြီးမဲ့ ထွက်ရတဲ့ အသံ ပါဌိုလို ဉာဏ်တွေ့တယ် ပြီးတော့ အဖောက်ခေါ်တဲ့ ကိုလဲ ကြည့်ပေး၊ ပါဌိုလို ပိုတား၊ အာရိုလိုပို ဖာသာ၊ မြန်မာ၏ ဖော်၊ တရှတ်လို့ ပါးပါး၊ ကဲ . . . အဲဒီအသံထွက်ကိုကြည့်စမ်းတော်းတဲ့ ဝသတွေ့၊ ပစ္စာက်သံတွေ့ပဲ မဟုတ်လား”

ဟု စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ရှုံးပြုလေ၏။

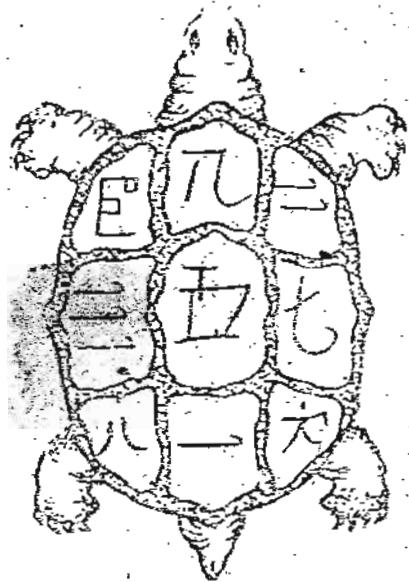
ဉာဏ်သင်ကြားခဲ့ရာ တစ်လအတွင်းပြုပ် မင်းညီသည့် သင်ပုန်းကြီးတို့ ကုန်စင်အောင် တတ်ပြောက်လေတော့၏ ထိုနောက် ပါဌိုနှင့် သချာကို ဆက်၍ သင်ပြန်လေ၏။

“သချာမတတ်ရင် မဖြစ်ဘူးဘွဲ့၊ သချာဆိုတယ်၊ တွေ့ချင်ပြီးပဲ၊ သချာနဲ့ကင်းပြီး ဒီလောက်မှာမရှိဘူး၊ ကုန်ကုန်ပြုပဲ မယ်ဘူး၊ သချာတတ်တဲ့လဲကို စုန်းမကတော်ပဲ မပြုစားနိုင်ဘူး၊ သချာပညာဟာ ဒီလောက်အစွမ်းထက်တယ်”

ဟု အစချိကာ သချာကိုသင်ပြန်လေ၏။ ဦးဂွဲမ်တိ သချာသင်ပုံမှုဗုလည်း အဆင်းပင်ဖြစ်လေ၏။

“ချောင်မင်းဆက်မှာ ဒီဘုရင်က အင်မတန်ကြီးမား၊ လိပ်ကြီးချေကျားမှုတ်တစ်တင်းထားတဲ့ သချာဂိန်းတစ်ခုပဲ၊ အလျားပဲ ပေါင်းပေါင်း၊ ကန့်လန်ပဲ ပေါင်းပေါင်း၊ ဒေါင်လိုက်းပေါင်းပေါင်း၊ ၁၅ ရာတယ်ကွာ့၊ အနောက်တိုင်းက လူတွေ့က ‘မက်ဂျွဲစကွဲယား’ လို့ . . . ခေါ်တယ်၊ မြန်မာတွေ့ကတဲ့

စမြဲနိဝင်အင်း လိုက်ခေါ်တယ်” တုခိုကာ တစ်ဖက်ပါပိုကို ရေးပြ လောက်။

“လိပ်ခဲ့ ကျောပေါ်က ရှိတဲ့ ဝက်န်းတွေဟာ ဟောဒီ အတိုင်းပဲ”

၅	၉	၂
၃	၁	၇
၈	၁	၆

“မြန်မာအင်းဆရာတွေက အဲဒါကို ပိုလ်တက်ပိုလ်ဆင်း အင်းလို ခေါ်ကြတယ်၊ တစ်နေ့ရာမှာ နှစ်၊ နှစ်နေ့ရာမှာ သုံး အဲဒီလိုလုပ်ပြီး ပေါင်းကြည့်စမ်း၊ ဘယ်လောက်ဖြစ်သွားသလဲ”

ဟူခိုသဖြင့် မင်္ဂလာညီလည်း ဝက်န်းများကို တစ်ခုစီတိုး၍ ပေါင်းကြည့်ရာ အဖြေများမှာ ၁၈-၂၀-၂၄-၂၇ စသည်ဖြင့် ထွက်၍လာလော်။ ထိုအခါ၌ ဦးဂျိုမ်တိုက -

အလယ်ကွက်မှာ ၅ ဝက်န်းနှိမ်လျှင် အပြောက ၁၅ ဖြစ်သွား သကဲ့သို့ အလယ်၌ ၆ ဝက်န်းရှိလျှင် ၁၈ ဖြစ်၍သွားကြောင်း၊ ထိုကြောင့် အလယ်ဝက်န်းကို သုံးဖြင့်ပြောက်လျှင် အပြောနိုင် ကြောင်းကို ရှုံး၍ပြပြီးလျှင် သချာ၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာတို့တို့ သင်ပြလော်။

ဦးဂျိုမ်တို့ သင်ပြသော သချာပွဲတွင် ၃၃ ဝက်န်းသည်လည်း အထူးအဆန်းအဖြစ် ပါဝင်လော်။

“လူကလေး . . . ၃၃ ဝက်န်းဟာ သိပ်ပြီးဆန်းတယ်ကွာ ၁ သုံးလုံး ၂ သုံးလုံး၊ ၃ သုံးလုံး စတဲ့ သုံးလုံးတူဝက်န်းတွေကို စားရင် ပြတ်တယ်၊ စားလိုပြတ်ခဲ့တင်မကာဘူးကွာ ရုလာဒီဟာလဲ၊ ဝက်န်းသုံးလုံးပေါင်းနဲ့ အဲတူတူပဲ ဥပမာ ၁ သုံးလုံးကို ၃၃ နဲ့ စားရင် ၃ ပဲရတယ်၊ ၂ သုံးလုံးကိုစားရင် အဖြေဟာ ၆ ပဲရတယ်၊ အဲဒီလို ထူးခြားနေတယ်”

ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သချာပညာ၌ အမြှာက်အသားကို သင်ရှုံးလည်း ထွန်စွာမှတ်သားဖွယ်ကောင်းလေသည်။

၈ နဲ့စားလို့ ပြတ်မယ့်ကိန္ဒာဟာ နောက်ဆုံးကန်းသုံးလုံး
ဟာလ ၈ နဲ့စားရင် ပြတ်တဲ့ကန်း ဖြစ်ရမယ်ကွာ ၄ နဲ့စားရင်
ပြတ်မယ့်ကိန္ဒာဟာ နောက်ဆုံးနှစ်လုံးကို စားရင်လဲ ပြတ်ရမယ်ကွာ
အဲခိုလိုအချက်တွေ မသိဘဲနဲ့ အစားကိုတွေက်ရင် နောက်ဆုံး
တွေက်ပြီးမှာပဲ ပြတ်တယ် - မပြတ်ဘူးဆိုတာ သိရပါမယ်ယူ သံ့ရှာ
တွေက်တဲ့လူက သချာသဘော ပါရမယ်ကွာ ဖုတ်လတ်တိကျင်
ရမယ်၊ ဥပမာ ၂၂၅ နဲ့ စားရမယ် အလုပ်မှာ ၄ နဲ့ မြောက်ပြီး
၁၀ နဲ့ စားတာက ပိုပြီးမြန်လိမ့်မယ် ...

၃၂၅ နဲ့ စားရမယ် အလုပ်မှာ ၃ နဲ့မြောက်ပြီး ၁၀ နဲ့
စားတာက မြန်တယ်

၁၂၅ ၃၂၅ စားရမယ်အလုပ်မှာ ၈ နဲ့မြောက်ပြီး ၁၀၀ နဲ့
စားတာက မြန်တယ်”

ဟူးပြောပြတ်လေ၏။ ဦးဂွမ်တိသည် သချာတွေက်ရော်
လွန်စွာမြန်ဆန်၍ လွန်စွာမှုလည်း မှန်ကန်လှပပေသည်။ ထိုအတူ
ပဟဇ္ဈိဖြောင်း ကျားရွှေခြင်းအလုပ်တို့၌ လွန်စွာကျမ်းကျင်သူ
ဖြစ်၏။

မင်းညီးအား သချာသင်ပေးပြီးသည်အခါများ၌ ဦးဂွမ်တိက
စစ်တုရင်ကစားနည်းကိုပါ သင်ပြောပေးလေသည်။ ဦးဂွမ်တိတို့၏
စစ်တုရင်၌ အမြောက်လည်း ပါ၏။ လေယာဉ်ပျံလည်း ပါ၏။
အမြောက်သည် အကွက်ပေါင်းများစွာကို ကျော်စားနိုင်သကဲ့
သို့ လေယာဉ်ပျံကလည်း အမြောက်ကဲ့သို့ မစားနိုင်သော်လည်း

အတွက်ပေါင်းများစွာကို ကြားတွင် မည်သည့်အကောင်ရှုရှိ
အမြောက်ကလွှဲလျှင် အားလုံးကျော်၍ ရွှေ့နိုင်ပေသည်။

ဦးဂွမ်တိသည် မင်းညီးအား စစ်တုရင်သင်ရင်း မင်းညီး၏
တိကူးလွှဲပုံများကို တွေ့ရသောအခါ၌ -

“မလုပ်သင့်တာကို လုပ်ရင် ပုက်စီးတတ်သလို လုပ်သင့်
သာအရာကို မလုပ်မိရင်လ ။ ကိုယ်ကျိုးနည်းတတ်တယ်
အတေား၊ လျည်းပေါ်ကို အလွန်ပေါ်ပါးတဲ့ ဥပေါင်းငှက်ရွှေ့
အတောင်ပင် ဖြစ်ပါစေကွာ၊ မတန်စ်ဆ တင်ရင်တော့
တည်းဝင်ရှိ ကျိုးမှာ အမှန်ပါ၊ အခုလဲ မင်းရွှေ့လေယာဉ်ပျံက
သို့ရတယ်ဆိုပြီး အကြောင်းမရှိဘဲ ပျောနလိုက်တာ အခုတော့
ရှိ၍ အမြောက်စားပြီးရဟန်တော်လား လူကလေး ။ ။ ။ ဒါကြောင့်
သာကမှာ လိုတာထက်ပိုရင် ဘာမှုမကောင်းဘူးကွာ

“စစ်သည်ရဲမက်ဆိုတာ အကြောင်းမရှိတဲ့အခါ ကျောက်
အား ကျောက်တိုင်လို တည်းပြုမိရမယ်ကွာ အကြောင်းရှိလာရင်
သို့ဖုတ်လတ်လတ် တက်ပြီးတိုက်ခိုက်ရမယ်၊ ခုတော့ မင်းရွှေ့
သားတွေဟာ အစဉ်သဖြင့် ဤစိတ်သက်လှတယ်ကွာ၊ ဒါကြောင့်
ခုတင့်ကားတို့က ကြိတ်ပြီပေါ့ ဒါကြောင့် လောကမှာ အချိန်
အဲကို သိရတယ် လူတေား”

စသည်ဖြင့် စစ်တုရင်ကွက်ကို လောကကြီးဖြင့် ပမာဏြှုံး
ညီးကြောင်းအား သင်ပြောပေးလေ၏။

မောင်မင်းညီသည် တစ်လကော်ကော်လောက်အတွင်း
၌ပင် အတွက်အချက်ကို ကျမ်းကျင့်စွာ တတ်မြောက်လေတော်
၏။ ထိုနောက် ရာဇ်ဝင်ကို သင်ပြန်၏။

“လူကလေး . . . ရာဇ်ဝင်ဆိတ္တ တကယ်ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပါ
တယ်လို့ အခိုင်အမှာ ရောထားပေမယ့် ရေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာလဲ အောင်
တုန်းက မရှိသေးတဲ့လူ ဖြစ်နေတယ်ကွာ ဒါကြောင့် ယုံကြည့်
တော့ ခပ်ခက်ခက်ပဲ”

ဟု အစခိုပြီးလျှင် ရာဇ်ဝင်ပေါင်းစုံကို ပြောပြီ သင်ကြော်
ပေးလေ၏။

“ရာဇ်ဝင်ဆိတ္တ မထင်ရှားတဲ့လူက ထမင်းကလေးစားရေး
အတွက် ရောထားတဲ့ ထင်ရှားတဲ့လူတွေအကြောင်းပေါ့ကွာ”

ဟူလည်း ရာဇ်ဝင်ကို ပမာမခန့် တင်စားပြောဆိုလေ၏
သို့ရာတွင် သင်ကြားသည်အခါးမူလွန်စွာ စနစ်ကောင်

လှုပေသည်။ နှစ်းတက်သဏ္ဌာန် နတ်ရှားစံ သဏ္ဌာန်၊ ၆၅
အမည်နှင့်တော်ကွွဲမျိုးတော်စဉ်လေားကိုပါ လက္ဌာပြုလုပ်၍
ပေးလေ၏။ ကျက်မှတ်ရလည်း လွယ်ကြုံပေသည်။ မြန်မာရာဇ်
ပြီးသည်နှင့် တရာ်ရာဇ်ဝင်၊ ရုပ်နာရာဇ်ဝင်၊ ဥရောပ ရာဇ်
စသည်ဖြင့် စုံရှုံးနေအောင် သင်ပြဲလေ၏။

ရက်ပေါင်းတစ်ရာအတွင်း၌ မင်းညီအား ပြည့်ပြည့်၍
ကလေး သင်ကြားပေးပြီးနောက် -

“ဒီဦးစွာ ပထမဆင့်ပဲ ရှိသေးတယ်”

ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ထိုအိမ်မှ လခက္ခာထဲတိယူကာ မင်းညီ
အား ခေါ်ယူ၍ ကမ်းနားလမ်းရှိ တရာ်ဟိုတယ်ကြီးတစ်ခုသို့
သွားပြီးလျှင် ဟိုတယ်မန်နေရာအား တရာ်ဘုံသာပြု၍ အလွန်
အင်မတန်မှ တရာ်ဟင်းချက်ကောင်းတဲ့ ကမ္ဘာ့အငယ်ဆုံး၊
စားတော်ကဲတစ်ဦးတဲ့ ခေါ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ လခက္ခာ့်ငြင်းကောင်း
ရှုံးလုပ် အလုပ်လုပ်လို့ကြောင်း ပြောဆိုရာ မန်နေရာက စမ်းရှုံး
ကြည့်ချင်ပါသည်ဟု ဆိုကာ မင်းညီအား ဟင်းသုံးပွဲချက်၍
ခိုင်းလေ၏။

မင်းညီက ရွှေဖရူသီးအတွင်း၌ ဝက်၏ ဝမ်းတွင်းသားကို
ထည့်၍ ပေါင်းပြီးလျှင် ဂျုဖြုံးပြုလုပ်ထားသော များကိုရုပ်
သဏ္ဌာန်ကို ထိဖရူသီးပေါင်း၌ကပ်၍ ဦးဂုမ်းကို သင်၍ပေးထား
သည့်အတိုင်း တရာ်ဘာသာဖြင့် (ကျင်စမ်းစမ်ိုင် ဟိုချိုက်)
တဲ့ ပြောလိုက်လေ၏။ ထိုဘာသာစကား၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ
ရွှေတောင်ပေါ်က များကိုဖြူသုံးကောင်ဟုအဓိပ္ပာယ်ရလေ၏။

ထိုနောက် “နဂါးအောင်ကောင်နှင့် ပတ္တုပြားတစ်လုံး” ဟူသော
တင်းကိုချက်ပြုပြန်၏။ ဟိုတယ်မန်နေရာမှာ စားတော်ကဲလေး
မင်းညီကို လွန်စွာသဘောကျိုးနေလေ၏။

“ဟောဒါကတော့ နှစ်းတွင်းစားတော်ကဲကြီးတစ်ဦးဖြစ်တဲ့
‘မတူကြီး’ ဆိုတဲ့ တရာ်အဘိုးကြီးက သီပေါ်ဘုရင်နဲ့ မိသားစုံကို
ကြေားကော်ချက်ပြီး ဆက်သရတဲ့ ‘သူကရုံးမှာ’ လို့ ခေါ်ပါတယ်
ဝက်သားဟင်းလေး ချက်နည်းပါ”

ဟု ဆိုလေ၏။

(င်းဟင်းချက်နည်း အသေးစိတ်ကို ချက်စားထိသော
ပုဂ္ဂိုလ်များ တံသာဝတီပုန့်ပတိက်ထဲတ် စားတော်ချက်ကျမ်း
စာမျက်နှာ ရုရှု မှာ ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။ ကျမ်းမှာမှ ဟင်းချက်
ဝါသနာဝါသော အဘိုးကြီးတစ်ဦး၏ မှတ်စုသာလျှင် နှိပါသည်။

ဟိုတယ်မန်နေဂျာသည် မင်းညီအား တစ်လယ့်၏
ငါးဆယ်ပြိုင် အလုပ်ခန့်လိုက်လေ၏။ မင်းညီ၏ အလုပ်တာဝန်
မှာ ညွေနဲ့ င့် နာရီမှ နံနက် င့် နာရီအထိ ချက်ပြုတ်ပေးရလေ
၏။ တစ်ခါတစ်ရုံ အထူးခည့်ခံပွဲများရှိလျှင် အချိန်ပို့ဆင်းရှု
ချက်ပေးရလေ၏။

အလုပ်ခန့်သည်ဆိုသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဦးဂျမ်တိက မန်နေဂျာထံမှ ငွေတစ်ရာ့ငါးဆယ် ထုတ်ယူခဲ့လေ၏။

“ତେ . . . ଲୁଗାରେଃ ଅତିକ୍ରମ୍ୟପିହିଃ”

“ဝတ္ထုပုစားပဲ တယ်လဲအချိုးကျပါလားကွဲ”

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତିବ୍ସ ପ୍ରକାଶନୀ

“ဖိန်ပဲမစီးတတ်လို့ မောင်မောင်ကြီး ကျွန်တော့ရင်ဝကို
ပြေားနဲ့ ကန်အဲဖူးတယ် ပြီးတော့ နက်တိုင်လဲ သူစည်းတာကို
တော်ကကျဉ်းပြီး မတ်ထားရတယ်လဲ”

ଶ୍ରୀ ମଣିଃତ୍ୟିକା ଫ୍ରାନ୍ତିଲ୍ୟାନ୍ୟ

“တဲ့ တဲ့ . . . ကျွန်ုခံပြီး သင်ထားရတဲ့ပညာလို့ ဆိုနိုင်ပေါ့ လူကလေး၊ မင်းဟာ ဒီအဝတ်အစားနဲ့ဆိုတော့ တယ်ပြီး နှားသွားတာကိုး၊ တဲ့ . . . လာ၊ ဟိုတယ်မန်နေဂျာဆိုကို မယ်”

ဟုဆိုက ဟိုတယ်သို့သွား၍ မန်နေဂျာနှင့် တွေ့ဆုံးလျှင်
အကောက် စာရတ်ဘာသာဖြင့် -

“ଆଲୁଫିଲ ଲେଖାଣାରୁ କୋଣିଟେ ଗଲ୍ଲାଙ୍କାଳୀରୁ
ତେବେଳେହିଏନ୍ଦ୍ରପୂରାଃ ଏନ୍ଦ୍ରପୂରାଃକି ବାର୍ତ୍ତପୁରିକିର୍ଣ୍ଣିତିରୁ

“တမ္မာအငယ်ဆုံး စားတော်ကဲကလေး မစွဲတာမင့်ညီ၏
၌ရာဖြင့် အသုံးခံပါမည်”

ପ୍ରକାଶକ ମେଳଣୀ

ထိုအချိန်မှစ၍ ဟိုတယ်မှာ စည်ကားလေတော်၏။ ထို့သူ
လူစည်ကားလာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မင်းညီအား လာ ၁၀
အထိ တို့၏ပေးလေ၏။

မင်းညီသည် ဦးဂွမ်တိနှင့်အတူ တရုတ်ဘုံကျောင်း
လိုက်၍နေ၏။ နောက်၌ မင်းညီသည် ဆရာတစ်ဦးထံ၌ ယူ
ဝါး၍ စာသင်ယူလေ၏။

တစ်နှစ်ပြည့်သောအခါ၌ အမိုးရစစ် ၃ တန်း စာမေးပွဲတို့
ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ အောင်မြင်လေ၏။ ထိုအခါ၌ ဦးဂွမ်တိက

“ကောက်တဲ့ ... ၃ တန်းအောင်ပြီ၊ တော့မှာယော
မြို့ပိုင်မြစ်ပြီ၊ မြို့မှာတော့ ပြာတာလောက်ပဲရမယ်ကွဲ”

ဟု ဦးဂွမ်တိက ရယ်ခွင်ဖွယ်ရာ နောက်ပြောင်လေ၏။
မင်းညီသည် တရုတ်ဟိုတယ်၌ ဘူးတော်ကဲအလုပ်ကိုလုပ်ရှင်
ကျောင်းကို ဆက်၍ တက်ခဲ့လေ၏။ ထိုအတော့အတွင်း
ဦးဂွမ်တိထံမှ အတတ်မျိုးစုံကိုလည်း သင်ယူ တတ်မြောက်ခဲ့
ပေသည်။

၍၌သို့နှင့်ပင် မင်းညီသည် အသက် ၁၈ နှစ်အချိန်သို့
ရောက်ခဲ့လေ၏။ ထိုအခါ၌ ဦးဂွမ်တိသည် မင်းညီအား
အောက်ပါအတိုင်း ပြောပြလေ၏။

“လူကလေး ... လူတွေဟာ အဲသက်ရှင်နေကြတာတ
တော့ မှန်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘာလုပ်ဖို့အသက်ရှင်နေတယ်ဆိုတာ
ကိုတော့ လူတွေဟာ မတွေ့မိကြဘူး အမှန်ကတော့ ပဟိုချုပ်
သဘောတရား ပျောက်ဆုံးနေလိုပဲ ပါက အဲဒီသဘောတရားထဲ

သို့ချက်လို့ နာမည်ယေားတယ် အဲဒီသဘောတရားကတော့
တရုတ်လို့ ‘ကျူးဆင်း’ လို့ ခေါ်တယ်ကွဲ၊ လေ့ကြေးမှာရှိတဲ့
ဆောက်သားတွေကို သနားကြုံနာခြင်းနဲ့ သူတို့ရဲ့အကျိုးကို
ဆောင်ခြင်ပဲကွဲ သူတစ်ပါးရဲ့အကျိုးကို ဆောင်လိုတဲ့စိတ်မရှိဘဲ
ဦးပွားချမ်းသာအောင်လုပ်တဲ့လူဟာ မပြောပလောက်အောင်
သဲ ကြီးပွားချမ်းသာတတ်ပါတယ်၊ တကယ်ကို ထိုက်ထိုက်
တစ်တန်းကြီးပွားချမ်းသာချင်ရင်တော့ သူတစ်ပါးရဲ့အကျိုးကို
ဆောင်ရွက်ပေးတဲ့စိတ်နဲ့ လုပ်ရတယ်၊ လူကလေး အဲဒီလို့
သူတစ်ပါးအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်တဲ့စွမ်းရည်ကို ရနိုဓိရင်
သူရသတ္တိအများကြီးလိုတယ်၊ သူရသတ္တိကို စမ်းသပ်တဲ့နေရာမှာ
စစ်မြေပြင်ဟာ အကောင်ဆုံးပဲတွာ ဒါကြောင့် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်
မင်းကို စစ်ဝိုက်ဖူးစေချင်တယ်ကွဲ”

ဟုဆိုကာ ဟိုတယ်စားတော်ကဲကြီးအလုပ်မှ ထွက်စေ၍
အိန္ဒိယပြည် ရာဝါပင်ဒီရို အားလုံး စစ်စုဆောင်းရေးဌာနသို့
ဆေးတဲ့လိုက်လေတော့၏။ စစ်တပ်သို့ မလွှတ်မြို့လည်း နေစဉ်
နေတိုင်းလိုပင် အောက်ပါစကားတို့ကို ပြောလေ၏။

“လူကလေး ... စစ်သူရကောင်း ဖြစ်အောင် ငါကို
ကြိုးစားပြစ်မေးပါ ဒီစမ်းသပ်မှုဟာ အရေးကြီးတဲ့ စမ်းသပ်မှုဖြစ်
တယ်၊ သူရကောင်းဆုံးတာ ဒက်ရာမရတဲ့ရက်တွေကို တွေးပြီး
နေမြောနေတတ်တယ်၊ ဒိမိကိုစူးဝင်တဲ့ ရင်ဝကလှောက်ကို အပြုံးမပျက်
သဲ နှုတ်နိုင်တဲ့ သူရကောင်းမျိုးဖြစ်အောင်လုပ်စမ်းပါ၊ မင်းကို
လူတွေက ရှိုးကြလိုမယ် ဆင်ပြောင်ပြီးကို လွှာချော်ခွားစေတဲ့

လုတေဂါးကိုင်မယ့်အား ယုန်သူငယ်ကို အမိဖော်နိုင်တဲ့ သမန် မြှက်ကို လက်နက်အဖြစ် ပို့ပြီးအသုံးပြုသင့်တယ် လူကလေး

“ကြောက်ရွှေခြင်းဟာ ယောကုံးတစ်ယောက်ကို ကျော်သရေ ယုတေသနတောယ်၊ တက်ယ်လို့များ မင်းဟာ လူကြီးဖြစ်ခဲ့လို ရှိရင် ကြောက်တတ်ပြီး စည်းကမ်းရှိသော့လူထက် စည်းကမ်းမရှိသော့ ကြောက်ရွှေမှုမရှိတဲ့ လူရမ်းကား အောက်လမ်းထော်သားကို ပို့ပြီးအသုံးပြုသင့်တယ် လူကလေး ...”

“မျွှန်စားဘဲ ဘန်စ်တစ်ရာအသက်ရည်ရတာထက် ဒုက္ခိ တစ်မနက်နဲ့ သေရတာက ... ယောကုံးတစ်ယောက်အော် ဂုဏ်သိတ္တာရှိပါတယ် လူကလေး ...”

“လူဝေးဟာ သေရားကို ကြောက်ကြတယ်၊ သေရားမှုပါ မကြောက်တဲ့လူနဲ့တွေ့ရင် သူဟိုဘုံးညွှတ်ကြတာပဲ လူကလေး

မင်းညီအား မင်းလာခုံရှိ စစ်တပ်ပြု စာရင်းသွေးစေခဲ့ရာ ထိစစ်တပ်မှုတစ်ဆင့် ရာပါပင်ဒီသို့ ပို့ခဲ့လော်။ ဤသို့နှင့် မင်းညီသည် စားတော်က ထမင်းချက်တစ်ဦးဘဝမှ အက်စီးစစ်သားတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့ရပြန်၏။ ထိုအခါန်မှစ၍ မင်းညီ၏ ဦးဂွမ်တိသည် ကွဲကွာရှိ သွားလေတော်၏။

စစ်တပ်ပြု တစ်နှစ်ကျော်ခဲ့နဲ့ အမှုထောင်းပြီးသည်အခါး မင်းညီ၏ အရည်အချင်းကြောင့် ဆူပေဒါ ယာပေဒါ ဂျွဲစေသော ရာထူးများကို တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် တက်ခဲ့ပြီးနောက် ဆပ်လက်ဖတ်နှင့် ခေါ် ပို့လ်ကလေးရာထူးကို ရရှိခဲ့ယော တော်၏။

ဆပ်လက်ဖတ်နှင့် ရာထူးဖြင့် တစ်နှစ်ကျော်ခဲ့နဲ့ အမှုထောင်းပြီးသည်နောက် လက်ဖတ်နှင့်ရာထူးသို့ တို့မြှင့်ခြင်း ခဲ့ခဲ့ရသလဲ၏။ ဤသို့နှင့်ပင် စောင်းစွန်ပစ်ခြင်း ခဲ့ခဲ့ရသော မင်းညီ ... । ပလာတာ ဝင်၍တော်းရာမှ ရှိက်မှုဖြစ်ခဲ့ပြီး အချုပ်သမားတရားခဲ့ မင်းညီ ... । လမ်းပေါ်၌ သွောက်၍ သွားနေသည့် တရာ်အဘိုးကြီး၏တပည့် မင်းညီ ... । ငွေ ၁၅ ကျပ်ဖြင့်ရောင်းစားခြင်း ခဲ့ခဲ့ရသောငွေဝယ်တွေ့န်မင်းညီ ... ။

ကမ္မာအငယ်ဆုံး စားတော်က မင်းညီမှ တစ်ဖန် ယခု လက်ဖတ်နှင့် မင်းညီဘဝသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပေပြီ။

တစ်နောက် လက်ဖတ်နှင့်မင်းညီအား မိမိတာဝန်တွေ့ရာ အမှတ် (၁၂) တပ်မှ တပ်၏အကြီးအမှာဖြစ်သူ ပို့လ်မှုဗြို့ ကာနယ် ဘော်လဒ်က ခေါ်ယူ တွေ့ခဲ့ပြီးလွှဲင် အောက်ပါ အဓိပ္ပာယ်ရသော အော်လိပ်ဘာသာစကားဖြင့် ပြောဆိုလော်။

“လက်ဖတ်နှင့်မင်းညီ ... ကျွန်ုပ် မောင်မင်းတို့တပ် မရောက်မိကတည်းက မောင်မင်းရဲ့ နာမည့်နဲ့ လွန်စွာရင်းနှီးခဲ့ ပါတယ်၊ မောင်မင်းဟာ မြန်မာလူများဖြစ်ပြီး ‘ပန္တုလ သီ ဝရိတ်’ ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ာကို ထိန်းသိမ်းနိုင်မယ့် မြန်မာတစ်ယောက်လို ကျွန်ုပ်ကို ကာနယ်မော်တပ်က ပြောဖူးပါတယ်”

“ကာနယ်ကြီး ဘာကိုခိုင်းစေချင်လို့လဲ ကျွန်ုပ်တော်ကို ပါလောက် ခီးကျေးရောင် တော်လောက်ပါပြီ”

“အေး - ဟုတ်တယ်၊ ခိုင်းဖို့ခေါ်တာပဲ လူမြောက်ယောက် ခေါ်သွားပါ မင်းကြီးကိုတဲ့လူကိုခေါ်နိုင်ပါတယ်၊ ပြီတော့ မင်းက

ဦးစီးခေါင်းဆောင်လုပ်ပြီး ဆူလေမန်တောင်တန်းအတိုင်းသွားသော ဘန္ဒ္ဓမြို့နားက တောထမှာ တောပုန်းဓားပြုကြီး ဝဆစ်ခုံ ဆိုတာရှိတယ်၊ သူ့ကို အခု အဖိုးရက ဆုင့် ၁၀၀ဝ ထုတ်ထိုယ်ပြီး၊ အဲဒီလို ဆုင့်ထွေတွေတိလိုက်တာဟာ၊ ကျွန်ုပ်တို့စစ်တင်းပြက်ရယ်ပြုလိုက်သလိုရှိနေတယ်၊ စစ်ဆေးကလဲ ကျွန်ုပ်ကို ထုတွေလွှာ တောင်းနေတယ်၊ ဝဆစ်ခန်းကို မနိုင်တော့သူးလေသွားကျွန်ုပ်အများပြီး အခက်ပြုနေတယ်၊ ကျွန်ုပ်ဟ အလင်းနောက်မှာ နေတယ်၊ ဝဆစ်ခန်းက မောင်ထဲမှာနေတယ်၊ မောင်ထဲကနေ ကျွန်ုပ်တို့ကို ခဲနဲ့ပေါ်ဟနေတယ်၊ ကျွန်ုပ်မောင်ထဲက ဝဆစ်ခန်းကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ရှာနိုင်မှာလဲ . . .၊ ဒီတော်လက်ဖတ်နှင့် မင်းညီးက ဝဆစ်ခန်းကို ဖမ်းပေးနိုင်မယာ”

ဟု ကာနယ် ဇာုံလဒ္ဒေက အကဲစမ်းသောလေသပြုမေးလိုက်လော်။

“ဖော်ပေးနိုင်ပါတယ်၊ ကျွန်ုပ်တော်ကြိုက်တဲ့လူတွေကိုအောင် ခေါ်သွားခွင့်ပြုပါ”

“ခေါ်သွားပါ၊ ဖော်ပေးနိုင်ရင် မောင်မင်းကို လက်ဖတ်နှင့် ကနေ ကပ္ပါတ္ထိအထိ ရာထူးတိုးတက်ပေးဖို့ ကျွုပ် တာဝန်ယူပါတယ်”

“ရာထူးမောင်လ စွန်စားမှာပါပဲ၊ ရာထူးက ကိုစွဲမရှိပါဘူး”

“ဟုတ်ပါတယ် . . .၊ သူ့ရဲ့ကောင်းကြိုက်ခြေတံဆိပ်ရုပ္ပါတဲ့ လူတော် တစ်ယောက်ပဲ၊ ရာထူးကို မမက်ဘူးဆိုတာ ကျွန်ုပ်သိပါတယ်၊ နောက်ထပ် ဘာလုပ်ပေးရမလဲ”

ဘဏ်မှုနှင့်အင်္ဂါန် သေဆာချေသည် သုတေသနပို့ဆောင်ရေး ◆ ၂၇

“မလိုပါဘူး လိုအပ်တာကို ကျွန်ုပ်ဝော်အနေနဲ့ လူလွှာတို့ အတူအသိတောင်းပါမယ်”

ဟု ဆိုတာ မင်းညီးသည် ပိမိန္ဒာင်အတူတက္က စစ်တိုက်ထွက်သော လူမြောက်ယောက်ကို ရွှေချေယ်လိုက်လော်။

ထိုသူတို့ကား ရူမဒါ ရပ်ချိက္ခားမား၊ ရူမဒါ ချုတ္တား၊ ရိုင်ဖယ်သမား သမား ဘသောင်း၊ ရိုင်ဖယ်သမား ချုပ်ကောင်း၊ ရိုင်ဖယ်သမား ဆသိန်း၊ ဆူမေဒါ မောင်မောင်တို့ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသူတို့ကား သူမတူအောင် စွန်စားရဲ့၏။ သူမတူအောင် ညုံးကမ်းများကို အမျိုးမျိုး အဖုံးဖုံး ကြံ့ဆခဲ့လော်။ ထိုကြောင့် သူတို့သည် စစ်တ်ပို့ မူတ်ဆီတ်ဖြူသည်တိုင်အောင်နေသော်လည်း ရာထူးတက်ဖွံ့ဖြိုးရာမရှိခဲ့သော သေမထူး နေမထူး ဆိုသောသူများ ပြုစဲ၏။

မင်းညီးသည် လူဆိုပြီးဝဆစ်ခန်းအား ဖမ်းဆီးရန်အတွက် နည်းလမ်းများကို အမျိုးမျိုး အဖုံးဖုံး ကြံ့ဆခဲ့လော်။ ထိုတို့ကြောင်း ငယ်စဉ်က ဦးဂွမ်တိနှင့် စစ်တုရင်ကစားခဲ့သည်ကို အမှတ်ရလော်။ ထိုစဉ်က ဦးဂွမ်တိ၏ ဘုရင်မင်းကြီးကို မင်းညီးက သူ၏စစ်သား “နယ်ရုပ်” ကလေးများဖြင့် လိုက်၍ ဖော်ဆီးရာ မဖို့ဘူးရှိခဲ့လော်။ ထိုအခါ့် ဦးဂွမ်တိက -

“လူကလေး . . . ဒောက်ကနေပြီး ဖမ်းနေရဲ့ ဘယ်ကလေး မိမှာလဲကွာ တစ်ဖက်က ပြေးနိုင်မယ့်နေရာဖွေ့ကို အရင်ဆုံး ကိုယ့်ရဲ့အကောင်တွေကို ပို့ထားရတယ်၊ အဲဒီလိုပို့ထားပြီးမှ ပြေးနိုင်လွှားနိုင်တဲ့ ‘တင့်တား’၊ ‘ရုယား’ တို့လို

အကောင်နဲ့လိုက်ပြီး တိုက်ရတယ်၊ 'ခွဲ' ရတယ်ကျ၊ တိုက်ရှုံး
နိုက်ရည် ကောင်းတယ်ဆိုတာ ရွှေမ်းသတ္တိတစ်ခုတည်းနဲ့မရဘူး
တွေရည်ဖန်ရည်လဲ ကောင်းရတယ်ကွဲ"

ဟု ဆိုကာ မင်းညီ၏ ဘုရင်ရပ်ကို ဖမ်းပြခဲ့ဖူးလေ၏၊
ထိုကြောင့် မင်းညီသည် မြေပုံကိုချုပ် တော့ပုံးပြီ
ဝဆစ်ခန်း ခိုကပ်နိုင်သော နေရာများကို အုမှတ်အသာဆုံး
လေသည်။ တော့ပုံးဆိုသည်မှာ တော်ချုပ်းပုံးနေ၍ဖြစ်
ပေး။ မြို့ရွှေနှင့်မနီးမဝေး တော့အုပ်၊ လွင်ပြင်စသည်တို့ မျှ
ပေမည်။ သို့မှာသာ စားနုပ်ရိုက္ခာအတွက် လွယ်ကုံမည်ဖြစ်ကြောင်း
သိသဖြင့်-

စစ်တုရင်၌ မင်းကြီးကိုမခွေခီ မင်းကြီးအွေနိုင်သောငွော
များသို့ မိမိနယ်ရပ်ကလေးများ ပြော၍ ခြေထားသကဲ့သို့ ထိုကြော့
များသို့ ပိမ်းကြောင်းသောက်ကို ဝရမ်းပြီးများ အဖြုံးဖြုံး
တစ်ယောက်စီခွဲ၍ စေလွှတ်ခဲ့ပေသည်။ 'ကာဘွာအရပ်' သို့ ရွှေ
ရပ်ချုပ်တွေးများ 'ခိုင်ဘာတော်ကြား' သို့ ရွှေဒါ ချုတ္တာများ 'ဗို့ဘာ' အနု
သို့ ရိုင်ဖယ်သံများ ဘသောင်း၊ 'ပါအန်စတီး' မြို့သို့ ရိုင်ဖယ်သံများ
ချုပ်ကောင်း၊ 'ဝေရာအစွဲမိုင်ခန်း' သို့ ရိုင်ဖယ်သံများ ဖေသို့
'ဂတ်ဇန်' မြို့သို့ ဆူပေါ့မောင်မောင် စသည်ဖြင့်စေလွှတ်ခဲ့၍
နောက် မိမိကိုယ်တိုင်ကမဲ့ 'ဘန္တာ' သို့ သွားရောက်ခဲ့လေ၏။

ငှုံးတို့ သွားရောက် ယူဉ်ပြီးရမည့် တော့ပုံးပြီ
ဝဆစ်ခန်း ဆိုသွားလည်း နှယ်နယ်ရရှုပူးဆိုးမျိုး မဟုတ်ပေး
အင်လိပ်အစိုးရစစ်တပ်နှင့် ပုလိပ်အဖွဲ့ကို ခြောက်နိုင်သော

တော့ပုံးပြီး ဖြစ်ပေသည်။ ဝဆစ်ခန်းသည် ပထန်လူများဖြစ်၍
ငှုံးကိုယ်တိုင် မြင်းစီးကောင်းခြင်း သေနတ်တည်ခြင်း လက်ပေး၊
လက်ပေး၊ ဓာတ်လုံထိုး ကွဲများကျင်ခြင်း၊ ရန်သွာအပေါ် ရက်စက်
သလောက် မိမိကိုယ်သားများအပေါ်၍ သက်ညာခြင်းအတွက်
လွန်စွာနာမည်ရသော လူဆိုးကြီးဖြစ်ပေသည်။

မင်းညီသည် ဝဆစ်ခန်း၏ နောက်လိုက်နောက်ပါတ္ထကို
ခို့မှုနှင့်ရှို့အတွက် ဝဆစ်ခန်းတို့ ရှုံးမည်ထင်သော အသိသို့
ချုပ်းကပ်ခဲ့လေသည်။ ထိုထိုချုပ်းကပ်ခဲ့သောအေသာ့ 'ပက်ရှုံး'
မြို့ကလေးဖြစ်၏။ ထိုမြို့၏ အစွဲနိုင်းသို့ နောက်မဖြတ်
သုတေသနးစားယောက်ဆောင်၍ စုစုမ်းရန်ထွက်ခဲ့ရာ တစ်နေ့
သောအခြား ဝဆစ်ခန်း၏ တပည့်တစ်ဦးသည် ရုံးနှင့်ပဲအိတ်များ
ပေါ်ယူ၍ တောလမ်းအတိုင်း မြို့များပြု့ သယ်လူသွားသည်ကို
တွေ့လျှင် ရုံးအိတ်ကိုမြှုပ်ရနှင့်ပင် လူနှစ်ရာထက် မနည်းပောင်း
ခန်းမှုန်းမိမေးလေတော့၏။

ထိုကြောင့် မိမ်းလူများပြု့သော ရွှေမဒါ ရပ်ချုပ်တွေးမား
ခုံတ္ထား၊ ရိုင်ဖယ်သံများ ဘသောင်း၊ ချုပ်ကောင်း၊ ဖေသို့နှင့်
ဆူပေါ့မောင်မောင်တို့ထို့သို့ ထောက်တော်လွှတ်၍ ပုလိပ်အဖွဲ့
များထံ၌ လူအောင်အားအကူအညီယူ၍ အဆင်သင့်တောင့်နေရာ၏
အကြောင်းကြားပြီးသွေ့ ငှုံးကိုယ်တိုင်က ပုလိပ် ဒီအက်စိုး
ထံ ဝင်ရောက်တွေ့ဆုံး ပုလိပ်အဖွဲ့မှ ပုလိပ်အားမြှောက်အား
အကူအညီတော်ပြီးသွေ့ ဝဆစ်ခန်းအား ဝင်ရောက်တို့ကိုခိုက်
စေလေ၏။ ထိုနောက် မင်းညီသည် စစ်တပ် ဝရမ်းပြီး

တစ်ယောက်အဖြစ်နှင့် ဝဆစ်ခန်း၏အဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်လေ၏ ဝဆစ်ခန်းသည် မင်းညီးအား ယုံကြည်ခြင်းမရှိသဖြင့် ဖို့အား ထားသေး၏။ တစ်ဖက်မှုလည်း ပုလိပ်များက ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သဖြင့် ရွှေ့င်တိမ်းခဲ့ရာ ‘ခိုင်ဘာတောင်ကြား’ သို့ ရောက်လျှင် ချွော့နှုန်းက ဝရမ်းပြေးအဖြစ်ဖြင့် ဝင်ရောက်သူ ပြန်၏။ ထိုမှတ်ဖော် ချွော့နှုန်း စီစဉ်ထားသော ပုလိပ်အဖွဲ့၊ တိုက်သဖြင့် ‘မီအန်စတီးမြှု’ သို့ ရွှေ့င်တိမ်းခဲ့ရာ ချုပ်ကောင် အကုအညီတောင်းထားသောပုလိပ်အဖွဲ့က ဖြတ်၍ တိုက်ပြန်၏ ချုပ်ကောင်းကလည်း ဝရမ်းပြေးအဖြစ်နှင့် ဝဆစ်ခန်းအဖွဲ့ ဝင်ရောက်လာပြန်၏။

ဝဆစ်ခန်းသည် အစပထမ၏ မင်းညီးတို့အား မယုံကြည် သော်လည်း နောက်ပိုင်းသုံးကြည်၍ လာသဖြင့် ကြီးဖြင့်မထုတေသာ့၊ ရှင်းတိုကိုပါ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခိုင်းလေ၏။

မင်းညီးသည် လိုက်၍ တိုက်သောပုလိပ်အဖွဲ့များကိုလည်း ကစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့တွေ ဆုံး၍ ပူးပေါင်းရမည့်နေရာများကိုသတ်မှတ်ပေးထားခဲ့ရာ ဝဆစ်ခန်းအနေနှင့် နောက်ဆုံးဆုတ်ခဲ့သော ‘ဂါဒက်လ’ တော့အပုံသို့ရောက်လျှင် ပုလိပ်အင်အားများခြောက်နာ ခန်းရှိနေ၍ ဝဆစ်ခန်း၏ အဖွဲ့ကို ပိတ်၍ ပိုင်းထားနိုင်ပြီးဖြစ်သည်။

ထိုအခါး ဝဆစ်ခန်းက သူ၏နောက်လိုက်များအား -

“ငါတိုကို ရန်သူက ပိတ်ထားလိုက်ပြီ အဲဒီတော့ ဘယ်လုပ်မလ”

ဘုရားမှုနှင့်အတောင်း သော်များ၌ ခုသာန်သို့သွားသည့် အဖော်ခံရန်ပြောလျှင် . . . ဝဆစ်ခန်းက နှစ်လုံးပြုသောနတ်ဖြင့်းခနဲ့ပဲ ပစ်ချုလိုက်ပြီးလျှင် -

“လူယုတ်မာ . . . ကျက်သရေမရှိတဲ့အကြံကိုပေးတယ”
ဟု ဆုံးလေ၏။ ထိုနောက် ဆက်၍ -

“ပါလူတို့ . . . ဘယ်လိုလုပ်မလဲ”

ဟု မေးပြန်ရာ သူ၏တပည့်တစ်ဦးက ထ၍ -

“ပိတ်ထားတာကို ဖောက်ပြီးထွက်မယ်၊ အဲဒီလို ဖောက် ဆုံးနောရာမှာ ဝရမ်းပြေး ခုနစ်ကောင်ကို အသေခံ ရွှေ့က ထုပြီးသွားမယ်” ဟု အကြံပေးလေ၏။

“သိပ်ကောင်းတဲ့အကြံပဲဘူး” ဟု ဝဆစ်ခန်းက ပြောလေ၏။
ထိုသို့ပြောပြီးနောက် မင်းညီးတို့ခုနစ်ယောက်အား ရှေ့မှ ထင်၍ ပစ်ခတ်စေရာ ပုလိပ်များလည်း နောက်သို့ ဆုတ်၍ သမီးဖွင့်ပေးလေ၏။ ထိုအခါး ဝဆစ်ခန်းက သူ၏လူများအား ပေါ်ခတ်ရန် အမိန့်ပေးပြီးလျှင် ရှင်းကိုယ်တိုင်ကမူ မင်းညီးတို့ ခုနစ်ယောက်၏ အလယ်မှ အန္တရာယ်ကင်းစွာဖြင့် လိုက်ပါ၍ လုပ်ပတ်ကို ကျော်လွန်ခဲ့လေ၏။

“ဟေ့ . . . ဝရမ်းပြေးတွေ၊ မင်းတိုကိုအထင်လွှဲပြီး ရွှေ့က ထုပြီး တိုက်ခိုင်းတာကို ခွင့်လွှတ်ပါ မင်းတို့ဟာ တကယ် တိုက်ချည့်ခိုက်ရည်တော်တဲ့ ဝရမ်းပြေးတွေပဲ ငါလူတွေကတော့ မင်းတိုကို အဲဒီလို ရွှေ့ကတိုက်ခိုင်းတာကို မတက်ရင် ပစ်သတ် ဖြေဖွဲ့ စီစဉ်ထားကြတာဘွဲ့”

ဟု သူ၏နှစ်ခမ်းမွေးများကိုသပ်ရင်း ပြောလိုက်လေ၏။ ဝဆ်ခန်း၏လူများသည် ပုလိပ်များနှင့်ပစ်ခတ်ရင်း တော့အုပ် အတွင်း၌ ကျွန်ုရှစ်ခဲ့လေတော့၏။

ဝဆ်ခန်းကမူ မင်းညီတို့လူ၏အလယ်၌ အေးချမ်းစွာ လိုက်ပါခဲ့လေ၏။ တိုက်ပြောစ်သည် နေရာနှင့်အတော်လျှမ်းသည် နေရာသို့ ရောက်လျှင် မင်းညီက ဝဆ်ခန်း၏ လက်တွင်းမှ သေနတ်ကို ဆွဲယုလိုက်သည် အချိန်၌ ကျွန်ုခြောက်ယောက်က ဝဆ်ခန်းအား သေနတ်များဖြင့်ချိန်၍ ဖမ်းပြီးလျှင် နှစ်ပြီးများဖြင့် ချည်နောင်လိုက်လေ၏။

“ဝဆ်ခန်း ဒီလိုပိတ်မိရင် ကျော်တို့ကို ရှုံးတိုက်ခြားပို့လေ့ပုံ့ပုံ့ရင် ခင်များ တာ ကျော်တို့ကို ခြုံပြီး ရှုံးက အရအမိ ထွက်မယ်ဆိတာ ရယ်ကို ကျော်က ကြိုပြီးတွက်ယားပြီးပြီး ဒါကြောင့် ပုလိပ်တွေ ကိုလဲ ရှုံးက သေနတ်သံကြားရင် အပေါ်ထောင်ဖို့ပြီး နောက်ဆုတ်ဖို့ နှစ်ရို့ကတည်းက ကျော်ကမှာထားခဲ့ပြီးပြီး ဝဆ်ခန်း ဒီလို ကွက်ကော်တွက်တတ်အောင်တော့ ကျော်ထွေးထွေးလေး ထဲက ကျော်ရှုံးဆရာတိုး ဦးဂွမ်တို့က သင်ပေးခဲ့တယ် အဲဒီတော့ ခင်ပျားအဖော်ခဲ့ရတာနဲ့ဖူးတ်သက်ပြီး ဘယ်သူ့ကိုမှ အပြစ်မတင် နဲ့ တကယ်လို့အပြစ်တင်ချင်ရင်လဲ ကျော်ဆရာတိုး ဦးဂွမ်တို့ကိုပဲ တင်ပေတော့။”

ဟု ရယ်မော၍ ပြောဆိုပြီးလျှင် ဝဆ်ခန်းအား ဝက်တုပ် တုပ်လျက် ကာန်ယ်တော်လဒ်၌သို့ ခေါ်ခဲ့လေတော့၏။

တော့ပုန်တိုး ဝဆ်ခန်းကို ဖော်ပြီးဆိုသော သတင်းကို ဤသူးလျှင် တစ်မြို့လျှော့ လာရောက်ကြည့်ရှုလေ၏။ ထိုအထဲတွင် ယောပုန်းကြီး ဝဆ်ခန်း ဟုတ်မဟုတ်ကို အတည်ပြုရန်အတွက် အိန္ဒိယစုတောက်ဌာနမှ စုတောက်ကော် မှုကာဂျိုင်း ဓာတ်ပုံးနှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပြီးနောက် ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဝန်ခဲ့လေ၏။

ထိုနောက် စုတောက် မှုကာဂျိုင်း ဝဆ်ခန်းအား ဖမ်းဆီး သော လက်ဖတင်နင်မင်းညီနှင့် တွေ့ဆုံးကာ ဖမ်းခဲ့ပဲ၊ ဖမ်းခဲ့သည်ကို ပေးမြန်းပြီးလျှင် -

“လက်ဖတင်နင် မင်းညီက ကျားကစားတဲ့နည်းနဲ့ ဖမ်းခဲ့အားမှုမျိုးလောက်ပါပေတယ်”

ဟု ပြောဆို၍ အမှတ်တရဆိုကာ မင်းညီနှင့် အတူတွေ့၍ ဓာတ်ပုံ့တော်ပုံ ရိုက်ကူးသွားလေတော့၏။

ဤအဖြစ်အပျက်မှာ မင်းညီအနေနှင့် လက်ဖတင်နင် ထင်းခွန်စားခဲ့သော စွန်စားခေါ်များအနက်မှ အလျဉ်းသင့်ရာ ဘုံးဖော်ပြခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် အေးညီက သေမင်းပါးစင်တွင်းသို့ ရောက်ခဲ့ပြီးနောက် တစ်ဖန် ပြု၍ တွေ့က်ခဲ့သော စွန်စားခြင်းမျိုးပေါင်းများစွာကို စွန်စားခဲ့သည်။ ထိုသိစ္စစားရာလျှေား သူ၏ရဲဘော်များဖြစ်ကြသော မရှိ ရပ်ချိကူးမား ဘသောင်း ချိစိတား ဆူဇူးတင်မောင် ချုပ်နှင့် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုကြောင် ကာနယ်ဘော်လဒ် ပြောင်းရွှေခါနီး၏ မင်္ဂလာ သည် လက်ဖတ်နှင်ရာထူး၊ ကပ္ပတိန်ရာထူး၊ ထိုမှတ်၏ မင်္ဂလာ ခေါ် ပို့လ်မျှုံရာထူးသိတိင် တိုးတက်ခဲ့လေ၏။

မိဘမဲ့ ငွေဝယ်ကျွန်လေးအဖြစ်မှ မင်းညီသည် “မောင် မင်းညီ”ဟူ၍ အင်္ဂလာဝင်တပ်တွင် သူရသွေးအရာ၏ ကျော်ကြောင် ခဲ့လေတော့သတည်။

<◆>

(မင်္ဂလာမင်းညီ၏ စွန်းစားခန်းဝတ္ထုကို သီးသန့်ရေးသာရီ ဖြစ်ပါသည်။ မကြာမဲ့ ဉာဏ်ဝင်းစာပေမှ ရှိက်နိုင် ပြန်ပါမည်။)

မင်းညီကား အထက်က ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း လွန်စွာနိမ့်တော် သော အခြေအနေမှ မင်္ဂလာမင်းညီဟူ၍ ပြစ်လာခဲ့ပေပြီ။ တော်သွေး မင်္ဂလာမင်းညီသည် တပ်မှုနော် မြို့တွင်းသို့ အပေါ်လောင်းလမ်းလျောက်ထွက်ရာမှ ညာ ၉ နာရီလောက်တွင် တပ်ဆီ ပြန်၍လာလေ၏။ ထိုသို့ပြန်လာရာမှ “ကမလာက်” ရွှေရောက်လွှေရောက်ခင်၌ ကာနယ်မော်တင်၏ကားရုပ်ထူးသည် တွေ့ရသဖြင့် အနည်းငယ် သတိထား၍ ကြည့်မို့လေ၏။

ကာနယ် မော်တင်သည် ကလပ်အတွင်းမှ ထွေထူးကားပေါ် တက်ခါနီး၏ ကလပ်၏ရွှေ မောင်ရိုပ်တစ်ခုတွင်

ခြုံနေသော လူတစ်ယောက်သဲည် ကာနယ် မော်တင်ထဲသို့ အာက်လုပ်စွာ လျောက်၍ လာပြီးနောက် ကာနယ်မော်တင်နှင့် အားပြောဆိုလေ၏။

တစ်ခွန်းနှစ်ခွန်းခန့် ထိုသူက ခေါ်နှင့်မောနှင့် ပြောဆိုပြီး ဘာက် ဓါးတွေ့ချိတ်ထားသော ဓာတ်ထဲတွင် သူရသွေးအရာ၏ ကျော်ကြောင် ရင်ဝါး ဓာတ်ဖြင့်တစ်ဆုံးထိုးလိုက်ပြီးလျှင် ခြေားတည့်ရာသို့ ပြောဆိုလေ၏။

မင်္ဂလာမင်းညီလည်း ထိုလူပြေားလာသည့်လမ်းမှဖြတ်၍ -
“ထုထနီး” (ရပ်လိုက်)

ဟု အောက်ဟစ်၍ ထိုလူသတ်သမားအား ခြောက်လုံးပြုနှင့် ခြိုင်းချိန်းသားလိုက်လေ၏။ ထိုအခါ်၌ လူသတ်သမားက -
“ဟမ်ရော ရုမဇာ ရပ်ချုက္ခားမား မော်မင်းညီ”

ဟုဆိုကာ အောင်းထားသော်းထုပ်ကို ခွဲတိုက် ပြလိုက် သွေ့၍ မင်္ဂလာမင်းညီလည်း ငင်းနှင့်အတူ တိုက်ပွဲပေါင်းများအား သွေ့၍ စွန်းစားတိုက်ခုံးအဲဖွေ့သော ရုမဇာ ရပ်ချုက္ခားမား ဖြင့်၍ နေကြောင်း အုံအားသင့်ဖွယ်ရာ တွေ့ရှိရသဖြင့် အောက်ပါ အနိုင်းဆုံးရသော ကုလားစကားဖြင့် ပြောလေတော့၏။

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ရပ်ချုက္ခားမား - ဘာဖြစ်လို့ ကာနယ် မော်တင်ကို သတ်တာလဲ”

“ဒီကိစ္စကို မင်္ဂလာမင်းညီလဲ သီပြီးသားပါ၊ သူက ကျိုရုံ၊ အထက်အရာရှိပါ၊ ကျူပ်မှားရင် ရှိက်နှုက်နိုင်ပါတယ်၊ ကွာသားထဲ ထည့်နိုင်ပါတယ်၊ စစ်တပ်ပုံမှန် အရေးယူနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့

ကျေပဲရဲမျက်နှာကိုတော့ လူရှုံးမှာ တံတွေးနဲ့ ထွေးခြင့် မရှိဘူး
အင်လိုပဲလူမျိုးများမှာ တံတွေးနဲ့ ထွေးတဲ့ အကျင့် မရှိပါဘူး
ကျိုးမျိုးတို့ဟာ အဲဒီလို တံတွေးနဲ့ အထွေးခံရတဲ့ကို သောမတော်
ကြောက်မှန်းသိလို့ တမင်တော့ လုပ်တာဖြစ်တယ်၊ ဒီတွေး
ကျေပဲတို့ဟာ မျိုးရှိုးအရ စစ်တိုက်ဟားတဲ့လူမျိုးပဲ၊ သောမတော်
မကြောတ်ပါဘူး ဒါပေမဲ့ ကျေပဲတို့နဲ့ အတ်ချင်းမတွေတဲ့ လူတော်
သောက်က တံတွေးနဲ့ အထွေးခံရတာကိုတော့ လက်စားအော်
မှာပါပဲ မေဂျာမင်းညီး ဒီအတွက် ကျေပဲကို ခွင့်လွှတ်ပါ”

ဟု ရှုံးမှတ် ရပ်ချိက္ခာမှားက ပြောလေ၏။ ထို့ပြင် အောက်၏
စကားကို ပြောလိုက်လေ၏။

“ကျေပဲဟာ ဂီးရခါးလူမျိုးတစ်ယောက်ပဲ ကျေပဲရဲနာမည်
ဟာ ရပ်ချိက္ခာမှား ဆိုတော့ဟာ ရပ်ချိ ဆိုတာ ဘုရင်လို့ အဓိပ္ပာယ်
ရတယ်၊ ကူးမားဆိုတာ မင်းသားလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်၊ ဒီပီ၏
မြင့်မြတ်တဲ့ နာမည်ပိုင်ရှင်ရဲ့ မျက်နှာကို တံတွေးနဲ့ထွေးခဲ့တဲ့
ကာနယ်မော်တင်ဟာ ကံဆိုးရာတာပေါ့ပြာ” ဟု ဆိုလေ၏။

မေဂျာမင်းညီးလည်း အောက်ပါအတိုင်း စဉ်းစားပါလေ၏။
ရပ်ချိ ဆိုသည်မှာ ရာဇ် ကူးမား ဆိုသည်မှာ ကုမ္ပဏီဖြစ်သော
ကြောင့် “ရာဇော်မှာ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပေသည်။

“ကောင်းပါပြီ ရာဇော် (ရပ်ချိက္ခာမှား) မင်းရဲ့ဂုဏ်သိက္ခာ
ကို မထေမဲ့မြင့်လုပ်တဲ့ ကာနယ်မော်တင်ကို သတ်ပစ်လိုက်တာ
ကို ငါက မသိချင်ယောင်ဆောင်နောက်လိုက်ပါမယ်၊ ငါသာ မင်းရဲ့
နေရာမှာရှုံးရှင်လဲ ဒီလိုပဲလုပ်မိမှာပဲ မဟုတ်လား”

ဘဏ္ဍာလုပ်နောက်နှင့် သော်များသည် သုသာန်ဆိုသွားသည် ◆ ၂၃

ဟု ပြောလိုက်ရာ ရာဇော်မှာသည် ဝင်းသာလွန်း၍ မေဂျာ
မင်းညီးအား ပြောချိပြုလျှင် -

“တွေ့မဲ့ ဆယ်ပါယို (ခင်ပျားဟာ တကယ့်ကို စစ်သား
စိတ်ဓာတ်ရှိတဲ့လူ၊ တကယ်သူ့ရဲကောင်းပါပဲ)”

ဟု ဆိုတာ ရှင်ဝါးလက်နှစ်ဖက်ကိုယ်၍ လက်အုပ်ချိပြုး
အရှိုးအသေ ပေးလိုက်လေတော်၏။ ထို့နောက် သူ၏မားကို
ထုတ်၍ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ကိုင်တွယ်ကာ -

“သိပ်ပြီးကျေးဇူးတင်ပါတယ် မေဂျာမင်းညီး၊ တစ်နေ့နေ့
တစ်ချိန်ချိန်မှာ ခင်ဗျားရဲကျေးဇူးကို ဆပ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်”

ဟု ပြောဆိုတာ ထွေ့က်သွားလေ၏။

မေဂျာမင်းညီးလည်း မိမိ၏တစ်သို့ ကြောက်မပျက် ပြန်၍
လာခဲ့လေ၏။ ပြောလျှင် ထိုကိစ္စကို အပြီးအပိုင်းမောပစ်၍ အိပ်ပျော်
ခဲ့လေ၏။

နောက်တစ်နေ့တွင်ကား ကာနယ်မော်တင်၊ အဲသတ်ခံရ
ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းစာများ၌ အမျိုးမျိုးအဖွဲ့ဖွဲ့ ရေးသား
ဖော်ပြုကြလေ၏။ အိန္ဒိယ စုံထောက်အဖွဲ့ကလည်း အဲမျိုးမျိုး
အဖွဲ့ဖွဲ့ ထောက်လှမ်းစုံစုံမဲ့ခဲ့လေ၏။ နောက်သံ့ခြား အိန္ဒိယပြည်
စုံထောက်အဖွဲ့မှ နာမည်ကြီး စုံထောက် မူကာရှိတဲ့ ရွမ်းခါ
ရပ်ချိက္ခာမှား (ရာဇော်မှာ) ကို ဖမ်းဆီးလိုက်လေ၏။

မူကာရှိတဲ့အဆိုးအရ ကာနယ်မော်တင်ကို သတ်သွားသော
လူသတ်သမားအား တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ့က ဖမ်းရန်
စီးးစားခဲ့သည်ဟု ခြေရာများအရ သိသာကြေားပြီး သို့ရာတွေ့

များ နှင့်

လူသတ်သမား၏ လက်တွင်း၌ လက်နက်ပါပြီး ဖမ်းရန်ကြိုးစား
သူ၏ လက်နက်တစ်စုံတစ်ရာ မပါမာဖြင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ
ပြီးကောမှ မဖမ်းဘဲ လွှတ်လိုက်ဟန်တွေကြောင်း၊ ထိုသူသည်လည်
အမှုအတွက်အမေးကြီးသဖြင့် ခြေရာကိုပုံတွေကူးယူထားကြောင်း
ထိုသူသည်၊ ရွှေတင်သည့်အခါ့၌ မျက်မြှင်သက်သေအဖြစ်
ထွက်ဆိုမှုသာလျှင် လူသတ်သမားရှုမဒါ ရပ်ချုက္ကးမားအနောင့်
အပြစ်ရနိုင်ကြောင်ဖြစ်၏။

ထိုကြောင့် ရှုမဒါ ရပ်ချုက္ကးမားကိုဖမ်းပြီးနောက် မျက်မြှင်
သက်သေဖြစ်မည်လုကို ရှာဖွေခဲ့ရာ နောက်ဆုံး၌ စုထောက်
မှုကာရှိက ထိုနောက် အခင်းဖြစ်ပြားစဉ်က လူသတ်သမား၏
ဖမ်းရန်ကြီးအားပြီး လွှတ်လိုက်သူသည် မေဂျာမင်းသို့ဖြစ်ကြောင်း
ထုတ်ဖော်နိုင်ခဲ့လေ၏။ စစ်ဘက်အရာရှိကြီးမားက မေဂျာမင်း
အား ရွှေတော်၌ မျက်မြှင်သက်သေအဖြစ် ထွက်ဆိုခဲ့ပါလျှင်
ခုံတိယပိုလုပ်မှုကြီးအရာထူးသိုး တိုးမြှုပ်ငြုပေးမည့်အကြောင်း အသုံး
အလင်းပြောရှိ သက်သေထွက်နိုင်လေသည်၊ သို့ရာ့တွင် တရာ့
ခွင့်၍မူ မေဂျာမင်းညီက ပိုမို မပြုမတွေ့ကြောင်း ထွက်ဆို၍
တစ်ဖက်သောရွှေနေက မေးသမျှကို ဘူးကွုယ်ခဲ့လေ၏။

ထိုကြောင့် ရှုမဒါ ရပ်ချုက္ကးမားသည် လူသတ်မှုမှ တရာ့
လွှတ်မြောက်ခဲ့ပေသည်။ မေဂျာမင်းညီကိုမူ စစ်ဘက်အရာ
မားက စစ်မိန့်ကို မနာခဲ့ဟုဆိုကာ စစ်တပ်တရားမြှုပ်၍ တရာ့ခွဲ့
ပြီးလျှင် တပ်မှ အပြီးအပိုင် ထုတ်ပယ်လိုက်လေတော့၏။

ထိုကြောင့် မင်းညီကား မေဂျာမင်းညီမှ အလုပ်လက်မဲ့
ငင်းညီဖြစ်ကာ အိန္ဒိယပြည်၏ လမ်းများပေါ်၌ လူည်းလည်း
သွားလာရင်း ကြံရာကျပန်းအလုပ်ကို လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့ရ
ဦးလျှင် နောက်ဆုံး၌ မြန်မာပြည်သို့ အပြီးအပိုင် ပြန်လာခဲ့ရလေ
တော့သတည်း။

ဤကား မိဘမဲ့ကလေး မင်းညီ၏ ကြကွဲဖွေယ်ရာ ဘဝ်
ပြစ်စဉ်ပေါ်လည်း။

မောင်ဆုတ် ရှင်

မောင်ဆုတ် ဖခင်သည် မောင်ဆုတ် နေထိုင်ရာ သန်လျှင် မြို့၌ အကော်ကြားဆုံး လက်သမားဆရာသုံး၌ အနက် တစ်ဦး အပါအဝင်ဖြစ်ပေသည်။ ဂိုက်ဆုတ်ပေါ်လားတို့သည် . . .

“မြိုက်လေး ပို့နေတာနဲ့ အိမ်ကလေးတစ်လုံး ထပ်ပြီ ဆောက်ထားလိုက်တယ်၊ သားသမီးတွေအတွက်ပေါ့၊ လက်သမားကိုလဲ ဆရာသိမ်းကိုပဲ ငါးလိုက်တယ် ကျွန်မယောက်းက ရှူဖိန်ပါရင် ရိုက်တင်းကရွှေမှာ သက္ကလပ်ဦးထုပ်ဆိုရင် လ ဝိုင်တပ်မှာ မာဖလာဆိုရင် ရုံးကုမ္ပဏီကဗုပ် အကောင်းချုပ် သုံးတတ်သလို လက်သမားဆိုရင်လဲ ဆရာသိမ်းမှ လက်သမား ကင်တာ၊ ဆရာသိမ်းနဲ့ အိမ်ဆောက်ရတာက ရွှေးသိပ်ကြီးတာ သူများအိမ်နှစ်လုံးဟာလောက်တို့ ကုန်တာ”

ဟု မောင်ဆုတ်ဖခင် လက်သမားဆရာတွေ့ ဆရာသိမ်းကို ဂိုက်ဆုတ်ပေါ်လားတို့က ကြားစရာအဖြစ် အသုံးပြုကြသည်တိုင် အောင် မောင်ဆုတ် ဖခင်ကြီးသည် သန်လျှင်မြို့၌ ကော်ကြားခဲ့ပေ၏။ ထိုကြားငွေကြားလည်း အတော်အတန်ချောင်လည် ခဲ့ပေသည်။

မောင်ဆုတ် ဖခင်ကြီးသည် မြေမျိုးဝါးပါးကို ရှင်းပြုးဆာက် -

(လောကိုလူများ အမျိုးသားတို့၊ သိယားစေရန်၊ မြေခံ အမျို့မှတ်၊ ရေပံအိမ်ကျောင်း၊ ဆောက်တုရွှေ့င်းသော်၊ နတ္တာ့ ခေါင်ကြား၊ ပြာကုးဆုံးပေါင်း၊ ဆောက်ကောင်း၊ ကြောက်လာ ခုံတုတ်ကုန်ကြလော့)

အစချိသော မြေခံရက်နွောနည်းလက်ဘကိုလည်း အလွတ် အျက်မှတ်ပေါ်ပြန်၏။

တစ်ဖုန်းအိမ်ဆောက်သည်အခါ် ပန္တက်ရှိက်ခြင်း ဦးရင် ရှိုင် တွင်းသို့ခြောင်း စသည်တို့ကိုလည်း အခါပေးတတ်စေရန် အခါပေးတွက်နည်းကို သင်ပြုပြန်၏။ အခါပေးတွက်နည်းကို သင်ရှုံးပောင်အတတ်ကိုပါ ကျေနွားတတ်မြောက်အောင် သင်ရပေသည်။ အခါဇာတာ ခေါ် အိမ်ဆောက်မည်အခါန်ကို အတာဖွံ့၍ အခါပေးရသည်ဖြစ်ရာ ပောင်ကို သင်ပြုပြန်၏။

“ဆွမ်းခံပြန်ခါန်၌ အရှေ့အရပ်မှ မိန်းမတတ်ဦး ပန်းအနီး၌၍ လာအုံ၊ ထိုအခါ် ပန္တက်ရှိက်လေ”

အစရှိသဖွင့် အိမ်ပန္တက်ရှိက်ရန်ကို နိမိတ်နှင့်တကွ အခါ ပေးရခြင်းဖြစ်ပေရာ ပောင်ပညာကို မတတ်၍မဖြစ်ပေး။ တတ်မှု ဝင် အခါပေးတတ်မည်ဖြစ်ရာ . . . မောင်ဆုတ် ဖခင်ကြီးသည် မောင်ဆုတ်အား ထိုပညာကို သင်ကြားပေးပြန်၏။

မောင်ဆူ၏ ဘဝါသန၏ ရာဇ်

မောင်ဆူ၏ ဖခံသည် မောင်ဆူတို့ နေထိုင်ရာ သနလုပ်
မြို့မြို့ အကော်ကြားဆုံး လက်သမားဆရာတိုးဦးအနက် တစ်ခု
အပါအဝင်ဖြစ်ပေသည်၊ ပိုက်ဆံဝါလားတို့သည် ...

“မြေတဲလေး ပိုနေတာနဲ့ အိမ်ကလေးတစ်လုံး ထိပို့
ဆောက်ထားလိုက်တယ်၊ သားသမီးတွေအတွက်ပေါ့၊ လက်
သမားကိုလဲ ဆရာသိုင်းကိုပဲ လားလိုက်တယ်၊ ကျွန်မလယာကို
က ရှုံးဖိနပ်ဆိုရင် ရှိုက်တဝေးကရှုံးမှာ သဏ္ဌာလပ်ပြီးထုပ်ဆိုရင်
လ ပိုစတပ်မှု မာဖလားဆိုရင် ရှိုးကုမ္ပဏီကဲမှု အကောဇ်အုပ်
သုံးတတ်သလို လက်သမားဆိုရင်လ ဆရာသိုင်းမှ လက်သမား
ထင်တာ၊ ဆရာသိုင်းနဲ့ အိမ်ဆောက်ရတာက ရွှေးသိပ်ကြီးတာ
သူများအိမ်နှစ်လုံးစာလောက်ကို ကုန်တာ”

ဟု မောင်ဆူ၏ပခင် လက်သမားဆရာကြီး ဆရာသိုင်ကို
ပိုက်ဆံဝါလားတို့က ကြားစရာအဖြစ် အသုံးပြုကြသည့်တိုင်
အောင် မောင်ဆူ၏ ဖခံကြီးသည် သနလုပ်မြို့မြို့ ကော်ကြား
ခဲ့ပေး၏။ ထိုကြာ့င့် ငွေကြေးလည်း အတော်အတန်ချောင်လည်
ခဲ့ပေသည်။

မောင်ဆူ၏ ဖခံကြီးသည် မြေမျိုးငါးပါးကို ရှင်းပြုပြီး
အောက် -

(လေကိုလွှာများ အမျိုးသားတို့၊ သိထားစေရန်၊ မြှုပ်
ကျမ်းမှတ်၊ ရေပိအိမ်ကောင်း၊ ဆောက်တုံးရွှေ့င်းသော် နတ္တာ့
ခေါင်ကြား၊ ပြာကူးဆုံးပေါင်း၊ ဆောက်ကောင်း ခြောက်လာ
ခုတ်ကုန်ကြလော့)

အစချိသော မြှုပ်ရက်ရွှေးနည်းလတ်ာကိုလည်း အလွတ်
ကျက်မှတ်စေပြန်၏။

တစ်ဖန် အိမ်ဆောက်သည့်အခါ့် ပန္တက်ရှိက်ခြင်း၊ ဦးရင်
တိုင် တွင်းသို့ချုပ်င့်း စသည်တို့တို့လည်း အခါပေးတတ်စေရန်
အခါပေးတွက်နည်းကို သင်ပြပြန်၏။ အခါပေးတွက်နည်းကို
သင်ရှုံး ပေွင်အတတ်ကိုပါ ကျနစွာ တတ်မြောက်အောင်
သင်ရပေသည်။ အခါအတာ ခါ့ အိမ်ဆောက်မည့်အခိုန်ကို
အတာဖွဲ့၍ အခါပေးရသည်ဖြစ်ရာ ပေွင်ကို သင်ပြပြန်၏။

“ဆွမ်းခံပြန်ချိန်ဖွဲ့ အရွှေ့အရပ်မှ မိန်းမတစ်ဦး ပန်းအနီ
ပန်း၏လာအုံ၊ ထိုအခါ့် ပန္တက်ရှိက်လေ”

အစရှိသော်ဖွင့် အိမ်ပန္တက်ရှိက်ရန်ကို နိမိတ်နှင့်တကွ အခါ
ပေးရခြင်းဖြစ်ပေရာ ပေွင်ပညာကို မတတ်၍မဖြစ်ပေး။ တတ်မှ
ပင် အခါပေးတတ်မည်ဖြစ်ရာ ... မောင်ဆူ၏ ဖခံကြီးသည်
မောင်ဆူအား ထိုပညာကို သင်ကြားပေးပြန်၏။

“ଲୁଗ୍ନବିମାଃ ଶ୍ଵିତା କାଳଜାତର୍ ଶ୍ଵିଚେହ୍ନ ତେ ଯୋଦ୍ଧ
ତ୍ରୀ ତତ୍ତାର୍ ପାଇବେ ତେ ଏହା ବର୍ଣ୍ଣନା କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

ဟု ဆိတ်စရွေးဖောက်ခြင်း၊ လွှတ်ကိုခြင်း၊ ရွှေဘော်ထိုး
ခြင်း၊ စသော လက်သမားအတတ်တို့၏အစကို သင်ပြပေးသော
တော်။

ထို့ကြောင့် မောင်ဆူသည် ၁၃ နှစ်သားလောက်မှာပါ၏
အိမ်တစ်လုံးကို ကောင်းစွာချောက်တတ်သော လက်သမီး
ဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်၍နေပေပြီ။ ထိုအဲခါ၌ အင်ကြီးသည်
မောင်ဆူအား လက်သမီးအလုပ်ကို ဆက်လက်၍ မလုပ်စေသော
အကြောင်းဖြစ်၍ ခါပိုကာ အလွှာတ်ပညာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်း၏
တစ်နှစ်ခုနှင့် အားလုပ်စာကို သင်စေခဲ့ပြန်၏။ ထိုထိုသင်စေခဲ့ပြု
ကားမပင် စိန်ပေါ်ကျောင်းသို့ အပ်နှင့်လေတွေ့၏။ ကျောင်း
ရောက်စနစ်များ၏ မောင်ဆူအဖို့ လွန်စွာအခက်အခဲတွေ့ရပေး
သည်။ “အရှစ်သမစ်” မှာ ဂဏန်းသွေး တွက်ချက်ရှု၍
တွက်ချက်ရသော ပုဇွာတိမှာ မခက်ခဲလှသော်လည်း အားလုပ်
ဘာသာဖြင့် ရေးထားသော ပုဇွာများဖြစ်၍နေသဖြင့် ပုဇွာတိ
နားလည်ရန် မနည်းကြီးမား၏ ဖတ်ရှုလပ်၏။

ତାଣ୍ଡବିତାର୍ଣ୍ଣ ଆତମ୍କାର୍ଷ୍ୟ ହେଲୁଥିଲୁଗନ୍ତିର୍ବୀ କୌଣସିବାର୍ଦ୍ଦିନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୃତୀୟପ୍ରକଳ୍ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇଲୁଗନ୍ତିର୍ବୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପରିବାରରେ ଏହାରେ ପରିବାରରେ ଏହାରେ ଏହାରେ

କୁଣ୍ଡିର ମୂଳରେ ଉପରେ ଏହାରେ ଆଜିର ପିଲାରେ ଆଜିର ପିଲାରେ ଆଜିର ପିଲାରେ

မောင်ဆူသည် ဘုန်းကြီးကျောင်းမြို့နေစဉ်က အလီပေါင်း
ပါ၌လို ကျက်မှတ်ခဲ့ရသဖြင့် ပါ၌လိုပင် နှုတ်ကျိုး၍နေ၏။
အောအားဖြင့် “နှစ် နှစ်လီ လေး၊ နှစ် သုံးလီ ခြောက်” ဟူသော
လီကို အင်္ဂလိပ်ကျောင်း၌ “တူးတူး အာ ဖိုး၊ တူးသရီး အာ
၎ံ” ဟု ဆိုရုပ်ပေါင်း။ မောင်ဆူအနေနှင့် နှုတ်ကျိုးနေသည်မှာ
အား “ဒေးဒေး ခါယာ ဒေးတို့နဲ့ ဆင့်” ဟု၍ဖြစ်ပေသည်။

အထက်က ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မောင်ဆူသည် အခက်အခဲ
ဆွဲကို ရင်ဆိုင်ရသော်လည်း ညွှန်စိတေသနသွေးကျွေသည် ဖြေးမား
ရွှေးသက္ကသီးသို့ မောင်ဆူလည်း ကြီးမားခဲ့ရာ တစ်နှစ် တစ်တန်း
မျှနှင့်ဖြီး အောင်လေ၏၊ စိန်ပေါ်ကျောင်း၏ တစ်နှစ်ခုနှင့်
မှမိသည့်အခါ့၍ မောင်ဆူသည် အင်လိပ်ဘုန်းတော်ပြီးများ၏
များဖြင့် အင်လိပ်စကားကို ကောင်းစွာပြောစပ်၍ နေပြီ
ဖို့ပေသည်။

ଶିଖିପିଲାଙ୍କରଣିଃ ଯେହାକିରଣ୍ଣିପିଃ ତାନ୍ତ୍ରିକିତାଗ୍ରହତ୍ଥା
ମାନ୍ଦିଲୁ ଅଭ୍ୟାସିତାକିରଣ୍ଣିପିଃ ତାନ୍ତ୍ରିକିତାଗ୍ରହତ୍ଥା
ମାନ୍ଦିଲୁ ଅଭ୍ୟାସିତାକିରଣ୍ଣିପିଃ ତାନ୍ତ୍ରିକିତାଗ୍ରହତ୍ଥା
ମାନ୍ଦିଲୁ ଅଭ୍ୟାସିତାକିରଣ୍ଣିପିଃ ତାନ୍ତ୍ରିକିତାଗ୍ରହତ୍ଥା
ମାନ୍ଦିଲୁ ଅଭ୍ୟାସିତାକିରଣ୍ଣିପିଃ ତାନ୍ତ୍ରିକିତାଗ୍ରହତ୍ଥା

ကျော်ကြားခြင်းမရှိဘဲ အလုပ်ရတစ်ချက် မရတစ်ချက်ဖြင့်
ချို့ချို့ဖြင့် နေရလေ၏။ ငံး၏အမည်မှာ ဦးဘမောင် ဟူ၍
ဖြစ်၏။ ဦးဘမောင်သည် မောင်ဆု၏ဖခင်ကြီး ဆရာတိ၏၏
အောင်မြင်မှုများကို လွန်စွာမနာလိုပြစ်၍ နေပေါ်သည်။ သို့ရာတွင်
နောက်ဆုံး၌ အလုပ်မရှိသဖြင့် မောင်ဆု၏ ဖခင်ကြီးထွေပင်
လာရောက်၍ နေစားဖြင့် အလုပ်လုပ်ရလေ၏။ ငံးရောက်လာ
သည့်အခါ်၍ မောင်ဆုဖခင်ကြီး၏ လက်အောက်၌ ရီကြကုန်
သော လက်သမားတို့အား အမျိုးမျိုးအဖွဲ့ဖြုံး သွေးခွဲလေ၏
ယခုလည်း မောင်ဆု၏ဖခင်ကြီးက မောင်ဆုအား စိန်ပေါ်လ်
ကျောင်းသို့သည်ဆိုလျှင် ငံး၏သားအား စိန်ပေါ်လ်ကျောင်းသို့
ပို့ခဲ့လေ၏။ ငံး၏သား မောင်မောင်ကြီးမှာ လွန်စွာဆုံးသွားလျှေ
ပေါ်သည်။ ကျောင်းသို့လည်း စာကြီးစားခြင်း မရှိပေ။ အေးလိုင်
ခိုးသောက်ခြင်း၊ ကျောင်း၏ အုတ်နံရကို ကျော်တက်၍
ပိန်းကနဲးကျောင်းမှုကျောင်းသူလေးများအား ပြောင်၍ပြောင်
စာသင်နေချိန်၌ ကိုယာင်းသားချင်း ပါတာနံစေဖြင့်ပေါက်ခြင်း
ဆရာတိ၏မည်ခုအား အေးလယားသို့နှင့်ပွဲတော်ကာ ဆရာကို လူ၏
ပျက်စေခြင်း စသောအမှုတိကို ပြုသဖြင့် မကြာခကာ အပြစ်အေး
ခံရသည်အပြင် ကျောင်းရောက်သည့်နှစ်၌ပင် စာမေးပွဲကျေလေ
တော်၏။

ကျောင်းသို့ရောက်သည်မှာ တစ်နှစ်ခန့်ကြားပြီဖြစ်သော်
လည်း “ပလိုင် မေး အိုင် ဂိုး အောက်” ခေါ် စာသင်ခန်းအပြင်သို့

ထွေက်ရန် ခွင့်တော်းသော စကားလုံးတစ်လုံးကို သာလျှင်
ပြောတတ်ပေသည်။

မောင်ဆု၏ စာအုပ်များတို့လည်း မကြာခကာ လာရောက်
၍ ခိုးယူကာ ဆုတ်ဖြုံး အိမ်သာတက်ရာ၌ အသုံးပြုသဖြင့်
မောင်ဆုနှင့် ရန်ဖြစ်ရသည်အပြီးမှုလည်း မန်ည်းတော့ပေး
မောင်ဆုသည် မောင်မောင်ကြီးနှင့် တစ်ကျောင်းတည်းနေရခြင်း
အတွက် လွန်စွာစိတ်ဆင်းခဲခြင်း ဖြစ်ရလေတော့၏။

သို့ရာတွင် မောင်ဆုအဖို့ မောင်မောင်ကြီးနှင့် ဝေးရန်
အဆင့်အလမ်းတစ်ခု ပေါ်ပေါက်၍ လာလေ၏။ ပေါ်ပေါက်လာ
ပုံကား ဤသို့ဖြစ်၏။ တစ်နှေ့တွင် မောင်ဆုတို့ ကျောင်း၌
“ကွန်ဆတ်” ခေါ် ကျောင်းကဲ့ပြုလုပ်ရန်အတွက် ကျောင်းရှိ
ကားအားရုကြီးအတွင်း၌ အတ်စင်တစ်ခု ဆောက်လုပ်ရန် ကျောင်း
အုပ်ဆရာကြီး (အင်လိပ်ဘုန်းတော်ကြီး) က လက်သမားဆရာ
တိကို ခေါ်ယူ ဌားရမ်းလေ၏။ လက်သမားဆရာတိသည်
အတ်စင်ဆောက်ရမည်ဟု ခေါ်ခဲ့သောကြောင့် လိုက်ပါခဲ့ကြ
သော်လည်း လက်သမားပညာကို ကောင်းစွာမတတ်ကြပေ။
အရပ်ထွေးပြုလုပ်လေ့ရှိသောအတ်စင်ကဲ့သို့ သံစည်ပိုင်းအလွတ်
များပေါ်တွင် တန်းထိုး၍ ပြုလုပ်ရသောစင်မျိုးဟု ယဉ်ဆဲကြပုံး
ရပေသည်။

ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး လိုချင်သော အတ်စင်ကား ထိုသို့
မဟုတ်ပေ။ စခေါ်ကိုက်၊ အကျိုးနှုန်းမျိုး၊ ဒုးပိတ်၊ တိုင်ဖူး၊ စာသင်
တို့ ပါသည်အပြင် အခင်းကိုလည်း လျာထိုးခင်းခုမည်ဖြစ်ရာ
ခေါ်ယူခဲ့သော လက်သမားဆရာတိသည် ပြောကြပေလေတော့၏။

ကျောင်းအုပ်ဆရာတိုး (ဂုဏ်ဆရာတိုး၏ အမည် “ဘဏ္ဍာသာမတ” ဟု ထင်ပါသည်) သည် သစ်များ သံမြန် ဝတယူဖြီးသည့်အပြင် ကပ္ပါရက်မှာလည်း လွန်စွာနီးကပ်ဖြစ်သဖြင့် သစ်ပုံကြီးကိုကြည့်ကာ အကြံအိုက်၍ နေပေါ်သွား အကြံအိုက်နေကြောင်းကိုလည်း သူ၏လက်ထောက်ဆရာတို့ မြှားပြန်လေ၏။ မောင်ဆုသည် ဆရာတိုးတို့၏အနိုင်လျက် စာဖတ်နေသည့်ဖြစ်ရာ ဆရာတိုးတို့၏အက်အခဲ သိရေးလတော်၏။

ထိုကြောင့် အတ်စင်ကို ဆရာတိုး စိတ်တိုင်းကျသည်အား ဆောင်ဆုအနေနှင့် တာဝန်ယူ၍ ဆောက်ပေးနိုင်ကြော် ပြောလိုက်ရာ ကျောင်းအုပ်ဆရာတိုးသည် မောင်ဆုအား လုံးကြည့်ပြီးသွင်း

“မင်းရဲစကားကို ပါအနေနဲ့ ယုံကြည်ရမယ့် ရှုတ်သံ သခင်ယော် ရှင်ပြန်ထောက်တဲ့နေ့မှ ဖြစ်နိုင်လိမ့်မယ်”

ဟု ဆိုလေ၏။ ဆရာတိုး၏စကားမှာ မည်သည့်နည်းမျဉ်မယ့်ကြည်ကြောင်း ဖော်ပြလေ၏။

သို့ရာတွင် မောင်ဆုက အကြံမြှုပ်ကြမ်းအထပ်ထပ် ပြောသောကြောင့် ယုံကြည်ခြင်းမရှိသော်လည်း မောင်ဆုအနေ မည်မျှအထိ အလွှဲလွှဲအခေါ်ခေါ် ပြုလုပ်နေသည်ကိုကြည့်လို သိသောကြောင့် -

“ကြည့်ရသေးတာပေါ့” ဟုဆိုကာ ခွင့်ပြုလိုက်လေ၏

အမှတ်အမြင်ဆင့် သေသာသူသည် ခုသာန်သို့သွား။

ထိုအခါ၌ မောင်ဆုသည် မောင်ဆု၏ ဖခ်ကြီးထံတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်ဖူးသော တာမွေးဘက်ရှိ လက်သမားဆရာတိုး တစ်ဦးထံ၌ လက်သမားကိုရှိယာများ သွားရောက်နှားရေးကာ မောင်ဆုနှင့်ချွောက်တွေ ကျောင်းသားကောင်း ခြောက်ယောက်အား အကုအညီအဖြစ် အသံပြုကာ အတ်စင်ကြီးကို စတင်ဆောက် လုပ်ခဲ့လေတော်၏။ စတင်ဆောက်လုပ်ပြီး သုံးရက်မြောက်သော နေ့၌ ကျောင်းအုပ်ဆရာတိုးသည် မောင်ဆုနီးသို့ ရောက်လာ ပြီးသွင်းဆောက်လက်စတန်းလန်း အတ်စင်ကိုကြည့်၍ အုံမြင်း ဖြစ်ရေးလော့၏။

ဆယ်ရက်မြောက်သော နေ့ကား လုံးဝပြီးစီပြုဖြစ်ရာ ဆရာတိုးနှင့်တက္က ဆရာ၊ ဆရာမ အားလုံးသည် မောင်ဆု၏ သက်ရာ အတ်စင်ကြီးကိုကြည့်၍ ချီးမွှမ်းကြလေ၏။ ထိုအခါ၌ မောင်ဆုက ...

“အခုဆောက်ထားတဲ့အတ်စင်ကြီးကို ဒီနေရာမှာ မကြိုက် သို့ နေရာပြောင်းချင်ရင် တစ်ရက်တည်းနဲ့ တခြားနေရာကို ပြောင်းလို ရအောင် အားလုံးကို အရှင်ပြုလုပ်ထားလိုတယ်”

ဟုဆိုကာ မောင်ဆု၏ လူခြောက်ယောက်အား အချက်အလုပ်ရာ မောင်ဆု၏ လူခြောက်ယောက်က တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ထိန်း၍ထားသော ရှုက်များကိုဖြုတ်၍ အတ်စင်ကြီးတစ်ခုလုံးအား ဖြုတ်ပြုလိုက်ရာ ကျောင်းအုပ်ဆရာတိုးနှင့်တက္က ဆရာ၊ ဆရာမ အားလုံးသည် လက်ခုပ်သို့ ပေးကြလေတော်၏။

ထိုကြောင့် . . . ကျောင်းကဲပဲ စတင်ကပြသည့်နေ့ပိုင် ကျောင်းအုပ်ဆရာတိုးသည် ကတ်စင်ကြီး ဆောက်လုပ်ခဲ့ရပုံတို့ ပရီသတ်အား ရှင်းလင်းပြီးလျင် ပိဿာကျောက် မောင်ဆုံးအား ဆုံးချုပ်မျှမကဲဘဲ အင်လိပ်အစိုးရ၏အကွာအညီဖြင့် ထိုနှစ်မှာပင် အင်လန်သို့ ပို့လွှာတဲ့၍ လက်မှုပညာနှင့်ပတ်သက်သော ပညာ ရုပ်များကို သယ်ယူစေခဲ့လေတော်၏။

မောင်ဆုံးသည် ယန်ခန်း လက်မှုပညာကျောင်းသို့ တက်ရောက်ခဲ့လေ၏။ ထိုအချိန်က မောင်ဆုံးသည် ကျောင်းဆရာတစ်ယောက်၏အိမ်၌ လခပေး၍ နေထိုင်ရေလေ၏။ ထိုကျောင်းဆရာမှာ မောင်ဆုံး၏ လက်မှုပညာကျောင်း၏ လက်သမား ပညာကို သင်ကြားပေးသကဲ့သို့ “ပေါ်ပြုလာ ကာပင်တဲ့” ဟု ခေါ်သည့် “လက်သမားမရွေ့ဇ်း” စာအုပ်၌လည်း အယ်ဒီယာ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရေလေ၏။ ထိုဆရာ၏ အမည်မှာ မစွဲတာ ဖော်ယား ဟူ၍ဖြစ်၏။ မောင်ဆုံးသည် အင်လန်၌ နှစ်ပေါင်များစွာ ပညာသင်ကြားခဲ့ရာတွင် လက်သမားပညာနှင့်ပတ်သက်၍ ဒီပလိုမာလက်မှတ်တစ်ကောင် ရရှိခဲ့လေ၏။ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာပြည်မှ လွန်စွာထူးခွာနိုင်သော ပန်းချီဆရာတစ်ဦးလည်း အင်လန်သို့ အမိုးရ၏စရိတ်ဖြင့် အလည်အပတ် ရောက်ရှိနေ၏။ ပင် ဖြစ်ပေးသည့်။ ထိုပန်းချီဆရာကြီးမှာ အင်လန်ပြည့် “တော်ဝင်” ပန်းချီဆရာများနှင့် ရင်ပေါင်တန်းဆိုင်သောကြော်မောင်ဆုံးသည် ထိုဆရာတိုးအတွက် ဂုဏ်ယူမြစ်သေးတော်၏ မှတ်ချက်။ ထိုဆရာတိုးအတွက် ကုသွေးပြန်သန်ဖို့ကြော်ကြော်လိုပြီးသော ဆရာကြီး ဦးသာမဏ်သို့သူပင် ဖြစ်လေ၏။ စာတွေ။

မောင်ဆုံးမြန်မာပြည်သို့ ပြန်ရောက်သည့် အချိန်၌ကား မောင်ဆုံး၏ မိဘနှစ်ပါးလုံး ကွယ်လွန်ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ပေသည်။ မောင်ဆုံး၏ထိုင်က နေထိုင်ခဲ့သော မောင်ဆုံးဖောင် ဆောက်လုပ်သွားသည့် အိမ်ကြီးမှာလည်း မောင်ဆုံးလွန်စွာမျိုးတိုးသည့် မောင်မောင်ကြီး ဆိုသွေ့ပေါင် ဉိုးဘမောင်၏လက်သို့သာ အဖြူအပိုင် ရောက်ရှိနေပြုဖြစ်ကြောင်း ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ တွေ့ရလေ တော်၏။ ဤကား အင်လန်ထိအောင် ပညာသင်ကြားခွင့်ရသော မောင်ဆုံး၏ ရင်ကျိုးဖွယ်ရာ ပြည့်တော်ပြန်ကတ်လမ်း ဖြစ်ပေ တော့သည်။

ဟင်ဆန်း ကိုလှကလေး

တစ်နေ့သို့ မောင်ဆုသည် စီတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့်
လျှောက်လာခဲ့ရာ ဉီးထောင်ဘိကုန်းသို့အရောက်၌ ဘာကယ်လည်း
ဆာ၊ ရေကလည်း တ်သဖြင့် သောက်ရအိုးစင်ထစ်ခုအနီးသို့
သွားရောက်ကာ ရေသောက်မည်အလုပ်၌ ရေအိုးစင်တွင် -
“သံမှုံးတော်များအတွက်သာ”

ဟု ရေးထားသောစာကိုမြင်လျှင် အနီးတွင်ရှိသော အျိုး
ရေအိုးစင်သို့ သွားရောက်၌ ရေကိုခံပိုက်လော်။ ထိုနောက်
မော်ဆည်အလုပ်၌ ရေအိုးစင်အနီးတွင် ကာကိုအတူးအစုံ
လုံခြည်အစုံတိကို ဝတ်ဆင်လျက် ဆံပင်တိမှာလည်း သီးနှံး
မတွေ့ရသည်မှာ ကြာဖြိဖြစ်သဖြင့် ခြောက်သွေးနှင့်ကြောင်လျက်
ရှုပ်ပွဲနေပြီးလျှင် မှတ်ဆိုတဲ့မွေး ပါးမြိုင်းမွေးတို့မှာလည်း မျက်ဆာ
တစ်ခုလုံး၊ ရှုပ်ပွဲ၍နေသော လူတစ်ယောက်က မောင်ဆုအား

“အသားအရေတွေက တယ်ပြီးဖော့နေပါလား ဒီအတိုင်း
သာ ဆက်ပြီးမကုသဘဲနေရင်တော့ ကိုယ့်လူ သိပ်မကြားဘူး
ဟု ပြောလိုက်သဖြင့် မောင်ဆုက -

“ဘယ်လိုမကြာတာလဲ”

ဟု ငါးက်ဆတ်ဆတ် ပြန်၍မေးလိုက်လော်။

“သေဖို့မကြာတာကိုပြောတာ၊ ခင်ဗျား ကျော်ပြောတာ
သုံးရင် ဆက်ပြီးသွားပါလေ၊ ဒီကုန်းပေါ် မရောက်ခင်မှာဘဲ
အောင်သွားဟာ မူချွဲ လဲသွားရမယ်”

ဟု ဆိုကာ ထိုစုတ်စုတ်ပြတ်ပြတ်လူသည်- ပြန်၍အိပ်နေ
လော်။

မောင်ဆုလည်း ရေသောက်ပြီးနောက် ထိုနေရာမှာဆက်၍
သွားလေရာ ဆွဲတိဂုံဘုံးများအနီးသို့ရောက်လျှင် ရင်ထဲတွင် ဆိုနှင့်
မျက်လုံးများပြော၍ လာပြီးလျှင်ကတုန်ကယ်ဖြစ်ကာ ပြောပေါ်
သို့ လကျလေတော့လော်၏။ မျက်လုံးများမှာ မြှာဝေ၍နေရာမှ လုံးပေး
သုံးမှာသွားပြီးလျှင် သတိလစ်၍ သွားလေတော့လော်၏။

မောင်ဆု သတိရှု လုံသည်အခါ၌ကား အောက်ပါ
အသုကို ကြားရလော်။

“ကျော်မပြောဘူးလား ကိုယ့်လူက ကျွဲ့စားကို မယုံဘူး
ခိုး ကျွဲ့ပိုပါတယ် ဒီနေရာလောက်ရောက်ရင် လဲမယ်ဆိုတာ
သိလို့ ဆေးပါ တစ်ခါတော်းဖော်ပြီးမှ လိုက်လာတာ”

မောင်ဆုလည်း မျက်လုံးကို ဖွင့်၍ ကြည့်လိုက်ရာ
သောက်ရောအိုးစင်၌ တွေ့ရသော မှတ်ဆိုတဲ့မွေး၊ ပါးမြိုင်းမွေး
မှုံးလူ ဖြစ်၍နေ၏။ သူ၏လက်တွင်း၌လည်း ဒန်ဖလားအစုံတိ
ပြီး တစ်လုံး ကိုင်၍ထားလော်၏။ ထိုဖလားကိုးအတွင်း၌ကား
ခွာနှုန်းတော်သောအရည်များ ပါ၍နေလော်။

“သတိရအောင်တော့ ကျော်က နိုပ်ပေးလိုက်ပြီးပြီ အယေ
ပြေအောင်တော့ ဟောဒါလေး သောက်လိုက်”

ဟု ဆိုသဖြင့် မောင်ဆုလည်း မဟုရှိသောက်လိုက်လေ၏
ထိုသို့ သောက်ပြီးနောက် နံစောင့်လှသော ထိုအရည်များကို
ကြည့်၍ -

“ဘာရည်တွေလဲ မိတ်ဆွဲ” ဟု မေးလိုက်လေ၏။

“သေးတွေပါ”

“ဟင် ... သေးတွေ ... ဟုတ်လား၊ အခုခု ကျော်လိုက်တာ သေးတွေပေါ့ ခင်ဗျားရဲ့ သေးတွေပေါ့”

“ကျော်ရဲသေး မဟုတ်ပါဘူး၊ ဦးထောင်သိက္ခန်းတော်
ရောပ်ထဲက နွေးနက်ကြီးတစ်ကောင် ရှာရှာပေါက်တာကိုတွေ့ထု
ကပျောက်ယာ ပြေးဆင်းသွားပြီး အဲဒီရောပ်ကွွဲနဲ့ခံပြီး ယူခဲ့သော
ဓားလျှော်ည်းနည်းထည်းတယ်၊ အဲဒီမှာ ပေါလောများ
တာက ဖန်ခါးသီးတွေလေး အဲဒီဟာကို နှေ့တိုင်းသောက် ခင်ဗျား
ရောငါးပေါ်သွားလိမ့်မယ်”

ဟု မှတ်ဆိတ်မွေး ပရပျစ်နှင့်လှက ပြောရှိ သူ၏လက်
တွင်းမှ ခွက်ပြီးကို ထိုးရှုပေးလေ၏။

“ခွဲစရာဖြိုးပြာ”

ဟု မောင်ဆုက ပြောလေ၏။

“မရှုနဲ့ပြာ၊ ဒီဇေားဟာ ဘုရားပေးတဲ့ အေးပြာ အဲဒီတို့
မန်လည်ဆရာတော်ဘုရားက ရေသိတာနွားနက် ဓမ္မာဝါဘားစွဲ
ခတ်သောက်ပါလို့ အစချိပြီး ကပျော်ကွဲနဲ့ထားသေးတယ်”

အမှတ်နှင့်ဆင်ငြင် သော်မှသည် မားနှင့်သွေးသည် ။ ၂၃၅

“ခင်ဗျားဆေးကို မစွမ်းဘူး မပြောပါဘူး ... ခွဲတယ်လို့
ပြောတာပါ”

“ရန်မှာ ငွေ့ငွေ့ရှိုင်းသော်လဲ၊ ငွေ့နှေ့ကိုး သောက်သုံး
ပေါ်တော့သည် ရွှေရွှေမဆိုင်း နှလုံးကြည်အောင် ပြုရယ်ရယ်
ခုက်နှာထားရယ်နှင့် ဥက်ဖလား မြောက်တဲ့ကာ သောက်ကွယ်
ပြန်စွာ၊ မကြောက်နဲ့ အတန်ကြောလျှင်၊ နံပါဘူးကွယ့်လေးလို့
ဆရာတော်က ရေးထားတယ်၊ နေ့တိုင်းသာ သောက်စမ်းပါ
တို့လူရာ၊ နောက်တော့ အနဲ့တွေ ပျောက်သွားမှာပါ”

ဟု ထိုသဲက ဆိုလေ၏။

“ကောင်ပါပြီလေ - ဒါနဲ့ မိတ်ဆွဲက ပို့စွာဆရာလား”
ဟု မောင်ဆုက မေးလေ၏။

“လူနာနဲ့တွေ့ရင် ပို့စွာဆရာပြုစွာသွားပြီး စာမင်းစားချင်တဲ့
လူနဲ့တွေ့ရင် ထမင်းချက် ဖြစ်သွားပြန်ရော၊ ဟော ... နောက်
တစ်ခါ အိမ်ကလေးဘာလေး ခေါ်က်ချင်တဲ့လူနဲ့တွေ့ပြန်ရင်လဲ
ကျော်က လတ်သမား ဖြစ်ပြန်ရောပျာ၊ ရေတွင်းတူးချင်တဲ့လူနဲ့
တွေ့ရင်လဲ တွေးတူးသမားပေါ့ပြာ”

“ကြံရာကျပန်း လုပ်စားနေတဲ့လူပေါ့”

“ဟုတ်ပါတယ်လေ”

“နာမည်က ဘယ်လို့ခေါ်ပါသလဲ”

“ခင်ဗျားနာမည်ကို အရင်ပြောပြီးမှ ကျော်နာမည်ကိုမေးပါ”

“ကျွန်တော်နာမည် မောင်ဆူ၊ အလုပ်ကတော့ ဘိထဲပြော
လက်သမားဆရာပါပဲ၊ လက်သမားအတတ်ကို အင်လန်နှင့်
သွားပြီး သင်ယူခဲ့ဖူးပါတယ်”

“ကျွန်နာမည်... ကျွန်နာမည်ကို လူကလေးလိုပေါ်တယ်
ဟဲ... အခုတော့ လူကြီးပေါ့ဖူး၊ လူကလေးဘဝတိုင်
ပေါ်တာ နာမည်က လူကလေးအဖြစ်နဲ့ ကျွန်နေခဲ့တယ်၊ ကျွန်
မတတ်နိုင်ဘူး”

မောင်ဆူနှင့် ကိုလူကလေးတို့သည် သစ်ပင်ရိပ်အောင်
ထိုင်လော်။ ကိုလူကလေးက သူ၏လှယ်အိတ်အတွင်းမှ နှစ်
တစ်ချပ်တို့ ထုတ်၍ မောင်ဆူအား ကျွေးလေလဲ။

“ကိုယ့်လူက မူဆှင်းရဲယင့်ဘဲ ဆင်းရဲနေတာကိုး”

ဟဲ ကိုလူကလေးက မောင်ဆူအား နံပြားကိုလှမ်းပေါ်၍
ပြောလိုက်လော်။ မောင်ဆုံးလည်း ကိုလူကလေးအား သူ၏
ဘဝဖြစ်စဉ်ကို ခရေစွဲတွင်းကျ ပြောပြီးလျှင် -

“ဟုတ်တယ် ဆရာကိုလူကလေးရယ်... ကျွန်လဲအင်း
အင်း၊ မကောင်းဖြစ်ပြီး ဟိုဟာလုပ်ရကောင်းနဲ့ ဒီဟာလုပ်
ကောင်းနဲ့နဲ့လျောက်ပြီးသွားနေတာ”

“အင်း... သနားစရာပါပဲဖူး၊ ကိုယ့်လူက တယ်၌
အားဝယ်တတ်တာကိုး ကိုယ့်လူဟာ နိုင်ငံခြားမှုံးအထိ ပညာ
သင်ခဲ့တဲ့ လက်သမားအကျော်အမောက်ပြီးပေါး၊ ဆင်းရဲဖိုး ဘယ်
ပါမလဲ၊ ကျွန်ပြောသလို လုပ်စမ်းပါ”

ဟုဆိုတာ မောင်ဆုံးအား “ခရစ်ယာ့နဲ့လူငယ်အသင်း” ၌
အထိုင်ခွင့်တောင်း၍ နေထိုင်စေပြီးလျှင် အစိုးရထု၌ မိမိရရှိ
သော အင်လန်မှု လက်သမားပညာ အောင်လက်မှတ်ကိုပြု၍
အလုပ်များ တောင်းရန် အကြံပေးလိုက်နေလေ။ တားရပည့်
အားဝါး ဓမ္မစာများကိုလည်း ညွှန်ပြုပေးလိုက်လေလဲ။

မောင်ဆုံးလည်း ကိုလူကလေးအား နှုတ်ဆုက်၍ လမ်းခွဲ
ခဲ့လေ။

ထိုနောက်တွင်ကား မောင်ဆုံးသည် ခရစ်ယာ့နဲ့လူငယ်
အသင်း အဆောက်အအုံ၌ လခပေး၍နေထိုင်ပြီးလျှင် ပြုတိသူ
အစိုးရထု၌ သူ၏လက်မှတ်ကိုတင်ပြု၍ အလုပ်များတောင်းရာ
ပြုတိသူအစိုးရက လခဖြင့် ခန့်ထားပြီးလျှင် အစိုးရ အဆောက်
အအုံများ အောက်လုပ်ရနှင့် မောင်ဆုံးအား အသုံးပြုလေ။

တစ်နောက် မောင်ဆုံးသည် ပြုတိသူအစိုးရက ခေတ္တပေး
ထားသော ကားတို့ဗျက် မင်္ဂလာဒုံးဘက်သို့လာခဲ့ရာ မင်္ဂလာဒုံး
အနီး လမ်းပေါ်၌ လျောက်သွားနေသော ကိုလူကလေးကို တွေ့
သဖြင့် ကားတို့ရပ်ပြီးလျှင် -

“ဆရာ ကိုလူကလေး” ဟဲ ခေါ်ကာ ကားပေါ်မှဆင်း၍
ဆုတ်ဆက်လော်။ ထိုနောက် အားရပ်းသာနှင့် -

“ဆရာကိုလူကလေးပြောတဲ့အတိုင်း အစိုးရဆီကို အလုပ်
တောင်းလိုက်ရာ အလုပ်ရပြီးပြီးပေါ့ ကျွန်နဲ့လိုက်ပြီးနေပါလေား”

ဟဲ ဖိတ်ခေါ်လေ။

“မလိုပါဘူးဘာ၊ မကြောခ်မှာပဲ ခင်ဗျား အလုပ်ပြုတယ်
မှာပဲ” ဟု ဆိုလေ၏။

မောင်ဆူက ကိုလူကလေးအား ငွေ့တစ်ရာပေးသော်လည်း
ကိုလူကလေးက သူ၏လွှာယ်အိတ်အစုတ်ကြီးအတွင်းမှ ဘယ်
ကြော် နှစ်ခုကို ထုတ်ပြ၍ ယနေ့အဖို့ငွေ့မလိုကြောင်း ဖြေတော်
မယူဘဲနေလေ၏။ မောင်ဆူလည်း . . . ကိုလူကလေးအား
နှုတ်ဆက်၍ ကားပေါ်သို့ တက်ခဲ့လေ၏။

ကိုလူကလေးသည် နေပြုကျကျကြီး၌ မဟုမပင် လျှောက်
သွားသည်ကိုတွေ့သွင် ဤသူကား လွန်စာထုံးအနေးပေ၏။ သူ၏
အကြော်အစည်းကောင်းလည်း ရှိ၏။ သို့ရာတွင် သူကိုယ်တို့
ကြီးပျားချမ်းသာရန်မလုပ်ဘဲ ဤသို့သွင် လျှောက်၍ နေပေါ်
ငါးမှာမူကား သူပြောခဲ့သော အကြော်တော်ကလေးနှင့်ပင် ရာထူး
ရာခံနှင့် ဖြစ်၍ နေပေပြီဟု အောက်မွှဲမိုးလေတော့၏။

အထက်ပါ အဖြစ်အပျက်ပြစ်ဖီး ခြောက်လခန်းအကြော်တွင်
မောင်ဆူသည် ပန်းဆိုးတန်းရှိ တရှတ်စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆို့
သို့ ဝင်ကာ ထောင့်ကျေသောနေရာ၌ထိုင်လျက် ကုန်းဘောင်းကြော်
ကြော် တစ်ပွဲနှင့် စီစကိုတစ်လုံးကိုမူလျက် စိုက်ကို အောင်၍
ရည်နှင့် ရောစပ်ကာ ကုန်းဘောင်းကြီးကြော်ကို စောင့်ဆိုင်းလှ
လေ၏။

ကုန်းဘောင်းကြီးကြော်ရောက်လာသည့်နှင့် မောင်ဆူသည်
စိုက်ခွက်ကိုကိုင်၍ မော့မည်အလုပ်၌ ကုန်းဘောင်းကြီးကြော်
သာ၍ ချေပေးသော စားပွဲထိုးကဲ မောင်ဆူ၏လက်ကို ဖမ်းကိုင်
လိုက်ပြီးနောက် -

“အရက်ဆိုတာ စိတ်ညံ့ရင် သောက်ရှတာလုံးမဟုတ်ဘူး”
ဟု ဆိုသဖြင့် မောင်ဆူလည်း မော့၍ ကြည့်လိုက်ရာ မိမိ
အား ပြုပြုဖြောကြည်၍ နေသော ကိုလူကလေးကို တွေ့ရလေ၏။
“ဆရာကိုလူကလေး . . . ဆရာ . . . ဒီမှာ”

“ဒီဆိုင်မှာဝင်ပြီး ခေါက်ဆွဲကြော်နေတယ်လေ၊ ကိုယ့်လူ
ပြင်လို့ စားပွဲထိုးလို့မလွှာတ်ဘဲ ကျော်ကိုယ်တိုင် လာပြီးပေးတာ”

“ကျွန်တော်တော့ ဥက္ကာရောက်ပြီ ဆရာကိုလူကလေးရော်
အဆောက်အအုံ ဆောက်တဲ့ နေရာမှာ ပစ္စည်းတွေ ငွေ့တွေ့
ကွာတယ်ဆိုပြီး အမှုဖွင့်လို့ ကျွန်တော် ထောင်ကျသွားတယ်၊
ထောင်ကျသွားတာတော့ မြို့က်လတည်းပါ ဒါပေမဲ့ အလုပ်
ဖြုတ်ပြီလေ၊ အဲဒါကြောင့် စိတ်ညံ့ညံ့နှင့် အရက်သောက်မလို့”

“မလုပ်စမ်းပါနဲ့ဘူး၊ ကိုယ့်လူကို ကျော်က ကျော်ပါတယ်
အလုပ်အတွက် မလုပ်စမ်းပါနဲ့ ကိုယ့်လူမှာ ငွေ့ဘယ်လောက်ရှိ
သလဲ”

“ခြောက်ရာလောက်ပဲ ရှိတော့တယ်”

“အများကြီး ရှိသေးတာပဲ၊ တဲ့ ကဲ . . . မနက်ဖြန်လို့
လာခဲ့ ကျော် ခင်ဗျားကို ကုညီမယ်” ဟု ဆိုကာ ကိုလူကလေးကဲ
စိုက်ပုံလင်းကိုသိမ်းလိုက်ပြီးနောက် ရောတဲ့ခွက်ကိုပေး၍ . . .

“ရော့ ကုန်းဘောင်းကြီးကြောက္ခာ မြတ်စမ်းပါပြာ၊ အရှစ်
က ရင်ပုံမှတယ်”

ဟု ပြောသဖြင့် မောင်ဆုလည်း ကုန်းဘောင်းကြီးကြောက္ခာ
ဘားလိုက်၊ ရော်သောက်လိုက်နှင့် လုပ်ပြီးနောက် -

“ဆရာ၊ ကုန်းဘောင်းကြီးကြောက္ခာ တယ်လဲ အရသာ
ရှိပါလား ဆရာ”

မြတ်

ဟု မောင်ဆုက ပြောလိုက်လျှင် ကိုလူကလေးက
“ဒါလောက် အရသာရှိတဲ့ဟင်းကို အရက်နှစ်စားမှ မဟုတ်
ပါဘာ၊ ရော့မြတ်းလဲ ကောင်းပါတယ် ကိုယ့်လူ”

ဟု ခိုလောင်း၊ မောင်ဆုလည်း ကုန်းဘောင်းကြီးကြောက္ခာ
ကုန်းဘောင်းအောင်စားပြီးနောက် ပြန်သွားလေတော့၏၊ နောက်အောင်
နှစ်ကိုစောကာတွေ့င် ... မောင်ဆုလည် ရောက်လာပြီးလျှင်
ကိုလူကလေးနှင့် တွေ့ရလော်။

ကိုလူကလေးက မောင်ဆုအား ရွှေတိဂုံဘုရားအပေါ်
ရှင်အာဇာကိုကာ တန်ဆောင်းအတွင်းသို့ ခေါ်ခြုံသွားပြီးနောက်
စာရွက်လေးရွက်ကိုပေးလော်၏၊ ထိုစာရွက်လေးရွက်ကို မောင်ဆု
က ယူ၍ကြည့်လိုက်ရာ အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရလော်။

ပထမစာရွက်၌ (နေရာလိုတယ်)

ဒုတိယစာရွက်၌ (အချိန်လိုတယ်)

တတိယစာရွက်၌ (လူတွေလိုတယ်)

စတုတွေစာရွက်၌ (လူတွေကို ကျားကောင်ကလေးတွေလို့
သဘောဓားပြီး ရွှေတတ်ဖို့လိုတယ်)

“ဆရာ ကိုလူကလေး ... ဘာတွေ ရေးထားတာလဲ၊
ကျွန်တော် နားမလည်ဘူး”

ဟု မောင်ဆုက ပြောလော်၏ ထိုအခါ်၌ ကိုလူကလေးက-

“ကိုယ့်လူမှာ ငွေဘယ်လောက်ရှိသေးသလဲ”

ဟုမေးရာ မောင်ဆုက ငွေမြောက်ရာခန့် ရှိစေားကြောင်း
ပြောလျှင် မောင်ဆုကိုခေါ်၍ မြို့ထဲသို့သွားရာ ၂၉ လမ်း၌
ကုလားပိုင်တိုက်တစ်လုံး၌ တိုက်ခန်းငှားလိုကြောင်း (တူလေက)
ဟူသော စာကို ချိတ်ဆွဲထားသည်ကို တွေ့လျှင် ထိုအခါ်းကို
တစ်နှစ်စာ လာခေါ်၍ ငှားရမ်းပေးပြီးလျှင် -

“က ... ကိုယ့်လူ နေရာရပြီ”

ဟု ပြော၍ နိုးကုမ္ပဏီသို့ သွားရောက်ကာ ပရိဘောဂ^၁
ပစ္စည်းများကို အင်စတားမင့် ခေါ် အရစ်ကျပေးစနစ်ဖြင့်
ဝယ်ယူ၍ အခန်း၌ထားပြီးလျှင် အောက်ပါစာကို ရေးလော်။

(နှစ်က် ၉ နာရီမှာ နေ့လယ် ၁၂ နာရီအတွင်း

လာရောက်တွေ့ဆုနိုင်ပါသည်။)

“အဲဒါ အချိန်ပေါ့ ကိုယ့်လူ”

ဟုဆိုကာ စာကို ဆက်၍ ရေးပြန်၏။

(အဆောက်အအုံများကို စိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်စေရန်
ဘဲလပ်မြေပိဿာကြီးက ကြီးကြမ်း၍ ဆောက်လုပ်ပေးရော့ပြီ၊
အချိန်တို့၏ ဝစ္စည်းကောင်းရရန် တာဝန်ယူပါသည်၊ အရစ်ကျ
ပေးစနစ်ဖြင့်လည်း ဆောက်လုပ်ပေးနေသည်။)

ထိနောက ထိစာကို လိပ်စာတပ်၏ သတင်းစဉ် ထည့်
လိုက်လေ၏။

“ဆရာ ကိုလူကလေး . . . အရှင်ကျစနစ်နဲ့ ဆောက်လေ
ပါမယ်ဆိုတော့ ကျော်တိမှာငွေမရှိဘုံး . . . ဘယ်လိုလုပ်မယ်
ဟု မောင်ဆုက မေးရာ -

“ဒီအလုပ်မျိုးက တစ်ဦးတလေဆိုရင် လုပ်မပေးနိုင်ဘူး
အများနဲ့ဆိုရင် လက်ခံပေါ်တော့ ဒီကရတဲ့ငွေကို ဟိုဘက်သုံး
ဟိုဘက်ကရတဲ့ငွေ ဒီဘက်သုံးနဲ့ဟာသူ ဖြစ်သွားမှာပါ အောင်
အတွက်တော့ အချိန်စောင့်ရလိမ့်မယ်” ဟု ဆိုလေ၏။

ထိနောက . . . ပန်းရန်ဆရာများ လက်သမားဆရာများ
ဆေးသူတ် ရေန်သုတ်သမားများ ဝိုင်ယာရင် ဒေါ်မီးကြီးဆက်
သမားများကို သတင်းစာမှ ကြော်ပြာ၍ ဒေါ်လိုက်ရာ မောင်ဆု
၏ အဆောက်အအောင် ကန်ထရှုက်ဖွဲ့ခန်းကလေးတွင် ပြည့်ကြပ်၍
နေလေတော့၏။

ထိအခါ့၍ ကိုလူကလေးက -

“က ကိုယ်လူ တွေ့လား၊ လူတွေ့လဲပြီ အဲဒါလူတွေကို
သူ့နေရာနဲ့သူ သင့်တော်အောင် အသုံးချေပေတော့”

ဟု ဆိုလေ၏။

မောင်ဆုလည်း ပိဿူပညာကို တတ်သော်လည်း ကိုလူ
ကလေးကဲ့သို့ လုပ်နဲ့ချုံထွင်ရန် လာဘ်မြင်ခြင်း မရှိသဖြင့်
ကိုလူကလေးကိုပင် ဆရာတပ်၏ထားရလေ၏။

ကိုလူကလေးသည် စာရင်းအင်းနှင့်တက္က ဘဏ်၌ ငွေသွင်း
ငွေထုတ်လုပ်ငန်းများ စာချုပ်စာတမ်း ရေးခြင်းလုပ်ငန်းများကိုပါ
စနစ်တက္က စီစဉ်ပေးပြီးလျှင် အလုပ်သမားများကို စနစ်တက္က
စီစဉ်ပေးရာ မောင်ဆု၏လုပ်ငန်းများသည် လွန်စွာအောင်မြင်
၍ ငွေအေမြောက်အမြား ရရှိလေ၏။

မောင်ဆု၏လုပ်ငန်းများ . . . တိုးတက်လာသည့်အခါ့၌
ဆောင်ဆုသည် ရွှေတို့ဘုရားလမ်း၌ မြေကွဲကိုတစ်ကွဲကို ဝယ်ယူ
တာ လှပသောကျော်းအိမ်ကြီးတစ်လုံး ဆောက်လုပ်၍ နေထိုင်
လေ၏။ ထိအခါ့နှင့် မောင်ဆုက ကိုလူကလေးအား မိမိနှင့်အတူ
နေထိုင်ရန် ပြောဆိုခေါ်ယူလေ၏။

ကိုလူကလေးလည်း မောင်ဆုနှင့် သွားရောက်နေထိုင်ပြီး
လျှင် မောင်ဆု၏စီးပွားရေးကို ကြီးပွားတိုးတက်အောင်လုပ်ကိုင်
ပေးခဲ့လေ၏။

မောင်ဆုကလေး ကိုလူကလေးအား . . .

“ဆရာ . . . ဆရာ” နှင့် လွန်စွာအရေးဖော်လေ၏။

တစ်နောက်မြောက်ဆုအား စိန်ရွှေရတနာကုန်သည်တစ်ဦး
က ဘုရားကိုးဆူဖိတ်ကြားသဖြင့် မောင်ဆုလည်း ဝယ်ပြီးတာစ
အောက်စတ်ကားကိုစီး၍ သွားလေ၏။ ထိဘုရားကိုးဆူသွားပြီး
နောက် မောင်ဆုသည် နေစဉ်ရက်ဆက်လိုပင် ထိအိမ်သွား
တလေးဖြင့် ထွက်၍ သွားတတ်လေ၏။

တစ်ညာသွှေ့ . . . မောင်ဆု ကားနှင့်ပြန်၍ အောက်တွင်
ကိုလူကလေးက မောင်ဆုအား -

“ဘယ်လိုလဲကိုယ့်လူ... ဘုရားကိုဆွဲက နှော်ရတ်ဆုံး
ဖြစ်နေပြီလား” ဟု ပြောလိုက်ရာ မောင်ခုက -

“ဆရာကို ပြောပါမယ် ဆရာရယ် ... ဆရာမသိသော
ကျွန်တော် ဘာမှုမလုပ်ပါဘူး” ဟု ပြောလေ၏။

“ဘယ်လိုလဲ... ဘုရားကိုဆွဲမှာ မိန်းမစတ်လိုက်ပြီလာ
ဘယ်သူ့သမီးလဲ၊ သူ့မိဘတွေက ဘာလုပ်သလဲ”

ဟု ကိုလူကလေးက မေးလိုက်လေ၏။

“သူ့အဖက ဒီးသိန်းအောင်တဲ့ အမေကတော့ ဒေါ်ခေါ်
တဲ့ သမီးကလေးနာမည်က အိမ်မှာတော့ မပို့ညီလို့ခေါ်တော့
ဆရာရဲ့၊ အဲဒီဘုရားကိုဆွဲမှာ ဒေါ်ရင် ဆိုတဲ့ အဒေါ်ကြီးထ
စကားပစ်ခဲ့တယ် ဆရာရယ်”

မောင်ခုသည် အိမ်ထောင်ပြုရန် ပြင်ဆင်နေကြောင်
ပြောလိုက်လျှင် ... ကိုလူကလေးသည် မောင်ခု၏အိမ်၏
ဆတ်လက်နေထိုင်ရန် သင့်မသင့် အမြန်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ရမည်
ဖြစ်ရာ မည်သိမည်ဟုံ့ဆုံ့ဖြတ်ရမည်ကို အစဉ်းစားရကြပ်၍၏
လေတော့၏။

ဘုံးပြုကောက်နှင့် တွေ့ဆုံးမြှင့်

ကိုလူကလေးသည် လွယ်အိတ်ကြီးကို လွယ်လျက် ခြော့
ဆည့်ရာသိသောက်၍ လာခဲ့ရာ ဦးထောင်ဘုံးကိုနှိမ်ရောက်လျှင်
အုအိုးစင်၍ ရေသေစက်ပြီးနောက် ရေအိုးစင်နှင့် မလှမ်းမကမ်း
ဆုံးရောက်တွင် တရာ်တော်အားကြီး တစ်ဦးနှင့် မြန်မာ
အားကြီးတစ်ဦးတို့သည် အေးချမ်းစွာထိုင်လျက် စစ်တုရင်ထိုး
မြှုပြုးလျှင် အနီးသွားတစ်ဦးက လက်ပိုက်လျက်
ပို့ဝင်စားစွာ ကြည့်ရှုနေသည်ကိုတွေ့လျှင် ကိုလူကလေးလည်း
သို့မြစ်တုရင်ပိုင်းသို့ သွားရောက်လေတော့၏။

ကိုလူကလေးလည်း အားကြီးနှစ်ဦး အတိုက်အနယ်
စားနေသည် စစ်တုရင်ပိုင်းအနီး၍ စိတ်ပါဝင်စားစွာ ဝင်ရောက်
ပြည့်ရှုခဲ့လေ၏။

တရာ်အားကြီး၏ မင်းကြီးအား မြန်မာအားကြီးက
အားကြီးမြှင့်ပိတ်၍ ‘ခွဲ’ ရန် ကြောည့်လိုက်လေ၏။ တို့အခါ့၍
အုတ်အားကြီးသည် လွန်စွာအကြံရှိရှု၍ သွားလေ၏။ တရာ်
အားကြီးလည်း သွေ့ဦးခေါင်းကို ပွဲတိကာ အကြံယူတ်၍
နာမလေ၏။

ထိုအခါ့ ကိုလူကလေးက တရှတ်အဘိုးကြီးဘက်၏
ဝင်၍ ...

“မင်းကြီးရွှေ့က ရထားလမ်းကို စစ်ကနဲ့ ပိတ်လိုက်ပါလေ
ပေါက်ဖော်ကြီး”

ဟု အကြံပေးလိုက်ရာ ပေါက်ဖော်ကြီးလည်း ကိုလူကလေး
ပြောသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်လိုက်ရာ ... မြန်မာအဘိုးကြီးက
ပေါက်ဖော်ကြီး၏ရထားကို သူ၏မြင်းနှင့် စားလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ့ စစ်တုရင်ဝိုင်းအနီးခြားရုပ်ပြုကြည့်နေသောသုတေသန
ကိုလူကလေး၏ မှားယွင်းသော အကြံပေးခြင်းကို သရေစိတ်
သက္ကာသိရှိသောအပြီးဖြင့် တစ်ကိုယ်တည်း မူခီးမခနဲ့ပြုလိုက်
လေ၏။

ကိုလူကလေးလည်း ထိုသူ၏မါးမခနဲ့နိုင်လှသောအတိုင်း
ကို မြင်တွေ့လိုက်ရသည်ဖြစ်ရာ အနည်းငယ် စပ်ဖျဉ်းဖျဉ်းပြု
သွားလေ၏။ ထိုသူလည်း ပေါက်ဖော်ကြီးသည် ကိုလူကလေး
အကြံပေးမှားယွင်းမှုကြောင့် ကေန်မှုချုပ်ပေတွေ့မည်ဟု ယူဆဲ

သည့်အလောက် စစ်တုရင်ဝိုင်းမှ ထွက်ခွာ၍ သွားလေ၏။

ကိုလူကလေးလည်း စစ်တုရင်ဝိုင်း ပြီးဆုံးသည်အား
ပေါက်ဖော်ကြီးဘက်မှ ဝင်ရောက် အကြံပေးခဲ့လေ၏။ အ

ဝင်စစ် ပေါက်ဖော်ကြီးရှုံးခြင်းမှာ ကိုလူကလေးကြောင့်မေး
ပေး။ ကိုလူကလေးသည် သိသီးသာသာကြီး ရှုံးခြင်း၏၏
ဝင်ရောက်ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပေးရာ မရှုမလှ ရှုံးရမည့်အကြံ
တော့ ကာကွယ်နိုင်ခဲ့ပေ၏။

ကိုလူကလေးလည်း စစ်တုရင်ကစားနေသော အဘိုးကြီး
နှင့်ယောက်အား နှုတ်ဆက်၍ လျှောက်လာခဲ့ရာ ဂေါ်ရာကုန်း
ထိုင်ရှိ နှုန်းစိမ်းပျော်ပျော်နှင့်ဖျော်သော လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ရောက်
သွေ့င် လက်ဖက်ရည်သောက်ရန် ဆိုင်အတွင်းသို့ ဝင်လေ၏။

ဆိုင်တွင်းသို့ ရောက်သွေ့င် လက်ဖက်ရည် တစ်ခွက်နှင့်
အိက္ခာကျွေးတစ်ခွား၏ကို မှားယုတားသောက်လေ၏။ ထိုအခါ့၏
သို့ အနီးဆုံးတော့ပွဲမှု လူတစ်ယောက်နှစ်ယောက်က သတင်းစာ
တွဲ ပါသော တော့ပုန်းကြီးစံအကြောင်းကို ပြောဆိုနေကြ
လေ၏။

တစ်ယောက်သောသူက သူ၏အဖော်အား -

“တော့ပုန်းကြီးစံပဲကို အစိုးရက ဆုင့်ထုတ်ထားလိုက်ပြီ
သို့ပါလား”

ဟု ပြောလိုက်သလို ကြားသွေ့င် ... ကိုလူကလေးသည်
သောက်လက်စ လက်ဖက်ရည်ပန်းကန်ကိုချုလိုက်ပြီးနောက် -

“ဆုင့်ထုတ်လ မမိနိုင်ပါဘူးပျော့၊ တော့ပုန်းကြီး စံပဲကို
သွားရာ ချုပ်စာယ်ပျော့ အင်လိပ်အစိုးရက ဘယ်နည်းနဲ့မှုဖော်နှင့်
အ မဟုတ်ပါဘူး”

ဟု ဝင်ရောက်ပြောဆိုမိလေ၏။ ထိုသို့ပြောဆိုပြီးနောက်
အိုင်မျက်နှာချင်းဆိုင်တစ်ခွဲကျော်မှ မိမိအားကြည့်လိုက်သော
သုတစ်ဦးကို သတိပြု၍ ကြည့်လိုက်ရာ မိမိအား ပမာမခနဲ့အပြီး
မြှုံးပြု၍ ဝင်တုရင်ဝိုင်းမှ ထွက်သွားသောသူပြုခဲ့ကြောင်း

တွေ့ရလေ၏၊ ယခုလည်း မိမိက တော့ပုန်းကြီးစံဖဲ့အား မဖို့မြင် ကြောင်း ပြောသည်ကို ထိုသူက လျှင်ပြောင်သကဲ့သို့သော အပြုံးမျိုးကိုပြုးထဲက . . . စီးကရက်ဖွာနေသည်ကိုတွေ့လျှင် ကိုလူကလေးသည် လွန်စွာဒေသဖြစ်၍ သွားလေ၏။ ထိုကြောင်း

“ဒီမှာ . . . ဟိုကမိတ်ဆွဲ၊ ဘာပြုးတာလဲဗု”

ဟု ထိုလူကလေးက လုမ်း၍ မေးလိုက်ရာ . . . ထိုသူထဲ ကိုလူကလေးအား အရေးလုပ်၍ ကြော်၍ များပင် ဖြော်လဲ -

“ကိုယ့်လူရဲ့လျှောကိုက မလိုအပ်ဘဲ တယ်ပြီးအလုပ်လုပ်ထာ ကို ပြုးတာပါ၊ စောစောက ရေဇ်းစင်နားမှာလဲ ကိုယ်ထဲ၏ ဘယ်သူကဗျာ အကြော်ဥက်မတောင်းဘဲ အဆိုအင်းမတည့်တဲ့ အကြော်ကို ဝင်ပြီးပေးတဲ့အတွက် ပေါက်ဖော်ကြော်ရှုံးရဲ့ ရထားတစ်စုံ အထားခံလိုက်ပြုံးပြီ အခုပ် ဟိုလူနှစ်ယောက်က သူတို့ဘာသာ သတ်းစာများပါတဲ့ စံအကြောင်းကို ပြောနေတာ၊ ကိုယ့်လူ ကိုလဲ မေးတာမဟုတ်ဘဲ ကိုယ့်လူက စံကို အက်လိုပ်အခို့ရော ဘယ်တော့မှ ဖမ်းပို့နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတဲ့ အချိုးမကျတဲ့ ထင်မြောင်ချက်ကို ဝင်ပြီးပေးတဲ့ ကိုယ့်လူကို ကျွန်းက သရော လျှင်ပြောင်တဲ့ အနေနဲ့ ပြုးတာပါ”

ဟုပြောရင်း ဆေးလိုပ်မီးခါးများကို မှုတ်ထုတ်လိုက်ရာ ကိုလူကလေးသည် သည်းမခံနိုင်တော့ဘဲ လွှုထိုတ်တွေ့မှုံး ဂေါ်ရခါးဓားကို ထုတ်ရန်အတွက် လွှုထိုတ်အတွင်းသို့ လက်ထိုနှုံးကိုလိုက်ရာ ထိုသူက -

“ဘာလဲ ကိုယ့်လူ - ဇီတ်ထဲမှာ အလေးခံပြီး သုယ်ထား လုပ် ဂေါ်ရခါးဓားကြီးနဲ့ ကျွန်းလည်ပင်းကို ခုတ်မဖို့လား၊ ဓား ဓား . . . သရောနည်းလျှော်လား၊ ဓားနဲ့ခုတ်တဲ့ အလုပ်က လွှုထိုပါတယ် လူတိုင်းလုပ်နိုင်တဲ့အလုပ်မျိုးပါ”

ဟု ထိုသူက ဆိုလိုက်ရာ ကိုလူကလေးလည်း နေရာမှတ၍ သို့သူထံသို့ ပုံးခနဲထားရန် သွားလေ၏။

“ဟဲ ဟဲ ဘာလဲ ကိုယ့်လူ၏ လက်နက်မပါဘဲ သတ်ပုတ် ဆို့လား၊ အဲဒါ ဘာဆန်းသလဲ၊ တိရစ္စာန်တွေလဲ ဒီလိုပ် သက်နက်မပါဘဲ သတ်ပုတ်ကြတာပဲ မဟုတ်လား၊ အဲဒါကို အျော်က ဘယ်အထင်ကြိုးပါမလဲဘူး၊ သတ္တိရှိတယ်လို့ ဘယ်သူ သုသဆပါမလဲ၊ သတ္တိပြုချင်ရင် အေးအေးဆေးထိုင်စ်းပါ”

ဟု ထိုသူက ပြောလိုက်လေ၏။

“ဘယ်လိုသတ္တိမျိုး ပြုရမလဲ”

ဟု ထိုလူကလေးက မေးလိုက်လေ၏။

“ပြောပါမယ် ဒီလို ဒီလို ခင်ဗျားက တော့ပုန်းကြီးစံကို အက်လိုပ်အခို့ရက်မေးလိုမဖို့နိုင်ဘူးလို့ပြောတယ်၊ အဲဒါ ခင်ဗျား အိုယ်တိုင် ဒီလိုပဲ ယုံကြည်လို့ပြောတာလား၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ဆိုတာ ဟုတ်ဟုတ် မဟုတ်ဟုတ် ပြောချင်တာပြောလိုရတယ် ဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ ပြောတာလား” ဟု ထိုသူက မေးလိုက်လေ၏။

“ကျွန်းကိုယ်တိုင် အဲခီးအတိုင်း ယုံကြည်တယ်”

ဟု ထိုလူကလေးက ပြောလိုက်လေ၏။

၂၁ ◆ မင်္ဂလာ

“တစ်နှစ်အတွင်း တော့ပုန်းစံဖို့မိရင် ခင်ဗျားကို ကျော်စေ
သတ်ရမလား”

ဟု ထိုသူက အေးဆေးတည်ပြစ်စွာ မေးလိုက်လေ၏။

“တစ်နှစ်အတွင်း ဖမ်းလို့မှမိရင်ကော်”

“မမိရင် ကျော်က ခင်ဗျားဆီကိုလာပြီး အသတ်ခံမယ်”

“စိန်လိုက်လေ”

ဟု ကိုလူကလေးက ပြောလိုက်လေ၏။

“စိန်စမ်းပါ၊ တော့ပုန်းစံဖို့ပြီခို့ရင်တော့ နောက်နှစ် ဒီပြီ
ဉှုစွဲတို့လဲ ၁ ရက် ညသန်းခေါင်မှာ အသတ်ခံဖို့ လာခံရင်ယော
ခင်ဗျားကို တကေယ်သွေ့ခို့ရှိတဲ့လဲ၊ ကိုယ့်ပါးစပ်က ထွေတို့
စကားကို အသက်နှစ်လုပ်ပြီး တာဝန်ယူတဲ့လဲလို့ ကျော် ယူဆမယ်
အဲဒီလို့မဟုတ်ဘူးဆိုရင်တော့ ကိုယ့်လူကို အလတားလူ ပြော
ပြောရာ လျောက်ပြီးပြောထတ်တဲ့လူညံ့လို့ ကျော်က သတ်မှတ်
လိုက်မယ် ဒီလို့လောင်းတာဟာလဲ ကျော်က တော့ပုန်းစံဖို့
ဖမ်းမိစေလိုတဲ့ စေတနာကြောင့် မဟုတ်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဘယ်
ပေါင်းစုံစည်းစားကြည့်တဲ့အဲခါမှာ ဆုင်စွဲထုတ်ပြီး တစ်နှစ်တော်
ခံမှုမဟုတ်ဘူးလို့ တွက်မိတဲ့အတွက်ပဲ၊ ဘာပဲပြစ်ဖြစ်လေ...
တကေယ်လို့ ကျော် မှားသွားရင်လဲ အဲဒီနောက်ကို ခင်ဗျား
အသတ်ကို ခံဖို့ ဆက်ဆက် ကျော်လာခဲ့ပါမယ်ပျား”

ဟုဆိုကာ ထိုသူသည် လက်ဖက်ရည်ဖို့ရှင်း၍ ထွေတို့
လေ၏။

ကိုလူကလေးက ထိုသူ၏ကော်ကိုကြည့်လျက် ကျော်ခဲ့လေ-
မ်း ထိုသူကား စကားကို အေးအေးဆေးဆေးပြောခဲ့၏။ သို့ရာ-
၏ ထိုသူ အေးအေးဆေးဆေးပြောသောစကား၏ အဆုံးခြား
အသက်ဆုံးရမည့် အကြောင်းအရာများ ပါရှိပေသည်။ ထိုသူ၏
အဘာဝကား ကိုယ်၏ရှုပိုင်းမှ လက်မများဖြင့်သုပ္ပါယ်ကာ အဲမြို့
မြို့တွင်ပါသော အဆိပ်ဖြင့် ထိုးလေ့ရှိသော ကင်းမြို့ကောက်၏
အဘာဝမျိုးဖြစ်၏။

ကိုလူကလေးအား သတို့ရှိသော သူအဖြစ် စကားဖြင့်
သုတေသနပြီးနောက် အသက်ချင်းထပ်၍ လောင်းကြေးစပ်သွား
သာ ထိုသူသည် ကိုလူကလေးအား လည်းကောင်း၊ လက်ဖက်
သည်ဆိုင်အား လည်းကောင်း လုံးဝ လုည်းပင် မကြည့်ဘဲ
ခွာတ်ခွာသွားလေတော့၏။

လုပ်နည်ဆေးတစ်ခု

တစ်နှစ်သို့ ရန်ကုန်ဖြူ၊ အစွမ်းရှိ ဘုန်းတြီးတော်တစ်ကျောင်းသို့ အသက်သုံးဆယ်နှီးပါးခန့်ရှု၍ ရုပ်ရည် ထွက်ခေါ်မောင်း လူလုပ်တစ်ခုး ရောက်ရှိလာလေ၏။ ထိုလုပ်၏ မျက်လုံးများသည် ထွန်စွာတောက်ပြောင်လှပေ၏။ ငြင်းကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်မှာ ပိုန်သည်လည်းမဟုတ်၊ ဝသည်လည်းမဟုတ် ထွန်စွာအချိုးကျလှပေ၏။ ငြင်း၏ လက်ခေါ်အား မှာလည်း သွယ်၍ ရှည်၏။ နှုတ်ခမ်းမွေး အနည်းငယ်ရှိ၏ ထိုလုပ်ကို မြင်ရသူအပေါင်းသည် ထိုလုပ်၏၏ ခေါ်သော ရုပ်ရည်ကို ဝရ်ပြုပါကြလေ၏။

ထိုလုပ်သည် ဘုန်းတြီး တော်ငြီးသို့ ရောက်လှ ဘုန်းတော်ကြီးအားဝတ်ပြုပြီးနောက် ဤတော်ငြီးသိုးမှလာသိုံးသော လူသူတော်တစ်ခုး ရှိမရှိ ဘုန်းတော်ကြီးထံ၌ ဖျော်ထား မေးမြန်းလေရာ ဘုန်းတော်ကြီးက ကျောင်းအောက်ဖုံးနေထိုင်သော ကပိုယကြီး၏အမည်မှာ သီးမှလာဖြစ်ကြော ပြောလျှင် ထိုလုပ်သည် တော်ငြီးအောက်ရှိ သီးမှလာထံသွားရောက်ကာ ...

“ကျွန်တော်အေးနှီးယကလာခဲ့တာပါ၊ ကျွန်တော် ဘာကြောင့်လာခဲ့တယ်ဆိုတာတော့ ဦးလေးသီးမှာပါ၊ ကျွန်တော်နာမည် ပြောလို့ ခေါ်ပါတယ်”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ဦးမှလာက ပြောဟု ခေါ်သော ထိုလုပ်အား ခြေခံဆုံးခေါင်းဆုံးကြည့်ရှုပြီးနောက် -

“မောင်ရင့်ကို ဘယ်သူ လွှတ်လိုက်တာလဲ” ဟု မေးလေ၏။

“စနေမောင်မောင် ဆိုတဲ့လူနဲ့ တပ်ချွဲမဟာလ်မှာ တွေ့ပါတယ် သူက လမ်းညွှန်လိုက်တာပါ၊ ကျွန်တော် ဘာတွေလုပ်ရ စလဲ ပြောပါ၊ ကျွန်တော် တစ်သောမတိမ်း လုပ်ပါမယ်”

ဟု ပြောက ပြောလိုက်လျှင် ဦးမှလာက ...

“စစ်တပ်က ထွက်ပြီးလား” ဟု မေးလိုက်လေ၏။

“မထွက်ရသေးပါဘူး၊ ကျွန်းမာရေးကို အကြောင်းပြုပါး ဆင့်ယူခဲ့ပါတယ်”

“သူငယ့်ကိုပြောရမှာ အားလုနာပါတယ် သူငယ်လိုချင်တဲ့ ပညာက ကျွုပ်ဆိုမှရှိတယ်လို့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်က ညွှန်လိုက်သလား”

“ဟုတ်ပါတယ် ဦးလေး ဘာဖြစ်လိုလဲ ... အဲဒီပညာကို ဓမ္မေးချင်လိုလား”

“ပေးချင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ပညာက သိပ်ပြီးလွှာယ်လွန်းလို့ သူငယ်အနေနဲ့ အထင်သေးသွားမှာ စိုးလိုပါကွယ်”

ဟု လူသူတော် ဦးမှလာက ပြောလေ၏။

“ပေးသာပေးပါခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော် ပညာကို အထင်သေးထဲ လူမျိုး မဟုတ်ပါဘူး၊ စနေမောင်မောင်ဟာ ကျွန်တော်ကို

၆၄ ◆ ထောက်

ထူးဆန်းဘုံး၏ အိမ်ဖွဲ့တော်တိ လုပ်ပြခဲ့ပါတယ်၊ ကျွန်တော်ထဲ
အဲဒီပညာကိုပေးပါလို့ ဆိုတော့ . . . သူက မြန်မာပြည်ပြီးပြီး
နတ်တလင်းမြို့မှာ အဲဒီပညာမျိုးတတ်တဲ့ လူ ရှိမရှိ စုစုများပါတယ်
မတွေ့ရင် အင်းမိန့်ဘက်မှာ စုစုများပါတဲ့ မတွေ့ရင် ဦးမှာယာ
ဆိုတဲ့ လူသူတော်တစ်ဦးကို စုစုများပြီး သင်ယူပါလို့ အတိအကျ
ပြောသွားပါတယ် ဦးလေး”

ဟု ပြီးစွာက ပြောလိုက်လျှင် ဦးမှာလာက နှစ်လိုဖွှုယ်ရှာ
ပြီးလိုက်ပြီးနောက် . . .

“ကျိုပေးရမယ့်ပညာက လွယ်လွန်လွန်းလိုပါ သူငယ်ရှစ်
သင်ချင်ရင်တော့ နတ်ဖြန်ခဲ့ကို လာခဲ့ပါ”

ဟုကဗျိုပေးလိုက်လျှင် ပြီးစွာဆိုသွားလည်းပြန်သွားလေ၏

ပြီးစွာလည်း မိမိတည်းခို့ရာသွေ့ပြန်ခဲ့ပြီးလျှင် မှတ်စုစုဖွှုယ်
တော်ပုန်းစဲဖော်း တစ်နှစ်အတွင်း ဖမ်းရမည်ဟု အလောင်
အစား ပြုခဲ့ပဲ့ အကယ်၍ တစ်နှစ်အတွင်း ဖမ်းဆီးရပို့ပြုခြင်းမျိုး
ပါက မိမိသည် ငော်ရာကုန်းထိုင်သို့သွားရောက်၍ မိမိပြုင်ဘက်
၏ သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရမည့် အကြောင်းအရာ အာပြည့်အစုတိ
ရေးဓာတ်ခဲ့လေ၏။

ရောက်တစ်နှစ်နှင့် တောော်ပြု ပြီးစွာသည် ဦးမှာလာထဲ
သို့ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူ၍ သွားရောက်ခဲ့လေ၏။

ဦးမှာလာက လက်ဆောင်ပစ္စည်းများကို ယူပြီးလျှင်
အောက်ပါစားကို ပြောလေ၏။

“ကျိုပေးရမယ့်ပညာက မလုပ်နိုင်ပါဘူး စနေမောင်
အစွမ်းထိုက်အောင် တိတိကျကျ မလုပ်နိုင်တဲ့လူပါ၊ ဒါကြောင့် စနေ
မောင်မောင် ရောက်သွားတဲ့ နေရာတိုင်းမှာ ‘စနေမောင်မောင်’
‘စနေမောင်မောင်’ နဲ့ လူတွေက အာတ်အော်သောင်းတင်းဖြစ်
နေတာပေါ်ကွယ်၊ သူက ထူးခြားပော်တိုး သူငယ် ကျိုပေးရမယ့်ပညာပါပဲ၊ ဘာပညာခေါ်တယ်လို့
တျော်ကိုယ်တိုင်မသိပါဘူး ဥပမာပြောရရင် သဲမှာ သံလိုက်ရှိ
သလို လူမှာ့လဲလူလိုက်ရှိတယ်လို့ ကျိုပေးရမယ့်တယ်၊ သံလိုက်
သံကို သံမှုန့်ကလေးတွေက ပြောသွားသလို လူလိုက်ရှိတဲ့ လူဆီး
တို့လဲ လူတွေက ပြောသွားရတယ်၊ အဲဒီလူလိုက်တို့ ရအောင်
ထုတ်ပြုခဲ့ကျွန်တဲ့ ငွေလိုက်၊ ရွှေလိုက်၊ စိန်လိုက်တွေက အလိုလို
ပြောလာပါတယ်၊ ငွေလိုက်၊ ရွှေလိုက်ဆိုတာကော် ယုရှုလာ?”

ဟု ဦးမှာလာက မေးလိုက်ရာ ငင်းတို့အနီးတွင် ထိုင်၍
နားထောင်နေသော ကြော်တို့ကို အလွန် ဝါသနာပါသည်
အောင်မောင်းဆိုသော ဘုန်းကြီးကြောင်းသားက . . .

“ဟုတ်နိုင်ပါမလား ဦးမှာလာ”

ဟု ငင်၍ တော်ကတက်လေ၏။

“အောင်မောင်းက မယုဘူးကိုးကွာ ဗာစ်ခါက ရသေ့ကြီး
ဦးဆိုတို့အက်လိပ်အနီးရေးစုစုဆောက်တွေက ရသေ့ကြီး ငွေလိုက်
ဆုံးနေသလားလို့ သွားပြီးမေးတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ ဦးဆိုတို့
ငွေလိုက် ဘယ်ကမလဲကွာ ရွှေလိုက်ပေါ်ပါ လုပ်စနေတာလို့

ပြောလိုက်တယ်၊ အဲဒီအခါမှာ စုထောက်တွေက လုပ်ပြစ်ဆိုတဲ့
ပြောတာကို” ဟု ဦးမှာလာက ပြောသွင် ။

ကြက်သမား အောင်မောင်းက -

“ရသော်ကြီး ဦးခွဲ့က ငွေစွဲဗျာလုပ်ပြသလား ဦးမှာလာ”
ဟု သံချွင်ဇောဖြင့် မေးလိုက်လေ၏။

“ဒီလိုတဲ့ ။ ရသော်ကြီး ဦးခွဲ့က ဘရွှေ့က်တစ်ရွှေ့က်ယျှော်
ကိုစွဲရှိလိုအလွှာငွေထည့်ကြပါတယ်ဟုတိ လို စာတစ်စောင်နေ့
အောက်က ရသော်ကြီး ဦးခွဲ့လိုလက်မှတ်ထိုးတာရှိတဲ့ ပြီးယော
စုထောက်တွေ ရှေ့မှာပဲ သူ့ရဲ့ တပည့်တွေကို အဲဒီစာယျှော်
ရှိလိုက တပည့်တွေဆီ မျှတ်လိုက်တာ၊ အဲဒီတပည့်လဲ ပြန်လာ
ရော ငွေတွေရော၊ ခွဲ့တွေ စိန်တွေ ကျောက်သံပတ္တမြားတွေပါ
ရလာတာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ တပည့်တွေက ရသော်ကြီး ဦးခွဲ့ကို လှုပို့၍
ကြတာ၊ စုထောက်တွေပဲ ငွေစွဲဗျာ အတုလုပ်နေတယ်ဆိုတဲ့
သတ်းဟာ မမှန်ကြောင်း မျက်မြေပို့ကိုယ်တွေဖြစ်လို ဦးခွဲ့တဲ့
ကန်ဝေါ့ပြီး ပြန်သွားကြတယ်တဲ့ ဦးခွဲ့ပြောလိုက်ရင် တစ်ခွဲ
ပဲကွာ သူ့ဒကာတွေ သူ့ကိုသိပြီးယုံကြည့်ကြတာ၊ လူလိုက်ရှိတဲ့
လူဟာပဲ ဒီလိုပဲကွာ အနေကြီးတာဟာ ပထမဆုံး ‘လူပို့’
ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ရဖို့ပဲတဲ့”

ဟု ဦးမှာလာသာက ပြောလိုက်ရာ ကြက်သမား အောင်မောင်
လည်း ပိုက်ထားသော ကြက်ကြီးကို အောက်သို့ ပစ်ချုလိုက်
ပြီးသွင်း-

“ဦးမှာလာပြောတဲ့ လူလိုက် ကျော်လဲလိုချင်ပါရာ”

အမှတ်ပုံင်စောင်းရှင် သမေသနသုတေသန အသာစုံသုတေသန ◆ ၆၇

ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

ထိုနေ့နှင်းကိုပိုင်းမှတ်၍ ဦးမှာလာတ သူ၏ “လူလိုက်နည်း”
ဟု ပြုစွာအားသင်ပြုပေးလေ၏။ ကြက်သမား အောင်မောင်းက
အနီးမှကြည့်၍နေလေ၏။

“ဘယ်အချိန်စာ ဘယ်တော့စာ ရက်ရာလတ္ထု ပြသော်
ထို မရွေးပါဘူး စလိုရပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့လို ကြာသပတေးသား
ဆိုရင် ဘယ်လိုပြဖို့ဖြစ်ဖြစ် ပထမပတ်ထဲက ကြာသပတေးနေ့
နှင့် ၆ နာရီက ၃ နာရီခြောတွင်း အချိန်ကိုပဲ ရွှေပြီးလုပ်သင့်
တယ်လို ကျော် ထင်တယ်၊ စနေမောင်မောင်ကတော့ ဟောဒီ
သေးကလေးနဲ့ကြည့်ပြီးလုပ်သွားတယ်၊ သူပြောတာတော့ အဲဒီ
နည်းက ပိုပြီးကောင်းတယ်လို ပြောတာပါပဲ၊ ကျော်က သူ့လို
နည်းလဲ မတတ်း၊ ပေဒင်လဲ မတတ်း၊ ဒါပေမဲ့သူ ရေပြတဲ့
သေးကလေးတော့ မှတ်မိပါရဲ့ ဟောဒီအတိုင်းပါပဲ”

ဟု ဆိုကာ အောက်ပါလေးကို ရေးပြုလေ၏။

		G		C		D		E		F	
		A		B		C		D		E	
		A		B		C		D		E	
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

“အဲဒီတေသူသုတယ်ရဲနာမည်က ပြုစာလိုတော့ စထက်ချို့ရယ်၊ ယရှစ်ရယ်၊ လုံးကြီးတင်ရယ်၊ စလုံးရယ်၊ ဆလိမ်ရယ် အော်ရယ် မဖြုတ်လား” ဟု ဦးမှာလာက မေးရာ ပြုစာ ဖြစ်တာ . . .

“ဟူတ်ပါတယ” ဟု ပြောလေ၏။

“ဒီတော့ စထက်ချို့အတွက် (၁) ဂကန်း၊ ယရှစ်အတွက် က (၃) ဝက်န်း၊ လုံးကြီးတင်အတွက် (၅) ဂကန်း၊ စလုံးအတွက် (၆) ဂကန်း၊ ဆလိမ်အတွက် (၇) ဂကန်း၊ မဟုတ်လား၊ အဲဒီဂကန်းတွေ စုစုပေါင်းလိုက်တော့ ၃၂ ရတယ် မဟုတ်လား၊ တစ်ခါ အဲဒီဂကန်းထိ တစ်ခါတည်းပေါင်းလိုက်တော့ ၅ ရတယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒီနေ့နှစ်ရှုံးလိုက်တော့ ဗုဒ္ဓဟူးပိုင်တဲ့နေ့ရတယ်မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ သူငယ်တ အဲဒီနေ့မှာ စတင်သင့်တယ်”

ဟုဆိုလျှင် ကြက်သမား အောင်မောင်းကလည်း သူ၏ အမည်ကို ယော်နှုံးကြည်၍ တွက်ချက်ပြီးလျှင် . . .

“ဦးမှာလာ . . . ဂျုပ်နာမည်ကို တွက်လိုက်တော့ (ကြာသပတေး) ပိုင်နေကို ရတယ်ပဲ၊ တကယ်လို့ ကျုပ်အတွက် လုပ်ချင်ရင် အဲဒီနေ့ကို လုပ်ရမှာပေါ်နော်” ဟု ဆိုလေ၏ ထိုအခါ့ ဦးမှာလာက ခေါင်းညီတ်ပြီးလျှင် . . .

“မင်းလဲမဆိုဘူး၊ ဟူတ်သားပဲ”

ဟု ပြောလေ၏။ ထိုနောက် ထမင်းစားချိန်သို့ရောက်သွေ့ ဦးမှာလာက ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ထမင်းဟင်းမှားကိုယူ၍ ပြုစာ အား ကျွေးမွှေးလေ၏။ ပြုစာက မစားလို့ကြောင်း အတန်တော့

ပြုးဆန်သော်လည်း ဦးမှာလာက စားရန် တိုက်တွေ့နာဖြင့် စားသောက်ရလေ၏။

ထိုအခါ့ ဦးမှာလာက ပြုစာ ထမင်းစားသည်ကို အနီးမှ သေသာချာချာ ထိုင်၍ကြည့်တာ -

“သူငယ် ထမင်းစားတာက ပြန်လွန်းအားကြီးတယ် ညျက် နေအောင် ဝါးရမယ်၊ ပြီးတော့ ဘို့ယေားတဲ့ ထမင်းလှတ်ကို အရသာခံရမယ်၊ အရသာခံရင်း ငါရဲ့လျှောမှုရှိတဲ့ အကြော တလေးပေါင်း သိန်းသန်းကုဋ္ဌတော့ အခုခု ငါစားနေတဲ့ ထမင်းတင်းထမှာပါတဲ့ အဖိုးတန်တဲ့ ဓာတ်တစ်မျိုးကို ထုတ်ယူနေပြီး အဲဒီဓာတ်ဟာ ငါရဲ့သွေးထဲသားထကို စိမ့်ဝင်သွားပြီး အဲဒီဓာတ် ဟာ ဘာကိုပဲလုပ်လုပ် အောင်မြင်စေတဲ့ အာစ္စမ်းသတ္တိရှိတဲ့ ဓာတ်တစ်မျိုးလို့ သေသာချာချာဆင်ခြင်ရင်း စားရမယ်တဲ့”

ဟု ဦးမှာလာက ပြောလေ၏။

ထိုနောက် ရေသောက်ရာ၌လည်း ညွှန်ကြားလေ၏။ ရေခါးမိုင်းပြီးလျှင် ရေခါးရာ၌လည်း ရေကို တဖြည်းဖြည့်းလောင်းရန်နှင့် ရေထဲတွင်ရှိသော အောင်မြင်စေသည့် ဓာတ် တစ်မျိုးသည် ခွေးပေါက်များမှာတစ်ဆင့် ကိုယ်တွင်းသို့ စိမ့်၍ ဝင်သွားကြောင်း ဆင်ခြင်ရန် ညွှန်ပြလေ၏။

ထိုအခါ့ ကြက်သမား အောင်မောင်းက ဦးမှာလာအား . . .

“ဦးမှာလာရဲ့ ‘လူလိုက်နည်း’ ကလ ဘူးမှုလဲ မခန်းမဲ့ သား၊ ထမင်းစားတာရယ်၊ ရေခါးတာရယ်ပါပဲလား”

ဟု ဆိုကာ ဒုးကိုန်း၌နေလျှင် ဦးမှာလာက . . .

“အဲဒီလို ဗြို့နေခြင်း၊ အကြောင်းမဲ့ ငတောနခြင်း
လက်သည်ကို ကိုက်နေခြင်း စတဲ့ဟာတွေကိုလဲ မလုပ်ရဘူး
အဲဒီလို တစ်လဲလောက် စားတာသောက်တာ၊ ရေခါးတာ
ထိုင်တာကအစ အကျင့်ရအောင် ပြုလုပ်ရမယ်၊ အဲဒီလိုပြုလုပ်
ပြီးရင် ဘရွှေ့ဘက်ကို မျက်နှာမျှပြီး မျက်စိမ့်တိုင်ပါ မျက်စိ
ထဲမှာ မည်းမည်းမောင်မောင်တွေ မြင်ရလိမ့်မယ်၊ နောက်တွေ
ပြီးပြီးပြက်ပြက်တွေ မြင်ရလိမ့်မယ်၊ အဲဒီအခါမှာ မဟုရ
ကျောက်ကို ငွေ့နဲ့ လက်စွပ်ကွဲ့းပါတယ်၊ ညာဘက်လက်ညီးမှာ
ဝတ်ထားလိုက်ပေတော့၊ ပထမအဆင့် အောင်မြင်ပြီး နောက်
တော့ အဲဒီလို ပြီးပြီး၊ သမာဓိရှုရှိထိုင်ပြီး မျက်စိထဲမှာမြင်ရတဲ့
ပြီးပြီးပြက်ပြက်အရောင်တွေကို အာရုံပြုပြီး စိတ်ကို ဘယ်မှ
မရောက်စေတဲ့ ကြည့်နေမယ်ဆိုရင် နောက်ထပ် ထဲ့ခြားတဲ့
ပြောင်းလဲမှုတွေ တွေ့ရမယ်၊ အဲဒီအခါမှာ မျက်စိထဲမှာ မြင်ရတဲ့
အရောင်နဲ့ ဆင်တူတဲ့ ကျောက်တစ်မျိုးကို လက်စွပ်လုပ်ဖြေး
ဝတ်ထားလိုက်ပေတော့၊ အဲဒီပညာရပ်ကို လိုက်စားနေတဲ့လဲ
အချင်းချင်း တွေ့ကြတဲ့အခါမှာ ရာက်မှာဝတ်ထားတဲ့ လက်စွပ်
ကို ကြည့်ပြီး ဘယ်လိုအခြေအနေရောက်နေပြီးဆိုတာ သို့ကြေား
တယ်ကွုက်ယူလို့ ကျူးကျူးတဲ့ ဒေါက်တာက သို့သော်လည်း
ပေးနိုင်တာပါ၊ ဝါသနာပါလို့ လုပ်ချင်ရင်တော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်
လုပ်ကြည့်ပေတော့” ဟု ဦးမှာလာက ပြောလေ၏။

ထိုနောက်ရှု ပြုစွာလည်း ဦးမှာလာထဲသို့ လာရောက်ပြီး
လေ့ကျင့်ခြော့သွေးလအတွင်းနှင့်ပင် လက်စွဲ လက်စွပ်သုံးကွဲ့

ဝတ်နှင့်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ထိုလုပ်ငန်း၏ ပါရမီရှုကြောင်း
သိရှိနိုင်ပေသည်။ ထိုကျောင်းသို့လည်း ကျောင်းအကာမိသားစု
သည် ခြောက်လည်ပတ်ကြပြီးလျှင်၊ ဘုန်းတော်
ကြိုနှင့် ဘရွှေ့ဘပ် သလ္ားပ စကားများပြောခြင်း၊ ကျောင်းအတွက်
လိုအပ်သည့်များတွေ လျှင် လျှော့ခြင်းခြင်းများပြုလုပ်လေး၏။ ထို
ကျောင်းအကာမိသားစုနှင့် ဦးမှာလာသည်လည်း ဆွဲမျိုးရင်းခုံး
များကဲ့သို့ ရင်းနှီးလျှပ်ပေသည်။ ကျောင်းသို့ လာသည့်အခါ၌
ကျောင်းအကာမိသားစုသည် ဘုန်းတော်ကြိုနှင့် လျှော့ခြင်းရေးရေးနှင့်
လိုင်ပင်သကဲ့သို့ ဦးမှာလာနှင့်မူရောင်းရေးဝယ်တာကိစ္စ၊ ရပ်ရေး
ရွှေရေး၊ စီးပွားရေးများကို တိုင်ပင်လေ့ရှိပေသည်။

ထိုကျောင်းအကာမိသားစုမှာ စမ်းချောင်းရွေး၍ ရွှေဆိုင်
ခွင့်ထားပြီးလျှင် တစ်ဖက်၌လည်း စိန်ရွှေရတာနာ ပွဲစာများ
သုပ်ကြေလေ၏။ တစ်ခါက ရွှေများကို တတ်ရေးနှင့် ဝယ်မြို့၌
ကြောမြို့ပင် ရွှေရေးများ ထိုးရှု ကျေသွားသည်နှင့် ကြောကြေခဲ့
လေရာ ဦးမှာလာထဲသို့ လာရောက်၍ အကြံညွှန်တောင်းရ
လေ၏။ ထိုအခါ၌ ဦးမှာလာက ဝယ်ယူပြီး ရွှေများကိုလည်း
သောင်းရန်၊ နောက်ထပ်လည်း ရွှေများကို ဝယ်နိုင်သလောက်
ဝယ်ယူရန် တိုက်တွေ့နဲ့သဖြင့် ကျောင်းအကာလင်မယားသည်
ဒီအလာပြောသည့်အတိုင်းဝယ်ယူပြီး များမကြာမြို့ပင် ရွှေရေး
ရားပြန်တက်လာသည်ဖြစ်ရာ လွန်စွာမြတ်စွန်းခဲ့ကြလေ၏။

တစ်ခါ၌လည်း စိန်များ အဝယ်များသဖြင့် ဦးမှာလာထဲ
သာ၍ အကြံတောင်းရလေ၏။ မြန်မာပြည်မှ စိန်သုံးသူများသည်

ခဲသားဟုခေါ်သော နက်မောင်သည်စိန်များကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြသဖြင့် ကြက်ဆီဟုခေါ်သည့် ဝါဖန္ဒန်အရောင်ရှိသောစိန်ကို မနှစ်သက်ကြပေ။ ကျောင်းဒကာလင်မယားသည် မြန်မာများမကြက်သည်စိန်များကို ဝယ်မိသဖြင့် ဒုက္ခတွေနေစဉ် ဦးမာလာက နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးနှင့် အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ရန် အကြောက်ပေးခဲ့လေရာ ဦးမာလာပြောသည့်အတိုင်းပင် နိုင်ငံခြားသားများက စိန်များကို တန်ဖိုးကောင်းစွာပေး၍ ဝယ်ယူသွားသဖြင့် လွန်စွာအကျိုးရှုခဲ့ဖွဲ့ပေးသည်။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းဒကာလင်မယားသည် ဘန်းတိုးကျောင်းသို့ မကြောခဏလာရောက်ခြင်းမှာ ကျောင်းအောက်တွင် နေထိုင်သည့် လူသူတော်တိုးမာလာထုတ် မိမိတို့၏အခက်အခဲများကို အကြောက်တောင်ရန် ဖြစ်ပေသည်။

တစ်ခါကလည်း ကျောင်းဒကာ လင်မယားသည် မှတ်နေထိုင်သည့် စိုးခေါ်းရပ်ကွက် ကြံခေါ်လမ်းမှ အိမ်တွေ့သည်ဟုဆိုကာ ရောင်းပစ်ခဲ့ပြီးနောက် ဖျားပုံလမ်းထဲတွင် အိမ်တွေ့လုပ်ယူခဲ့ရာ ထို့အိမ်မှ ခြားနှင့်ရှင်းဖြစ်သည့်အပြုံး အိမ်ကလေးမှာလည်း လွန်စွာသပ်သပ်ရပ်ရှိလှုသဖြင့် အောင်တော်ခဲ့ပါပေသည်။ ဆိုရာတွင် တစ်လမ်းလုံးရှိအမှိုက်များသည် ငါးဒါးအိမ်ရှုံး၊ မှတ်တော်ထို့၌ လာရောက်ပုံကြပြီး အမှိုက်ပုံကြပြု၍ နေကြောင်းကို ဝယ်ပြီးသည့်အခါ် တွေ့မြင်ရလေနှင့် ထို့အမှိုက်ပုံကြီးအတွက်/ရတက်မအေး ဖြစ်ရလေတော့၏။

ထိုအခါ်၌ ဦးမာလာထုသို့ လာရောက်၍ အကြောက် ကျောင်းရှုံးမာလာက ကျောင်းဒကာ၏အိမ်သို့ လိုက်သွား၍ တစ်ညာအိပ်ပြီးလျှင် နောက်တစ်နေ့၌ ထို့အမှိုက်ပုံနေရာကို အနည်းငယ်ရှုံး၍ နတ်စင်တစ်စင်ဆောတ်လုပ်ပြီးလျှင် မြင်းမျှ ရှုံးမှုံးများ၊ ပန်းခိုးများပါ ထားရှိကာ ညစဉ် ဖယ်ရောင်းတို့များ ထွန်းညို၍ နတ်စင်အား ပူဇော်ဟန်ပြုခဲ့ရာ အမှိုက်ပုံသူများသည် နတ်စင်အနီး၌ အမှိုက်ပုံပုံတော့ဘဲ နေရာပြောင်းသွားကြလေ တော့၏။ ထို့အခါ်မြှုပ်၍ ကျောင်းဒကာကြီးက -

“ဦးမာလာကတော့ တကယ့်ကို စွမ်းပါပေးပြာ”
ဟု မကြောခဏ ပြောဆိုချီးမြှုပ်းလေတော့၏။

ယခုလည်း ကျောင်းဒကာလင်မယား၌ အခက်ဖြုံး၍ နေပေသည်။ ကျောင်းဒကာ ဦးသိန်းအောင် ကျောင်းအမဲ ဒေါ်ခင်ရီ ထို့သည် ရထားပေါ်မှ ကောက်ရထားသဖြင့် မွေးဘားထားသော သမီးကလေးတစ်ယောက် ရှိပေသည်။ ထို့သမီးကလေးအား ဓမ္မာက်ရဲခဲ့စဉ်က သမီးနာမည်ဘယ်သူလဲဟူမေးရာ ကလေးက ပေါ်ကလားပိုကလားဖြင့် “မိုးနိုး” ဟု ဖြေခဲ့သည့်အတိုင်းပင် မိုးနိုးဟူ၍ခေါ်လေ၏။ အမှိုက်မှာ မိုးနိုးဖြစ်ပေသည်။ ထို့သမီးကလေးအား ကန်ထရိုက်တာမောင်မောင်ဆု ဆိုသွားနှင့်ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြုပရိဘာဂတိုက်ဖိုင်ရှင် မောင်မောင်ကြီး ဆိုသွားနှင့်ဖြစ်စေ ဖြုတ်းထို့ ဝတ္ထားအတိုင်း ထို့မြှုပ်းမြှုပ်းလောက်ထပ်ပေးလို့သို့လည်း သမီး

ဖြစ်သူ မိုးနိုက ထောကပတ် ကွဲတွော၍ သွားသော အစ်ကိုဖြစ်သူ
နှင့် ပြန်တွေ့သည့်အခါကျွုပင် အိမ်ထောင်ပြုပါရတော့ ပုံသဏ္ဌာ
လေရာ ကျောင်းဒကာ လင်မယား၌ အက်ပြံ့ရပြန်သည့်
လွန်စွာချုပ်လှသော မွေးဘားသမီးကလေး မိုးနိုအား ဦးမာယာ
ထံသို့ ခေါ်ခဲ့ပြီးလျှင် အကြံ့အည်းတောင်းလေတော်၏။

ဦးမာယာလည်း အကြံ့မပေးတတ်သဖြင့် သူ၏ခေါ်ခဲ့သို့
တြော်ပြုးပြုးကုတ်နေလေ၏။ ကျောင်းဒကာမိသားစုလည်း . . .

“အကြံ့ကောင်းရရင်တော့ ခေါ်လိုက်ပါ ဆရာတိုးမာယာ
ရယ်” ဟုဆိုကာ ပြန်၍ သွားကြလေ၏။

ဦးမာယာလည်း ကွဲပျော်ပေါ်၍ ထိုင်ရင်း ဦးခေါ်းထို့
တြော်ပြုးပြုးကုတ်၍ ကျွန်းရှစ်လေးတော်၏။ ထိုအခါ့၍ လူလိုက်
ကို လာ၍ သင်ယူနေသော ပြို့ဆိုသည် ရောက်ရှိယာယော်
ရာ ဦးမာယာအား . . .

“ဦးလေး . . . ဘာလွှာစိတ်ညွှန်နေတာလဲ”

ဟု မေးလျှင် ဦးမာယာက အကျိုးအကြာ်းပြောပြနိုင်
လေ၏။

“ဒီအတွက်တော့ စိတ်ချပါ ဦးလေး ကျွန်းတော် ရှာပေးပါ
မယ်၊ မသေသေးရင် တွေ့ကိုတွေ့ရမေပါမယ်” ဟု တာဝန်
ယူလိုက်လေ၏။ ထို့ကြောင့် ဦးမာယာလည်း ပြို့ဆိုအား ကျောင်း
ဒကာ မိသားစုနှင့် တွေ့ဆုံးပေးလိုက်လေတော်၏။

“ကျွန်းတော်ရှာရမယ်လှက နာမည်ဘယ်သူလဲ”

ဟု ပြို့ဆိုကမေးလျှင် ခေါ်ခင်ရိုက . . .

“ဒီလိုပါမောင်ရင် . . . ထောကလေးတွေကတည်းက
သွားတာဆိုတော့ စကားကမပို့ဘူးကွုယ့်၊ သမီးပြောတာတော့
နာမည်က မိုးနို သူ့အစ်ကိုနာမည်က မင်းနိုလို ပြောတာပါ
သူ၏” ဟု ဆိုလေ၏။

“ဦးညီနဲ့ မင်းညီ၍ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”

“တဲ့ . . . မမို့ညီ။ ခင်ဗျားအစ်ကိုမှာ ထင်ရှားတဲ့ အမှတ်
သားတွေ ဘာရှိသလဲ၊ မှတ်မိသလောက်ပြောစမ်းပါ”

ဟု ပြို့ဆိုက ပြော၏။

“ကျွန်းမလဲ ကောင်းကောင်းတော့မမှတ်မိပါဘူး၊ ကျွန်းမတို့
ခင်နှမ ကွဲခါနီးမှာ အစ်ကိုရဲ့ပါးမှာ သယောက်မနဲ့ အကပ်ခံ
ခြားအတွက် သုံးထောင့်ပုံးအမာရွှေတ်တစ်ခု ထင်သွားတယ်”

“ကောင်းပါပြီ . . . မမို့ညီရဲ့ အစ်ကိုကို မတွေ့မချင်း
သေးမယ်၊ စိတ်ချပါ မသေသေးရင် တွေ့ရမေပါ”

ဟုဆိုကာ ပြို့ဆိုလည်း ထိုအခါန်မှုပုံး မိမိ မမြင်မတွေ့ဖူး
ဘာ လူတစ်ယောက်အား ရှာဖွေရန်အတွက် ထွက်သွားလေ
သူသတည်း။

မေးပီးလျှောက်သွားနေရတဲ့အရသာကို ထိပြုလား လူကလေး
မြန်း၊ ဒါပေမဲ့ လမ်းပီးလျှောက်လို့ မဖြစ်သေးဘူးကွဲ၊ မင်း
မြင်ရမယ့်အလုပ်တွေ အများကြီးရှိသေးတယ်”

ကိုလူကလေးသည် ထိအသံကို ကြားရသည်နှင့်တစ်ပြိုင်
၏ သောက်မည့်ခရာကိုပင်မသောက်တော့ဘဲ ရခွဲက်ကို ပစ်ချေ
ကုတိုပင်၏ တစ်ဖက်သို့ ကမန်းကတန်း ပြေးသွား၍
ဦးဂွမ်တီ” ဟု ခေါ်လိုက်လေ၏။

ဦးဂွမ်တီကား ချက်၏ နေရကိုပင် ကျော်ရှုံးနေသည်
မေးသိတ်မွေးဖူးဖူးကြီးနှင့် ကိုလူကလေး ခေါ် မင်းညီအား ပြေး၍
ဦးဂွမ်ပြီးလျှင် လက်နှစ်ယောက်ကို ဆန်တန်း၍ ဖော်လိုက်လေ၏။
မင်းညီလည်း ဦးဂွမ်တီအား ပြေး၍ ဖက်ထားလိုက်ပြီးလျှင်
“ကျွန်ုတ်ရှာနေတာ ကြားပါပြီ ဦးဂွမ်တီ”

ဟု အားရဝ်စ်းသာ ပြေးလိုက်လေ၏။

“မင်းညီ . . . မင်းဟာ အိန္ဒိယပြည်က စစ်တပ်မှာ မော်
တဲ့ ပိုလ်မှာရာထူးတို့ရှုံး ငော်ရခဲ့တစ်ယောက်ရဲ့ လူသတ်
အာ မျက်မြင်သက်သေဖြစ်ပါလျက် မမြင်ပါဘူးလို့ ဘူးကွယ်တာ
သို့ အိန္ဒိယပြည်မှာ အလုပ်မရှိ အကိုင်မရှိနဲ့ လမ်းတကာ
သွားလားနေတာရယ်၊ ပြီးတော့ မြန်မာပြည်ကို ပြန်လာခဲ့
ဘရယ်၊ မောင်အုန္တုတဲ့ လူညွှေ့ လူဖွင့်တေားကို ချမ်းသာ
ပေါ်ထဲတဲ့ ကန်ထရှိက်တာကြီးဖြစ်အောင် လုပ်ပေးခဲ့တာရယ်
လဲ သိတာပါပဲ” ဟု ဦးဂွမ်တီက ပြေးလိုက်ရာ မင်းညီလည်း
ကိုစွာအုပ်၍ သွားလေတော့၏။

ကိုလူကလေး အာဆာဒ်ပြုပြန်ပြု

ကိုလူကလေး၏စိတ်သွေး မိမိကို အားကိုးလှုသော မောင်
အား စွဲနှစ်ထားခဲ့ရန် ခက်၍၍ နေသကဲ့သို့ ဆက်လက်နေသော
ရန်မှာလည်း မောင်ဆုံး အိမ်ထောင်ပြုမည်ဆိုလျှင် မိမိတဲ့
စုတိစုတ်ပြတ်ပြတ် ဝတ်စားနေထိုင်တတ်သော လူတစ်ဦး
မောင်ဆုံးနေးသည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ကြည်ဖူးနှင့်
မဟုတ်ကြောင်း အတုတ်သိရှိ၏။ ထိုအခါ့၍ မောင်ဆုံးလည်း
မတကောင်း ဖြစ်ရပေမည်ကို တွေးမိသဖြင့် မည်သို့ပြုလုပ်ရမည့်
ကြံးစည်ရင်း လျှောက်၍ လာခဲ့ရာ ကုတိုပင်ကြီးတစ်ပုံငါးအား
ရောက်သော့အခါ့၍ အမောဖြေရင်း ကုတိုပင်တွင် ကော်
ရှိတ်ထားသော ရေအိုးစ်ဗုရေကို ခပ်၍၍ သောက်မည်အား
ကုတိုပင်၏အားကြားတစ်ဖက်ကို အောက်ပါအသံကို ကြားရသော

“ဟဲ ဟဲ . . . မျက်နှာမှာလဲ မှတ်ဆိတ်မွေးတွေ့ မြှုပ်
မွေးတွေ့ နှုတ်ခေါ်မွေးတွေ့နဲ့ ပုံတော်လော်ရှိလို့ ဖြစ်နေပြု

३० ◆ उत्तमी

“ရီးဂိုမ်တိက အားလုံးသိနေတာပါဘူး”

ဟုမင်းညီကမေးလိတ်ရာ ဦးဂျိုလ်တိက ယက်ယက်ပတ်ရပ်မေးပြီးလျှင် ...

“သိပါတယ်က္ခာ . . . မင်းကို ငါက အမြဲ့စုစုံနေတယ်
လူကလေး မင်းညီပဲ့၊ ဒါနဲ့ နေပါပြီး . . . မင်းနှုမကလေး
ပြန်တွေ့ပြုလား”

ତୁ ପରିଦିନରେ କୋଣାର୍କ ମହାଦେବ ମନ୍ଦିରରେ ଯାଏ ।

“ဒါနဲ့ နေပါတီ။ မင်းသို့ . . . မောင်မောင်ကြီး၊ အိပ္ပာမင်းမတ်မိမိသားရဲ့ လားကုလ်”

“သိပါတယ်းဂုံမဲ့တော် သူတို့အိမ်မှာ ကျွန်တော်ကို ပြောစွာ တော် ကျပ်နဲ့ ရောင်းစားလို ကျွန်ဖြစ်ခဲ့သေးတာပဲ ဟား လူ

"କୋଣ କୋଣ ... କୋଣ

ମନ୍ଦଃ ଶ୍ରୀଲଙ୍ଘଃ ତୀର୍ଥାର୍ଥକଣ୍ଠ ଫ୍ରେଣ୍ଟିକ୍ରିଏସଲିଂକ ଥା
ତୁଳି ତୁଳି ଅର୍ପିଦିତୁଳି ଯାଃ ଯୋଗ୍ରେ ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା
ଲେଖିବା ରାଜାର୍ଥକ୍ରିଏସଲଙ୍ଘଃ ଆହାରିପିଅତ୍ଯନ୍ତଃ ଏହା ଯାଃ ଲେ

ଲୁଗଲେଃ ମର୍ଦ୍ଦିନୀଙ୍କାହା ଦ୍ଵାରା ମର୍ଦ୍ଦିନୀଙ୍କାରୀ ଏବଂ ଏବଂ ତୁ ମର୍ଦ୍ଦିନୀଙ୍କାରୀ ଏବଂ ମର୍ଦ୍ଦିନୀଙ୍କାରୀ ଏବଂ ତୁ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଲୁଗଟିଣ୍ଟି ଆଶୀର୍ବାଦକାରୀଙ୍କାରୀ

ତାର୍କାରୁଷିଣୀରେ ପାଦମୁଖ ପାଦମୁଖ ପାଦମୁଖ ପାଦମୁଖ ପାଦମୁଖ ପାଦମୁଖ

“အဲဒီတွန်းက ညွှန်တော်ကိုရောင်းစားခဲ့တာ အမိပ္ပါယ်
ခိုတာပေါ်နော်”

“ကျွန်ဖြစ်သူမှ လူတွေဘယ်လောက်ရက်စက်တယ်ဆိုတေ
သိတေဘာ့၊ ပြီးတော့ သင်ဖြစ်ချင်ရင် ကျွန်အရင်လုပ်ကြည့်ရ^၁
တယ်ဘူး၊ ဟား . . . ဟား”

မင်းညီလည်း မိမိငယ်စဉ်က ကျွန်ုပ်ခဲ့ရသော ကျွန်ုပ်း၏
ဘုရာ်တိ အားရဝမ်းသာယူလိုက်ပြီးလျှင် လွယ်ခိုက်အတွင်း
သီထပ်လိုက်လောက်။

“အေး . . . အခု အမေတီးတဲ့ကိုစူးနေပြုကျ လဲဒါက သာလဲဆိတော့ အာလာဒ်” လို မိုးချက်စတ်တစ်ယဲငါးခိုင်းဖြူး

“ဒီလိုက္ခ . . . သီပေါ်ဘူရင် ပါတယ်မှုတုန်းက မန္တလေး
မြိုက သွေ့ကြွယ်ကြးတစ်ဦးဆီကို . . . နှင့်ပထဲမြားတစ်ဦး
အပ်ထားတယ် ဆီပဲက”

“ဒီလိုက္ခာ . . . ပတ္တမြားက ခြားသံရှိစာယ်ကျေ

(၁) ဝန်ဆောင်ရွက်နိုင်သော အရောင်ရှိတဲ့ ပထ္မား

(j) କୌମୁଦ୍ରା - ଏଣିଃରୋଟିଶିଟ୍ ପତ୍ରଙ୍କା:

(୧) କୃତିଃପ୍ରଦର୍ଶନ - କୃତିଃଚେଷ୍ଟାରୋଚନଶ୍ରିତୀ ପତ୍ରାଙ୍ଗୀଃ

(၄) ဘေးလို - ခပ်ညီညို အရောင်ရှိတဲ့ ပတ္တမြား

(၅) ရှိနှိုင်းခို - ယူနှစ်သွေးလို ကြည်လောင်လောင် နီကြောင်
ကြောင် အရောင်ရှိတဲ့ ပတ္တမြား

(၆) မင်းသခံ - သားစိမ်းတစ်လို ချင်းချင်းနီတဲ့ ပတ္တမြား
ရယ်လို ရှိတယ်ကွာ အဲဒီခြာက်မျိုးမှာ ရွှေးတုန်းက နှစ်
နှစ်းဆက် မင်းသခံ ပတ္တမြားတစ်လုံး ဆောင်ထားလေ့ရှိတယ်၌
“ဘာဖြစ်လို ဆောင်တာလ ဦးဂုမ်တီ”

“ဒီလိုက္ခ ... ပတ္တမြားဆိုတဲ့ ရတနာက -

(တစ်) ကြိုစိတ် ဒေတီ - အလိုပြည့်စေတယ်

(နှစ်) အာသာက ဒေတီ - ချွင်ပျကြည်လင် ကျက်သချာ
နှိုင်စေတယ်

(သုံး) တေဇော် - ဘုန်းတန်ခိုးတက်စေတယ်ဘု

အဲဒီကြောင့် မင်းသခံ ပတ္တမြားကို ‘ရာဝဝေး’ မင်းသခံ
ပတ္တမြားလို ခေါ်တယ်ကွာ အရောင်တဲ့ လည်နေရမယ်ဆို
အေးအေး ... အဲဒီပတ္တမြားက သိပေါ်မင်းပါတော်မှတုန်းက
ဆွဲတော်မျိုးတော်တစ်ဦးက မန္တလေးက သူကြွယ်တစ်ဦးအောင်
အပ်ထားတယ်ကွာ အဲဒီသူကြွယ်က မှန်အိမ်က ပီးစာတင်တဲ့
ဟောင်းမှာ တပ်ထားလိုက်တယ်၊ သဘောကတော့ အဖိုးတော်
ပစ္စည်းမှန်း မသိအောင်လိုပေါက္ခာ”

“တော်တော်ကို စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတာပဲ ဦးဂုမ်တီ”

“ဟာ ... ဒီစာတော် စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းသေးတယ်
သူကြွယ်ဦးရဲ့ ထမင်းချက်က မီးခွက်အစုတ် အောက်မေးလို

မီးခွဲသူးနဲ့ လဲလိုက်တာ အဲဒီမီးခွက်ကြီးက ကုန်စုစိတ်ဖွင့်တဲ့
တူလားဆို ရောက်သွားပါလေ့ရော တစ်ခါ အဲဒီကုလာသာဆိုကနဲ့
ဒရဝဝ်တောင့်တဲ့ ဂေါ်ရဲ့ပါးက ခြာက်ပြားနဲ့ဝယ်လို ပါသွားပြန်
ရောဟော အဲဒီလိုနဲ့ လက်ဆိုင်ကမ်းသွားလိုက်တာ ‘ရာဝဝေး’
မင်းသခံ ပတ္တမြားပါတဲ့ မှန်အိမ်ယာ ဘယ်ရောက်လို ရောက်
သွားမှန်းကို မသိပါဘူးကွာ”

“တာ ... ဦးဂုမ်တီရဲ့ပတ္တမြားက သလွှန်စ ပျောက်သွား
ရောလား”

“အေး ... ငါဟာလ အဲဒီပတ္တမြားကို ရှာခဲ့တဲ့နှစ်ဟာ
မနည်းပါဘူးကွာ”

“ဦးဂုမ်တီရဲ့ ပတ္တမြားကလ ပေဒါပင်မောသလို ဟိုရောက်
ဒီရောက်နဲ့ ခြေရာခဲ့ဖို့ တယ်ခက်ပါလား”

“အေး ... ဟုတ်တယ် ဟုတ်တယ်၊ ပေဒါပင်လိုပဲ ငေဒါ
မင်းမှားလ မောချင်ရာမော၊ ကပ်ချင်ရာကပ်နဲ့ အဲဒီလိုပဲ ပတ္တမြား
လ ဘယ်ရောက်သွားမှန်း မသိပါဘူး ပတ္တမြား ဘယ်ရောက်
သွားမှန်း မသိသလို ငါတို့ရဲ့ဘူရင်လဲ ဘယ်မီးရာက်သွားမှန်း
သိပါဘူးကွာ၊ ထိုးသုဉ်းနှစ်းသုဉ်း ဖြစ်သွားတာကိုး ဒီတော့
‘ပေဒါပင်’ ကမ်းကပ်ရင် နှစ်းအပ်မယ်လေး ဆိုတဲ့ သဖြန်လိုလို
တဘောင်လိုလိုဆိုတဲ့ သိချင်းမျိုး နားထောင်ဖူးတယ်ကွာ အဲဒီ
ပတ္တမြား ပြန်ရရင် ကိုယ့်ထို့ကိုယ့်နှစ်းများဖြစ်မလား မသိပါ
ဘူးကွာ”

“ဦးဂွမ်တိုက အဲဒီပစ္စည်းကို ဘာဖြစ်လို့ ရှာနေတာလဲ”

“ဘာမှမဖြစ်ပါဘူးကွာ၊ အဲဒီလိုပြောက်သွားတဲ့ပစ္စည်းအောင် ဘုရားနေရာသူရောက်အောင် ပြန်လုပ်ချင်တဲ့ ပဲရဲ့ ဝါအောင် လီခဲ့ကျင့်စဉ်တစ်ခုအတွက် ဆိပါတော့ကွာ၊ ပစ္စည်းဝါဒီး မြှေ့ ခုကို သူ့နေရာ သူပြန်ရောက်အောင် လုပ်ရမှာ၊ အခုံ ဝါပြောက် ရှာစေပေး ပတ္တြမြား နှဲးစဉ်ပတ္တြမြားဟာ နောက်ဆုံးပစ္စည်းမှု မန္တာမင်းကြီးခဲ့ မြဲလက်စွဲပဲ ပြန်ရအောင်လုပ်ပြီးပြီ့ကွာ၊ အဲဒီ တစ်ခုပြီးရင် ပဲရဲ့အိမ္ဒာန် အောင်ပါပြီ့ကွာ”

“နေပါဦး ဦးဂွမ်တို့ . . . အဲဒီအိမ္ဒာန်အောင်ရင် ဦးဂွမ်တို့ ဘာဖြစ်မှာလဲ”

“အိမ္ဒာန်အောင်ရင် အိမ္ဒာန်အောင်တာပေါ့ကွာ၊ ခတ်ခ တဲ့ အလုပ်ကြီးတစ်ခုကို ပြီးစီးအောင် အိမ္ဒာန်နဲ့ လုပ်နိုင်လဲ အတွက် အလတ်သာတော့ မဖြစ်ပါဘူးကွာ၊ သူ့နေရာ သူပြီး ထားသော အိမ္ဒာန် လုပ်ငန်းကြီးထဲမှာ ဘုရားဟောင်းတွေ တော်းဟောင်းတွေ၊ ရောင်ဟောင်းတွေ ပြင်တာလဲ ပါတယ် ဒါပေမဲ့ ပဲရဲ့ ပင်မကျင့်စဉ်တော့ အဲဒီမဟုတ်ဘူးကွာ”

“ဘာကျင့်စဉ်လဲ ဘာအတွက်ကျင့်နေတာလဲ ဦးဂွမ်တို့”

“ငါက လူသာမန်တွေထက် သာလွန်တဲ့ အစွမ်းသတ္တိတဲ့ လိုချင်လို့ ကျင့်နေတာကွာ၊ အဲဒီလို အစွမ်းသတ္တိမတွေ ရလာရင် ဒုက္ခဖြစ်နေတဲ့လူတွေကို ကယ်ဆယ်ချင်လိုပါပဲ”

“ပြောပါဦး . . . ဦးဂွမ်တို့ကျင့်စဉ်”

“ကရှတ်လိုတော့ ‘ဆန်းလင်တိုတော်’ ခေါ်တယ်ကဲ အားလုံးအတွက် အလုပ်လုပ်ပေးတဲ့ ကျင့်စဉ်ပဲ၊ အဲဒီကျင့်စဉ်ကို ငါက ပါဘာဘာ နာမည်ပေးထားတယ်”

“ဘယ်လိုနာမည်ပေးထားတာလဲ”

“ကျင့်ဆိုတော်လို့ခေါ်တဲ့ ရွှေကျင့်စဉ်လို့ ပေးထားတယ်”

“ဘယ်လိုကျင့်ရတာလဲ ဦးဂွမ်တို့”

“ဒီလိုကဲ . . . လူတွေဟာ သူ့နည်းသူ့တို့နဲ့ ဒုက္ခတွေ နေကြတယ်၊ သူငြေးကြီးကလဲ ဖိန်ပိတိက်ပေးမဖို့ အစေး အလုပ်ထွက်သွားလို့ စိတ်ည့်နေတယ်၊ အဲဒီအာခါမှာ ငါက သူငြေးကြီးရဲ့ဒုက္ခကို သနားလို့ ဖိန်ပိတိက်ပေးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဖိန်ပိတိက်ပေးခကိုတော့ သူငြေးဆီက မယူဘူး၊ သူငြေးကြီးက သနားလို့ ကူညီလိုက်တဲ့သေဘာပဲ၊ အဖိုးအခရော အခွင့်အရေ ရော ဘာမှမဖျော်လင့်ဘဲ လုပ်ပေးတဲ့အတွက် ငါဟာ သူငြေးကြီးရဲ့ အစေးလဲမဟုတ်ဘူး၊ ဖိန်ပိတိက်သမားလဲမဟုတ်ဘူး၊ သူငြေးကြီးကို သနားလို့ ကူညီတဲ့သူ့သာဖြစ်တယ်၊ မဟာရာရာကြီးလဲ သူ့ရဲ့ထမ်းချက် အလုပ်ထွက်သွားတဲ့အတွက် စိတ်ည့်နေတယ် ဆိုပါစို့၊ အဲဒီအာခါမှာ ငါဟာ မဟာရာရာကြီးကို သနားမိတ် အတွက် ထမင်းချက်တွေဖို့ ဝန်မလေးဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ငါဟာ ထမင်းချက် မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒီလိုပဲကွာ . . . ရောပဲးဟာပေးရတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ငါဟာ ရောပဲးဟာသမားလဲ မဟုတ်ဘူးကွာ၊ အဲဒီလို တူးဘာဟာ ပဲရဲ့ကျင့်စဉ်ပဲ၊ အဲဒီကျင့်စဉ်က မလွယ်ဘူးကွာ၊ အတတ်ပည့်

တော်တော်ကလေးစုံမှ လုပ်နိုင်တာ၊ မင်းကို ပြေပြေဗာမယ့် အဲဒီလိုကူညီပေးရတဲ့ ကျင့်စဉ်၊ ငါစကားနဲ့ ပြောရင် ‘ရွှေကျင့်စဉ်’၊ အကြောင်းကို လူတွေမသိကြဘူးကျွဲ့၊ အဲဒီလိုကျင့်ပြုဆိုရင် လုပ်ငါးရက်ပိုင်းအတွင်းမှာ ကြီးပွားချမ်းသာတော့တာပဲဟော၊ ငါပေမဲ့ ငါက ကြီးပွားချမ်းသာကို မလိုချင်တဲ့အတွက် အဲဒီဟာတွေကို စွန့်လွှတ်နေရတာက အလုပ်တစ်ခုလိုဖြစ်နေတော့တယ်က္ခ”

တဲ့ ဦးစွမ်တိက ရှည်လျားစွာ ပြောလိုက်လေ၏။ မင်းညီလည်း ဦးစွမ်တိ၏စကားကို လေးလေးနှက်နက် နားထောင်ရင်းစဉ်းစားနေလေ၏။

“အဖိုးအခမယ္တဲ့ ကူညီတဲ့လူအတွက် ဦးပွားချမ်းသာကို ဘယ်လိုရနိုင်မှာလဲ ဦးစွမ်တိ” ဟု မင်းညီက မေးလိုက်လေ၏။

“အဲဒါ အရေးကြီးတဲ့အချက်ပဲ၊ ငါက ကူညီပေးလိုက်ရတဲ့ လူတွေဆိုက အဖိုးအခမယ္တော့ သူတို့ရဲ့ အုပ်ထိန်းသူက ငါကို အဖိုးအခေါ်ပေးတယ်က္ခ”

“သူတို့ရဲ့ အုပ်ထိန်းသူ ... ဟုတ်လား ဦးစွမ်တိ”

“ဟုတ်တယ်၊ သူတို့ရဲ့ အုပ်ထိန်းသူ ... သူတို့ရဲ့အုပ်ထိန်းသူ ဆိုတာ လောကသာဝတ်ရားကြီးပေါက္ခ၊ သာဝတ်ရားကြီးက သူတို့ကိုဖန်တီးထားတာ၊ မဟုတ်လား၊ သာဝတ်ရားက ဖန်တီးခဲ့တဲ့နေရာမှာ ပြည့်စုံအောင် ဖန်တီးခဲ့ပါတယ်၊ ကျားလို သတ္တဝါများ ခွန်အားအစွဲယိုပါအောင် ဖန်တီးပေးခဲ့သလို မြှင့်လို သတ္တဝါကျော်ပြန်တော့ ... အပြေးမြန်အောင် ဖန်တီးခဲ့ပါတယ်၊ သို့လို့ နှင့်လို့ ဖော်ပေါ်လဲတဲ့ အဲဒီများ မဆိုနိုင်ဘူးကွဲ့၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လဲ ... သူ ဖန်တီးထားတဲ့ အရာတွေကို ကူညီတာဟာ သူ့ကို ကူညီတာပဲမဟုတ်လား၊ ဒီတော့ ကူညီတဲ့လူကို သာဝတ်ရားကြီးက ကျေးဇူးတင် လွန်လို ကျေးဇူးဆပ်ပတ္တာပဲ လူကလေး၊ သာဝတ်ရားကြီးက ကျေးဇူးဆပ်ပြီဆိုတော့ ... ရွှေလိုချင် ရွှေ့စိန်လိုချင် စိန်”

အမှတ်ဖိုင်အောင် သေသာများလှု ခုနားသိန္တအောင် ◆ ၂၅၅

မလွယ်အောင် ဆူးတွေကိုပါထည့်ပြီး ဖန်တီးခဲ့တယ်မဟုတ်လား လိပ်လို နေးကျေးတဲ့ သတ္တဝါကျေတော့ အန္တရာယ်က ကာတွယ် နိုင်အောင် အခုံထူကြီးပါ ဖန်တီးပေးခဲ့တယ်”

“ဟုတ်ပါတယ် ဦးစွမ်တိ”

“အေး ... အဲဒီလို သာဝတ်ရားကြီးက ပြည့်စုံအောင် ဖန်တီးပေးထားတဲ့အတွက် အကူအညီဆိုတာ မလိုအပ်တော့သူး တိရစ္ဆာန်တွေကိုကြည့် ... ကျားဟာ အစာရှာသွားဖို့အတွက် ဘယ်သူ့ရဲ့ အကူအညီမှု မလိုဘူး၊ ကျိုးကန်းဟာ အစာရှာထွက်တဲ့အခါမှာ ... အစာမရလို တြေားကျိုးကန်းဆီမှာ အကူအညီတောင်းရတယ်လို တစ်ခါမှာ မကြားဖူးပါဘူး၊ များက်ဟာ သစ်ပင် တက်တဲ့နေရာမှာ သူ့ရဲ့ဖောက်ကိုမှု အကူအညီမတောင်းဘူး၊ လူကတော့ လောကမှာ အကူအညီအတောင်းဆုံး သတ္တဝါပါပဲပဲ ဒါလေးကူညီပါပဲ၊ ဒါလေးလုပ်ပေးပါ ဒါလေး ခက်လောက်း၊ ဒါလေး မှုစပါနဲ့ တယ်လဲ အကူအညီအမအစလိုတဲ့ သတ္တဝါပါပဲဘူး၊ သာဝတ်ရားကြီးဟာ ပြည့်စုံအောင် ဖန်တီးလိုတ်ပါလျက် အကူအညီတောင်းနေရတဲ့ လူတွေကို ကြည့်ပြီး ငါဖန်တီးတာ မပြည့်စုံလိုဖြစ်မှာပဲလိုမှား၊ အဲရှုက်ရနေမလား၊ မဆိုနိုင်ဘူးကွဲ့၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လဲ ... သူ ဖန်တီးထားတဲ့ အရာတွေကို ကူညီတာဟာ သူ့ကို ကူညီတာပဲမဟုတ်လား၊ ဒီတော့ ကူညီတဲ့လူကို သာဝတ်ရားကြီးက ကျေးဇူးတင်လွန်လို ကျေးဇူးဆပ်ပတ္တာပဲ လူကလေး၊ သာဝတ်ရားကြီးက ကျေးဇူးဆပ်ပြီဆိုတော့ ... ရွှေလိုချင် ရွှေ့စိန်လိုချင် စိန်”

၂၅၄ နဲ့ ၂၅၅

အောင်မြင်ကျော်ကြားမှု လိုချင်ရင် အောင်မြင်ကျော်ကြားမှုတိ
မျက်လှည့်ပြလိုက်သလို . . . ချက်ချင်း ပေးအပ်လိုက်တာကူ
ဒါ ကြောင့် ငါရဲ့ ရွှေကျင့်စဉ် ခေါ် အခကြော်ငွေပယ့်ဘဲ ကူညီစဲ
ကျင့်စဉ်ဟာ ကြီးပွားချမ်းသာသူများအတွက် ဖြတ်လမ်းနည်းလို
တောင် ဆိန့်စိတယ်၊ အဲဒါကျင့်စဉ်ကို ဟုတ်မဟုတ် လက်တွေ
စမ်းသာပြုလည်းမှ ငါပြောတာ မျှားတယ်-မျှန်တယ်လို့ ပြောပါ
လူကလေး”

“ကောင်းပါပြီ ဦးဂွမ်တိ၊ ကျွန်တော့ရဲ့ ဆရာဆိုလဲဟုတ်၊
မိဘဆိုလဲဟုတ်တဲ့ ဦးဂွမ်တိရဲ့စကားကို ကျွန်တော်ယုံပါတယ်”

ဟု မင်းညီက ပြောလိုက်လေ၏။

“ယုံရှုမှုပါကွာ၊ မင်းကိုင်ပြောမယ်၊ ကမ္မာဝါးမှာ အရင်
တုန်းက ဘုရင်ဆိတာ မရှိဘူးကွာ၊ တို့ယှဉ်အလုပ် ကိုယ်လုပ်နေ
တာပဲ၊ ဘယ်သူက ဘယ်သူ၊ ကိုမှ အုပ်ချုပ်နေတာ မဟုတ်ဘူး
မင်းတို့ပြောတဲ့ ကျောက်ခေတ်နောက်ပိုင်းလောက်မှာပါကွာ၊
လူတွေဟာ အချင်းချင်း မသင့်မတင့်ဖြစ်တဲ့အခါမှာ လူတဲ့
ယောက်က ဖျိန်ဖြေပေးတယ်၊ ပြဿနာ အရှပ်အရှင်း ရှိလာ
ရင်လဲသူကရှင်းပေးတယ်၊ အဲဒီလို့ လူတွေရဲ့ ပြဿနာအမျိုးမျိုး
ကို ထူက တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ မရဘဲ ဖြေရှင်းပေးရတယ်၊ သူလဲ
အဲဒီလိုလူဓတ္ထရဲ့ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးနေခြင်းနဲ့ သူရဲ့အလုပ်
ကို သူမလုပ်နိုင်ရှာတော့ဘူးထဲ၊ မိန့်ပုံမှန်စဉ်းစားကြည့်ရင် အဲဒီ
လူဟာ သူ့အတွက်သူမလုပ်ဘဲ သူတစ်ပါးကိုစွဲ ဖြေရှင်းပေးနေ
ရတော့ပဲ သူဟာ မွဲတောင်ပြတ်သွားဖို့ ရှိတယ်မဟုတ်လား”

သာမဏ်နှင့်ဆင်းတဲ့ သေဆာင်သည် ခုသနပို့ဆောင်း ◆ ၂၅၅

“ဒါပေါ့ ဦးဂွမ်တိ”

“မဟုတ်ဘူးကွာ . . . အဲဒီအတွက် လူအများစုက သူကို
သူရင်ခန့်လိုက်ကြတယ်၊ သူတို့ရန်ဖြစ်ရင် အမှုစစ်ပါ၊ မတရားတဲ့
လူကို အပြစ်ပေးပါ၊ သူတို့အငြင်းအချုပ်ရင် ဖြေရှင်းပေးပါ
ခါးပြီး၊ သူကိုပုံအပ်ကြတယ်၊ သူဟာ အဖိုးအခမယ့်တဲ့ ကူညီမှု
ဘုင့်စဉ် ‘ရွှေကျင့်စဉ်’ ကို မသိရှာပေမယ့် ကံအားလွှားစွာ
ဘုင့်သုံးမိတဲ့အတွက် ရှင်ဘရင် ဖြစ်သွားတယ်ကွာ”

ဟု ဦးဂွမ်တိက ပြောပြလေ၏။

“အဲဒီတော့ နှစ်းစဉ်ပတ္တမြားကြီး ရှာနေတဲ့ ဦးဂွမ်တိကို
စုညီရမှာပေါ့ အဲဒါ ရွှေကျင့်စဉ်ကို စတင်ကျင့်တာပဲ ဆိုပါတော့
ဦးဂွမ်တိ” ဟု မင်းညီက ပြောလိုက်ရာ ဦးဂွမ်တိက ဟက်ဟက်
တို့ပက် ရှယ်မောလေ၏။ ကျွန်းရောက်အောင် ရှယ်မောပြီး
နာက် -

“မင်းဟာ သိပ်တော်တဲ့ လူကလေးပဲ က . . . အခုပ်
အလုပ် စကြေရအောင်”

ဟု ဆိုလေ၏။

◆◆◆

ကိုလူကလေး ခေါ် မင်းညီလည်း အိမ်သို့ပြန်သွားပြီးသွေ့
ဆမ်းစားပွဲပေါ်၍ မောင်ဆုအတွက် အောက်ပါအတိုင်း လာ
စင်စောင် ရေးသားထားခဲ့လေ၏။

မောင်ဆု

ကျော်တော့ သွားပြီ . . . မရှာနဲ့ မောမယ်
ကျော်ဆရာနောက်တို့ လိုက်သွားပြီ!

ကိုလုတေသား

မောင်ဆုလည်း ထိုစာကိုတွေ့လျှင် ထိုတ်ထိုတ်ဖွား
ဖြစ်၍ ဟိုရှာဒီရှာ ရှာဖွေလေတော့၏။ သို့ရာတွင် သူ၏အာ
ကိုလုတေသား ခေါ် မင်းညီအား မတွေ့လျှင် ချုံပွဲချုံ၍ -

“ဆရာရဲ . . . ကျော်ကိုပစ်သွားပြီလား”

ဟူ ဦးကြေးလေတော့၏။

မင်းညီမှာကား စာကိုရေး၍ ထားပြီနောက် ရွှေတို့ဘုရား
ရှင်အာဇာပိုင်းတွင် သို့ သွားရောက်လေ၏။ ထိုနေရာတွေ့
ကား သူ၏အရာကြီး ဦးဂွမ်တိသည် ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ပေသည်
“ဘယ်လိုလဲ မင်းညီ . . . မင်းကို အိမ်ကိုတစ်ခေါက်ပြီ
သွားပြီး မင်းရဲ့တပည့်ကို စာရေးထားခဲ့တယ် ဆိုပါတော့?”

ဟူ ဦးဂွမ်တိက ဆီး၍ မေးလိုက်လေ၏။

“ဟုတ်ပါတယ် ဦးဂွမ်တိ၊ ဘယ်လိုသိသလဲ”

“ဟယဲ . . . စာယာမှာ လိုက်ရှာမနေနဲ့ ဆိုတဲ့ အစိမ္ပာ
မျိုးလဲ ပါသေးတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါရဲ ဦးဂွမ်တိ၊ ‘မရှာနဲ့ မောမယ်’ လို့ မေ့ခဲ့တယ်
အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်သိသလဲ”

မြန်မာတိုင်းတွင် မေးသောသူများ များနဲ့သွားသည် ◆ ၂၃၁

ဟူ မင်းညီက စိတ်အားတက်ကြွား မေးလိုက်လေ၏။

“သဘာဝက သင်ပေးထားသဘာဝတွေကျ စဉ်းလားကြည့်ရှုရ သိတာပေါ့
တို့ ဆရာကြေးပဲ သဘာဝတွေကျ စဉ်းလားကြည့်ရှုရ သိတာပေါ့
တွား ဥပမာကွာ . . . မိန့်ကလေးတစ်ယောက် လင်နောက်
လိုက်ပြီးတယ် ဆိုပါတော့ကွား သွားအိမ်မှာ ချုစ်သူနဲ့လိုက်သွား
မြတ်စွား စာရေးထားခဲ့တယ် ဆိုပါတော့ အဲဒီဟရဲအောက်သူမှာ
လက်မှတ်တိုးခဲ့နဲ့မှာပေါ့ကွား ဘယ်လိုစာမျိုး ရေးတတ်သလဲ
သိလား”

“မသိပါဘူး ဦးဂွမ်တိ”

ဟူ မင်းညီက မသိပေါ်ဘေး ဝန်ခဲ့လိုက်လေ၏။

“လက်မှတ်မထိုးခဲ့ လက်နောက်လိုက်ပြီးပြီး စာရေးထား
ခဲ့တဲ့ မိန့်ကလေး ဆယ်ယောက်မှာ ကြီးယောက်လောက်ဟာ
‘အမိုက်မ’ ဆိုတဲ့စာကို ရေးလေ့ရှုတယ်ကဲ့”

“ဟုတ်တယ် ဦးဂွမ်တိ၊ ကျွန်တော်လဲ တွေ့ဖူးပါတယ်”

“အဲဒါ သဘာဝပေကွား ပုံစံချင်းတူတဲ့ သဘာဝပေါ့ကွား
တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဒီလိုရေးမယ်လို့ ညီမထားရဘူး
အကုန်လုံး သွားပြီးတူနေကြတယ်၊ ဥပမာတစ်ခု ပြောဦးမယ်၊
အလုပ်လျောက်တဲ့ လျောက်လွှာတွေအားလုံး လက်ရေးလှုကြ
တယ်ကဲ့၊ မလှုရင်လဲ လှုတဲ့လှုတို့ ရေးခိုင်းလေ့ရှုတယ်၊ ပုံစံတဲ့
သဘာဝပေါ့ကွား”

“ဟုတ်တယ် ဦးဂွမ်တိ”

“လင်ငယ်နေတဲ့ ဒီနဲ့မတွေအားလုံး လင်ကြီး မကောင်းကောင်း ပြောပြေလေ့ရှိကြတယ်ဘူး . . . တိုက်ပွဲက ပြန်လာစဲ စစ်သားတွေအားလုံး ဘယ်လို ခက်ခက်ခဲ့တိုက်ခိုက်ခဲ့ရတယ် ဆိတာ ပြောလေ့ရှိတယ် အလေးမ ကျင့်ကာစ လူတိုင်း၊ သူ့ရဲ့ လက်မောင်းကို မှုကြောခဲ့တဲ့ ရဲ့ကြည့်စ်တယ် ပုံစံတဲ့ သဘော တွေကတော့ ပြောရင် ဆုံးမှာမဟုတ်ဘူး ခွေးတွေ အားလုံးတော်သုလောင်းလဗျာ အုပေါ်ရှိတယ်ဘူး သပိတ်အားလုံး နက်ဖျော်ရှိတယ် ဖို့ပြင်းအားလုံး ဖြောလေ့ရှိတယ် စသည်ဖြင့်ပေါ့ကြာ ဒါဖော်ပုံစံတဲ့ သဘောဝထဲ မဝင်တဲ့ ခြိုင်းချက်ဆိတာတော့ ရှိတယ်ဘူး ဝော်သလေးမှာ မအုပ်တဲ့ချွေး လင်ကြီးကောင်းကြောင်း ပြောလေ့ရှိတဲ့ မောက်မထား ပိန်းမ၊ လက်မောင်းကြောက်သားကို တစ်ကြိမ် တစ်ခါမှ င့်မှုကြည့်ဖဲ့တဲ့ အလေးမသမား ဆိတာမျိုး ရှိချင်ထဲရှိမှာပါကြာ သူတို့ဟာ ပုံစံတဲ့ သဘောဝမဝင်တဲ့အတွက် သဘောဝကျေတဲ့ဟာတွေလို့ ဆိုရမှာပဲ မင်းညီ”

မင်းညီသည် အနည်းငယ် နားရှုပ်သွားသဖြင့် ခေါင်းစိုက်လိုက်သည်။

“ဘာလဲ - သဘောဝကျေသွားဆိတာ နားမလည်ဘူးလား ဒီလိုလေကွား ဥပမား လူဟာ ခြောက်ခြောက်ရှိမှသဘောဝကျေတယ် မဟုတ်လား၊ ခြောက်ခြောက်ပါနေတယ် ဆုံးပါတော့ကွား အခါးလား”

“ဟား ဟား . . . ရှင်းပါပြီ ဦးဂျိမ်းတိ”

“လူဟာ သဘောဝကို လိုက်လောပြီး နေထိုင်ရမယ်ဘူး သဘာဝကို မဆန့်ကျင်ရဘူး မင်းညီ”

“ဦးဂျိမ်းတိရဲ့ ရွှေကြောင့်စဉ်ကို ပြောပါပြီး”

တု မင်းလိုက် ပြောလိုက်လော်။

“အမြန်တော့ တော်းအခမယ့်ဘဲ ကျည့်တဲ့ ကျင့်စဉ်တာ သဘာဝတေားတိုးကို အလုပ်နဲ့ ပုံမှန်တော်ပဲ မဟုတ်လာဘူး ပူဇော် ပြီး အမျိုးသိုးထဲမှာ . . . အလုပ်နဲ့လက်တွေ ပုံမှန်တော်ဟာ အကောင်းဆုံးပေပါတွာ၊ ရွှေကြောင့်စဉ် ဒါမှုမဟုတ် အလုပ်နဲ့ပူဇော် ပြီး လုပ်ငန်းအကြောင်းကို စတုစိုလားကဲ”

“အဲဒါနဲ့ ဦးဂျိမ်းတိ ရှာနေတဲ့ ရာဝဝေး ပတ္တုမြား ခေါ်တဲ့ နှင့်ပတ္တုမြားကြီးက အခုခာယ်ရောက်နေပြီလ”

“ဒီလိုဘူး . . . ထွေတေး ရှုမ်းစုံဘက်ကို ရောက်သွားပြီလို့ ကြေးတယ်ဘူး မှန်အိမ်မှာ မဟုတ်တော့ဘူးဆိုပဲ၊ လက်ခွံစွဲ စွဲင်းဝတ်ထားပြီလို့ သတင်းရတာပဲ၊ အဲဒီဘက်ကို လိုက်ရမယ်ဘူး ပပါးပွဲတဲ့ ပြီးရဲ့ လက်တဲ့မှာလို့ သတင်းရတာယ်၊ အဲဒီပွဲတဲ့ ပြီးက အစိုင်က ခရစ်းသုံးခွာဘက်ကကဲ”

“တွေ့ရင် ဝတ်ယူရမှာဆိုတော့ တန်ဖိုးက သေးမှာမဟုတ်ဘူး ဦးဂျိမ်းတိ”

“ဘာယ်ကလား ဝယ်ယူရမှာလဲ . . . တွေ့ရင် လူယူရမှာကွား လူယူရမယ်အချင်မှာ လူယူတာဟာ သဘောဝရဲ့ အလုပ်တာဖော်ခွဲကို ထမ်းဆောင်ရတာပဲကဲ”

“ကောင်းပြီလဲ . . . လုဆိုရင်လဲ လုရတာပေါ် ဦးဂွဲနှင့်
အခုံဘယ်ကိုသွားကြမှုလဲ”

“ဒိုလိုက္ခ . . . ပတ္တဗြားလက်စွဲ တွေ့တေးရှုမ်းစုံဘဏ်
ရောက်နေတယ် ကြားတယ်၊ အဲဒီမှာ အခုံရက်ပိုင်းအထွေး
အလှုံးတစ်ခုရှိတယ် ရွာတွေဂုံး ရွာလုံးကျော် ပိုတ်ယူနေ
အလှုံးပဲ၊ အလှုံးကိုယာတဲ့ လူတွေထဲမှာ ပတ္တဗြားလက်စွဲ
ပိုင်ရှင် ပါလာထိမ့်မယ်”

ဟု ဦးဂွဲမှုတိက ပြောလေ၏။

“အဲဒီပတ္တဗြားကို ဦးဂွဲမှုတိက မြင်ရင်သိမယား”

“မြင်ရှုနှစ်တော့မသေခြားသူးတွေ ကျကျနှစ်ကြည့်ရရင်အေး
ပြောနိုင်ပါတယ်၊ တော်တော်ကို ထူးခြားတဲ့ပစ္စည်းပဲကဲ”

“ပြီးဆုံးပေါ်တော့ပြော ဘယ်မှာပြန်ထားမှာလဲ ဦးဂွဲမှုတိ”

“ဆွဲတော်မျိုးဟောတဲ့က တစ်ယောက်ကို သွားပြီးအင်
မှာပေါ်ကဲ”

“ကဲလေ . . . ဒီလိုဆိုလဲ သွားကြတာဝါ”

ဦးဂွဲမှုတိနှင့် မင်းညီတိသည် တွေ့တေး ရှုမ်းစုံဘဏ်သို့ အဲ
ထွက်ခဲ့ကြလေ၏။ လမ်းတွင် ဦးဂွဲမှုတိက မင်းညီအား အဲပြော
တစ်ယှဉ်ခန့်ခွဲ၏ ထိုင်ဝေကျကျယ် လက်သီးဆုပ်ခန့် ရှိသော
ဝါးကျည်တော်တစ်လုံးကို ထုတ်ချုပြုလေ၏။ မင်းညီလည်း
ဝါးကျည်တော်တို့ ယူလိုက်ရာ ဝါးကျည်တော်မှာ အထောင်
အတန် လေး၍ နေသဖြင့် -

အာယ်နှင့်ဘင်္ဂနှင့် သေသေသုသည် ဘုရားသို့သွေးပေါ်

“ဘာတွေလဲ . . . ဂိုဏ်ဆံအကြော်တွေလား”

ဟုမေးရာ ဦးဂွဲမှုတိက

“ဟိုသစ်ပင်ရိုက်ကျတော့ သွားပြီး ကြည့်လေကဲ့”

ဟုဆိုသဖြင့် မင်းညီလည်း သစ်ပင်ရိုက်တစ်ခုသို့ရောက်လျှင်
သက်ကိုပတ်ပါတဲ့ အဲပြောကိုယ်တော်တို့ သွားချုပ်လိုက်
အဲမြောက်မြားစွာသော ပတ္တဗြားတို့သည် အရောင်မြား တဝ်း
င်း တလိုက်လက်ဖြင့် ကျချွဲလာလေတော်၏။

မင်းညီလည်း ဤမှားပြေားသော ပတ္တဗြားကောက်မြား
ကို တစ်နေရာတည်းတွင် အစုလိုက် အပုလိုက် မမြင်ဖူးရကား
ဖွွှန်စွာအုံအားသင့်လျက်

“ပတ္တဗြားတွေပါလား . . . များလူချည်လား”

တဲ့ ပြောလိုက်လျှင် . . . ဦးဂွဲမှုတိက သူ၏လွယ်အိတ်ပြီး
အတွင်းမှာ ကွမ်းအစ်တစ်လုံးကိုထုတ်ကာ သွားချုပ်ရာ ပတ္တဗြား
ရှား ကွမ်းအစ်အပြည့် ထပ်၍ ကျလာပြန်သဖြင့် မင်းညီလည်း
အဲသွေ့ခြင်းမက အဲပြု၍ ဦးဂွဲမှုတိအားတစ်လုံးပဲ ပတ္တဗြားပုံကြီး
အား တစ်လုံး ကြည့်၍ သာနေလေ၏။

“ဒါ တစ်သက်လုံး ရာခဲ့တဲ့ ပတ္တဗြားတွေလေကွားနှစ်စွဲ
ပတ္တဗြားအမှုတ်နဲ့ ယူခဲ့တာချည်းပဲ၊ တစ်ခုမှာ ဘုတ်ဘူးကွား
ဒါပေမဲ့ တန်ဖိုးက မသေးဘူးကွား ဒီထဲမှာပါတဲ့ တချို့ဟာ
သိန်းပေါင်းများစွာတန်တယ်၊ ဘယ်လိုယူခဲ့သလဲလို့ မမေးနဲ့
သဘာဝအတိုင်း ယူခဲ့တာပဲ၊ တစ်ခုခဲ့တော့ ထူးဆန်းတယ်ပဲဘူး
ဒါဒါလောက်မြားတွဲအထဲမှာ မြန်မာပိုင် တစ်ခုမှာ မပေါ်ဘူးကွား

ပြင်သစ်ပိုင် အများဆုံးပဲ၊ ဟောပါဟာတီး (ကွဲမ်းသီဆုံးအဲ ထူးမြှေးတိုးကို ကောက်ယူပြုလျက်) ဟာ တရုတ်ပြည်တဲ့ တရုတ်ကုန်သည်တိုးတစ်မယာကိုကို ရောင်းဖို့ ပြင်သစ် လင်မယာ ကျောက်ကုန်သည် နှစ်ယောက် မြန်မာပြည် ရောက်လာပြု လိုတယ်မှာ တည်ခိုနေတုန်း ငါက ယူထားလိုက်တာ အေဒီတုန်းက ငါက ဟိုတယ်မှာ စားပောက်ကြီး လုပ်နေတယ်လေတွာ သူတိုက တရုတ်ကုန်သည်ကို အခန်းထဲမှာခေါ်ပြီး ဝတ္ထုမြှေးဆုံး ပြကြတယ် ငါက ခေါ်စားကြည့်ပြီး ယူဖို့ကြတော့တာပါပဲယော အေဒီဟာတိုးက သိန်းပေါင်းများစွာ တန်တယ်ကဲ့ ဟဲ . . . ထက္ကမှာပေါ်မှာ ပါဟာ့ပတ္တုမြှေးသူဒွေးတိုးဖြစ်နေတာကို လုပ္ပါ မသိကြသူးကဲ” ဟု ဦးဂုဏ်တိတဲ့ ပြောလျက် ရုပ်မောပြီးသွေး ပတ္တုမြှေးများကို ပါးကျဉ်းတော်ကိုနှင့် ဂွဲမ်းအစ်အတွင်းသို့ပြန်၍ ထည့်လေခဲ့၏

“ဦးဂုဏ်တိတဲ့ ပြင်သစ်လင်မယားဆီက ခိုးယူခဲ့တော်ပေါ်”
“မဟုတ်ပါဘူး၊ ညာက်မှာ သူတို့အခန်းထဲ ဝင်သွားပြီ ငါမှာရှိတဲ့ ပတ္တုမြှေးတွေအားလုံးကို သွားခြေပြတာကိုး အဲဒီအခါးမှာ ပြင်သစ်လင်မယားဟာ အခါးမင်္ဂလာလုံးပြုသလို ပြုသွား ကြတယ် ငါခဲ့ ပတ္တုမြှေးတွေကိုး ကောက်ယူ ကြည့်တိတယ် အောက်ထဲးမှာ တရုတ်ကုန်သည်နဲ့ အရောင်းအဝယ်ရက်သွားတဲ့ အခါးမှာ ငါအီမှာ အေတ္တာပ်ပြီး ပြင်သစ်ပြည်ကို ပြန်သွားကြပါ လမ်းမှာပဲလင်မယားနှစ်ယောက် ကွယ်လွှန်သွားကြတဲ့အတွက် ဒီပတ္တုမြှေးဟာ . . . ငါအီမှာ သောင်တင်နေတော့တာပေါ်ကြော

အာမယ်နှင့်အောင်နှင့် သေသာများညီး မှာမျှသွားသည် ◆ ၂၇ ◆
တန်ဖိုးရှိတာတော့ အမှန်ပဲ ဒါပေမဲ့ သေသာချာချာ ကြည့်တဲ့ အခါးမှာ နန်းစဉ်ပတ္တုမြှေးတော့ မဟုတ်ဘူးကဲ”

“ဦးဂုဏ်တိခီးက ပတ္တုမြှေးတွေဟာ တန်ဖိုးတွက်လိုက်ရင် နည်းမှာမဟုတ်ဘူးနော်”

ဟု မင်းညီးက ပြောလိုက်ရာ ဦးဂုဏ်တိက ရုပ်မောလျက်

“ဒီလိုက္ခ... သမကောန သမကော ဒေါကော ဂါကော ရှင်ရှိရာ ရှင်လာပြီး နွားရှိရာကို နွားလာတဲ့ သဘောရှိတယ် ဝတ္ထုမြှေးတစ်လုံးရှိတော့ ထော်တော်ကလေး ရှာရတယ်ကဲ တစ်လုံးတနေ့ နှစ်လုံးပြစ်အောင် ရှာတာလဲ မလွှဲယူလွှာ အဲ နှစ်လုံးသုံးလုံးလဲ ဖြစ်လောရော ကျွန်းတာတွေကတော့ လွှဲယ်တယ် တဲ့ သူဟာသူ တိုက်ဆိုင်လာတာပဲ အဲဒါလဲ သဘောဝရဲ သို့ရတ် ချက်ပဲလား မဆိုနိုင်တဲ့ကဲ့ အခါလို အဖိုးတန်ပတ္တုမြှေးတွေ ရှိတယ်ဆိုတာ တရုတ်လောဘသားအစရိုက်ကောင်တွေက သိုးသိုး အန်ရတယ်ကဲ့ ဒါကြောင့် ငါသာတင်းကိုအမြှတ်စုံစမ်းပြီး နေကြတယ် ဒီကောင်တွေက နှစ်ခါလောက်တောင် ငါကိုယ်ပြီး ရက်ရက်စက်စက် ညားပန်းပြီး . . . ဝတ္ထုမြှေးတွေ တော်ငါသေး တယ်ကဲ့”

“သူတိုး ရသွားသေးလား”

“မလပါဘူးကဲ ငါက အောက်မြန်တာကိုး ပြီးဆော့ သုတေသနလိုည်းည်း မပြောဘူးကိုးကဲ့ ဒါပေမဲ့ ငါအကောင်းကို အမြှစုစမ်းနေတဲ့ . . . လူဆိုးကိုး တစ်ယောက်တော့ ရှိတယ်ကဲ့ သုနာဓည်က ဦးပေသီးလို့ ခေါ်တယ်ကဲ့”

“နာမည်ကလ အဆန်းပါလား”

“နာမည်က မဆန်းပါဘူးကွဲ လူက ဆန်းတာပါ ဒီလူထဲ
လက်ခွေးစင် တပည့် ၁၂၂ ယောက်လောက် ရှိတယ် သူထဲ
လောက်ရတ်ဆရာလိုလိုနဲ့ ဘုရားတွေ ပြင်လိုပြော၊ အေးတွေ
ကုလိုကုနဲ့ အစပထမတုန်းကဲတဲ့ ရှိနှုန်းတန်းတောင်းလဲ
အလုပ်တွေကို လုပ်တာပဲကွာ၊ ဒါပေမဲ့ သူ ရှိနှုန်းသားမှာ အောင်
ကိုန်းဝိုင်နေတဲ့ လောဘစိတ်က သူ့ကို ကောင်တဲ့လမ်းကို ဟန်
လောက် လုပ်စေပြီး မကောင်းတဲ့အလုပ်ကို လုပ်စေဖို့ စေစား
တယ်၊ ဒီလူဟာ တစ်ခါတုန်းကလ လူလွှာတိုး ပါကိုသတ္တု
ကြိုးစားဖူးတယ်ကွဲ၊ အောင်တုန်းက ပါဆီမှာ မနှုဟာမင်းကင်
ပြင်ကပါသူငွေးကို ငွေးလျဉ်းကိုစီးနဲ့ ရောင်းလိုက်တယ်ဆိုတဲ့
မြှုလက်စွဲပိုတယ်ဆိုပြီး ပါနောက် ခြေရာခံပြီးလိုက်ခဲ့တာကွဲ
ပါမှာ သေချင်ဟန်ဆောင်ပြီး ဇွော်တိမ်းခဲ့ရတယ်၊ သူ့တပည့်
တွေက စိတ်ရှုံးပေါက်နေတဲ့ ကောင်ကြေား၊ သူတို့ဆရာတိုး
ရှိုးပေသီးကို တကယ်လိုကို တန်ခိုးရှိတဲ့လူတိုးလို့ ထင်နေကြတဲ့
ဟဲ ဦးရွှေမှတ်က ရှင်းပြီးလောက်။

ထို့နောက် ဦးရွှေမှတ်ကို မင်းညီတို့သည် ခရီးဆက်က
ပြန်၏။ ထိုသို့ခေါ်ဆက်ကြရာ သုနေပိုင်းလောက်တွင် ထွေတေး
ရှုမ်းစုံသို့ ရောက်ကြလေတော်၏။

ယောက်ကြိုးနှစ်ပောက်နဲ့ ကြိုးမော်ပျော် တော်ဘုံးကြိုးတော်ပဲ့

ဦးရွှေမှတ်ကို မင်းညီတို့သည် တွေတေး ရှုမ်းစုံစွာဘုံး သူငွေး
ပိုင်းလောက်တွင် ရောက်ရှိသွားလောက်။ ရှုမ်းစုံပိုင်းတွင် ကွုမ်းခြား
လုပ်နေသော ဦးဘဏ္ဍာ ဆိုသည် အေဘးကြိုးတစ်ဦးသည် ရေတွေး
တဲ့ရာမှ ငွေ့ခွက်များ ရှိရှိခဲ့သည်ဆို၏။ (ငွေ့ခွက် ဆိုသည်မှာ
အခွက် မဟုတ်ပေး၊ ခွက်ပုံစံ သွေးထားသော ငွေ့တဲ့ ကြိုးများ
ဖြစ်သည်ဆို၏။)

ထိုကြောင့် . . . သိမ်္တာစ်လုံး ဆောက်လုပ်လျှော့ခြိုးပြီးလျှင်
ရှုမ်းစုံ စောတိ၊ မူလမန်း စသော ရွှာကြိုးများကိုပါ မီးခါးတိတ်
ကျေးမွေးမှည့် အလှုံးကြိုးတစ်ခုလည်း စီမံလျှက်ရှိရာ လွန်စွာ
ကြိုးများသော မဏှုပ်ကြိုးနှင့် ထမင်းစားရှိကြိုးတစ်ရုံ ဆောက်လုပ်
ထားလောက်။

မဏှုပ်အတွင်းရှိကား အလျှော့တွင်ကမကထုပြုလုပ်ကြသည့်
ရုံရှာလှုပြုကြိုးများနှင့် ဆရာတော်တစ်ပါးသာည် ထိုင်းအလှုံးကြိုး
တို့တိုင်ပိုင်နေကြလောက်။ ထိုသို့တိုင်ပိုင်သည့်အနီးတွင် ဝက်သား
အလွန်ကြိုးကြသော ဘသက် ဆိုသည် ရွှာသားတစ်ဦးလည်းရှိပါ။
တို့ဘသက်က အလှုံးရှိ ဦးဘဏ္ဍာအား . . .

“ဦးလေး . . . ဝတိသား ဘီးဆံပတ်တုးကြီးတွေတော့ ပါ။
ဖြစ်စယ်ပျု”

ဟု မကြာခဏဝင်၍ သတိပေးနေသူဖြင့် စိတ်တို့သော
ဆရာတော်က -

“ဟောတော် ဘာသက်၊ တော့အလှပဲကဲ့ ဝက်သားမပါဘဲ
အေပါမလား၊ ဝေးဝေးသွားစမ်း၊ စကားပြောလိုကိုမရဘူး”

ဟုမောင်၍ ထုတ်လိုက်လေ၏၊ ထိုအချိန်၍ ဦးရွှေမိန္ဒာ
မင်းညီလည်း မရှုပ်အတွင်းသို့ ဝင်လာသော့ ဘသက်သာ
ပြီးစိတ်တို့၏ မှတ်ဆိတ်ရှည်ခြင်းနင့် မင်းညီ၏ မှတ်ဆိတ်ရှည်ခြင်း
ကို ကြည့်လျက် အုပေါင်းမောပြီးလျှင် -

“ဦးလေးဘအိုခဲ့ . . . ဦးလေးကို ရွှေတွေငွေဝွေဖော်
အောင်နှစ်ထောက် လာလေခဲ့”

ဟု ပြောလိုက်ရာ မရှုပ်အတွင်းမှ လူများသည် ဝေါး
ရယ်မောလိုက်ကြလေ၏။

မင်းညီလည်း ရယ်သံကြောင့် ခြေလှမ်းကို တွေ့ခဲ့ရပ်၍
သွားသုဖြင့် ဦးရွှေမိန္ဒာ -

“ဘာလဲကွဲ . . . အုပ်စုနဲ့ ရယ်လိုက်လို့ မင်းခြေထောက်
က တွေ့သွားဘာသား မတပါနဲ့ကွဲ၊ လာစမ်းပါ၊ ဒီလို့ ခြေလှမ်း
တွေ့ကာဟာ သွေးကြောင်တာ တစ်မျိုးပဲကွဲ၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ရှိတို့
ရောက်လာတော်း ရယ်သံကြားရတာတော့ တော်းတဲ့ သမား
ပါကွဲ” ဟု ဆိုလေ၏။

အူမှုလင်းနှင့်အောင်းနှင့် သေသာသူသည် ချော်နှုန်းသူများ ◆ ၂၃၂ ◆

ဦးရွှေမိန္ဒာတို့သည် စကားရိုင်းအနီးသို့ရောက်လျှင် ထို့ကြော်
ဆရာတော်ကို ဦးချော်လိုက်လေ၏၊ ထိုအခါး၌ ဆရာတော်က . . .

“ဒက္ခာကြီးတို့က ဘယ်ကိုလဲ . . . ကိစ္စက ဘာလဲကွဲယူ
ဘုန်းကြီးကို လျှောက်ပါသီး” ဟု ဆိုလေ၏။

“တပည့်တော်တို့က အလျှော်ကြီး အတန်းခြော်တွေသွားပြီး အလျှော်ရှင်နဲ့ လျှော့ငွေကို လိုက်ပြီး စာရင်း
ကောက်စွဲလဲတွေပါ”

တဲ့ ဦးရွှေမိန္ဒာတို့က ပြောလိုက်လျှင် အယျော် ဦးဘအိုဘာ
မျက်လုံးပြော၍ ကြည့်လေ၏။ ဆရာတော်ကမှ ဆက်၍ မေး
လေ၏။

“စာရင်းကောက်ပြီး ဘာလုပ်ဖို့လဲကွဲယူ”

“မြန်မာပြည်အော်ပုံမှာ လျှော့တုန်းတဲ့ အလျှော်ကြီး အတန်း
ပြီးတွေတို့ စာရင်းကောက်ပြီး ကုသိုလ်တော်စာရင်းလုပ်မယ်
ဘုရား၊ ပြီးတော့ စာအုပ်စာတမ်းလုပ်ပြီး တစ်တိုင်းပြည်လုံး
သိအောင်မြန့်မယ်၊ အဲဒီလိုလုပ်ရင် မလျှော်သေးတဲ့လှတွေ့လဲ
လျှော်လာမယ်၊ လျှော်ပြီးသားလှတွေ့လဲ ထပ်ပြီးလျှော်လာမယ်
မဟုတ်လားဘုရား၊ အဲဒီစာရင်းမှာ ကမကထလုပ်တဲ့ဆရာတော်
သမားတော်တွေရဲ့ ဘွဲ့မည်ကိုလဲ ထည့်ရပါတယ်ဘား”

ဟုဆိုကာ လွယ်အိတ်အတွင်းမှ စာအုပ်နှင့် ခဲတဲ့တို့ထဲတော်
လိုက်လျှင် ဝတ်သားကြိုက်သေားဘအတော်က -

“က . . . ကျော်မပြောဘူးလား၊ ဦးလေးကို ဝတ်သား
ဘီးဆံပတ်တုး မိမျှဖြစ်မယ်လို့ . . .”

ဟု ဆိုလိုက်သဖြင့် ဆရာတော်က အနီးရှိ ထူးသွားဖြင့်
ဘသက်အေား . . .

“ခွေးတိရွှောန”

ဟုဆိုကာ ပစ်ပေါက်လိုက်လျှင် မဏ္ဍာပ်တွင်းမှ လူများသည်
ပေါ်ခဲ့ ရယ်မောက်ပြန်၏။

“တပည့်တော်တို့ဟာ အဖွဲ့နှုပ်ပါဘုရား တပည့်တော်တို့အဖွဲ့
ကို ‘ကုသိုလ်တော်တော်ရင်းအဖွဲ့’ လို့ အော်ပါတယ်၊ တခြားနယ်
တွေကိုလဲ ဒီလိုပဲသွားပြီး ဘရင်းကောက်နေတဲ့ လူတွေလဲ ရှိခို
တယ်၊ တပည့်တော်တို့အဖွဲ့မဲ့ အမှတ်တဲ့ ဆိပ်ကတော့ မှတ်ဆိတ်
မွေးပါဘုရား၊ မှတ်ဆိတ်မွေး ရင်ဘတ်မကျော်ဘဲနဲ့တော့
ကုသိုလ်တော်စာရင်းအဖွဲ့က ပါဘုရား၊ မယုံပါနဲ့ဘုရား”

ဟု ဦးဂွမ်တိုက် မင်းသေသေဖြင့် ပြောလိုက်ရာ ဆရာတော်
အပါအဝင် မဏ္ဍာပ်အတွင်းမှလူများသည် ဦးဂွမ်တို့၏ မှတ်ဆိတ်
မွေးနှင့် မင်းညီ့၏ မှတ်ဆိတ်မွေးဆီသို့ မျက်လုံးများ ပြိုင်တဲ့
ဓရာက်၍ သွားကြလေ၏။

မိန်းမပျိုတစ်ဦးကမှ မင်းညီ့အားကြည့်ရှု အနီးမှ အခြား
သော မိန်းမပျိုတစ်ဦးအား -

“ဟိုဘက်ကတော့ . . . အသိုးကြီးပါ ဒီဘက်ကတော့
လူငယ်ပါ” ဟု ပြောလိုက်ရာ အနီးမှ မိန်းမပျိုက . . .

“ကောင်မဲ့ လူငယ်တွေဘာတွေလုပ်မနေနဲ့ မှတ်ဆိတ်
ကြီးကို မကြောက်ဘူးလား၊ ငါတော့ ကြည့်ပြီး အသည်းယားလှ
သတော်”

သာမဏ္ဍာပ်တွင်းမှ သေသာချုပ် သုသေနှုန်းသွားသည် ◆ ၃၀၁

ဟု ပြောလိုက်ရာ မိန်းမပျိုကလေးများသည် ပြိုင်တဲ့
ရယ်မောက်ပြန်လေ၏။ ဆရာတော်လည်း ဦးဂွမ်တို့အား . . .

“ဒကာကြီး . . . ဘန်းကြီးဘွဲ့ကို ရေးမှတ်ပေတော့ . . .
ဦးကေသာရ”

ဟု ဆိုသဖြင့် ဦးဂွမ်တိုက ရေးမှတ်ပေလေ၏။ ရေးမှတ်ပြီး
နောက် ဦးဘအိုက -

“ကျောပ်က ဦးဘအိုပါ”

ဟု ဆိုလေ၏။ ဦးဂွမ်တို့လည်း ရေးမှတ်ပြန်၏။

ဦးဘအိုနှင့် ပတ်သက်ကြကုန်သော နေးမယား တဲ့ တဲ့
များလည်း ဦးဂွမ်တို့ထဲ သူ့ထက်ငါလာ၍ အမည်စာရင်း ပေးကြ
လေ၏။ ဦးဂွမ်တို့ကလည်း လိုက်၍ ရေးမှတ်သည်ချည်းဖြစ်၏။

ထိနောက် ဦးဂွမ်တိုက ဘယ်လောက်ကုန် လျှမည်နည်း
ဟု အလျှော် ဦးဘအိုအားမေးရာ ဦးဘအိုက မဖြတ်တော်ဘဲ
ရှိနေစဉ်၌ မဏ္ဍာပ်တွင်းမှ နှုတ်သွက်လျှော့သွက် လူတစ်ယောက်က
ကြားမှဝင်၍ -

“မျှိုးပို့မှုတော့ အကြီးဆုံးအလျှော်လို့သာ စာရင်းတို့လိုက်
ပါ မှတ်ဆိတ်ကြီးရာ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ မဏ္ဍာပ်တွင်းမှ လူများကလည်း အထာက်ခဲ့
သော မျက်နှာများဖြင့် ဦးဂွမ်တို့ကို ကြည့်ခြုံကြလေ၏။

“မျှိုးပို့ကြန်းမှာ အကြီးဆုံးအလျှော်လို့ ရေးလို့မရဘူး”
ဟု ဦးဂွမ်တိုက် ပြောလေရာ ထိုအားသွက်လျှော့သွက်က -

“ပြောလိုရပါတယ်၊ ဝက်ချည်းပဲ အကောင်နှစ်ဆယ်ခုက် မှာ၊ ဆန်ကတော့ ... တင်းပေါင်းထော်ရာကျွဲ့မှာ၊ သရက်ချည်းပဲ တို့တွေ့ဖော်တော့ ထည့်တော်မပြောတော့ဘူး၊ ဝတ်ပတ် လည် ရွာတွေအားလုံးကို မီးမီးတိတ်ကျွဲ့မှာပဲ၊ မျှော်ပို့မှာ အကြီးအဲ လို ဆိုနိုင်တာပါ”

ဟု မိမိ၏ ရှမ်းစွာရွာကလေးနှင့် ပတ်ပတ်လည် ရွာကလေး များကို မျှော်ပို့ဟု အထင်ရောက်နေသော ထိုသူက ၉၀၂၆။၈၇ လေရှေ့၏။

“မဟုတ်ဘူးပဲ”

ဟု ဦးဂျမ်တိကပြောဖျင့် ထိုအာသွက်လျှောသွက်က ...
“ဘာလိုမဟုတ်ရမှာလဲ”

ဟု ဆိုပြန်၏။

“ကျော် ... ဒီထိုဆိုရင် ဦးဘအိုလျှော့အလျှော့ ပေတဝါး၊ ပါဌီးဟော်မှာပါတဲ့ ... အင်္ဂါရမ်းသားရဲ့ အလျှောက ဘယ်သူက ရိုဘလဲဗျာ”

ဟု ဦးဂျမ်တိက ပြောလိုက်ရာ အာသွက်လျှောသွက်လှက ...
“ဆိုစင်းပါရှိး ... အင်္ဂါရမ်းသားက ဘယ်လောက်များ လျှောတယ်လို့ ကြားမူးလို့လို့လဲ”

ဟု မေးလိုက်လေ၏။

“သလေးစပါးကဖြစ်တဲ့ ဆန်ချည်းပဲ လျှည်းအစီး ၆၀၀၀၀ နှစ်တော်နောက်း အလျှော်ပို့တယ်၊ အဲဒီ အင်္ဂါရမ်းသားရဲ့ အလျှော်စားဖို့ခေါ်၏ စာဖို့မှားက ၃၀၀၀၀ ရှိုတယ့်၊ ပတ္တိမှား နားဇာ်း

ပန်ဆ်ပြီး ထင်းခွဲထင်းဖို့ပဲ ရောင်ပေးရတဲ့ လက်ပါးစေလှယ် ချည်းပဲ ၆၀၀၀၀ ရှိုတယ်၊ စိန်နားဇာ်း၊ စိန်လည်ကပါ၊ စိန် ယက်စွဲပါ၊ စိန်လက်တော်က် ဝတ်ဆင်လျှတ် ၁၉၀၇သီးထောင်း၊ ပြောလွန်လို့နေတဲ့ မိန့်းမပျို့ပေါင်း ၁၇၀၀၀ ရှိုတယ်၊ ထမင်း တင်း လိုက်ပေးရတဲ့ လူပေါင်း၊ ၁၆၀၀၀ ရှိုတဲ့ ကျွဲ့ပေါ်မှာ အလျှင်မလျှပ်ပါ။ အေားအေားလေး စားနားချင်တဲ့ လူပျော်းတွေ အားလုံး အင်္ဂါရမ်းသားရဲ့ အလျှော်မှာချည်းပဲ သွားဘားနေတယ် ဆိုပါပဲ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ အာသွက်လျှောသွက် လွှာသည် လူးဝါး၏ ပို့တို့သွားလေ၏။ ဆရာတော်ကမူ ခေါင်းစာဆတ်ဆတ် ပို့တို့လေ၏။ ဆရာတော်အနီးမှ တစ်ဝါခန့် သတ်နှုန်းစည်းဖူး သော လူပြန်တော်တစ်ဦးက -

“မှတ်းပို့တို့ကြီးရဲ့ ခင်ဗျားပြောတာ စာထဲမှာပါလို့လား”

ဟု ဆိုလေ၏။

“ပေါ်ဝါး၊ ပါဌီးတော်တို့ ဖတ်ဖြည့်ပါ ပို့ညာပေါ်တွေသာ၊ ဘာသိုလ်ကောင်းမှတို့ ငဲ့ကွော်ချင်ခွင် လို့ချင်တော်တော်သေား၊ အျေားနေား၊ အင်္ဂါရမ်းသား၏။ မဟာဒါနေား၊ အလျှော်အိုး၊ ဘယ် စာဏျှလုပ်ရိတ်၊ ဆန်ကောင်း ဆန်မွေး သလေးဆုံးပြု့ ပြည့် ကုန်သေား၊ သို့ဝါးဟာသာနီး၊ လျှည်းအစီးပြု့အိုးသေား၊ ထိုကို။ ခေါ်ပေါ်ဘာ၊ ကုန်စော် ... ထို့ဖြစ်ပါတယ်”

ယူ ဦးဂျုံစွမ်းတိုက ပါဌိတစ်ချက် အနက်စွက်၍ ရွတ်ပြုလိုက်
သွင် ထိသူလည်း ပြီမြဲ၍ သွားလေ၏။ ဆရာတော်ကမှ ဦးဂျုံစွမ်း
အား . . .

“စာတ်ပေတ်ပေကိုး”

ဟု ဦးမြို့မြို့လိုက်လေ၏။ ထိနောက် အလျှောင်က ဦးစွမ်း
နှင့် မင်းညီအား ထမင်းကျွေးမွေးလေ၏။ မဏ္ဍာ်တွင်းမှ ဆရာ
တော်နှင့် လူကြီးများမှာမှ အလျှောင့်ပတ်သက်၍ ဆက်လက်
တိုင်ပင်နေကြလေ၏။

“မလွှဲခဲ့ သုံးလေးရက်လောက်ကတည်းက ရေနေ့
လိုပြီ၊ ရေနေ့ကို တစ်ခါတည်း တည်ထားလိုလဲ မဖြစ်ဘူး အောင်
အတွက် ထင်းကုန်တာက ကိစ္စမရှိဘူး၊ တာဝန်က သိပ်ကြီးတော်
ရေနေ့ကြမ်းနဲ့ လက်ဖက်သုပ်ကလဲ မဏ္ဍာ်အတွင်းမှာ ပြုတဲ့
မဖြစ်ဘူး”

ဟု တစ်မယာက်သောသူက အကြံပေးလိုက်သွင် ကျော်
အစိတ်ယောတ်ကလည်း -

“ငါလ အဲဒါကိုပဲ စဉ်းစားနေထာွှု”

ဟု ဆိုလေ၏။ တော့အလျှော်ဗို့ ထုံးစံအတိုင်း ရေကြော်
ကြမ်းကို မပြုတ်ထမ်း တိုက်နိုင်ရပေမည်။ ထိုကြောင့် မဏ္ဍာ်
အတွင်းမှ လူများသည် ရေနေ့ကြမ်းအတွက် စိစဉ်ရန် ခက်ခဲ့
နေကြမောင်၏။

ဦးဂျုံစွမ်းသည် ထမင်းစားပြီးနောက် စကားပို့စ်းသွေးစွမ်းတော်

“ရေနေ့အတွက် မပူးပါနဲ့ ဓာတ်ဘူးရအောင် ကျော်စီစဉ်
ပေးပါမယ်” တဲ့ ပြောလိုက်သွင်၊ ဆရာတော်က -

“ဟဲ . . . ဒေတာရဲ ဟောဒီ ပါရဲ့ဓာတ်ဘူးဟာ အကြီးဆုံးပဲ
အလျှော်စုလုံးတိုက်ဖို့ ရေနေ့သည်ရမှာကိုပြောတာ”
ဟု မိန့်လေ၏။

“မှန်ပါဘူး . . . အလျှော်စုလုံး တိုက်ဖို့ ရေနေ့ထည့်
ထားဖို့ ပဲပည့်တော် ဓာတ်ဘူးတစ်လုံး စိစဉ်ပေးပါမယ်ဘူးရား
ဒီအတွက်တော့ မပူးပါနဲ့ . . .”

ဟု ဆိုကာ မင်းညီကို ခေါ်၍ ဗားစီအနီးတွင် တွင်းကြီး
တစ်တွင်း တူးလေ၏။ ထိုသို့တူးကြပြီး နောက်တစ်နေ့နေ့က
စောဘောတွင် ရွှေသို့သွားလျက် ရာဝင်အိုးကြီးတစ်လုံး ဝယ်ယူ
ခဲ့လေ၏။

ရာဝင်အိုးကြီးအား တွင်းထဲတွင် နှုတ်ခမ်းပေါ်မျှမြှုပ်၍
တွင်းနှင့် အိုးကြေားတွင် ဖွဲ့ (စပါခွဲ) များကို ထည့်သိပ်လေ၏။
ထိုနောက် အိုးနှုတ်ခမ်းကိုချုန်၍ အပေါ်မှ မြေဖြိုးပြီးသွင် ရွှေးစော်
နှင့် ညီညာတ်အောင်မျှ၍ သစ်သားအဖုံးတစ်ခုဖြင့် ဖုံးပြီးသွင် :
“ဟောဒီ ဓာတ်ဘူးပါပဲ ၂၄ နာရီခံတယ်”

ဟု ဦးဂျုံစွမ်းတိုက ပြောလေ၏။ ရွှေသားတို့လည်း ရေနေ့များ
ကျိုး၍ ရာဝင်အိုးထဲတွင် ထည့်ထားရာ ဦးဂျုံစွမ်းတို့ ပြောသည့်
အတိုင်ပင် ၂၄ နာရီတိုင်အောင် အပူးခေါ်ကြောင်း တွေ့ရေးမှု
ဆရာတော်က . . .

“ကောင်းကွာ ... ဓာတ်ဘူးကြီးကဖြင့် ယောကုံးမှာ နှစ်ဖက်လောက် ရှုပါပဲ” ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုအခါ့၌ အာသွေထဲ သွားသွားကြ လူတစ်ယောက်က ...

“မျှိုးပို့ကျွန်းမှာတော့ ဟောဒီဓာတ်ဘူးကြီးဟာ အကြိုးပဲပဲ” ဟု ပြောလိုက်ရာ ဦးဂွမ်တိက ဟက်ဟက်ပက်ပတ် ရယ်မောလေ၏။ ထိုအခါ့၌ ဝက်သားကြိုက်သော ဘသ် ဆိုသွားက ...

“ဒီတစ်ခါတော့ မျှိုးပို့ကျွန်းမှာ အကြိုးဆုံးဓာတ်ဘူးကြို စာနဲ့ပေနဲ့ မငြင်းနိုင်တော့ဘူး၊ ငြင်းလို့လဲ မရဘူး၊ ကျော်ဖတ်ဖူးတဲ့ စာမှာ ...

ဟိဒေါ်-ဟောဒီ ဒီဘူးကြိုတ်-ဓာတ်ဘူးကြီးဟာ၊ ပိုတ်၍ မျှိုးပို့ကျွန်းအလုံး၌၍ အကြိုးဆုံး-အကြိုးဆုံးဖြစ်ပါပေ၏ ထို ဆိုထားတယ် မဟုတ်လဲး” ဟု ပြောလိုက်ရာ ဦးဂွမ်တိတို့သည် ဝါးခနဲ့ရယ်မောကြလေ၏။

ဤသို့နှင့်ပင် ဦးဂွမ်တိနှင့် မင်းညီတို့သည် အလျှော့အိမ်နှင့် ရင်းနှီးသွားကြလေတော့၏။ ထိုအလျှော့အိမ်မှာလည်း တစ်စထက် တစ်စ၊ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ လူများ၌ လာလေ၏။ အလျှော့အိမ် အကြိုးညီတို့ရောက်လျှင် တွဲတေးမြှုပ်ပေါ်မှ ကောလိပ်ကောင်းဆရာတေးတစ်ဦးပါ အလျှော့အိမ်သို့ ရောက်၍လာလေ၏။

ထိုကောင်းဆရာတေးက အသံကျယ်ကျယ်ကျယ်ကျယ်နှင့် မဏ္ဍာ်အတွင်း၌၍ စကားပြောလေ၏။ ထိုကောင်းဆရာတေးသည် မိမိသို့ကြားရသော ဘာသာရပ်၌ ကျမ်းကျင်ကောင်း

အမှတ်နှင့်စောင့်နှင့် သေဆာချုပ် အသံသို့မျှသည် ... ◆ ၃၉

တွေ့မ်းကျော်လိမ့်မည်ဖြစ်သော်လည်း အခြားသောအရာရှားနှင့်မှုန်စွာ ပဟ္မသုတခေါင်းပါးလုံး။ သို့ရာတွင် ဤတော်ရှင်အသေးသွားမှု မိမိလောက် တတ်ကျမ်းသူမှုပါဟု ယူဆထားသဖြင့် အလုံးခုံးသော အကြောင်းအရာတို့၌ အာပေါင်အရင်းသန်သန်ဖြင့် ပြောဆိုနေလေ၏။

တစ်စုံတစ်စုံယောက်သွားသွားက ... ဓာတ်တော်တစ်ခုကို ထိုးကား၍ ပြောဆိုရာ ထိုကောင်းဆရာတော် ...

“ဓာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ငါးရှုံးငါးဆယ်ပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီထဲမှာပါတဲ့ နေရာအောင်တွေဟာ ကမ္မားမြေပုံမှာ ရွှာလို့ မတွေ့ဘူး၊ ဒီအချက်ကို စဉ်းစားဖို့လိုတယ်”

ဟု ဓာတ်တော်တွေကို မယ်ကြည်သည်လေသား ဤသို့ မယုံး ဤည်ကြောင်း ပြောဆိုလိုက်ရသည်ကို င် ခေတ်မီသည်ဟု အထင်ရောက်နေသည့်လေသားဖြင့် ပြောဆိုလိုက်ရာ မရှိနိုင်တဲ့ ဗျူး၊ ငြိမ်၍ သွားလေ၏။ ထိုကောင်းဆရာတော် စကားကိုလည်း ငြင်းဆန်နိုင်ဘဲ နှိမ်လေ၏။

ထိုအခါ့ ဦးဂွမ်တိက ကွမ်းယာတစ်ယာကို ပါးစင်အတွင်း သို့ ထိုးသွေးလိုက်ပြီးနောက် -

“ဒီလိုနှိမ်ပါတယ်၊ ဓာတ်တော်တွေထဲမှာ ဝါတဲ့ နေရာအောင် တွေ့၊ တိုင်းပြည်တွေကို ခင်ဗျားပြောတဲ့ ကမ္မားမြေပုံမှာ ရွှာလို့ ရုပ်တိယ်၊ ရွှာလို့မရဘူး၊ ဆိုတဲ့ လူတွေဟာ ပညာပညာဘူး၊ အည်းပါးတဲ့ လူတွေဆိုတဲ့ ဘယ်လိုရှာနိုင်မလဲဖြာ”

ဟု ပြောလိုက်ရာ မဏ္ဍာပ်အတွင်းမှလူများသည် ဦးဂျ်စီ
စိုးအားဖော် မျက်လုံးများဖြင့် ကြည့်ရှုကြန်၏။

“ကဲပဲ... မှတ်ဆိုတိကြီး ‘ပါဋ္ဌလိပ်’ ဆိုတဲ့နေရာတိ
ကမ္မာမြေပုံမှာ ရှာဖြစ်ပဲပါဘီ။”

ဟု ကျောင်းဆရာပေါက်စက ဦးဂျ်စီအား ခပ်ပေါက်
ထဲကို ပြောလေ၏။

“ဒီလိုရှိပါတယ်... ထယ်ထောက်တဲ့ ပုံပဲ ခေါ်တဲ့
လူတစ်ယောက်ဟာ ကြီးတဲ့အခါမှာ ဦးပုန္မာမည်နဲ့ မင်းကြီးဖြစ်တယ်
ဆိုပါမြို့ချာ၊ အဲဒါကို ငပါဘယ်မှာလလို့ ရှာရင်တော့ တွေ့ပဲ
မလွယ်ပါဘူးပျော် ဦးပုံအဖြစ်နဲ့ ရှာရမှာပေါ့ပဲ”

ဟု ဦးဂျ်စီက ပြောလိုက်လျှင် ကျောင်းဆရာက
“စကားလွှာပောင်ပါနဲ့ မှတ်ဆိုတိကြီး ‘ပါဋ္ဌလိပ်’ လို့
မြေပုံမှာ ရှာဖြစ်ပဲပါ”

ဟု ဒေါနှင့်မောနှင့် ပြောလိုက်လေ၏။

“ဒီလိုပဲ... ပါဋ္ဌလိပ် ဆိုတဲ့ ဒေသဟာ... မူးရင်းက
‘ပါဋ္ဌလိပဲ’ လို့ ခေါ်တယ် ကြာတဲ့အခါမှာ နောက်က ပုံစွဲ
ဆိုတဲ့ စကားဟာ ပြုတဲ့ပြီ ‘ပါဋ္ဌလီ’ လို့ ခေါ်တယ် နောက်က
ရှုက ‘ပါ’ ဆိုတဲ့စကား ပြုတဲ့သွားပြီ ‘နှလ့’ လို့ ခေါ်တယ်
အဲဒီလို ‘နှလ့’ လို့ ခေါ်ရာကနဲ့ ဒေသလီ’ လို့ ပြောင်းသွားတဲ့
အဲဒီတော့ ‘ပါဋ္ဌလိပ်’ ဟာ အခဲ ဒေလီမြှုပါပဲ”

ဟု ဦးဂျ်စီက ပြောလိုက်ရာ မဏ္ဍာပ်တစ်ခုလုံး လက်ချုပ်သာ
ပေး၏ ခီးကြွှေ့ကြလေ၏။

ကျောင်းဆရာပေါက်စသည် မျက်နှာအနည်းငယ်ပျက်၍
သွားပြီးလျှင်...

“ကဲပဲ... ‘ကုရှုတိုင်း’ ဆိုတာကော် မှတ်ဆိုတိကြိုး?”
ဟု အညွှာမခံဘဲ မေးပြန်၏။

“ကုရှုတိုင်း စေတီတိုင်း အင်္ဂါတိုင်း ကလိုင်တိုင်း ဆိုတာ
တွေဟာ တော်ဆက်တည်းပဲ အင်္ဂါတိုင်းခဲ့ တော်ဘက်ကို စေတီ
တိုင်းလို့ခေါ်တယ်၊ စေတီတိုင်းဟာ နောက်တော့ မခုချမ်လို့
ခေါ်တယ်၊ မခုချမ်ကနဲ့ မဒုရပ် ဖြစ်လာတာ၊ အဲဒီမှာနောက်
စေတီတိုင်းသားတွေဟာ မဒုရပ်သွားတွေ ချစ်တီးကုလားတွေပဲ
လိမ့်ပြောလို့ မြေပျို့တဲ့ စေတီယမ်း၊ ဆိုတာ ချစ်တီးကုလားတိုး
ပဲ (မဏ္ဍာပ်တစ်ခုလုံး ရယ်မေးကြကြန်လေ၏။)

“စေတီတိုင်းရဲ့ ပြောက်ဘက်ကို ကလိုင်တိုင်းလို့ ခေါ်တယ်
အဲဒီတိုင်းမှာနောက် လူတွေကို ဒေသကို အွှေပြုပြီး ကလိုင်လို့
ခေါ်တယ်၊ နောက်တော့ ဂေါ်ရင်ရီ ဖြစ်လာတာပေါ့ စုစကား
ဆိုတာ၊ ကလိုင်တိုင်းသားဆိုတော့ ဂေါ်ရင်ရီကုလားကြီးပဲ”

မဏ္ဍာပ်တစ်ခုလုံး ဂိုင်း၍ ရယ်မေးလေ၏။ ထိုအခါ၌
ဝက်သားကြိုက်သော ဘသက်က... .

“မှတ်ဆိုတိကြီး စုစကားပုံစွဲးဟာ ခေါ်ရင်ရီကုလားကြီး
ဆိုတော့ မဖို့ဒေါ်နဲ့ ဒေသသွားရောက်ရော့ဖြာ” ဟု မေးလေ၏။

“အေး... အဲဒီ ကုရှုတိုင်းကတဲ့ ကုရှုတိုင်းကို သိမိတိုင်း
လို့လဲ ခေါ်တယ်၊ အဲဒီတိုင်းသားတွေကို ကောရွှေလို့လဲ ခေါ်
တယ်၊ ‘ပုံည့်သွှေ့’ က၊ အစိုးရ အကြီးအမျှ လုခြင်သာ

အနိုင်ဟောတယ်၊ ကောရွှေတိုင်းသားတွေဟာ ချမ်းသာကြတဲ့
အတွက် ‘ပဘူ’ လို့ ခေါ်တယ်၊ ဘာဘူကုလားကြီးတွေပေါ့ကွား
အဲဒီတော့ မင်းမေးတဲ့ မဖို့အော်ဟာ ဘာဘူမပေါ့ကွား”

မဏ္ဍာပ်တစ်ခုလုံး လက်ခုပ်လက်ဝါးတီး၍ ရယ်မောကြလေ
၏။ ကျောင်းဆရာပေါက်စမှာ ပြီမြန်သွားပေပြီ။ ဝက်သားကြိုက်၊
သော ဘသက်ကသာ ဆက်၍ မေးလေ၏။

“ပဘာဝတိ ဘာလူမျိုးလဲ မှတ်ဆိတ်ကြီး”

“ပဘာဝတိ ... မန္တတိုင်းက မရိုမကွာ မင်းကုသက ကလို့
တိုင်းက ရှိရင်ရှိ”

ဟူ ဦးစွမ်တိက ဖြေလိုက်ရာ မဏ္ဍာပ်တစ်ခုလုံး ပတ်တုံး၍
မရဇော် ရယ်မောကြလေ၏။

သို့ရာတွင် ဝက်သားကြိုက်သော ဘသက်က

“ကုသမင်းက ဒါလောက် အရှင်ဆိုးတာ၊ ပဘာဝတိက
တွေ့ပြီးသွားခို့ပါမလား မှတ်ဆိတ်ကြီး”

ဟု မေးလိုက်ရာ မိန်းကလေးများ ရယ်မော၍ ထောက်ခဲ့
လေ၏။

“မဟုတ်ဘူးကွဲ ... မင်းကုသကို ... နောက်တော့
သိကြားမေးက ဝေရောနပတ္တမြား လာပြီးဆက်တယ်၊ အဲဒီ
ပတ္တမြားလဲဆောင်လိုက်ရော မင်းကုသဟာအရှင်မဆိုးတော့ဘူး၊
ပဘာဝတိနဲ့ လိုက်ဖက်တဲ့ရှုပ်ရည်ပြစ်သွားတယ်၊ ခြောသွားတယ်
ပေါ့ကွား” ဟု ဦးစွမ်တိက ဖြေလိုက်ရာ -

“မှတ်ဆိတ်ကြီးပြောတဲ့ ဝေရောနပတ္တမြား လိုချင်လိုက်
တာ၊ ကျော်အတွက် မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျော်ယောက်ဖအတွက်ပါ၊
ကျော်အစ်မက လှပြီး ဒီကောင်က ရုပ်ဆိုးလွန်းလို့ဘူး”

ဟု ဆိုလိုက်ရာ ... ငှါး၏ အနီးတွင် ထိုင်နေသော
ကျောက်ပေါက် ပရှုစ်နှင့် ဘသက်၏ ယောက်ဖက် ဘသက်
အား ခြေထောက်ဖြင့် ကန်လိုက်ရာ ဦးစွမ်တိနှင့် မင်းညီတို့ပါ
မရယ်ဘဲ မနေနိုင်တော့ဘဲ ရယ်မောမဲ့လေတော့၏။

ဦးစွမ်တိ၏ အဖြေများမှာ မှန်ကန်သော အဖော်များဖြစ်
သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ၁၉၂၄ ခုနှစ်တွင် ကျိုက်ထို့မြှုံး၊ သစ်ချွေ
တော် ဦးတိလောက ဆရာတော်က တိုင်းကြီး၊ သောင့်သ
ကဗ္ဗာမြေပြုပွဲကျမ်းတစ်စောင်ပြုစုစုပါသည်။ ထိုကျမ်းနှင့် တိုက်ဆိုင်
ဖတ်ရှုကြပါကုန်။ ငှါးကျမ်းစာအုပ်ရို့ လောကသာရဓတ်စက်
စာပုံနှုပ်တိုက်မှ ရှိက်နှုပ်ဖြန့်ချုံးပါသည်။ ငှါးစာပုံနှုပ်တိုက်မှာ
တိုက်နဲ့ပါတ် ဘာ၊ ဆူးလေဘူးရားလမ်း၌ တည်ရှိပါသည်။ ဗဟို
သူတဲ့ လိုလားကြကုန်သော ငယ်ရွယ်သူတို့အတွက် သုတေသနတဲ့
ရစိမ့်သောင့် ထိုကျမ်းပါ တိုင်းကြီးသောင့်သ ကဗ္ဗာမြေပြုကို
ဖော်ပြုလိုက်ပါသည်။

စာရေးသူ

မြန်မာပြည်နှင့် သမောက္ခသည် အသုဝါနိုဒ္ဓဘာသု

ထိအခို့ ဝက်သားကြိုက်သော့ဟာသင်က ဦးစွမ်တီအား
“မှတ်ဆိတ်ကြီး . . . ဟောခါ ပါးပွဲစားကြီး ဝတ်ထားတဲ့
ပတ္တမြားဟာ ကုသမဏ်ကို သိကြားဆက်တဲ့ ဝဝရေအနပတ္တမြား
လားဇူး”

ပု ပြောလိုက်ရာ ဦးစွမ်တီရော မင်းညီဝါ စပါးပွဲစားကြီး
၏ လက်ခွဲနဲ့သို့ မှက်လုံးများ ရောက်သွားကြလော်။

ထိအခို့ ပါးပွဲစားကြီးက သူ၏ ပတ္တမြားလက်စွမ်ကို
ချုတ်၍ ဦးစွမ်တီကိုပေးကြာ -

အမှတ်မြိုင်မောင်ရှင် သမောက္ခသည် အသုဝါနိုဒ္ဓဘာသု ၄၃၄

“ကြည့်မေ့ပါ့း မှတ်ဆိတ်ကြီးရဲ့ ဒီထက်ကောင်တဲ့ ပတ္တမြား
လာ့ တစ်လုံးပဲ တွေ့ဖူးသောတယ် အဲဒါက စတီးဘာရားသာကာ
သို့ဆိုမှာရှိတယ် သူ့အဆိုကတော့ သိပေါ်ဘုရင် ပါတော်မူတုန်း
က ဆွဲတော်မျိုးတော်တစ်ဦးက ရောင်းစားခဲ့တာဆိုပဲ သူ့ဆိုတဲ့
အဆင့်ဆင့် ရောက်လာတာလို့ ပြောတာပဲ” ဟု ဆိုလော်။

ဦးဂွဲမြတီထော်း စပါးပွဲစားကြီးပတ္တမြားလက်စွမ်ကို သေခာ
စွာ အဲည့်ဖူးနေဆို မင်းညီကိုပြောလော်။ မင်းညီလည်း ဟိုကြည့်
ဒါကြည့်နှင့် နားမလည်းက ကြည့်ရနေရလော်။

“ဒီပတ္တမြားရဲ့ ရာဇ်ဝင်ကလေး မသိရွားလား ပုံစားကြီး”

ဟု ဦးဂွဲမြတီတဲ့က မေးလိုက်လော်။

“သိတန်သလောက်တော့ သိပါတယ မှတ်ဆိတ်ကြီး” ဟု
ပွဲစားကြီးက စတားပူးလိုက်လော်။ ထိအခို့ ဦးဂွဲမြတီတဲ့က . . .

“ပြောပြစ်ဗိုးပါ ပွဲစားကြီးရာ . . . ကျော်တို့အဖို့ ပဟုသာ
ဖြစ်တာပေါ့” ဟု တိုက်တွန်းလိုက်ရာ စပါးပွဲစားကြီးက . . .

“အရှင်နှစ်ပါး ပါတော်မူတုန်းက အလွန်အင်မတန် အဖို့
ထိုက်တန်တဲ့ ဝမောက်ပတ္တမြား ခဲ့တာကို ကာနယ်စလောင်ရှိ
ခေါ်တဲ့ စစ်ပိုလိုကြီး ယူသွားတယ်ဗျ” ဟု ပြောလော်။

“ဆိုစမ်းပါ့း ပုံစားကြီး”

“ဝမောက်ကြီးပတ္တမြားဟာ သူ့ဟာသူ့တစ်လုံးတည်းနေလေ့
မရှိဘူး တစ်လုံးတည်းသက်သက်ထားရင် ပျောက်သွားကြတဲ့
တယ်၊ ဒါမှာမဟုတ် လူကိုခိုက်စေတော်တယ်ဆိုပဲ၊ ဒါကြောင်း
အခြားသောပတ္တမြားကော်ပေါ်းတစ်ဦးတယ်ကို ဝမောက်ကြီး

ပတ္တဗြား၊ ရံရွှေတော်အပြစ်ထားပြီးသိမ်းရတယ်၊ လူမှာလ ဘုရားနားမှာ ခစားခွင့်ရတဲ့လူမျိုးဟာ တော်တော်လူမျိုး၊ မဟုတ်ဘူး လူထဲမှာ ရှုစ်ဆင်းအရိအားဖြင့် ကြည်လင်သန္တရှင်းရမယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီလို ငမောက်ကြီးနားမှာ ခစားရတဲ့ကျောက်ဟာလ နှယ်နှယ်ရရ မဟုတ်ဘူး၊ အဲပြစ်အနားအသာ ကင်းပြီး အရည်အသွေး ကောင်းတဲ့ကျောက်ဖြစ်တယ်၊ အခုကျပ် ရထားတာထ ရံရွှေတော်တစ်ထောင်ထဲကပတ္တဗြား၊ ဒါကြောင့်သူ့ကို ရံရွှေတော်လို ခေါ်တယ်”

ဟု ဖွဲ့စားကြီးက ကွမ်းကို တမ္မားပြီးဝါးရင်း ပြောလေ၏၊
ထိုအခါ် ဦးဂွမ်တို့သည် စကားဖြတ်၍ မတ္တာပြုအပြင်သိ ထွက်၍ ဆွားလေ၏။ မင်းညီးကလည်း၊ ဦးဂွမ်တို့နောက်သိ ထိုက်ခြားသွားလေ၏။

“ဘယ်လိုလိုးဂွမ်တိုး” ဟု မင်းညီးကမေးလိုက်ရာ ဦးဂွမ်တို့က
“ဟုတ်တယ်တွေ စာရင်းထဲကအတိုင်းပဲ”ဟုပြန်၍ဖြောလေ၏။
“ဘယ်စာရင်းထဲကအတိုင်းလဲ”

ဟု မင်းညီးက မေးလိုက်လေ၏။

“အရှင်နှစ်ပါး ပါတော်မူတုန်းက . . . ကာနယ်စလောင်ကို အပ်လိုက်ရတဲ့ ပစ္စည်းစာရင်းကိုပြောတာ၊ အဲဒီပစ္စည်းတွေထဲမှာ ရံရွှေတော်ပတ္တဗြား ၁၀၀၀ နဲ့ ငမောက်ကြီးပတ္တဗြားကိုတော့ စာရင်းမှာ အတိအကျဖော်ပြထားတယ်၊ ရံရွှေတော်တစ်ထောင်ကိုတော့ စာရင်းမှာ ဖော်ပြထားခြင်း၊ မရှိပောမယ့် ရံရွှေတော်ပတ္တဗြားတစ်ထောင်အကြောင်းကတော့ စိတ်ဝင်စားတဲ့လူတို့

သိကြတဲ့ကိုစွဲပဲကျား၊ ပြီးတော့ . . . မင်းသခံ ရာဇဝဋ် ပတ္တဗြားထိုး ခေါ်တယ်၊ နှစ်းစဉ်ပတ္တဗြားလို့ပဲ သိတဲ့လူ တော်တော်ကလေး နည်းတယ်ကျား ဦးပေသီးတို့လူစုတလဲ . . . အဲဒီပစ္စည်းတွေကို သိပြီး စိတ်ဝင်စားနေတယ်” ဟု ဦးဂွမ်တို့က ပြောလိုက်လေ၏။
“ဦးပေသီးအကြောင်း ပြောပါပဲး ဦးဂွမ်တို့”

ဟု မင်းညီးက မေးလေ၏။

“ဦးပေသီး ဆိုတာက လူဆိုးကြီးပေါ့ကျား၊ ဒါပေမဲ့ သူ့ရဲ့ တပည့်တွေကတော့ လူဆိုးကြီးရယ်လို့ မဟင်ကြရှာဘူး၊ သူတို့ ဆရာကို တကယ်ကို လူစွမ်းကောင်းကြီး၊ မြန်မာမင်းဆက်ကို ထိုးနှစ်ပြန်တင်မယ့် ကယ်တင်ရှင်းပြီးလို့ ထင်နေကြတာကျယ့်၊ ဒါကြောင့် ဦးပေသီးက သူ့တပည့်တွေကို ကိုယ့်ထိုးကိုယ့်နှစ်းပြန်ပြီးတင်တဲ့နေရာမှာ နှစ်းသုံးရတနာတွေကို ပြန်ပြီးရအောင် ယူဖို့ ငါတို့မှာ တာဝန်ရှိတယ်ရယ်လို့ တပည့်တွေကို အမြဲတမ်း ပြောလေ့ရှိတယ်ကျား၊ သူ့တပည့်တွေကလဲ ကိုယ့်ဘုရား၊ ကိုယ့်သခင်၊ ကိုယ့်ထိုးကိုယ့်နှစ်းနဲ့ နေချုပ်ကြတဲ့လူတွေပါပဲ့၊ ဒါပေမဲ့လို့ အေဝတ်နောက်ကို လိုက်မိတဲ့ လူည်းသားငါးရာလိုပေါ့တွာ၊ လမ်းလွှဲ ရောက်နေကြရှာတယ်”

ဟု ဦးဂွမ်တို့က ပြောပြုလေ၏။

“ဦးပေသီးက နိုင်းတယ်ပဲ ထားပါတော့ . . . သူ့တပည့်တွေက လိုက်ပြီးလုပ်ကရောင်း၊ ဦးဂွမ်တို့”

“လူဆိုတဲ့ သတ္တဝါဟာ၊ ယုံကြည်အောင်လုပ်ဖို့၊ လိုတယ်ကျား၊ ယုံကြည်ရင် စားမဆိုခိုင်းလို့ရတယ်၊ သူ့တပည့်တွေကို သူက

၃၁။ ♦ မင်္ဂလာ

ယုံကြည်အောင်လျှပ်စားတယ်ကျ၊ ဘယ်လိုလုပ်စားတယ်ဆိုတဲ့
အသေးစိတ်ကိုတော့ မသိဘူး၊ ဦးပေသီးကို ခေါ်တာအောင်
ဘဘာဘုရားလို ခေါ်တာကျ၊ သူတို့ ဘဘာဘုရားတဲ့ အင်ထို
အစီးရကို ဖြုတ်ချွှေး ကိုယ့်ထိုး ကိုယ့်ဘုရင်၊ ကိုယ့်
သခင် လုပ်ပေးပယ့် ကယ်တ်ရှင်ကြီးလို ထင်နေကြတာကျ”

ဟူ ဦးဂွမ်တိက ပြောပြုလေ၏။

“ဦးဂွမ်တိကရော အခုလုံ နန်းစဉ်ပတ္တုမြားတွေ ရှာနေတာက
ဘာလုပ်ဖို့လ”

“ဒါ ပြောပါကောလားကျ၊ ရောက်သွားတဲ့ပစ္စည်းတွေတို့
သူ့နေရာသူ့ပြန်ထားဖို့ပဲ၊ သူ့နေရာဆိုတာ နန်းစဉ်ပတ္တုမြားအော့
ကို နောက်တက်မယ့်မကြာကိုယ့်တော်လေးကို ဆက်သွေ့ဖဲ့” တဲ့
ဇီဝွှေမြတ်တိက ပြောလိုက်ရာ မင်းညွှေက အုံအေးသင့်စွာနှင့် ဦးဂွမ်တိ
ကို ပေးအမာကြည့်ရှုနေလေ၏။ ဦးဂွမ်တိ၏ ဤကဲ့သို့ မင်းလောင်း
ပေါ်လိမ့်မည်ဟဲ ယူဆသည်။ အုံကြောင်မကြောင်နိုင်လှသော
အတွေးအခေါ်မျိုးမရှိဟုထင်မှတ်ထားခဲ့ရာ ယခုကဲ့သို့ ဦးဂွမ်တိ၏
နှုတ်မှ မကြောမင်းသားကို မြှော်လင့်ပြောဆိုလိုက်သောအခါ်
မင်းညွှေသည် အုံညွှေခြင်းမက အုံညွှေခြင်းလော့၏။”

“ဘယ်လိုလှု့ ပါက စကြာမင်းကိုမြှော်လို မင်းက အုံညွှေ
သလား... ကိုယ့်တို့ဗြိုလ်ကို သဲတတ်ပါးအုံချုပ်နေတာကို
ဘယ်သူမှ မလိုလားဘူးကျ၊ ဒါပေမဲ့ တိုင်းရေးပြည်ရေး ဘယ်လို
ဖြစ်မယ်ဆိုတာကို ခန့်မှန်နိုင်တဲ့လူက နည်းတယ်ကျ၊ ပါရဲ့ ခန့်မှန်း
ချက်တော့ အလွန်အင်မတန် ရှေ့ဖျော့တဲ့ တောာင်စကား

တွေတို့ ပါက ဒိုင်ခိုင်မာမာ ယုံကြည်တယ် ဒါကြောင့် ပါတို့
တိုင်းပြည်ကို ပါတို့ထူးရှုပ်စဲအခါမာ လိုအပ်တဲ့ နန်းစဉ်
ပစ္စည်းတွေကို မရမတဲ့ ရှာနေတာကျ၊ အဲဒါတွေ စုစုဖော်စုစု
ဆိုရင် ပါဟာ အသက်ကိုတောင်စွန်းဖို့ ဝန်မလေးဘူး မင်းညွှေ”

ဟူ ဦးဂွမ်တိက ပြောလိုက်ရာ မင်းညွှေက ...

“ကိုယ့်ထိုးကိုယ့်နှင့် ကိုယ့်သခင်နဲ့ ဖြစ်လာဖို့
ဆိုတာ လွှာယ်ပါမလား... ဦးဂွမ်တိ” ဟူ မင်းညွှေက စောက
တက်လိုက်ရာ ဦးဂွမ်တိက ပြောလျှက် ...

“မင်းကဲ မြတ်သူမြတ်အားရရှုစစ်တပ်မှာ ပေါ်ရာ ခိုင်များ
အလုပ်ကို လုပ်ခဲ့လေတော့ မြို့တွေကို သိပ်ပြီးဘုန်းရှိတယ်လို့
ထင်နေတာဘက်းကျ၊ ဟဲ ... ဟဲ”

“သောဓဝပ် အငွေ နဝါသချို့ ဂွန်းတော်အော်ပါ မြို့တော်များ
စက်မရှာင်ညီးရှိ၊ မှုဆိုပဲကြီး၊ သိမ်းခါနီးတွေင်၊ ဘုန်းမီးတော်
ဗုံးရာအား သွေးသညာနှင့် စကြာမင်းလောင်းပေါ်လိမ့်ပည်” လို့
တောာင်စကား ရှိတယ်ကျ၊ အလကားစကား မဟုတ်ဘူးကျ၊
၁၃၀၆-ခု၊ ၁၃၀၇-ခု၊ ၁၃၀၈-ခု၊ ၁၃၀၉-ခု၊ ၁၃၀၉-ခုနှစ်တွေမှာ မြို့တွေ
သာအောက်ညီးပြီး မှုဆိုးဆက်ဖြစ်တဲ့ ပါတို့ရဲ့ ဘုရင်သွေး
ဘုရင်သားတွေ ထိုးနန်းရလိမ့်မယ်လို့ ပြောတာကျ”

ဟူ ဦးဂွမ်တိက ပြောရာ ... မည်သည်အခါမှ ဦးဂွမ်တိ၏
စကားကို မယ့်မကြည်မဖြစ်ဖူးသည် မင်းညွှေက ...

“ဟုတ်ပါမလား ဦးဂွမ်တိ” ဟူ မယ့်ကြည်သောလော်ဖြစ်
မေးလိုက်ရာ ဦးဂွမ်တိက ...

“မိုးရွှေဇွဲ နှစ်ပါးကြပ် စာရားမြတ်စောကြည် နဝါတေသာ၏
ထိုးလောမတည်သည် စေတိကောလီကြံ့လို့ ပန်-ကို-အို
ရာသီချိန်တွင် သာကိရိန် ထွန်းမည့်ခါမို့ ဆိုတဲ့ တဘောင်း
ပါလို့ လမ်းပေါ်လျှောက်သွားနေတဲ့ တရုတ်စုတ်ကြီးက ပြောတာ
မဟုတ်ဘူးကျ၊ နေလို့ လုလို ထင်ရှားတဲ့ မန်လည်းဆရာတော်
ကြီးက ပြောတာ . . .”

“အမိုးယုံက ဘယ်လိုလဲဘူး”

“ကောလီတေသာ ၃၀ ကြံ့တဲ့နှစ်မှာ ပန် ဆိုတာက ရုပန် ကို
ဆိုတာက ရှားမနေား အိုး ဆိုတာက အီတလီတို့ ရုပေါင်းပြီး
စိုးတိုက်ကြလိမ့်ဆိုတဲ့ တဘောင်ပဲကွား”

ဟု ဦးရှုံးရွှေ့မြဲတိုက ပြောလိုက်ရာ မင်းညီးက . . .

“အဲဒီတဲ့သာ သာကိရိန် ထွန်းမည့်ခါမို့ လို့ဆိုတဲ့ စကားပါနေ
တယ် ဦးရှုံးရွှေ့မြဲတိုက်ပြောတဲ့ တဘောင်မှာက ရုပန်ရယ် ရှားမန်ရယ်
အီတလီရယ်ပဲ ပါတယ်မဟုတ်လား မြန်မာ့လူမျိုးလ ပပါပါလား
ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကိုယ့်နှင့် ဖြစ်မှာလ”

ဟု မေးလိုက်ရာ ဦးရှုံးရွှေ့မြဲတိုက ဒေါပ္ပလျက် . . .

“ဟေ့တောင် . . . မင်းက ပဟုသုတမရှိသဲကိုးကျ၊ ဒီမှာ
နားတောင် ငါပြောမယ် . . .”

နေဖျက်တဲ့ ထိုးစနေကို ကြေးရွှေစ် ပစ်ခွင့်းလိမ့် ငွေးလု
ချိုးဘုရင်၊ ဒေါင်းခွဲပို့မြင် သုဉ်းသုဉ်းတို့ ကောဝ်လျှင်
တေးထပ်ရှုံး၊ လက်ဖြတ်လုည်းလေး . . . တဲ့ကျ၊ စနေသား
သီပေါ်ဘုရင် နန်းဆက်ကို . . . ဖျက်ဆီးတိုက်ခိုက်တဲ့ အော်လိပ်

မျက်နှာဖူး ပျိုင်းစော်းလကို သုဉ်းသုဉ်းတို့ ကောဝ်လျှင် ဆိုတဲ့
၁၃၀၀ ပြည့်နှစ်မှာ ဒေါင်းခွဲပို့မြင် ဒေါင်းဆိုတာက စနေသား
အဲဒီစနေသားက စာခြားလူမဟုတ်ဘူး မြင်ကွန်းမင်းသားကြီးရဲ့
သား နေသူရိန်ခေါ် မိုးကြံ့ဗျာ မိုးကြံ့ဗျာတော့ နားလည်
ခဲ့လား” ဟု ပြောလေ၏။

“မိုးကြံ့ဗျာ ဆိုတာ . . . ရွှေနဲ့ ကြေးရောသားတဲ့ သတ္တုပေါ့
ဦးရှုံးရွှေ့မြဲတို့” ဟု မင်းညီးက ပြောလေ၏။

“အေး ဟုတ်တယ် မြင်ကွန်းမင်းသားကြီးက ဘုရင့်သွေး
(ခြေး)၊ သူရဲ့ကြင်ယာတော်က ပြင်သစ်မ . . . သာမန်အရပ်သူ
ဆိုတော့ (ကြေး)၊ ဒီတော့ ရွှေနဲ့ ကြေးနဲ့ ပေါင်းလို့ဖြစ်လာတဲ့
နေသူရိန် မင်းသားလေးဟာ မိုးကြံ့ဗျာပေါ်ကျ၊ အဲဒီစကားမမှန်လျှင်
တေးထပ်ရှုံး လက်ဖြတ်တော့လေးဆိုတဲ့ စကားအရ ရေးတဲ့လူ
က လက်တောင် အဖြတ်ခံင့်တယ်လို့ ဆိုတားတားကျ၊ ဒီတော့
မြှေ့ဖြတ်သွေ့ကိုတိုက်ပြီး ထိုးနန်းထူးတောင်မယ့်မင်းလောင်း
ဟာ နေသူရိန်မင်းသားကျ သီချွဲလား” ဟု ဦးရှုံးရွှေ့မြဲတိုက ဆိုလေ၏။

“ကျွန်ုတ်တော့ ယုံရှုံးမှာခံခက်ခက်ပဲ ဦးရှုံးရွှေ့မြဲတို့”

ဟု မင်းညီးက ပြောလိုက်ရာ ဦးရှုံးရွှေ့မြဲတို့က . . .

“ဘုရား ခုနှစ်တုန်းက ရေနံခြောင်းမှာ စံသာနဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ
ဦးစီးသီမ်းက စာရားဟောတဲ့ နေရာမှာ ရှားမန်က အာကာရှင်
ဟစ်တလာဟာ၊ အိပ်ရာဝင်ရင် အမြှတ်မဲ့ဖယောင်းတိုင်တစ်တိုင်
ထွန်းပြီး ပူဇော်လွှဲရှိတယ်လို့ ပြောသွားတယ် ဒီအချက်ဟာ
တဘောင်စကားဇွဲ မှန်ကန်ပြောင်းပြုယ့်အချက်ဖြစ်တယ်”

ဟု ဦးဂွမ်တိက ဆိုပြန်၏။

“ဟစ်တလာက ဉာဏ် ဖယောင်းတိုင်တစ်တိုင်ထွန်းတော်
တဘောင်နဲ့ ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်သက်လိုတဲ့”

ဟု မင်းညီက မေးလေရာ ဦးဂွမ်တိက . . .

“ဒီလိုကွဲ . . . လောကကြီးမှာက တော်တော်ဆန်းနေတယ်
ဝါတိုက စကြာမင်းကိုမျှော်နေတယ်၊ ခုကြည့်စမ်း . . . ဟစ်တလာ
ကလဲ စကြာတဲ့ဆိပ်နဲ့ ပေါ်လာတယ်၊ ကဗျာကို သိမ်းမယ်လို
ကြုံနေပြီ၊ ပုံယောက် တိုက်ဆိုင်သလဲ၊ ဟစ်တလာဟာ
စကြာမင်းသားလိုတော့ မခြေပြာပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ ဒီအေခိန်မှာ စတု
ဆိတဲ့ စကားဟာ ခေတ်စားဖို့ ကြုံလာတာတော့ မတော်တဆုံး
ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးကွဲ . . . တစ်စုံတစ်ခုတော့ ထူးထူးဆန်းဆုံး
ဖြစ်နေတာတော့ အမှန်ပဲကွဲ” ဟု ဆိုပြန်၏။

“ဦးဂွမ်တိက တဘောင်တွေအတိုင်း ဖြစ်လာလိုခဲ့မယ်လို
ဆုံးချင်တာပေါ့” ဟု မင်းညီက မေးလိုက်ရာ . . .

“တဘောင်တွေအတိုင်း ဖြစ်မလာရင်လဲ ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ ဒါနဲ့
ကျင့်စဉ်တဲ့ တြော့ရောက်နေတဲ့ပစ္စည်းတွေ သူ့နေရာ ပြန်ထား
ဖို့ပဲ၊ ငမောက်ကြီးပတ္တမြားကို ရှုရတဲ့ အရှင်ပတ္တမြားတစ်ယောက်
အနက်က ငါးရာကျော်ရှိနေပြီ၊ ကျွန်ုတဲ့ ငါးရာရှယ်
ငမောက်ကြီးရယ် ရအောင်လုပ်ဖို့” ဟု ဦးဂွမ်တိကပြောလေ၏

“နေပါြီး ဦးဂွမ်တိ၊ ငမောက်ကြီးပတ္တမြားနဲ့ ဘုရံ့ထားတဲ့
အရှင်ပတ္တမြားတွေ ဟုတ်မဟုတ်ကို ဘယ်လိုခဲ့ခြားမလဲ”

“သံသာမြို့တယ်ကွဲ၊ အလွန်ကြီးမားတဲ့ ပတ္တမြားတဲ့ကြီး
အစ်ခုတဲ့က သွေးထားတာတွေပဲကွဲ၊ အရောင်သွေးချင်း တုပါ
ထယ်၊ မျက်စိန္တကြည့်တာနဲ့ကို သံသာမြို့တယ်၊ ဒါတွေက အရေး
ကြီးဘူးကွဲ၊ အသေးအဖွဲ့ပါ၊ ငါအတွက် အရောင်းတာက
စာဝင် ပတ္တမြားပဲကွဲ ဒါကိုတော့ ရအောင်ရှာမယ်”

မင်းညီသည် ဦးဂွမ်တိအား . . . နားမလည်သလိုကြည့်၍
အကဲခတ်ပြီးနောက် . . .

“ကျွန်တော်တော့ မယုံဘူး ဦးဂွမ်တိ”

ဟု ဆိုလိုက်လေ၏။

“မင်းက ဘာကိုမယုံတာလဲကွဲ”

“ဦးဂွမ်တိဟာ တဘောင်စကားတွေ ဘယ်လောက်ပဲရွတ်ပြ
ရွတ်ပဲ ဦးဂွမ်တိအနေနဲ့ မင်းလောင်းကို မျှော်တဲ့လူဆိုတာတော့
ကျွန်တော် မယုံဘူး ဦးဂွမ်တိ”

“အေး . . . ဟုတ်တယ်၊ ငါဟာ . . . မင်းပြောသလိုပဲ
သေးလောင်းကို မမျှော်ပါဘူး၊ ယုံလဲမယုံပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ နှစ်းသုံး
စွဲည်းတွေကို မရဟက္ခနာကြီးစွာနဲ့ ရှာနေတာတော့ အမှန်ပဲ
ဘာဖြစ်လိုရှာနေတာလဲဆိုတော့ သူ့နေရာသူ့ပြန်ထားဖို့ဆိုတာ
ဆက် ဘက်ယုံရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ထိုးသုံးနှင်းသုံးပစ္စည်းတွေ
သာမန်လူရှုံးလက်ထဲမရောက်စေချင်လိုပဲ၊ တကယ်လိုအဲဒါပစ္စည်း
သွေးငါးရောက်ရောက်ရင်လဲ တစ်နေရာမှာသွားပြီးဝါက်ပစ်လိုက်မှာပဲ

“ဘာဖြစ်လိုပဲ ဦးဂွမ်တိ”

“ထိုးသုံးနှစ်သုံးပစ္စည်းဟာ ဘုရင်တွေနဲ့ပတိကိုတဲ့နှစ်တယ် ကျွန်တဲ့လူတွေလက်ထဲကိုရောက်သွားရင် ဒုက္ခဖြစ်တတ်တယ် လူတွေ ဒုက္ခမဖြစ်စေခဲ့တဲ့ပဲ” တူးဦးဂွမ်တိက ပြောလေ၏။

“ဘယ်လိုကြောင့်လဲဦးဂွမ်တိ ကျွန်တော်တော့နားမလည်းဘူး”

“ဒီလိုက္ခာ၊ မင်းတို့စစ်တ်မှာသုံးတဲ့ပစ္စည်းကို အရပ်ထဲ သုံးရင်ကောင်းမလား၊ ဥပမာ စစ်အကျိုးလိုဟာမျိုးကို အရပ်ထဲ သုံးရင် မထောင်းတာသော်လဲ လက်ပစ္စူးလိုပစ္စည်းများ အမှု ထဲမှာ သုံးမိရင် လူတွေ ဘယ်လောက်အန္တရာယ်များမလဲကျွုံး၊ ဒါက မြင်လောက်တဲ့ အန္တရာယ်ကို ပြောတာကျာ၊ မမြင်ရတဲ့ အန္တရာယ်က အများကြီးပဲ၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းများ၊ သုံးရမယ့် သံသိကပစ္စည်းတွေ၊ သပိတ်သက်နဲ့တွေ ဆိုပါတော့က္ခာ၊ အမှု ထဲမှာ လူတွေသုံးရင် ငရဲကြီးတယ်မဟုတ်လား၊ ဒီလိုပဲကျာ ဘုရင် တွေ သုံးတဲ့ပစ္စည်းတွေကို သာမန်လူတွေ သုံးမိရင်၊ ချက်ချင် တော့ သိသိသာသာကြီး ဒုက္ခရောက်ချင်မှုရောက်မယ်၊ ဒါဖော့ စစ်တ်မှာသုံးတဲ့လက်ပစ္စူးကို... အရပ်က မဆိုင်တဲ့လူတွေ လက်ထဲမှာ၊ ရောက်သွားပြီး ဒုက္ခဖြစ်ရသလိုပဲ ဖြစ်ရမယ်တဲ့ ဒါကြောင့် ဘယ်ပစ္စည်းပဲဖြစ်နေနေ သူ့နေရာနဲ့သူ သုံးရမယ့် သူ့နေရာနဲ့သူပြန်ထားရမယ်လို့ မကြာခဏ ငါပြောနေတာပေါ့ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲ ထိုးသုံးနှစ်သုံးပစ္စည်းတွေကို အရပ်သားတွေ သုံးမိရင် ဒုက္ခဖြစ်ကြတော့မှာအမှုနဲ့၊ ဒါကြောင့် အဲဒီပစ္စည်းတွေကို မရ ရတဲ့နည်းနဲ့ ပြန်လိုပြီး ဖောက်ဖျက်ပစ်ရမယ်၊ ဒါပဲ မဟုတ် လူသူမတွေနှင့် မယူနှင့်တဲ့နေရာမှာ သို့ဝါက်ပစ်ခဲ့ရမယ် ကျာ၊ အဲဒါ ငါရဲ့ မြောက်မြားစွာရှိတဲ့ ကျွန်းစဉ်ထဲက တစ်ခုပဲ”

“ကောင်းပါပြီ ဦးဂွမ်တိ... ဦးဂွမ်တိရဲ့ အကြံအစည်ဟာ ရှားတယ်ပဲဖြစ်ဖော်မှန်တယ်ပဲဖြစ်ဖြစ် ဖြစ်မြောက်အောင်မြောက်တဲ့ အထိ ကျွန်တော်၊ ကူညီပါမယ်၊ ကျွန်တော်အနေနဲ့ လောကမှာ အတွေ ချင်ချုံး၊ အချုပ်ဆုံးလူဟာ နှစ်ယောက်ပဲ နှိပါတယ်၊ ဦးဂွမ်တိရဲ့ရယ်၊ ငယ်စဉ်ထဲ ကျွန်တော်နဲ့ ကွဲသွားတဲ့ ကျွန်တော် နှစ်လေး ဦးညီရယ်ပါပဲ၊ ဦးဂွမ်တိရဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို ကျွန်တော် နှာညီပါမယ်၊ ဒြီးရင် ကျွန်တော်နှစ်လေးနဲ့ အေးချိုးစွာနေမယ် ဦးဂွမ်တိ” ဟူ မင်းညီကပြောလိုက်ရာ ဦးဂွမ်တိက သမေသာကျော် ထပဲဟဲရယ်ပြီးလျှင် ...”

“သိပ်ကိုတော်တဲ့ လူကလေးပဲ၊ ကဲ ကဲ ... မပြောဘဲ ချုပ်ထားတဲ့ကိုစွာတစ်ခုကို ပြောပြရီးမှာပေါ့ကွာ၊ ဟဲ... ဟဲ”
ဟူ ဦးဂွမ်တိက အစချိလိုက်လေ၏။

“ပြောပါရီး... ဦးဂွမ်တိ” ဟူ မင်းညီက ပြောလေ၏။

“ဒါက အရင်တုန်းက ဘုရင်ခဲ့ ရော့ရော့ရဲ့အိမ်တော်မှာ စားတော်ကဲဖြီး လုပ်ခဲ့တယ်ကျာ၊ အဲဒီအိမ်တော်မှာ စားတော်ကဲ ပြီး လုပ်ခဲ့တုန်းက ဘုရင်ခဲ့ ရော့ရော့ရဲ့မိန်းမ လေဒီရော့ရော့ရဲ့ ကျောင်းနေဘာက သုံးလေယ်ချင်း ဘီအိုစီ အရာရှိကတော် လေဒီ စမစ်ရွှေ့ပတ္တြာမြားလည်းဆွဲကို ပျောက်ပါလေခဲ့ရာကွာ၊ အဲဒီအခါ အာ အိမ်တော်မှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ မာလီကုလားပါမကျို့ ပုံလိပ်က စိမ်းဆောင်ရွက် သမေသာ မသိပါသူးကျာ၊ ပုံလိပ်က ငါတို့အားလုံးကိုဖော်သွားပြီး သုံးညာတိတိုး မတရား ညျဉ်းပန်း ရှိက်နှက် နှိပ်စက်ခဲ့တယ်ကွာ၊ အဲဒီ ငါရဲ့ မြောက်မြားစွာရှိတဲ့ ကျွန်းစဉ်ထဲက တစ်ခုပဲ”

ကျေနပ်အောင်ရိုက်ပြီးတော့ ပစ္စည်းလဲ ငါတို့ဆိမ္မာ မတွေ့ဝါအဲ
သူ၏ ဘုရင်ခံကတော်ရဲ့ သူငယ်ချုံးမရဲ့ အမိန့်နဲ့ ထောင်ထဲ
ကို ထည့်လိုက်တော့တာပါပဲကွာ ငါတို့ဟာ ပစ္စည်းလဲမယူရသဲ့
ထောင်ကျေခဲ့ရတယ်၊ အေး အေး တဗြားလူတွေကတော့ ငိုလို
ပေါကွာ ငါက မင့်ပါဘူး ငါတို့ရိုက်တဲ့ပုလိုပိုကို ငါက ပြောတာပါ
ပစ္စည်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြောင့်ချက်ပေးပါမယ်၊ မစွဲစမစ်ကိုခေါ်ဖော်
ပါလို့ ပြောတော့ . . . ပုလိုပ်က သူရဲ့ အထက်လျှော့ဌးတွေတဲ့
အကြောင်းကြားပြီး လေခိုစမစ်နဲ့ ငါကို တွေ့ပေးလိုက်တယ်”

“တွေ့တော့ ဦးဂုဏ်တိက ဘာပြောသလဲ”

“တွေ့တော့ ငါကပြောတာပေါကွာ ဒီမှာလေခိုစမစ် ပတ္တိမြား
ဆိတာကို ကျေပိတ္တိမြန်မာပြည်ရောက်မှ ခင်ဗျား ဝတ်ဖူးတာ
မဟုတ်လဲး၊ တကယ်က ပတ္တိမြားဆိတာဟာ . . . ကျေပိတ္တိ
တိုင်းပြည်ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်တယ်၊ ခင်ဗျားပတ္တိမြားကို ကျေပိတ္တိမျိုး
ဘူး၊ မခိုးတဲ့လူတွေကိုမတရားရိုက်နှုက်ပြီး ထောင်ထဲကိုပိုတာဟာ
ခင်ဗျားတို့အားလုံးမျိုးရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုလား၊ ကောင်းကောင်း
မှတ်ထားပါ၊ တစ်နောက် ခင်ဗျားဟာ ပတ္တိမြားကြီး တစ်လုံးတို့
အကြောင်းပြုပြီး သေရလိမ့်မယ် . . . ဒါမှ အရွှေတိုင်းသား
လူယဉ်ကျေးတွေရဲ့ ကြီးမားတဲ့ရန်ပြီးစွဲမှုကို နားလည်ထိမ့်မယ်
လို့ ပြောလိုက်ဟယ်ကွဲ”

“စိတ်ဝင်စားစရာပဲ ဦးဂုဏ်တိ”

“အဲဒီအဖြစ်အပျက်ဟာ နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော်သားပြီဗျား
လေခိုစမစ်တောင် အသက် ၄၀ ကျော်ရှိပြီး အခု သူက ပြင်သစ်

အမှတ်မျင်းမောင်နှင့် သေခေါ်သူသည် ခုသာန်သို့မဟုတ်” နေသိခိုင်

ပြည်မှာ ကျောက်မျက်ရတနာကုန်သည်ကြီး လုပ်နေတယ်လို့
သတင်းရတယ်၊ သူတို့က သီပေါမင်းပါတော်မှုစဉ်က ပြောက်ဆုံး
သွားတဲ့ ရာဇဝင် ပတ္တိမြားကို အာဇာနဲ့ စိတ်ဝင်စားနေတယ်လို့
သီရတယ်၊ အဲဒီပတ္တိမြားသာ ငါ့လက်ထဲရောက်ရော်တော့ လေခို
စမစ်ကို အဲဒီပတ္တိမြားနဲ့မှားပြီး မြန်မာပြည်ကို ခေါ် ယူရမှာမဲ့
ပြီးမှ သူရဲ့ ခရစ်တော်ဆီကို အိပ်ပျော်ဖို့ ပို့ရမယ်”

ဟု ဦးဂုဏ်တိက ပြောလေ၏။

“စိတ်ဝင်စားစရာပဲ ဦးဂုဏ်တိ”

ဟု မင်းညီက ပြောလိုက်လေ၏။

“ဒီထက် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတာကတော့ လေခိုစမစ်
ဟာ ဦးပေသီးလို့ခေါ်တဲ့ ဘာဘာရားနဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ချိန်းတွေ့
ကြတယ်ကွဲ အဲဒီတဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ပါးနှစ်ကဲ၊ ငါသိတဲ့အတိုင်း ပြောရ
ရင် ဦးပေသီးယာ . . . လေခိုစမစ် မြန်မာပြည်မှာ နေတုန်းက
ဦးပေသီးက လေခိုစမစ်ရဲ့ ဒရိုင်ဘာကွဲ . . . အဲဒီကတည်းက
သူတို့ချင်း မရှင်းမလင်းဖြစ်ခဲ့ကြတယ် ဦးပေသီးက နောက်တော့
ဓားပြုမှုနဲ့ ထောင်ကျေပြီး ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စ်
အရောက်မှာ လေခိုစမစ်နဲ့ ချိန်းတွေ့ကြပြီး ဦးပေသီးက
မြန်မာပြည်မြန်လာပြီး ဘာဘာရားဆိုတဲ့ နာမည်နဲ့ ဆရာတိုး
လုပ်နေတော့တာပဲဟော ပြီးတော့ သူတဲ့ပည်တွေနဲ့ မြန်မာပြည်
က အမိုးတန် ကျောက်မျက်ရတနာတွေကို ရတဲ့နည်းနဲ့ ရော်ပြီး
လေခိုစမစ်ဆီကို ပို့ပေးနေတဲ့ကွဲ”

“တကယ်လို့ကို စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းတာပဲပဲ”

၃၆ ✦ မင်္ဂလာ

“အေး နေရာအနဲ့အပြားမှာ ဦးပေသီးရှုလူတွေ ရှိတယ်၌ သူလူတွေဟာ သူကို စားပြတိကိုဖို့ ယက်ထောက်ချတယ် သတင်းပေးတယ် သူလူတွေဟာ အချင်းချင်း ဆက်သွယ်ထဲ အခါမှာ စားပြောင်ကလေးတွေပြီး ဆက်သွယ်လေးရှိတယ် အဲဒါစားပြောင်ကိုလဲ ဦးပေသီးက စိစဉ်ပေးတာ စားပြောင်အနဲ့မှာ လော်ရှိလိုလိုအရှင်ပါတယ် အခွေးမှာ မိုးကြီးကွင်းကမေးတွေပါတယ် မိုးကြီးကွင်း တစ်ကွင်းဆိုရင် သာမန်တပည့်၏ နှစ်ကွင်းဆိုရင် ပိုပြီးရင်နဲ့တဲ့ တပည့်ပေါက္ခာ၊ မိုးကြီးကွင်းကိုကွင်းဆိုရင်တော့ မပြောနဲ့တော့ ဦးပေသီးအဲတွေက အသတ်စွမ်းမယ့် တပည့်တွေပဲဘူး”

“တယ်လဲညာက်သွားတဲ့ ဦးပေသီးပါလား”

ဟု မင်းညီက ပြောလိုက်လေ၏။

“ဒီလိုကွဲ့ ဦးအပေသီးတို့ကလဲ ငါကိုရာနောက် နှာတာကတော့ သူတို့လူတစ်ယောက်ဆိုက ပတ္တမြားတွေ အမြောက် အမြား ငါက လူယူခဲ့တယ်လေက္ခာ ငါကိုတွေ့ရင်တော့ သမိုဒ္ဓ အမှန်ပဲ။”

ငါရဲ့တာဝန်ကတော့ ...ငါတို့မြန်မာပြည်ကကျောက်တွေ နှင့်ပြားကို မရောက်ဖို့ရယ်၊ လော်စာမစ်ကို ဆုံးမဖို့ရယ်ပဲ၏။ လော်စာမစ်က ငါကို ထောင်ထဲထုတ္တုရှုနဲ့ အားမရရဲ့ စပိုင်သီးဖြူ ဖမ်းချင်းလို့ အဖမ်းခံရသေးတယ်၊ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အစိတ်လောက်က ပေါက္ခာ၊ အဲဒီတုန်းက အချုပ်ထဲမှာ မင်းနဲ့တွေ့ခဲ့တာပေါ့”

“ခြား အခုံမှဲ အက်ရည်လုည်းတော့ ဦးဂွဲတီ”

ဟု ဦးဂွဲတီက သိတာက္ခာ ငါတို့ဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာက ရှိသွေ့တွေ ပေါက္ခာ၊ သူတို့ကို ဖျက်ဆီးသုတေသနပြင်းဟာ မြန်မာပြည်၏ ရာနာတွေကို ကာကွယ်ခြင်းလဲ ဖြစ်တယ်ကွဲ”

ဟု ဦးဂွဲတီက ပြောလိုက်ရာ မင်းညီက ...

“ပြောပါ ဦးဂွဲတီ ... ကျွန်တော်ဘာလုပ်ရမလဲ၊ လုပ်ပါမယ်” ဟု ဆိုလေ၏။

“အေး ... ငါအထင်တော့ စပါးပွဲစားကြီးဟာ ဦးပေသီးခဲ့လူယုံတော်တပည့်တစ်ဦး ဖြစ်လိမ့်မယ်က္ခာ၊ ဟုတ်မဟုတ် သိရ အောင်ကတော့ ပွဲစားကြီးအလျှကအပြန်မှာ ငါတို့က သမ်းက နေ ဖမ်းပြီး သူကိုစစ်ရမှာပဲ၊ ဟုတ်ခဲ့လိုရှိရင်တော့ ဦးပေသီးဆိုကို ဝင်ပုံဝင်နည်း ရမှာပေါက္ခာ၊ အော်အခါမှာ ဦးပေသီးကိုတော့ ယမမင်းဆိုကိုပိုပြီး လော်စာမစ်ဆိုကို ပို့ရမယ့် ပတ္တမြားတွေကို သိမ်းရမှာပဲဘူး” ဟု ဆိုလေ၏။

ဦးဂွဲတီနှင့် မင်းညီတို့သည် အထက်ပါအတိုင်း တိုင်ပင် ပြောဆိုကြပြီးနောက် အလျှောမရှုပ်အတွင်းသို့ ပြန်ချုပ်ဝင်လာ ကြရာ မရှုပ်အတွင်းသို့ ပပါးပွဲစားကြီးကိုမတွေ့သဖြင့် ဦးဂွဲတီက ဝက်သားကြိုက်သော ဘသက်အား ...

“သိကြားမင်းဆက်တဲ့ ဝေရောဇား ပတ္တမြားလက်စွပ်နဲ့ ပွဲစားကြီး ဘယ်ကိုကြသွားပြီလဲ” ဟု မေးရာ ဘသက်က ...

“အခုပဲ ပြန်သွားလေရဲ့ မှတ်ဆိတ်ကြိုး” ဟု ပြောလေ၏။

“ပွဲစားကြီးက ဘယ်မှာနေတာလဲ” ဟု ဦးဂွဲတီက မေးရာ ဘသက်က ...

“ပွဲစားကြီးက နေရာအတည်ပေါက် မရှိပါဘူး၊ အခုနေထော် ကွေး ကွေးခြေကုန်းမှာပါ၊ ကွေးခြေကုန်းကို ပြန်တာဖြစ်မယ်”

ဟု ဆိုလျှင် ဦးဂွမ်တိနှင့် မင်းညိုတို့လည်း အလှုံးခိုင်းလာသော မြင်းများအနက် ... မြင်းနှစ်ကောင်ကို အာမှတ်ထဲ ဖြတ်ယျာ၍ တစ်ယောက်တစ်ကောင်စီ တက်၍ စီးပြီးလျှင် ပွဲစားကြီးနောက်သို့ ဒုန်းစိုင်းရှု လိုက်ကြလော်။

မြင်းစီးသွားရင်း ဦးဂွမ်တိုက မင်းညိုဘား ...

“ဟောကောင် ... ငါတို့အတ်ထုတ်က အဲခုမှ အတ်ကြော် ရောက်တော့တာကိုးကွာ ဦးပေသီးတို့က ငါကို တစ်ခါက လိုက်၍ သတ်ကြလို့ ... ငါမှာ စဉ်ကူခို့တဲ့ရွှေကပေါ်မှာ သော်တယ်ထဲ လုပ်ပြီး အတ်မြှုပ်နှံတာကို ဦးပေသီးလူတွေက ငါရဲ့ခေါင်းမှု လာပြီး ဖွဲ့ကြည့်ကြဖူးသောတယ်ကွာ တွေ့ရင်စားနဲ့ထိုးကြပို့ဆောင်က ခေါင်းထဲကထွက်ပြီး ပြေးခဲ့ပြီ့ကွာ ... ခေါင်းထဲမှာတော့ မီးသွေးခဲ့နဲ့ ‘သေသာသူသည်’ သူသာန်သို့ သွားသည်’ ဆိုတဲ့ စာကို ရေးခဲ့တယ်၊ ရေးခဲ့တာကတော့ ... ငါကိုလိုက်ရှာနေထားကောက်စာဝန်ကပေါ်မှာ ငါနောက်ကို လိုက်နိုင်အောင်ပေါ့ကွာ”

ဟု ပြောပြလော်။ ထိုအခါ် မင်းညိုက ...

“ဦးဂွမ်တိရေး ... ဟိုရှေ့က သစ်ပင်ရိပ်တွေ နားမှာ ပြေားနေတဲ့ မြင်းဟာ ပွဲစားကြီးရဲ့မြင်းပဲ ဒီတော့ ဦးဂွမ်တိက ဒီလမ်းအတိုင်း သူ့နောက်ကလိုက် ကွဲနိုင်တော်က ဟိုဘာက်ကမဲ့ ပုံးပြီး သူ့ရှေ့ကိုရောက်အောင် သွားနှင့်မယ်”

ဟုဆိုကာ မြင်းကို ကဆုန်စိုင်းရှု သွားလော်။

မြင်းစီးကောင်းသော ဦးဂွမ်တိကလည်း ရှေ့မှ မြင်တိ မီအောင် လိုက်လော်။ စပ်ပွဲစားကြီးလည်း နောက်မှမြင်းတစ်ဦး လိုက်၍ ယာကြောင်းသိလျှင် မြင်းကို ဖနောင့်ဖြင့်တို့၍ ရှေ့သို့ မြင်းကို ခြေကုန်သုတေသနလော်။

သို့ရာတွင် ဖြတ်လမ်းတစ်ခုသို့ရောက်လျှင် မင်းညိုးမြင်းနှင့် ရင်ဆိုင်တို့မီတော့၏။ မောက်တစ်ကောင်ကဲ့သို့ ပေါ့ပါးရှု တိုက်ကြက်ကဲ့သို့ရဲ့ရင့်သော မင်းညိုက မိမိ၏မြင်းပေါ့မှ ပွဲစားကြီး၏ မြင်းပေါ့သို့ ခုန်းရှု ကူးကာ ပွဲစားကြီးအား မြင်းပေါ့မှ ဆွဲချုလိုက်လော်။

ပွဲစားကြီးက ခါးကြားတွင် ရုတ်၍ ယူလာသော စားမြှောင် ဖြင့် မင်းညိုအား ထိုးလော်။ မင်းညိုက ရှောင်တိုးရှု စားမြှောင်ကို ပုံတ်ချုပြီးလျှင် ပွဲစားကြီး၏မျက်နှာသို့ လက်သီးဖြင့် ထုခု လိုက်ရာ ပွဲစားကြီးသည် စန်စန်ကြီး သတိလစ်၍ သွားလေတော့၏။

ထိုအခါ် ဦးဂွမ်တိက ပွဲစားကြီး၏ စားမြှောင်ကို ကောက် ယူ၍ မင်းညိုအားပြုလော်။ မင်းညိုလည်း စားမြှောင်ကို မီးခြို ခြစ်၍ သေချာခာခာ ကြည့်ရဲလော်။

စားမြှောင်၏အရိုး၌ မူတ်ဆိတ်မွေးရှည်နှင့် အော်ကိုလိုလို ဘရှုပ်ပျိုး ထိုးထားပြီးလျှင် စားခွေး၌ မိုးကြီးဖြင့်လုပ်ထားသော ကွဲ့ကလေး ငါကွဲ့စွဲပ်၍ထားပြီးလျှင် မြှော့ခေါင်း ခေါ်စားမြှောင်၏အနောင့်အနီးရှု လေဝင်ပေါက်အထက်၌ “ဤ” ဟု ရေးထားသည်ကို တွေ့ရဲလော်။

“အနောင့်မှာ နံပါတ် ၃-လို့ ရေးထားပါလား ဦးဂွမ်တီ”
ဟု မင်းညီက မေးလိုက်ရာ ဦးဂွမ်တီက ...

“နံပါတ် ၃-မဟုတ်ဘူးဘုံး၊ အကွာရာ ‘၅’ လို့ ရေးထားတာ
ဘဘာဘူား အမည်ခဲ့ ဦးပေသီးရဲ့ တပည့်လေကွား သူတိုကို
အဲခိုးမြောင်ကလေးတွေ ပေးထားတယ် နံပါတ်စဉ်မရေးဘွဲ့
အာ အာ ကြာ ဤ။ ၢာ ၢီ။ အာ အာ ၢော်။ ၢော်။ အာ အာ
ရယ်လို့ လက်ရင်းတပည့် ၁၂-ယောက် ရှိလိုပဲမယ်ထင်တယ်ကွာ
ဒီပွဲစားက(၉)ဆုတော့ နံပါတ်ငဲ့မြောက်တပည့်ပေါ်ကွား မဟုတ်မှ
လွှေရော ဦးပေသီးမှာလဲ ဒီလိုးမြောင်မျိုး တစ်လက်ရှိလိုပဲမယ်
သူ့မားမြောင်မှာတော့ ‘သိမ့် နမော ဗုဒ္ဓိယ်’ လို့ ရေးထားမယ်
ထင်တယ်” ဟု ဆိုလေ၏။

“ဘာဖြစ်လိုလဲ ဦးဂွမ်တီ” ဟု မင်းညီကမေးရာ ဦးဂွမ်တီက -

“ငါက အတိအကျ ဟုတ်ရမယ်လို့ မဆိုပါဘူးဘုံး၊ ခန့်မှန်းပြီး
ပြောတာပါ၊ နောင်တစ်ခိုန်မှာ အင်းဝပြည့်ရှင် ဘူရင်မင်းမြတ်
ဖြစ်လာမယ့် ... ဘန်းကြီးကျောင်းသားကလေး မင်းဆွေကို
သံယာရာဇာက စာပေသင်ကြားတဲ့အခါမှာ နောင်တစ်ခိုန်မှာ
အကြိုးအကဲဖြစ်ဖို့အတွက် ... ဝါထာလ ဆိုပြီး စဲလ သင်ပြီး
ဖြစ်အောင်လို့ သိမ့် နမော ဗုဒ္ဓိယ်၊ အာ အာ ကြာ ဤ။ ၢာ ၢီ။ အ
အာ ၢော်။ ၢော်။ အာ အာ ရယ်လို့ ဆိုခိုင်းတယ် မဟုတ်ဘား၊
ဒါကို အတိတ်ယူပြီး လုပ်တာဖြစ်မှာပေါ်ကွား” ဟု ဆိုလေ၏။

မင်းညီလည်း ပွဲစားကြီးအား သတိရသောနှင့်တစ်ပြိုင်နက် အိတ်အတွင်းမှ
ပွဲစားကြီးလည်း သတိရသည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အိတ်အတွင်းမှ
တစ်ခုတစ်ခုကိုနှိမ်ကိုယ့်၍ မျှချေလိုက်ရာ ဖော်နှိမ်းအတွင်း၌ပင်

အသက်ထွက်၍သွားသဖြင့် မင်းညီတို့လည်း တစ်စုံလာစ်ရာ
မေးမြန်းခြင်း မပြုရတော့ပေါ့

“က ... မြင်ပြီလားဟော ဦးပေသီးရဲ့လွှဲတွေက ရန်သူမိရင်
မလွှဲတ်သာတော့တဲ့အဆုံးမှာ အသက်ကိုအဆုံးခိုရင်ဖို့ အဆိုပို့
အမြတ်မီးဆောင်ထားတယ်ကွား အဲခိုတော့ နောက်ဆုံး ငါတို့
ရင်ဆိုင်ရမှုဟာ ဦးပေသီးရဲ့လွှဲတွေပဲကွား သတိရှိဖို့တော့ လိုမယ်
ထင်တယ်” ဟု ဦးဂွမ်တီက ပြောနေစဉ်၌ပင် မင်းညီသည်
ပွဲစားကြီး၏လက်မှ ပုတ္တမြားလက်စွမ်းကိုရှိလိုက်၍ ဦးဂွမ်တီအား
ပေးလေတော့၏။

ဦးဂွမ်တီနှင့်မင်းညီတို့လည်း မြင်းများကိုစီးကာ ဒလဘက်သို့
သွား၍ ဒလမှုတစ်ဖန် ရန်ကုန်သို့ သမ္မန်ဖြင့်ကူးခဲ့ကြလေတော့
၏။ ထိုနောက် ဦးဂွမ်တီက ကျိုက်ဆံဘူားအနီရှိ အောင်ပျက်ကြိုး
တစ်ခုအတွင်းဆိုသို့ မင်းညီအား ဦးဆောင်၍ခေါ်သွားပြီးလျင်-

“မင်းညီရော ... သူတောင်းစားဟန်ဆောင်ပြီး နေရမယ်
ဟော ပြီးတော့ ဦးပေသီးတို့ရဲ့သမင်းကို စုစုမံ့ရမယ်”

ဟု ဆိုလေ၏။

“ဒီလိုလုပ်ရမယ် ဦးဂွမ်တီ” ဟု မင်းညီက ပြောလေလျှင် -
“ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲကွား”

“ဦးပေသီးတို့အတဲ့ကို ကျွန်တော်က အယုံသွင်းပြီး ဝင်ရ^၈
မယ် ဝင်လို့ရရင် သတင်းပြည့်ပြည့်စုစုမံ့ရမယ်၊ ကျွန်တော်ကို
ကြံချင်သလိုလဲ ကြံလို့ရမယ် မဟုတ်လား”

ဟု မင်းညီကပြောရာ ဦးဂွမ်တီက ပြီးလျက်

“ဦးပေသီးက ဒါလောက် မအေားကွား မင်းကို ချက်ချင်း
လက်ခံမှာ မဟုတ်ဘူး၊ စမ်းသပ်လိမယ် စမ်းသပ်တာနဲ့
မင်းဟာ သေခွားနိုင်တယ်ကွဲ” ဟု ဆိုလေ၏။

“ဒါဖြင့်ရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဦးဂွမ်တီ”

“ဖြည့်ဖြည့်ပေါကွာ . . . နောက်ဆုံးတော့ အဖြေပေါ်လာ
လိမ့်မယ်” ဟု ဦးဂွမ်တီက ဆိုလေ၏။

ခြေရာတ်တော် မောင်မဲကောင်နှင့် တွေ့ဆုံးခြင်း

ဦးဂွမ်တီသည် မင်းညီအား ရေပြိုထားခဲ့ပြီးလျှင် အပြောင်သို့
ထွက်သွားလေ၏။ သုံးလေးရက်ခန့် ဤသိတွက်သွားပြီးနောက်
အပြောင်မှ ပြန်၍ အလာတွင် ဦးဂွမ်တီက . . .

“ဟန်ကျခဲ့ပြီဟေ့” ဟု ပြောပြီးလျှင် လွန်စွာကြီးမားသော
ပတ္တမြားကြီးတစ်လုံးကို ထဲတို့ပြုလေ၏။

“ရာဇ်ဝါ ပတ္တမြားကြီးဆိုတာ ဒါပဲကွဲ”

ဟူလည်း ဦးဂွမ်တီက ပြောလေ၏။

“နှစ်းစဉ်ပတ္တမြားပေါ့ ဦးဂွမ်တီ ဘယ်ကရခဲ့တာလဲ”

ဟု မင်းညီက မေးလေ၏။

“ဒါလိုကွဲ . . . ဘုရင်ခံအိမ်မှာတုန်းက ပတ္တမြားလည်ဆွဲ
ခိုးမှုနဲ့ ငါတို့တွေ့ပုလိပ်ရဲ့အရှိက်အနှက်ခံခါ ဘုမလို ဘမသိနဲ့
ထောင်ကျခဲ့ရတယ်ဆိုတာတော့ မင်းကိုပြောပြီးသားပဲကွဲ”

“ဟုတ်တယ်လေ . . . ပြောပြီးသားပဲ”

“အဲဒီထဲမှာ ဘုရင်ခံအိမ်တော်မှာ ဘုရင်ခံစီးတဲ့မြိုင်းတွေကို
ထိန်းရထဲ အညာသား မြင်းထိန်းတစ်ယောက်လဲ ရှိတယ်ကွဲ
အဲဒီမြိုင်းထိန်းရဲ့နာမည်က ကိုမဲကောင်လို့ ခေါ်တယ်ကွဲ၊ လူတိုး
ကလဲ မည်းမည်း ထောင်ထောင်မောင်းမောင်းကြီးပဲကွဲ၊ သူ့ကို
ခြေရာတစ်တော် မောင်မဲကောင်လို့ နောက်ပြောင်ပြီး ခေါ်လေ
ရှိတယ်၊ သူ့ရဲ့ခြေရာကလဲ တစ်တော်လောက်နီးပါးကို ရှိတာ
နော် . . .”

“ပြောပါဦး . . . ဦးဂွမ်တီ”

“သူကလဲ ငါလိုပဲ မတရားအရှိက်ခံပြီး မခိုးဘဲနဲ့ ခိုးမှုနဲ့
ထောင်သုံးနှစ် အကျခံလိုက်ရတော့ . . . မျက်နှာဖြူတွေကို
တော်တော်ပဲစိတ်နာတယ်၊ မရွှေစမ်းကိုတော့ စိတ်အနာဆုံးပေါ့
ကွဲ၊ ဒါနဲ့ ထောင်ကထွက်ရင် မျက်နှာဖြူတွေခံဗျား အလုပ်မလုပ်
ဘူး၊ ကိုယ့်အလုပ် ကိုယ်လုပ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်၊ ဒါပေမဲ့
အညာသား မဲကောင်ကြီးဟာ ဘာမှုလဲ မလုပ်တတ်လေတော့
ဘာလုပ်ရမှန်းမသိဘဲဖြစ်နေတုန်း သူ့ခေါင်းထဲမှာ၊ အရင်မဲစိုက်
လေထိုးလိုက်” ဆိုတဲ့ အကြုံမျိုး ပေါ်တယ်ဆိုပဲကွဲ”

“စိတ်ဝင်စားစရာပါပဲလာ”

“အဲဒါနဲ့ ထောင်ကလဲလွှာတ်ရော . . . လျေထိုးသားအဖြစ်
လျေထိုးလိုက်ရင်း ငွေကိုစုံရတဲ့ ငွေကိုစုံရတဲ့ သူ လိုက်ရတဲ့
လျေမှာ ကုန်ကလေးဘာလေး ဝယ်ပြီးတင်နဲ့ လုပ်လုပ်ကိုပာ

ကုန်သည်ကလေး ဖြစ်သွားပြန်ရော၊ ကုန်သည်ကလေးကနေ ကုန်သည်ကြီးဖြစ်ပြီး ... အခုတော့ မဲကောင်ကူမှုကိုရယ်လို သူငွေးကြီးတောင် ဖြစ်နေပြီကျ၊ သူကလဲ မစွဲစမစ် စိတ်ဝင်စား လောက်မယ့် ပတ္တမြားမျိုးကို ရှာနေတာဆိုပဲ၊ ရတာနဲ့ပတ္တမြားနဲ့ ပြင်သစ်ရောက်နေတဲ့ မစွဲစမစ်ကို မျှားခေါ်ပြီး လက်စားချော့ ရည်ရွယ်ချက်ကလဲ ရှိတာကိုးကွဲ ... အဲဒါ ငါနဲ့တွေ့ခဲ့ပြီး ငါခဲ့ အကြံ့ဌာတ်ကိုလဲ ယုတဲ့အတွက် ဟောပတ္တမြားနဲ့ မစွဲစမစ်ခဲ့ လိပ်စာကို ပေးလိုက်တယ်၊ မစွဲစမစ်ကိုဖမ်းပြီးရင် သူကိုလဲခေါ်ခဲ့ မှာလိုက်သေးတယ်”

“အဲဒါတော့ ဦးဂွမ်တိက ဘယ်လိုလုပ်ခဲ့သလဲ”

“ဒီကနေ့ပဲ ပြင်သစ်ကုန်သည်တစ်ယောက်နဲ့ မစွဲစမစ်ဆိုကို စာတစ်စောင် ပိုလိုက်ပြီလေကျ၊ မြန်မာနှစ်းစဉ်သုံး ပတ္တမြား တစ်လုံး ရောင်းရန်ရှိတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း၊ မြန်မာပြည်ကို ရောက်ရင် ငါတို့နဲ့ ဆက်သွယ်ရမယ့် ဆက်သွယ်ပုံ ဆက်သွယ် နည်းတွေပါ ပြည့်ပြည့်စုစု ရေးထည့်လိုက်တယ်”

“သိပ်ဟန်ကျတာပေါ့ ဦးဂွမ်တိ”

“အန္တရာယ်တော့ သိပ်ပြီးကြီးတယ်၊ မစွဲစမစ်က ရန်ကုန်ကို လာရင် သူရဲ့အမြှောင်ယောက်း ဘဘာဘုရားခေါ် ဦးပေသီးကို အရင်တွေ့မယ်၊ ဦးတော့ ငါတို့ရဲ့အသက်ကို ဦးပေသီး လုပ်ကြပြီး ငါတို့ဆီကပတ္တမြားကို အရယူလိမ့်မယ်၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ ငါတို့ကလဲ ဦးအောင်လုပ်ရမှာပဲ ဦးပေသီးဟာ တကယ့်ကို မြန်မာ

လူမျိုးတွေကို သစ္စာဖောက်ပြီး မစွဲစမစ်ဆိုကို အဖိုးတန်ရတ္ထနာ တွေ ပို့နေတာပဲ၊ သူကိုလဲ အပိုစိကို မြန်မြန်ပို့ရမယ်”

“ကျွန်တော်တော်ဝန်ထားပါ ... ဦးဂွမ်တိ”

“အခု ငါတို့က ဒီကနေ ရွှေ့ရမယ် မင်းညီ”

“ဘယ်ကို တွေ့ရမှာလ ဦးဂွမ်တိ”

“မန္တလေးက လက်သမားရဲ့ တစ်ရဲ့မှာ သွားပြီး အလုပ် လုပ်ရင်း မစွဲစမစ်ကို စောင့်နေမယ်ကျာ ... မင်းကိုလဲ အဲဒီ လက်သမားရဲ့မှာ အလုပ်သွင်းပေးမယ်”

“ကျွန်တော်က လက်သမားမှ မလုပ်တတ်တာ”

“လက်သမား မလုပ်တတ်ရင် ဒရဝမ်ပေါ့ကျာ”

ဟု ဦးဂွမ်တိက ပြောလေ၏။

ထိုနောက် ဦးဂွမ်တိနဲ့ မင်းညီတို့သည် မန္တလေးမြို့သို့ ထွက်ခွာသွားကြလေလေတော့၏။ မန္တလေးသို့ရောက်သောအခါ၌ ဦးဂွမ်တိက မင်းညီအား ဘုရားကြီးသုံးသားခဲ့ပြီးလျင် အလုပ်ရှာ ခဲ့ရာ စိန်ပန်းပလီအနီး လက်သမားရဲ့ပြု အလုပ်ရရှိလေ၏။

ဦးဂွမ်တိသည် တစ်နေကုန်အလုပ်လုပ်ပြီးနောက် မင်းညီ ရှိရှာသို့ ပြန်လာကာ နှစ်ယောက်သား ခေါက်ဆွဲဆိုင်တစ်ဆိုင်၌ စားသောက်ဖွယ်ရာများကို မှာယူစားသောက်ကြလေ၏။ ဤသို့ နေထိုင်ကြပြီး ငါးရက်မြှောက်သောနေ့၌ ဦးဂွမ်တိ အလုပ်လုပ် သော လက်သမားရဲ့ပြု ဒရဝမ်လို့သည်ဆိုသဖြင့် ဦးဂွမ်တိက မင်းညီကို ဒရဝမ်အဖြစ် အလုပ်သွင်းပေးခဲ့လေတော့၏။

ဝတ္ထဗြာ ဒါဘန်းမြို့သာ မရှစ်

မစွဲစမစ်သည် ဦးဂျမ်တိတံမှောက် ရလှုပ်ရချင်း မြန်မာပြည် သို့ နရာက်ရှိလာလေတော်၏။ ရောက်ရှိသည့်နေ့ပင် ဘဘ ဘုရား ခေါ် ဦးပေသီးနှင့် လျှို့ဝှက်တွေ ဆုံးကြဖြီးလျှင် မင်းသုံး ပတ္တမြားကြီးတစ်လုံး နရာင်းချေရန် ရှိကြောင်း မြန်မာပြည်မှ ကျောက်ကုန်သည်တစ်ဦးက အကြောင်းကြားသဖြင့် ရောက်လာ ပုံကို ပြောပြရှုမှုမက ထိုပတ္တမြားကြီးကို ဝယ်ယူခြင်းမပြုဘဲ ထိုပတ္တမြားသည် မင်းသုံးပတ္တမြားအစစ်ဖြစ်ပါက ဦးပေသီး၏ တစ်ညွှန် လူယူရန် ထိုလုပ်ငန်းအောင်မြင်ပါက ဦးပေသီးကိုပါ ပြင်သစ်ပြည်သို့ ခေါ်ယူသွားပြီးလျှင် ကောင်းမွန်စွာ ထားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ် မစွဲစမစ်၏ အကြောင်းမူအတိုင်း ဦးပေသီးက သူ၏ အ-အာ-လူ-၍၍ အမည်တပ် လူများနှင့် က-ခ-ဂ-ယ-င အမည်တပ်ထားသော လူများကို မစွဲစမစ်အား ကူညီရန်အတွက် ထည့်ပေးလိုက်လေ၏။ မစွဲစမစ်သည် မွန်လေးမြို့သို့သွားရောက်ကာ ခြိုဝင်းနှင့် နှစ်ထပ်အိမ်ကြီးတစ်လုံးကို ငါးမေးနေထိုင်ခဲ့ လေ၏။ ထိုနောက် ဦးဂျမ်တိနှင့် ဆက်သွယ်လေ၏။

မစွဲစမစ်နှင့် အဆက်အဆွယ်ရသည့်အခါ် ဦးဂျမ်တိက မင်းသုံးအား ...

“မင်းညီရေ . . . မစွဲစမစ်တော့ မွန်လေးကို ရောက်နေ ပြီကဲ၊ သန်လျက်မျော်ဘုက်မှာ ခြိုဝင်းနှင့်အတိုင်းတစ်လုံးငါးပြီး နေနေတယ်ကဲ့ ဘယ်မှာ နေလိုက်တဲ့အတိုင်း ဘုရားကြီးမှာ ငါ့နှဲလာတွေ့တယ်ကဲ့ အဲဒါ ငါက ပတ္တမြားကြီး ထုတ်ပြတော့ သူက ဝယ်မယ်လို့ ပြောတယ်၊ ဈေးကို ပြောပါလို့လဲ သူက ပြောလိုက်တယ်၊ ဝါက အေးအေးဆေးဆေး တွေ့ကြတော်ပေါ့လဲ ပြောလိုက်တယ်” ဟု ပြောလေ၏။

“ဦးဂျမ်တိကို မမှတ်မိဘူးလား”

“ဘယ်မှတ်မိပါမလဲကဲ့ သူက လုပ်ရတဲ့လူပဲ ငါက ခံရတဲ့ လူကဲ့ လူတွေဟာ ကိုယ်က စောက်ပြီးရင် အဣပိုစ်တတိကြ တယ်ကဲ့ အဲဒီသဘာဝဟာ ငါတို့အဖို့ အခုခာခါမှာ အသုံးစင်တာ ပါကြော် တစ်ခုတော့သတိထားမော့ - မစွဲစမစ်မှာ ဦးပေသီးရဲ့ တပည့်တွေက ခြိုချုပ်ရှိတယ်ကဲ့ မစွဲစမစ်အနေနှင့်လဲ ငါတို့ ဆီက ပစ္စည်းကို ဝယ်မှုမဟုတ်ဘူး လူယူမှုမဖြစ်တယ်၊ အစ အရာရာ သတိဝိရှိယရှိဖို့တော့ လိုတယ်ဟဲ့”

“စိတ်ချစ်မေးပါ ဦးဂျမ်တိ” ဟု မင်းညီက ပြောလေ၏။

ထိုနောက် ဦးဂျမ်တိက မစွဲစမစ်နှင့်တွေ့ဆုက်ပဲ ပတ္တမြားကြီး ကို မစွဲစမစ်နေလိုင်ရာသို့ယူလေးမည် ထိုနေရာ၌ပင် ဈေးစကား ပြော၍ အရောင်းအစုံပြုမည် သို့ရာတွင် ခြိုဝင်း၍ အခြားလူ တစ်ခုတိတစ်ယောက်မျဲ မရှိစေရ ဟူသော အချက်နှင့်အတူ အကြောင်းကြားလိုက်လျှင် . . . မစွဲစမစ်တလည်း သဘောသူ ကြောင်း မြန်မားလိုက်လေ၏။

“ဒေဝါယာ ဘာလပ်မလဲ ဦးဂုဏ်”

ଯୁ ରଣ୍ଜିତ ପ୍ରାଣିତଲେଖି ॥

“ଯେହି ଯାହିଁ କୌଣସିଗଲାଯି”

“ବୀରମିତାଙ୍କ ଅନ୍ତିମିଲିଂଗିଃଯେତୁ ହ୍ୟାଯଲ୍‌ପ୍ରିଫ୍ରିଜର୍ସିମଲ୍”

“ဒါကော မျှသိတဲ့ ဒါကော၏အောင်လုပ်မှု”

ବୁ ହୀପିଃଫୋର୍ ମେଲାଂଦିପିଃବାନ୍ଧୁଅବିକ୍ଷିତ୍ ଦ୍ଵିଃଗୁର୍ଭିତ୍ତଙ୍କ
ବୈଗ୍ରହିତାର୍ଥିତାର୍ଥିଃ କ୍ରାଃ ରଣ୍ଟିଯାଲାପିଃସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ଦିବ୍ୟକ୍ତିଭାବର୍ତ୍ତମାଣ
ଶର୍ଣ୍ଣିଃ ଏକିବିଷ୍ଵର୍ଣ୍ଣଃ ବୈଗ୍ରହିତାବ୍ୟକ୍ତିଭାବର୍ତ୍ତମାଣ

သုတေသန။ ပြီးဂျမ်တိကဗ္ဗာ တရုတ် ရတနာကုန်သည်^{၁၃} ဂိုဏ်ဖိုင် ဒေါက်တပ်ဖိုင် လိုတ်ပါ၍ လာလေ၏။

မင်္ဂလာဒီတို့တော်ကပ်သည် ခြေထဲနောက်လျှင် မစွဲစစ်က
ခြုံတဲ့ အောက်ပါအစဉ်ပုံဖော်ရသော အက်လိပ်စကားမြှင့်
နည်ဆင်သွက်လောက်မှ

“ତାର୍ଣ୍ଣର୍ଣ୍ଣକାନ୍ଦିବ୍ୟାହିଃ... ଏପ୍ରାତାଃଶ୍ଵାତୀତିର୍ଯ୍ୟାମିନ୍ଦିଃ
ଗୁଣମର୍ତ୍ତିର୍ଯ୍ୟାମିନ୍ଦିଃମୁଖ୍ୟକଲ୍ୟାପିଃ ତାର୍ଣ୍ଣମୁହୂର୍ତ୍ତର୍ଯ୍ୟାମିନ୍ଦିଃ ଅଭିଷେତ
ପିତ୍ତ୍ସାଧାରଣିଃଶ୍ଵାତୀତିର୍ଯ୍ୟାମିନ୍ଦିଃ ତାର୍ଣ୍ଣମୁହୂର୍ତ୍ତର୍ଯ୍ୟାମିନ୍ଦିଃ ଅଭିଷେତ
ପ୍ରକଳ୍ପିନ୍ଦିଃଲିଙ୍କପିପ୍ରି ଲୃତିତ୍ରାଲୁଭବ୍ରାପତ୍ରମ୍ବାହିଃତୋ ପିତ୍ତ୍ସାଧାରଣିଃ

မရွှေစမစ်၏ စကားဆုံးသည်နှင့်ထဲပိုင်နက် ဦးရွှေစတီသည်
မရွှေစမစ်လည်တိုင်အား . . . လက်ဝါးအောင်ပြု၍ ခုံခတ်ဆတ်
တလေး ရှိက်လျှိုက်ပြီးသွေ့ ဒေါက်ကပ်ပေါ်သို့ ဆွဲတင်ပေးလိုက်
ရာ မင်းသို့လည်း မောင်၏ ထူက်သားလေ၏။

କ୍ଷିରାଳିତିଶକ୍ତିରୁଣ୍ଟିଃ ବନ୍ଦିଜାତିର୍ଦ୍ଦିଃ ମୁକ୍ତିପେତିଲ୍ଲିନ୍ଦି । ମୁକ୍ତିରାଗିତିକ୍ଷିର
କ୍ଷିରାଳିତିଶକ୍ତିରୁଣ୍ଟିଃ ମଧ୍ୟାଳିଃ ମନୀରାହ୍ଵାନ୍ତିଃ ଆଶେରୁଣ୍ଡାଶୁତାଃ ଦେଖା । କ୍ଷିରାଳିତିଶକ୍ତିରୁଣ୍ଟିଃ ମଧ୍ୟାଳିଃ ମଧ୍ୟାଳିଃ ଲୁମ୍ବାଃ ଲୁମ୍ବାଃ । ତେବେହିନୀର୍ଦ୍ଦିପେତ୍ରି ମୁକ୍ତିରାଗିତିଶକ୍ତିରୁଣ୍ଟିଃ ଯୁଦ୍ଧାଃ ଲିପିଭାବରୁଣ୍ଡାଶୁତାଃ ଦେଖା ।

မင်းညီမှာ၊ ဒေါက်ကပ်ကို ကူနှစ်ရရ မောင်းလာခဲ့ရ^၁
ဒေါက်ကပ်အတွင်း၌ သတိလစ်၍ ခွဲခွဲကလေး လေနေသော
မစွဲစမစ်သည် သတိရသည့်နှင့် တစ်ဖြင့်နက် ကိုယ်ခြံ့ချက်၍
ဆောင်ထားသော ခြားကိုပြုကိုထုတ်၍ မင်းညီ၏နောက်
ကျောကို ပစ်ရန် ချိန်ရွယ်လိုက်လေ၏။ မင်းညီလည်း နောက်သို့
လျှော့ကြည့်လိုက်ရာ သေနတ်ကိုမြင်လျှင် ပါ၍လာသောဓားဖြင့်
လျှော့ချုပ်ခုတ်လိုက်ရာ မစွဲစမစ်၏လက်သည် လက်ကျောက်ဝတ်
မှ တိုးရှုရှုပြုတ်၍ သွားပြီးတွေ့ ခွဲစခဲ့မှာလည်း မေ့များ၍
သွားလေတော့၏။ မင်းညီလည်း လက်သမားရှုသို့ မောင်းလာ
ပြီးလျှင် သတိမေ့လျှက်ရှိသွား မစွဲစမစ်အား သစ်သားစဉ်၌
အတွင်းသိထည့်လိုက်လေ၏။ ထိုသိပြုလုပ်ပြီး များမကြားမြှင့်
ဦးဂုဏ်တိ ပြန်၍ ရောက်လာလေ၏။

“ဘယ်မှာလဲက” ဟု ဦးဂုဏ်တိက မေးရာ မင်းညီက . . .

“ကျွန်တော်ကို သေနတ်နဲ့ပစ်မယ်လုမြင်လို့ လက်ကို ဓားခဲ့
ခုတ်ဖြတ်ချလိုက်ပြီ လျက်တော့သာမှုမလုပ်ရသေးဘား သတ်သား
စဉ်ကြီးထဲမှာ ထည့်ထားတယ်၊ ဦးဂုဏ်တိ ဘယ်လို့ ထွက်လာ
သလ” ဟု မေးလေ၏။

“ပေသီးလူတွေက အီမာနားကို ကပ်လာကြတယ်လေတွား
တိုက အီမာနားကို မီးနဲ့ရှိလိုက်တော့ အနီးအနား ရပ်ကွက်က
လူတွေရောက်လာပြီး စိုင်းအုပ်စီးသတ်နေတုန်း လူအုပ်ထဲကနေ
ငါလေ ထွက်လာခဲ့တော့ပါ။ ပေသီးလူတွေတော့ သူတို့ရဲ့သာခင်မှ
ကို ရှာနေကြလေရဲ့”

အဗောက်းနှင့်အောင်းနှင့် သေသာသုသည် အာဏ်နှင့်ဖွားသည် ။ အာ

ဟု၊ ပြောပြီးလျှင် ဆုစ်သားစဉ်ကြီးကို မောက်၍ မစွဲစမစ်
အား သွေ့နှင့်ချုလိုက်ရာ မစွဲစမစ်လည်း ခွဲခွဲကလေးထွက်၍
ကျလာလေတော့၏။

များမကြားမြှင့် မစွဲစမစ်လည်း သတိရ၍လာလေ၏။

“ဘယ်လိုကြောင့် ကျွန်မကို ဒါဝံးလာကတော်ရက်စဉ်ကြော့
တာလဲရှင်” ဟု မစွဲစမစ်က အယ်ယဲယဲကလေးဖြင့်ပြောလေ၏။

ထိုအခါ့၍ ဦးဂုဏ်တိက လွန်စွာအချိုးကျသော အင်္ဂလာင်း
စကားဖြင့် . . .

“ဟိုလျှန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အမိတ်ကျော်လောက်တုန်းက . . . မင်းရဲ့
ပတ္တမြားလည်ဆွဲပျောက်မှုနဲ့ ကျော်ကို မတရားရှိက်နှက် နှိပ်စက်
ညျှေးပန်းပြီး ထော်ထဲကိုပိုလိုက်တာ မေ့သွားပြီလား မစွဲစမစ်
ပြီးတော့ ပတ္တမြားကိုပြပြီး မင်းကို ခုကွဲပေးမယ်လို့ ကျော်ပြော
လိုက်တာကို မှတ်မိမေးခွဲလား” ဟု၊ ပြောလိုက်ရာ မစွဲစမစ်က-

“အို . . . နှစ်တွေက ကြောမှုပဲရှင်၊ ကျွန်မ ၁၉ နှစ်သိမ္းက
ပြစ်ပျောက်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျောက်ပဲ ရှင်တို့ အရှေ့တိုင်းသားတွေက
တယ်လဲရန်ပြီးကြီးတာကိုး ဒါပေမဲ့ ရှင်တို့ကွဲပေးတဲ့အထိတော့
ကျွန်မ မခဲ့နိုင်ဘူး” ဟု ဆိုကာ . . . လည်ပင်း၌ ဆွဲထားသော
လျောက်တိသီးကိုဖုန်း၍ လျောက်တိသီးအတွင်းမှ အဆိပ်ကို မျိုးချိ
လိုက်ရာ စက်နှုန်းအနည်းငယ်အတွင်းအကြောများဆွဲတာ အဆိပ်
ထွက်သွားလေတော့၏။

“ဘယ်လိုလုပ်မလဲဦးဂုဏ်တိ မျက်နှာဖြောမကတော့ အဲကိုယ်
သူ အခုံးစီရင်လိုက်ပြီ” ဟု မင်းညီကပြောလိုက်ရာ ဦးဂုဏ်တိက-

၃၇၂ နဲ့ မေးသိ

“သစ်သားစည်ထဲထည့်ပြီး လျှောက်စီးနဲ့ ရှိန်ကုန်ကိုပို့လိုက်
တွေ့” ဟု ဆိုသဖြင့် မင်းညီးလည်း သစ်သားစည်အတွင်းသို့
ဓမ္မစမ်းချက်အလောင်းအား ထည့်မည့်အပြုတွင် ဦးဂုမ္မတိက-

“ဒါတိုင်းမထည့်နဲ့တွေ့ ဂါဝန်ကိုချောက်ပစ်လိုက် နှိမ့်ရင် မြင်လိုက်
တာနဲ့ အောင်လိုပါဘိုယာ သိနိုင်တယ်” ဟု ဆိုသဖြင့် မင်းညီးလည်း
ဓမ္မစမ်းချက်တိုင်းမှ အစိတ်အတားများကိုချောက်ပစ်လိုက်ရာ ဂါဝန်
အတွင်းမှ ခွဲခြား စာ ပြား ထွက်ကျလာသဖြင့် မင်းညီးက
ကောက်ယူမည်ပြုရာ ဦးဂုမ္မတိက . . .

“ဒယူနဲ့တွေ့ စည်ထဲကို တစ်ခါတည်း ထည့်ပေးလိုက်” ဟု
ဆိုသဖြင့် မင်းညီးလည်း သစ်သားစည်အတွင်းသို့ လွှာစာမျှနှင့်များ
ထည်ကာ . . . အလောင်းကို ထည့်ပြီးချောင် အလောင်းနှင့်အတွေ့
ခွဲခြားများကို သစ်သားစည်ပြီးအတွင်းသို့ ထည့်လိုက်ပြီး
ခေါက်ကပ်ပေါ်၍တင်ဆောင်ကာ . . . သော်ဆိုပို့သွား၍
အခြားသောစည်များနှင့်အတွက်ရောနော၍ထားခဲ့ကာ ပြန်၍လာခဲ့
လေ၏။

လက်သမားရုံလိုပောက်လျှင် ဦးဂုမ္မတိက . . .

“ကဲ . . . ငင်းညီးမွှေစမ်းတော့ ခရစ်တော်၌ အိပ်ပျော်
သွားပြီကျ၊ ဒီတော့ ပေသီးကိုဖမ်းဖို့ လိုပေားတယ်၊ ပေသီးကို
ဖမ်းပြီး ပေသီးလေက နိုင်တွေးတို့ပုံပတ္တုများတွေ သိမ်းရှု
ဦးမယ်ကျ၊ အဲဒီအတွက် ပေသီးတို့တို့စုံမဲ့ရှုမယ်၊ ဒီတော့ မှုက်
ကို ငါ ရန်ကုန်ကိုသွားမယ်၊ မင်းကခိုက်မောင်နေ့ပေတော့” ဟု
ဆိုကာ နောက်တစ်နာရီနာရီစောင်း၌ ဦးဂုမ္မတိလည်း ထွက်၍
သွားလေတော့၏။

အော်လုံးနှင့် သေဆာချုပ်လည်း ခုခုနှင့်အော်လုံးနှင့်အော်လုံးနှင့်

မင်းညီးထဲ့သော သစ်သားစည်ပြီးအနီး၌ အခြားသော
သစ်သားစည်မှ လေဘယ်ကတ်ပြားကတော်တစ်ခါသည် ကျွဲ့
နေ၏။ ထို့ပေါ်မှာထဲ့သော အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။

ဦးညီးလေး

အမျိုးအမျိုးရပ်

ဟောင်ပြု၏ မန္တယော်

မောင်ဆူ

ကန်ထရိုက်တာ့

ခွဲတို့ရှုရာလမ်း

ကူလိုတစ်ယောက်သည် ငါးလေဘယ်ကတ်ကို ကောက်
ယူ၏။ မင်းညီးထဲ့သော သစ်သားစည်ပြီးမှ ပြုတ်ကျသည်
ထင်မှတ်ကာ ခုည်နောင်တစ်ခုပေါ်လိုက်လေ့တော့၏။

ဦးအောင်မောင်ပြီး၏ တပည့်ကူလိုပေါင်း မျိုးမင်းလည်း
ထို့ပေါ်ပြီးမှ လေဘယ်ကတ်ပြားကို မြင်လျှင် . . . သူ၏ ဆရာ
မောင်မောင်ပြီးနှင့် အပြုံးအဆိုင်ပြုစ်နေသော ကန်ထရိုက်တာ
မောင်ဆူထဲ့ပို့ရန် စည်ဖြစ်သောကြောင့် စည်ပြီးကို လတ်ခဲ
မည့် ကန်ထရိုက်တာမောင်ဆူ၏ လိုပ်စာနေ့ရှု၏ . . .

“အမှတ် ၄၄၄၊ ဘိုကလေးနေ့လမ်း မောင်ရှင်မောင်”

ဟူသော မောင်မောင်ပြီး လိုပ်လည်၍ ထုတ်ယဉ်နောက်
လိုပ်စာ စာရွှေရှုတို့ ထို့၌ ကပ်ပေးလိုက်လေ့တော့၏။

(ကန်ထရိုက်တာ မောင်ဆူ ဆိုသည်မှာ တစ်ခါတာ မင်းညီးအတာ
နေထိုင်ခဲ့ဖူးသူ ပြစ်ပေသည်။)

ଶ୍ରୀଚିନ୍ତାବୁଦ୍ଧଙ୍କ ମହାପ୍ରକଳ୍ପରେ ପତ୍ରମ୍ଭାଗୀ ଲୁକ୍ଷମ୍ଭାଗକୁ
ବନ୍ଦ ଏହାପରିଚାଯାଇଲେଣ୍ଟଙ୍କୁ ପିଲାବନ୍ଦ ବର୍ଣ୍ଣମାତ୍ର ବନ୍ଦ
କୁଣ୍ଡଳ ପରିଚାଯାଇଲେଣ୍ଟଙ୍କୁ ପିଲାବନ୍ଦ ବର୍ଣ୍ଣମାତ୍ର ବନ୍ଦ

ပုဂ္ဂနိုဒ်အလုပ်

မင်းညီလည်း မစွဲစမစ်၏ အလောင်းကြီးကို သဘောဆိပ်
သိ ပို့ခဲ့ပြီးနောက် လက်သမားရှုံးပတ် ကြော်နှုန်းပျက် နေထိုးခဲ့
လေ၏၊ သို့ရာတွင် လက်သမားရှုံးပိုင်ရှင် ဦးခင်မောင် ဆိုသူတော်
သစ်သားစဉ်ကြီးတစ်လုံး ပြောက်ဆုံးသည်ဟု ဆိုကာ ဒရဝင်
မင်းညီအား ဆူဗုံ ကြိုးမောင်းရုံမျှမက သစ်သားစဉ်ကြီး၏
တန်ဖိုးကို လစာမှ ဖြေတ်ယူမည်ဟုပင် ပြောဆိုလေ၏။ မင်းညီ
ကလည်း လခမှဖြေတ်ယူလိုက်သွေ့ ဖြေတ်ယူနိုင်ကြောင်း သဘောတော်
လေ၏။

“ဟာ . . . ခွဲကြပါပဲ၊ တော်ပုန်းကြီးစံကို ဂေါ်ရာစစ်တပ်
က ဖမ်းမိသွားပြုခိုပ်လဲဘူး” ဟု ပြောဆိုကြသူ၏ မင်းညီလည်း
ထိသောတိအား စွင့်တော်ပြုခြုံးပြုဘဲ သတ်ငါးစာကို ဆွယ့်ဖတ်
လိုက်ပြီးလျှင် ဖတ်ရှုကြည့်ရာ တော်ပုန်းကြီး စံအား အမိုးရ
ဖမ်းဆီးရမိပြောငှုံး၊ ဓာတ်ပုံများနှင့်တက္ကာ ဖော်ပြထားသော
သတ်ငါးကို တွေ့ရလေတော်၏။

မင်္ဂလာနိယည် တစ်ခါတာ ရွှေတိဂုံဘုရားအနီး ပေါ်ရတန်း
လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၌ ဟောပုန်းတိုး စံပဲအား တစ်နှစ်အထွေး
ဖမ်းပါပါက လာ၍ အသတ်ခံပါမည်ဟု အလောင်းအစားပြုလျှင်
ခဲ့ပုံကို သတိရမီလေတော်။

ထိနောက် မင်းညီသည် လက်သမားရုံသို့ ပြန်လာဖြေးလျှင်
ချိန်းဆိုတားသော့ရက်၌ ဂေါ်ရာကုန်းသို့ သွားရောက်ကာ မိမိ
ရှုံးသည့်အတွက် အသက်ကို ပေးအပ်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်လေ
တော့ပေါ်။ ထိုနောက်စောင်းတွင် မင်းညီသည် လက်သမားရုံ
အတွင်း၌ ထိုင်၍ ငါး၏ ညီမလေးနှင့် ငယ်စဉ်က ဖင်၏
စွန်းပစ်ခြင်းကို ခဲ့ခဲ့ရပုံကိုလည်းကောင်း၊ မောင်နှုမှ နှစ်ယောက်
ထွက်ဖြော့ကြရပုံ ရွာစဉ်လျောက်၍ တောင်းစားခဲ့ရပုံ ရန်ဖြစ်၍
အချုပ်တွင် ကျေရောက်ခဲ့ရပုံများကိုစဉ်းစားရင်း ငါး၏ ညီမလေး
ကို လွမ်းဆွတ်သတိရရှိ နေလေပေါ်။

ଭୋବନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଦୟାନ୍ତ ପ୍ରିଟେକ୍ସମଲ୍ଲିଭ୍ ଯତନଙ୍କୁ ବାହ୍ୟ କେବୁଳିପଣ୍ଡ ଏବଂ ର୍ମାନ୍ତ ଭୋବନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଦୟାନ୍ତ ପ୍ରିଟେକ୍ସମଲ୍ଲିଭ୍ ଯତନଙ୍କୁ ବାହ୍ୟ କେବୁଳିପଣ୍ଡ ଏବଂ

မိမိတွေ့ချင်လဲသော မိမိ၏ ညီမလေးနှင့် မတွေ့ရဘဲ သိသီ
ကလေး သွေ့ခဲ့ခြင်းပြစ်ကြောင်းကိုမှ မင်းညီတ်ယောက် မသိ
ရှာခဲ့ယော

မင်းညီသည် အထက်က ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ရွှေးဟောင်
ကြောင်းပြစ်များကို စဉ်းစားနေစဉ်ပင် မင်းညီအား မျက်နှာ၏
အဝတ်စည်း၍ ထားသော လူငါးယောက်က ဂိုင်းထားလိုက်လေ
၏။ မင်းညီလည်း အနီးဆုံးလူအား ခြေထောက်ဖြင့်ကန်လိုက်
ပြီးနောက် မိမိ၏ရွှေ့မှုလုကို ခေါင်းပြု ပြော၍ နောင့်လိုက်လေ
၏။ သို့ရာတွင်တိစ်ယောက်သောသူတဲ့ သေနတ်ကိုထုတ်၍ -

“ဟောကောင် ဒီမှာမြင်လား”ဟု သေနတ်ဖြင့်ချိန်လိုက်သဖြင့်
ခြေလုမ်းကိုတံ့၍ ရပ်လိုက်စဉ်၍ တစ်ယောက်သော ရန်သုက
မင်းညီ၏ဦးခေါင်းအား တစ်စုံတစ်ခုဖြင့် ရှိက်ချလိုက်ရာ မင်းညီ
လည်း ခွဲ၍ ကျေသွားလေထော်၏။

မင်းညီ သတိရှလာသည့်အခိုနှစ် လက်များကို နောက်ပြီး
တုစ်၍ ထားပြီးဖြစ်သကဲ့သို့ ... ခြေထောက်ကိုလည်း ဖူ၍
ချည်ပြီးသား ဖြစ်ပေသည်။ ထိုနောက် မအော်နိုင်ရန် ပါးစ်
ကိုလည်း ချည်နောင်ထားလိုက်ပြီး ဖြစ်ပေသည်။

“ဒီကောင့်ကို ဒီသစ်သားစည်ဗြို့နှုန်းလည်ပြီး ဘာဘာဘား
ဆိုကိုပြုရမယ်၊ ဒီညွှန်ကြုံကြုံကြုံကြုံကြုံကြုံပေါ်မှာစွင်ပေး
လိုက်ရပဲ့ဟု သေနတ်သမားကပြောရာ တစ်ယောက်သောသုက
“ဘာဘာဘားရဲ့အိမ်များ သွားပြီးချို့ မှာလိုက်ရမှာလား”

ဟု မေးလေ၏။

ဘာမှတ်နှင့်အောင်နှင့် သောသောသုကြောင်း မှာဘာန်ပို့ဆောင် ♦ ၃၇၈

“မဟုတ်ဘူးကျား၊ ‘က’ဆိုကိုပြုရမယ်၊ ငိုင်-အိုကလေးတွေ
လမ်း၊ မောင်ရင်မောင်’ ဆိုတဲ့ လိပ်စာသာ ကုပ်ပေးလိုက်၊ ‘ထဲ
အသင်းသားဆီက လူလွှာတ်ပြီး ဒီစည်ဗြို့တို့ ယူသွားလိမ့်မယ်၊
စာတစ်စောင်လဲ ရေးပြီး ပေးလိုက်’ ဟုဆိုကျား မင်းညီအား
လွှာစွာနှင့်များနှင့်အတူ သစ်သားစည်ဗြို့အတွင်းသို့ ဖွဲ့စွဲသွေး
ကာ အာပါးမှာအုံကို အသေချက်၍ပိတ်ပြီးသွင့် လေရှုနိုင်ရန်
အဖွဲ့ကဲ လေပင်ပေါ်ကြတဲ့ ဘာစ်ပေါ်ကိုသာ ဖောက်၍
ပေးလိုက်လေ၏။

ထိုနောက် မင်းညီကိုစည်ဗြို့အည်းစည်ဗြိုးအည်ဗြိုးအား
ကုန်တင်ကားကြီးတစ်စီးပေါ်သို့တ်လိုက်ပြီးသွင့် ... စပယ်ယာ
အား သစ်သားစည်ဗြိုးရောက်ရေးယူသွားအားပေးရန် စာအိုတ်
တစ်အိုတ်ကိုပါ ပေးလိုက်လေ၏။

မင်းညီသည် သစ်သားစည်ဗြိုးအတွင်း၌ ငရဲထဲမျှ ဒုက္ခာ
ခံစား၍ လိုက်ပါခဲ့ရလေတော်၏။ နေ့မှန်သည်းမသိရာ ညာမှန်း
လည်းမသိရာ ရေးလည်းမသောတ်ရနှင့်လိုက်ခဲ့ရလေ၏။ ကျိုးကြီး
ကျင်ငယ်ကိုလည်း ထိုအတိုင်းပင် စွမ်းရလေ၏။

ဤသိနှင့်ပင် ... ရန်ကုန်သို့ရောက်သည့်အခါ့၌ ကုလား
တစ်ယောက်က ဇူဝေးပြော လော်ရိုက်ားများ ဆိုက်ထားသော
နေရာ၌သို့ ရောက်လာပြီးသွင့် ငိုင်-ဘို့ကလေးရေးလမ်း၊ ကိုရေး
မောင်’ ၏၊ လိပ်စာဖြင့်ပို့လိုက်သောစာများ၊ ပစ္စည်းများ၊ ပါဆာများ
ထုပ်များကို ရွေးယူခဲ့ရာ လော်ရိုက်ားများစပယ်ယာက ထို့အပဲ့အား
အား သစ်သားစည်ဗြိုးတစ်လုံး ပါ၍၍လာကြောင်း ပြောဖွေ့

တိုင်ညီကြီးကိုပါ ငွေချေချုံ ဖွဲ့ယူပြီးလျှင် မောင်တော်ကားတစ်ဦး
ပြင် သယ်ယူကာ ၃၃ လမ်းရှိ ရွှေခြေ ပရီဘောဂတိုက်ပိုင်ရှင်
ဦးမောင်မောင်ကြီးထံသို့ အပ်နဲ့လိုက်လေ၏။

ဦးမောင်မောင်ကြီးကလည်း မန္တလေးမှ ပေးလိုက်သည့်
ဆိုသောကာကို ဟောက်၍ ဖတ်ပြီးလျှင် သစ်သားစည်ကြီးကို ဇွဲ
လိုက်ရာ အတွင်းမှလူတစ်ယောက်ကိုတွေ့လျှင် စည်ကို တုံလုံး
လျှော့ သွန်ချုပြီးနောက် ထိုသွေးကို သေသေချာချာ ကြည့်လေ၏။

ဦးမောင်မောင်ကြီးမှာ . . . ဦးပေသီး၏ လက်ချုံတစ်ဦး
ဖြစ်သည့်အားလော်စွာ မစွဲစမ်းအား မန္တလေး၍ သတ်ဖြတ်၍
စည်ဖြတ်ထည့်ကာ ရန်ကုန်သို့ပိုလိုက်ပုံကို ကြားသီပြီးဖြစ်သည့်
အားလော်စွာ မိမိတို့၏လုပ်ငန်းအား အနောင့်အယုက်ပေးရုံးမှာ
ကာ မိမိတို့၏ ဆရာကြီး ဦးပေသီး၏ နိုင်ငံခြားကိုယ်စားလှယ်
ဖြစ်သူ မစွဲစမ်းအား သတ်ဖြတ်လိုက်သူဖြစ်ကြောင်း သိရှိရလျှင်
လွန်စွာမေးမြောက်၍နေလေ၏။

ဦးမောင်မောင်ကြီးသည့် မင်းညီအားပြုတ်းပေါက်သံတို့
၌ ကပ်၍ ချည်လိုက်ပြီးလျှင် ညိုးချုပ်အချိန်သို့ ရောက်သည့်
အခါ့၍ မင်းညီ၏ရှေ့တည့်တည့်စွာ ကုလားထိုင်ဖြင့်ထိုင်ကာ
ပျေားအုံတဲ့ဆိုတဲ့ ဘရန်ဒီဇာရာကို အရသာခံ၍သောက်ရင်း . . .

“ဟောကောင်မင်းဘယ်သူလဲ” ဟု မေးလေ၏။ သို့ရာတွင်
မင်းညီက ပါးစပ်၌ အဝတ်များ စည်းယားသောကြောင့် မဖြေ
နိုင်ဘဲ ရှိသည်ကို ဦးမောင်မောင်ကြီးက . . .

“ခွဲးမသား မေးနေတာမရဘူးလား” ဟု ဆိုကာ မင်းညီ၏
ပါးကို တဖြန်းဖြန်းရှိက်လေ၏။ အတော်ကေးလေးရိုက်ပြီးနောက်

မှန်မှတ်တယ်၏ သေသေချာသည် မှသာန်ချိန်သည် ။ ၄၇၅
“ဟာ . . . ဟုတ်သားပဲ ပါးစပ်ကို အဝတ်စည်းယားတော်ပဲ
ဘယ်ဖြော်လို့ရပါမလဲ ဆောရီး . . . ဘဲရီးဆောရီး” ဟု ဆိုကာ
မင်းညီ၏ပါးစပ်တွင် စည်းထားသော အဝတ်များကို ချွဲတ်၍
ပေးလိုက်ပြီးနောက် . . .

“က ဟောကောင် . . . ပြောစမ်းမင်းဘယ်သူလဲ”

ဟု မေးမြန်လေ၏။ မင်းညီက မပြောပျော် ဦးမောင်မောင်
ကြီးက ပါးကိုရိုက်ပြန်၏။

“ဟဲ ဟဲ . . . မင်းက တယ်လဲသတ္တိကောင်တဲ့အောင်”

ဟု ဆိုကာ အရက်ကိုတွေ့၍ သောက်ပြန်၏။ မင်းညီသည်
ဦးမောင်မောင်ကြီးအား သေသေချာချာ ကြည့်လိုက်ရာ မြင်စွာ
သလိုလိုရှိ၍ မည်သည့်နေရာ၌ မြင်ဖူးသည်ကို စည်းသားနေစဉ်
၌ပင် . . . ဦးမောင်မောင်ကြီးက မင်းညီ၏ပါးကို တဖြန်းဖြန်း
ရှိက်နောက်လေတော်၏။

“နေစမ်းပါဦးပျေား ခင်ဗျား မောင်မောင်ကြီး မဟုတ်လား”

ဟု မင်းညီကမေးလိုက်ရာ မောင်မောင်ကြီးသည် မျက်လုံး
ပြု၍၍ သွားလေတော်၏။

“အေး . . . ဟုတ်တယ်၊ ငါ မောင်မောင်ကြီးပဲ မင်း
ဘယ်သူလဲ” ဟု မောင်မောင်ကြီးက မေးလေ၏။

“ကျော် မင်းညီပါ သန်လျှော်မှာနေတုန်းက ခင်ဗျားတို့အိမ္မာ
ဘုံ ကျော်နဲ့ အရောင်းခံရတဲ့ မင်းညီပါ၊ မှမှတ်မိတော့ဘူးလား”

“အေး . . . မှတ်မိပြီ၊ မှတ်မိပြီ၊ အဲခိုတုန်းက တို့တစ်အိမ္မာလဲ
ကို မင်းရိုက်နောက်ပြီး ထွက်သွားတာတောင် မှတ်မိသေးရဲ့”

“အေးပျေား . . . အခုလို မိတ်ဟောင်း ဆွဲဟောင်းဆွဲ
ပြန်ပြီးတွေ့ရတာ ဝမ်းသာပါတယ်ပျေား၊ အဲခိုတုန်းက ကျော်ခဲ့

ရင်ဘတ်ကို ခင်ဗျားက ရှုပါန်ပါကန်ထားတာကိုတောင် မှတ်စီ
သော်လုပ် အခြားရှုပါန်ပါကန်ထားတာကိုတောင် မှတ်စီ
ရင်ဘတ်ကို ပိန်ပြီးနဲ့ ချင်လဲးပါဘူး”

“ဟောဒါကန် . . . ဟောဒါကန် . . . ဖြန်း ဖြန်း”

မောင်မောင်ကြီးသည်း မင်းညီ၏ ဝါကို တစ်အားထဲ၌
ရှိက်လေတော်၏

“တစ်သဲလုံး မင်းကိုနိုင်စက်မယ်၊ မနက်မိုးလင်းရင် ငါ့ဆရာ
ကြိုက် အော်ပြုပြီးမှ သတ်မယ် အခါ ထဲမေးတာနဲ့မယ်၊ ယင်းသံ
ပြောင်တဲ့ ငါ့တဲ့ပည့်ကို တစ်လျှို့နိုင်စက်ခိုင်းပြီးမယ်”

အရွင် ဟုဆိုတာ ဒရဝမ်ကိုခေါ်လိုက်လျှင် အရပ်အမောင်
ကောင်းလှသည့် ကော်ခွဲး ဒရဝမ်ကြီး တစ်ယောက်သည်
ဓမ္မားကောက်ကြီးတို့ ခါးမှာချိတ်သွက် တက်၍လှုပါလေ၏။

မောင်မောင်ကြီးသည်း မင်းညီ၏ပါးကို ဆက်၍ရှိက်နှင့်
နေ၏။

“ဆုံး . . . ဇောက်ပါပြီ” ဟု ဒရဝမ်က ပြောလေ၏။

“အေး အရွင်မှ ဟောဒါကောင်ကို ကောင်းကောင်းရှုက်စွဲ”

“သေခြောင်ရှိက်မှားလား”

“မသေခြောင် မနက်မှသတ်မယ်” ဟုဆိုကာ အိမ်ပေါ်ထပ်
သို့ တက်၍သွားလေ၏။

“ကောင်ပါပြီ ဆုံး” ဟုဆိုကာ ဒရဝမ်လည်း မင်းညီ၏အနီး
သို့ သွောက်လာပြီးလျှင် မင်းညီကို ပြောလျှင် မျက်လုံးပြီး၍
သွားလေ၏။

“မော် မင်းသို့” ဟု အရွင် အော်ရခဲ့က ခေါ်လိုက်လေ၏။

“ရှုပ်ချိကူးမှား (ရာဇ်ကျွား)”

“ဘယ်လိုပြစ်တာလဲ မော်”

“ငါတို့သတ်ဖို့ မန္တလေးကနေ ဆဟာဟိုစည်ကြီးနဲ့ထည်ပြီး
ပိုလိုက်တာပဲ၊ ဒီတောင်က ငါရှိသူလေတွေ”

“မော် မသေခြေရသား မော်ရန်သူဟာ ကျူးရန်သူပဲ”

ဟုဆိုကာ ကြိုက် ဓားဖြင့် ဖြတ်၍ ပေးလေတော်၏။
မောင်မောင်ကြီးသည်း အပေါ် ထပ်သို့ တက်တာ ရော်ချီး၍
အဝါးအစားလဲကာ ထွေကြရဲလာလျှင် ရှုပ်ချိကူးမှားသည်
အခန်းဝမ္မန်၍ မောင်မောင်ကြီးတော်ဖူးအီသွှေ့ ဓားရှုပြီး ထွေ
လိုက်ရာ မောင်မောင်ကြီးသည် “အွန်” ဟု တစ်ချုပ်အောက်ပြီး
သွေးခွေလကျသွားလေတော်၏။ ထိုအခါ့၍ မင်းညီက ငါ့ပြစ်
၍ သေးတိုက်ရာ ရှုပ်ချိကူးမှားက မောင်မောင်ကြီးအေး လတ်ပြန်
ကြီးထပ်၍ ပါးစင်ကိုပါ အဝါးအစားလိုက်လေတော်၏။

“မော် ဒီကောင်ကိုဖော်လိုက်ပြီ လာခဲ့လေ ဒီမှာရော်ချီးအနီး
ရေလေးဘာဆိုး ချီးပါပြီး ပြီးမှသတ်တာပါ” ဟု ဆိုသဖြင့်
မင်းညီသည်း အဆပါးထပ်သို့ တတ်ပြီးလျှင် ငါး၏ ညစ်ပတ်
ပေရောင်စံသာ အာဝတ်အစားများကို ခွဲတျုံး ရော်ချီးပြီးလျှင်
မောင်မောင်ကြီး၏အခန်းတွေးထိုဝင်ကာ အိုပြာရောင် သတ္တုလပ်
ကောင်းသို့ ကွာတိအကျိုး နှက်ကတိုင်လ်တိုက် စည်းလေ၏။

ရှုပ်လျားလှသော မှတ်ဆိတ်မွေး၊ ရှုတ်ခွမ်းမွေးတို့တို့လည်း
တစ်ခါတည်း ရှိတ်ပြစ်လေ၏။

“မော်ရှု မှတ်ဆိတ်မွေးကြောင့် ကျူးတောင် ကောင်း
ကောင်း မမှတ်ခိုခဲ့ဘူး၊ ကံကောင်းလို့သာပါ” ဟု ဆိုလေ၏။

မင်းညီသည်း အဝတ်သစ် အစားသစ်များကို ဝတ်ရေးပြီး
နောက် ခေါင်းကိုဖြောက် မောင်မောင်ကြီး၏ခီးရီးရီး

အတွင်း၏ ထွေစွဲများကိုလှကာ ရပ်ချိကူးမားအား တစ်ဝက်ခြား
သော်လည် အခန်းတွင်မှ ပြန်၍ ထွက်လာလေ၏။

ထိုအခါ့၍ မောင်မောင်ကြီးမှာ ကောင်းစွာ သတိရအောင်
ဖြစ်၏။ မင်းညီလည်း မောင်မောင်ကြီးအား လျေကားပေါ်၍
အောက်သို့ ကန်၍ ချလိုက်ရာ မောင်မောင်ကြီးသည် တစ်နှစ်ခုနှင့်
မြည်လျက် အောက်ထပ်သို့ကျလေ၏။ အောက်ထပ်သို့ရောက်
သွင် ရပ်ချိကူးမားနှင့် မင်းညီတိသည် မောင်မောင်ကြီးအား
အခန်း၏အလယ်သို့ရောက်အောင် ခြေဖြင့်ကန်၍ ရွှေကြုံ
နောက် ထမင်းစားပွဲသို့သွားကာ ထမင်းဆုံးပြီးလျင် ထမင်းစားကြ
လေ၏။ မင်းညီသည် အနီးရှိအမဲသားဟင်းကို နှစ်းဖြင့် ခပ်ယူ
လိုက်ပြီးနောက် ဝေါးရဲ့ပြစ်သော ရပ်ချိကူးမားသည် အမဲသား
ကို စားကြောင်း သိရလျှင် ထမင်းပန်းကန်ထဲ အမဲသားများကို
ဟင်းခွက်တွင်သို့ပြန်၍ ထည့်ပြီး အမဲသားတော်းပန်းကန်ကိုလည်း
ခပ်ဝေးထေးသို့ တွေ့နဲ့၍ ထားလိုက်ကာ အနီးရှိ ထောပတ်ဘူး
အတွင်းမှ ထောပတ်ကိုယူ၍ ထမင်းနှင့်နယ်ကာ မြန်ယူကိုစွာ
စားဓမ္မသာ်လေ၏။ ရပ်ချိကူးမားသည် မင်းညီနည်းစွာ
ထောပတ်ဖြင့်နယ်၍ စားရင်း . . .

“မော်နဲ့ ပြန်ပြီးတွေ့တဲ့ အထိမ်းအမှတ် ဒင်နာပေါ့” ဟု
ပြောလေ၏။ မင်းညီတိသည် ထမင်းစားပြီး၍ မောင်မောင်ကြီး
၏ တစ်ပက်တစ်ချက်ရှိ ခုံတန်းပေါ်၍ တစ်ယောက်စီ လွှဲခြုံ
ထို့ပြုလေ၏။ မောင်မောင်ကြီးမှာမူ ငါးတို့ရွှေ့သမတ်လင်း
ပေါ်၍ ကြားဖြင့်တုပ်လျက်သား ခွေခွေကလေးရှိလေ၏။

“မော်မင်းညီး ကျော် ကာနယ်မော်တင်ကို သတ်တုန်းက
မော်ကာ ကျော်ကိုင့်သွားပြီးသက်သောမထွက်တဲ့အတွက် ကျော်သား

သာမဏေများနှင့် သေသာများ၌ အသာနိနိုးသွား၍ ၄ ၃၂

တိုးစင်မတက်ခဲ့ရဘူး၊ မော်ကတော့ အလုပ်ပြုတဲ့ရတယ်
အဲဒီကျော်ကို ဆပ်တဲ့အနေနဲ့ ဟောဒီလှုကို ကျော် သတ်မယ်

ဟု ရပ်ချိကူးမားက ပြောလေ၏။ မောင်မောင်ကြီးမှာ
မျက်ရည်များ တတွေတွေ စီကျော်လာလေတော်၏။

“မလုပ်ပါနဲ့ ရာကော်မှာ (ရပ်ချိကူးမား)၊ သူဟာ ငါ့ရန်သူ
ဖြစ်ပါတယ်၊ ငါကိုယ်တိုင်သတ်ပါရင်၊ အဲဒီအခွင့်အရေးတော့
ငါအနေနဲ့ လက်လွှတ်မဲခဲ့ချင်ဘူး”

ဟု မင်းညီတို့ကပြောရာ ရပ်ချိကူးမားက -

“ကောင်းပါပြီ မော်၊ ဒီရန်သူကိုတော့ မော်ကိုယ်တိုင်
သတ်ပါ၊ နောက်ရန်သူတစ်ယောက် ပေါ်လာရင်တော့ ကျော်
သတ်ပေးပါရင်၊ အဲဒီအခွင့်အရေးတော့ ပေးပါ”

ဟု ဆိုလေ၏။ မင်းညီလည်း မတ်တတ်ရပ်၍ . . .

“မောင်မောင်ကြီး ... ငါ့ရဲ့ရော်ဘုရာ်ကို ဖိန်ပြီးနှုန်းတော်
မှတ်မိသေးလား၊ အခဲ ငါက ပြန်ပြီးကန်ခွင့်ပြီ”

ဟုဆိုကာ မောင်မောင်ကြီး၏ ရင်ဘတ်ဘား ဖိန်ပြီးဖြင့်
တအဲးတအဲးကန်လေ၏။

“မင်းဆရာ ဦးပေသီးဟာ ညဆိုရင် အိမ်မှာမဒိုပ်ဘူးလို့
ကြားတယ်၊ သုခေါ်တဲ့နေရာကို ပြောစမ်းပြီးတော့ သူ့တပည့်
တွေနဲ့ သူ့နဲ့ ဆတ်သွယ်တဲ့ စကားပေါ်၊ ရှိတယ်မဟတ်လား
အဲဒီကိုပြောစမ်း” ဟုဆိုကာ မောင်မောင်ကြီး၏ရင်ဘတ်ကို ဖိန်ပြီး
ဖြင့် ကန်ပြီးနောက် -

“သော် ... ဆောရီး ဘဲရီး ဆောရီး ပါးပေါ်ကို အာရုံနဲ့
ချည်ထားတော့ ဘယ်ပြောနိုင်ပါမလ” ဟုဆိုကာ မောင်မောင်ကြီး
၏ ပါးပေါ်မှုအထိတဲ့ ဖြောပေးလေ၏။ အမှန်ပြုစစ်အားဖြင့်

မင်းညီသည် မောင်မောင်ကြီး၏ ပါးစပ်မှ အတတ်ကိုဖြတ်ရန်
မွေနေသည် ဓဟာတ်ပေါ့ တမင်ထက္ခာပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။
“ကြောပါမယ် ကိုမင်းညီရယ်၊ ကျွန်တော်ကိုမှတ်ပါနဲ့ဘူး”
“ငါရဲ့ရင်ဘတ်ကို ဖိန်နဲ့ကန်ထားတာ မှတ်ပိုသေးလား”
“ငယ်ယောက်တုန်းက မသိတတ်သေးတဲ့ အရွယ်မို့ပါဘူး...
ခွင့်လွှတ်ပါ”

“ကောင်းပြီ မင်းဆရာကြီး အိပ်တဲ့နေရာကိုပြောစမ်း”

“အေးလျားလုံးမြှုပ်ပါ၍ ရှင် မှာပါ ခင်ဗျာ”

“မြှုထဲကိုဝင်ရင် ဘယ်တဲ့ခါဗွုင်ဖေးသလဲ စကားဝှက် မို့မှာ
ပေါ့ ပြောစမ်း”

“မေဂျာ... စကားဝှက်မလိုပါဘူး၊ နေရာသိရင် ပြီးပါပြီ
ကျော် ရအောင်ဝင်နိုင်ပါတယ်၊ မေးမနေပါနဲ့”

ဟု ရုပ်ချုပ်ကူးမားက ပြောလေ၏။

“ဒုရေဝါး... ငါတိမရက်စက်ပါနဲ့ဘူး၊ မင်း ဘာဖြစ်လို့
သူဘက်ပါဘူးသလဲတွေ့” ဟု မောင်မောင်ကြီးကဲပြောလေ၏။

“သူက ဘရားမျှတတဲ့လျှော့ဖြစ်တယ်၊ မမှန်တာ မလုပ်ဘူး
ဆိုတာ ကျော်သိတယ်၊ ကျော်နဲ့ သေဖော် သေဖက် တိုက်ဖော်
တိုက်ဖက်ဖြစ်တယ်၊ ကျော်နဲ့အသက်ကို သူဟာ အနှစ်နာခံပြီး
ကယ်ခဲ့ဖြတယ်၊ ဒါကြောင့် သူဘက်က ပါရတာပဲ” ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ့ မင်းညီလည်း မောင်မောင်ကြီး၏ ရင်ဝေအား
ဖိန်ပြီးပြင့် တာအုံးအုံး ကန်လိုက်ရာ မောင်မောင်ကြီးသည်
အသက် ပေါ်ကြရလေတော့၏။ ထိုအခါ့ မောင်မောင်ကြီး
တိုက်ဖော်ဖြစ်တယ်၊ တို့မြှုပ်နှံပါ၍ မောင်မောင်ကြီး
သူတို့အား ချည်နောင်ထားနေသာ ကြိုးများကို ဖြေကာ ထိုကြိုးစ
များအား သုတေသနများ မြှုပ်နည်းစွဲများ ဖြစ်ပေါ်နေသူ အောက်

အတွင်းမှာ စောင်တစ်ထည်း ခေါင်းအုံးတစ်လုံးကိုပူးကာ ရပ်ချုပ်
ကူးမားအား စောင်ကိုပေး၍ ငါးကိုယ်တိုင်ကမှုခေါင်းအုံတစ်လုံး
ကိုယျော် ခုတေနးးပေါ့၍ တုံးလုံးပဲ့ချာကာ ရပ်ချုပ်ကူးမားနှင့် စကား
ပြောနေလေတော့၏။

ညာ သာ နာရီထိုးသည်အခါ့၌ မင်းညီက ရပ်ချုပ်ကူးမားအား

“ရာဇ်ကူးမှာရေ... မောင်မောင်ကြီးတို့တော့ သတ်ပြီးပြီ
ပါ အသတ်ခံရဖို့ သွားရှိုးမယ်ကျား”

ဟု ပြောလိုက်လျှင် ရပ်ချုပ်ကူးမားက မျက်လုံးပြုးလျှက်

“ဘာဖြစ်လို့ အသတ်ခံရမှာလဲ” ဟု မေးလေ၏။

“ဒီလိုကာ့... ငါက တော်ပုန်းကြီးစံပုံကို တစ်နှစ်အတွင်း
အစိုးရက မဖိန်းရှုံးလို့ လူတစ်ယောက်နဲ့ လောင်းထားတယ်
အခုတော့ တော်ပုန်းကြီးစံဖဲ့ကို အစိုးရကဗျာမ်းလိုက်ပြီး ဒီနေ့ဟာ
ပြုရတ်လ ရ ရက်နေ့ မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ် မေဂျာ”

“ဒီလိုခိုရင် သူနဲ့ချိန်းထားတဲ့နေရာကို သွားပြီး သူသတ်
ဘာကို ငါခဲ့ရမယ်၊ ကတိအတိုင်းတော့ တည်အောင် လုပ်ရ^၁
ထုတ်ကျော်”

“ကောင်းပါတဲ့လေရှား... သွားပြီးအသတ်ခံပါ၊ သွား
မြှုပ်နည်းစွဲများကို သူရဲ့ထောင်းကြော်ကိုတော့ ပေးရမှာပေါ့၊ မေဂျာ
သေသွားရင် မေဂျာရှုံးရှုံးသွေးတို့ပြောခဲ့ပါ၊ ကျော်လှက်ဖော်ချော်
ပါရငေး မေဂျာ” ဟု ရပ်ချုပ်ကူးမားက ပြောလေ၏။

ထို့နောက် မင်းညီးနှင့်ရပ်ချုံကူးမားတို့သည် တစ်ဦး၏ ၁၂။
တို့ တစ်ဦးက ယုယကြင်နာစွာ ဖက်လျက် မောင်မောင်ဖြော်
အိမ်မှ ထွက်၍ လာခဲ့ကြလေတော့၏။

အိန္ဒိယမှ ပဟား လိုက်၍လေခြင်း

မင်းညီးနှင့် ရပ်ချုံကူးမားတို့သည် ၁၂။ ခြေထိုးဘုရားတို့
တန်တော်မှုစေတိအနီး မော်တော်ကားလမ်းပေါ်မှ ထိုင်၍ရှိခိုး
လေ၏။ “တပည့်တော်သည် ဖြစ်လေရာဘဝျှ ဤသို့လျှင် ကတိ
ကည်သော ယောက်းအာအနည် ဖြစ်ပါလို၏” ဟု မင်းညီးက
ဆုတောင်းလေ၏။ ရပ်ချုံကူးမားလည်း ဘုရား၌ ၁၂။

“တော်းအူရှုံးရန်သူတို့ ကျွန်ုပ်လတ်ဖြင့် သတ်ရပါလို၏”

ဟု ဆုတောင်းပြီးလျှင် ဂေါ်ရာကုန်းထိပ်သို့ သွားကြလေ
၏။ ဂေါ်ရာကုန်းထိပ်ခြားမား မင်းညီးအသက်ကို လောင်းကြေး
အဖြစ်ယူမည့် ပြို့ကဗျာ စောင့်ဆိုင်၍နေလေ၏။

ပြို့ကဗျာသည် မင်းညီးကိုမြင်လျှင် လွန်စွာအုံအားသင့်၍သွား
လေ၏။

“မယ့်ကြည်နိုင်လောက်အောင် သတို့ကောင်းတဲ့ ထဲပါအဲ
ဒီလိုယောက်းမျိုးရှားပါပေါ်တယ်။ အသက်ခံဖို့အတွက် ခိုန်းစား
တဲ့နေရာကို ရောက်အောင်လာတာကိုး၊ လေးစားပါတယ်ဗျာ၊
ကျုပ်က ခင်ဗျားကို စော်ကားမော်ကားပြောထားတဲ့ စတားကိုလဲ
ရုပ်သိမ်းပါတယ်” ဟု ပြို့ကဗျာ အားရဝမ်းသာပြောလိုက်လေ၏။

“ကဲ ...ကိုယ့်လူ၊ ၁၂။ နာရီထိုးပြီး အချိန်မရှိဘူး၊ ခင်ဗျား
အတွက် အန္တရာယ်ရှိတယ်။ မြန်မြန်သတ်ပြီး မြန်မြန်ပြန်သွားပါ”

ဟု မင်းညီးက ပြောသကဲ့သို့ ၁၂။ ရပ်ချုံကူးမားကလည်း
အောက်ပါအဓိပ္ပာယ်ရသော အားလုံးများကလည်း

“မိတ်ဆွေ ... ဟုတ်ပါတယ်၊ သတ်ပါ၊ သေနတ်နဲ့ မပစ်
ချင်ရင် ကျော်ရွှေးမားနဲ့ခုတ်ပါ၊ ဟောဒီမှာ အား”

ဟု ပြောလေ၏။ ပြို့ကဗျာ ခေါင်းကိုယ်းလိုက်၏။

“တာယ်လို့ ခင်ဗျားမလာဘူး ခို့ရင်တော့ ၁၂။ ခင်ဗျားကို
လိုက်ရှာပြီး သတ်မီမှာပဲ၊ အခုတော့ ခင်ဗျားက တယ်ပြီး သလို
ကောင်းဘာကို၊ ကျုပ်က သတို့ရှိတဲ့လူကို သတ်ရက်ပါဘူးဗျား၊
ခင်ဗျားဆီမှာ ရစရာရှိတဲ့ကြေးကို ကျုပ်က လျှော့မစ်လိုက်ပြီး
သတို့ကောင်းတဲ့လူရဲ့ မျက်နှာကို ကြည့်ပါရစေ”

ဟု ဆီကာ လက်နှုပ်စာတ်မီးပြုတို့၏ကြည့်ရာ တစ်ခါက
မှတ်ဆုံးမေးမျိုးတော်၏ သတ်မြှုမိခဲ့သော
မင်းညီး၏ ပါးရှိုးပေါ်မှ သုံးစောင့်ပုံစံ အမာရွတ်ကလေးကို
တွေ့လျှင် ပြို့ကဗျာ အားရဝမ်းသာဖြင့် ၁၂။

“ခင်ဗျားနာမည် မင်းညီးမဟုတ်လဲး” ဟု မေးလိုက်လေ၏။

“ဟုတ်တယ် ၁၂။ ကျုပ်နာမည် မင်းညီးပဲ့”

“ခင်ဗျားမှာ နှုမကလေးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူ့နာမည်
မီးနိုလိုခေါ်တယ်၊ အခုတော့ မမိုးညီ့လိုခေါ်တယ်၊ အေဒါကိုရော
သိသလား”

“ဟင် ...မီးနိုရှိသလား၊ မီးနိုဘယ်မှာလဲ၊ ကျုပ်ညီးမေးပဲ့
ပေါ့ဗျား၊ ကျုပ်ကို သူက မှတ်မီသေးတယ်ဟုတ်လဲး၊ ထွေ့ချင်
လိုက်တာဗျား” ဟု မင်းညီးက ပြောလိုက်လေ၏။

“ကျွမ်းက မိုးနိုက် မင်းခဲ့အစ်ကိုကို တွေ့အောင်ရှာအေးပါမယ်လိုက်တိဖေးထားပြီး လျှောက်ရှာနေရတာပြု ကာရန်သို့ ဖိုက်တာဖျား၊ တဲ့ လိုက်ခဲ့ပေတွေ့” ဟု ပြုစွာက ပြောလေ၏။

“လိုက်လိုပြဖိုစ္တာ၊ ကျွမ်းတိမှာက ရှုံးသူတွေပတ်ပတ်လည် ဂိုဏ်နေတယ်၊ ပြီးတော့ဒီနောက်ပဲ ကျွမ်းဟာ လူတစ်ယောက်တို့ သတ်လာသေးတယ်၊ ကျွမ်းမထောက် ... ကျွမ်းညီမလေးတို့ တွေ့သွားရရှု တော်ဝါပြီးပြု” ဟု မင်းညီက ပြောလေ၏။

“ကောင်းပြီလေ ... ခင်ပျားတို့ ရွှေတို့ဘုရား တန်ရွှေ ထောင့်က၊ စောင့်နေကြပါ၊ ကျွမ်း ပေါ်လာခဲ့မယ်” ဟု ခိုကာ ဖြွောလည်း ထွက်၍သွားလေတော်၏။

(ထိုအခြင်းအရာကို တစ်နေရာမှ အသေးစိတ် မြင်တွေ့ကြားသိနေရသူတစ်ဦး ရှိကြောင်းတို့ မင်းညီရေား ပြုစွာရေား ရပ်ချွဲတွေးမှာပါ မသိကြပေး၊ ထိုသူတိုး ဝါယောင်မှုယောက်၍ ထွက်ပြီးလာသော ဆိတ်ဖွားဆိုသွား ငဲ့ထောင်ပြီးတစ်ဦးဖြစ်ပေ သည်။ ဆိတ်ဖွားသည် တာမွေးသံ့၌မှုံးမှ သုဘရာဇ်ကြီးတစ်ဦး ဖြစ်ပြီးလျှင် လူသတ်မှုဖြစ်ထောင်ကျနေရာမှ ထောင်ကိုယောက်၍ ပြု ပြုခဲ့ရာ မင်းညီ၏ပြုစွာတို့အနီးသို့ရောက်လျှင် မမျှော်လင့် တဲ့ လူသတ်ပွဲတစ်ခုကိုတွေ့ကြုံပေပြီ ... ဟု အောက်မောက် ခေါင်းမြောင်းကြည့်စွာခြုံခြင်း ဖြစ်ပေသည်။)

မင်းညီနှင့် ရပ်ချွဲကူးမှာလည်း ရွှေတို့ဘုရားပေါ်သို့ တက်ကာ တန်ရွှေထောင့်၏ ထို့၏နေကြပေလေတော်၏။ နံနက် ၅ နာရီထိုးသည် ရပ်ချွဲကူးမှာက ...

“မေရား ... ကျွမ်းလက်ယက်ရည်နဲ့ ပိုလိုစီးကရက်တစ်ဦးသွားပြီးဝယ်မယ်၊ ဒီမှာစောင့်နေပါပဲ”

ဟုဆိုကာ မင်းညီအား ထားခဲ့ပြီးနောက် ထွေတိ၍သွားလေ တော်၏။

တစ်အောင်မှုကြောလျှင် ရမ်းချွဲကူးမှာသည် နိုဆိုက်တေး ကို ကိုင်၍ပြန်လာလေ၏။ ရပ်ချွဲကူးမှာနှင့်အတူ လူတစ်ယောက် လည်း ပါ၍၍လာလေ၏။

“မေရား လက်ဖက်ရည်ကိုသောက်ပါဉီး၊ ပြီးမှ ဒီလူပါလာတဲ့ အကြောင်းကိုပြောမယ်” ဟု ဆိုသွေ့ပြု မင်းညီလည်း လက်ဖက် ရည်ကို သောက်လေ၏။ သောက်ပြီးနောက် ပိုလိုစီးကရက်သွားကို ဖောက်၍ စီးကရရက်ကို သောက်လေသည်။

“က ... ပြောတော့လေ ရာဇဗ္ဗာ”

“သွားက အိန္ဒိယပြည်က ယာတာပါ၊ မင်းလာခုံကို ရောက်နေတာ ဆယ်လိုပါပြီ လာတဲ့အကြောင်းကတော့ မေရားကိုစွဲပါပဲ” ဟု ရပ်ချွဲကူးမှာ ပြောလေ၏။

“ငါတိစွဲ ... ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ အင်္ဂလန်က ဘုရားမက စစ်တပ်ထဲက မတရေားထွက်ပစ်ခဲရတဲ့လျှောက်တို့ စိစစ်ပြီး ပြန်ခန့်ဖို့ အမိန့်ထုတ်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်၊ အဲဒီထဲမှာ မေရားဟာ အဲပြစ်မကျွဲလွှာ ခဲ့သွားလို့ ဘုရားခဲ့က လက်မှတ်ထဲ့အတွက် မေရားတို့ အလုပ်ပြန်ခန့်ဖို့ အဲခိန်ထုတ်ခဲ့ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ပြန်မှာပြည်မှာ မေရားကို ရှာဖို့ ယောက် ပတော်အဲ လွှာတို့ကိုပါတယ်၊ ပတော်အဲ စစ်တွေနချုပ်က အဲအလုပ်လုပ်ရတဲ့ အဲအုပ်ကြုံတစ်ယောက်ပြစ်ပါတယ်၊ သုန့်အား အုပ်ရှာကုန်းက လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ တွေ့ခဲ့ပါတယ် ဒီနောက်ပြီး မေရားအဲ ပြန်တော့မှာပါ”

၃၁၁ နဲ့ မောင်းလောက်

ဟု အမိပ္ပါယ်ရသော အင်လိပ်စကားဖြင့် ပြောလိုက်ရာ
မဟာဒုံး ဆိုသူက စစ်လွှာယ်အတိအတွင်းမှုစာကို ထုတ်၍ပေး
လေ၏။ ထိုစာမှာ အင်လိပ်ဘာသာဖြင့် ရေး၍ထားလေ၏။

ရပ်ချုက္ကးမား ပြောသည့်အတိုင်း အီနိုယ်ပြည် စစ်ငှာနချုပ်
မှ ထုတ်ပြန်ကြောသော အမိန့်ဘာဖြစ်ပေသည်။

“မင်းအတွက်တော့ ရပ်၍”

“ကျော်က စစ်တပ်ကတွက်ခွင့်ရလိုတွက်လာခဲ့တာပဲ မေဂျာ
မေဂျာဘသာ ကျော်အတွက် စစ်တပ်က မတရားအထုတ်ခဲ့ရတာ
မဟုတ်လား”

“ငါလိုက်လိုမဖြစ်ဘူး ငါမှာ တာဝန်တွေရှိသေးထယ်ရပ်၍”

“အီတာဝန်တွေကို ကျော်ယူပါမယ်”

“မဖြစ်သေးဘူးကွဲ . . . ငါခဲ့ဆရာဦးဂွမ်တိယဲ ရှိသေးတယ်
သူတိုက်ညီရှိုးမယ်”

“ကျွမ်းကတူညီလိုက်ပါမယ် အခုအခဲမြို့မှာစစ်ဖော်စာရာထဲ
ကို ပြန်ပြီးလိုက်ခဲ့လိုက်တာဟာ မေဂျာအတွက် အကောင်းဆုံး
ပါပဲ” ဟု ရပ်ချုက္ကးမားစဲ ပြောနေစဉ်၌ပင် မင်းညီတိရှိရာသို့
ပြီးစွာနှင့် မိုးနှီးခေါ် မိုးနှီးဆိုသည့် မင်းညီ၏၏ နမလေးသည်
ရောက်ရှိလာကြပြီးလျှင် နိုင်နိုက မင်းညီ၏ပါးရို့ပေါ်မှ သုတယေသာ
ပုံ အမှုရှုတ်ကလေးကို ကြည့်၍ “အင်ကို” ဟုဆိုကာ ပြေး၍
ဖက်လိုက်လေ၏။ မင်းညီကလည်း -

“မိုးနှီး” ဟု ဆိုကာ ဖက်တွယ်၍ထားလေ၏။

ထိုအခါ့၍ ရပ်ချုက္ကးမားက ပြီးစွာအား လက်တိခေါ်ယူပြီး
လျှင် မင်းညီအတွက် စစ်တပ်က ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ဘာကို
ထုတ်ပြလေ၏။ ထိုနောက် အင်လိပ်ဘာသာသာစကားဖြင့် . . .

“သူဟာ အခုနေ့ စစ်တပ်ကို ပြန်ပြီးသွားရင် ကောင်းမယ်
ပိုတ်အော် အဲဒီအတွက် ကြည့်ပြီးပြောပေးပါ၍” ဟု ဆိုလေ၏။

“မပုပါနဲ့ . . . သူအရာ ကရုတ်အသိုးကြီးကို ကျူပ်ရှုဆရာ
ဦးမှာလာ နေတဲ့ ဘုန်းကြီးကော်မှာ တွေ့လို့ တစ်ပါတည်း
ခေါ်ခဲ့ပါပြီ အဲဒီအတိုးကြီးပြောရင် သူက ဘာမဆိုလုပ်မှာပဲ”

ဟု ပြီးစွာ ပြောလေ၏။

ထိုနောက် ဦးဂွမ်တိနှင့် ဦးမှာလာတို့ ရောက်ရှိလာလျှင်
ပြီးစွာက ဦးဂွမ်တိအား အကျိုးအကြောင်း ပြောပြလိုက်ရာ
ဦးဂွမ်တိက ခေါင်းညီတ်လေ၏၏ ထိုကြောင့် ဦးဂွမ်တိက မင်းညီ
အား လက်တို့၍ ခေါ်သွားပြီးလျှင် . . .

“အခုလို စစ်တပ်က ပြန်ပြီးခေါ်တာဟာ . . . သိပ်ကောင်း
တာပဲ ပြန်လိုက်သွားပါ ငါတို့အမှုတွေအတွက်လဲ စုထောက်က
အဗုံပြင်းလိုက်နေပြီ ပြီးတော့ ပေသီးတို့လှုစုကလဲ မင်းကို
သဲသဲမဲ ရှာနေကြတယ် မဟုတ်လား” ဟု ပြောလေ၏။

“ဒီလိုဆိုရင် ကျွန်တော်သွေးယောက်ချုင်း ရာဇာမှာကိုတော့
ကျွန်တော်ကိုယ်စား ဦးဂွမ်တိနဲ့ ထည့်လိုက်ပါရစေ”

မင်းညီက ပြောရာ ဦးဂွမ်တိက သဘောတူလေ၏။

“နေပါပြီ . . . ဦးဂွမ်တိ ဘယ်ကနေ ဘယ်လို့ရောက်လာ
တာလဲ” ဟု မင်းညီက တိုးတိုးကပ်၍ မေးရာ ဦးဂွမ်တိက . . .

“လက်သမားရုံကို ငါရောက်သွားတော့ မင်းကိုလဲ မတွေ့ရ
သစ်သားစည်ကြီးကိုလဲ မတွေ့ရကတည်းက မင်းကို ပေသီး
လူတွေ ဖော်သွားပြီဆိုတာ သိပါတယ်ကွဲ ဒါနဲ့ ငါလဲ လိုက်ပြီး
ရှာနေတာ ငါမှာရှိတဲ့ ပဲ့မြားတွေရော၊ ကိုမဲကောင်ဆီကရတဲ့
ပဲ့မြားကိုရော လုံခြုံတဲ့နေရာမှာ သိမ်းထားလိုက်ပြီ့ကွဲ ကဲ . . .

မင်းရဲနှစ်မကလေးကို နှိတ်ဆက်ပြီး စစ်တပ်ကလူနဲ့ လိုက်သွား
ပေတော့ ရုံကော်မှာကို ဝါ ခေါ်သွားမယ်” ဟု ဆိုကာ လမ်းခွဲက
လေ၏။ မင်းညီတို့၏ အဖြစ်အပျက်မှန်ကို မင်းညီ၏နှစ်မျိုးနှင့်
မသိပေ။ ထို့ကြောင့် ပြို့စွာက ...

“ကဲ မိုးနှီး မင်းအစ်ကို စစ်တပ်က ဗိုလ်များကွာယ်၊ ခွင့်နဲ့ပြု့
လာတာ ခွင့်စုံပြီ့ ပြန်ရတော့မယ် နောက်မှတွေတာပေါ့ ...”
ဟု ဆိုတာ မိုးနိုအား ပြန်၍ခေါ်ပြီးလွှင် ဦးမာလာ၏လက်
ထို့ အပ်လိုက်လေ၏။ မိုးနိုက ...

“အစ်ကိုရယ် အခုမှတွေ့ရတာ အခုပဲသွားပြီလား၊ ခွင့်ရရင်
မိုးနိုဆိုကို လာခဲ့ရီးနော်” ဟု ဆိုကာ ဂိုယိုလေတော့၏။

စိတ်ခိုင်လှသော မင်းညီလည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ ကဲ့ကွာ
ခဲ့ရသော နှစ်ကလေးမိုးနိုအားကြည့်၍ လွန်စွာစိတ်မကောင်းခြင်း
ဖြစ်ပါလေတော့၏။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ့၌ အိန္ဒိယစစ်တပ်ထို့
ပြန်လည်လိုက်ပါသွားခြင်းသည် အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်ဟု
သော်ဘုရသည့်အလောက် ပဟာဒုး ဆိုသူနှင့် တစ်ပါတည်း
လိုက်ပါသွားခဲ့လေတော့၏။

မင်းညီကား ထက်သမားရှုစောင့် အရေဝါယာ တစ်ဖုန်း
လိုက်မှုမြင်းလိုဖြစ်ရန်အတွက် ကံကြောက် အခွင့်ပေးလိုက်ပြု့
ပေပြီ။

ပြို့အပ်းရှုပြီ

ရာဇဗ္ဗာသည် ဦးဂွမ်တိနှင့် လိုက်ပါ၍ သွားလေ၏။
ဦးဂွမ်တိတလည်း မင်းညီက ကိုယ်စားထားခဲ့သည် ဆုံးသော

ရာဇဗ္ဗာကို စိတ်ချုလ်ကိုချုပ်၍ ပြောဆိုတိုင်ပင်လေ၏။ ဦးဂွမ်တိ
ထို့နောက်ကိုလည်း ဦးပေသီး၏လှုဗျားက တရစ်လိုက်၍နေ
လေ၏။

“ရာဇဗ္ဗာရေး . . . ငါတိနှစ်ယောက်ကိုတော့ ပေသီးရဲ့
လူတွေက သတ်မလို့ လိုက်နေကြပြီကို”

ဟု ဦးဂွမ်တိက ပြောလိုက်ရာ ရပ်ချုက္ခားမားက . . .

“ဒီအတွက် ကျွန်တော့တော်ဝန်ထားပါ” ဟု မြောလေ၏။

ထို့သို့ပြောပြီး . . . တစ်လအတွင်းသွေ့ပင် ရပ်ချုက္ခားမားသည်
ဦးပေသီးအိုင်သည့် အင်းလျားလမ်း ခြုံအမှတ်(၂၈၆) သို့ တိတ်
တဆိတ်သွားရောက်ကာ အိမ်တွင်းသွေ့ဝင်ပြီးလွှင် ဦးပေသီးတို့
နှီးလေ၏။

ဦးပေသီးလည်း ကယ်ယ်ကတမ်းပြု့ထဲလိုက်ပြီး နှုတ်ခဲ့
မွေး ကားကားနှင့် ဂေါ်ခားရပ်ချုက္ခားမားတို့မြှင့်သွေ့ပင် လှုပ်၍
စိတ်၍ တဖွေသော့လူ ထင်မှတ်ကာ ပရိတ်ကို ရှုတ်လေ၏။

ရပ်ချုက္ခားမားက ဦးပေသီးအနီးသို့ ချော်ကမ်သွားသွေ့
ဦးပေသီးက အနီးရှုစားဖြင့်ခုတ်ရန် ဓားကို ကုန်ချုံကော်လိုက်
စဉ်းပင် ရပ်ချုက္ခားမားက ဦးပေသီး၏ဂုဏ်အား ဓားဖြင့်ခုတ်ချုံ
လိုက်လေတော့၏။

ထို့နောက် သွားပြု့နဲ့ရုတ် အော်လိပ်ဘာသာဖြင့် Smart,
Obedient, Loyality, Dutiful, Industrious, Efficiency, Readiness
ဟူသော စာများကို ရေးလိုက်လေတော့၏။

ရပ်ချုက္ခားမားသည် ဦးပေသီးကို သတ်ပြီးနောက် ဦးပေသီး
၏ အိတ်အတွင်းမှ အဖိုးတန်ပတ္တြားများရှိ သိမ်းချုပြီးလွှင်
ဦးဂွမ်တိရှုရာ ဦးမာလာနေထိုင်သည့် ဘုန်းကြီးကောင်းသို့ ပြန်၍

လာလေတော်၏။ ဦးဂျမ်းတိနှင့်တွေ့ဆှင် ... ရပ်ချုက္ခားမားက
ဦးပေသီးထံမှ သိမ်းယဉ်ဆဲသော ပတ္တုမြားများကို ပေးအပ်ဆှင်
ဦးဂျမ်းတိက သေခာစွာကြည့်ပြီးနောက် ...

“သီပါမင်းပါတော်မှုတိုးက ကာန်ယူစလေဒင်ခိုးသွားတဲ့
ငမောက်ကြီးပတ္တုမြားဆိုတာ ဒါပဲ၊ ဂွမ်းသီးလုံးနဲ့ သူ့ကိုတို့
အရောင်ဟာ ယုံနေသွေးလိုကြည်နေတယ်လို့ ကြားဖူးတယ် ပို့ပြီး
သေခာတာက ဟောဒီနေရာက နည်းနည်းချိုင်နေတဲ့အာချက်ပဲ
ကဲ ရပ်ချုက္ခားမား၊ မင်းတာဝန်တော့ကျော်ပြီးမင်းလဲ သွားချင်တဲ့
ဆိုကိုသွားနိုင်ပြီး ဦးမှာယာ ကျော်ရဲ့ကျော်စဉ်လုပြီးဆုံးပါပြီး ကျော်လဲ
သွားမယ်” ဟု ဦးမှာလာဂိုပါ နှစ်ဆက်လိုက်လေ၏။

“နေပါ့ုး ဦးဂျမ်းတိုးကျော်မှာလဲ ဘာမှုမတီးတက်သေးဘူး
ကျော် လောကီဝိဇ္ဇာဖြစ်ချင်တာ၊ ကျော်နဲ့သင့်တော်ရာ သင့်တော်
ကြောင်း နည်းဓကာင်းကလေးများ ပေးခဲ့ပါ့ုးဗျာ”

ဟု ဦးမှာလာက ပြောလေ၏။

“ဒိဇ္ဇာဖြစ်ချင်ရင် ပထမဆုံး လိုအပ်တာကတော့ လောက
မှာ ဝိဇ္ဇာ ဇော်ကို ရှိတယ်လို့ တကယ်ယူကြည်ရမယ်၊ ပြီးထော့
ဝိဇ္ဇာ ဇော်ရှိတွေကို ... သိမိလိုက်တဲ့ သက်ကြီးဝါကြီးတွေကို
ဆည်းကပ်ရမယ်” ဟု ဦးဂျမ်းတိက ပြောလေ၏။

“ကျော်တို့ထက် သက်ကြီးဝါကြီး ဆိုတာကိုက တော်တော်
ကလေး ရွှေရမယ် ဦးဂျမ်းတိ” ဟု ဦးမှာလာက ပြောလေ၏။

“ကျော်တို့ထက် သက်ကြီးဝါကြီး ဆိုတာ ရှုက္ခားပေါ့ပြီး”

“ရှုက္ခားကို ကျော်က ဘယ်လိုဆည်းကပ်ရမလဲ”

“ခဲ့ကြိုက်တတ်တဲ့ပစ္စည်းနဲ့ ပုံဇော်ရမှာပေါ့”

“သူက အာကြိုက်သလဲ ဦးဂျမ်းတိ”

“ရှုက္ခားကြိုက်တဲ့ အစားအစာဆိုတာ အားးကြိုက်တွေပြီး
တဲ့ အစားအစာပေါ့ပြု ကျွမ်းယာ၊ ကောက်ညှင်ပေါ်ပဲ အနွေ့
နဲ့သာ၊ ဖယ်ရှုံးတိုင်၊ ရေပေါ့ပြု၊ အဲဒါတွေနဲ့ ရှုက္ခားကိုပုံး
ရင် ရှုက္ခားက ဝိဇ္ဇာအောင်ရှိတွေရင် ခင်ပျားဆီလျှော်ပေးလိမ့်စုံ
ဒါမောင်ဟုတ်... ရွေးကောင်းကျွမ်းတွေဘာတွေ ခင်ပျားထိုး ပေး
လိမ့်မယ်”

“အဆန်းပါလား ဦးဂျမ်းတိ”

“ဒီထက်ဆန်းတာ ပြောခဲ့ပါ့၊ မယ်၊ ပြောက်ဘက်တို့ မျက်နှာ
မှုပြီး ‘တာရာဇ်ခဲ့’ ဆိုတဲ့ နတ်သမီးကို တိုင်တည်ရမယ်၊ ပထမ
လာက်လာဘွှင်မယ်၊ ဒုတိယ ဆရာကောင်းတွေ့မယ်၊ ကဲ ကျော်
သွားမယ်” ဟု ဆိုကာ ဦးဂျမ်းတိလည်း ထွက်၍သွားလေတော်၏။
ဦးဂျမ်းတိထွက်သွားပြီး ထစ်နာရီခန့်ကြာလျှင် ဦးမဲ့တော်စုံသည်
မှန်အိမ်ကြီးတဲ့လုံးကို လက်မှုဆွဲ၍ ရောက်စို့လာပြီးလျှင် ...

“မြတ်ဆွဲပြီး... ဦးဂျမ်းတိ ဘယ်မှာလဲ”

ဟု ဦးမှာလာအား မေးလေ၏။

“ဦးဂျမ်းတိ ထွက်သွားတာ တစ်နာရီလောက်ရှိပြီး အားးအိပ်
ထွက်သွားတာ” ဟု ဦးမှာလာက ပြောလျှင် ဦးမဲ့ကောင်က သူ့ကို
လက်အတွင်းမှ မှန်အိမ်ကို ပြောက်ပြုလေကြ ...

“ဟောဒီမှန်အိမ်ကြီးကိုကြည့်စမ်း မီးစာတင်တဲ့ ခလုတ်မှာ
တွေ့လား” ဟု ပြောလျှင် ဦးမှာလာက ကြည့်လိုက်လေ၏။

“ကောတ်ပါလား ... ဘာကောက်လဲ”

“ပတ္တုမြားပျု ... ပတ္တုမြား ဦးဂျမ်းတိရာနေတဲ့ ပတ္တုမြား
သူ အခု ဘယ်ကိုသွားသလဲ၊ ဒီမှန်အိမ်ဟာ ကျော်ရဲ့ဓကောင်ကြီး
ဆိုတဲ့ အညာဆန်လေကြီးမှာ ညရေးညာတာအကွဲက် အသုံးပြုပါ

ମଧ୍ୟତାଃପୁ . . . ଯେତ୍ରତ୍ୟାଃପ୍ରି

“ଅଟେ ମାର୍ଦନିଃଶ୍ଵାମ୍ୟୀ । ଅଟେ ରଣ ଜୀବିତପୁଣ୍ଡିତୋତ୍ସ୍ଥୀ ।”

ହାତୀଙ୍କା ବିଶେଷଗୋଟିଏବିନ୍ଦୁ ଯାତ୍ରାରେ ପାଇଲୁଛାଣୀ ।

ତିକେମର୍ଦ୍ଦ ହିଁ ପାଇଗାର୍ଦିତଃ . . . ପୋମଲାଟେବ୍‌ରେ

မဲကောင်ကုမ္ပဏီကိုလည်း ဦးမဲကောင်က သားထောက်သမီးအား
ဟန် အမွှာဆက်ခံမည့်သူမရှိဘဲဖြင့် အစိတ်အမြတ်ရက သိမ်းယူ
ထိုက်လေတော့၏။)

ဦးမဲကောင်ထွက်သွားပြီးနောက် ပြုစွာ ရောက်၍ လာလေ
၏။ ပြုစွာနှစ်ရပ်ချုံကူးမားတို့ စကားပြောနေစဉ်ဖြုပင် အင်းစိန္တ^၁
စိန္တိနှင့်အာဘိတင်ဝင်း ကိုစိန့်လှု ကိုအောင်မြင်စသော စုတောက်
များ နောက်ယောင်ချုံ လိုက်ထဲကြလေ၏။ ရင်းတို့နှင့်အတူ
ဦးမောင်မောင်ကြီး၏တပည့် အိုပရာဟင်ဆိုသည့် ကုလားလည်
ပါ၍ လာလေ၏။

ପ୍ରକଟାର୍ତ୍ତମାଃକ ଧର୍ମକ୍ଷଣମାଃକ୍ଷଣପ୍ରଦେଶକ୍ଷଣ ଏଥିରୁଠାମାଃପ୍ରଦେଶ
ଅନ୍ତର୍ଭାବରୁଠାମାଃଲିଙ୍ଗରୁଠାମାଃ।

“အီပရာဟင် - ဦးမောင်မောင်တို့ ခဲ့အိမ်မှာ ဒရဝ်လုပ်တဲ့ ကိုရခါးနိုတာ သူပဲမဟုတ်လား” ဟု မေးရာ အီပရာဟင်က “ဘင်္ဂကြပ်ဆောင် သူပါပဲ”

“ဒါဖြင့်ရင် သူနဲ့အတွက် ဦးမောင်မောင်တိုးကိုသတ်သွားတဲ့ လေယာ ဘဝပါ” ဟု တို့အောင်မိမိက ပြီးစောင့် သာမ်ပြော၏။

မြို့သည် ရုပ်ချိန်မားကိုလှည့်ကြည့်ဖွံ့ဖြိုးလျင် မျက်စိမ့်တိရှိ
ပုဂ္ဂိုလ်လေ၏။

ဤနေရာ၏ပြို့စွာက ဝင်၍ အောမခလျင် မင်းညီကိုထိခိုး
ပတော့မည်။ ပြို့စွာသည် မင်းညီအား လေးဘူးသွားရှုမှုမား
မင်းညီ၏ဘဝပြစ်စဉ်ကိုလည်း တစ်စိတ်တစ်ဒေသိနှုတိက်ရပြီ
ဖြစ်ရာ မိန္ဒီ၏နှုမလေးနှင့် မင်းညီအား သေတွဲဂျုရန်ကို မထိ
လားသည့်အလောက် မင်းညီအစား လူသတ်မှတ် အဖမ်းခံနှင့်
ဆုံးဖြတ်လိုက်သဖြင့် ရပ်ချုပ်ဘူးအား ပုဂ္ဂနိုင်စွိတ် ပြလိုက်ခြင်း
ဖြစ်သည်။

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ဦးမောင်မောင်ကြီးကိုသတ်တာ တွေ့ပါပဲ
ဟောဒါ ကျေပဲရဲမိတ်ဆွဲ ရပ်ချုက္ခားမား” ဟုဆိတ်ကာ အဖော်ဝါယ်
လေတော်၏။ အင်းစိန်စိဇိုင်ဒီမှ ခံတယာကိုမျှော်လျှော်ထုန်သော
ခုတယာက်ကိုတင်ဝင်း၊ ကိုအောင်ပြင်း ကိုစိန်လုပ်သည် သူ့ထိုတ်
ဆန်းကြယ်သောလူသတ်မှတ်မှ လူသတ်တရားခံခြားတို့ အောင်
စိန်ပြုဖို့သာဖို့ ပေါ်ရပ်ကြလေ၏။

ମନ୍ତ୍ରିପାରିଷଦୀ ପଲ୍ଲୀତା ଲକ୍ଷ୍ୟ

မင်းသို့လည်း အီနိုယ်ပြည် စစ်တပ်မှ လိုက်၍လာသော
ဟယာဒ္ဓါန္တ လိုက်ပါသွားပြီးလျင် ငရ်း၏စစ်တပ်သို့ ပြန်လည်
ရောက်ရှိခဲ့သည့်အခါ့၍ ငရ်းအား မူလ မေဂျာရာထားနှင့်သူ
နေ့အပ်လိုက်ပြီးလျင် အလုပ်ပြုတ်နေစဉ်ကာလက လုပ်သူ့ထို့
လည်း ပြန်လည်ထုတ်ပေါ်ရှိမက အထုပ်ပြုတ်နေသည့်ဘယ်

ကိုလည်း စစ်တပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသည့် ကာလအဖြစ်
ရှင်းကျစစ်တပ်မှ အသိအမှတ်ပြု မှတ်တမ်းရေးသွင်းခဲ့လေ၏။

ထိုနောက် ... ရက်ပိုင်းအတွင်း၌ပင် မြန်မာပြည် မင်္ဂလာဒု
စစ်တပ်သို့လည်း စစ်သားစုဆောင်းရန်တာဝန်ဖြင့် အော့ ပြောင်း
ခွဲ ပေးလိုက်ရာ တစ်လအတွင်း၌ပင် ဓမ္မရမ်းညီအဖြစ်နှင့်
မင်္ဂလာဒုစစ်တပ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာလေတော့၏။

မင်းညီ ကျူးလွန်ခဲ့သော လူသတ်မှုများအတွက် ပုလိုင်
ဘက်မှ စုစုံမှု စုစုံမှု ပြန်လည်မြင်းပြန်သော်လည်း မင်းညီကဲသိ
အိန္ဒိယပြည်မှ ရက်ပိုင်းအတွင်းကမှ ရောက်ရှိလာသော မော်
ရာထူးရှိ စစ်ပိုလ်တစ်ဦးအား သုသယမျှပင်မရှိခဲ့သည့်အတွက်
မင်းညီသည် စိတ်ချလက်ချ နေထိုင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် မင်းညီသည် မိမိမကလေးနှင့် တိတ်တဆိတ်
တွေ့ဆုံးရနှင့် မိမိအတွက် အာမှုနှင့် မသက်ဆိုင်သော ပြော
ဆိုသည့် လူတစ်ယောက်အား ပုလိုင်ဘက်မှ မင်းညီးခဲ့ခြင်းကို
သိရှိရလေတော့၏။ သို့ရာတွင် ... မင်းညီသည် ကုန်မပျက်
ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ခြင်း၏။

တစ်ညွန့် မင်းညီ၏နှုမကလေး မမိုးညီသည် မင်းညီ
ထံသို့ ညူ့နာရီလောက်တွင် ရောက်ရှိလာပြီးလျှင် အောက်ပါ
အတိုင်း ပြောလေ၏။

“အစ်ကိုရော ... ကိုပြောကို စစ်တပ်က ဒီညွန့်တော့မယ
လို ဆိုပဲ”

“စစ်တပ်က သတ်ရအောင် သူက ဘာမိုလဲ”

“သူက စစ်တပ်က အဆုတ်ရောဂါနဲ့ တစ်နှစ်အနားယူပါ
မန်မာယူပြန်လာတာ၊ ကာလကဲတွေးစစ်တပ်ကဆိုပဲ ဦးမလာ

ကို စစ်တပ်ကအကြောင်းကြားတယ် သူ ကိုသတ်ခါနဲ့မှာ ဆွဲမျိုး
တွေ့ကိုအကြောင်းကြားဖို့စွာ သူမှာဆွဲမျိုးမရှိတော့ ဦးမလာလာ
ဆီကိုအကြောင်းကြားတယ် သူ အတွက်သတ်သွေ့ဆိုပဲပဲ”

“ကောင်းပြီလေ ပြန်တော့ ညီမလေး” ဟုဆိုကာ မင်းညီက
ပြန်ခိုင်းလိုက်ရာ မမိုးညီကလေးသည် ဤလို၍ပြန်သွားလေ၏။
မမိုးညီကလေးပြန်သွားလျှင် မင်းညီသည် ဒေါ်ရာကုန်းရှိစစ်တပ်
သို့ တယ်လီဖုန်းပြင့် စုစုံမှု ပြန္တာ၏ လက်ထပ်နှင့်
ပြောအား ပေးသာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်အတွင်း လူသတ်မှုများ
ကျူးလွန်ခဲ့သဖြင့် ကုတ်မာရှယ် ၏၏ စစ်တပ်အတွင်း စစ်တရားခဲ့
အပဲ့မသောက်ပေးလိုက်သဖြင့် ယနေ့သည် ဇန်နဝါရီတွင် တာမွေ
သခြင်းသို့ အပြင်လူများမသိအောင်၏ ယူသွားပြီးလျှင် သေနတ်
ဖြင့် ပစ်သတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း တာဝန်ကျ စစ်ပိုလ်တစ်ဦးက
ပြောပြောလေ၏။ ထိုအခါမင်းညီသည်ပြောဟုဆိုသော သူရသလို
နှင့် ပြည့်စုံသည့် လူတစ်ဦး၏ အသက်ကို ကယ်တင်ရန်အတွက်
ဖော်တော်ကားကို စက်ကုန်ဖွင့်၍ မောင်းနှင့်ခဲ့လေတော့
သတည်း။

မော်မင်းညီ၏အမှုအား စစ်တပ်မှအရပ်ဘက်သို့ လွှဲလိုက်
လေ၏။ အရပ်ဘက်တရားရဲ့မှ အကြိမ်ကြိမ်စစ်ဆေး ကြားနာ
ပြောနောက် မော်မင်းညီအား သေဒက်မြန်ခုံမှတ်လိုက်လေတော့
၏။ အမြန်ခုံမှတ်သောနော်ရုံး၏ညီမကလေးမမိုးညီး ဦးမလာလာ၊
ကန်ထရိုက်တာမောင်ဆဲ ပြောနှင့် မမိုးညီ၏ မွေးစား မိဘပျေး
ပြစ်ကြသော ဦးသိန်းအောင်း ဒေါ်ခံစိုက်ပါ လာရောက်ကြ
လေ၏။

မမိုးညီကလေးသည် တရားခဲ့ဖြင့်ပြင်၍ လူးလိမ့်၍ ငိုယ်
နေလေတော့၏။ ထိုအခါ၍ မင်းညီသည် မမိုးညီကလေး၏
မွေးအားမိဘများအား အနီးသိခေါ်ယူကာ ...

“ကျွန်တော်မသေခင်မှာ ကျွန်တော်ညီမလေးကို ကျွန်တော်
စိတ်တိုက် အိမ်ထောင်ချေပေးခဲ့ပါရစေ” ဟု ခွင့်တောင်းရာ ...
သီးသိန်းအောင် ဒေါ်ခင်ရှိတိုက သဘောတူကြသဖြင့် မင်းညီ
သည် မိမိ၏လက်၌ လက်ထိတ်တန်းလန်းနှင့်ပင် ...

“ကိုပြော၊ ကျွုပ်ကိုလေးဘားရင် ကျွုပ်နှစ်မလေးကို လက်ထပ်
ပါပြာ ... တျပ်နှစ်ကို ခင်ဗျားလို အူရသတ္တိရှိတဲ့ ယောက်ဗျား
သောက်ဗျားပါသတဲ့ ယောက်ဗျားရှေ့ခွင့်မှာပဲ ထားခဲ့ချင်ပါတယ်”

ဟု ဆိုလေ၏။

ပြောလည်း သေမည့်သူ၏ဆန္ဒကို သဘောတူသည်လည်း
တစ်ကြောင်း ရှုပ်ရည်ရှုပကာ အားဖြင့် အပြစ် အနာအသာ
နည်းလျသော မမိုးညီကလေးအားလည်း အေးသည်အဖြစ်
လက်မခံနိုင်ရန်အကြောင်းပရှိသဖြင့် ... ကျေကျေနှပ်နှပ်တို့
လက်ခံလိုက်လေတော့၏။

မင်းညီသည် ငါး၏ညာလက်ဖြင့် ပြော၏လက်ကိုယျား
ငါး၏ဘယ်လက်ဖြင့် မမိုးညီ၏လက်ကိုယူကာ လက်ထပ်ဖေး
နေဝါ၍ မင်းညီ၏လက်၌ ခတ်ထားသော လက်ထိတ်များက
တင်းနေသဖြင့် အခက်အခဲ ရှိနေလေ၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်
သောသူက ရောက်ရှိလာပြီးလျှင် အနီးရှုပ်လိပ်စုမှ လက်ထိတ်
ခတ်သော သော့ကိုယူကာ ...

“လက်ထိတ်ခတ်မထားမစ်းပါနဲ့ ဖြုတ်ပေးလိုက်စမ်းပါ” ဟု
ထိုသူက ပြောဆို၍ ... လက်ထိတ်ဖြုတ်ပေးလိုက်ရာ ပုလိပ်က

အမှတ်ဖုန်းတော်နှင့် သေသာသူ၏ အသုံးပို့သူများ ◆ ၃၇၁

“ကြီးကျေတရားခဲ့ပျော်ပြီးသွားလိမ့်မယ်” ဟု ပြောလေ၏။

“သူ ထွက်ပြီးသွားရင် သူ့အစား ကြီးစင်ပေါ် ငါ တရာ်ပုံ
ပါတယ်တွေ့၊ ဒီလိုတရားခဲ့မျိုးက ... ထွက်ပြီးမယ့် တရားခဲ့မျိုး
မဟုတ်ဘူးကျေ၊ လုပ်ရ ခံရပြီး ယောက်ဗျားပါသတဲ့ လူတွေကို
လက်ထိတ်မခတ်စမ်းပါနဲ့ကျေ ... အပြစ်ခဲ့ရမှာ ကြော်လို့
ထွက်ပြီးရတဲ့အဖြစ်ကို သေမလောက်ရှုက်တဲ့ လူးမျိုးတွေ
ပါကျေ၊ လူစွမ်းကောင်းတွေ” ဟု ထိုသူက ပြောလိုက်လေ၏။
ပုလိပ်လည်းငြိမ်ရှုသွားလေ၏။ တန်ထရိုက်တာမောင်ဆုလည်း
သူ၏ဆရာ ကိုလူကလေးခေါ် မေဂျာမင်းညီအား ကြည့်၏ ...

“ဖြစ်မဖြစ်ရလေ ဆရာရယ်” ဟု ပြောကာ ငိုလေ၏။ ငါး၏
ဖြစ်မဖြစ်ရလေ ဆရာရယ် ဟူသော စကား၌ မင်းညီအတွက်
ယူကျေးမာဖြစ်သကဲ့သို့ မမိုးညီအား ပြောနှင့်လက်ထပ်ပေးလိုက်
ပြီဖြစ်ရာ ငါး၏အနေနှင့်ကျွန်းရှုပ်ဖြစ်ရသည်အတွက်လည်း မချင့်
မရဲ့ ဖြစ်ရသော သဘောများ ပါဝင်ကောင်း ပါဝင်နေမည်ဖြစ်
ပေသည်။

မင်းညီအားလက်ထိတ်ဖြတ်ပေးခဲ့သူကား အခြားသူမဟုတ်
ဘဲ ပြည်သူ့အချစ်တော် ဆားပူလင်းနှင်းမောင် ပြစ်ကြောင်းကိုမှ
ထုတ်ဖော်နေသားရန် လိုမည်မထင်တော့ပေါ်။

ဆားပူလင်းနှင်းမောင်က မင်းညီထဲသို့ သွားပြီးလျှင် ...

“သေခါနီးမှာတော့ နောင်ဖြစ်လေရာဘဝာ အခုလုံသတ္တိ
ကောင်းတဲ့ ယောက်ဗျားဖြစ်အောင် ဆဲတောင်းစမ်းပါ မေဂျာ
မင်းညီ” ဟု ပြောလိုက်ရာ မေဂျာမင်းညီက ...

“စိတ်ချုပါ ဆားပူလင်းနှင်းမောင်” ဟု ဆိုကာ သုတေသန
သော သွားကလေးများပေါ်အောင် ပြီးပြလိုက်ပြီးလျှင် ...

“သူရတောင်း ဆိုတာ ဒက်ရာမရတဲ့ ရတ်စွေးကို တွေးပြီး နှမြောနေရမယ် လို့ . . . ကျော်ဆရာကြီး ဦးစွဲမြတ်က ကျော်ကို ငယ်ငယ်က ဆုံးမဖူးတယ်၊ အခုတော့ ကြိုးစောမတက်ရတဲ့ ရက် တွေးကိုတွေးပြီး နှမြောရတော့မှာပါလေ” ဟု တည်ကြည် လေးနက်သော ရင်ခေါင်းသံဖြင့် ပြောလိုက်ရာ တရားရုံး တစ်ခုလုံး ပြုမြင်၍ သွားသည့်တိုင်အောင် မင်းညီ၏ စကားကို အုံအားသင့်ကြရလေတော့သတည်။

■ ■ ■

နိဂုံးမတ်ဘမ်း

“သားပုလင်း နှင့်မောင်နှင့် သေသာ့သူသည် သူသာနှစ်သို့သွားသည်” ဝတ္ထုအား ဆရာသမား မိဘတို့၏ ဂုဏ်ဓကျေးမှုးကြောင့် ကောဇာသတ္တုရာ၏ ဝရာဂုံး ခုနှစ်၊ နှောင်းတန်းခုး လပြည့်ကော် ၁၀ ရက်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနော် ပုန်းခေါင်ကျော်၊ မကာရရာသီလင်၊ တန်းခွဲ၊ ဗုဒ္ဓဟူး မိန့်ရာသီ၊ အရိုး ကြာသပတေး စနေ ရာဟုပြုဟု တို့ သိဟုရာသီ၊ သောကြာပြုဟု ပြုသုရာသီ၌ တည်ရှိပြီး စင်နက္ခတ် ၂၁ လျှော့ ၁ ပါ့၏။ ၅ ယနိုင်းသောအခါသမယ်၏ အနောင့်အယုက် ကင်းမဲ့စွာဖြင့် ရောသားပြီးစီးသတည်။

သာမဏေ သာမဏေ ကျော် သာမဏေ

သိနိုင်

BURMESE
CLASSIC